BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

NAPOLI

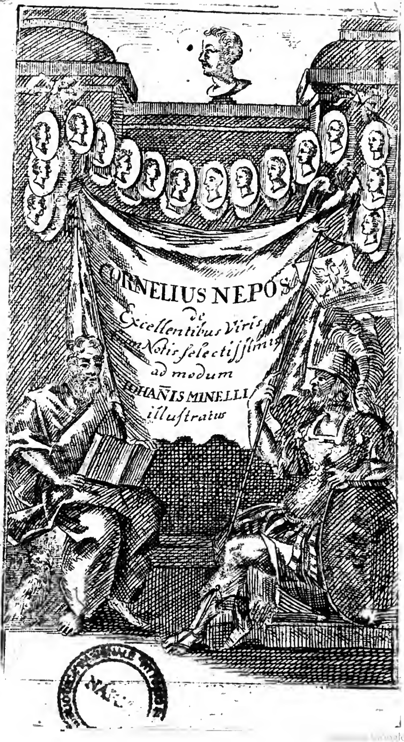
Ll
a
37

LI
A
38

BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III
LI
A
37
NAPOLI

LI
a
37

Digitized by Google

CORNELIUS NEPOS
de
Excellentibus Viris
cum Notis ſelectiſſimis
ad modum
JOHAÑIS MINELLI
illuſtratus

CORNELIUS NEPOS
DE
EXCELLENTIBUS
VIRIS
IN USUM LOCUPLETISSIMUM
NOTIS PERPETUIS
ad modum
JOHANNIS MINELLII
illuſtratus
à
M. AND. STÜBELIO.
adjunctis Fragmentis Schottianis
& adjecto Indice rerum, vocum
& phraſium accuratiſſimo.
EDITIO QUINTA REVISA.
Cum Priv. Potent. Regis Pol. ac Elect. Sax.

NAPOL

LIPSIÆ,
Sumpt. Jo. Lud. GLEDITSCHII
& M. G. Weidmanni, Anno 1715.

SERENISSIMO AC REVERENDISSIMO PRINCIPI AC DOMINO,

DOMINO MAURITIO WILHELMO,

POSTULATO ADMINISTRATORI EPISCOPATUS MARTISBURGENSIS ET ACADEMIÆ LIPSIENSIS CANCELLARIO PERPETUO,

)(2 EJUS-

EJUSDEMQUE

FRATRI SERENISSIMO,

DOMINO

FRIDERICO ERDMANNO,

DUCIBUS SAXONIÆ, JULIACI, CLIVIÆ, MONTIUM, ANGRIÆ ET WESTPHALIÆ, LANDGRAVIIS THURINGIÆ, MARCHIONIBUS MISNIÆ ET UTRIUSQUE LUSATIÆ, PRINCIPALIBUS COMITIBUS HENNEBERGÆ, COMITIBUS MARCÆ, RAVENSBERGÆ ET BARBYÆ, DYNASTIS IN RAVENSTEIN,

DOMINIS FLORENTISSIMIS, ET CLEMENTISSIMIS,

SALUTEM ET INCREMENTUM!

SERE-

SERENISSIMI
PRINCIPES,

DOMINI CLEMENTISSIMI,

Virtutis & vicinitatis Veſtræ ea eſt opportunitas, ut, quoniam in proximo admotos Vos eſſe ſcimus tractandis laudabiliter ſtudiis, quibus non minus ac noſcendi felicitate evehimini altius, audacter & digito quaſi indice monſtran-

dum arbitremur exemplum. Alit juventutem omnem ingeniorumque exſtimulat vigorem celebritas & gloria, quam literis attribuitis. Uti lucis clarius exſplendeſcentis fulgor latiſſime diffunditur : ita eminentiſſimæ conditionis faſtigia intuentur etiam inferiorum oculi; & ſi vel maxime abſit æqualis profectuum capacitas, tamen in ſimilitudinem quandam moris & in ſtudium par & in emolumentum commune accenduntur alii, ſi præeuntes habeant, quos priores & ſequendos ducimus. Conſtituite ergo novum eruditionis principatum; date auſpicium melioris fati. Et ſicuti ipſimet ſumma induſtria & ſummo ardore adſcenditis in ſummum; exemplo ita veſtro efficaciſſimo ſinite admirationem eorundem operum cum incitatione utiliſſima injicere quibusvis animis. Hac ratione reſtaurantur bonæ literæ, à quibus cultores ſibi promittunt ornamentum, quod non minus ac vitam & ſpiritum in amore veſtro præſidioque præſtantes illæ literæ conſequuntur. Modo otium recipiat Europæus orbis, & poſt ferream meſſem aurea pacis exſurgat ſeges, ſane ſperamus

ramus

ramus ſimul exorituram pulcerrimæ hujus laudis jucundam ubertatem & proſperitatis argumentum certiſſimum. Quare attollite lumina divinasque mentes, & adſpicite

- - venturo lætentur ut omnia ſeclo.

Præbete ſtimulo Veſtro & optabili auctoritate ingeniis creſcendi copiam, & per decora Wittekindea Majorumque veſtigia & merita, in Parnaſſum Lipſienſem omnesque eruditos immortalia, ad immortalitatem eandem incly ti nominis contendite. Tanta, quæ me tenet, cupiditas literarum vel excolendarum vel promovendarum, has adhortationes non neceſſarias exprimit apud currentes in optimo infinitarum virtutum ſtadio. Ignoſcite itaque, CELSISSIMI PRINCIPES, audaciæ, & plane ita Vobis perſuaſum habete, quod nullam aliam ob rem hujus libelli frontem encomiis Veſtris ſignare cœperim, quam ut puerilis ætas, cui deſtinatur iſtiusmodi lucubratio, videat & audiat, Veſtram aulam poſt ſanctiores Pietatis amplexus ferri in bonos autores, & una cum regni cœleſtis procuratione primaria in pretio habere literas, Scholas, Academias. Poten-

tentiſſimus omnium Principum Princeps & Dominus Dominantium Vos ſervet incolumes, & bene præparatos atque innutritos perfecte Chriſtianis & literariis ſubſidiis, præeſſe jubeat reipublicæ feliciſſimæ feliciſſimos!

SERENITATIBUS
VESTRIS

Lipſiæ die 15. Aprilis
Anno 1699.

ſumme ſubjectus

M. Andreas Stübelius.

PRÆ-

PRÆFATIO.

LECTOR BENEVOLE,

MEretur elegans CORNELII NEPOTIS latinitas & (quanquam ipſe indignum auguratus eſt) digniſſimus ſummorum virorum perſonis ſtylus, ut in eodem addiſcendo juventus ſcholaſtica ubique exerceatur. Hinc varias multis in locis & diverſis temporibus editiones autoris receptiſſimi licet conſpicere; nec deſtiterunt præcipui in republica literaria Viri ſingularem impendere operam, ut iterum iterumque vel, emendatior prodiret, vel notis atque obſervationibus additis illuſtrior. Quid multa? Nos quoque in animum induximus, hunc eſſe laborem fructuoſum, ſi eundem in modum adoleſcentulorum commodis inſerviremus. Et quoniam in iſto commentariorum genere

maxime excellunt ea,quæ quondam Roterodami in Schola Eraſmiana Præceptor maxime induſtrius, JOHANNES MINELLIUS, ad nonnullos autores latinos facilius intelligendos pro ſua dexteritate contulit, non obſcuram interpretis ejus hac ex parte diligentiam & præſtitum officium æmulari exoptavimus potius, quam aliorum ire vias. Cumque ille ipſe, quem dixi, Præceptor intactum reliquerit Nepotem, & ſecundum ejusdem inſtitutum Bibliopola editionem hanc concinnatam cuperet, operæ pretium nos facturos eſſe credidimus, ſi ad hanc rem & manum commodaremus & tempus, & collectanea noſtra compendioſa in recens iſtud florum & annotationum corpuſculum redigeremus. Tui judicii hoc erit, an ipſius Minellii virtutes, in quibus eminuit vir celebris, aſſecuti ſimus. Profecto hæc noſtra ad minimum fuit voluntas & intentio, ſuſcepta forſitan ſucceſſu non plane irrito, ſi æqui bonique conſulere noſtra & conferre cum alienis ſuſtineas. Quæ convenere huc ex nobiliore & minus aberrante ſucco Longolii, Lambini, Schotti, Bœcleri,

cleri, Buchneri, Boſii aliorumque, fatemur nos tranſtuliſſe atque uſos pro noſtris. Cur enim negligeremus cibum præmanſum, i.e. explanationes egregias ante nos ab aliis inventas. Architecti nos ſumus, qui materia varie undique congeſta novi ædificii exſtructionem paramus. Apum ad exemplum grata mella fundere geſtientium neceſſe eſt exſpatiari libere in campos apertos & florentes, atque inde liquores extrahere, nihilque adeo adſpernari, quod dulce, utile & ſelectum tibi fore exiſtimaremus. Hinc de integro notæ Hiſtoricæ, Criticæ, Grammaticæ, Philologicæ, Geographicæ, Topographicæ, Philoſophicæ: Hinc ſubinde collatio cum aliorum bonorum autorum locis parallelis: Hinc de induſtria amplificationum aperiuntur fontes copioſisſimi, ſi præcipue citatos haut parce autores lubeat evolvere, & eadem opera familiares reddere. Quin & civilis prudentiæ ſparſa ſubinde ſemina, ut ne ea jure deſiderentur, quæ in confirmata ætate aliquando proſunt Politicis, ſiquidem par eſt, nos magis vitæ quam Scholæ diſcere atque aſſueſcere. In-

primis tamen, quoniam Nepotis lectio propter genium & uſum latinæ linguæ cognoſcendum inſtituitur a plerisque, nihil hic prætermiſſum eſt, quod ad faciem elegantioris & purioris Scripturæ declarandam pertinet. Eandem ob cauſam index quoque novus vocum omnium, formularum & conſtructionum laborioſiſſimo ſtudio annectitur, ut unius ſæpe vocabuli multiplex uſus in compoſitione appareat ſtatim, & auctoritatem Nepotis requirentibus in promtu ſint omnia. Præterea hæc nobis fuit cura aſſidua, ut a mendis ac nævis ipſum textum repurgaremus, & ſicubi ex variis lectionibus optio datur, earundem in notis mentio fieret breviter. Nonnihil etiam utilitatis præbebunt ſummaria, contenta in limine cujusvis Viri excellentis & arctiſſimis circumſcripta terminis, nec non fragmenta, loco appendicis ab Andrea Schotto dudum communicata, & cum notis noſtris denuo circa finem ſubjecta. Tabulas autem Chronologicas & Geographicas cum ſeorſim exaratas ſibi comparent eruditi, earumque juſta ac ſolida inſpectio

ſpectio rectius aliunde petatur, noluit editor vel actum agere, vel ſurripere quicquam iis theſauris integris, ex quibus multo plenius ac commodius talia depromi ſolent pro cujusvis conditione, ſtatu & deſiderio. Denique ſupervacaneum duximus concumulare hic multa Scriptoris elogia, cum nemo eum unquam vituperarit. Sufficiant ſolius Voſſii verba, quæ ſubnectere placet, ut inde, quæ ad exactam hujus Hiſtorici deſcriptionem faciant, perquam commode hauriantur. Vale LECTOR, atque utere noſtris cogitatis ac ſtudiis feliciter, ex eorumque penu plura tuis rebus profutura, ſi recte æſtimas, expecta ac pollicere.

CORNELII NEPOTIS
VITA
EX
GER. JOHANNIS VOSSII
de Hiſt. Lat. lib. I. cap. XIV.

Cornelius Nepos, & ante Cæſaris dictaturam, & eo dictatore, & poſtea vixit. Hieronymus in Chronico Euſebiano refert illum ad annum Auguſti quartum. Nec cuiquam repugnem, colligenti inde, tum demum divulgare ea cœpiſſe opera, quibus maxime inclaruit. *Padi* erat accola, teſte Plinio lib. III. c. XVIII. unde Catullo epigrammate primo Italus; Auſonio autem epiſt. XXIV. Gallus vocatur. Nempe quia Italia Transpadana diceretur Gallia Togata. De *urbe patria* quidquam ſe habere comperti, negat Elias Venetus in Auſon. Idyll. VII. At Veronenſem fuiſſe, in Leandri Alberti Italia lego: uti & in Coſmographia optimi atque amiciſſimi quondam viri, Pauli Merulæ. Immo, ex Veronenſium hiſtoricorum ſyllabo, (quem doctiſſimus ampliſſimusque Alexander Becellus, Veronenſis urbis cancellarius, fecit, ac illuſtriſſimus comes, Ferdinandus Nogarola, vir ut genere, ita literarum ſtudio nobiliſſimus, cum V. Cl. Laurentio Pignorio, atque is mecum communicavit) intelligo, natum fuiſſe Nepotem in *Hoſtilia:* qui Vero-

Veronenſium vicus eſt, Tacito, Plinio, Caſſiodoro, & Antonino in Itinerario memoratus, hodieque Eccleſiaſticæ Veronenſium jurisdictioni ſubditus. Hiſtoricus hic *Ciceronis amicus familiaris* à Gellio vocatur lib. XV. cap. XXVIII. *Chronica* ſcripſiſſe, teſtis eſt idem Gellius lib. XXVII. cap. XXI. In his pro triplici tempore ἀδήλω, μυθικῶ, καὶ ἱςορικῶ, (de quibus ex Varrone & aliis, libro de arte hiſtorica diximus) tres videtur ſcripſiſſe libros, ac ſingulis unius temporis narrationem eſſe complexus. Sane tres libros feciſſe Nepotem, quibus omne ævum comprehenderit, liquido teſtatur Catullus initio Hendecaſyllaborum. Nec hiſtoricum tempus ab eo ſolum eſſe tractatum, indicio eſt illud Auſonii: *Apologus Titiani, & Nepotis Chronica, quaſi alios apologos (nam & ipſa inſtar fabularum ſunt) ad nobilitatem tuam miſi.* Item ex eo, quod Tertullianus in Apologetico adverſus gentes (ubi eum inter antiquitatum commentatores diſertim reponit) dicit haud aliud Saturnum, quam hominem, promulgaſſe. Quod etiam Lactantius tradit lib. I. cap. XIII. Reliquit præterea *libros illuſtrium virorum*, quorum Gellius meminit lib. XI. cap. 8. & Servius in 1. Æneid. Eorum librum 1, 15. & 16. citat Chariſius. Ex his habemus viginti duos exterarum gentium imperatores. *Ceteris libris egiſſe* de Romanis, hæc ejus verba oſtendunt in extrema Hannibalis vita: *Sed nos tempus eſt hujus libri facere finem,*

& Ro-

& Romanorum explicare imperatores : quo facilius, collatis utrorumque factis, qui viri præferendi ſint, poſſit judicari. Operis ejus genuina inſcriptio patet ex ultimis hiſce præfationis verbis: *Quare ad propoſitum veniemus, & in hoc exponemus libro* VITAS EXCELLENTIUM IMPERATORUM. Ac vel propter hoc opus hiſtoricis accenſeri meretur Nepos, etſi paullo aliter ſenſerit Deſiderius in Ciceroniano ſuo, ubi de Æmilio ſeu verius Nepote ſic ſcribit: *Candidus eſt laudator omnium, quorum vitam deſcripſit, ut encomiaſten dicas verius quam hiſtoriographum.* Nam præter Imperatores ſeorſim exaraſſe *librum de regibus*, argumento hæc erunt, quæ Timoleontis vitæ ſubdit: *Hi fere fuere Græciæ gentis duces, qui memoria digni videantur, præter reges. Namque eos attingere noluimus, quod omnium res geſtæ ſeparatim ſunt relatæ, neque tamen hi admodum ſunt multi.* Externi imperatores, quos habemus, Æmilii eſſe Probi a multis creduntur. Qui error inde provenit, quod librario id fuerit nomen, qui vitas eas, partim ſua, partim patris & matris manu ſcriptas, Theodoſio obtulit. Hoc ita eſſe, oſtendunt verſiculi, qui vitis iſtis præmitti in MSS. ſolent. Ac nec Æmilium, nec Theodoſiani ævi quenquam, horum eſſe librorum auctores, abunde arguit pura & Romana dictio. Opinetur aliquis, ut Trogus ab Juſtino, ita ab Æmilio, qui ſub Theodoſio vixit, in compendium eſſe redactum Nepotem.

Sed

Sed aliud ſuadet operis concinnitas, & illa præfandi ratio, quæ eſt in Epaminondæ vita, ac in Pelopida inprimis, ubi brevitatem juſtam pollicetur. Attamen ſententia hæc, licet erronea, minus periculi habet, dummodo extra controverſiam maneat, Æmilium omnia de puriſſimis Nepotis fontibus hauſiſſe. Sane Tulliani eſſe ævi ſcriptorem, neque alium quam Nepotem, tum veterum aliquot librorum indicio cognoſcitur, tum etiam, quod ad Pomponium Atticum, (cujus idem rogatu de vita Catonis librum fecit) vitæ iſtæ ſcribantur: utcunque id in quarto Miſcellaneorum ſuorum negat Hieronymus Magius, qui ipſa Nepotis præfatione ſatis refellitur. Accedit & altera ratio. Nam his in libris ea legere eſt, quæ opus hoc ſcriptum eſſe clamant, quo tempore Pompejus & Cæſar plus poterant, quam libera in Republ. expediret. Ea Lambinus loca congeſſit, ut nihil attineat illa hic reponere. Nec libris iſtis de viris illuſtribus, ſolum perſecutus eſt excellentes imperatores: ſed etiam *commentationibus claros*. Quod argumentum ſignat B. Hieronymus, præfatione de ſcriptoribus Eccleſiaſticis: ubi Nepotem inter eos refert, quorum exemplo acturus ſit de iis, qui ſcribendo claruerunt. Egit autem Nepos, tum de *Græcis auctoribus*; tum de *Latinis*. De Græcis, colligo inde, quod in Dionis vita dicat, librum ſe feciſſe de illuſtribus hiſtoricis: in quo inter alia tractarit de Philiſto hiſtorico. De Latinis, argumento ſunt plurima. Nam de

de Terentio egiſſe, ex Suetonio ſcimus in Terentii vita, Donato perperam tributa. Ad hæc primum de vita Ciceronis librum Gellius citat lib. XV. cap. XXVIII. eoque ex opere fragmentum Hieronymus adfert epiſt. ad Pammachium. Imo veriſimile eſt, inde eſſe, tum vitam T. Pomponii Attici, quæ exſtat, tum vitam Catonis, quam illis claudit verbis: *Hujus de vita & moribus, plura in eo libro perſecuti ſumus, quem ſeparatim de eo fecimus, rogatu Titi Pomponii Attici. Quare ſtudioſos Catonis ad illud volumen relegamus.* Aperte indicat, eo nunc de Catone brevius ſe agere, quia ſeparatim de eodem ſcripſerit. Ergo vita illa Catonis, quam paucis perſtrictam habemus, majoris pars eſt voluminis, in quo Romanorum complurium vitæ continerentur. Et ſane in antiquiſſimo codice Oberti Giffanii ante vitam Attici, legebantur hæc verba: *Ex libro Cornelii Nepotis de Latinis hiſtoricis.* Reliquit etiam *exemplorum libros*, quos citant Gellius lib. VII. c. XVIII. & Chariſius lib. I. *Alia* quoque ejusdem laudant veteres: ſed non item, quæ ad hiſtoriam pertineant. Nam ex *epiſtola ejus ad Ciceronem* quædam Lactantius adfert lib III. Inſtit. Divin. c. XV. quemadmodum & Ciceronis ad Nepotem epiſtolæ meminit Tranquillus in Julio c. LV. Ammianus Marcellinus initio libri XXVI. ac Priſcianus lib. VIII. Imo & ſecundum Ciceronis epiſtolarum librum ad Nepotem Macrobius citat lib. II. Saturn. c. I. Quod ſi quis fragmenta omnia Nepotis deſideret, longe iis

iis colligendis priorum vicit induſtriam Andreas Schottus. Hermolaus Barbarus, caſtigationibus in Plinii lib. XV. c. XXIIX. cenſet *libellum de viris illuſtribus*, qui Plinio tribui ſolet, Cornelii Nepotis eſſe, haud Plinii: atque id veteribus codd. adſtrui poſſe, adſeverat. Etiam Jani hæc Parthaſii ſententia fuit. Utrius ſit, dubitari ait Vinetus, nec ea de re ſtatuere quidquam auſus eſt. Immo aliqui, aut Suetonium, aut Tacitum, eſſe auctorem putarunt: ut indicat Gyraldus dialogiſmo XVI. Sed omnino ſunt Sexti Aurelii Victoris: ut ſatis nunc conſtat ex editione Andreæ Schotti. Non dubito interim, quin pleraque ex Nepote Victor deſumſerit. Nam quod Ludovicus Vives lib. V. de tradendis diſciplinis, Nepotem ait de Græcis ſolum ducibus ſcripſiſſe: id ſatis refellitur verbis Nepotis antea adductis. Vir doctiſſimus, Jo. Maria Catanæus, commentario in Plinii librum IV. epiſt. XXVIII, quæ ad Severum ſcripta eſt, etiam *Daretem Phrygium à Nepote translatum* arbitratur. Nempe decepit eum vulgaris ἐπιγραφή. Attamen & hic aqua hæret Vineto, notis in Auſon. Idyll. VII. negat eſſe, qui certi aliquid de translatione hæc auſit adfirmare. Atqui omnes, quibus ullum in hiſce literis judicium eſt, ſatis vident, nec Daretem illum eſſe genuinum: nec dictionem ejus Auguſtæam ſapere ætatem: ſed recentiorem multo. Nepotem autem Cæſ. Auguſti obiiſſe ævo, Plinius teſtatur lib. IX. c. XXXIX. Atque hoc fortaſſe impulit Genebrardum, ut putet, eum nato jam Chriſto ſuperſtitem fuiſſe: qui

& Ja-

& Jacobum Gualterium, cum primum tabulas ederet chronographicas, in eam ſententiam pertraxit. Sed Nepotem eo usque ætatem prorogaſſe, nemo temere dixerit, qui tanti eum in literis nominis jam Tullii, Attici, Catulli temporibus, fuiſſe cogitarit.

SERIES MATERIARUM.

Præfatio.	p. 1.	XV. Epaminondas.	189
I. Miltiades.	6	XVI. Pelopidas.	210
II. Themiſtocles.	29	XVII. Ageſilaus.	219
III. Ariſtides.	55	XVIII. Eumenes.	237
IV. Pauſanias.	61	XIX. Phocion.	266
V. Cimon.	73	XX. Timoleon.	274
VI. Lyſander.	82	XXI. Reges.	284
VII. Alcibiades.	90	XXII. Hamilcar.	290
VIII. Thraſybulus.	115	XXIII. Hannibal.	297
IX. Conon.	124	XXIV. Cato.	324
X. Dion.	133	XXV. Atticus.	331
XI. Iphicrates.	151	Fragmenta.	377
XII. Chabrias.	156	Index rerum, vocum & phraſium.	
XIII. Timotheus.	162		
XIV. Datames.	169		

CORN. NEPOTIS[1] VITÆ[2]

EXCELLENTIUM IMPERATORUM.

ARGUMENTUM PRÆFATIONIS.

Occurritur objectioni. Hiſtoricus omnia majorum inſtitutis judicat. Diverſarum Gentium mores diverſi ſunt. Græcis & Romanis non eadem decora, honeſta & turpia.

1 NOn dubito 3 fore plerosque 4, Attice 5, qui hoc genus 6 ſcripturæ leve 7, & non ſatis dignum 8 ſummorum 9 virorum per-

1 Huic Tulliani ævi ſcriptori vindicatur hodie liber, qui à nonnullis Æmilio Probo ſcriptori ſeculi Theodoſiani adſcriptus eſt. 2 Inſcriptio confirmatur ex Præf. 8. & ex 15, 4, 6. Cato & Atticus ad hoc volumen non pertinent, uti apparet ex ejus fine 23,13, 4. 3 Conjicio, exiſtimo. Eſt egregia ſtatim ab initio occupatio. 4 Quod futuri ſint plerique. conf. 7, 9, 5. i. e. multi erunt haud dubiè. 5 Dedicatur liber T. Pomponio Attico Nepotis familiari, de quo infra. Aliis eſt *Atticæ*, qui ad ſcripturam & ſcriptores Græcos, unde hæc hauſta ſunt, malunt reſpicere. 6 formam & rationem, Vell. 2, 52, 2. *hic ſcripturæ modus.* 7 Vile, humile. 8 Quod non faciat ad tuendam dignitatem, quodque majeſtatem materiæ non exæquet. 9 Commendatione virtutis, conditione & loco.

perſonis 1 judicent, cum relatum 2 legent, quis
muſicam 3 docuerit Epaminondam 4; aut in
ejus virtutibus 5 commemorari 6, ſaltaſſe eum
commode 7, ſcienterque 8 tibiis cantaſſe 9. Sed 2
hi erunt fere 10 qui expertes 11 literarum Græ-
carum 12, nihil rectum 13, niſi quod ipſorum
moribus conveniat 14, putabunt. Hi, ſi didi- 3
cerint 15, non eadem omnibus eſſe honeſta 16
atque turpia 17, ſed omnia majorum inſtitu-
tis

1 i. e. ipſis ſummis viris. 2 Perſcriptum, tanquam dignum cognitione. 3 Artem canendi voce, fidibus. Alias hoc nomine etiam veniunt artes omnes, quæ ad humanitatem pertinent, & inprimis Poeſis. 4 De quo infra 15, 2, 1. ſ. 5 Pro *inter ejus virtutes*. 6 Minuta quoque annotare vitio vertitur Hiſtorico. v. Jul. Capitol. Opil. Macrin. c. 1. Nepos ita temperavit ſcriptionem, ut digna memoratu quæreret maximè, ſequeſtratis rebus levioris momenti, niſi ad ingenia moresque regionis ac hominum cognoſcendos facerent. 7 i. e. concinne, apte ad modos ac numeros, eleganter, ita apud Svet. Aug. c. 79. commoditas membrorum pro concinnitate. 8 perite atque ex arte Svet. Tit. c. 3. *ut qui cantaret & pſalleret jucunde ſcienterque.* conf. Fragm. 6, 3. 9 inflaſſe tibias, rejectas olim à Pallade, cum obſervaſſet oris inde deformitatem. 10 Scilicet, utique. 11 Ignari, rudes. 12 Hiſtoriarum & rerum Græcarum. Literæ enim omnes diſciplinas liberales & inprimis Philologiam atque Hiſtoriam notant. 13 Honeſtum, laudabile. 14 Moribus gentis receptum ſit. Ita affecti Parthi apud Tac. A. 2, 2, 5, ſqq. 15 Obſervaverint, perceperint. 16 Apud omnes decora, *πρέποντα.* Artabanus Themiſtocli apud Plutarchum: *νόμοι διαφέρουσι ἀνθρώπων, ἄλλα δ' ἄλλοις καλά.* 17 Vel verè, vel opinione. Ariſtoteles Eth. 1, 3 & 4, 9. *τὰ μὲν κατ' ἀλήθειαν αἰσχρὰ, τὰ δὲ κατὰ δόξαν,*

tis[1] judicari; non admirabuntur, nos in Grajorum[2] virtutibus exponendis mores eorum
4 ſecutos[3]. Neque enim Cimoni[4] fuit turpe Athenienſium ſummo viro, ſororem germanam[5] habere in matrimonio: quippe[6] cum ejus cives[7] eodem uterentur inſtituto[8]. At id quidem noſtris moribus[9] nefas[10] habetur. Laudi in Græcia ducitur[11] adoleſcentulis[12], quam plurimos habere amatores[13]. Nulla Lacedæmoni[14] tam eſt nobilis vidua, quæ non ad

1 Moribus & conſuetudinibus, prout olim introductum eſt. Sed in his caute verſandum, recta à pravis diſcriminanda, & ad pietatis regulam exigenda ſunt omnia. 2 Græcorum. 3 Reſpexiſſe. 4 De quo infra 5, 1, 2. 5 Eodem patre natam, eodem germine. Adde de matrimonio talium Philonem περὶ τῶν ἐν εἴδοσι νόμων. Apud Ægyptios tale etiam in uſu fuiſſe, autor eſt Diod. Sic. 1, 27. Divina lege prohibitum. v. Levit. 18, 9. 6 Nimirum. 7 Athenienſes. 8 Conſuetudine, ritu. 9 Jure civili Rom. civiliter & quaſi more civitatis. 10 Probrum, turpe peccatum. 11 tribuitur. 12 pueris & virilis generis adultioribus perſonis, qualis Alcibiades, ad cujus exemplum ex 7, 2. 2. noſter reſpicit. 13 Non tam pulchritudinis externæ, quam animæ atque indolis ingenuæ; quam in pueris amaſſe Socratem, Platonem, Xenophontem veriſimile eſt. v. Rittershuſii not. ad Phædr. fab. 59. p. 128. & de amore Socratis quatuor diſſertationes apud Max. Tyrium. 14 Utrumque dicitur: Lacedæmone & Lacedæmoni. Cum Lycurgi adhuc legibus floret civitas, comœdias & tragœdias ne ſpectare quidem fas erat; ſed poſtea in luxum & delicias prolapſa, per mulieres maxime.

ad ſcenam 1 eat mercede conducta 2. Magnis 5
in laudibus 3 tota fuit Græcia, victorem Olym-
piæ 4 citari 5, in ſcenam vero prodire 6, & po-
pulo eſſe ſpectaculo 7, nemini 8 in eisdem gen-
tibus 9 fuit turpitudini, quæ omnia apud nos 10
partim infamia 11, partim humilia 12, at-
que ab honeſtate remota 13 ponuntur. 14
Contra ea 15 pleraque noſtris moribus ſunt 6
decora 16, quæ apud illos 17 turpia putan-
tur. Quem enim Romanorum 18 pudet
uxo-

1 In theatrum, in ludos ſcenicos. pars ponitur pro toto. Scena eſt umbraculum theatrale. 2 Pretium ſibi dari poſtulat. 3 Variatio ejus, quod modò dictum erat *laudi ducitur in Græcia*, ubi *in* h. l omiſſum additur, uti & mox §. 6. 4 in ludis Olympicis. v. infra 7, 6, 3. Olympionices victor vocabatur, qualem eſſe *apud Græcos prope majus & glorioſius*, *quam Romæ triumphaſſe*. Cic. pro Flacco c. 13. Olympia urbs eſt in Elide, ſic dicta â ſimulacro Jovis Olympii, olim Piſa, hodie Langanito. 5 Voce præconis declarari, prædicari, ut omnibus innoteſceret. De præconibus ludorum gymnicorum egregius locus Cic Epiſt. fam. 5, 12. 6 actitandis ſcilicet fabulis. 7 Quæſtus cauſa. 8 Præter virgines, quibus idem vitio datum. 9 Pro apud easdem gentes. 10 Romanos puta, apud quos hiſtriones expertes erant honorum & munerum civilium. 11 Probroſa, dedecoroſa. 12 Infra dignitatem viri boni poſita. 13 Inhoneſta, non convenientia honeſtati. 14 Habentur, exiſtimantur, translatio â calculatoribus ducta, qui prout calculum poſuerunt, ita valet. 15 Pro quo alii ſimpliciter *contra*. Sic Cæſ. B. G. 5, 29. B. C. 3, 74. &c. 16 Τὰ πρέποντα, honeſta aut honeſto non adverſa. 17 Græcos. 18 Teſtimonio de Romanis eſſe poteſt ipſe Cicero ad Attic. 5, 1.

uxorem 1 ducere in convivium? aut cujus ma-
terſamilias non primum locum 2 tenet 3 ædi-
um, atque in celebritate 4 verſatur 5 ſiquod mul-
7 to fit aliter 6 in Græcia. Nam neque in con-
vivium adhibetur 7, niſi propinquorum: ne-
que ſedet 8 niſi in interiore parte 9 ædium, quæ
gynæconitis 10 appellatur, quo nemo accedit 11,
8 niſi propinqua cognatione conjunctus 12. Sed
plura 13 perſequi 14 tum magnitudo 15 volu-
minis 16 prohibet, tum feſtinatio, ut ea ex-
pli-

1 Notanter. nam virgines arcebantur à conviviis, quibus nec apud alias gentes mulieres interfuiſſe colligitur ex Hiſtoria Belſazaris Dan. c. 5. & Herodis Marc. 6 24. adde Lipſ. ad Taciti Ann XI. not 10. Bernegg. ad Juſt. 7, 3, 3. & quæſt. III. ad Germ. Tac. 2. Celebriorem partem, atrium ipſum ſeu aulam. 3 Agit in eo loco & lanas texit. 4 In luce & frequentia hominum. Ubi non eſt ſolitudo, ſed ubi plures commeant. Sic Cic. ad Att. 3, 7. & 11, 3. Tac H. 2, 64, 1 Quintil. declam. 265. Celeberrimæ viæ, quas multi aſſiduè celebrant & frequentant. 5 notam ſe facit, prodit in loca frequentata concurſu hominum. 6 Alius mos eſt. 7 Adducitur cum viro Philodamus Græcus ipſe & civitatis ſuæ princeps in Cic. Verr. 1, 26. *negat moris eſſe Græcorum, ut in convivio virorum accumbant mulieres.* 8 Commoratur & opus facit 9 Ad illam conſvetudinem reſpicit Ter. Evn 3 5, 31. 10 Alias Gynæceum. locus in ædibus mulieribus à conſpectu virorum remotis ad habitandum datus. v. Vitruv. 6, 10. 11 Viſitandi cauſa. 12 Vellej. 2, 41, 2. conjunctiſſimus ſanguine. 13 Præciſio elegans. 14 Scil. prolixè, longo ſermone. Sic Cic. Off. 2, 24. *Has res commodiſſime Xenophon perſecutus eſt &c.* Eadem ratione ſimplici *ſequi* uſos veteres docet Buchn. in Theſ. 15 Modus, quantitas. 16 De ſuo libro auctor loquitur, cujus magna pars deperdita eſt, præſertim de rebus Romanorum.

plicem 1, quæ exorſus ſum 2. Quare ad propoſitum veniemus 3, & in hoc exponemus 4 libro *vitas 5 excellentium Imperatorum.*

1 Hiſtorice narrem. 2 Quæ ſuſcepi ſcribenda. 3 Ordiemur ſcriptionem, vel id quod ſuſceptum eſt. 4 Infra 16, 1, 1. *Pelopidæ de virtutibus dubito quemadmodum exponam.* 5 MScr habent *de vita*, uti & 15, 4, 6. Sic locus Servii inter fragmenta c. 3, 2. confirmet, Nepotis librum *vitam illuſtrium* inſcribi. Plane ita Jul. Higinus libros ſuos inſcripſit *de vita rebusque illuſtrium virorum*, ut Gellius laudat 5, 27.

I.

MILTIADES.

ARGUMENTUM.

1. *Miltiades dux colonorum in itinere a Lemniis irridetur.* 2. *Cherſoneſo potitus Lemnium capit, & Cycladas.* 3. *Dario Scythis bellum inferente, pontis cuſtos conſilium dat excutiendæ dominationis Perſicæ; ſed ab Hiſtiæo impeditur.* 4. *Eodem rege in Græcos movente auctor ſuis eſt, ut obviam hoſti eant:* 5. *Ante ſociorum adventum vincit eundem Marathonia pugna.* 6 *Victoriæ præmium accipit.* 7. *Pari oppugnatione omiſſa damnatus in vinculis moritur:* 8. *Vera cauſſa damnationis, metus populi.*

1 Miltiades 1 Cimonis 2 filius Athenienſis, cum & antiquitate generis 3, & gloria 4 majorum 5, & ſua modeſtia 6, unus omnium maximè floreret 7; eaque eſſet ætate 8, ut non jam ſolum de eo bene ſperare, ſed etiam confidere 9 cives poſſent ſui, talem futurum, qualem cognitum 10 judicarunt: accidit, ut Athenienſes Cherſoneſum 11 colonos 12 vel-

---

1 v. Plutarch. in vita Cimonis. Herod. lib. 6. Pauſan. in Atticis. Ælian. 12, 35. Plato in Georgia. Cicero de Fin. 2. 21. pro Sex. 67. Tuſc. 4, 19. Val. Max. 5, 3. ext. 3. & 8. 14. ext. 1. Juſtin. 2, 9, & 15. Gel. 17, 21. Frontin. Strat. 4, 7, 43. Suidas in voce Miltiad. Ab eo Nepos fecit initium, quin *poſt expeditionem Trojanam ad pugnam uſque Marathoniam nil prædicatione dignum Græci geſſiſſe videntur*. ut ait Zoſim. 1, 2. 2 Cypſeli filium vocat Horodetus, quem Nepos cum juniore Cimonis confudiſſe dicitur. Sed ille ſæpè conqueritur, quod alia atque alia inveniantur apud Hiſtoricos. 3 Reſpicit nobilem proſapiam & originem ab Æaco Jovis filio repetitam; avum ejus paternum Tiſagoram genus ad Codrum retuliſſe autor eſt Scholiaſtes Ariſtidis. 4 Reſpicit facta nobilia. 5 Benè meritorum. 6 Intelligitur civilis communique ſenſui & legibus congruens animus. Talis aderat Neroni Germanici F. Tac. A. 4, 15, 8. 7 Clarus eſſet ac celebris. 8 Juventute adhuc integra, in qua ſpes emicat incipitque abire in rem. 9 Id quod plus eſt quam ſperare. 10 Factis ſpectatum. 11 Thracicam peninſulam abſolutè ſic vocat, quam alluit Mare Ægæum & Helleſpontus. Sunt & aliæ Cherſoneſi, *Taurica* in Euxino & Mæotide, *Aurea* ſupra Gangem, & *Cimbrica* ſeu Danica. 12 Novos incolas. Græci enim, cum civitas abundaret hominum numero, emittebant armis inſtructos, ut terram ſibi, quam colerent, acquirerent, quam coloniam vocabant.

vellent mittere. Cujus generis 1 cum ma- 2
gnus numerus 2 eſſet, & multi ejus demigrationis 3 peterent ſocietatem 4: ex his delecti Delphos 5 deliberatum 6 miſſi ſunt, qui conſulerent Apollinem 7, quo potiſſimum duce uterentur. Nam tum Thraces 8 eas regiones tenebant 9, cum quibus armis 10 erat dimicandum 11. His conſulentibus nominatim 12 Pythia 13 præcepit 14, *ut Miltiadem ſibi imperatorem* 15 *ſumerent. Id ſi feciſſent, incepta* 16 *proſpera*

---

1 Pro *quorum*. Eleganter pro ſimplici Relativo ad præced. colonos. 2 Non pauci. 3 Scil. in coloniam. 4 Solam rei participationem notat. 5 Templi & oraculi celebritas hanc Achajæ urbem reddidit toto orbe clariſſimam. Cic. pro M. Fontejo vocat orbis terræ oraculum donis refertum omnium populorum & Regum. Ex antro ſpiritus adſcendebat, cujus furore acta anus fatidica tripodi aureo inſidens edebat reſponſa. 6 Similis locus 2, 2, 2. Conſultandi verbo ſic uſus Tac. A. 2, 54, 4. Deliberare hic idem eſt, quod conſulere ſeu quærere ex aliquo, quid faciendum; Ergò Tavtologiæ ſpeciem habet quod ſequitur, qualis & infra 13, 3, 2. 7 Deum præſidem ipſius oraculi Delphici. 8 In tantum bellicoſi ſemper, ut ipſum Martem fabulæ apud eos natum eſſe confirment, ut ait Vegetius 1, 28. 9 Vi & armis, nullo juris titulo. Sic Virg. Æn. 1, 626. Vaſtabat Cyprum & victor ditione tenebat. 10 Pleonaſmus augendæ rei cauſa adhibitus; poſteà abſolutè *dimicare* ponitur. 11 præliandum. 12 Expreſſo nomine, absque intricatis ambagibus, quibus alias uſus Apollo ille λοξίας. 13 Ut Apollo Pythius dictus à cæſo ſerpente Pythone, ita ſacerdos Pythia dicta, quæ ſacra procurabat. Alio nomine Phœbus. 14 In reſponſo, quod dedit. 15 Ducem, ϛϱατηγόν. 16 Propoſitum. Sic Ter. Heavt. 1, 1, 67. & 4, 6, 7.

4 *ſpera futura* 1. Hoc oraculi reſponſo Miltia-
des cum delecta 2 manu claſſe 3 Cherſoneſum
profectus, cum acceſſiſſet Lemnum 4, & inco-
las ejus inſulæ ſub poteſtatem redigere vellet
Athenienſium, idque ut Lemnii ſua ſponte 5 fa-
cerent, poſtulaſſet; illi irridentes 6 reſponde-
5 runt 7, *tum id ſe facturos, cum ille domo* 8 *navi-
bus* 9 *proficiſcens vento* 10 *aquilone veniſſet Le-
mnum.* Hic enim ventus à ſeptentrionibus 11
oriens, adverſum tenet 12 Athenis proficiſcen-
6 tibus. Miltiades morandi tempus non habens
13, curſum 14 direxit 15 quo tendebat 16, perve-
nitque Cherſoneſum 17.

Ibi

1 Felicem habitura eventum. 2 Non ſemper præſtantiam notat hæc vox, ſicut vulgò exiſtimant, ſed certos homines ad negotium deſtinatos nominatosque. 3 Sic paulò poſt *navibus.* 4 Inſula eſt Lemnus maris Ægæi, hodie Stalimene, & adhuc terra Lemnia celebris, quam & ſigillatam vocant. 5 Ne qua vi opus eſſet & armis. 6 Deſpicientes poſtulata Miltiadis. 7 Non per puram & ſimplicem negationem, ſed per ironicam conditionem; & ut tutius irrideant, in verbis pacti omnia curioſè cavent. Similis illuſio apud Curt. 7, 11, 5. & 24. 8 Ne aliunde veniat; ſed decepti in eo, quod non Athenis dixerant. 9 Ne terra eat. 10 Ne quis de ſitu loci interpretaretur. Alioquin non infrequens Pleonaſmus. 11 A ſeptentrionali mundi parte. Triones boves dicti à terendo, & hinc nomen ſeptem Stellis, quæ plauſtrum cæleſte conſtituunt. 12 Suo flatu contrarius eſt, adverſatur. Tranſlatio ab acie directa contra alteram. 13 Non cunctatus diu uno loco, ne admitteret occaſionem rei gerendæ. 14 Maritimam profectionem. Nam & currere navigare eſt. 15 In navigatione ſua. Sic præter Cæſ. B. C. 3, 25. locuti Vellej. 1, 4, 1. & 2, 19, 4. Curt. 10, 1, 17. Cic. de nat. deor. 2, 13. Juſt. 22, 5, 1. 16 Ad terminum itineris. 17 Navigando eo provectus eſt.

Ibi brevi tempore barbarorum 1 copiis dis- II.
jectis 2, tota regione, quam petierat, potitus,
loca caſtellis 3 idonea communivit: multitu-
dinem 4, quam ſecum duxerat, in agris collo-
cavit 5: crebrisque excurſionibus 6 locupleta-
vit 7. Neque minus in ea re prudentia, quam 2
felicitate 8, adjutus eſt. Nam cum virtute mi-
litum deviciſſet 9 hoſtium exercitus, ſumma
æquitate 10 res conſtituit 11, atque ipſe ibidem
manere decrevit 12. Erat enim inter eos digni- 3
tate

---

1 Thracum. 2 Diſſipatis. Ita Cæſ. B. G. 1, 25. *disjecta phalange.* Tac. A. 2, 45, 3. disjectas per catervas. 3 Munimenti genus minus adhibuit. Majus *caſtrum* dicitur, quod vallo, foſſa & turribus cingitur. Herodotus memorat, Iſthmum Cherſoneſi Miltiadem præſepſiſſe muro & ita Apſinthios cohibuiſſe. 4 Colonos deductos. 5 Agros illis aſſignavit, quos colerent, ibique domicilium figerent. 6 Quæ prædæ ab hoſte agendæ cauſa fiebant; Latrociniis verius, quam juſto bello. Illis temporibus adverſus eos, qui nullo fœderis jure continebantur, juſta omnis injuria erat. 7 Auxit, fecit ut hoc magis rerum copia abundarent. 8 Utraque cauſa neceſſaria Imperatori. Sic Flavianis ducibus non minus ſæpe fortuna quam ratio affuit. Tac. H. 4, 59, 3. Ad conſtituendum Romanum imperium virtus & fortuna videntur contendiſſe. Flor. Præf. 2. Pompejum majore fortuna quam ſapientia fuiſſe judicat Salluſtius de rep. ord. 1, 13. conf. infra 8, 1, 1. 9 Penitus viciſſet, ad internecionem eeci-diſſet, ut nullæ ad reſurgendum vires eſſent. 10 Juxta *ἐπιείκειαν* civilem & *ἰσονομίαν* ſeu æquam libertatem populo gratam. 11 Ordinavit formavitque ſtatum regionis, 12 Ne deſiderium revertendi apud alios oriretur.

tate regia 1, quamvis 2 carebat nomine 3.
Neque id magis imperio 4, quam juſtitia 5,
conſecutus. Neque eo ſecius 6 Athenienſibus,
a quibus erat profectus 7, officia præſtabat 8.
Quibus rebus fiebat, ut non minus eorum vo-
luntate 9 perpetuo imperium obtineret 10, qui
miſerant, quam illorum, cum quibus erat
4 profectus. Cherſoneſo tali modo conſtitu-
ta 11 Lemnum revertitur 12, & ex pacto 13 poſtu-
lat, ut ſibi urbem 14 tradant. Illi enim di-
xerant, *cum vento 15 borea domo profectus eo
perveniſſet, ſeſe dedituros: ſe autem domum 16
Cher-*

1 Non modo auctoritate, ſed & poteſtate *regis*. 2 Cum Indicativo h. l. conſtruitur, uti & ap. Liv. 2, 40. Ovid. Pont. 1, 6, 45. Virg. Ecl. 3, 84. Vani ſunt ergo Grammatici, qui ad coujunctivum unice reſtringunt. 3 Titulo & inanibus illis, ut vocat Tacitus A. 4, 11, 4. Re contentus invidioſum nomen remiſit. conf. Tac. H. 2, 62, 3. & 4, 11, 3. hodie multi ſine re titulos aucupantur. 4 Sic Evander auctoritate magis quam imperio regebat loca. Liv. 1, 7. 5 Non tam poteſtate jurisdictionis, quam æquitate moderatæ adminiſtrationis, conf. c. 8, 3. 6 Et nihilominus. 7 Supplent nonnulli, *quam iis, quibuscum erat profectus*. 8 Tanquam civis civibus & magiſtratui Athenienſi, cum nota obſequii erga imperantes. Locutio familiaris auctori: in Attico ter occurrit. 9 Bona gratia, venia. 10. Haberet & adminiſtraret. 11 In juſtam formam redacta, ſtatu impoſito, rebusque ac provinciis ordinatis. 12. Solvens ex Elæunte. 13 Ex conventione, *κατὰ συνθήκην*. 14 Inſulam totam, in qua præcipuæ urbes erant Mytina & Hephæſtiæ. 15 Qui antea Latinæ aquilo. 16 Urbem & in ea domicilium. Subintellige: dixit Miltiades.

Cherſoneſi 1 *habere*. Cares 2, qui tum Lemnum incolebant, etſi præter opinionem res ceciderat 3, tamen non dicto 4, ſed ſecunda fortuna 5 adverſariorum capti 6, reſiſtere auſi non ſunt 7; atque ex inſula 8 demigrarunt. Pari felicitate cæteras inſulas, quæ Cyclades 9 nominantur, ſub Athenienſium redegit poteſtatem. 5

III. Eisdem temporibus Perſarum rex Darius 10, ex Aſia in Europam exercitu trajecto 11, Scythis bellum inferre 12 decrevit. Pontem fecit in Iſtro 13 flumine, qua 14 copias traduceret. Ejus

1 Pro in Cherſoneſo. Non urbis ſed peninſulæ nomen eſt. Eadem Syntaxis Ter. Phor. 5, 7, 49. *Lemni habuit*. Cæſ. B. C 3, 106. *Cypri viſum*. conf Juſt. 6, 1, 7. 2 Populi è Caria oriundi, quæ Aſiæ minoris eſt regio. Sed Herodotus Pelasgos Lemnum incoluiſſe per id tempus ſcribit. 3 Evenerat, contigerat. 4 Ex pacto & convento, quia ſerium non fuiſſet, & de Miltiadis domo Athenis non de alia quæſita ſpopondiſſent. 5 Succeſſu rebus florentibus ob devictam Cherſoneſum. 6 Moti. 7 Hephæſtienſes ceſſere poſtulatis, Myrinæi vi expugnati & ejecti ſunt. 8 Quam ſcil. incoluerant. 9 Inſulæ in mari Ægæo. à cyclo vel circulo ſic dictæ, quia Delum cingunt, quæ in medio eſt. inſtar circuli. Sporades contra in mari ſparſæ. 10 Hyſtaſpis filius, de quo Herod 3, 84. ſeqq. Juſt. 1 10. Val. Max. 7, 3. ext. 2. 11 Per Thracicum Boſporum, quem ponte junxit. 12 Ob negatas ſibi ab Idanthyro Rege filiæ nuptias. *Magna ſcil. neceſſitas* (verba Oroſii 2. 8.) *pro unius libidine hominis ſeptingenta virorum millia periculo mortis exponi.* 13 Iſter, per Germaniam Danubius dictus, celeberrimus Europæ fluvius per Thraciam denique in Pontum Euxinum exoneratur. 14 Sic infra *hac* 23, 3, 4. adverbialiter.

Ejus pontis 1, dum ipſe abeſſet, cuſtodes reliquit
principes 2, quos ſecum ex Ionia & Æolide 3
duxerat. Quibus ſingulis ipſarum urbium
2 perpetua dederat imperia 4. Sic enim puta-
vit, faciIlime ſe Græca lingua loquentes, qui
Aſiam incolerent 5, ſub ſua retenturum pote-
ſtate 6, ſi amicis ſuis 7 oppida tuenda 8 tradidiſ-
ſet: quibus, ſe oppreſſo 9, nulla ſpes ſalutis 10
relinqueretur 11. In hoc fuit tum numero 12
Miltiades, cui illa cuſtodia 13 crederetur 14.
3 Hic, cum crebri adferrent 15 nuntii, ma-
le rem gerere 16 Darium, premique 17
ab

1 Non tantum ad tranſitum, ſed & ad recurſum facti. v. Veget. 3, 7. 2 Primarios urbium cives. 3 Regionibus & coloniis ex Græcia in Aſiam deductis, quæ nonnihil in lingua mutarunt, unde Dialectus Ionica, Æolica, Dorica. 4 Præfecerat eos urbibus, & tyrannidem illis conceſſerat, ut dominari magis quam ſervire viderentur. Sic Curt. 3, 3, 1. & 3, 13, 14. 5 Græcos illos in Ionia & Æolide. conf. v. 4. 6 In obſequio & fide. 7 ita vocantur Regum & Principum cognati, conſiliarii, ſatrapæ, præfecti & proceres. v. Lipſ. ad Tac. A. 6. not. 29. & Comm. in Senec. de Benef. 6, 33. num. 229. Salmaſ. ad Hiſt. Aug. p. 47. & 306. Bernegg. ad Svet. Cæſ. c. 72 & ad Juſt. 9, 8, 17. & 34, 3, 3. 8 Scil. imperio. 9 Se Dario prodito & dignitate aut opibus demoto afflictoque. 10 Tuendi ſtatus ac dignitatis. 11 Supereſſet, foret reliqua. 12 Alias *in eis*, vel *inter eos*. 13 Cura tuendi pontis. 14 Committeretur; pons tuendus daretur. 15 Cum nunciarent. 16 Uti adverſa fortuna, infelicem eſſe in bello. Nam amiſſus nonaginta millibus militum ignominioſè refugit. 17 Eſt venatorium verbum, cum ita urgetur beſtia, ut nulla elabendi amplius copia ſit, inde ad militiam transfertur, ſi qui in periculo & anguſtiis ſunt.

ab 1 Scythis, Miltiades hortatus eſt 2 pontis cu-
ſtodes 3, *ne à fortuna datam occaſionem libe-*
randæ Græciæ dimitterent 4. *Nam ſi cum his* 4
copiis, quas ſecum transportaverat 5, *interiiſſet*
Darius 6, *non ſolum Europam fore tutam, ſed et-*
iam eos, qui Aſiam incolerent 7 *Græci genere* 8,
liberos à Perſarum futuros dominatione 9 *& pe-*
riculo. Id & facile effici poſſe, ponte enim reſciſ-
ſo 10 *regem vel hoſtium ferro* 11, *vel inopia* 12,
paucis diebus interiturum. Ad hoc conſilium 13 5
cum plerique accederent 14, Hiſtiæus Mile-
ſius 15, ne res conficeretur 16, obſtitit 17, dicens
non idem ipſis, qui ſummas 18 *imperii tenerent* 19,
ex-

1 Eleganter *ab* antes. Sic Cic. Fam. 1, 4. & Att. 10, 4. *ab ſenatu &c.* 2 Juxta Herodotum id fecere Scythæ & approbavit Miltiades. 3 Præfectus. 4 Ne negligerent, ne amitterent tempus rei gerendæ, uti eſt 7, 8, 6. Sed ut amplecterentur. Sic P. Syrus: Cavendi nulla dimittenda occaſio, itemque Cæſ. B. G. 5, 38. & 57. Curtius dixit opportunitatem dimittere. 4, 4, 1. 5 Traduxerat, v. §. 1. 6 Bellax ille & inquietus. 7 In Ionia, Æolide, & aliis cis Taurum montem locis. v. Liv. 37, 35. 8 Qui genus quidem ex Græcis ducerent, domo tamen & patria Græci non eſſent. v. §. 2. 9 Tyrannide. v. Clapmar. de arcan. 3, 2. 10 Pro reſcindere *diſſolvere* eſt 2, 5, 1. Cæſ. B. G. 2, 9. & Cic. de leg. *interſcindere*. Juſt. 2, 13. 5. & Cæſ. B. G. 7, 19. *interrumpere*. 11 Vi & armis. 12. Commeatu intercluſo. 13 Libertatis recuperandæ. 14 Cum conſentirent & approbarent ſententiam. 15 Mileti urbis Ioniæ præfectus hic fuit. 16 Ne fieret, quod ſvaſerat Miltiades. 17 Impedivit. 18 Scil. partes. 19 Præeſſent cum perpetuo imperio urbibus easque tuerentur. v. §. 1.

expedire 1, *& multitudini* 2: *quod Darii regno ipſorum niteretur* 3 *dominatio* 4: *quo extincto* 5 *ipſos poteſtate expulſos* 6 *civibus ſuis pœnas daturos* 7. *Itaque adeo ſe abhorrere* 8 *a ceterorum* 9 *conſilio, ut nihil putet ipſis utilius, quam*
6 *confirmari* 10 *regnum Perſarum.* Hujus cum ſententiam 11 plurimi eſſent ſecuti 12, Miltiades non dubitans, tam multis conſciis 13 ad regis aures 14 conſilia ſua 15 perventura, Cherſoneſum 16 reliquit 17, ac rurſus Athenas demigravit.
7 Cujus ratio 18 etſi non valuit 19, tamen magnopere eſt laudanda 20: cum amicior omni-

1 Diverſam eſſe, ut hodie loquuntur, rationem ſtatus. 2 Populo, qui opponitur Principibus, magiſtratibus. 3 Ab eo dependeret. 4 Imperium, autoritas. 5 Dario interfecto cum exercitu. 6 Imperio privatos. 7 Se punitum iri. 8 Se abire, ſe alienum eſſe. 9 Miltiadis & adſtipulantium ei. 10 Stabiliri, perpetuum eſſe. 11 De retinenda dominatione. 12 Hiſtiæus plures habuit adſtipulatores quam Miltiades. 13 Quia multi noſſent. Sic infra 10, 8, 3. *res multis conſciis quæ gereretur, clara.* 14 Similiter Græci: *εἰς θεῶν ὦτα ἦλθεν.* v. Zenob. 3, 9. 15 Ex quibus proditionis argui poſſet. 16 Cujus quaſi Dominus ac Rex Darium fuerat ſecutus. 17 Diſceſſit inde. 18 Sententia cum ratione & conſilium. Ita Curtius 2, 7, 10. plena: *Facile accepta eſt ratio tam ſalubris conſilii.* 19 Non perſvaſit. 20 Non ſi fide, qua obſtrictus erat Dario, ſed ſi moribus illis antiquis æſtimetur, & voluntate ejus, cui nihil ſanctius ac religioſius erat libertate. Huic conſervandæ ac provehendæ omnia cedere debere credebant priſci. Hujus cauſa fidem, jusjurandum & alia officia recte violari exiſtimarunt. v. Cæſ. B. G. 5, 27. & 7, 37. ac 76.

omnium libertati, quam ſuæ fuerit dominationi 1.

Darius autem, cum ex Europa in Aſiam 2 IV.
rediſſet, hortantibus amicis, 3 ut Græciam redigeret in ſuam poteſtatem, claſſem quingentarum navium 4 comparavit, eique Datim 5 præfecit, & Artaphernem 6, hisque ducenta peditum millia, & decem equitum 7 dedit: cauſſam interferens 8, *ſe hoſtem eſſe Athenienſibus 9, quod eorum 10 auxilio Iones 11 Sardes 12 expugnaſſent, ſuaque præſidia 13 interfeciſſent.* Illi 2
præ-

1 Magis reſpexit bonum publicum, quam commodum privatum. Cum detrimento ſuæ poteſtatis, patriæ opes quàm Regis augeri maluit. conf. 9, 5, 2. 2 Non priſtina via, ſed ex Seſto Helleſpontum navibus trajiciens. Relictus ab eo Dux Megabyzus Macedoniam Perſis tum vectigalem fecit. v. Curt. 5, 8, 16. Juſt. 7, 3. 3 Adjutoribus rerum gerendarum. 4 Herodotus ſexcentas triremes numerat abſque navibus hippagogis, in quas equos impoſuerunt. 5 Medum genere. 6 Solus Ariſtophanis interpres vocat Artabazum. 7 Sed millia, alterutro loco majorem numerum diſſimulat autor. v. 1, 5, 4. 10, 5. 3. 14, 8, 2. integram phraſin habes 2, 2, 5 & 4, 1, 2. 8 Dictitans, interponens, ut eſt 2, 7, 1 Prætextus hic belli fuit & color 9 His adeò infenſus fuit Darius, ut appoſitâ cœna à ſatellite ter moneri voluerit: μέμνησο Ἀθηναίων, ne ſcil. ultionis oblivisceretur. 10 Athenienſium & Eretrienſium ope Ariſtagoras Mileſiorum Tyrannus id fecit. v. Herod. l. 5 & 7. 11 Incolæ peculiari dialecto græcæ linguæ uſi in minori Aſia, quorum præcipua urbs fuit Miletus. 12 Hæc urbs Lydiæ fuit primaria. 13 Milites præſidium agitantes.

præfecti regii, claſſe ad Eubœam 1 appulſa 2,
celeriter Eretriam 3 ceperunt 4, omnesque
ejus gentis cives abreptos 5 in Aſiam ad regem
6 miſerunt 7. Inde ad Atticam 8 acceſſerunt, ac
ſuas copias in campum 9 Marathona 10 dedu-
xerunt. Is abeſt 11 ab oppido 12 circiter millia
3 paſſuum 13 decem. Hoc tumultu 14 Athenien-
ſes tam propinquo, tamque magno permo-
ti, auxilium nusquam 15, niſi à Lacedæmo-
niis,

1 Magnam illam in Mari Ægæo inſulam. 2 Acceſſus cum navigiis & egreſſus ex illis ſimul denotatur. 3 Urbem inſulæ maritimam, quà Achajam & Atticam ſpectat. 4 Septimo obſidionis die. 5 Captivos alio transferendos. 6 Darium, qui Dati interminatus fuerat mortem, niſi captos perduceret. Auctor Plato in Menexeno. 7 Trajecto gentis ex ſolo patrio in aliud, dominationi apud viros firmandæ repertum conſilium. v. 1. Reg. 20, 18. Curt. 5, 5, 5. ſ. Polyæn. 4. in Philippo Comm. 12. 8 Regionem Græciæ tunc florentiſſimam, cujus urbes Athenæ, (unde & nomen) Marathon, Eleuſis, Acerna. 9 Circum jacentem ſcil. 10 Eſt Accuſativus Græcus loci illius habitati. 11 Septentrionem verſus diſtat. 12 Abſolutè pro Athenis imitatione Græcorum, quibus eadem urbs κατ' ἐξοχὴν dicta ἄστυ. 13 Paſſibus veteres metiebantur ſuos lapides & milliaria, mille paſſus unum lapidem Italicum, 4000 paſſus unum milliare Germanicum, 10000 hoc loco $2\frac{1}{2}$ mill. germ. facere putantur. 14 Significantius quam pro vocis conſvetudine ingruentis magni belli terror & vehementia ita dicitur. 15 Plato Dialogo 3 de Leg. tradit, opem ab aliis quoque Græcorum petitam, ſed à nemine præterquam à Lacedæmoniis impetratam; ſed & ab his demum confecta pugna.

niis, petiverunt: Philippidemque [1] curſorem
ejus generis; qui hemerodromi [2] vocantur,
Lacedæmonem miſerunt, ut nunciaret, quam
celeri opus eſſet auxilio [3]. Domi autem crea- 4
ti decem [4] prætores [5], qui exercitui præeſſent,
in eis Miltiades [6]. Inter quos magna fuit
contentio [7], utrum mœnibus ſe defenderent [8],
an obviam irent [9] hoſtibus, acieq; [10] decerne-
rent.

---

1 Et Herodotus hujus curſoris meminit, quem *φειδιππίδην* vocat. conf. Plin. H. N. 7, 20. Cucurrit autem biduo Athenis Lacedæmonem mille ducenta quadraginta ſtadia ſecundum Solin. c. 6. 2 *ἀπὸ τῆς ἡμέρας καὶ δρόμου*, ingens die uno curſu emetientes ſpatium. v. Liv. 31, 24, 3. Nobis hodie *die Poſt*. Antiquiſſimum ſanè inſtitutum; Perſarum initio, quibus Angari & Aſtandæ dicti. v. Herod. 8, 98. Xenoph. Cyropæd. 1, 8. deinde Græcorum, ut h. l. Tandem ab Auguſto ad Romanos translatum, ut ſub manum annunciari cognoſcique poſſit, quid geratur. v. Svet. Aug. c. 49, cum Caſaub. Comm. Symmach 10. Ep. 37. Briſſon. de Regn Perſ. p. 147. Hofmanni Lex. cont. p. 771. Tit. frumentarius. 3 Sed Lacedæm. cauſati, non licere ſibi cum exercitu exire, antequam orbem compleſſet luna. 4 Plutarchus in Parall. tantum quatuor à populo delectos tradit. 5 Ita teſte Aſconio in 3. Verrin. vocantur, qui exercitum ducunt. *ϛρατηγοί*. De hoc militari magiſtratu v. Sigon. 4. de rep Athen. 5. Petit. ad leg. Att. p. 251. ſqq. hac voce ſimiliter uſi Cæſar & Cic. 6 Plut. in vit. Ariſt. ut Miltiadi Duci in hac pugna primas defert, ita Ariſtidi ſecundas. 7 Acris & ambigua deliberatio; ut fit, ubi plures imperant. 8 Viri fortes nolunt inſtar fœminarum intra mœnia concludi & obſidionem pati, quam flagitioſam exiſtimant v. Tac. A. 3, 20, 2. Cæſ. B. G. 6, 36. Juſt. 1, 10, 19. 9 Cum exercitu ſcil. 10 Pro prælio ponitur.

renti 1. Unus Miltiades maxime nitebatur 2, *ut primo quoque tempore* 3 *caſtra* 4 *fierent. Id ſi factum eſſet, & civibus animum* 5 *acceſſurum, cum viderent de eorum virtute* 6 *non deſperari* 7 *: & hoſtes eadem re fore tardiores* 8, *ſi animadverterent* 9, *auderi* 10 *adverſus ſe tam exiguis copiis dimicare* 11.

V. Hoc in 12 tempore nulla civitas Athenienſibus auxilio fuit præter Platæenſes 13. Ea mil-

1 Hac voce uſi Cæſ. B. G. 1, 31. & 68. & 2, 9. & 3, 28. & 5, 16. Cic. ad Att. & de fin. Curt. 4, 1. 8. &c. alii legunt *contenderent.* Schottus *decertarent,* quod verbum & 23, 10. 4. occurrit. 2 Svadendo contendebat, cauſamque paulo vehementius & cum conatu multo agebat. conf. infra 25, 15, 2. Tac. A. 1, 55, 4. 3 Ut primum fieri poſſet. 4 Locus militaris in campo. Sed in Sing. arcem denotat 7, 9, 3. 18. 5, 7. 5 Fiduciam conſtantiamque. Cæſ. B. C. 3, 72. ſic extulit: *tantum fiduciæ ac ſpiritus Pompejanis acceſſit.* 6 Fortitudine bellica. 7 Quod crederetur adhuc aliquod in virtute eorum præſidium. 8 Ex præſidentibus cautiores & pro impetu curam uſurpaturos. 9 Viderent. Eadem ratio erat Agathocli, cur obviam hoſti Pœno in Africam ire mallet Juſt. 22, 5, 7. conf. Tac. H. 3, 28, 1. Juſt. 1, 6, 14. Cæſ. B. C. 2, 25. & infra 15, 9, 2. 10 Paſſive, uti apud Vellej. 2, 56. & ſic Livium dixiſſe notat, Voſſ. 4. de Analog. 13. 11 Quod conarentur reſiſtere & in aciem exire. 12 Putant Præpoſ. *in* abundare, uti & Fr. 12, 8, ſ. ſic Ter. And. 4, 5, 24. Svet. Claud. 18. Tib. 60. Plaut. Capt. 1, 2, 64. &c. Sed potius eſt, ut dicamus, eam ſubaudiri, ubi omittitur. v. Voſſ. de conſtruct. cap. 44. 13 Platææ urbs à lata planitie dicta in Bœotia.

mille 1 miſit militum. Itaque horum adventu
decem millia 2 armatorum 3 completa 4 ſunt:
quæ manus 5 mirabili 6 flagrabat pugnandi cu-
piditate 7. Quo factum eſt, ut plus, quam 2
collegæ 8, Miltiades valuerit 9. Ejus enim au-
ctoritate 10 impulſi 11 Athenienſes copias ex
urbe eduxerunt, locoque idoneo caſtra fece-
runt 12. Deinde poſtero 13 die ſub montis ra- 3
dicibus 14, acie regione 15 inſtructa, nova ar-
te 16, vi ſumma 17 prælium commiſerunt 18.
Nam-

1 Scil. auxilium, vel numerum vel manum. Neque enim vox *mille* ſubſtantivè & nominandi caſu ponitur, ut vulgò cenſent, ſed adjectivum eſt, & additis ſubſtantivis ſuis reſpondet, ſi credas Paſcaſ. Groſipp. paradox. lit. Ep. 14 & Gronov. de pec. vet. 1, 10. Sed v. Gellius 1, 16. Sic Cic. pro Mil c 20. ſic infra 14, 8, 3. *mille hominum*. Horat Sat. 2, 3, 194. *mille ovium* &c. 2 Corpora ſcil. ſi itidem ellipticè accipias. 3 Militum. Iſtam ſummam ut efficeret, ſervos Miltiades omnium primus ad pileum vocavit. Pauſ. in Att. 4 Effecta. 5 Exercitus. 6 Vehementi ingenti. 7 Alacritate, impetu, ardore, qui quantus fuerit, argumento eſt, quod octo ferè ſtadia in Perſas procurrerunt. 8 Reliqui novem prætores c. 4, 4. ſ. 9 Conſilium ejus audacius præferebatur illis, qui lenta & lenia ſvaſerant. 10 Acquiſita ex devictis ante hac inſulis, & quia Ariſtides & Callimachus ultro jam cedebant. 11 Moti, inducti. 12 Poſuerunt. 13 i. e. altero, ſequente. Sic quoque Cic. pro Mur. Colum. 6, 14. & 12, 25. Liv. 23, 19. *poſtero anno*. Varro de R. R 1, 40. 14 Ad ima montis, in ima parte. 15 Ex adverſo. 16 Invento ad rem agendam tam ſolerti quam neceſſario. Conſilium novum vocat 1, 5, 3. & Flor. 4. 2, 32. Alii mallent, *in parte montis ſumma*. 17 Acerrimè, quanquam irriderent Perſæ eorum audaciam, quæ res ipſis detrimento fuit. 18 Conflixerunt.

Namque arbores multis locis erant raræ 1, hoc
conſilio 2, ut & montium tegerentur 3 altitudi-
ne, & arborum tractu 4 equitatus 5 hoſtium
impediretur, ne multitudine clauderentur 6.
4 Datis, etſi non locum æquum 7 videbat ſuis,
tamen fretus numero 8 copiarum ſuarum con-
fligere cupiebat: eoque magis, quod prius-
quam Lacedæmonii 9 ſubſidio venirent, dimi-
care, utile arbitrabatur 10. Itaque in aciem
peditum centum, equitum decem millia pro-
5 duxit 11, prœliumque commiſit. In quo tanto
plus virtute valuerunt 12 Athenienſes, ut de-
cem-

---

1 Per intervalla enatæ & tractim. aliis placet *ſtratæ*, quia ſequitur de conſilio, quod naturæ opponitur, & quia non raræ, ſed crebræ & denſæ ſylvæ equitatum impediunt. Sed nimia denſitas plane non admittit, raritas curſum & recurſum liberiorem impedit. 2 Hoc conſilii ſcopo & ratione non ſatæ vel ſtratæ, ſed quia aderant, aciei accommodatæ. Miltiades naturæ opus traxit ad conſilium. 3 Defenderentur. 4 Longa ſerie. 5 Cui campus planus aptior eſt. Saltus Marathonii meminere Pauſan. 1 Nonnus Dionyſ. 13, 189. & Seneca Hippol. v. 17. conf. Herm. Hug. de militia equeſtri 4, 5. 6. Circumvenirentur, ſi equites quanto cupiebant agmine præliari potuiſſent. Proprie venatorium verbum eſt & militare. 7 i. e. iniquum & incommodum. 8 Multitudine. 9 Expectantes plenilunium, aut quia bello cum Meſſeniis implicitі. 10 Ratione prudens conſilium, quia diſtractis neque dum adunatis copiis hoſtis infirmior eoque ſuperatu facilior. conf. Cæſ. B. G. 1, 27, & 2, 5. & 7, 56. Tac. A. 12, 14, 4. Hirt. B. G. 8, 7. ſed eventus hic felix non fuit. conf. de Pyrrho Juſt. 18, 2, 4. 11 Non omne robur aleæ ſimul commiſſurus. 12 Adeò ſuperiores fuerunt,

cemplicem [1] numerum hoſtium profligarent [2]: adeoque perterruerunt, ut Perſæ non caſtra, ſed naves peterent [3]. Qua pugna nihil adhuc [4] eſt nobilius [5]. Nulla enim unquam tam exigua manus [6] tantas opes [7] proſtravit [8].

VI. Cujus victoriæ [9] non alienum [10] videtur, quale præmium Miltiadi ſit tributum, docere [11]. Quo facilius intelligi poſſit, eandem omnium civitatum eſſe naturam [12]. Ut populi noſtri [13] honores [14] quondam fuerunt rari [15] & tenues [16], ob eamque cauſſam glorioſi; nunc autem effuſi [17] atque obſole-

1. Decem partibus ſuperiorem. v. Paſchal. de Coron. 5, 33. 2 Darent ad interitum. Eo loco etiamnum nocturni hinnientium equorum & militum prœliantium tumultus audiri, eorumque ſpectra apparere dicuntur. 3 In naves ſe conferrent. Sunium quidem prætervecti poſt cladem Athenas oppugnatum ibant: ſed ab eodem Miltiade rejecti ſunt. v. Herod. & Front. l. c. 4 Vulgo dicitur *hactenus*. 5 Celebrius, illuſtrius. Plutarchus eam à trecentis autoribus deſcriptum affirmat. 6 Parvus exercitus. 7 Tantam potentiæ hoſtilis partem, tantum hoſtium numerum. addunt nonnulli *copiasque*. 8 Profligavit, extinxit. 9 Præmium ſcil. 10 Intempeſtivum aut *ἄσκοπον*. 11 Exponere, narrare per digreſſionem. 12 Translate, conſvetudinem, ingenium. 13 Romani ſcil. cujus mores corruptos ſuorum temporum perſtringit auctor. 14 Maximæ virtutis præmia, tituli, pompæ, remunerationes. 15 Infrequentes, quia non ambitioni & gratiæ dabantur, ſed virtuti. 16 Non magno ſumtu conſtantes. 17 Largi nimiumq; quos ad prodigalitatem quandam interpretari poſſumus.

ſoleti 1, ſic olim apud Athenienſes fuiſſe 2
3 reperimus. Namque huic Miltiadi, qui 3
Athenas, totamque Græciam liberavit, talis
honos 4 tributus eſt in porticu, quæ Pœcile 5
vocatur, cum pugna depingeretur 6 Maratho-
nia: ut in decem prætorum numero prima ejus
imago 7 poneretur, isque hortaretur 8 milites,
4 prœliumque committeret 9. Idem ille po-
pulus 10, poſteaquam majus imperium 11 eſt
nactus, & largitione magiſtratuum 12 corru-
ptus eſt, trecentas ſtatuas 13 Demetrio Phale-
reo 14 decrevit 15. Poſt

1 Spreti, triti, communes & abortivi, qui crebritate & cumulo vileſcunt. Sic Curt. 9, 1, 2. *Jam vilia & obſoleta eſſe ſpolia de Perſis.* adde Sver. Aug. 89. 2 Hunc morem obtinuiſſe, 3 Alii habent *quia*, & pro liberavit *liberarat.* 4 Memoriæ apparatus. Quin & tropæa ex hoſtium manubiis erecta, quibus ſe â ſomno excitari jactabat Themiſtocles. Plut. & Tull. 4 Tuſc. 5 H. e. Varia, ob picturas varias ducum tam Græcorum quam hoſtium, quibus iſta porticus poſt pugnam Marathoniam Athenis exornari cœpit. In ea cum doceret Zeno, Stoicis nomen datum eſt, quia ςοὰ græcè porticum ſignificat. v. Rutgerſ. var. Lect. 5, 1. Meurſ. Att. Lect. 6, 18. Athen. Att. 1, 5. 6 A Panæo fratre Phidiæ. Plin. H. N. 35, 8, 7. Pictura artificosè ad vivum expreſſa. 8 Allocutione ſua prælio firmaret. 9 Initium faceret conflictus. Sic. Juſt. 2, 12, 7. &c. apud Florum ſimiliter *committere aciem, bellum,* pro incipere. v. Ind. Freinshemii. 10 Athenienſis. 11 Prolatis nimirum finibus, *creſcentibus cum ipſa magnitudine imperii vitiis.* Flor. 2, 19, 1. 12 Qui ut honores conſequerentur, multa largiebantur. 13 Imò trecentas ſexaginta, vel *quot luces habet* annus abſolutus, ut ait M. Varro. v. Laertius 5, 5. Plin. 34, 6. Strab 9. p. 274. Voſſ. de Hiſt. Gr. 1, 12. Noſter numero rotundo uſus eſt. 14 Philoſopho illi, Theophraſti diſcipulo, conf. 19, 3, 1. 15 Decreto publico contulit. Proprium in hac re id verbum fuit. v. Figrell. de Stat. illuſtr. Rom. c. 15.

Poſt hoc prœlium claſſem ſeptuaginta na- VII.
vium Athenienſes [1] eidem Miltiadi dederunt,
ut inſulas, quæ barbaros [2] adjuverant, bello
perſequeretur [3]. Quo imperio [4] pleraſque
ad officium [5] redire coegit, nonnullas vi expu-
gnavit. Ex his Parum [6] inſulam opibus ela- 2
tam [7], cum oratione reconciliare [8] non poſſet;
copias è navibus eduxit, urbem operibus [9] clau-
ſit [10], omnique commeatu [11] privavit: dein-
de vineis [12] ac teſtudinibus [13] conſtitutis, pro-
pius

1 Herodotus lib. 6. rem paulo aliter narrat. 2 Perſas in bello contra Græcos, a quibus cæteri omnes communi Barbarorum appellatione diſtinguebantur. v. Strab. 14. p. 373. 3 Inter Romanorum quoque artes, quibus imperium ſtabilierunt & auxerunt, hæc fuit, ut nulli genti inultum ſinerent juvare hoſtes ſuos. 4 Subintellige: *dum functus eſt.* 5 Obſequium imperantibus debitum. 6 Unum è Cycladibus candido marmore celebrem. v. Horat. od. 1, 19. *Pario marmore purius.* 7 Superbientem tollentemque animos divitiis & potentia. Infra 5, 2, 5 *opulentia fretus.* adde 4, 1, 3. ac 7, 7, 3. Similiter Tac. 15 20. 1. Val. Max. 7, 1, 2. 8 Revocare ad officium. *Omnia prius experiri verbis quam armis ſapientem decet.* Ter. Evn. 4, 7, 19. Pro *oratione* Gronovius Obſerv. 2, 10. mavult *ratione*, quâ voce ita utitur Vellejus 1, 9, 4. 9 Munitionibus πολιορκητικοῖς, quæ conſtant foſſa, vallo & aggere. v. Liv. 37, 5. Tac. A. 6. 41, 2. Cæſ. B.G. 2, 12. 10 Circumdedit, interſepſit. 11 Annonæ ſubvectionem mari prohibuit. 12 Vinea erat machina linea, acceſſibus, quos tegebat, in oppugnanda urbe ſerviens. v. Lipſ. Poliorc. 1, 7. Stevvech. ad Veget. 4. 15. Hodie reſpondet *Galerie.* 13 Teſtudo erat tabulatum ex trabibus pluteisque factum coriis contectum, ut laterent ſub ea milites. v. Lipſ. Poliorc. 1, 8. Stevvech. ad Veget. 4, 12. alia fiebat ex ſcutis militum, de qua Lipſ. 1, 5. Stevv. 2, 4.

3 pius muros acceſſit. Cum jam in eo eſſet 1,
ut oppido potiretur, procul in continenti 2
lucus, qui ex inſula conſpiciebatur, neſcio 3 quo
caſu 4, nocturno tempore incenſus eſt: cujus
flamma ut ab oppidanis 5 & oppugnatoribus 6
eſt viſa, utriſque 7 venit in opinionem 8, ſi-
4 gnum 9 à claſſiariis 10 regiis 11 datum. Quo
factum eſt, ut & Parii à deditione deterreren-
tur 12, & Miltiades timens 13, ne claſſis regia ad-
ventaret, incenſis operibus 14, quæ ſtatuerat 15,
cum totidem navibus atque erat profectus 16,
Athenas magna cum offenſione civium ſuo-
5 rum 17 rediret. Accuſatus 18 ergo prodi-
tio-

1 Cum jam parum abeſſet. 2 Scil. terra, quæ ſubaudita vox additur 2, 3, 1. 3 Formula frequens ἀπορητική. 4 De hujusmodi caſibus vide obſervationem Forſtneri ad Tac. A. I. p. 93. ſ. 5 Qui propugnantes erant in oppido. 6 Qui foris urbem oppugnabant. 7 Et Pariis & Athenienſibus. 8 Cœperunt opinari. 9 Scil rei patrandæ. *Per noctem flammis, per diem fumo ſignificatur ſociis, quod aliter nunciari non poteſt.* Veget. 3, 5. conf. Cæſ. B. G. 5, 48. & 8, 3. 10 Militibus claſſis. v. Scheffer. de milit. nav. 2, 3. 11 i. e. Darii Regis Perſarum, alii legunt *Regis*, quia Reges apud Perſas abſolute ſic dicti. v. infra 2, 3, 2. ſupra *præfecti regii* occurrunt 1, 4, 2. 12 a voluntate deditionis deducerentur, metuentes ſibi à Perſis. 13 Metus iſtiusmodi vocatur Panicus. *Vana ejusmodi pro veris maxime in bello valere,* ait Liv. 34, 12. *Terror hominibus mentem conſiliumque eripit.* Hirt. B. Alex. c. 18. 14 Ut ſupra v. 2. 15 Ex ſudibus & turribus muniverat. 16 Mittere debuiſſet, qui explorarent rem & cognoſcerent, ſed ipſe ſe paſſus eſt decipi. 17 Quos fortuna deſerit ſimul & popularis favor relinquit. 18 a Xantippo Ariphronis filio.

tionis 1, quod cum Parum expugnare poſſet, a rege corruptus 2 infectis 3 rebus a pugna diſceſſiſſet 4. Eo tempore æger erat vulneribus 5, quæ in oppugnando oppido acceperat. Itaque quoniam ipſe pro ſe dicere 6 non poſſet, verba pro eo fecit 7 frater ejus Tiſagoras 8.
Cauſſa cognita 9, capitis abſolutus 10, pecunia 6
multatus eſt. Eaque lis 11 quinquaginta talentis 12 æſtimata eſt 13, quantus in claſſem ſumtus factus erat 14. Hanc pecuniam quod ſolvere 15 non poterat, in vincula publica 16 con-

---

1 Quia pecuniam publicam in uſus ſuos verterat, etiam *ob crimen peculatus* in carcerem conjectus legitur apud Juſt 2, 15, 19. Sen. Controv. 9, 1. 2 Scil. pecunia, aliave, qua perfidia emitur, ratione. 3 Non effectis. 4 Abiiſſet, oppugnationem omiſiſſet. 5 Herodotus refert, ei convulſum ſeu luxatum femur, dum deſiliit ex ſolario aut maceria. 6 Reſpondere in judicio; uti effert auctor Dialogi de corrupt. Eloq. c. 36, 9. 7 Advocatus ejus fuit, patrocinatus ei eſt. 8 Ex Herodoto conſtat, fratrem multo ante obiiſſe, & ab amicis cauſam ejus actam. 9 Examinata, examine & diſceptatione judiciaria. 10 Subintellige crimine. Vita conceſſa, reus capitis non amplius habitus. 11 i. e. tota diſceptatio litis & culpæ, quæ in judicium vocabatur. 12 30000. coronatis. v. 15, 4, 1. 13 Tanti pœna finita eſt, uti loquitur Val. Max 5, 3, 2. tot talentis damnatus eſt. Ipſa pecunia multatitia æſtimatione delicti decreta. Ex antecedenti conſequens notatur, i. e. ex æſtimatione delicti multa. v. Sigon. de judiciis 2, 23. & Pollet. Hiſtor. For. Rom. 4, 10. 14 Impenſus erat. 15 Aliis eſt: quod ſolv. *in præſentia* non poterat. 16 in carcerem, in quo vinculis pedes arctabantur.

conjectus eſt 1, ibique diem obiit ſupremum 2.

IIX. Hic etſi crimine Pario 3 eſt accuſatus, tamen alia fuit cauſa 4 damnationis 5. Nam Athenienſes propter Piſiſtrati tyrannidem 6, quæ paucis annis ante fuerat 7, omnium ſuorum
2 civium potentiam extimeſcebant 8. Miltiades multum in imperiis magiſtratibusque 9 verſatus 10, non videbatur poſſe eſſe privatus 11, præſertim cum conſuetudine 12 ad imperii cu-
3 piditatem trahi 13 videretur. Nam Cherſoneſi omnes illos, quam habitarat annos, perpetuam

1 Abſolutionis maturandæ neceſſitatem. 2 Extremum, ultimum, ſcil. vitæ. i. e. mortuus eſt. 3 Intentato propter Pari obſidionem ſine cauſa omiſſam. 4 Movens & impellens. Nihil frequentius, quam alienas cauſas ferre, alias habere. 5 Multæ impoſitæ & carceris. 6 Quomodo eam occuparit & geſſerit. v. in Solonis Epiſt. ad Epimenidem, quæ eſt apud Diog. Laert. lib. 1. in Sol. conf. Herod. 1, 59. Juſt. 2, 8. 6. Val Max. 1, 3, & 8, 9. Ælian. 8, 16. & Joh. Meurſius integro libro omnia complexus eſt. 7 Obtinuerat, viguerat, etiam in filiis, Hipparcho & Hippia, quorum alter Perſas in campum Marathone deduxerat. 8 Semper in metu verſabantur & ſuſpecta habebant omnia, uti expreſſit Thucydides. 9 Imperia præfecturas belli, magiſtratus urbanas dignitates potiſſimum notant. 10 Notat actum, operam, exercitationem. 11 Ex imperiis & magiſtratibus ad *ἰσονομίαν* privati juris non rediturus facile exiſtimabatur. Sic. Liv. 2, 2. *Neſcire* Tarquinios privatos vivere. De Demetrio v. Juſt. 38, 9, 4. 12 Quæ tranſit in mores & naturam veluti. 13 Animi propenſione.

tuam obtinuerat dominationem [1], tyrannus-
que [2] fuerat appellatus, ſed juſtus [3]; non erat
enim vi [4] conſecutus, ſed ſuorum voluntate,
eamque poteſtatem [5] bonitate [6] retinuerat [7].
Omnes autem & habentur & dicuntur tyran-
ni [8], qui poteſtate [9] ſunt perpetua in ea civitate,
quæ libertate uſa eſt [10]. Sed in Miltiade [11] e- 4
rat cum ſumma humanitas [12], tum mira comi-
tas,

1 Imperium & poteſtatem. conf. 1, 3, 5. Hinc Suidas ſcribit, eum tyrannidis in Cherſoneſo uſurpatæ reum fuiſſe actum. 2 In bonam partem de imperante & rege olim dici, pervulgatum eſt. Hic peculiariter ſumitur de perpetuo unius in civitate antea libera imperio, v. quæ notavit Fullerus Miſc. Sacr. 1, 12. & Salmaſ. Defenſ. reg. c. 7. 3 Τύραννος κατὰ νόμον, ut Ariſtot. loquitur Pol. 3, 3. 4 Quæ eſt inter præcipuas famoſæ tyrannidis notas. 5 imperandi. 6 Æquitate civilis imperii, a qua Boni cognomen datum Phocioni 19, 1, 1. 7 Exercuerat, uſurpaverat. 8 Voce in deteriorem partem applicata, cum Tyranni olim nomen eſſet honeſtum. Euripid. τὶς γῆς τύραννος; quis terræ dominus? & alibi, ut eſt apud Agell. 13. 17. σοφοὶ τύραννοι τῶν σοφῶν συνουσίᾳ, ſapientes fiunt reges ſapientum conſvetudine. 9 In hujusmodi locutionibus ſupplendæ ſunt Præpoſitiones *cum*, *in* &c. 10 i. e. quæ habet imperium populare. Eſt deſcriptio τῆς δημοκρατουμένης πόλεως; Et autor videtur clam notare voluiſſe dominationem J. Cæſaris ſuo tempore. 11 Inter cauſas ſuſpecti damnatique Ducis eminentes quoque ſunt virtutes. 12 Magis in interna animi affectione atque modeſtia conſiſtens.

tas 1, ut nemo tam humilis eſſet, cui non ad eum aditus 2 pateret: magna auctoritas 3 apud omnes civitates, nobile nomen 4, laus rei militaris 5 maxima. Hæc populus reſpiciens 6, maluit eum innoxium plecti 7, quam ſe diutius eſſe in timore 8.

1 Civilitas cultus geſtusque externi, nec non ſermonis & affabilitatis. Eadem tribuitur patribus apud Livium 5, 3. & 7. Auguſto ap. Svet. c. 53. Tito ap. eundem c. 8. & Tac. H. 5, 1, 2. Druſo A. 1, 33, 4. *Sp. Melii, Marcique Manlii popularitas ſignum affectati regni fuit exiſtimata.* Quintil. 5, 9. 2 Facilis acceſſus fandique copia. 3 Quantum valeat ad regnum, Curtius docet 6, 8, 25. 4 Celebritas, gloria & fama. 5 Rebus bello geſtis parta. 6 Conſiderans. 7 Puniri, iniquo & injuſto quidem facto, politico tamen & pro ſtabilienda democratia potente ac ſolerte. Hinc Caiphas cenſebat expedire, ut unus homo moriatur pro populo &c. Joh. 11, 50. 8 Ita timor injuriæ cauſa fuit. Juſt. 31, 1, 9. Cic. Off. 2, 7. de Themiſtocle 2, 8, 1.

II.

THEMISTOCLES.

ARGUMENTUM.

1. *Themiſtocles adoleſcentia ingenioque uſus liberiore. 2. Bello clarus Corcyræo mox Perſico, quo commendat Apollo munia lignea. 3. Pugnatur pari prælio ad Artemiſium: 4. Juxta Salaminem aſtu vincitur Xerxes: 5. Et nuntio magis, quam*

armis Europa pellitur. 6. Confecto bello Themiſtocles muros reſtituit. 7. Spartanos arte eluſos acriter reprehendit. 8. In exſilium ejectus varia fuga agitatur. 9. Ejus ad Artaxerxem literæ. 10. Sermo perſicus, reditus quarundam urbium, mors & ſepultura.

THemiſtocles 1 Neocli 2 filius Athenienſis. Hujus vitia 3 ineuntis 4 adoleſcentiæ magnis ſunt emendata virtutibus 5: adeo ut anteferatur nemo huic, pauci pares putentur. Sed ab initio eſt ordiendum. Pater ejus Neocles generoſus 6 fuit. Is uxorem 1 2

1 v. Plutarch. in ejus vita. Herodot. 8. Diod. Sic. Bibliothec. 11. Pauſan. paſſim. Thucydid, 3. Suid. voce Themiſt. Ælian. 2, 12. & 28, 3, 21. & 43, 9, 5. & 18, 13, 40. & 43, ſeq. Polyæn. 1, 30. ſ. & 3, 11, 2. Juſtin. 2, 9. ſeqq. Val. Max. 5, 3. ext. 3. c. 6. ext. 3, 6, 9. ext. 2, 7, 2. ext. 8, 8, 7. ext. 15. & c. 14. ext. 1. Cicero Off. 1, 22. & 30, 2, 5. & 20, 3, 11. & alibi. Frontin. 1, 1. 10. c. 3, 6. 2, 2, 14. c. 6, 8. &c. 2 Hominis, ut ait Plutarchus, obſcuri. Græca nomina ſæpe commutantur. Sic h. l. *Neocles* & *Neoclus*. Sic *Cotus* & *Corys* 11, 3, 4. & 13, 1, 2. Sic *Nectanebus* 12, 2, 1. qui Plutarcho *Nectanebis*, conf. 17, 8, 6. Sic Ter. And. 2, 2. *puerum conveni Chremi*. 3 Luxus, incontinentia, amores. Ælian. 2, 12. 4 Incipientis, primæ. Sic *ineunte Januario*, *ineunte ætate* apud Cic. *ineunte vere* apud Cæſ. *ineunte vita* apud Gellium legimus. conf. 7, 2, 2. 5 Turpitudo per virtutes poſtea exſtincta ac obliterata eſt. Similia exempla v. in Val. Max. 6, 9. Macrob. Saturn. 2, 9. &c. 6 Ex nobili familia ſed abſque heroico animo.

rem Acharnanam [1] civem [2] duxit, ex qua na-
tus eſt Themiſtocles. Qui cum minus [3] eſſet
probatus [4] parentibus, quod & liberius [5] vive-
bat & rem familiarem negligebat [6], a patre ex-
3 heredatus eſt [7]. Quæ contumelia [8] non fre-
git [9] eum, ſed erexit [10]. Nam cum judicaſſet,
ſine ſumma induſtria [11] non poſſe eam extin-
gui [12], totum ſe dedit reipublicæ [13], diligentius
amicis [14], famæque ſerviens [15]. Multum in
ju-

1 De matre non convenit. alii *Carinam*, alii *Halicarnaſſiam* ex Halicarnaſſi Cariæ capite, alii ex MSS. Acharnia oppido Atticæ ortam volunt. 2 De fœmina h. l. 3 Eleganter negationis vicem explet hæc particula, 4 Ægre & gravatim ferebant ejus vitia, adeo ut mater ſuſpendio finiret vitam. v. Val. Max. 6, 9, 2. 5 i e. nimis licenter & diſſolute. Sic Cic. pro Cæl. *Si vidua libere vixerit.* 6 Mollis erat & luxurioſus & prodigus, curru per urbem ſimul cum quatuor ſcortis vectus, auctore Athenæo ſub finem lib. 12. 7 Propter effuſionem ab hereditate ſubmotus, abdicationis verbo hac in re uſi ſunt Val. Max. l. c. Sen. Controv. 1, 8. Quintil. Declam. 279. & 290. Plutarcho figmentum videtur. abdicatus & repudiatus vivo patre. 8 Exheredationis, ſeu potius abdicationis. 9 Dejectionem animi non attulit, neglectumque infamiæ. 10 Ad induſtriam & emendationem excitavit, exacuitque, ut dedecus in gloriam verteret. v. Freinsheim & Loccen. ad illud Curtii 7, 2. 38. *Incitabat virtutem ignominiæ demendæ cupido.* 11 Studio actus civilis & officiorum vitæ. 12 Deleri ejus memoriam & veluti redimi. 13 Loquitur autor de rudimentis civilium officiorum, ut Svetonius vocat. Miltiadis tropæis e ſomno dicitur excitatus Cic. Tuſc. 4, 19. 14 Scil. officiis urbanis opera forenſi. Sic. Plaut. Trin. 3, 2. 25. *in foro operam amicis dare.* 15 Studens parandæ famæ.

judiciis privatis 1 verſabantur, ſæpe in concionem populi 2 prodibat 3, nulla res major 4 ſine eo gerebatur, celeriterque, quæ opus erant 5, reperiebat 6. Neque minus in rebus geren- 4
dis 7 promtus, quam excogitandis, erat: quod & 8 *de inſtantibus* 9 (ut ait Thucydides 10) *veriſſime judicabat*, & *de futuris* 11 *callidiſſime* 12 *conjiciebat* 13. Quo factum eſt, ut brevi tempore illuſtraretur 14.

Pri-

1 Cum privatim lis oriretur, ſe immiſcuit & compoſuit, ſic peritiam actumque civilem exercuit. De publicis privatisque jud. v. Sigon. de Rep. Athen. 3, 1. Ubb. Emm. T 3. vet. Græc. p. 41. ſeqq. Sam. Petit. comm. ad leg. attic lib. 4. 2 Conventibus publicis intererat in quibus conſilia de Rep. bene adminiſtranda exponebantur. 3 Agendi dicendique cauſa. 4 Qualis, ubi vis belli declinanda. 5 Prudentia extemporanea propria ejus & præcipua virtus. 6 Feliciter prompteque inveniebat conſilia, addunt aliqui: *Facile eadem oratione explicabat*. 7 Hic actus rerum diſtinguitur a conſilio & facultate reperiendi, quæ ad rem ſint. Conſultis facta conjunxit, Vell. 2, 79, 1. 8 Duplex prudentiæ officium notatur. 9 Præſentibus inſtans & futurum opponuntur. 10 Hiſtoricus Athenienſis, cujus locum profert Cicero quoque ad Att. 10, 8. prolixe exponit Bœclerus in Comm. p. 16. ſqq. 11 Laudat & prudentiam & induſtriam ejus in proſpiciendis prævidendisque futuris Ariſtides Rhetor. 12 Perſpicaciſſime & providentiſſime. 13 Divinabat. tam ſingularis prudentiæ dos divinatio dicitur 25, 16, 4. & c. 9, 1. 14 Ad famæ celebritatem perveniret, imo dignitatibus publicis & magiſtratibus ornaretur, de quibus ſequitur c. 2.

II. Primus autem gradus 1 fuit capeſſendæ reipublicæ 2 bello Corcyræo 3 : ad quod gerendum 4 prætor 5 a populo factus, non ſolum præſenti 6 bello, ſed etiam reliquo tempore 7 ferociorem 8 reddit 9 civitatem. Nam cum pecunia publica 10, quæ ex metallis 11 redibat, largitione magiſtratuum 12 quotannis interiret 13, ille perſvaſit populo 14, ut ea pecunia claſſis
2 centum 15 navium ædificaretur 16. Quæ celeriter effecta, primum Corcyræos 17 fregit 18, dein-

1 Initium honoris. 2 i. e. magiſtratus gerendi ſeu adminiſtrandi. Similiter Vell. 2, 94, 3. nota phraſis. *accedere ad rempubl.* Cic. &c. 3 In eo non egit imperatorem, ſed arbiter datus, ut habet Plut. p. 123. inter Corcyræos & Corinthios pro Corcyræis judicavit & bellum compoſuit. Ergo alii ſubſtituunt bellum Ægineticum. 4 Adminiſtrandum. 5 a præeundo dictus prætor (hodie Generalis) ducis vicem ſuſtinebat. 6 Eo quod tum gerebatur. 7 In poſterum. 8 Bellicoſiorem, animoſiorem. Ita Tac. H. 2, 24, 3. *ferociſſimos* pro fortiſſimis dixit. Sic apud Liv. 3, 47. *ferociter facta.* Siniſtre alias accipitur. 9 Effecit. 10 Reditus publici. 11 Ex fodinis metallicis in Laurio monte. v. Meurſius de fortuna Att. c. 7. 12 Qui viritim donis in ſingulos puberes drachmis dividebant, juxta Herodot. 7. 13 Exſtingueretur, prodigeretur. 14 Idem Dio Pruſæus Orat. 25. *de illo* (Themiſtocle) *audiviſti, quod Athénienſes navali prælio certare coëgerit, cum antea fuiſſent pedites.* 15 Ducentarum juxta Herodotum. 16 Hinc Græciæ incolumitas & principatus. Ex nauticis artibus & maritimis commerciis hodienum Batavorum & Venetorum potentia. 17 Æginetas verius. 18 Bello debilitavit, vicit.

deinde maritimos prædones 1 conſectando 2
mare tutum reddidit 3. In quo cum divitiis
ornavit 4. tum etiam peritiſſioms belli navalis
fecit Athenienſes. Id quantæ ſaluti 5 fuerit
univerſæ Græciæ, bello 6 cognitum eſt Perſico.
Nam cum Xerxes 7 & mari & terra bellum uni- 4
verſæ 8 inferret Europæ, cum tantis eam copi-
is 9 invaſit, quantas neque antea, neque poſtea
habuit quisquam 10. Hujus enim claſſis, mille 5
& ducentarum navium longarum 11 fuit, quam
duo millia onerariarum 12 ſequebantur: terre-
ſtres autem exercitus 13 ſeptingentorum mil-
lium peditum, equitum quadringentorum 14
millium fuerunt. Cujus de adventu cum fa- 6
ma

1 Sic & Val. Max. 6, 9, 15. piratas vocat. 2 Perſequendo. alios eadem tenuit cura, ut vivi illi ſcopuli atque aræ e mari tollerentur. v. Curt. 4, 8, 15. Flor. 3, 6, 11. &c. 3 Effecit; cum antea eſſet infeſtum mare prædonibus. 4 Locupletavit 1, 2, 1. 5 Quam utile & ſalutare. 6 i. e. in bello. 7 Darii patris cladem in campo Marathonio vindicaturus. 8 Hyperbole eſt. conf. Curt. 5, 6, 1. 9 Scil. militum, *immanes barbarorum copiæ* vocantur apud Curt. 4, 1, 11. 10 Variant hiſtorici in copiarum numero. Quod Juſtinus recenſet 2, 10, 18. mendacio quam veritati ſimilius eſt. 11 H. e. bellicarum, quæ onerariis opponuntur etiam apud Liv. 25, 27. & Cæſ. B. G. 5, 25. Iſocrates triremes vocat. v. Savilii milit. Rom. p. *69*. ſ. & Gyrald. de navigiis. Andr. Senftlebii in lib. cui tit. *Argo*, ſeu de navibus veterum. & Jo. Scheffer de mil. nav. vet. 2, 2. & 4, 1. 12 Quæ latiore ventre & rotundiores. 13 De quibus conf. Herod. 7, 184. ſ. Diod. Sicul. 11, 5. Plin. 33, 10. Ælian. 13, 3. Juſt. l. e. Oroſius 2, 10. 14 Simſonius Chron. ad A. M. 3525. conjicit legendum eſſe *quadraginta*.

ma 1 in Græciam eſſet perlata, & maxime Athe-
nienſes peti 2 dicerentur, propter pugnam
Marathoniam; miſerunt 3 Delphos conſul-
tum 4, quidnam facerent de rebus ſuis 5. De-
liberantibus 6 Pythia 7 reſpondit, *ut mœnibus*
7 *ligneis* 8 *ſe munirent.* Id reſponſum quo vale-
ret 9, cum intelligeret nemo, Themiſtocles
perſuaſit; *conſilium* 10 *eſſe Apollinis, ut in naves*
ſe ſuaque conferrent: 11. *Eum enim adeo* 12 *ſigni-*
8 *ficari* 13 *murum ligneum.* Tali conſilio probato,
addunt ad ſuperiores totidem naves trire-
mes 14: ſuaque omnia, quæ moveri poterant 15,
par-

---

1 Rumor divulgatus. 2 Scil. bello. Eleganter. Sicut gladio peti aliquis dicitur, verbum gladiatorum. v. Cic. in Orat. c. 68, pro Ligar. c. 3. *cujus latus ille mucro petebat?* 3 Abſolute ponitur mittere pro Legatos mittere. 4 Oraculum ſcil. ejus loci. 5 Quid inceptarent, quid conſilii caperent. 6 Oraculum conſulentibus. 7 v. Supra 1, 1, 3. 8 Navibus, claſſe. 9 Quo ſpectaret, tenderet, pertineret, quid ſibi vellet, quid ſignificaret. 10 Reſponſi ſcopum & ſignificationem. 11 Transferrent. 12 Alii a Deo, ſicuti Juſtinus: *hujus ſententiæ etiam Deum autorem eſſe.* 13 Ænigmatice ipſius oraculi reſponſo, quod integrum extat apud Herod. l. 7. cujus vis in hoc carmine latet: *τεῖχος τριτογενεῖ ξυλινὸν διδοῖ ἐυρύοπα ζεύς. Murum Minervæ ligneum dat late cernens Jupiter.* 14 Dictæ juxta numerum tranſtrorum & remorum ſupra ſe invicem locatorum, ſerie quantumvis non directa. 15 Vulgo, mobilia bona, *liegende und fahrende Haab*, Latinis vocantur fixa & moventia. Ammian. 38, 1. vocat *mobilem cenſum*, Juſt. 38, 3, 5. *quæcunque auferri poſſent.* conf. Tac. H. 5, 19, 2.

partim Salaminem, partim Trœzenem [1] aſportant [2]: arcem [3] ſacerdotibus [4] paucisque majoribus natu [5], ad ſacra procuranda [6] tradunt, reliquum oppidum relinquunt [7].

Hujus conſilium pleriſque civitatibus diſ- III.
plicebat [8], & in terra dimicari magis placebat [9].
Itaque miſſi ſunt delecti [10] cum Leonida [11] Lacedæmoniorum rege [12], qui Thermopylas [13] occuparent, longiusque barbaros [14] progredi non paterentur. Hi vim [15] hoſtium non ſuſtinuerunt, eoque loco omnes interierunt [16]. At

1 Alii græco more inflectunt *Salamina*, *Trœzena*, Herod. 8, 41. addit *Æginam*. Sunt autem inſulæ in ſinu Saronico inter Athenas & Peloponneſum. 2 Conferunt. aſportandi voce uſus & Tac. A. 16, 11, 3. 3 Arx Athenarum dicitur 5, 2, 5. de qua Meurſius integro libro, quem Cecropiam inſcripſit. 4 Quod ſacra non viderentur prætermittenda. 5 i. e. Senioribus & ætate provectis, qui in patria occumbere maluerunt, ut Romani ap. Liv. 5, 41. 6 Singularis erat cultus, qui alio loco fieri non poterat. 7 Deſerunt. 8 Quia adventante hoſte arces atque urbes potius muniendæ quam deferendæ. 9 Sententia erat & conſilium. 10 Scil. milites. 11 De iſto v. Herodot. 7, 219. Strab. 9. Juſt. 2, 11. Ælian. 3, 25. Oroſ. 2, 9. Val. Max. 3, 2. Meminit & Seneca Epiſt. 82. Cic. Tuſc. 1. 24. Agell. 3, 7. 12 Quanquam Reſp. Ariſtocratica erat, tamen Regem habebant, cujus potentiam Ephori coercebant. 13 Anguſtos illos aditus ex Theſſalia in Bœotiam, unde & nomen pylarum i. e. portarum, altera vocabuli pars eſt ab aquis calidis, quæ ſunt in illis faucibus. v. Liv. 36, 15. 14 Hoſtilem eorum exercitum. 15 Impetum, hoſtes obruentes ingentibus catervis. 16 Non victi ſed vincendo fatigati; iverant parato ad moriendum animo. Leonida illis prandentibus dixerat: **Pergite animo forti, hodie apud inferos cœnabimus,**

2 At claſſis communis Græciæ, trecentarum navium, in qua ducentæ 1 erant Athenienſium, primum apud Artemiſium 2, inter Eubœam 3 continentemque terram 4 cum claſſiariis 5 regis conflixit. Anguſtias 6 enim Themiſtocles quærebat, ne multitudine 7 circumiretur 8.
3 Hic etſi pari prœlio 9 diſceſſerant 10, tamen eodem loco non ſunt auſi manere: quod erat periculum, ne, ſi pars navium adverſariorum Eubœam ſuperaſſet 11, ancipiti premerentur pe-
4 riculo 12. Quo factum eſt, ut ab Artemiſio diſcederent; & ex adverſum 13 Athenas apud Salamina 14 claſſem ſuam conſtituerent 15.

At

1 Numerus certus pro incerto. *Herodot.* pr. l. 8. ſolum atticas memorat 127. 2 Promontorium illud Eubœæ. 3 Inſulam in Helleſponto ſeu Propontide ſitam. 4 Regionem continua ſerie terræ adhærentem, quæ & mari & inſulæ opponitur. 5 Qui mari ac navibus militant. 6 Anguſta loca. 7 Pro *a multitudine*. Sic Cic. Phil. 13. circumiri totius belli fluctibus. Sed cum Præpoſitione jungitur 14, 7, 3. 8 Clauderetur, (1, 5, 3.) quia minor numero erat. 9 Æquis manibus, ut Tac. loquitur A. 1, 63, 3. Pindarus tamen poëta Artemiſium *φαεννὰν κρηπῖδα ἐλευθερίας* vocat, quaſi ex iſta pugna Græci animos cœperint, ut arbitrarentur, ſe in libertate patriæ defendenda Xerxe poſſe ſuperiores eſſe. 10 Neutro victo aut victore. 11 Occupaſſet. 12 Utrinque hoſtibus occurrentibus, & à fronte & a tergo. Eodem fere modo Curt. 7, 4, 6. ſ. 3, 7, 9. 5, 4, 31. &c. 13 E regione ad Athenas, eadem voce uſi Cic. divin. 1, 45. Ter. Ad. 4, 2, 45. & Ph. 1, 2, 38. & 47. Sic infra 8, 2, 7. in MSS. pariter legitur *ex adverſus Thraſybulum*. v. Gell. 7, 7. Voſſ. de Analog. 4, 23. 14 Inſulam, quæ in Golfo d'Engia hodie Coluri aut alio nomine Elbeza dicitur. 15 Idque magno labore Themiſtoclis, cum multi ſe domum reciperent.

IV. At Xerxes, Thermopylis [1] expugnatis, protinus acceſſit aſtu [2], idque [3] nullis defendentibus, interfectis ſacerdotibus, quos in arce invenerat, incendio delevit [4].
2 Cujus [5] flamma perterriti claſſiarii cum manere [6] non auderent, & plurimi hortarentur, *ut domos ſuas* [7] *diſcederent, mœnibusque* [8] *ſe defenderent*; Themiſtocles unus [9] reſtitit [10], *& univerſos* [11] *eſſe pares* [12] ajebat, *diſperſos* [13] teſtabatur [14] *perituros*. Idque Eurybiadi Regi Lacedæmoniorum [15], qui

1 De quibus c. 3, 1. 2 Aſtu vel ἄϛυ græca vox, ſignificat urbem vel oppidum, & de Athenis κατ' ἐξοχὴν dicitur. v. Ter. Evn. 5, 5, 12. Cic. de Leg. 2, 2. conf. Voſſ. inſtit. Orat. 4, 10, 5. 3 Scil. ἄϛυ, quod nulli defendebant. arcem via ardua & præcipiti conſcenſam expugnarunt Perſæ. 4 Sic Florus 2, 6, 59. *caſtra facibus illatis delevit.* Curt. 3, 10, 9. *templa ignibus deleta.* Idem dixit 5, 7, 10. & 9. 4, 7. *delere urbem.* 5 Scil. incendii. Salamis tam longe non diſtat Athenis, ut flamma incenſæ urbis cerni non potuerit. conf. ſupra 1, 7. 4. & illud Claudiani in Eutr. 2, 471. *longe ſpectari puppibus urbes accenſas, lucere fretum.* alii habent *fama* pro *flamma.* 6 Expectare hoſtem. 7 Alii interponunt *quisque.* 8 Intra urbem. 9 Solus. 10 Se oppoſuit. 11 Conjunctos & unitos, quorum vis fortior. 12 Robuſtos ſatis. Sic Cic. ad Att. 8, 12. *nos disjecta manu pares eſſe adverſariis non poſſumus* conf. Juſt. 7, 6, 4. tum ipſe Nep. 7, 6, 2. 18, 8, 4. & 23. 10, 4. 13 Diviſos, diſtractos, in commune non conſulentes. Conf. Cæſ. B G 6, 34, 3. Tac. Agr. 12, 2. ſ. Frontin. 1, 10, 1. 14 Aſſeverabat, denunciabat. 15 Baculum ille ſuſtulit ad pulſandum Themiſtoclem. Hic vero, feri, inquit, ſed audi tamen; qua moderatione ad ſaniora conſilia reductus. Plut.

qui tum ſummæ imperii præerat 1, fore adfir-
3 mabat. Quem cum minus, quam vellet,
moveret 2, noctu de ſervis ſuis 3, quem habuit
fideliſſimum 4, ad regem 5 miſit, ut ei nuntiaret
4 ſuis verbis 6: *adverſarios ejus 7 in fuga eſſe 8: qui ſi diſceſſiſſent 9, majore cum labore 10, & longinquiore 11 tempore, bellum confecturum 12, cum ſingulos conſectari 13 cogeretur. Quos ſi ſtatim aggrederetur 14, brevi 15 univerſos oppreſſurum.* Hoc eo valebat 16, ut ingratiis 17 ad depugnandum 18 omnes 19 cogeren-
5 tur. Hac re audita barbarus 20 nihil do-
li

---

1 Summus dux erat, omnis adminiſtratio gerendi belli ei erat commiſſa, Athenienſium & Themiſtoclis conceſſu. Herod. 2 Cum ei non poſſet perſvadere. Ita circumloquimur ex ingenio rei, quod ſimpliciter erat, *non movit*. 3 i. e. ex ſervis vel inter ſervos. 4 Filiorum ſuorum pædagogum, ut narrat Herod. 8, 75. Plut. & Poliæn. Sicinum vocatum referunt. 5 Xerxem; de quo Strategemate Front. Poliæn. Juſt. 6 i. e. ſuo nomine. 7 Hoſtes Xerxis, Athenienſes cum ſociis. 8 Fugam meditari, adornare. 9 In civitates. 10 Difficiliorem rem Xerxi futuram. 11 Longiore, diuturniore. Sic *longinqua oppugnatio* ap. Cæſ. B. C. 3, 80. &c. v. Gronov. obſ. 4, 11. Ita Alexander M veritus longam belli moram, ſi Perſæ exercitum diviſiſſent. ap. Juſt. 11, 13, 3. 12 Finiturum. conf. 6, 1, 1. 13 Inſectari, cum ſtudio & labore aggredi. 14 Bello perſequeretur. 15 Scil. tempore, uti eſt 1, 2, 1. 16 Spectabat. v. ſupra c. 2, 7. 17 Id eſt inviti & nolentes. Cic. pro Quinct. c. 14. *Extorquendum eſt invito atque ingratiis*, conf. Ter. Ev. 2, 1, 14. Heav. 3, 1, 37. Ph. 5, 6, 49. Ex Plaut. Caſin. 2, 5, 7. & Merc. 2, 4, 11. colligitur *ingratiis* non eſſe adverb. ſed nomen, teſte Voſſio Gram. 3, 2. p. 13. 18 Ad prælium committendum. 19 Et Græci & Perſæ. 20 Xerxes.

li 1 ſubeſſe credens 2 poſtridie alieniſſimo 3 ſibi loco, contra opportuniſſimo hoſtibus, adeo anguſto mari 4 conflixit, ut ejus multitudo naviū explicari non potuerit. Victus ergo eſt magis conſilio 5 Themiſtoclis, quam armis Græciæ 6.

V. Hic etſi male rem geſſerat 7, tamen tantas habebat reliquias copiarum, ut etiam cum his opprimere poſſet hoſtes. Interim ab eodem gradu depulſus eſt 8. Nam Themiſtocles verens, ne bellare perſeveraret, certiorem eum fecit 9 *id agi* 10, *ut pons, quem ille in Helleſponto fecerat, diſſolveretur* 11, *ac reditu in Aſiam excluderetur.* Idque ei perſuaſit 12.
2 Itaque qua ſex menſibus iter fecerat, eadem 13 minus diebus

1 Quo hoſtem vincere licet, ſi contra datam fidem nihil moliamur. v. Lipſ. Pol. 5, 17. Grot. de J. B. & P. 3, 1, 6. 2 Stulte & imprudenter credulus. 3 Iniquo atque incommodo conf. Cæſ. B. G. 1, 15. ſupra 1, 5, 4. non æquum dixit. 4 Propter vicinas inſulas. 5 Arte, ſolertia & prudentia. 6 Græcorum potentia & robore belli. 7 Fortunam adverſam habuerat, infelix fuerat. 8 Elegantiſſime metaphora, a pugnantibus ad ſtatum conturbatum transfertur, ut ſi quis in pugna de loco dejicitur. Cic. Off. 1, 23. *de gradu dejici* (quo & ad Att. 16, 15 uſus eſt) ad perturbationes animi tumultuantis & a ſtatu rationis quaſi diſcedentis accommodat. in orat. Cæciniana dixit de ſtatu demovere. v. Pet. Fabri not. & Agoniſt. 1, 11. Lipſ. Saturn. 2, 20. 9 Miſit iterum, qui nunciarent; ſimulans ſe Perſis clam ſtudere. De hoc ſtratagemate præter Polyænum Front. 2, 6, 8. Juſt. 2, 13, 7. 10 Conſilia eo dirigi. 11 Reſcinderetur. conf. 1, 3, 4. Ita ſuaſerat Themiſtocles, ſed diſſuaſit Ariſtides. Plut. 12 Cum jam tum idem in animo haberet Xerxes. Herod. 13 In his relativis particulis ſubintelligitur via.

bus 1 triginta in Aſiam reverſus eſt, ſeque à Themiſtocle non ſuperatum, ſed conſervatum judicavit 2.
3 Sic unius viri 3 prudentia Græcia liberata eſt, Europæque 4 ſuccubuit 5 Aſia. Hæc altera victoria, quæ cum Marathonio poſſit comparari tropæo 6. Nam pari modo apud Salamina parvo numero navium maxima poſt hominum memoriam 7 claſſis eſt devicta.

VI. Magnus hoc bello Themiſtocles fuit, nec minor in pace 8. Cum enim Phalereo portu 9, neque magno neque bono, Athenienſes uteren-

1 *Quam diebus*, metus ignavorum & timidorum pedibus celeres addit alas. v. 23, 6, 3. Tac. A. 15, 16, 3. de fuga Pompeji Cæſ.B.G.3, 96. 2 Hujus rei cauſa gratiam Themiſtocles inire voluit deinde apud filium c. 9, 2. ſ. 3 Sic unus Epaminondas plus valuit quam civitas 15, 10, 4. 4 Id eſt, Europæis incolis ſeu populis. Eſt Metonymia continentis pro contento. 5 Victa eſt ab Europa. Aſiatica vis Perſarum, Europæis Græcorum viribus inferior fuit. 6 Monumentum pugnæ ponitur pro pugna ſeu pugnæ gloria ſeu victoria metonymice. Ita Salaminii tropæi memoriam celebrat Cic. Tuſc. 1, 46. 7 Recordationem præteriti temporis extremam. Sic Cic. in Verr. *Quod nemo unquam poſt hom mem. fecit*. Id. pro Milone: *poſt homines natos*. 8 *Enituit aliquis in bello, ſed obſolevit in pace; alium toga, ſed non & arma honeſtarunt*. Plin. Paneg. c. 4. Marius *quantum bello optimus, tantum pace peſſimus*. Vellej. 2, 11, 1. At Themiſtocles utroque reip. tempore clarus. 9 Primo illo & antiquiſſimo, ſic dicto a Phalero Jaſonis comite in expeditione Colchica. Hinc cognominatus Demetrius Phaleræus, de quo 1, 6, 4.

rentur, hujus conſilio triplex Piræei 1 portus
conſtitutus eſt 2: isque mœnibus circumdatus 3, ut ipſam urbem dignitate 4 æquipararet 5, utilitate ſuperaret. Idemque muros 2
Athenienſium reſtituit 6 præcipuo periculo
ſuo 7: Namque Lacedæmonii cauſam 8 idoneam 9 nacti 10 propter barbarorum excurſiones 11, qua 12 *negarent oportere extra Peloponneſum* 13 *ullam urbem haberi, ne eſſent loca munita, quæ hoſtes poſſiderent* 14, Athenienſes ædificantes prohibere ſunt conati 15. Hoc longe alio 3
ſpe-

1 Capax quadringentarum navium & ampliſſimo muro ſeptus, adhuc celeberrimus eſt, & ab Italis Porto di Lione, incolis Draquo, Turcis Caleu dicitur. Meminere ejus noſter 8, 2, 5 & 19, 2, 5. Strabo 9. Athenæus 1, 1. Plin. H. N. 4, 12. Vitruv. 7. procem. & 8, 3. Flor. 3, 5, 10. Juſt. 5, 9. 4. v. Meurſ. de Piræeo. 2 Ædificando emunitus eſt. 3 Sic alterum veluti oppidum factum. Imo quadriurbem fuiſſe Athenas, tradit Feſtus. 4 Splendore, pulchritudine & viſendæ rei ſpecie. 5 Eodem ſenſu uſus Svet. Aug. 94. Ner. 53. & alii. 6 Exſtruxit. 7 Fuit enim in periculo apud Lacedæmonios. v. Juſt. 2, 15. 8 Prætextum, colorem, πρόφασιν. 9 Specioſam & opportunam, commode oblatam captamve. 10 Ejus elegantiæ eſt locutio Flori 2, 6, 12 *hoſtes nivalem nacti diem.* Scilicet tempeſtatem ejus diei in conſilium verterunt, ſuo uſui accommodarunt. 11 Divagationes hoſtiles, *Streiffereyen.* 12 Alii malunt, *quare negarent.* 13 Clariſſimam peninſularum, quæ & Achaja dicta, hodie Morea. 14 Ne munimenta hoſtibus & receptacula futuri belli exſtruant. Juſt. 15 Ut mox ſequitur, per legatos.

ſpectabat 1, atque 2 videri volebant. Athenienſes enim duabus victoriis, Marathonia 3 & Salaminia 4, tantam gloriam 5 apud omnes gentes erant conſecuti, ut intelligerent Lacedæmonii 6, de principatu 7 ſibi cum his certamen 8 fore. Quare eos quam infirmiſſimos 9
4 eſſe volebant. Poſtquam autem audierunt muros inſtrui 10, legatos Athenas miſerunt, qui id fieri vetarent 11. His præſentibus deſierunt 12, ac ſe de ea re legatos ad eos miſſuros
5 dixerunt. Hanc legationem ſuſcepit 13 Themiſtocles, & ſolus primo profectus eſt. *Reliqui legati ut tum exirent* 14, *cum ſatis altitudo muri exſtructa* 15 *videretur*, præcepit 16. *Interim*

1 Valebat, pertinebat alio. Suſpecti eſſe cœpere reputantibus, quibus ruina urbis tantum incrementi dediſſet, quantum ſit datura munita civitas. Juſt. 2 Pro *Quam*. 3 De qua 1, 5, 5. 4 De qua paulo ante c. 4. 5. & c. 5, 3. 5 Bellicam ſcil. 6 Qui tenuerant hactenus principem locum inter Græcos, ducatumque in bellis, ſi quæ inciderent. 7 De ſumma rerum; hanc metuebant ne impoſterum ad Athenienſes transferretur. 8 Æmulationem, qualis civitatum deſcripta Juſtino 8, 1, 1. 9 Scil. potentia, ne terra quoque validiores eſſent, ſicuti jam claſſe & nauticis opibus excellebant. notetur arcanum affectatæ dominationis ex Clapm. arcan. 3, 7. 10 Exſtrui, ædificari. 11 Ferentes, magnum periculum ex ea re toti Græciæ imminere. 12 Opus facere. 13 Obeundam in ſe recepit. 14 Domo proficiſcerentur. 15 Educta, exaggerata. 16 Hoc verbum minus eſt quam imperare, eſtque idem h. l. ac ſuadere, monere, ſuggerere, ſine ulla jubendi autoritate. Sic Alexander apud Curt. 4, 13, 8. *furum iſta ſolertia eſt, quam præcipitis mihi.*

rim omnes ſervi atque liberi opus 1 *facerent, neque ulli loco parcerent, ſive ſacer* 2 *eſſet ſive profanus* 3 ; *ſive privatus ſive publicus.* *Et undique quod idoneum ad muniendum* 4 *putarent, congererent* 5. Quo factum eſt, ut Athenienſium muri ex ſacellis ſepulcriſque 6 conſtarent.

Themiſtocles autem, ut Lacedæmonem VII.
venit, adire ad 7 magiſtratus noluit, & dedit o-
peram, ut quam longiſſime tempus duceret 8 :
cauſam interponens 9, ſe collegas 10 expectare.
Cum Lacedæmonii quererentur, opus nihilo- 2
minus fieri 11, eumque ea re conari fallere 12 ;
in-

1 Munitionis atque ædificationis. tumultuarium illud fuit & Thucydidis adhuc ætate apparebat, *ſtructuram properatò factam fuiſſe.* 2 Quanquam eſſet preceptum Vetus, ne moverentur altaria, ſepulcra aut heroum ſacella. v. Zenob. 1, 54. 3 Profanum propriè id erat, quod ex religioſo vel ſacro in uſum hominum proprietatemve converſum eſſet. v. Macrob. Saturn. 3, 3. 4 Ad muros ſtruendos. Similiter abſolute Curt. 4, 2, 23. munientibus coria velaque juſſit obtendi. 5 Accumularent, aptum rei verbum. de nido avium uſurpat Virgil. Ecl. 3. 69. de ſaxis Curt. 8, 2, 24. &c. 6 Id eſt, ex materia deſtructarum rerum ſacrarum & religioſarum. 7 Particula eleganter abundat. 8 Cunctando protraheret. Ita *bellum ducere* 7, 8, 1. & Cic. ad Fam. 7, 3. *tempus ducere* eſt & Tac. A. 2, 34, 5. pro quo Cæſ. B. G. 1, 16, 4. *diem ex die ducere.* Juſt. 2, 15, 6. *diem de die proferendo ſpatium conſummando operi quærebat.* 9 Cauſatus, hoc prætextu uſus. v. 1, 4, 1. 10 Qui erant Ariſtides Lyſimachi fil. & Abronychus Lyſidis filius Thuc. 11 Procedere, continuari. 12 Sic ſolent interdum legationes temporis terendi cauſa ſuſcipi, dum eorum autores ſubdole quid moliuntur. v. Paſchalii Legat. c. 37. deque legati mendacio c. 57, & Alb. Gentilis de Legat. 2, 2. ſ. 16.

interim reliqui legati ſunt conſecuti. A quibus cum audiſſet, non multum ſupereſſe 1 munitionis 2, ad ephoros Lacedæmoniorum acceſſit, penes quos ſummum imperium erat 3: atq; apud eos contendit 4, *falſa his eſſe delata: quare 5 æquum eſſe, illos viros bonos nobilesque 6 mittere 7, quibus fides haberetur 8, qui rem explorarent 9, interea ſe obſidem 10 retinerent.*
3 Geſtus eſt ei mos 11, tresque legati, functi ſummis honoribus 12, Athenas miſſi ſunt. Cum his collegas ſuos Themiſtocles juſſit proficiſci: eisque prædixit 13, *ut ne 14 prius Lacedæmoniorum le-*

1 Alii *ſuperare*, reſtare. v. Bangii obſerv. Philol. lib. 2, p. 789. 2 Ipſius operis, quod muniebatur. 3 Erat præcipuus magiſtratus, de cujus poteſtate plura 4, 3, 5. particula *penes* poſſeſſionis aut adminiſtrationis ſignificationem habet. 4 Aſſeveranter dicit. Imo fraude & mendacio utitur, quo crebro uti oportere imperantes ad commodum ſubditorum cenſuit Plato lib 5. de rep. 5 Id eſt, ob quam rem. elegans connectendi ratio. 6 Genere & virtute, functos ſummis honoribus, uti poſtea vocat. 7 Docet hic locus, quæ in legendis legatis præcipue conſideranda ſint. 8 Certos vocat, 4, 2, 4. alii *adhiberetur*, quam phraſin prorſus rejicit Scioppius in paradox. liter. Epiſt. 5. p. 43. & ex gloſſa irrepſiſſe cenſet. 9 In rem præſentem venirent, rem inſpicerent. 10 Legationis miſſæ cauſa. 11 Valuit ejus conſilium, acceſſerunt ad hanc ſententiam. 12 Qui magnis rebus præeſſent, multum in imperiis magiſtratibusque verſati, ut hæc παραφράσεως cauſa repetam ex 1, 8, 2. 3, 3, 2. Sic plane Svet. Aug. 2. & Calig. 26. 13 Affirmatius monuit eos. Frontinus ait, eum clam ſcripſiſſe ſuis. 14 Prior cauſalis eleganter abundat per Pleonaſmum.

legatos dimitterent [1]*, quam ipſe eſſet remiſſus.* Hos poſtquam Athenas perveniſſe ratus eſt, 4
ad magiſtratum ſenatumque Lacedæmoniorum adiit, & apud eos liberrime profeſſus eſt [2]: *Athenienſes ſuo conſilio, quod communi jure gentium* [3] *facere poſſent, deos* [4] *publicos* [5]*, ſuosque patrios* [6] *ac penates* [7]*, quo facilius ab hoſte poſſent defendere, muris ſepſiſſe* [8]. *Neque eo, quod* 5
inutile [9] *eſſet Græcis, feciſſe. Nam illorum urbem ut propugnaculum* [10] *oppoſitum eſſe* [11] *barbaris, apud quam jam bis claſſis regia feciſſet*

---

1 Imo ut vinciant, pignusque teneant, ne in ſe gravius conſulatur. Juſt. 2 Palam dixit, indicavit, prolocutus eſt. Sic Svet. Cæſ. 34. & 72. Aug. 41. & Vit. 15. vim verbi oſtendit illud Cic. pro Rabir. *fateor atque etiam profiteor & præ me fero.* 3 Defenſionis jus, ut vim & injuriam legitimis modis propulſemus, ab ipſa natura profectum. De jure naturæ autor videtur loqui, quia *commune* appellat; uti Sen. Ep. 48. *commune jus generis humani*, & de Clem. 1, 18. *commune animalium jus* vocat. Apulej. in Apol. & Metam. 3. *commune jus humanitatis*, & Cic. *jus communis humanitatis.* 4 Religionem, ſacra, templa, delubra Deorum; divina humanaque omnia: aras focosque. Nominatur quod eſt potiſſimum, nec excluduntur reliqua. 5 Qui toti Græciæ communes. 6 Quos unaquæque civitas protectores habet. 7 Quos ſpeciatim ſingulæ domus ſibi eligunt & venerantur. 8 De jure cingendi urbes mœnibus v. Bodin. de rep. 5. 5. Cunæus de Rep. Hebr. 1, 7. 9 Schopp. Veriſim. 1, 20. *damnoſum* exponit, illud Lucilii allegans: *Servus nec infidus Domino, nec inutilis ulli.* 10 Ἔρειſμα καὶ φυλακτήριον τῆς ἑλλάδος Pindaro & Ariſtidi ob id dictum. Aliud Athenarum elogium infra 15, 3, 3. 11 Interpretatione ſitus politica, hodie *Frontier-Stadt.*

6 *ſet 1 naufragium 2. Lacedæmonios autem male & injuſte facere, qui id potius intuerentur 3, quod ipſorum dominationi 4, quam quod univerſæ Græciæ utile eſſet. Quare ſi ſuos legatos recipere 5 vellent, quos Athenas miſerant, ſe remitterent: aliter 6 illos nunquam in patriam eſſent 7 recepturi.*

IIX. Tamen non effugit 8 civium ſuorum invidiam 9. Namque ob eundem timorem 10, quo damnatus erat Miltiades, teſtarum ſuffragiis 11 e civitate ejectus 12, Argos 13 habitatum conceſſit.
2 Hic cum propter multas ejus virtutes magna cum dignitate viveret 14, Lacedæmonii

1 Placet illa Courtini lectio præ illa duriori, *claſſem regiam feciſſe*. 2 Cladem intelligit Marathoniam & Salaminiam, utraque eleganti figura naufragium dicitur. 3 Spectarent, id agerent, eo anniterentur. 4 Intemperantiæ, cupiditati & curæ, qua affectatur in alios imperium. v. Clapmar. de arc. 3, 7. Similis fere locutio ſupra 1, 3, 6. 5 Recuperare. Sic Galli retinent legatos ſpe recuperandorum obſidum apud Cæſ. 3, 8. 6 Alii *alias* habent. 7 Gloſſema videtur Gronovio particula *eſſent* not. ad Liv. 34, 29. 8 Evitavit aut evitare potuit. 9 illam gloriæ comitem v. 12, 3, 3 & 20, 1, 5. 10 Suſpicionem populi libertati ſuæ timentis. v. ſupra 1, 8, 1. 11 Quæ teſtis inſcribi ſolita. Græci oſtraciſmum vocant, quo inviſes ſibi decennali exilio mulctabant Athenienſes. Non pœna erat (ut obſervat Plut. p. 123.) ſed mitigatio allevatioque invidiæ, ut dignitatem eorum & auctoritatem deprimerent, qui uni omnium excellerent maxime & antiſtarent. 12 Pro benefactis mali meſſem metens. 13 Eſt ea Peloponneſi urbs antiquiſſima, unde regio tota Argiæ ſeu Argolidis & Græci omnes Argivorum nomen acceperunt. 14 Admirationi eſſet amicis & inimicis.

nii legatos Athenas miſerunt, qui eum abſentem accuſarent, *quod ſocietatem* 1 *cum rege Perſarum ad Græciam opprimendam* 2 *feciſſet.* Hoc crimine abſens proditionis 3 eſt damnatus. Id ut audivit, quod 4 non ſatis tutum ſe Argis videbat, Corcyram 5 demigravit. Ibi cum ejus principes civitatis 6 animadvertiſſet timere, ne propter ſe bellum his Lacedæmonii & Athenienſes indicerent 7, ad Admetum Moloſſorum 8 regem, cum quo ei hoſpitium 9 fuerat, confugit. Huc cum veniſſet, & in præſentia 10 rex abeſſet, quo majore religione 11 ſe rece-

3

4

1 Fœdus & pactum. 2 Subigendam. 3 Initæ ſimul cum Pauſania, quo familiarius utebatur, mittens ſæpe literas ad eum & nuncios. Sed Thucyd. Diod. Sic. & Plut. eum ab hoc crimine abſolvunt. Sub Themiſtoclis nomine circumferuntur Epiſtolæ, 1. ad Æſchylum, 2. ad Alcetam. 14. ad Pauſaniam, & 9. ad Habronychum. 4 Pro *eo quod.* 5 Quæ inſula eſt maris Ionii, hodie a Venetis *Corfu* appellata. Corcyræos autem ſibi beneficio devinxerat, dicta pro iis ſententia, cum arbiter eſſet inter eos & Corinthios. v. ſupra c. 2, 1. 6 Optimates, ex cura poteſtatis & officii. 7 Hoſtiliter denunciarent. 8 Populus ille in Epiro canibus venatoriis admodum celebris, cujus regio Turcis hodie Pandoſia appellatur. 9 Id eſt, Jus ſive ſocietas hoſpitii, quod per totam vitam colebatur & in liberos tranſibat. v. Plaut. Pœnul. 5, 1. Cic. ad fam. 13, 19. Totam rem de neceſſitudine ac religione hoſpitalis fœderis copioſe illuſtravit Jo. Gvil. Stuckius Antiq. Conviv. 1, 27. adde Jac. Phil. Thomaſini lib. de teſſeris hoſpitalitatis A. 1647. editum. 10 Tum, eo tempore. 11 Sanctitate, quæ tum ad fidem datam, tum ad locum ſanctum refertur.

ceptum 1 tueretur 2, filiam ejus parvulam 3 arı-
puit, & cum ea ſe in ſacrarium 4, quod ſumma
colebatur ceremonia 5, conjecit 6. Inde non
prius egreſſus eſt, quam rex eum data dextra 7
5 iu fidem 8 reciperet, quam præſtitit 9. Nam
cum ab Athenienſibus & Lacedæmoniis expo-
ſceretur 10 publice 11, ſupplicem 12 non prodi-
dit 13: monuitque, *ut conſuleret ſibi* 14. *Diffi-
cile enim eſſe, in tam propinquo loco tuto eum
verſari.* Itaque Pydnam 15 eum deduci 16 juſſit,
6 & quod ſatis eſſet præſidii 17 dedit. Hac re au-
dita,

1 Scil. in fidem. 2 Defenderet. 3 Fors ſcripſit Nepos *filium parvulum*, cum & Thucydides puerum & Plutarchus filium habeant. 4 Locum religioſum, templum. 5 Id eſt ſanctitate religionis inviolabili. Sic Tac. 14, 22, 7. ceremoniam loci appellat. 6 Propere illuc confugit, ſecuritatis ſcil. cauſa. Ter. Heavt. 2, 3, 36. *continuo ſe conjecit intro.* 7 Fidei illo pignore apud omnes gentes. conf. 14, 10, 1. & Bernegg. ad Juſt. 11, 15, 13. & Freinsh. ad Curt. 6, 4, 14. 8 In tutelam & patrocinium religioſe præſtandum. 9 implevit, ſtetit promiſſis. 10 Cum peteretur, ut tradatur, ut dedatur. Cæſari B. C. 3, 110. & Hirtio 3, 38. eſt *depoſcere.* 11 Publico nomine, tanquam proditor & peſtis univerſæ Græciæ. 12 Qui ſe in fidem ejus tradiderat. 13 Tradidit, periculo expoſuit. Veteres a Deo mitti ſupplices, præſertim non ſua culpa calamitoſos, ideoque prodi contra jus divinum & naturæ fore credebant. v. Iſidori Peluſiotæ 3. Epiſt. 164. conf. de Xenocrate Ælian. 13, 31. 14 De ultimo veluti remedio cogitaret. 15 Macedoniæ ea urbs fuit in ſinu Thermaico. 16 Comitari cum pompa aliqua. 17 Poteſt hoc, & referri etiam debet non tam ad cuſtodiam militarem & ſatellitum, quam ad viaticum.

dita, hic in navem omnibus [1] ignotus aſcen-
dit [2]: quæ cum tempeſtate maxima Naxum [3]
ferretur, ubi tum Athenienſium erat exerci-
tus [4], ſenſit Themiſtocles, ſi eo perveniſſet, ſibi
eſſe pereundum. Hac neceſſitate [5] coactus do-
mino navis [6], quis ſit, aperit [7], multa pollicens,
ſi ſe conſervaſſet [8]. At ille clariſſimi viri ca- 7
ptus [9] miſericordia, diem noctemque procul ab
inſula in ſalo [10] navem tenuit ancoris [11], ne-
que quemquam ex ea exire paſſus eſt [12]. Inde
Epheſum [13] pervenit, ibique Themiſtoclem ex-
ponit [14]: cui ille pro meritis [15] gratiam poſtea
retulit [16].

Scio

1 Aliqui addunt *nautis*. 2 Verbum hoc in pleriſque vett. Scriptoribus corruptum poſt alios pluribus locis reſtituit Gronov. ad Liv. 2. 28. phraſis nautica idem ſignificat, quod *conſcendere navem*. 3 Una eſt ex Cycladibus in mari Ægæo; Turcis Nachſia vocatur. 4 Oppidum inſulæ obſidione cingens. Plut. f. 124 5 Calamitate urgente. 6 Thucyd. & Polyæn. νάυκληρον vocant. Sed Themiſtocles Epiſt. 19. pariter ut Nepos τὸν δεσπότην τῆς νεώς. Fuit enim navis, qua vehebatur, ex eo genere, quod Græci ὁλκάδας, Latini *onerarias* vocant, ac fortè cujusdam mercatoris. 7 Manifeſtè profitetur nomen ſuum. 8 Iidem Thuc. & Polyæn. addunt, Themiſtoclem minatum, niſi ab ipſo ſervaretur, ſe dicturum Athenienſibus, illum pecunia ſe corrumpi paſſum. 9 Motus. 10 id eſt, alto mari, undarum & fluctuum pleno, minimeque à ventis tuto. 11 Ejecit ancoras, donec tempeſtas deferveſceret. 12 Ne proderetur. 13 Ad eminentiſſimam Joniæ urbem. 14 Sic paſſim eadem verbo nautico Cæſar, Curtius, alii uſi. 15 Secundum, juxta merita. 16 Nempe ingenti pecunia eum donavit,

IX. Scio pleroſque ita ſcripſiſſe 1, Themiſtoclem
Xerxe regnante in Aſiam tranſiiſſe 2. Sed ego
potiſſimum Thucydidi credo 3, quod ætate
proximus erat 4, qui illorum temporum hiſto-
riam reliquerunt 5, & ejuſdem civitatis 6 fuit.
Is autem ait, ad Artaxerxem 7 eum veniſſe at-
2 que his verbis epiſtolam 8 miſiſſe: *Themiſtocles
veni ad te, qui plurima mala omnium Graiorum
9 in domum* 10 *tuam intuli* 11, *cum mihi neceſſe
fuit adverſus patrem tuum bellare, patriamque
meam* 12 *defendere. Idem multo plura bona
feci* 13, *poſtquam in tuto ipſe* 14, *& ille* 15 *in peri-
3 culo eſſe cœpit. Nam cum in Aſiam reverti
vel-*

1 Diſſenſum veterum Hiſtoricorum ſuper hac re Plutarchus quoque indicat, p. 265. 2 Verbo hoc de itinere nautico etiam Livius & Florus uſi, pro quo *mare tranſire.* 22,4,1. Solino c. 45. uſurpatur *perfretare.* 3 Apparet Hiſtorici cautio in delectu circa diſſenſum autorum. conf. c. 10,4. Ad eam mentem Liv 22,7. *Fabium,* inquit, *æqualem temporibus hujusce belli potiſſimum autorem habui.* 4 Scil iisdem, quod per ellipſin abſorbetur. Proximè poſt illa tempora vixerat, quibus ii vixerant. aliqui addunt *ab his.* 5 Hiſtoriæ autores fuerunt. 6 Scil. civis. 7 Art. Longimanum Xerxis filium. 8 Quæ mira puritate & facilitate prope ad verbum è Græco Thucydidis verſa eſt à Nepote. Se hæc coram reſpondiſſe Regi ipſum increpanti, ait Them. Ep. 49. 9 Senſus eſt: qui unus inter omnes Grajos multa damna tuo Patri accivi. 10 Familiam. 11 Vexavi, detrimentis affeci domum; cauſa exſtiti omnium damnorum. 12 Athenas 13 Beneficia præſtiti, feci, quod utile ei eſſet Plauto idem eſt, quod voluptates procurare. Caſin. 2, 8, 33. 14 Scil. fui. alius mallet *ipſa* ſcil. patria. 15 Pater tuus Xerxes.

vellet[1], *prœlio apud Salamina facto, literis
eum certiorem feci, id agi, ut pons, quem in
Helleſponto fecerat, diſſolveretur, atque ab hoſti-
bus circumiretur. Quo nuntio ille periculo eſt
liberatus. Nunc autem ad te confugi exagita-* 4
tus[2] *a cuncta Græcia, tuam petens amicitiam:
quam ſi ero adeptus, non minus me bonum*[3] *ami-
cum habebis, quam fortem inimicum*[4] *ille ex-
pertus eſt*[5]. *Ea autem rogo*[6], *ut de his rebus,
de quibus tecum loqui volo, annum mihi
temporis des*[7], *eoque transacto, me ad te venire
patiaris.*

Hujus rex animi magnitudinem[8] admi- X.
rans, cupiensque talem virum[9] ſibi concilia-
ri[10], veniam dedit[11]. Ille omne illud tem-
pus literis, ſermonique Perſarum dedit[12]:
quibus adeo eruditus eſt[13], ut multo com-
mo-

---

1 Schottus reperit *nollet*, quod magis conveniat iis, quæ dixit noſter 2, 5, 1. 2 Metaphora a Venatoribus, qui exactam cubilibus ſuis feram nullibi patiuntur conſiſtere, donec in poteſtatem veniat. 3 Reſpectu fidei, operæ & utilitatis. conf. Tac. H 1, 71, 2. ſ. Sen. de ira 2, 34. 4 Efficaciam in nocendo & ſtrenuitatem notat. 5 Senſit virtutem meam, paſſus eſt hoſtilia a me ipſo. 6 *Id autem rogo* uſitatius eſt. 7 Ad deliberandum & ad addiſcendum ſermonem Perſicum. 8 Generoſum animum, qui nihil abjectum ſentiret agitaretque. 9 Cum nota excellentiæ ita dicitur, pro quo eſt *hic tantus vir* 23, 13, 2. 10 Amicum fieri. 11 Conceſſit, annuit poſtulatis. 12 Annuum ſpatium non ſolum linguæ, ſed & moribus gentis perdiſcendis ſumſit, ut notat Thucydides. 13 Vide ſolertiam ingenii, qua intra annum linguæ Perſicæ notitiam tantam ſibi comparavit, ac ſi eſſet nativus linguæ lepor.

modius dicatur apud regem verba feciſſe 1, quam hi poterant, qui in Perſide erant nati.
2 Hic cum multa regi eſſet pollicitus, gratiſſimumque illud, *ſi ſuis uti conſiliis vellet, illum 2 Græciam bello oppreſſurum* 3; magnis muneribus ab Artaxerxe donatus in Aſiam 4 rediit, domiciliumque Magneſiæ 5 ſibi conſtituit 6.
3 Namque hanc urbem 7 ei rex donarat, his uſus verbis: *quæ ei panem præberet* 8; ex qua regione quinquaginta ei talenta 9 quotannis redibant: Lampſacum 10, *unde vinum ſumeret:* Mynutem 11, *ex qua obſonium* 12 *haberet* 13. Hu-

1 Orationem habuiſſe. Simili locutione in Attico uſus eſt. *Sic græce loquebatur ut Athenis natus videretur.* 25, 4, 1. 2 Pro *ſe* poſitum. 3 Id Regi promiſiſſe eum, cæteri quoque ſcriptores tradunt, faseturque ipſe Epiſt. 11. & 20. quanquam extr. Ep. 19. neget, ſe hoc unquam admiſſurum. 4 Id eſt, in Ioniam, quæ pars Aſiæ erat, pertinens etiam ad Græciam, & græca lingua ibi utebantur incolæ, at reges Perſiæ in poteſtatem dudum redegerant. 5 In urbe Ioniæ ad Mæandrum fluvium, diverſa ab illa, quæ ſub Sipylo monte. 6 Sedem domicilii & habitandi locum ibi legit ſplendideque ibi vivens ajebat: *Perieramus, o amici, niſi periiſſemus.* Plut. l. 1. de fort. Alex. 7 De oppidis dono datis apud Perſas. v. Briſſon. de regn. Perſ. 1. 8 Quia circumjacens ager erat feraciſſimus frumenti. 9 30000 coronati. 10 In hac urbe Ioniæ erat vini abundantia & templum matris Deorum. 11 Myuns urbs ad mare lautiſſimorum piſcium copia nobilitata. 12 Piſces & cætera ad panem neceſſaria. 13 Plutarchus his adjungit Percopen & Palæoſcepſin pro tegumento & veſtimento. quem ſequitur Athenæus l. 23. addens familiare regibus Perſicis eſſe, civitates donare.

Hujus ad noſtram memoriam 1 monumenta 2 manſerunt duo, ſepulcrum prope oppidum 3, in quo eſt ſepultus 4: ſtatuæ in foro Magneſiæ. De cujus morte multis modis 5 apud 4
pleroſque ſcriptum eſt: ſed nos eundem potiſſimum Thucydidem auctorem probamus 6: qui *illum* ait *Magneſiæ morbo mortuum*: neque negat 7 *fuiſſe famam, venenum* 8 *ſua ſponte ſumſiſſe, cum ſe, quæ regi de Græcia opprimenda pollicitus eſſet, præſtare poſſe deſperaret*. Idem 9 5
oſſa ejus clam in Attica ab amicis eſſe ſepulta 10, *quoniam legibus non concederetur* 11, *quod*

1 Recordationem Nepotis ſcil. 2 Indicia rei famam conſervantia, a monendo enim deducit Varro. 3 Abſolute ſic Athenæ vocantur. v. ſupra 1, 4, 2. 4 Nam oſſa ejus Magneſiæ ſublata eo deportarunt propinqui. 5 Varie plerique legunt *multimodis*, qua voce ſic quoque alii autores uſi. 6 Huic maxime credimus. v. c. 9, 1. 7 Et addit fuiſſe ſuſpicionem. 8 Hauſto immolati tauri ſanguine ante aram quaſi pietatis clara victima concidit. v. ex Ariſtophane Val. Max. 5, 6. ext. 3. & Plut. Sed Cicero, quanquam de amicit. c. 12. dicat, Themiſtocli & Coriolano adjutorem contra patriam inventum eſſe neminem, itaque mortem ſibi utrumque conſciviſſe; tamen in Bruto c. 11. tanquam commentum a Rhetoribus, qui grandia de viris præclaris commentari geſtiunt, effictum putat. 9 Scil. Thucydides. 10 Ariſtophanis interpres ſcribit, oſſa Athenas ferri juſſiſſe oraculum, Athenienſibus peſte laborantibus; qui Magneſiis hoc non permittentibus, triginta dies, quibus illi juſta perſolverent, poſtularint: Interea locum tentoriis cingentes effoſſis oſſibus clam ſe ſubduxiſſe. 11 Leges vetarent.

quod proditionis eſſet damnatus 1, memoriæ prodidit 2.

III.

ARISTIDES.

ARGUMENTUM.

1. *Ariſtides juſtus propter virtutem multatur exilio.* 2. *Revocatus anno ſexto prætor maris imperium Athenienſibus conciliat.* 3. *Ærario præeſt, pauper moritur.*

I. ARiſtides 3 Lyſimachi filius Athenienſis, æqualis 4 fere fuit Themiſtocli. Itaque cum eo de principatu 5 contendit 6. Namque ob-

1 Lex de prohibendis ſepultura proditoribus refertur apud Xenoph. ſub fin. l.1. rer. græc. v. Sam. Petit. Comm. in leg. Att. 8, 4. p 562. adde infra 19, 4, 4. ut & Kirchm. de fun. Rom. append. p. 710. ſ. & Gutherium de jure manium 1, 7. 2 Scripſit in hiſtoria, quæ memoriæ propagandæ cauſa ſuſcepta eſt. 3 v. Plut. in vita, Herodotus in Urania Diod. Sic. 11. Suid. voce Ariſtidis, Polyæn. 1, 31. Frontin. 4, 3, 5. Æſchines contra Cteſiphonem, Ælian. 3, 43. 3, 17. 4, 16. 10, 15. 11, 9. & 13, 44. Val. Max. 5, 3. ext. 3 & 6, 5. ext. 2. Juſtin. 2, 15, 16. Cic. Off. 8. c. 4. & 11. & 22. Tuſc. 5, 36. &c. Sen. de benef. 4, 27. & Conſol. ad Helv. 13. 4 Σύγχρονος καὶ ὁμῆλιξ; adde ex Æliano 13, 44. quod iisdem autoribus uſi, & ſimul educati, ac ab eodem Præceptore inſtituti. 5 Gloriæ, auctoritatis, excellentiæ. Plutarchus hanc etiam cauſam adducit, quod in amore Steſicleæ præſtantis formæ mulieris corrivales fuerint. 6 Æmulationis certamen habuit.

obtrectarunt inter ſe 1. In his autem cognitum 2
eſt, quanto antiſtaret 2 eloquentia innocentiæ.
Quanquam enim adeo excellebat Ariſtides ab-
ſtinentia 3, ut unus 4 poſt hominum memori-
am 5, quod quidem nos audierimus 6, cognomi-
ne *Juſtus* 7 ſit appellatus, tamen a Themiſtocle 8
collabefactus 9 teſtula 10 illa, exilio decem an-
norum 11 multatus eſt. Qui quidem cum 3
intelligeret, reprimi 12 concitatam multitu-
dinem non poſſe, cedensque 13 animadverteret
quen-

1 Invicem. non æmulabantur tantum, ſed & adverſabantur ſibi mutuo, & alter alterius conſilia conataque infringebat. Vellejus 2, 4?, 3. *civiles contentiones* vocat. Valer. 3, 8. extr. 1. *acerrimi ſtudii in adminiſtranda rep. diſſidia.* 2 Superaret eam, valeret contra eam, cum ſcil. eloquentiæ fraude damnantur boni, ut Quintil. ait 2, 16. antiſtare eſt præcellere, præſtare. invenitur ap. Cat. R. ruſt. c. 157. Gell. 9, 13. Lucret. 5, 22. 3 Continentia & integritate & inprimis invicto adverſus pecuniam animo. 4 Solum ſignificat, ſive ſolius ἐξοχήν. 5 Conf. 2, 5, 3. 6 De ſe hic auctor, ut mos eſt apud Latinos, loquitur pluraliter. 7 A quo juſtitiæ petitur exemplum. Cic. off. 3, 4. Plutarchus prolixam hujus nominis commentationem more ſuo philoſophandi cauſa inſerit, nec non exempla inſignis hujus virtutis. 8 Qui in vulgus ſparſerat, Ariſtidem callide efficta modeſtia in forenſi poteſtate ſublatis judiciis regnum affectari. Plut. 9 Scil. ex ſede fundatæ potentiæ, vel ut vacillaret auctoritas & dignitatis ſtatus imminueretur & debilitaretur. Tac. A. 4, 60, 4. *Si jam labefactum demoviſſet.* A. 6, 29, 5. *Mamercum labefecit Macronis odium.* 10 Cui quivis inſcribebat nomen ejus, quem exactum volebat v. 2, 8, 1. 11 Pœna Oſtraciſmi definita. 12 Scil. à furibunda animorum concitatione. 13 Præſens ſe neceſſitati, nec luctatus adverſus impotentiam populi, alii *ſedensque.*

quendam ſcribentem 1, ut patria pelleretur 2,
quæſiſſe ab eo 3 dicitur, *quare id faceret, aut*
quid Ariſtides commiſiſſet 4 *cur tanta pœna di-*
4 *gnus duceretur?* Cui ille reſpondit, *ſe ignora-*
re 5 *Ariſtidem; ſed ſibi non placere, quod cu-*
pide elaboraſſet 6, *ut præter cæteros* 7 *juſtus ap-*
5 *pellaretur.* Hic decem annorum legitimam 8
pœnam non pertulit. Nam poſtquam Xerxes
in Græciam deſcendit 9, ſexto fere anno 10
quam erat expulſus, plebiſcito 11 in patriam re-
ſtitutus eſt 12.

In-

1 Suidas & Plut. dicunt fuiſſe ruſticum, qui teſtulam Ariſtidi ut uni de plebe tradiderit & rogarit, ut Ariſtidis nomen inſcriberet, idque hunc feciſſe. 2 In exilium. 3 Interrogaſſe eum. 4 Peccaſſet. 5 Non noſſe. Sic Svet. Vit. 17. *Sciſcitantes, quisnam eſſet: nam ignorabatur.* Similiter Tac. H. 3, 74, 1. & 4, 36, 4. Cæterum hinc liquet, quam levis ingenii ſit vulgus, quod juſtas cauſas non advertit, ſed inconſiderate omnia peragit. 6 Vehementer ſtuduiſſet, contendiſſet. 7 Supra ſeu præ cæteris. Cic. Tuſc. 5, 36. quod præter modum juſtus eſſet. 8 Legibus definitam. 9 Per mare venit. 10 Imo tertio juxta Plut. hinc ſequitur *quam*, quod in MSS. Schotti, Bœcl. & ed. Ultraj. fuit, pro *poſtquam*, cujus repetitio apud alios ingrata eſt. Sic ſæpe veteres Svet. Claud. 17 *ſexto quam profectus erat menſe* Curt. 4, 4, 19. *ſeptimo menſe quam oppugnari capta.* Plin. H. N. 8, 42 *triduo proximo quam ſit genitus.* v. mox c. 2, 3. 11 Quod plebs ſciſcit vel jubet. ψηφίσματι τοῦ δήμου decreto populi. 12 Metus namque erat, ne in Xerxis partes tranſiret, qui Ariſtidi per legatos tria millia Daricorum obtulit. Ita Camillus, ita Cicero Romæ reſtituti. *Tum denique noſtra bona intelligimus, cum amiſimus &c.* v. Plaut. captiv. 1, 2, 39. conf. Horat. od. 3, 24, 31.

Interfuit 1 autem pugnæ navali apud Salamina 2, quæ facta eſt prius, quam pœna 3 liberaretur. Idem prætor fuit Athenienſium apud Plataeas 4 in prælio, quo Mardonius 5 fuſus 6, barbarorumque 7 exercitus eſt interfectus 8. Neque aliud eſt ullum 9 hujus in re militari 10 illuſtre factum, quam hujus imperii 11 memoria 12; juſtitiæ vero & æquitatis 13, & innocentiæ 14 multa. In primis quod ejus æquitate factum eſt 15, cum in communi claſſe eſſet Græciæ ſimul 16 cum Pauſania, quo duce 17 Mardonius erat fugatus, ut ſum- II.

2

1 Plus quam nudam præſentiam notat. de depoſitis cum Themiſtocle inimicitiis v. Polyæn. l. c. 2 Eſt Accuſat. Græcus *a Salamis*. 3 Oſtraciſmo, exilio. 4 Quæ urbs in Bœotia ſuperiore. 5 Quem Xerxes poſt cladem Salaminiam in Græcia reliquit. mox. 4, 1, 2. 6 Victus, proſtratus, ſuperatus. 7 Perſarum. 8 Occidione deletus. 9 Thucyd. & Plut. non ſegnem ejus operam in campis quoque Marathoniis prædicant. Sed quia non fuit ambitioſus, omnem victoriam conceſſit Miltiadi Marathonæ, Themiſtocli Salaminæ, Pauſaniæ Plateeis. 10 Hac formula omne circa bella gerenda negotium ac ſcientia comprehenditur. 11 Præfecturæ militaris, qua octo millibus Athenienſium præfuit in prælio Platæenſi: Herod. 9. 28. 12 Gloria ex geſto imperio. 13 Exempla commemorat Tullius Off. 3, 11. & 23. Æquitas eſt ἡ μετριότης, cui opponitur παρανομία & intemperantia. 14 Abſtinentiæ, continentiæ, quæ opponitur avaritiæ. 15 Effectum, impetratum, res eo deducta. 16 Una cum. 17 Cujus ducis opera. Supra 1, 7, 1. *quo imperio*.

ſumma 1 imperii maritimi ab Lacedæmoniis
3 transferretur ad Athenienſes. Namque ante id tempus & mari & terra duces 2 erant Lacedæmonii. Tum autem & intemperantia 3 Pauſaniæ, & juſtitia factum eſt Ariſtidis, ut omnes fere civitates Græciæ ad Athenienſium ſocietatem ſe applicarent 4, & adverſus barbaros hos duces 5 deligerent ſibi, quo facilius repellerent 6, ſi forte bellum renovare 7 conarentur.

III. Ad claſſes ædificandas, exercituique comparandos quantum pecuniæ quæque civitas daret 8, Ariſtides delectus eſt, qui conſtitueret 9. Ejus arbitrio quadringenta & ſexaginta talenta quotannis Delum 10 ſunt collata. Id enim commune ærarium 11 eſſe voluerunt 12. Quæ omnis

---

1 Subſtantive conf. 2, 4, 2. & 16, 5, 3. 2 De potentia, & principatu in Græcia loquitur. conf. 2, 6, 3. 3 Impotentia, ſævitia, ſuperbia. Diod. Sic. 11, 47. malignitatem Pauſaniæ & conſummatam virtutem Ariſtidis opponit. 4 Sub eorum auſpiciis inpoſterum eſſe volebant in bello. 5 Quem ducatum, τὴν στρατηγίαν, nunquam antea habuerant Athenienſes. 6 Hoſtes, Perſas. 7 Inſtaurare. 8 Conferret. v. Meurſius Fort. Att. c. 7. p. 52. ſqq. 9 Qui pro æquitate ſua ſatis nota æqualiter imponeret unicuique ſecundum facultates ſuas. Delatum eſt ad eum rei arbitrium. 10 Quæ inſula eſt maris Ægei ob Apollinis & Dianæ incunabula & templa celebris. Nam in templis veteres pecunias tutiſſime ſervari credebant. v. inf. 23, 9, 3. Cic. de leg. 2, 16. Plaut. Bacch. 2,3, 72. & 78. Adde Brodæi Miſc. 4, 17. 11 Κοινὸν ταμιεῖον, Diod. Recte Græci bella geſturi de ærario hoc locupletando fuere ſoliciti. 12 Conſtituerunt.

omnis pecunia poſtero tempore 1 Athenas
tranſlata eſt. Hic qua fuerit abſtinentia 2, 2
nullum eſt certius indicium, quam quod, cum
tantis rebus 3 præfuiſſet, in tanta paupertate 4
deceſſit 5, ut qui efferretur 6, vix reliquerit. Quo 3
factum eſt, ut filiæ ejus publice 7 alerentur, &
de communi ærario dotibus datis 8 colloca-
rentur 9. Deceſſit autem fere poſt annum
quartum, quam 10 Themiſtocles Athenis erat
expulſus 11.

IV. PAU-

1 Poſtea, deinceps. v. Juſt. 3, 6, 4. 2 Fabritius talis Romæ, qualis Ariſtides Athenis. Cic. Off. 3, 22. Herodianus plane item de Pertinace l. 2. conf. quæ ſtrictim tangit de quibusdam Amm. Marcell. 14, 6. Sen. ad Helv. c. 12. &c. 3 In imperiis ſcil. magiſtratibusque, & inprimis in ærario conſtituendo. 4 Demetrius tamen Phalereus eum opulentum fuiſſe aſſeruit, cui reſpondet Plut. 5 Mortuus eſt in ſtatu honeſto; quod de ejus morte retulit Sen. l. c. c. 13. id Phocioni alii adſcribunt. 6 Efferre propria vox de ſepultura. v. Ter. Andr. 1, 1, 90. & Kirchm. de fun. initio lib. 2. *qui* ponitur pro *quo*. 7 Ex publico, ſumtu publico; e Prytanæo ſcil. ubi bene de rep. meritis eorumque poſteris communis victus dabatur. v. Meurſ. fort. Att. 1, 8. 8 Notandus mos, quo Reſp. olim virorum bene meritorum filias pauperes ab indotatis nuptiis liberalitate ſua vindicavit, ut loquitur Val. Max. 4, 4, 10. ubi Romanis quoque hanc laudem defert. 9 Scil. in matrimonium. 10 Pro *poſtquam* eleganter admodum. 11 In exilium. De loco mortis & ſepulcro publice ei conſtructo v. Plut. p. 334. ſ.

IV.

PAUSANIAS.

ARGUMENTUM.

1. *Pauſanias, Mardonii victor inſolens. 2. Byzantium capit, captivis regis adfinitatem pactus. 3. Peregrini ejus mores & carcer. Helotes ſollicitat. 4. Tænari in æde Neptuni obſervatus ſe ipſum indicat. 5. In Chalciæco Minervæ obſtruitur & mox interit.*

1 PAuſanias 1 Lacedæmonius, magnus homo 2, ſed varius 3 in omni genere vitæ fuit. Nam ut virtutibus eluxit 4: ſic vitiis eſt obrutus 5. Hujus illuſtriſſimum 6 eſt prœlium apud Platæe-

1 v. Plut. in Ariſtide & alibi. Thucyd. 1. Herod. 9. Diod. Sic. 11. Xenoph. Hiſt. græc. 2. Suidas in voce Pauſaniæ. Athenæus 12, 9. Ælian. 4, 7. 9, 41. 12, 34. Poliæn. 8, 51 Juſtin. 2, 15, 16. 5, 10, 6. & 6, 4. 7. Val. Max. 2, 6. 1. 8. 15. ext. 4. Cic. Off. 1, 22. Topic. 20. Fuere ejus nominis plures. Alius Macedo Philippum Regem interfecit; alius Hiſtoricus &c. 2 Id eſt, vir magnus, non quantitate, ſed qualitate & virtute. Sic quoque Liv. 30, 10. Cic. ad Att. 2, 2. 3 Commutabilis & multiplex, non æquabile vitæ morumque temperamento. v. Flor. 4, 3, 4. 4 Inclaruit. 5 Obtectus, obſcuratus. De hujusmodi ambiguis mixtisque hominibus. v. Bœcl. Comm. p. 45. ſqq Barcl. icon. an. c. 2 Juſt. 9, 8, 2. conf. infra 7, 1, 1. 6 Celeberrimum, maxime memorabile.

tæeas 1. Namque illo duce Mardonius ſatrapes 2
regius 2, natione Medus, regis gener 3, in primis
omnium Perſarum 4 & manu fortis & conſilii
plenus 5, cum ducentis millibus peditum; quos
viritim legerat 6, & viginti millibus equitum,
haud ita 7 magna manu 8, Græcia fugatus eſt,
eoque ipſe dux 9 cecidit 10 prœlio 11. Qua 3
victoria elatus 12 plurima miſcere 13 cœpit, &
majora 14 concupiſcere 15. Sed primum in eo
eſt reprehenſus 16, quod ex præda tripodem
aureum 17 Delphis poſuiſſet 18, epigram-
ma-

1 v. paulo ante 3, 2, 1. 2 Adminiſtratores provinciarum ſeu pro-reges Perſæ ſatrapas in ſua lingua vocarunt. 3 Maritus ſororis regiæ, ſi Cujacio obſ. 6, 17. aliisque credimus. Qua ratione Sichæus Pygmalionis gener apud Juſt. 18, 4, 8. Aſt non Xerxis ſed Darii filium Artozoſtren habuit in matrimonio, v. Herod. 6, 43. 4 Id eſt, Inter omnes Perſas fortiſſimus. Similis phraſis 2, 9, 2, 5 Verſutus fuit & audax, non ſapiens, 6 Delectus ille fuit militum præſtantiſſimorum. 7 Pro *haut adeo* eleganter. 8 Exercitu, copiis. Diodorus ponit 10. myriades, i. e. centum hominum millia. 9 Mardonius. juxta Plut. Spartanus quidam lapide caput ejus perfregit. aliter Juſt. 2, 14, 5. 10 De morte bellica proprie ita dicitur. conf. 14, 1, 4. 11 Pro in *prœlio*; inter prœliandum. 12 In ſuperbiam concitatus, inſolentior factus, ſucceſſu tumidus. 13 Seditiones & turbas moliri. Sic Cic. pro Mil. *quanto ille plura miſcebat*. Phædr. fab. 2. *Procax libertas civitatem miſcuit.* 14 Quam quæ decent Regem Lacedæmoniorum. uti vocatur c. 3, 5. 15 Mox c. 2, 2. majores res appetere, molitiones notantur elati & incivilis hominis, qui ſuo ſtatu non contentus ambitioſe res novas quæſivit. 16 Offendit, odium incurrit, accuſatus eſt. 17 Menſam intelligi, ait Magius Athenæum 2, 7. allegans. 18 Doni cauſa dedicaſſet Apollini.

mate 1 ſcripto, in quo erat hæc ſententia: SUO DUCTU 2 BARBAROS APUD PLATÆEAS ESSE DELETOS 3, EJUSQUE VICTORIÆ ERGO APOLLINI DONUM DEDISSE 4. Hos verſus 5 Lacedæmonii exſculpſerunt 6, neque aliud ſcripſerunt, quam nomina earum civitatum, quarum auxilio Perſæ erant victi 7.

[illegible]. Poſt id prœlium, eundem Pauſaniam cum claſſe communi Cyprum, atque Helleſpontum miſerunt, ut ex his regionibus 8 barbarorum præſidia 9 depelleret. Pari felicitate in ea re uſus, elatius 10 ſe gerere cœpit, majoresque ap-

---

1 Titulo, inſcriptione, elogio; talia donis addita, quæ diis ſacrabant. v. Juſt. 8, 1, 29. 2 Ductus differt ab auſpiciis, quod hæc ad ſummam fati & fortunæ; illa formula ad operam & adminiſtrationem belli pertinet. Interdum conjunguntur, ubi idem actor actorque, v. Briſſ. form. 4. & Bœcl. de auſp. reg. 1, 11. 3 Id eſt penitus fugatos. Sic deletæ cohortes Tac. H. 4, 18, 2. copiæ H. 2, 14, 7. exercitus H. 2, 26, 3. & ap. Curt. 4. 9 22. 4 Inter ſolennia: D. D. vel D. P. i. e. donum dedit, donum poſuit. v. de more diis dona figendi, dicandi, ſacrandi, iisque inſcriptiones addendi Briſſ. form. l. 1. & Tomaſin. de donariis, 5 Latine trnnslatos; apud Thucyd. ita ſonant:

Ἑλλήνων ἀρχηγὸς, ἐπεὶ ςρατὸν ὤλεσε Μήδων,

Παυσανίας, Φοίβῳ μνῆμ' ἀνέθηκε τόδε.

Idem feciſſe illum Byzantii in populo diis littoralibus dicato Nymphis, Heracleotes apud Athenæum narrat. 6 Inſculptos deleverunt, eraſerunt. nove dictum judice Longolio. 7 Hinc præda non Pauſaniæ ſolum, ſed univerſæ Græciæ fuit. 8 Quas adhuc Perſæ tenebant. 9 Milites urbibus impoſitos. 10 Inſolentius. Flor. 1, 26, 8. *efferre ſe altius & incivilius.* Tac. A. 1, 12, 6. *plus quam civilia agitare.* conf. Cæſ. B. C. 3, 79, 4.

appetere res [1]. Nam cum Byzantio [2] expu- 2
gnato cepiſſet complures Perſarum nobiles, at-
que in his nonnullos regis propinquos [3], hos
clam Xerxi remiſit, ſimulans [4] ex vinculis pu-
blicis [5] effugiſſe; & cum his Gongylum Eretri-
enſem [6], qui literas regi redderet [7], in quibus
hæc fuiſſe ſcripta Thucydides [8] memoriæ prodi-
dit [9]: *Pauſanias dux Spartæ, quos Byzantii cepe-* 3
rat, poſtquam propinquos tuos cognovit, tibi mu-
neri [10] *miſit; ſeque tecum affinitate conjungi*
cupit. Quare, ſi tibi videtur [11], *des ei filiam*
tuam nuptum [12]. *Id ſi feceris, & Spartam,* 4
& cæteram Græciam ſub tuam poteſtatem ſe ad-
juvante te redacturum pollicetur. His de rebus
ſi quid geri [13] *volueris, certum* [14] *hominem* [15]
ad eum mittas face [16], *cum quo colloquatur.* Rex 5
tot hominum ſalute tam ſibi neceſſariorum [17]
ma-

1 Ambitioſa novaque conſilia habere pro creſcente animi elatione. 2 Urbe illa, quæ hodie Conſtantinopolis dicitur. Sita eſt in Thracia ad Boſphorum, a Turcis vocatur Stampol. 3 Affinitate junctos. 4 Fingens. 5 Ex carcere. 6 Civem ex Eretria civitate Eubœæ, cui curam Byzantii & captivorum mandaverat. Thucyd. 7 Traderet. 8 Lib. 1. ſ. 85. ubi hæc epiſtola græce legitur. 9 Hiſtorice retulit. 10 Dono. 11 Si placet conditio. 12 Paciſcitur proditor iſtud vinculum neceſſitudinis ad obſignandam ſecuritatem, quale offertur quandoque ſollicitatis ad perfidiam. v. Curt. 3, 6, 4. cum not. Freinsh. 13 Effici. 14 Cui fides habeatur tuto. 15 Servum ſeu miniſtrum. 16 Archaiſmus pro *fac.* Plaut. Trucul. 2, 5, 25. *face ut accumbam.* Ter. Andr. 4, 1, 57. *me miſſum face.* Etiam Ovidius hac forma uſus *verba face* Pont. 2, 2, 64. 17 Tot propinquis & conſanguineis, quos ex captivitate remiſit Pauſanias.

magnopere gaviſus, confeſtim cum epiſtola Artabazum ad Pauſaniam mittit; In qua *eum collaudat* [1] *ac petit, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quæ pollicetur. Si ſecerit* [2] *nullius*
6 *rei a ſe repulſam laturum* [3]. Hujus Pauſanias voluntate [4] cognita, alacrior ad rem gerendam factus [5], in ſuſpicionem cecidit [6] Lacedæmoniorum. In quo facto [7] domum revocatus, accuſatus capitis [8] abſolvitur; multatur tamen pecunia. Quam ob cauſam ad claſſem remiſſus non eſt [9].

III. At ille poſt non multo ſua ſponte ad exercitum rediit [10], & ibi non callida, ſed dementi ratione, cogitata [11] patefecit [12]. Non enim mores patrios ſolum, ſed etiam cultum, veſti-
2 tumque mutavit [13]. Apparatu regio utebatur,

1 Idem eſt, ac laudat. 2 Alii *perfecerit*. 3 Reportaturum, accepturum, i. e. nihil non à ſe impetraturum. His promiſſis & ſpe affinitatis eum ulterius ineſcavit. adi Bodin. de rep. 6, 2. & Piccarti Obſerv. 4, 7. 4 Animo propenſo. 5 Exſtimulatus magis promiſſis. 6 Suſpectus factus eſt Lacedæmoniis. 7 Interim dum id fit, plene & ſine ellipſi ſic dicitur, addita Præpoſ. *in*. v. Perizon. ad Minerv. Sanct. p. 507. 8 Scil. crimine. 9 Imperio ſuo excidit, ne vindictæ cupiditate moliretur aliquid. 10 Arrogata ſibi vetere militiæ præfectura. 11 Nonnulli reponunt *conata*, qua voce uſus 10, 8, 5. 12 Incivilitas atque inſolentia per notas deſcribitur & per indicia. 13 Fortitudinem ſuam effeminato cultu molliiſſe eum dicit Val. Max. 2, 6, 1. Sic Liv. 24, 5. de Hieronymo Siciliæ Rege: *Hunc tam ſuperbum*, inquit, *apparatum habitumque convenientes ſequebantur mores, contemtus omnium hominum, ſuperbæ aures, contumelioſa dicta.* de Alexandro M. v. Curt. 6, 6, 4. ſ. de M. Antonio Flor. 4, 11, 3. de Ruffino Claudian. 2, 75.

tur, veſte Medica 1: ſatellites Medi & Ægy-
ptii ſequebantur 2: epulabatur more Perſarum 3
luxurioſius, quam qui aderant perpeti poſ-
ſent 4: aditum petentibus conveniendi, non 3
dabat 5: ſuperbe reſpondebat 6, & crudeliter
imperabat 7: Spartam redire nolebat 8: Golo-
nas 9, qui locus in agro 10 Troade eſt, ſe contu-
lerat. ibi conſilia cum patriæ 11, tum ſibi 12 ini-
mica capiebat. Id poſtquam Lacedæmonii 4
re-

1 Fluida ſcil. & perlucida. v. Briſſon. de regn. Perſ. 2. dicitur autem Medica pro Perſica, ſicuti Medi pro Perſis ſæpè ponuntur, quia jam unius imperio parebant. v. Freinsh. ad Curt. 6, 6, 4. & Athenæus 12, 9. 2 Comitabantur. Peregrinum hoc ſatellitium ad tyrannica inſtituta pertinet, quod aliquoties tradit in Politicis Ariſtoteles. 3 Quorum luxus in proverbium abiit. *Perſicos odi puer apparatus* Horat. Od. 1, 38. v. de eorum epulis & victu Xenoph. l. 8. Cyropæd. & Athenæus 4, 6. 4 Id eſt luxurioſiſſime. 5 Eſt admiſſionum difficultas hodieque familiare celſæ poteſtati vitium. v. de Hieronymo Liv. 24, 5. de Sejano Tac. A. 4, 74, 3. Contra de Ptolemæo Curt. 9, 8, 23. *Liberalis inprimis adituque facilis, nihil ex faſtu regio aſſumſerat.* 6 Reſponſis quoque prodebat notam animi arrogantis. 7 in magiſtratu ſua ſponte gerendo. 8 Repugnabat revocantibus. 9 Thucyd. *κολωνὰς τρωιάδας* vocat, interpres vertit, *pagos quosdam Troadis.* Solus Strabo hoc nomine amœniſſimum collem laudat lib. 13. f. 411. quem Simois præterfluat. 10 Id eſt, in regione. 11 Ad quam prodendam ejusque libertatem ſupprimendam dirigebantur molitiones. 12 Cui inhoneſtam mortem conſcivit.

civerunt 1, legatos 2 ad eum cum ſcytala 3 ferunt : in qua more illorum erat ſcriptum, *ſi domum reverteretur, ſe capitis 4 eum da- nnaturos* 5. Hoc nuntio motus, ſperans ſe et- m pecunia 6 & potentia 7 inſtans 8 periculum oſſe depellere 9, domum rediit. Huc ut venit, ephoris 10 in vincula publica 11 conjectus t: licet enim legibus eorum cuivis ephoro oc facere regi. Hinc tamen ſe expedivit 12: que eo magis carebat 13 ſuſpicione. Nam inio manebat, eum cum rege habere ſo- etatem 14: Eſt genus quoddam homi- num,

mpererunt. proprie de occultorum & inſperato- gnitione uſurpari docet Gell. 2, 19. 2 Nuntios. Epiſtola laconica, inſcripta chartæ, qua prolixa lori conveſtiebatur teres lignum, nec legi poterat, ius perſimili ligno uteretur. Ex gemellis itaque s alterum in bellum ſecum efferebant duces, ut le- literis præſtaret uſum, quas interceptas hoſtes in- re non poſſent. v. Plut. in Lyſand. p. 444. Gell. 4 Scil. judicio ſeu crimine. 5 Id eorum legibus t facere Regibus. v. Grot. de J. B. & P. 1, 4, 8. Nam ini Reges *nomine non poteſtate*; *nomine magis quam io*. v. infra 17, 1, 2. & 25, 1, 2. conf. Arniſæus de rep. . §. 12. ſeqq. 6 Qua corrumperet judices & accuſa- 7 Qua eosdem deterreret. 8 Imminens, im- ns. 9 i. e. evadere, ut ap. Tac. H. 4, 42, 2. 10 De poteſtate & officio, v. Nic. Crag. de Rep. Lacedæm. Ubb. Emmii l. 3. Græc. vet. p. 122. ſqq. Arniſæi de 6, 2. §. 30. ſqq. Si vim vocis ſpectes, ſunt inſpe- , ab ἐφοράω inſpicio; ſi poteſtatem, tales erant, tribuni plebis apud Romanos. Et hoc veluti fre- imiæ regum potentiæ erat injectum. conf. ſupra 2, 11 In carcerem. 12 Se impeditum ſolvit. 13 Erat o de eo ſuſpicio, 14 Pactum & fidem.

num 1, quod Helotes vocatur 2, quorum magna multitudo agros Lacedæmoniorum colit, ſervorumque munere 3 fungitur 4. Hos quoque ſollicitare 5 ſpe libertatis 6 exiſtimabatur. Sed 7 quod harum rerum nullum erat apertum crimen 7, quo argui 8 poſſet, non putabant de tali tamque claro viro ſuſpicionibus oportere judicari 9: ſed expectandum, dum ſe ipſa res aperiret 10.

Interim Argilius 11 quidam 12, adoleſcentulus, quem puerum Pauſanias amore Venereo 13 dilexerat, cum epiſtolam ab eo ad Artabazum accepiſſet, eique in ſuſpicionem veniſſet 14, aliquid in ea de ſe eſſe ſcriptum, quod nemo eorum IV.

rum

1 Certi ſunt homines. Gronovius mallet ſequens *quod* omittere & in parentheſi ſcribere (*Helotes vocantur.*) 2 Ab oppido *Helos* in ora maris ſito. v. Pauſan. Lacon. p. 103. 3 Opera, labore. 4 De his ſervis publicis v. Nic. Crag. l. c. 1, 11. Ubb. Emm. l. c. p. 139. ſ. 5 In occaſionem novandarum rerum erigere. 6 Qua oſtenſa durioris jugi impatientes ad impia conſilia facile impelluntur. 7 Delictum. 8 Convinci. 9 Cum gravitas requireret, ut non temere iis, quæ nunciabantur, crederent. 10 Evidentibus argumentis ac teſtimoniis. 11 Ex Argilo Theſſaliæ urbe; Alii putant nomen viri eſſe. 12 Additur hoc Pronomen nominibus propriis eleganter, interdum deſignandi cauſa, interdum contemtim, aliquando quaſi de ignobiliore, obſcuro aut obiter memorato. conf. 5, 1, 3. 10, 8, 1. 15, 5, 2. 13 Gloſſema eſſe videtur; certe Barthii judicio non ſic ſcripſerit Nepos. Xenophon, Plutarchus & alii puerorum amores apud Lacedæmonios turpitudinis expertes fuiſſe demonſtrant. 14 Iſque ſuſpicatus eſſet.

rum rediiſſet, qui ſuper tali cauſſa 1 eodem miſſi erant 2: vincula epiſtolæ laxavit 3 ſignoque 4 detracto cognovit, ſi pertuliſſet 5, ſibi eſſe pereundum. Erant in eadem epiſtola, quæ ad ea pertinebant, quæ inter regem Pauſaniamque convenerant 6. Has ille literas ephoris
3 tradidit. Non eſt prætereunda gravitas 7 Lacedæmoniorum hoc loco. Nam ne hujus quidem indicio 8 impulſi ſunt, ut Pauſaniam comprehenderent: neque prius vim adhibendam 9 putaverunt, quam ſe ipſe indicaſſet 10.
4 Itaque huic indici 11, quid fieri vellent, præceperunt 12. Fanum 13 Neptuni eſt Tænari 14, quod violari nefas putant Græci 15. Eo ille index con-

1 Negotio. 2 Ita pactus erat Pauſanias cum Artabazo ad occultanda conſilia, ut ne redirent. Conſcii rerum arcanarum ſæpius intercepti, ne conſilia ſceleris enuncientur. conf. de Vettio Svet. Cæſ. c. 20. Curt. 6, 10, 20. Tac. A. 6, 21, 2. 3 Antiqui enim vinculis colligabant epiſtolas. v. Lipſii Epiſt. inſtit. c. 4. Barthii Adverſ. 24, 18. Freinsh. ad Curt. 7, 2, 25. 4 Quo epiſtola obſignata erat. 5 Conditio hæc ſi abeſſet, ut vult Scioppius, decederet aliquid ſententiæ. Supra 2, 8, 6. *ſenſit Them. ſi eo perveniſſet, ſibi eſſe pereundum.* Erant autem literæ Bellerophonteæ, *Urias-Brieffe.* 6 De quibus pacti erant. 7 In ſuſpendenda fide, dum res penitiſſime exploraretur. 8 Narratione, manifeſtatione, confeſſione, quia literas apertas tradiderat, juxta Diod. Sic. 9 Per comprehenſionem & ſecuturam capitis pœnam. 10 Ipſum ſe prodidiſſet. 11 Qui rem deferebat. 12 Docuerunt, monſtraverunt, quid faciendum ſit. proprie Magiſtrorum verbum eſt. 13 Templum celebre. 14 Tænarus eſt urbs & promontorium in finibus Laconicis. 15 Templa & aræ illis Aſyla erant, unde quemquam detrahere nefas putabatur.

confugit 1: in ara 2 conſedit 3. Hanc juxta 4,
locum fecerunt ſub terra, ex quo poſſet audiri,
ſi quis quid 5 loqueretur cum Argilio. Huc ex
ephoris quidam deſcenderunt 6. Pauſanias, 5
ut audivit Argilium confugiſſe in aram, per-
turbatus eo venit: quem cum ſupplicem Dei
7 videret in ara ſedentem, quærit cauſæ quid
ſit 8 tam repentini conſilii 9. Huic ille, quid ex
literis comperiſſet, aperit. Tanto magis 10 6
Pauſanias perturbatus orare cœpit, *ne enuncia-
ret* 11, *nec ſe meritum de illo optime, proderet* 12.
quod ſi eam veniam ſibi dediſſet 13, *tantisque im-
plicitum rebus* 14 *ſublevaſſet* 15, *magno eſſe ei præ-
mio futurum.*

His rebus ephori cognitis 16, ſatius puta- V.
verunt in urbe eum comprehendi. Quo-
cum

1 Tanquam ad præſidium. 2 Salutis tuendæ cauſa, tanquam in aſylo. Mos paſſim obvius, v. Turneb. Adv. 21,18. Rævard. Var. 1, 7. 3 Supplex factus eſt. 4 Anaſtrophe eſt. 5 Pro *ſi aliquis aliquid*, eleganter. 6 De ſimili calliditate vide ap. Tac. A. 4, 69, 2. 7 In Aſylo & templo Neptunum adorantem. 8 Pro *quæ cauſa ſit*. pertinet ad elegantias. 9 Elegantius alii: *tam repentino conſilio*, quaſi neceſſario & ex tempore ſalutis cauſa capto. 10 Alii *modò magis*, vel *multo magis*. 11 Deferret, revelaret rem ſecretam. Sic ſæpè Cic. item Cæſ. B. G. 5, 58, 1. Juſt 5, 1, 1 Curt. 3, 6, 7. 12 Non abludit oratio Dymni ad Nicomachum ap. Curt. 6, 7, 9. 13 Si in eo annuiſſet, hoc ſibi conceſſiſſet, petitioni locum dediſſet, v. ſupra 2, 10, 1. 14 Ex difficultate cœptorum in varias emergendi anguſtias & in pericula conjectum. 15 Adjuviſſet 16 i. e. poſtquam Ephori has res cognoverunt vel audierunt.

cum eſſent profecti, & Pauſanias placato 1 Ar-
gilio, ut putabat, Lacedæmonem reverteretur;
in itinere, cum jam in eo eſſet 2, ut comprehen-
deretur, è vultu 3 cujusdam ephori, qui eum
admonere cupiebat, inſidias ſibi fieri intelle-
xit. Itaque paucis ante gradibus, quam qui 4
ſequebantur, in ædem Minervæ, quæ Chal-
ciœcus 5 vocatur, confugit. Hinc ne exire
poſſet, ſtatim ephori valvas ejus ædis obſtru-
xerunt, tectumque ſunt demoliti 6, quo faci-
3 lius ſub divo 7 interiret. Dicitur eo tempore
ma-

---

1 Reconciliatio. 2 Cum in eo loco res eſſent, ut loquitur Liv. 7. 35. v. ibi Gronov. & conf. ſup. 1, 7, 3. 3 Ex nutu clandeſtino aliis inobſervato. 4 Senſus eſt: paucis gradibus prius vel citius, quam illi, qui ſequebantur iisdem gradibus &c. 5 Quaſi dicas *domus ænea*, vel cui ædes ærea conſtructa eſt. Nam quia ſimulacrum quoque æneum fuit, eadem vox in cognomen Deæ tranſit. Unde id templum *ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς χαλκιοίκου* vocant Thucyd. l. 1. Chryſermus Hiſt. Perſ. l. 2. apud Stob. 157. Themiſtocl. Ep. 2. Polyæn. 8. Pauſan. Laconicis &c. *τὸν ναὸν τῆς χαλκιοίκου*. Plut. in Parall *τὸ τῆς χαλκιοίκου τέμενος*. Polyb. 4. Polyæn. 2. & Plut. in Apophth. Lacon. Ipſam tamen ædem & Liv. 35. 36. Chalciœcum vocat, & Ælian. 9, 41. 6 Ita loquitur Curt. 8. 10, 30. Similiter Cic. *demoliri parietem, partem muri &c.* 7 Id eſt, in aperto aere, non ſub tecto. Scripturam hanc e MSS. Noſtro itemque Lucretio 4 211. Cic. 1. in Verr. c. 19. Horat. Od. 2, 3, 23. & 1, 18, 13. & 3. 2, 5. Sveton. in Jul. 72. & Aug. 82 dudum Giſanius, Torrentius, alii aſſeruere; antea namque fermè ubique erat *ſub dio*, quod Feſtus *ἀπὸ τοῦ διός* dictum vult. Rectius Varro de L. Lat. 4. 10, ab antiquo *Diovis* derivat. Unde Horat. Od. 1, 1. *ſub Jove frigido*, i. e. ſub divo in aere.

matrem [1] Pauſaniæ vixiſſe, eamque jam magno
natu [2], poſtquam de ſcelere filii comperit, in
primis [3] ad filium claudendum, lapidem ad
introitum ædis attuliſſe [4] : Sic Pauſanias ma- 4
gnam belli gloriam [5] turpi morte maculavit [6].
Hic cum ſemianimis de templo elatus eſſet,
confeſtim animam efflavit [7]. Cujus mortui 5
corpus cum eodem nonnulli dicerent inferri [8]
oportere loco, quo hi, qui ad ſupplicium eſſent
dati [9], diſplicuit pluribus: & procul ab eo loco
infoderunt [10], in quo erat mortuus. Inde poſte-
rius [11] dei Delphici [12] reſponſo erutus, atque eo-
dem loco ſepultus, ubi vitam poſuerat [13].

V. CI-

1 Pro *mater dicitur vixiſſe*. Sic Tac. H. 1, 50, 1. *exercitum deſciviſſe creditur*. Nomen matri *Theano* fuit, ſi Polynæo credimus. Svidas *Anchitheam*, Scholiaſtes in Ariſtoph. *Alcaltheam* vocat. 2 Id eſt, grandævam, anum annis defectam. Sic Liv. 2 8. & 10, 38. 3 Hæſitantibus Spartanis, an ad ſupplicium trahendus ſupplex ſit, ut Diodorus tradit. 4 Ut filii proditorie pœnam promoveret Plut. in Parall. ex Chryſerme adſerit, & patrem illius (quem Ageſilaum, alii Cleombrotum vocant,) lapidibus fores templi obſtruxiſſe, ut inedia periret. 5 Bello geſto partam. 6 Sic Agrippinenſes *egregiam laudem turpi fine maculaſſe* dicuntur Tac. H. 4, 60, 3. 7 i. e. mortuus eſt. Sed Xenoph. 3. rer. Græc. Tegeam profugiſſe ibique morbo confectum mortuum eſſe ſcribit. 8 Sepeliendum ſcil. Eſt inter verba ſolennia rei funebris. v. Kirchm. 3, 21. 9 Facinoroſi, publico & ultimo ſupplicio affecti. 10 De ſepultura itidem dicitur. 11 Poſtea. 12 i. e. Apollinis, quem conſuluerunt. 13 Alii *finierat*. ponere vitam pro mori dixit etiam Propertius 2, 16, 3. ac Eleg. 26. extr. ut Val. Max. 7, 8, 8. ponere ſpiritum.

V.

CIMON.

ARGUMENTUM.

1. Cimonem è vinculis paternis uxor liberat mutato matrimonio. 2. Ejus res geſtæ ad Strymona, Amphipolim, Eurymedonta & rebelles inſulas. 3. Oſtraciſmo ejicitur, ſed reſtitutus pace cum Spartanis conciliata, in oppugnatione Citii moritur. 4. Ejus liberalitas ſumma.

I. Cimon 1 Miltiadis filius Athenienſis, duro 2 admodum initio uſus eſt adoleſcentiæ, nam cum pater ejus litem æſtimatam 3 populo ſolvere non potuiſſet, ob eamque cauſam in vin-

1 v. Plut. in Cim. Diod. 11. & 12. Herodotus 6. & 7. Thucyd. 1. Plato in Theage & Gorgia, Svidas. Demoſth. Orat. contra Ariſtocrat. Antocid. orat. in Alcib. Ariſtid. 1. 3. Platonica 2. Athenæus 12. Polyæn. 1, 34. Frontin. 3, 2, 5. & 4, 7, 45. Juſt. 2, 15, 10. Val. Max. 5, 3. ext. 3, 5, 4 ext. 2, 9, 19 ext. 3. Cic. Off. 2, 18. Ælian. 9, 32. &c. Diverſus ab hoc Cimon Tiſagoræ F. quanquam interdum cum hoc confundatur, de quo v. Rutgerſ. Var. lect. 1, 9 p. 35, & 37. 2 Aſpero & calamitoſo. Sic in Svet. Tiberius infantiam habuiſſe laborioſam & exercitam dicitur. 3 Pecuniam, de qua lis fuit, quam damnatus mulctæ nomine pendere non potuit. v. 1, 7. 6.

omnis pecunia poſtero tempore [1] Athenas translata eſt. Hic qua fuerit abſtinentia [2], 2
nullum eſt certius indicium, quam quod, cum tantis rebus [3] præfuiſſet, in tanta paupertate [4] deceſſit [5], ut qui efferretur [6], vix reliquerit. Quo 3
factum eſt, ut filiæ ejus publice [7] alerentur, & de communi ærario dotibus datis [8] collocarentur [9]. Deceſſit autem fere poſt annum quartum, quam [10] Themiſtocles Athenis erat expulſus [11].

IV. PAU-

1 Poſtea, deinceps. v. Juſt. 3, 6, 4. 2 Fabritius talis Romæ, qualis Ariſtides Athenis. Cic. Off. 3, 22. Herodianus plane item de Pertinace l. 2. conf. quæ ſtrictim tangit de quibusdam Amm. Marcell. 14, 6. Sen. ad Helv. c. 12. &c. 3 In imperiis ſcil. magiſtratibusque, & inprimis in ærario conſtituendo. 4 Demetrius tamen Phalereus eum opulentum fuiſſe aſſeruit, cui reſpondet Plut. 5 Mortuus eſt in ſtatu honeſto; quod de ejus morte retulit Sen. l. c. c. 13. id Phocioni alii adſcribunt. 6 Efferre propria vox de ſepultura. v. Ter. Andr. 1, 1, 90. & Kirchm. de fun. initio lib. 2. *qui* ponitur pro *quo*. 7 Ex publico, ſumtu publico; e Prytanæo ſcil. ubi bene de rep. meritis eorumque poſteris communis victus dabatur. v. Meurſ. fort. Att. 1, 8. 8 Notandus mos, quo Reſp. olim virorum bene meritorum filias pauperes ab indotatis nuptiis liberalitate ſua vindicavit, ut loquitur Val. Max. 4, 4, 10. ubi Romanis quoque hanc laudem defert. 9 Scil. in matrimonium. 10 Pro *poſtquam* eleganter admodum. 11 In exilium. De loco mortis & ſepulcro publice ei conſtructo v. Plut. p. 334. ſ

IV.
PAUSANIAS.

ARGUMENTUM.

1. *Pauſanias, Mardonii victor inſolens.* 2. *Byzantium capit, captivis regis adfinitatem pactus.* 3. *Peregrini ejus mores & carcer. Helotes ſollicitat.* 4. *Tænari in æde Neptuni obſervatus ſe ipſum indicat.* 5. *In Chalciœco Minervæ obſtruitur & mox interit.*

1 PAuſanias 1 Lacedæmonius, magnus homo 2, ſed varius 3 in omni genere vitæ fuit. Nam ut virtutibus eluxit 4: ſic vitiis eſt obrutus 5. Hujus illuſtriſſimum 6 eſt prœlium apud Platæe-

1 v. Plut. in Ariſtide & alibi. Thucyd. 1. Herod. 9. Diod. Sic. 11. Xenoph. Hiſt. græc. 2. Suidas in voce Pauſaniæ. Athenæus 12, 9. Ælian. 4, 7. 9, 41. 12, 34. Poliæn. 8, 51 Juſtin. 2, 15, 16. 5, 10, 6. & 6, 4, 7. Val. Max. 2, 6. 1. 8. 15. ext. 4. Cic. Off. 1, 22. Topic. 20. Fuere ejus nominis plures. Alius Macedo Philippum Regem interfecit; alius Hiſtoricus &c. 2 Id eſt, vir magnus, non quantitate, ſed qualitate & virtute. Sic quoque Liv. 30, 10. Cic. ad Att. 2, 2. 3 Commutabilis & multiplex, non æquabile vitæ morumque temperamento. v. Flor. 4, 3, 4. 4 Inclaruit. 5 Obtectus, obſcuratus. De hujusmodi ambiguis mixtisque hominibus. v. Bœcl. Comm. p. 45. ſqq Barcl. icon. an. c. 2 Juſt. 9, 8, 2. conf. infra 7, 1, 1. 6 Celeberrimum, maxime memorabile.

tæcas 1. Namque illo duce Mardonius ſatrapes 2
regius 2, natione Medus, regis gener 3, in primis
omnium Perſarum 4 & manu fortis & conſilii
plenus 5, cum ducentis millibus peditum; quos
viritim legerat 6, & viginti millibus equitum,
haud ita 7 magna manu 8, Græcia fugatus eſt,
eoque ipſe dux 9 cecidit 10 prœlio 11. Qua 3
victoria elatus 12 plurima miſcere 13 cœpit, &
majora 14 concupiſcere 15. Sed primum in eo
eſt reprehenſus 16, quod ex præda tripodem
aureum 17 Delphis poſuiſſet 18, epigramma-

1 v. paulo ante 3, 2, 1. 2 Adminiſtratores provinciarum ſeu pro-reges Perſæ ſatrapas in ſua lingua vocarunt. 3 Maritus ſororis regiæ, ſi Cujacio obſ. 6, 17. aliisque credimus. Qua ratione Sichæus Pygmalionis gener apud Juſt. 18, 4, 8. Aſt non Xerxis ſed Darii filium Artozoſtren habuit in matrimonio, v. Herod. 6, 43. 4 Id eſt, Inter omnes Perſas fortiſſimus. Similis phraſis 2, 9, 2. 5 Verſutus fuit & audax, non ſapiens. 6 Delectus ille fuit militum præſtantiſſimorum. 7 Pro *haut adeo* eleganter. 8 Exercitu, copiis. Diodorus ponit 10. myriades, i. e. centum hominum millia. 9 Mardonius. juxta Plut. Spartanus quidam lapide caput ejus perfregit. aliter Juſt. 2, 14, 5. 10 De morte bellica proprie ita dicitur. conf. 14, 1, 4. 11 Pro in *prœlio*; inter prœliandum. 12 In ſuperbiam concitatus, inſolentior factus, ſucceſſu tumidus. 13 Seditiones & turbas moliri. Sic Cic. pro Mil. *quanto ille plura miſcebat.* Phædr. fab. 2. *Procax libertas civitatem miſcuit.* 14 Quam quæ decent Regem Lacedæmoniorum, uti vocatur c. 3, 5. 15 Mox c. 2, 2. majores res appetere, molitiones notantur elati & incivilis hominis, qui ſuo ſtatu non contentus ambitioſe res novas quæſivit. 16 Offendit, odium incurrit, accuſatus eſt. 17 Menſam intelligi, ait Magius Athenæum 2, 7. allegans. 18 Doni cauſa dedicaſſet Apollini.

mate [1] ſcripto, in quo erat hæc ſententia: SUO DUCTU [2] BARBAROS APUD PLATÆEAS ESSE DELETOS [3], EJUSQUE VICTORIÆ ERGO APOLLINI DONUM DEDISSE [4]. Hos verſus [5] Lacedæmonii exſculpſerunt [6], neque aliud ſcripſerunt, quam nomina earum civitatum, quarum auxilio Perſæ erant victi [7].

I. Poſt id prœlium, eundem Pauſaniam cum claſſe communi Cyprum, atque Helleſpontum miſerunt, ut ex his regionibus [8] barbarorum præſidia [9] depelleret. Pari felicitate in ea re uſus, elatius [10] ſe gerere cœpit, majoresque ap-

---

1 Titulo, inſcriptione, elogio; talia donis addita, quæ diis ſacrabant. v. Juſt. 8, 1, 29. 2 Ductus differt ab auſpiciis, quod hæc ad ſummam fati & fortunæ; illa formula ad operam & adminiſtrationem belli pertinet. Interdum conjunguntur, ubi idem actor actorque, v. Briſſ. form. 4. & Bœcl. de auſp. reg. 1, 11. 3 Id eſt penitus fugatos. Sic deletæ cohortes Tac. H. 4, 18, 2. copiæ H. 2, 14, 7. exercitus H. 2, 26, 3. & ap. Curt. 4.9 22. 4 Inter ſolennia: D. D. vel D. P. i. e. donum dedit, donum poſuit. v. de more diis dona figendi, dicandi, ſacrandi, iisque inſcriptiones addendi Briſſ. form. l. 1. & Tomaſin. de donariis, 5 Latine trnnslatos; apud Thucyd. ita ſonant:

Ἑλλήνων ἀρχηγὸς, ἐπεὶ στρατὸν ὤλεσε Μήδων,
Παυσανίας, Φοίβῳ μνῆμ' ἀνέθηκε τόδε.

Idem feciſſe illum Byzantii in populo diis littoralibus dicato Nymphis, Heracleotes apud Athenæum narrat. 6 Inſculptos deleverunt, eraſerunt. nove dictum judice Longolio. 7 Hinc præda non Pauſaniæ ſolum, ſed univerſæ Græciæ fuit. 8 Quas adhuc Perſæ tenebant. 9 Milites urbibus impoſitos. 10 Inſolentius. Flor. 1, 26, 8. *efferre ſe altius & incivilius.* Tac. A. 1, 12, 6. *plus quam civilia agitare.* conf. Cæſ. B. C. 3, 79, 4.

appetere res [1]. Nam cum Byzantio [2] expu- 2
gnato cepiſſet complures Perſarum nobiles, at-
que in his nonnullos regis propinquos [3], hos
clam Xerxi remiſit, ſimulans [4] ex vinculis pu-
blicis [5] effugiſſe; & cum his Gongylum Eretri-
enſem [6], qui literas regi redderet [7], in quibus
hæc fuiſſe ſcripta Thucydides [8] memoriæ prodi-
dit [9]: *Pauſanias dux Spartæ, quos Byzantii cepe-* 3
rat, poſtquam propinquos tuos cognovit, tibi mu-
neri [10] *miſit; ſeque tecum affinitate conjungi*
cupit. Quare, ſi tibi videtur [11], *des ei filiam*
tuam nuptum [12]. *Id ſi feceris, & Spartam,* 4
& cæteram Græciam ſub tuam poteſtatem ſe ad-
juvante te redacturum pollicetur. His de rebus
ſi quid geri [13] *volueris, certum* [14] *hominem* [15]
ad eum mittas face [16], *cum quo colloquatur.* Rex 5
tot hominum ſalute tam ſibi neceſſariorum [17]
ma-

1 Ambitioſa novaque conſilia habere pro creſcente animi elatione. 2 Urbe illa, quæ hodie Conſtantinopolis dicitur. Sita eſt in Thracia ad Boſphorum, a Turcis vocatur Stampol. 3 Affinitate junctos. 4 Fingens. 5 Ex carcere. 6 Civem ex Eretria civitate Eubœæ, cui curam Byzantii & captivorum mandaverat. Thucyd. 7 Traderet. 8 Lib. 1. ſ. 85. ubi hæc epiſtola græce legitur. 9 Hiſtorice retulit. 10 Dono. 11 Si placet conditio. 12 Paciſcitur proditor iſtud vinculum neceſſitudinis ad obſignandam ſecuritatem, quale offertur quandoque ſollicitatis ad perfidiam. v. Curt. 3, 6, 4. cum not. Freinsh. 13 Effici. 14 Cui fides habeatur tuto. 15 Servum ſeu miniſtrum. 16 Archaismus pro *fac.* Plaut. Trucul. 2, 5, 25. *face ut accumbam.* Ter. Andr. 4, 1, 57. *me miſſum face.* Etiam Ovidius hac forma uſus *verba face* Pont. 2, 2, 64. 17 Tot propinquis & conſanguineis, quos ex captivitate remiſit Pauſanias.

magnopere gaviſus, confeſtim cum epiſtola Artabazum ad Pauſaniam mittit; In qua *eum collaudat* 1 *ac petit, ne cui rei parcat ad ea perficienda, quæ pollicetur. Si fecerit* 2 *nullius rei a ſe repulſam laturum* 3. Hujus Pauſanias voluntate 4 cognita, alacrior ad rem gerendam factus 5, in ſuſpicionem cecidit 6 Lacedæmoniorum. In quo facto 7 domum revocatus, accuſatus capitis 8 abſolvitur; multatur tamen pecunia: Quam ob cauſam ad claſſem remiſſus non eſt 9.

II. At ille poſt non multo ſua ſponte ad exercitum rediit 10, & ibi non callida, ſed dementi ratione, cogitata 11 patefecit 12. Non enim mores patrios ſolum, ſed etiam cultum, veſti-
2 tumque mutavit 13. Apparatu regio utebatur,

1 Idem eſt, ac laudat. 2 Alii *perfecerit.* 3 Reportaturum, accepturum, i. e. nihil non à ſe impetraturum. His promiſſis & ſpe affinitatis eum ulterius ineſcavit. adi Bodin. de rep. 6. 2. & Piccarti Obſerv. 4, 7. 4 Animo propenſo. 5 Exſtimulatus magis promiſſis. 6 Suſpectus factus eſt Lacedæmoniis. 7 Interim dum id fit, plene & ſine ellipſi ſic dicitur, addita Præpoſ. *in.* v. Perizon. ad Minerv. Sanct. p. 507. 8 Scil. crimine. 9 Imperio ſuo excidit, ne vindictæ cupiditate moliretur aliquid. 10 Arrogata ſibi vetere militiæ præfectura. 11 Nonnulli reponunt *conata*, qua voce uſus 10, 8, 5. 12 Incivilitas atque inſolentia per notas deſcribitur & per indicia. 13 Fortitudinem ſuam effœminato cultu molliiſſe eum dicit Val. Max. 2, 6, 1. Sic Liv. 24, 5. de Hieronymo Siciliæ Rege: *Hunc tam ſuperbum*, inquit, *apparatum habitumque convenientes ſequebantur mores, contemtus omnium hominum, ſuperba aures, contumelioſa dicta.* de Alexandro M. v. Curt. 6, 6, 4. ſ. de M. Antonio Flor. 4, 11, 3. de Ruffino Claudian. 1, 75.

tur, veſte Medica 1: ſatellites Medi & Ægy-
ptii ſequebantur 2: epulabatur more Perſarum 3
luxurioſius, quam qui aderant perpeti poſ-
ſent 4: aditum petentibus conveniendi, non 3
dabat 5: ſuperbe reſpondebat 6, & crudeliter
imperabat 7: Spartam redire nolebat 8: Golo-
nas 9, qui locus in agro 10 Troade eſt, ſe contu-
lerat. ibi conſilia cum patriæ 11, tum ſibi 12 ini-
mica capiebat. Id poſtquam Lacedæmonii 4
re-

1 Fluida ſcil. & perlucida. v. Briſſon. de regn. Perſ. 2. dicitur autem Medica pro Perſica, ſicuti Medi pro Perſis ſæpè ponuntur, quia jam unius imperio parebant. v. Freinsh. ad Curt. 6, 6, 4. & Athenæus 12, 9. 2 Comitabantur. Peregrinum hoc ſatellitium ad tyrannica inſtituta pertinet, quod aliquoties tradit in Politicis Ariſtoteles. 3 Quorum luxus in proverbium abiit. *Perſicos odi puer apparatus* Horat. Od. 1, 38. v. de eorum epulis & victu Xenoph. l. 8 Cyropæd. & Athenæus 4, 6. 4 Id eſt luxurioſiſſime. 5 Eſt admiſſionum difficultas hodieque familiare celſæ poteſtati vitium. v. de Hieronymo Liv. 24, 5. de Sejano Tac. A. 4, 74, 3. Contra de Ptolemæo Curt. 9, 8, 23. *Liberalis inprimis aditusque facilis, nihil ex faſtu regio aſſumſerat.* 6 Reſponſis quoque prodebat notam animi arrogantis. 7 in magiſtratu ſua ſponte gerendo. 8 Repugnabat revocantibus. 9 Thucyd. *κολωνὰς τρωιάδας* vocat, interpres vertit, *pagos quosdam Troadis.* Solus Strabo hoc nomine amœniſſimum collem laudat lib. 13. f. 411. quem Simois præterfluat. 10 Id eſt, in regione. 11 Ad quam prodendam ejusque libertatem ſupprimendam dirigebantur molitiones. 12 Cui inhoneſtam mortem conſcivit.

reſciverunt 1, legatos 2 ad eum cum ſcytala 3
miſerunt: in qua more illorum erat ſcriptum,
niſi domum reverteretur, ſe capitis 4 *eum da-*
5 *mnaturos* 5. Hoc nuntio motus, ſperans ſe et-
iam pecunia 6 & potentia 7 inſtans 8 periculum
poſſe depellere 9, domum rediit. Huc ut venit,
ab ephoris 10 in vincula publica 11 conjectus
eſt: licet enim legibus eorum cuivis ephoro
hoc facere regi. Hinc tamen ſe expedivit 12:
neque eo magis carebat 13 ſuſpicione. Nam
opinio manebat, eum cum rege habere ſo-
6 cietatem 14: Eſt genus quoddam homi-
num,

1 Compererunt. proprie de occultorum & inſperatorum cognitione uſurpari docet Gell. 2, 19. 2 Nuntios. 3 id eſt, Epiſtola laconica, inſcripta chartæ, qua prolixa inſtar lori conveſtiebatur teres lignum, nec legi poterat, niſi alius perſimili ligno uteretur. Ex gemellis itaque baculis alterum in bellum ſecum efferebant duces, ut legendis literis præſtaret uſum, quas interceptas hoſtes intelligere non poſſent. v. Plut. in Lyſand. p. 444. Gell. 17, 9. 4 Scil. judicio ſeu crimine. 5 Id eorum legibus licebat facere Regibus. v. Grot. de J. B. & P. 1, 4, 8. Nam Spartani Reges *nomine non poteſtate*; *nomine magis quam imperio*. v. infra 17, 1, 2. & 25, 1, 2. conf. Arniſæus de rep. 2, 6, 2. §. 12. ſeqq. 6 Qua corrumperet judices & accuſatores. 7 Qua eosdem deterreret. 8 Imminens, impendens. 9 i. e. evadere, ut ap. Tac. H. 4, 42, 2. 10 De horum poteſtate & officio, v. Nic. Crag. de Rep. Lacedæm. 2, 4. Ubb. Emmii l. 3. Græc. vet. p. 122. ſqq. Arniſæi de rep. 3, 6, 2. §. 30. ſqq. Si vim vocis ſpectes, ſunt inſpectores, ab ἐφορέω inſpicio; ſi poteſtatem, tales erant, quales tribuni plebis apud Romanos. Et hoc veluti frenum nimiæ regum potentiæ erat injectum. conf. ſupra 2, 5, 2. 11 In carcerem. 12 Se impeditum ſolvit. 13 Erat omnino de eo ſuſpicio, 14 Pactum & fidem.

num [1], quod Helotes vocatur [2], quorum magna
multitudo agros Lacedæmoniorum colit, ſer-
vorumque munere [3] fungitur [4]. Hos quoque
ſollicitare [5] ſpe libertatis [6] exiſtimabatur. Sed 7
quod harum rerum nullum erat apertum cri-
men [7], quo argui [8] poſſet, non putabant de tali
tamque claro viro ſuſpicionibus oportere judi-
cari [9]: ſed expectandum, dum ſe ipſa res ape-
riret [10].

Interim Argilius [11] quidam [12], adoleſcentu- IV.
lus, quem puerum Pauſanias amore Venereo [13]
dilexerat, cum epiſtolam ab eo ad Artabazum
accepiſſet, eique in ſuſpicionem veniſſet [14], ali-
quid in ea de ſe eſſe ſcriptum, quod nemo eo-
rum

---

1 Certi ſunt homines. Gronovius mallet ſequens *quod* omittere & in parentheſi ſcribere (*Helotes vocantur.*) 2 Ab oppido *Helos* in ora maris ſito. v. Pauſan. Lacon. p. 103. 3 Opera, labore. 4 De his ſervis publicis v. Nic. Crag. l. c. 1, 11. Ubb. Emm. l. c. p. 139. ſ. 5 In occaſionem novandarum rerum erigere. 6 Qua oſtenſa durioris jugi impatientes ad impia conſilia facile impelluntur. 7 Delictum. 8 Convinci. 9 Cum gravitas requireret, ut non temere iis, quæ nunciabantur, crederent. 10 Evidentibus argumentis ac teſtimoniis. 11 Ex Argilo Theſſaliæ urbe; Alii putant nomen viri eſſe. 12 Additur hoc Pronomen nominibus propriis eleganter, interdum deſignandi cauſa, interdum contemtim, aliquando quaſi de ignobiliore, obſcuro aut obiter memorato. conf. 5, 1, 3. 10, 8, 1. 15, 5, 2. 13 Gloſſema eſſe videtur; certe Barthii judicio non ſic ſcripſerit Nepos. Xenophon, Plutarchus & alii puerorum amores apud Lacedæmonios turpitudinis expertes fuiſſe demonſtrant. 14 Isque ſuſpicatus eſſet.

rum rediiſſet, qui ſuper tali cauſſa 1 eodem
miſſi erant 2: vincula epiſtolæ laxavit 3 ſignoque 4 detracto cognovit, ſi pertuliſſet 5, ſibi eſſe
2 pereundum. Erant in eadem epiſtola, quæ
ad ea pertinebant, quæ inter regem Pauſaniamque convenerant 6. Has ille literas ephoris
3 tradidit. Non eſt prætereunda gravitas 7 Lacedæmoniorum hoc loco. Nam ne hujus quidem indicio 8 impulſi ſunt, ut Pauſaniam comprehenderent: neque prius vim adhibendam 9 putaverunt, quam ſe ipſe indicaſſet 10.
4 Itaque huic indici 11, quid fieri vellent, præceperunt 12. Fanum 13 Neptuni eſt Tænari 14, quod violari nefas putant Græci 15. Eo ille index con-

1 Negotio. 2 Ita pactus erat Pauſanias cum Artabazo ad occultanda conſilia, ut ne redirent. Conſcii rerum arcanarum ſæpius intercepti, ne conſilia ſceleris enuncientur. conf. de Vettio Svet. Cæſ. c. 20. Curt. 6, 10, 20. Tac. A. 6, 21, 2. 3 Antiqui enim vinculis colligabant epiſtolas. v. Lipſii Epiſt. inſtit. c. 4. Barthii Adverſ. 24, 18. Freinsh. ad Curt. 7, 2, 25. 4 Quo epiſtola obſignata erat. 5 Conditio hæc ſi abeſſet, ut vult Scioppius, decederet aliquid ſententiæ. Supra 2, 8, 6. *ſenſit Them. ſi eo perveniſſet, ſibi eſſe pereundum.* Erant autem literæ Bellerophonteæ, *Urias-Brieffe.* 6 De quibus pacti erant. 7 In ſuſpendenda fide, dum res penitiſſime exploraretur. 8 Narratione, manifeſtatione, confeſſione, quia literas apertas tradiderat, juxta Diod. Sic. 9 Per comprehenſionem & ſecuturam capitis pœnam. 10 Ipſum ſe prodidiſſet. 11 Qui rem deferebat. 12 Docuerunt, monſtraverunt, quid faciendum ſit. proprie Magiſtrorum verbum eſt. 13 Templum celebre. 14 Tænarus eſt urbs & promontorium in finibus Laconicis. 15 Templa & aræ illis Aſyla erant, unde quemquam detrahere nefas putabatur.

confugit 1: in ara 2 conſedit 3. Hanc juxta 4,
locum fecerunt ſub terra, ex quo poſſet audiri,
ſi quis quid 5 loqueretur cum Argilio. Huc ex
ephoris quidam deſcenderunt 6. Pauſanias, 5
ut audivit Argilium confugiſſe in aram, perturbatus eo venit: quem cum ſupplicem Dei
7 videret in ara ſedentem, quærit cauſæ quid
ſit 8 tam repentini conſilii 9. Huic ille, quid ex
literis comperiſſet, aperit. Tanto magis 10 6
Pauſanias perturbatus orare cœpit, *ne enunciaret* 11, *nec ſe meritum de illo optime, proderet* 12. *quod ſi eam veniam ſibi dediſſet* 13, *tantisque implicitum rebus* 14 *ſublevaſſet* 15, *magno eſſe ei præmio futurum.*

His rebus ephori cognitis 16, ſatius puta- V.
verunt in urbe eum comprehendi. Quocum

1 Tanquam ad præſidium. 2 Salutis tuendæ cauſa, tanquam in aſylo. Mos paſſim obvius, v. Turneb. Adv. 21,18. Ræ0vard. Var. 1, 7. 3 Supplex factus eſt. 4 Anaſtrophe eſt. 5 Pro *ſi aliquis aliquid*, eleganter. 6 De ſimili calliditate vide ap. Tac. A. 4, 69, 2. 7 In Aſylo & templo Neptunum adorantem. 8 Pro *quæ cauſa ſit.* pertinet ad elegantias. 9 Elegantius alii: *tam repentino conſilio*, quaſi neceſſario & ex tempore ſalutis cauſa capto. 10 Alii *modò magis*, vel *multo magis*. 11 Deferret, revelaret rem ſecretam. Sic ſæpè Cic. item Cæſ. B. G 5, 58, 1. Juſt 5, 1. 1 Curt. 3, 6, 7. 12 Non abludit oratio Dymni ad Nicomachum ap. Curt. 6, 7, 9. 13 Si in eo annuiſſet, hoc ſibi conceſſiſſet, petitioni locum dediſſet, v. ſupra 2, 10, 1. 14 Ex difficultate cœptorum in varias emergendi anguſtias & in pericula conjectum. 15 Adjuviſſet 16 i. e. poſtquam Ephori has res cognoverunt vel audierunt.

cum eſſent profecti, & Pauſanias placato 1 Ar-
gilio, ut putabat, Lacedæmonem reverteretur;
in itinere, cum jam in eo eſſet 2, ut comprehen-
deretur, è vultu 3 cujusdam ephori, qui eum
admonere cupiebat, inſidias ſibi fieri intelle-
2 xit. Itaque paucis ante gradibus, quam qui 4
ſequebantur, in ædem Minervæ, quæ Chal-
ciœcus 5 vocatur, confugit. Hinc ne exire
poſſet, ſtatim ephori valvas ejus ædis obſtru-
xerunt, tectumque ſunt demoliti 6, quo faci-
3 lius ſub divo 7 interiret. Dicitur eo tempore
ma-

---

1 Reconciliatio. 2 Cum in eo loco res eſſent, ut loquitur Liv. 7. 35. v. ibi Gronov. & conf. ſup. 1, 7, 3. 3 Ex nutu clandeſtino aliis inobſervato. 4 Senſus eſt: paucis gradibus prius vel citius, quam illi, qui ſequebantur iisdem gradibus &c. 5 Quaſi dicas *domus ænea*, vel cui ædes ærea conſtructa eſt. Nam quia ſimulacrum quoque æneum fuit, eadem vox in cognomen Deæ tranſit. Unde id templum *ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς χαλκιοίκου* vocant Thucyd. l. 1. Chryſermus Hiſt. Perſ. l. 2. apud Stob. 157. Themiſtocl. Ep. 2. Polyæn. 8. Pauſan. Laconicis &c. *τὸν ναὸν τῆς χαλκιοίκου*. Plut. in Parall *τὸ τῆς χαλκιοίκου τέμενος*. Polyb. 4. Polyæn. 2. & Plut. in Apophth. Lacon. Ipſam tamen ædem & Liv. 35. 36. Chalciœcum vocat, & Ælian. 9, 41. 6 Ita loquitur Curt. 8. 10, 30. Similiter Cic. *demoliri parietem, partem muri &c.* 7 Id eſt, in aperto aere, non ſub tecto. Scripturam hanc e MSS. Noſtro itemque Lucretio 4. 211. Cic. 1. in Verr. c. 19. Horat. Od. 2, 3, 23. & 1, 18, 13. & 3, 2, 5. Sveton. in Jul. 72. & Aug. 82 dudum Giſanius, Torrentius, alii aſſeruere; antea namque fermè ubique erat *ſub dio*, quod Feſtus *ἀπὸ τοῦ διὸς* dictum vult. Rectius Varro de L. Lat. 4. 10, ab antiquo *Diovis* derivat. Unde Horat. Od. 1, 1: *ſub Jove frigido*, i. e, ſub divo in aere.

matrem [1] Pauſaniæ vixiſſe, eamque jam magno
natu [2], poſtquam de ſcelere filii comperit, in
primis [3] ad filium claudendum, lapidem ad
introitum ædis attuliſſe [4] : Sic Pauſanias ma- 4
gnam belli gloriam [5] turpi morte maculavit [6].
Hic cum ſemianimis de templo elatus eſſet,
confeſtim animam efflavit [7]. Cujus mortui 5
corpus cum eodem nonnulli dicerent inferri [8]
oportere loco, quo hi, qui ad ſupplicium eſſent
dati [9], diſplicuit pluribus: & procul ab eo loco
infoderunt [10], in quo erat mortuus. Inde poſte-
rius [11] dei Delphici [12] reſponſo erutus, atque eo-
dem loco ſepultus, ubi vitam poſuerat [13].

V. CI-

---

1 Pro *mater dicitur vixiſſe*. Sic Tac. H. 1, 50, 1. *exercitum deſciviſſe creditur*. Nomen matri *Theano* fuit, ſi Polynæo credimus. Svidas *Anchitheam*, Scholiaſtes in Ariſtoph. *Alcaltheam* vocat. 2 Id eſt, grandævam, anum annis defectam. Sic Liv. 2 8. & 10, 38. 3 Hæſitantibus Spartanis, an ad ſupplicium trahendus ſupplex ſit, ut Diodorus tradit. 4 Ut filii proditorie pœnam promoveret Plut. in Parall. ex Chryſerme adſerit, & patrem illius (quem Ageſilaum, alii Cleombrotum vocant,) lapidibus fores templi obſtruxiſſe, ut inedia periret. 5 Bello geſto partam. 6 Sic Agrippinenſes *egregiam laudem turpi fine maculaſſe* dicuntur Tac. H. 4, 60, 3. 7 i. e. mortuus eſt. Sed Xenoph. 3. rer. Græc. Tegeam profugiſſe ibique morbo confectum mortuum eſſe ſcribit. 8 Sepeliendum ſcil. Eſt inter verba ſolennia rei funebris. v. Kirchm. 3, 21. 9 Facinoroſi, publico & ultimo ſupplicio affecti. 10 De ſepultura itidem dicitur. 11 Poſtea. 12 i. e. Apollinis, quem conſuluerunt. 13 Alii *finierat*. ponere vitam pro mori dixit etiam Propertius 2, 16, 3. ac Eleg. 26. extr. ut Val. Max. 7, 8, 8. ponere ſpiritum.

V.

CIMON.

ARGUMENTUM.

1. *Cimonem è vinculis paternis uxor liberat mutato matrimonio.* 2. *Ejus res geſtæ ad Strymona, Amphipolim, Eurymedonta & rebelles inſulas.* 3. *Oſtraciſmo ejicitur, ſed reſtitutus pace cum Spartanis conciliata, in oppugnatione Citii moritur.* 4. *Ejus liberalitas ſumma.*

I. CImon 1 Miltiadis filius Athenienſis, duro 2 admodum initio uſus eſt adoleſcentiæ, nam cum pater ejus litem æſtimatam 3 populo ſolvere non potuiſſet, ob eamque cauſam in vin-

1 v. Plut. in Cim. Diod. 11. & 12. Herodotus 6. & 7. Thucyd. 1. Plato in Theage & Gorgia, Svidas. Demoſth. Orat. contra Ariſtocrat. Antocid. orat. in Alcib. Ariſtid. 1. 3. Platonica 2. Athenæus 12. Polyæn. 1, 34. Frontin. 3, 2, 5. & 4, 7, 45. Juſt. 2, 15, 10. Val. Max. 5, 3. ext. 3, 5, 4 ext. 2, 2, 19 ext. 3. Cic. Off. 2, 18. Ælian. 9, 32. &c. Diverſus ab hoc Cimon Tiſagoræ F. quanquam interdum cum hoc confundatur, de quo v. Rutgerſ. Var. lect. 1, 9. p. 33, & 37.
2 Aſpero & calamitoſo. Sic in Svet. Tiberius infantiam habuiſſe laborioſam & exercitam dicitur. 3 Pecuniam, de qua lis fuit, quam damnatus mulctæ nomine pendere non potuit, v. 1, 7. 6.

vinculis publicis deceſſiſſet 1, Cimon eadem
cuſtodia 2 tenebatur 3, neque legibus Athenienſibus 4 emitti poterat, niſi pecuniam, qua pater
multatus eſſet, ſolviſſet. Habebat autem in 2
matrimonio 5 ſororem germanam 6 ſuam, nomine Elpinicen : non magis amore, quam more 7, ductus 8. Nam Athenienſibus licet 9 eodem patre natas uxores ducere. Hujus con- 3
jugii 10 cupidus Callias quidam 11, non tam gene-

1 Obſervetur, veteres mortis vocabulo ferè abſtinuiſſe, ac pro mori, decedere, vita defungi, animam efflare & ſimilia poſuiſſe. 2 Captivitate. Meminit & Seneca Controv. 24. & Quintil. Declam. 302. 3 Aſſervabatur, claudebatur. 4 Memorat hujusmodi legem Demoſth. adverſus Androtionem f. 704. *Si Pater multam non ſolvit Reip. filium fieri hæredem ignominiæ paternæ.* 5 v. Præfat. 4. Rutgerſ. Var. lect. 1, 9. Licuiſſe Athenis ſororem ὁμοπάτριον uxorem ducere, teſtimoniis veterum probavit. 6 Eodem germine, i. ſe. patre prognatam. Illa Sororum & fratrum diſtinctio in Germanos, conſanguineos, uterinos, non ſemper à claſſicis Scriptoribus obſervatur. Varroni quidem apud Servium in Æn. 5. v. 412. *germanus* eſt de eadem genetrice manans. Sed ὁμομήτριον Athenis non licuit ducere. 7 Conſuetudine patria, inſtituto legibus permiſſo, elegans ἀντανάκλησις. Sic Symmach. Ep. 3, 59. *quæ dudum aliis ex more delata ſunt, nobis amore ſervata.* Sidon. 9. Ep. 4. *ne forte videatur ipſe plus literas ex more depoſcere, quam nos ex more dictare.* 8 Impulſus, motus. 9 Per leges, quas Solon tulit. v. Rutgerſ l. c. p. 39. ſ. Sam. Petiti Comm. ad leg. Att. p. 440. 10 Scil. contrahendi eum ea muliere. 11 De eo & duobus aliis hoc nomine plura Gronov. Obſerv. 4, 5.

neroſus 1, quam pecunioſus 2, qui magnas pecunias ex metallis 3 fecerat 4, egit 5 cum Cimone, ut eam ſibi uxorem daret 6 : id ſi impetraſ-
4 ſet, ſe pro illo pecuniam ſoluturum. Is cum talem conditionem aſpernaretur 7, Elpinice negavit ſe paſſuram 8, Miltiadis progeniem 9 in vinculis publicis interire, quoniamque prohibere poſſet 10, ſe Calliæ nupturam 11, ſi ea, quæ polliceretur, præſtitiſſet 12.

II. Tali modo cuſtodia 13 liberatus Cimon, celeriter ad Principatum 14 pervenit. Habebat 15 enim ſatis eloquentiæ 16, ſummam libera-

1 Ex illuſtri familia; non tam nobilitate generis præſtans. 2 Dives. Plenius Cic. pro Quinct. *Vir copiis rei familiaris locuples & pecunioſus.* 3 Ex argenti fodinis Laureoticis, de quibus 2,2,2. Alias divitiarum cauſas narrant alii. 4 Reditus intelligit. Sic quoque Cic. 1. de divin. & Verr. 4. ac Saluſt. 5 Tractavit, transactionem inſtituit. 6 Soluto conjugii fœdere. Ita Cato Minor amico ſuo Hortenſio petenti conceſſit Martiam uxorem. Cicero Terentiam ſuam moroſam & imperioſam dimiſit & Publiam duxit, cum qua, Tulliæ ſuæ morte lætari viſa, haut multo poſt divortium fecit. 7 Cum pactionem oblatam recuſaret. Plut. illum ad eam conditionem ἕτοιμον h. e. facilem & paratum fuiſſe adſerit. 8 Se permiſſuram. Noluit concedere. 9 Filium, liberos. 10 Ut mulier citius excuſanda. 11 Nubere fœminarum eſt; ſed vir ducit uxorem. 12 Effecta reddidiſſet; ſi impleſſet promiſſum. 13 Carcere, vinculis. 14 Non imperii ſed auctoritatis. 15 Enumerantur hic artes viri civilis & ad magna nitentis. 16 Hanc & Plato in Theage ei tribuit, eumque cum Pericle comparat. Apud Suidam librum inſignem de curandis equis ſcripſiſſe dicitur. Sed Plutarchus ſecutus Steſimbrotum omnis liberalis doctrinæ expertem facit.

ralitatem 1, magnam prudentiam 2, cum ju-
ris civilis 3, tum rei militaris, quod cum patre
a puero 4 in exercitu 5 fuerat verſatus. Ita-
que hic & populum urbanum 6 in ſua tenuit
poteſtate 7, & apud exercitum 8 plurimum va-
luit auctoritate. Primum 9 imperator apud 2
flumen Strymona 10 magnas copias Thracum 11
fugavit: oppidum Amphipolim 12 conſtituit 13,
eoque decem millia Athenienſium in colo-
niam 14 miſit. Idem iterum 15 apud Myca-
len 16 Cypriorum & Phœnicum ducentarum
na-

1 In qua imitatus eſt Piſiſtratum. 2 Peritiam ſ. ſcientiam. 3 Athenienſis nimirum, ne jus & leges civitatis, in qua ipſe verſabatur, ignoraret. 4 Inde à pueritia. 5 In bello, alii in exercitibus. 6 Cujus favorem ſibi pacis artibus conciliabat. 7 Apud populum potuit plurimum. 8 Qui noverat, eum â teneris fuiſſe militem. 9 Initio. 10 In *Macedonia*, ubi Orpheus amiſſam flevit Eurydicen. v. Virg. Georg. 4, 508. Strymoniæ grues poetis dicuntur, quod hoc brumali tempore ſe recipiant. 11 Qui Perſis ſtuduerant, ibi confidentibus, & repulſis. 12 Urbem ita dictam, quod Srymon ex *Hæmo* delapſus peninſulæ forma eam amplecteretur. 13 Condidit, captam reſtituit. 14 Civitatem ex ſua civitate veluti propagatam. v. Gell. 16, 13. & Sigon. de antiq. jur. Ital. l. 2. c. 2. de jure coloniarum apud varias gentes conf. Henr. Valeſius in annot. ad Collect. Conſt. Porphyrog. de Athenienſium coloniis v. *Meurſ.* Fort. Att. c. 6. 15 Scil. Imperator. 16 *Hæ* duæ voces à ſciolo quodam inſertæ videntur; quandoquidem navalis illa pugna potius juxta Eurymedonta Pamphyliæ fluvium & prope Cyprum commiſſa eſt, uti habent alii autores omnes. Aliis ducibus Perſæ eodem die ad *Mycalen* & Platæeas victi ſunt.

3 navium claſſem devictam cepit. Eodemque die pari fortuna 1 in terra uſus eſt. Namque hoſtium navibus captis, ſtatim 2 ex claſſe copias ſuas eduxit, barbarorum 3 uno concurſu 4
4 maximam vim 5 proſtravit. Qua victoria magna præda 6 potitus, cum domum reverteretur, quod jam nonnullæ inſulæ, propter acerbitatem imperii 7 defecerant 8, bene animatas 9 confirmavit 10, alienatas 11 ad officium 12
5 redire coëgit 13. Scyrum 14, quam eo tempore Dolopes 15 incolebant, quod contumacius ſe geſſerat 16, vacuefecit 17, ſeſſores 18 veteres urbe

1 Felicitate. Utramque victoriam eodem die partam confirmat, Thucydides & alii. 2 Victoriam prudenter perſecutus, infelicis pugnæ nuntio perterritis hoſtibus. 3 Qui ejusdem nationis cum Græcis non erant. 4 Impetu, conflictu, prælio. 5 i. e. multitudinem. 6 Præter triremes & viros pecuniæ ſumma memorabili. 7 Crudelitatem, nimiumque rigorem imperantium, & injurias. conf. Curt. 4, 7, 1. Tac. A. 4, 72. & 14, 31. ſ. 8 Scil. ab obſequio. 9 Vacillantes quidem ac trementes, ſed manentes adhuc in obſequio. apud Svet. Vit. 7. *male animatus exercitus erga principem.* apud Cic. in Epiſt. *Socii infirmè animati.* 10 Scil. in obſequio & fide. Sic Vellej, 2, 120, 1. & 3. Juſt. 31. 6, 4. *Promptos firmare* dixit Tac. A. 6, 44, 2. 11. Quæ jam defecerant. 12 Ad obſequium. Sic & Svet. Jul. 69. 13 Ad officium reduxit. v. 14, 2, 3. 14 Ægæi maris inſulam. 15 Ex Epiro populi; piratæ prædonesque inſignes. 16 Detrectaverant imperium, & Athenienſes contemſerant. 17 Vaſtavit, poſſeſſoribus vel ſub corona venditis, vel in alias ſedes trajectis, quæ pœna in rebelles & victos olim conſtituta. v. Juſt. 8, 5, 7. 18 Incolas, habitatores, poſſeſſores, Liv. dixit veteres cultores 28. 28. ubi v. not. Gronovii.

urbe inſulaque eiecit, agros civibus diviſit 1. Thaſios 2 opulentia fretos 3 ſuo adventu fregit 4. His ex manubiis 5 Athenarum arx, quæ ad meridiem vergit 6, eſt ornata 7.

III. Quibus rebus 8 cum unus in civitate maxime floreret 9, incidit in eandem invidiam, quam 10 pater ſuus 11 cæterique Athenienſium principes 12. Nam teſtarum ſuffragiis, quod illi oſtraciſmum vocant 13, decem annorum exilio 14 multatus eſt. Cujus facti celerius Athe- 2
nienſes, quam ipſum, pœnituit 15. Nam cum ille forti animo invidiæ ingratorum civium ces-

1 Partitus eſt, diſtribuit, aſſignavit. 2 In eodem mari Ægæo. Thaſus hodie Thaſo dicitur. 3 Vino, marmore & metallis divites, adeoque elatos. v. 1, 7, 2. 4 Subegit. victis ſuperbiam ademit. 5 Prædam ſeu pecuniam ex præda redactam intelligi, oſtendit Gellius 13, 23. 6 Spectat. 7 Magnificè eſt exſtructa. 8 Rerum geſtarum gloria. Idem eſt ac ſi dixiſſet: propter has res. 9 Unius fortunâ maxime conſpicuâ. 10 Alii plene *in quam*. 11 Pro *ejus*. Sæpè hæc invicem commutari, nec accuratè diſcrimen illud, quod Grammatici tradunt, ab antiquis Scriptoribus obſervari, plures monuere. v. Robigius in Lex. Crit. 4, 4. Bangius obſerv. Philol. P. 2. p. 952. &c. 12 Viri præcipui, clari, florentes. v. Dio Chryſoſt. orat. 73. Val. Max. 5, 3. ext. 3. 13 Teſtulis enim, quæ Græcis ὄστρακα, inſcribebantur ſuffragia exilii illis irrogandi, quorum potentia nimia ad democraticæ æqualitatis ſtatum Athenis erat contemperanda. Sed telum id adverſus dominatum, ut eſt genius popularis libertatis, intemperanter haberi cœptum. v. inprimis Meurſ. Att. lect. 5, 18. & Petit. comm. ad leg. Att. p. 366 ſeqq. 14 Pœna oſtraciſmi legibus definita. 15 Dolor cepit. Sen. de Benef. 6, 37: *Non eſt iſtud exilium, cujus neminem non magis quam damnatum pudet.*

ceſſiſſet 1, bellumque Lacedæmonii Athenien-
ſibus indixiſſent 2, confeſtim notæ 3 ejus virtu-
3 tis deſiderium conſecutum eſt 4. Itaque poſt
annum quintum, quo expulſus erat, in patriam
revocatus eſt 5. Ille, quod hoſpitio Lacedæ-
moniorum utebatur 6, ſatius exiſtimans eos,
& cives ſuos inter ſe una voluntate conſenti-
re 7, quam armis contendere, Lacedæmonem
ſua ſponte 8 eſt profectus, pacemque inter duas
4 potentiſſimas civitates 9 conciliavit 10. Poſt
neque ita 11 multo, Cyprum cum ducentis na-
vibus imperator 12 miſſus, cum ejus majorem
partem inſulæ deviciſſet, in morbum implici-
tus 13, in oppido Citio 14 eſt mortuus.

Hunc

---

1 Ne adverſus ſtimulum calces jactaret temere, nihil obluctatus alio conceſſit. 2 Denunciaſſent. cladem ad Tanagram illis jam illatam refert Plutarchus. 3 Cum laude inſignis pariter ac perſpectæ, probatæ. 4 Sic Curt. 8, 8, 23. *crudelitatem ſera pœnitentia conſecuta eſt.* *παραφράσεως* inſtar eſſe poteſt locus 15, 7, 1. & Tac. de Agr. 41, 3. *cum damna damnis continuarentur &c* & Horat. 3. Od. 24. *Virtutem incolumem odimus, ſublatam ex oculis quærimus invidi.* 5 Scil. ab exilio ante legitimum tempus decreto Periclis. 6 Eorumque adeo rebus ſtudebat ac favebat. 7 Concordes eſſe. 8 Sine juſſu populi; antequam Athenas reverteretur. 9 Athenas & Lacedæmonem. 10 Medius & veluti arbiter pacis intervenit offenſasque removit. Sic Cic. 10. fam. 27 & Ter. Heavt. 5, 5, 2. 11 Pro *adeo* eleganter. v. Turſell. de Partic. c, 84. communiter diceretur, *non multo poſt.* 12 Dux claſſis & navalis belli. 13 Sic quoque 17, 8, 7. & Liv. 23, 34. Frequentius eſt, implicitus morbo. 14 Dum illud obſideret, occubuiſſe Cimonem ſcribunt Thucyd. & Plut. Patria hæc fuit Zenonis in inſula Cypro, qui inde Citius dictus eſt.

Hunc Athenienſes non ſolum in bello, ſed [1] IV.
in pace diu deſideraverunt [2]. Fuit enim tanta
liberalitate [3], cum compluribus locis prædia
hortosque haberet, ut nunquam eis cuſtodem
impoſuerit [4] fructus ſervandi gratia [5], ne quis
impediretur, quo minus ejus rebus, quibus [6]
vellet, frueretur. Semper eum pediſſequi 2
cum nummis [7] ſunt ſecuti, ut, ſi quis opis ejus
indigeret [8], haberet, quod ſtatim daret, ne diffe-
rendo videretur negare [9]. Sæpe, cum ali-
quem offenſum fortuna [10], videret minus be-
ne

1 Obſervetur abſentia vocis *etiam*. Magnus in bello fuit nec minor in pace, ut eſt 2, 6, 1. conf. meæ Obſervat. Hiſtorico-pol. tit. *bello & pace clari*. 2 Hoc ſenſu clare loquitur. Plin. Paneg. de Nerva c. 10. *Eo ipſo carus omnibus ac deſiderandus, quod proſpexerat, ne deſideraretur.* 3 E Theopompo hæc eſſe, Caſaub. notat ad Athenæi 12, 8. de ſimili munificentia Gilliæ Agrigentini Val. Max. 4. 8. ext. 2. 4 Sic quoque MSS. Cælii Curionis, quo Barthius uſus eſt. & Cic. pro Planco: *quem villicum imponeremus?* In MSS vero Giſanii eſt, *poſuerit*, quomodo locuti Cæſ. B. G. 1, 20. Cic. Phil. 2. & pro Flacco. 5 Quo prohiberet a vi & rapinis. 6 Aliis eſt: *quibus quisque vellet*. Simile quid de Ephialte refert Heraclides in Polit. Athen. 7 De hoc genere ſervorum vid. Pignorius. Alio fine L. Veratii ſervus crumenam portabat, ut, ſi quem depalmaſſet ille, numeraret multam. v. Gell. 20, 1. 8 Si quis mendicaret. 9 *φράσις γνωμικὴ*, cujus fundamentum explicare illa Senecæ poſſunt Benef. 1, 1. *diſtulit, i. e. timide negavit.* & mox: *qui tarde fecit, diu noluit.* It. l. 2. c. 5. *tarde velle nolentis eſt.* Et juxta Auſonium: *Gratia, quæ tarda eſt, ingrata eſt.* 10 Duplicem ſenſum admittit, ſi exponas læſum a fortuna, cui ſors fuerit iratior & iniquior; vel ſi intelligas obviam factum fortuito, ſeu forte fortuna.

3 ne veſtitum[1], ſuum amiculum dedit[2]. Quo-
tidie ſi cœna ei coquebatur[3], ut, quos invo-
catos[4] vidiſſet in foro, omnes devocaret[5]:
quod facere nullum diem prætermittebat[6].
Nulli fides ejus, nulli opera[7], nulli[8] res fami-
liaris defuit[9]. Multos locupletavit[10]: com-
plures pauperes mortuos, qui unde efferrentur,
4 non reliquiſſent, ſuo ſumtu extulit[11]. Sic ſe
gerendo minime eſt mirandum, ſi & vita ejus
fuit ſecura[12], & mors acerba[13].

VI. LY-

1 Lacerum pannisque obſitum. 2 De S. Martino idem prædicat Sulp. Severus in ejus vita; & de Smyrnæis Tacitus A. 4. 56, 3. 3 Apparabatur; tenuis quidem, ſed multis ſufficiens. Plut. 4 i. e. non vocatos, non invitatos. Sic. Ter. Evn. 5, 9. (al. 8.) 29. *invocato ut ſit locus ſemper.* 5 i. e. e foro vocaret ad cœnam. 6 Ille mos ejus fuit quotidianus. 7 Officioſa ſcil. in iis, quæ amicis aliisve præſtanda. 8 Per anaphoram ter repetitur. 9 Omnibus fide officioque præſto fuit. Omnibus benefacere ſtudebat. 10 Pecunia, frumento & reliquis neceſſariis. 11 Ob eandem pietatem in hiſtoria ſacra laudatur Tobias 12 Sine odio, ſine inſidiis & periculis. Pro ſalute & incrementis ejus cives votis excubabant, ut de Gillia ait Val. Max. l. c. 13 Luctuoſa tanquam præmatura. Metaphora ducta a fructibus arborum, qui ante maturitatem acerbi ſunt. conf. Servius ad illud Æn. 6, 4, 29. *funere merſit acerbo.*

VI.

LYSANDER.

ARGUMENTUM.

1. Lyſander bellum Peloponneſiacum confecit & decemviros civitatibus impoſuit. 2. In Thaſios ſubdolus & crudelis fuit. 3. Lacedæmoniorum reges tollere & oracula corrumpere conatus eſt. Denique occiditur a Thebanis. Oratio molitiones ejus prodidit. 4. Semet ipſum etiam accuſavit per ſuppoſititium libellum.

LYſander 1 Lacedæmonius 2 magnam reli- L.
quit ſui famam 3, magis felicitate, quam virtute partam 4. Athenienſes enim in Pelopon-

ne-

1 v. Plut. in vita & alibi. Thucydid. 5. Xenoph. Gr. H. 2. & 3. Diodorus 12, 13. Pauſanias paſſim. Ælianus 1, 20. 3, 20. 6, 4. 10, 15. 12, 43. 13, 8. & 14, 29. Polyænus 1, 45. & 7, 19. Frontin. 1, 5, 7. 2, 1, 18. 4, 1, 9. Juſtin. 5, 5. ſeqq. & 6, 4. 6. Cic. Off. 1, 22. & 30, 2, 23. de Sen. 17. Div. 1, 34. & 43. &c. 2 Mothaces fuiſſe dicitur apud Athenæum 6, 20. Sunt Mothaces non ipſi quidem Lacedæmonii, ſed cum eorum filiis educati ob virilia & præclara facta Laconum Reip. adſcribebantur. 3 Laudem & gloriam. 4 Verſutia ipſi felicius eſſet, quam aliis virtus. v. Forſtn. in not. pol. ad Tac. A. 3. p. 242. ſeqq. ſed per ſe virtus ſine fortuna ponderanda, 8, 1, 1. conf. Freinsh. not. ad Flor. præf. 2.

neſios ſexto & viceſimo anno bellum 1 ge-
2 rentes confeciſſe 2, apparet. Id qua ratione
conſecutus ſit, latet 3. Non enim virtute ſui ex-
ercitus, ſed immodeſtia 4 factum eſt adverſa-
riorum: qui quod dicto audientes 5 imperato-
ribus ſuis non erant 6, diſpalati 7 in agris, reli-
ctis navibus 8, in hoſtium venerunt poteſtatem.
Quo facto Athenienſes 9 ſe Lacedæmoniis de-
3 diderunt 10. Hac victoria Lyſander elatus 11,
cum antea ſemper factioſus audaxque 12 fuiſ-
ſet, ſic ſibi indulſit 13, ut ejus opera 14 in ma-
ximum odium Græciæ Lacedæmonii pervene-
4 rint 15. Nam cum hanc cauſam Lacedæmo-
ni dictitaſſent 16 ſibi eſſe belli, ut Athenienſi-
um

1 Quod univerſam exercuit Græciam & pene attrivit. 2 Contudiſſe & debellaſſe. Ita Sen. de Benef. 3, 26. *accuſatorum rabies togatam civitatem confecit.* Cic. de invent. *Licinius hoſtes confecit.* Eſt proprie gladiatorum & beſtiariorum. v. Donat. ad Ter. Evn. 5, 4, 6. 3 Conjicio cum aliis, potius legendum eſſe, *non latet*, cum ipſe autor cauſam exponat. 4 Licentia militari & dedignatione parendi. 5 Obedientes, eadem formula eleganti, qua obſequium exprimitur, uſus noſter 11, 2, 1. 14, 2, 2. & 17, 4, 2. 6 Spreverant ducum mandata; & inprimis Alcibiadis conſilia Philocles prætor reſpuerat. 7 Vagi, diſperſi & incompoſiti, de quibus facilis victoria. v. Tac. A. 4, 48, 4. H. 4, 35, 3. conf. infra 23, 5, 2. 8 Juxta Ægos flumen in terram egreſſi corpus curabant. 9 Obſeſſi inſuper, fame urgente. 10 Pax petentibus data, cum Spartani negarent, alterum Græciæ oculum eruendum. 11 v. ſupra 4, 1, 3. 12 Seditioſus, inquietus, impotens ad refrenandas cupiditates. 13 Talem ſibi licentiam ſumſit. 14 i. e. propter eum. 15 Apud omnes Græcos inviſi redditi. 16 Hoc prætextu uſi.

um impotentem dominationem 1 refringerent 2, poſtquam apud Ægos flumen 3 Lyſander claſſis hoſtium eſt potitus, nihil aliud molitus eſt 4, quam ut omnes civitates 5 in ſua teneret poteſtate 6, cum id ſe Lacedæmoniorum cauſa facere ſimularet 7. Namque undique qui 5
Athenienſium rebus ſtuduiſſent 8, ejectis, decem delegerat in unaquaque civitate 9, quibus ſummum imperium poteſtatemque omnium rerum 10 committeret 11. Horum in numerum nemo admittebatur, niſi qui aut ejus hoſpitio contineretur 12, aut ſe illius fore proprium 13 fide confirmarat 14.

Ita

---

1 Imperium vi captum occupatumque, adeoque ipſam tyrannidem, & intemperantis imperii inſolentiam, & abuſum poteſtatis, cujus parandæ artes & flagitia hic aperiuntur. 2 Debilitarent, ei obſiſterent. 3 Et urbs eſt Hellespon ti Græcis *αἰγὺς ποταμοί.* ſingulari numero etiam Plinius 2, 58. & 4, 10. ac Mela 2, 7. extulere. 4 Nullum aliud habuit conſilium. 5 Quæ poſt pugnam illam ab Athenienſibus deficiebant. 6 Ut ſibi conciliaret, ut ſuas faceret. 7 Publicum bonum privatis commodis & dominationi ſuæ prætendens. 8 Qui promoviſſent eorum potentiam. 9 Exceptis Athenis, ubi triginta præfecti erant, quos ob injuſtam dominationem Tyrannos poſtea vocarunt. v. 8, 1, 5. 10 Summam reipublicæ & gubernationis. 11 Sic apud Liv. & Front. *committere cui remp.* v. Gronov. ad Liv. 27, 7. 12 Erat inter conjunctos fœdere hoſpitii; eſſet inter hoſpites. 13 Eleganter ita dicitur, qui deditus obſtrictusque alicui, factionem ejus & nutum ſequitur. 14 Fidem fecerat.

II. Ita decemvirali poteſtate [1] in omnibus urbibus conſtituta [2], ipſius nutu [3] omnia gerebantur [4]. Cujus de crudelitate ac perfidia ſatis eſt unam rem, exempli gratia [5], proferre, ne de eodem plura enumerando [6], fatigemus [7] lectores.

2 Victor ex Aſia cum reverteretur, Thaſumque divertiſſet [8], quod ea civitas præcipua fide fuerat [9] erga Athenienſes, proinde ac ſi iidem firmiſſimi [10] ſolerent eſſe amici, qui conſtantes fuiſſent inimici [11], eam pervertere [12] concupivit.

4 Vidit autem, niſi in eo occultaſſet voluntatem [13], futurum, ut Thaſii dilaberentur [14], conſulerentque [15] rebus ſuis [16]. ***

Ita-

1 *Δεκαδαρχίᾳ*, imperio Decemvirorum. 2 inſtituta. 3 Arbitrio, placito. 4 Quin & nonnullæ civitates ei aras erigebant ut Deo, & victimas immolabant. 5 Cicero ſolet dicere *exempli cauſa*, ut orat. pro Mur. 2. in Verr. & Phil. 13. 6 Per ſeriem narrando. 7 Narratione & multitudine exemplorum. 8 Ex itinere in urbem & inſulam maris Ægæi. 9 Thaſii ſingularem fidem præſtiterant Athenienſibus, & in hac amicitia manſuri videbantur, quanquam antea illis fuiſſent irati. 10 Conſtantiſſimi, ſinceriſſimi. 11 Antequam ad adverſas partes eſſent traducti. 12 Evertere, multare exitio. 13 Conſilium, propoſitum. 14 Fuga & diſceſſione, qua quisque poſſet, ſalutem peterent. Exempla & ampliorem expoſitionem v. apud Muret. Var. Lect. 11, 5. 15 Supra 2, 8, 5. eſt, *conſulere ſibi*, apud alios eſt: *ſibi conſilium capere*; *ſibi qua poteſt, ſalutem quærere.* 16 Simulavit ergo, ſe veniam dare his, qui laterent, benigniſſima oratione habita in templo Herculis; ſed fidem habentes & prodeuntes poſt paulo juſſit interfici. Ita fere ſupplet ea, quæ hic deſiderantur, Polyænus 1, 45, 4.

Itaque[1] decemviralem ſuam poteſtatem ſui[2] III.
ab illo conſtitutam ſuſtulerunt[3]. Quo dolore[4]
incenſus[5] iniit conſilia[6], reges Lacedæmonio-
rum tollere[7]. Sed ſentiebat, id ſe ſine ope deo-
rum facere non poſſe, quod Lacedæmonii[8] o-
mnia ad oracula referre conſueverant[9]. Pri- 2
mum Delphos[10] corrumpere[11] eſt conatus.
Cum id non potuiſſet[12], Dodonam[13] adortus
eſt[14]. Hinc quoque repulſus[15], dixit ſe vota
ſuſcepiſſe[16], quæ Jovi Ammoni[17] ſolveret[18],
exiſtimans ſe Afros facilius corrupturum[19].
Hac ſpe cum profectus eſſet in Africam, mul- 3
tum

---

1 Deſunt quoque rationes, quibus permoti ſunt Lacedæmonii, ut res commutarent. 2 Lacedæmonii, Ephori, Reges. 3 Abrogarunt. 4 Qui iræ quoque cauſa fuit. 5 Valde concitatus. 6 Per factioſam molitionem inſtituit. 7 Abrogare. Infinitivus ponitur pro Gerundio per Græciſmum. Ita Livius 21, 54. *corpora curare* (pro curandi) *tempus eſt*. 8 Non ſecus ac cæteri Græci & aliæ gentes. Cic. de div. 1. *De rebus obſcuris & incertis ad Apollinem cenſeo referendum*. 9 Si approbata eſſent ab oraculis conſilia ſua exſequebantur, ſin minus, mutabant. 10 Urbs metonymice ponitur pro oraculo Apollinis Delphico, ejusque ſacerdotibus, unde tanta urbis celebritas. 11 Pretio eq impellere, ut ſibi exoptata reſponſa darent. 12 Scil. officere. 13 i. e. Oraculum Jovis Dodonæum ſive ſacerdotes illius in Epiro. 14 Ut corrumperet, & ad voluntatem ſuam perduceret. 15 Fruſtrato conatu ac petitione rejecta. 16 Se voto facto promiſiſſe munera. 17 Sic dicto ab arenis Africæ, de quo prolixe Curt. 4, 7. 18 Solvere vota idem eſt, atque id, quod promiſſum eſt, Diis offerre. 19 Si nempe per fraudem eos aggrederetur.

tum eum antiſtites 1 Jovis feſellerunt 2. Nam non ſolum corrumpi non potuerunt, ſed etiam legatos Lacedæmona miſerunt, qui Lyſandrum accuſarent, quod ſacerdotes ſani 3 corrumpere
4 conatus eſſet. Accuſatus hoc crimine 4, judicumque abſolutus ſententiis 5, Orchomeniis 6 miſſus ſubſidio 7, occiſus eſt a Thebanis
5 apud Haliartum 8. Quam vere de eo foret judicatum 9, oratio indicio fuit 10, quæ poſt mortem in domo ejus reperta eſt 11, in qua ſuadet Lacedæmoniis, ut regia poteſtate diſſoluta 12, ex omnibus dux deligatur 13 ad bellum gerendum: ſed ita ſcripta 14, ut deorum videretur congruere 15 ſententiæ 16, quam 17 ille ſe habiturum 18, pecunia fidens 19, non dubitabat.

---

1 Sacerdotes. 2 Imo opinio eum feſellit: ſpe ſua excidit. 3 Scil. Jovis Ammonis. 4 a Legatis, quibus non ſtatim credebatur. 5 Quia cauſa pro ſe dicta fidem fecit, ſe innocentem eſſe. 6 Orchomenus & quæ ſequitur, Haliartus, urbes Bœotiæ. 7 In bello, quod tunc contra Thebanos gerebant. 8 Cum obſideret hanc urbem. 9 Niſi eum maluiſſent abſolvere. 10 Indicavit, indicium præbuit. 11 Ab Ageſilao, qui afferre voluit in concionem, niſi Ephorus Lacratidas diſſuaſiſſet. 12 Abrogata, abolita; deletis regibus. 13 Ipſe ſcil. Lyſander. 14 ſcil. fuit Oratio. 15 Ad illam accommodari, referri; conſentire cum ea. 16 Oraculis & reſponſis. 17 Oraculorum ſententiam & ſuffragium. 18 Quin pro ſe obtineat, quin adipiſcatur corruptis ſacerdotibus. conf. 7, 9, 5. 19 Spem conficiendi inde ſumens.

bat. Hanc ei 1 ſcripſiſſe 2 Cleon Halicarnaſſeus dicitur.

Atque 3 hoc loco non eſt prætereundum 4 factum Pharnabazi ſatrapis regii 5. Nam cum Lyſander præfectus claſſis 6 in bello multa crudeliter avareque feciſſet 7, deque his rebus ſuſpicaretur ad cives ſuos 8 eſſe perlatum, petiit a Pharnabazo 9, ut ad ephoros ſibi teſtimonium 10 daret: quanta ſanctitate 11 bellum geſſiſſet, ſociosque tractaſſet, deque ea re accurate ſcriberet. Magnam enim ejus 12 auctoritatem in ea re futuram. Huic ille liberaliter 13 pollicetur: librum 14 gravem 15 multis ver-

IV.

2

1 Orationem. 2 Lyſandri nomine a Cleone ſcripta erat juxta morem in Græcia uſurpatum. Nam Oratores & Sophiſtæ orationes aliis recitandas ſcriptitabant, unde λογογράφοι, quæ vox poſtea cum re in contemtum adducta. v. Creſoll. Theatr. Rhet. 3, 2. 3 Ab initio hæc particula eleganter ponitur. 4 in narratione non omittendum. 5 Perſici, qui maritimæ oræ in Helleſponto præerat. 6 Græce ναύαρχος & στολάρχης. v. Scheffer. de mil. nav. 4, 5. 7 Solita magiſtratuum vitia notantur, avaritia & ſuperbia. 8 Lacedæmonios. 9 Qui jam antea literas de moribus ejus Lacedæmona miſerat. 10 Geſtæ ſcil. præfecturæ. 11 Juſtitia, abſtinentia, integritate, moderatione, lenitate. Hinc ſanctæ manus non pollutæ captandis, & acceptandis muneribus provinciarum. apud Val. Max. 2, 2, 8. 12 Pharnabazi ſcil. Ei, ſi quid ſcriberet, hic magnopere creditum iri. 13 Prompte, prolixe, ample. Cic. de petit. Conſul. dixit: *large & honorifice.* Curtius 7, 2, 17. *impenſius etiam*, quam exigebatur, promittit operam. 14 Teſtimonium, epiſtolam. 15 Grandem, uti eſt in Ultraj. & Giſan. codice.

verbis 1 conſcripſit, in quo ſummis eum eſſert
laudibus, quem cum legiſſet probaſſetque,
dum obſignatur 2, alterum pari magnitudi-
ne, ut diſcerni non poſſet 3, ſignatum ſubje-
cit 4, in quo accuratiſſime ejus avaritiam per-
3 fidiamque accuſarat. Hinc Lyſander do-
mum cum rediſſet, poſtquam de ſuis rebus
geſtis apud maximum magiſtratum 5, quæ
voluerat, dixerat 6, teſtimonii loco librum
a Pharnabazo datum tradidit 7. Hunc, ſum-
moto 8 Lyſandro, cum ephori cognoſſent 9, ipſi
legendum dederunt. Ita ille imprudens 10
ipſe ſuus fuit accuſator 11.

VII. AL-

1 Prolixe. 2 *obſignare* potius, quam *ſignare*, eſſe apud autores Auguſto antiquiores docet Salmaſ. Specim. confutat. animadv. Heraldi. c. 39. p. 294. & 301. ubi multa quoque de ratione obſignandi libros. 3 i. e. Simillimum. 4 Suppoſuit, ſubſtituit, loco alterius dedit. 5 Ephoros. 6 Deprædicaverat laudes ſuas. 7 Ut tanto magis confirmaret dicta ſua, ſi nondum crederent. 8 Secedere juſſo. 9 Legiſſent. 10 Inſcius, qui literas in caput ſuum ſcriptas, non ſecus ac Urias aut Bellerophon aliter exiſtimans, ad ſuos tulit. v. Piccarti Obſerv. Hiſtorico-pol. Dec. 16, 9. 11 Seipſum accuſavit.

VII.

ALCIBIADES.

ARGUMENTUM.

1. Alcibiades & vitiis & virtutibus celebris. 2. Ejus præceptores. Adoleſcens amatus eſt, & ipſe amavit. 3. Belli dux contra Syracuſanos in ſuſpicionem venit. 4. Domum vocatus devovetur: ideoque Spartanis inſervit. 9. His ſuſpectus, ad Tiſſaphernem venit, & Athenienſium exercitui conciliatur. 6. Bene domi exceptus, reſacratur. 7. Minus felix, in invidiam recidit. 8. Civibus, quantum poteſt, conſulit. 9. Spe patriæ orbatus ad Pharnabazum ſe confert. 10. Ibi in inſidiis conficitur. 11. Infamatus & laudatus.

Alcibiades [1] Cliniæ filius, Athenienſis. I.
In hoc natura [2], quid efficere poſſit, videtur

1 v. Plut. in vita Diod. 12. & 13. Thucyd. 5. & 6. Xenophon. H. Gr. 1. &c. Plato in Symp. Athenæus 12. Suidas. Iſocrat. orat. de bigis. Ælian. Var. Hiſt. 2, 2. 4, 15. ſ. & 21. 9, 29. 11, 7. & 12. 12, 14. 13, 58. Polyænus 1, 40. Frontin. 2, 5, 44. ſ. 2, 7, 6. 3, 2, 6. 3, 6, 6. 3, 9, 6. 3, 11, 3. 3, 12, 1. Val. Max. 1, 7. ext. 9, 3, 1. ext. 1. 6, 9. ext. 4. Cic. Orat. 2, 22. & 3, 34. Brut. 7. Tuſc. 3, 32. Div. 2, 69. de 4. diverſis hoc nomine vocatis, v. Meurſ. Att. Lect. 6, 12. 2 Grandius aliquid ſignificatur per naturam, tanquam effectricem rerum.

Google

detur experta [1]. Conſtat [2] enim inter omnes,
qui de eo memoriæ prodiderunt [3], nihil illo
fuiſſe excellentius [4]. vel in vitiis, vel in virtuti-
2 bus [5]. Natus in ampliſſima civitate [6], ſummo
genere [7], omnium ætatis ſuæ [8] multo formoſiſ-
ſimus [9], ad omnes res aptus [10], conſiliique ple-
nus [11]. Namque imperator fuit ſummus mari
& terra: diſertus, ut inprimis dicendo vale-
ret [12]: & tanta erat commendatio oris [13] at-
que orationis [14], ut nemo ei dicendo poſſet re-
3 ſiſtere [15]. Idem [16] cum tempus poſceret, la-
borioſus, patiens, liberalis, ſplendidus [17], non
minus in vita, quam victu [18] affabilis, blan-
dus,

1 Magni ingenii deſcriptio eſt, celebrata certatim ſtudiis imitantium. 2 Notus eſt. 3 Scil. aliquid; qui hiſtoriam ejus reliquerunt ſcriptam. 4 i. e. eum excellentiſſimum fuiſſe. 5 Talis & Pauſanias 4, 1, 1. v. Obſervat. meæ tit. *virtutis vitiique mixtura*. 6 Athenis. Sic 8, 2, 2. *clariſſima civitas*. 7 Nobilitate eximia. 8 Omnium æqualium juvenum. 9 Unde ejus vultus paradigma proverbiale formæ ſpecioſiſſimæ. v. Caſp. Barth. Adverſ. 52, 5. 10 Propter dexteritatem ingenii. 11 Propter ſagacitatem judicii. 12 Hæc vox propriè eloquentiam notat & artem. 13 Vultus qui eum commendabat, ſynecdochicè ſignificatur. 14 Commendatæ viribus actionis. Naturali vultus gratiâ & pronunciandi excellentiâ præſtitit. v. Creſoli. vocat. autumn. l. 2. p. 213. 15 Adverſus ipſum valere. 16 Aliis eſt *deinde*, aliis *dives*; quaſi pugnantes inter ſe divitiæ & labor in Alcibiade convenerint. 17 A ſumtuoſo non diſtinguendus, uti 25, 13, 5. 18 Diſtinguuntur victus & vita, ut hæc exteriorem inter homines & in publico conſuetudinem; ille inferioris & familiaris vitæ inſtrumenta, domumque ac menſam innuat.

dus, temporibus 1 callidiſſime inſerviens 2. Idem, ſimul ac ſe remiſerat 3, nec cauſa ſuberat, quare animi laborem 4 perferret 5, luxurioſus, diſſolutus 6, libidinoſus, intemperans reperiebatur: ut omnes admirarentur, in uno homine tantam ineſſe 7 diſſimilitudinem, tamque diverſam naturam 8. 4

Educatus eſt in domo Periclis 9 (privignus 10 enim ejus fuiſſe dicitur) eruditus a Socrate 11, ſocerum habuit Hipponicum 12, omnium Græcæ linguæ eloquentia diſertiſſimum 13. Ut ſi ipſe II.

1 Rationibus temporum. 2 Tacitus A. 4, 33, 2. callidum temporum & ſapientem vocat. v. de prudentia temporum Buchneri Orat. ſeſt. p. 229. 3 Relaxaverat. Opponitur feriis actionibus ac curis Tac. Agr. 9, 3. *Tempora curarum remiſſionumque diviſa.* Similis Mecænas apud Vellej. 2, 88, 2. 4 Contentionem ac curam. 5 Toleraret. 6 Legis, boni moris, exiſtimationis negligens. Hæc diſſolutio (uti vocat Treb. Pollio in Valer. jun.) contemtum parit, ſicut flagitia & iniquitas principum timorem. conf. Poll Gallien. c. 5. 7 Pro *eſſe*. Gebh. tuetur hanc lectionem illo Tac. H. 4, 27, 6. *tanta illi exercitui diverſitas inerat licentiæ patientiæque*, 8 Ingenium diſpar. ob id dictus fuit Chamæleon, quod vitæ genus etiam quodvis vivere poſſet, non aliter ac Chamæleon quemvis colorem recipit excepto albo. Similia ferè de Catilina prodidit Cic. in Cœliana. c. 5. ſ. 9 Prætoris & Oratoris celeberrimi, qui non verba, ſed tonitrua & fulmina loqui viſus. 10 Sororis Periclis filius potius, ut tradit Suidas. Plutarchus Alcibiadis curatorem facit. 11 Sapientiſſimo olim mortalium, cum diſcipulus antè fuiſſet Sophili. 12 Qui ei cum dote ſumma filiam dedit Hippareten. 13 Non diſertum, ſed hominem ſupra quam dici poteſt divitem adſerit Plutarchus.

ipſe fingere 1 vellet, neque plura bona reminiſci 2, neque majora poſſet conſequi, quam vel
2 fortuna vel natura tribuerat 3. Ineunte 4 adoleſcentia amatus eſt a multis more Græcorum 5: in eis 6 a Socrate, de quo mentionem facit Plato in *ſympoſio* 7. Namque eum 8 induxit 9 commemorantem, *ſe pernoctaſſe* 10 *cum Socrate, neque aliter ab eo ſurrexiſſe, ac filius a*
3 *parente debuerit* 11. Poſtea quam robuſtior eſt factus 12, non minus multos amavit. In quorum amore, quod licitum eſt 13, odioſa multa 14 delicate jocoſeque fecit 15: quæ referremus, niſi majora potioraque 16 haberemus.

1 Voto & cogitationibus exemplum veluti proſperitatis formare & fabricare. 2 Memoria ac mentis diſcurſu complecti. 3 Bona naturæ erant, ingenium, judicium, forma; fortunæ parentes, præceptores, divitiæ, conjugium. 4 Vid. ſupra 2, 1, 1. 5 Conf. Præf. 4. & 4, 4, 1. Ambiguum hic ſanè eſt. Sed viri in rep. clari aut ſapientia doctrinaque nobiles adoleſcentulos bono ingenio præditos amabant, quo à turpibus ſtudiis vitæ, cum perpetuò illis adeſſent, abducerent. 6 inter alios, qui eum amabant, etiam erat Socrates. 7 In Dialogo illo, quem ab argumento, quod tractat, denominavit ſympoſium, i. e. convivium. 8 Alcibiadem. 9 Perſonam ei tribuit actionis aut ſermonis gratia propria ſcenæ & ſpectaculorum vox. 10 In eodem lectulo. 11 Caſtè & honeſtè. 12 Ætatis augmentum accepit. 13 Quoad honeſtè fieri potuit. 14 Quæ indignationem & ſimultatis cauſas præbere poterant. 15 Factis verbisque jocularibus mitigavit. 16 Quorum reſpectu leviora quæque Hiſtorico omittenda ſunt.

Bello Peloponneſiaco hujus conſilio atque III.
auctoritate 1 Athenienſes bellum Syracuſanis 2
indixerunt: ad quod gerendum ipſe dux de-
lectus eſt. Duo præterea collegæ 3 dati, Ni-
cias & Lamachus. Id eum appararetur, 2
priusquam claſſis exiret 4, accidit, ut una no-
cte omnes Hermæ 5, qui in oppido erant A-
thenis, dejicerentur 6, præter unum, qui ante
januam Andocidis 7 erat, Andocidisque Her-
mes vocatus eſt. Hoc 8 cum appareret, non 3
ſine magna multorum conſenſione 9 eſſe fa-
ctum, quod non ad privatam, ſed ad publicam
rem pertineret 10, magnus multitudini 11 timor
eſt injectus 12, ne qua 13 repentina 14 vis 15 in ci-
vitate exiſteret 16, quæ libertatem opprimeret
po-

---

1 Alcibiade ſuadente atque impellente, utpote qui præter Peloponneſum etiam Carthaginem & Italiam animo complectebatur. 2 Syracuſæ, unde Syracuſani, princeps Siciliæ civitas. 3 Scil. in imperio militari pari poteſtate præditi. 4 Scil. ad bellum. 5 Statuæ mercuriales, quadratæ, ſine manibus & pedibus poſitæ in veſtibulis ædium vel in publicis viis ſuper columnas religionis & ornatus cauſa, conf. Figrell. de ſtatuis illuſtr. Rom. c. 17. 6 Deturbarentur; imo circumciderentur ac mutilarentur. 7 De eodem ob Hermas truncatos in vincula conjecto Plut. in Alcib. p. 201. 8 Dejectionem illam ſtatuarum. 9 Conſpiratione. 10 Reſpiceret, referendum eſſet. 11 Populo Athenienſi, ab inteſtino malo ſibi metuenti. 12 Excitatus: quanquam rumor erat, Corinthios rem inſtituiſſe, ut hoc veluti portento retinerent Athenienſes à bello Siculo. 13 Pro *ne aliqua* eleganter. 14 Pro *repente*. Nomen pro adverbio ponitur. 15 Tumultus, ſeditio. 16 Eleganter pro *cooriretur*.

4 populi 1. Hoc maxime convenire in Alcibiadem 2 videbatur, quod & potentior 3, & major 4, quam privatus 5, exiſtimabatur. Multos enim liberalitate devinxerat 6, plures etiam
5 opera forenſi 7 ſuos reddiderat 8. Quare fiebat, ut omnium oculos, quotieſcunque in publicum prodiſſet, ad ſe converteret 9, neque ei par quiſquam in civitate poneretur 10. Itaque non ſolum ſpem in eo habebant maximam, ſed etiam timorem 11, quod & obeſſe plurimum 12
6 & prodeſſe poterat 13. Adſpergebatur etiam infamia 14, quod in domo ſua facere 15 myſte-

Ipſamque adeò Democratiam. 2 Ipſi hoc factum tribuendum videbatur; ſuſpicio hujus rei in illum competebat. 3 Opibus ac divitiis. 4 Honore & virtutibus. 5 Quam privati hominis fortuna ferret. Opponitur privatus magiſtratibus & iis, qui ſunt cum imperio domi militiæque. 6 Multorum benevolentiam ſibi conciliarat. 7 Dum adfuit clientibus in judiciis. Sic apud Val. Max. 3, 8. ext 4. Horat. Epiſt. 1, 7, 8. *opella forenſis*. 8 Obſtrictos ſibi fecerat & obligatos. Audax ejus factum narrat Athenæus, quomodo è reis exemerit Hegemonem Thaſium, deleto per digitum ſaliva imbutum rei nomine, ſcriba & prætore vidente. 9 Ut adſpiceretur in via publica ab omnibus æſtimatione & admiratione virtutis, potentiæ. Sic Curt. 3, 11, 24. 5, 1, 24. & 8, 4, 24. Simili phraſi *convertere in ſe omnium mentes* Florus dixit 2, 17, 4. *totum terrarum orbem.* Vellej. 2, 31, 1. 10 Haberetur. 11 Scil. habebant, quod novè dictum putatur. Sed elegantius verbum hoc ſubintelligitur, quam aliud adjicitur. 12 Magno malo Athenienſibus eſſe poterat, id quod præſagiebat Timon. 13 Si amaret patriam. 14 Sic Cic. pro Cæl. c. 10. *adſpergi rumore* Curt. 10, 10, 18. *contumelia adſpergi.* Apulej. 8. Infamia eſt quam famæ macula. 15 Celebrare.

ſteria 1 dicebatur : quod nefas 2 erat more
Athenienſium : idque non ad religionem,
ſed ad conjurationem 3 pertinere exiſtimabatur.

Hoc crimine in concione ab inimicis com- IV.
pellabatur 4. Sed inſtabat 5 tempus ad bellum proficiſcendi. Id ille intuens 6, neque ignorans civium ſuorum conſuetudinem, poſtulabat, *ut ſi quid de ſe agi 7 vellent, potius de præſenti quæſtio haberetur* 8, *quam abſens invidiæ*
crimine 9 *accuſaretur.* Inimici vero ejus 2
quieſcendum 10 in præſenti 11, quia nocere ſe ei 12 non poſſe intelligebant, & illud tempus expectandum decreverunt, quo exiſſet 13 : ut ſic abſentem aggrederentur 14. Itaque 15 ſece-

1 Ceteris ſacra arcana, quæ per excellentiam myſteria dicta; alio nomine initia, & Eleuſinia, uti inſcripſit de iſtis librum Meurſius. conf. Juſt. 5. 1, 1. Alex. ab Alex. 6, 19. 2 Capitale crimen. 3 Sic Catilina domi ſuæ ſacrarium ſcelerum conſtitutum habuit. Cic. or. 1, c. 9. His coloribus hodienum collegia ſacrorum cauſa privatim inſtituta ſuſpecta reddi ſolent. v. Bodin. de rep. 3, 7. 4 Accuſabatur inter colloquendum in conventibus publicis. 5 Jam aderat. 6 Probè perpendens. Eadem vox occurrit 10, 8, 1. 12, 1, 2. & 12, 2, 3. aliis placet *metuens.* 7 Legibus experiri, tractare in judicio. 8 Præſens examinaretur per juſtam inquiſitionem, judicialem cognitionem & diſceptationem. 9 Nullo alio delicto, quàm quod per invidiam imputaretur, ubi invidia pro crimine ſufficit. 10 Omittendam accuſationem. 11 Tum, jam, &c. Tacitus ſæpè *in præſens.* Sic noſter *in præſentia* 2, 8, 4. & 7, 10, 5. 12 Qui ſua auctoritate omnia infringere facilè poſſet. 13 Quo tam longè receſſiſſet Athenis, ut tueri ſe non poſſet. 14 Accuſatione ſuâ ſcil. 15 Pro: *& ita, & ſic.*

3 cerunt 1. Nam poſtquam in Siciliam eum
perveniſſe crediderunt, abſentem, quod ſacra
violaſſet 2, reum fecerunt 3. Qua de re cum ei
nuntius a magiſtratu in Siciliam miſſus eſſet,
ut domum ad cauſam dicendam 4 rediret, eſ-
ſetque in magna ſpe provinciæ bene admini-
ſtrandæ 5, non parere noluit 6, & in triremem 7,
quæ ad eum deportandum 8 erat miſſa, ad-
4 ſcendit: ac Thurios 9 in Italiam pervectus,
multa ſecum reputans de immoderata civi-
um ſuorum licentia 10, crudelitateque erga no-
biles 11, utiliſſimum ratus, impendentem evita-
re tempeſtatem 12, clam ſe a cuſtodibus 13 ſub-
duxit, & inde primum Elidem 14, deinde The-
5 bas venit. Poſtquam autem ſe capitis 15 da-
mna-

1 Obſervarunt callidè. 2 Per facta domi myſteria. 3 Accuſarunt irreligioſitatis, ſacrilegum aſſirmarunt eſſe. 4 Ad ſe defendendum in judicio capitali. 5 Felicem ſucceſſum ſibi poſſet promittere in promovendis reip. commodis. 6 i. e. voluit parere ſeveræ denunciationi magiſtratus ſeſeque accommodare ſtatui patriæ: quæ eſt nota viri civilis. 7 Alii navem illam *Salaminiam* vocant. 8 Vehendum, adducendum. 9 Thurii pl. urbs ad ſinum Tarentinum. 10 Vulgi ſc. libertatem ſuam intemperanter habentis & in licentiam vertentis notatur τὸ ὀχλοκρατικὸν ἐν τῇ πόλει. 11 Quem exitum plerique clari viri habuerint, v. 19, 4, 3. 12 Metaphorice hic pro periculo & infortunio ab inimicis capiti intentato, propriè invenias 13, 3, 3. 13 Qui deportabant accerſitum. 14 Elis eſt urbs Peloponneſi, Thebæ Bœotia. 15 Scil. crimine.

mnatum bonis publicatis [1] audivit, & id quod uſu venerat [2], Eumolpidas [3] ſacerdotes a populo coactos, ut ſe devoverent [4], ejusque devotionis, quo teſtatior [5] eſſet memoria, exemplum [6] in pila lapidea [7] inciſum, eſſe poſitum in
publico, Lacedæmonem demigravit [8]. Ibi ut 6
ipſe prædicare [9] conſueverat, non adverſus patriam, ſed inimicos ſuos [10] bellum geſſit, *quod iidem hoſtes eſſent civitati* [11]. *Nam cum intelligerent, ſe* [12] *plurimum prodeſſe reipublicæ, ex ea ejeciſſe* [13], *pluſque iræ ſuæ, quam utilitati communi paruiſſe* [14]. Itaque hujus [15] conſilio La- 7
cedæmonii cum Perſarum rege amicitiam [16] fe-

1 Confiſcatis, uti barbarè loquuntur, intelliguntur autem bona, quæ publico vindicantur & publicè ſub haſta venduntur. 2 Contigerat, acciderat. 3 Sic dictos ab Eumolpo, initiationis inventore, Suida teſte, quorum ut initiare erat ſive conſecrare, ita etiam devovere. v. Meurſ. Eleuſ. c.13. 4 Igni & aqua interdicerent & exſecrarentur, dirarum quiddam habebat iſtiusmodi excluſio & excommunicatio. 5 ad famam inſignior & per monumenta notior atque firmior. 6 Formula deſcripta, ἀπόγραφον. 7 Imò in pluribus pilis. vid c.6,5. cujusmodi pilæ inter infamiæ notas adhibitæ. 8 Confugii cauſa, & ut injuriam alienis armis ſuoque ductu vindicaret. v. Juſt. 5. 1, 4. 9 Præ ſe ferre, prætendere. 10 Quaſi verò per eorum latus non tota ſimul patria foderetur ac turbaretur. 11 Non directè, ſed indirectè; id quod auctor ipſe mox explicat. 12 Alcibiadem. 13 Relegaſſe & excluſiſſe. 14 Magis propter iram quàm propter remp. feciſſe. 15 Alcibiadis Athenienſibus irati. 16 i. e. Fœdus. Metonymia eſt effectus pro cauſa. Amicitia enim ex fœdere facto oritur.

fecerunt: deinde Deceliam 1 in Attica muniverunt 2, præſidioque perpetuo 3 ibi poſito in obſidione Athenas tenuerunt 4. Ejusdem opera 5 Joniam a ſocietate averterunt 6 Athenienſium 7, quo facto, multo ſuperiores bello eſſe cœperunt.

V. Neque vero his rebus 8 tam amici Alcibiadi ſunt facti, quam timore ab eo alienati 9. Nam cum acerrimi 10 viri præſtantem prudentiam in omnibus rebus cognoſcerent, pertimuerunt, ne caritate 11 patriæ ductus 12 aliquando ab ipſis 13 deſciſceret, & cum ſuis 14 in gratiam rediret 15. Itaque tempus 16 ejus interficiendi
2 quærere inſtituerunt. Id Alcibiadi diutius ce-

1 Quod oppidum aberat Athenis ſtadia 120. 2 Vallo, foſſa, militibus & aliis neceſſariis. 3 Militibus præſidiariis continuis. 4 Nam locus ille munitus admodum idoneus erat ad claudendum commeatum, & ad reditus è regione & argentifodinis intercipiendos. 5 Per eundem Alcibiadem. 6 Avocarunt, abduxerunt. 7 Ad quos paulo ante defecerant Iones ob Pauſaniæ ſuperbiam. 8 Meritis tanti viri malam rependere at gratiam. 9 Propter timorem favor in odium mutatus. 10 Fortiſſimi, promtiſſimi, expeditiſſimi, Servius ad Æn. 1. quidam acrem in unam quamque rem vegetum ac nimium tradunt. Sic acerrima mens D. Auguſti ap. Tac. H. 2,76, 4. 11 Cic. in Part. orat. 16. ita diſtinguit, ut caritas ſit Deorum, patriæ, parentum; & amor fratrum, conjugum, liberorum, familiarium. 12 Motus, expulſus. 13 Lacedæmoniis. 14 Athenienſibus. 15 Reconciliaretur; quod etiam factum eſt. 16 Occaſionem commodam expectarunt.

celari 1 non potuit. Erat enim ea ſagacitate 2,
ut decipi non poſſet 3, præſertim cum animum
attendiſſet 4 ad cavendum. Itaque ad Tiſſa- 3
phernem præfectum 5 regis Darii 6 ſe contu-
lit 7. Cujus cum in intimam amicitiam perve-
niſſet 8, & Athenienſium, male geſtis in Sicilia
rebus 9, opes 10 ſeneſcere 11, contra Lacedæmo-
niorum creſcere 12 videret; initio cum Piſan-
dro prætore, qui apud Samum 13 exercitum ha-
bebat 14, per internuntios 15 colloquitur, & de
reditu ſuo facit mentionem. Erat enim 16 eo-
dem, quo Alcibiades, ſenſu 17, populi poten-
tiæ 18 non amicus, & optimatum fautor 19.
Ab

1 Utrumque rectè dicitur, celare alicui & aliquem aliquid. v. Hirt. B. Alex. c.7. 2 Facile atque acri judicio ad cognoſcendas inſidias. Sagacitas metaphoricè à canibus feras facilè advertentibus transfertur ad homines. 3 Juſtinus ait, eum per uxorem Agidis regis, adulterio cognitam, inſidias reſciviſſe. 4 Induxiſſet, ut ſicut arcus intenſus ad quemlibet ictum paratus eſſet. 5 Satrapam in Aſia citeriori. 6 Qui aliàs Ochus. 7 Convictûs cauſa, ut cum eo eſſet ac moraretur. 8 Ob morum ſimilitudinem. 9 De inauſpicata illa expeditione v. Juſt. 4.5. 10 Vires bellicas, potentiam. 11 Imminui, decreſcere. Metaphora à ſenum viribus deficientibus. Sen. Ep. 91. *Urbium, imperiorum, gentium nunc floret fortuna, nunc ſeneſcit, nunc interit.* 12 Augeri, efflореſcere. 13 Inſulam maris Ionii. 14 in navibus, quibus per mare vagabatur, pirata & prædo verius quam prætor. 15 Certos homines, quos miſit ad eum. 16 Piſander ille. 17 Ingenio, propenſione, ſtudio. 18 Democratiæ. 19 Ariſtocratiæ amicus; optans, ut optimates ac nobiles rerum ſummam tenerent. De variis hominum ſtudiis circa formas imperiorum. v. Clapmar. de arcan. 2, 17.

4 Ab hoc deſtitutus 1, primum per Thraſybulum Lyci filium 2, ab exercitu recipitur, prætorque ſit apud Samum; poſt ſuffragante 3 Theramene populiſcito 4 reſtituitur, parique abſens imperio præficitur 5, ſimul cum Thraſybulo & Theramene.
5 Horum imperio tanta commutatio rerum 6 facta eſt, ut Lacedæmonii, qui paullo ante victores viguerant 7, perterriti pacem peterent 8. Victi enim erant quinque prœliis terreſtribus 9, tribus navalibus 10, in quibus ducentas naves triremes 11 amiſerant, quæ captæ in hoſtium venerant poteſtatem.
6 Alcibiades ſimul cum collegiis receperat Ioniam 12, Helleſpontum 13, multas præterea urbes Græcas 14, quæ in ora 15 ſitæ ſunt Aſiæ, quarum expu-

1 Rejectis precibus negatoque auxilio. 2 Cujus auctoritas interceſſit, ut reſtitueretur. 3 Conſentiente, patrocinium viri ſuſcipiente, commendante. Unde *ſuffragatores*, *προστήγοροι* Græcis & *συνήγοροι*, qui aliis opem ſuam apud Principem commodant. v. Sueton. Veſp. 23. Henr. Valeſ. ad Marcellini 29. p. 391. 4 Quod populus ſciſcit, jubet & decernit, al. plebiſcito. 5 Eandem militarem præfecturam ſeu poteſtatem accipit. 6 Fortunæ ſtatusque imperii ac belli. Sic. Cæſ. B. G. 6, 12. & B. C. 3, 68. *Cum Duce mutatæ vires.* Claud. in Eutr. 2, 5, 19. 7 Cum amplificatione & elogio effertur, quod ſimpliciter dixiſſet, *victores fuerant.* 8 Poſt pugnam navalem ad Cyzicum. 9 Numerum difficile eſt oſtendere. 10 Duabus apud Abydum, tertia apud Cyzicum. 11 Bellicas majores. 12 Quæ eſt una ex præcipuis Aſiæ minoris regionibus. 13 i. e. totum tractum freti anguſti inter Thraciam & Phrygiam, cum Dardanellis, uti hodie caſtella fretum claudentia vocant. 14 Cyzicum, Chalcedonem, Selymbriam, Byzantium. 15 Extremitate.

puġnaverant complures : in his 1 Byzantium 2. Neque minus multas conſilio 3 ad amicitiam adjunxerant, quod in captos clementia 4 fuerant uſi. Inde præda onuſti 5, lo- 7
cupletato 6 exercitu maximis rebus geſtis Athenas venerunt 7.

His cum obviam univerſa civitas 8 in Py- VI.
ræeum 9 deſcendiſſet 10, tanta fuit omnium expectatio 11 viſendi Alcibiadis, ut ad ejus triremem vulgus conflueret 12, perinde ac ſi ſolus adveniſſet. Sic enim populo erat perſuaſum 2
& adverſas ſuperiores 13, & præſentes ſecundas res 14 accidiſſe ejus opera 15. Itaque & Siciliæ amiſſum 16, & Lacedæmoniorum victorias cul-

1 Pronominis hujus crebra apud noſtrum uſurpatio pro Relativis. Sed 1, 4, 4. eſt *in eis*. 2 Thraciæ urbem ad Boſphorum, a Conſtantino M. Conſtantinopolim vocatam. 3 Ratio & conſilium propriæ ducum artes ſunt. Tac. H. 3, 20, 2. & his plura quam vi poſſunt, ut de Asdrubale Liv. 21, 2, teſtatur. 4 Qua victos non ſolum in fidem accipere, ſed & plures ad eam allicere, & in obſequio retinere licet. 5 Propter copiam & ubertatem. 6 Per prædæ partem æqualiter diviſam. 7 Victores ſcil. & potiſſimum Alcibiades, de cujus glorioſiſſimo reditu Xenophon & Juſt. 5, 4, 9. ſeqq. 8 Quæ non in mœnibus ſed in civibus conſiſtit. 9 Portum Athenienſem. 10 Occurriſſet. 11 Deſiderium, cupiditas. 12 Hac voce exprimitur copia & ſtudium concurrentium. Sic Cic. pro Planc. Vellej. 2, 55, 2. & 2, 80, 4. Curt. 10, 4, 15. Juſt. 1, 7, 9. 13 Præteritas res. 14 Statum rerum, ac fortunam utramque. 15 Illas ejus odio, has ejus beneficio. 16 Amiſſionem & jacturam. Talia ſunt apud Cic. & Lucret. *judicatus, comperendinatus, collectus, conjectus &c.*

culpæ ſuæ tribuebant 1, quod talem virum e ci-
vitate expuliſſent 2. Neque id ſine cauſa arbi-
trari videbantur. Nam, poſtquam exercitui
præeſſe cœperat 3, neque terra neque mari ho-
3 ſtes 4 pares eſſe potuerant. Hic ut 5 navi e-
greſſus eſt, quanquam Theramenes & Thraſy-
bulus eiſdem rebus præfuerant 6, ſimulque ve-
nerant in Pyræeum, tamen illum unum omnes
proſequebantur 7, & id, quod nunquam antea
uſu venerat 8, niſi Olympiæ victoribus 9, coro-
nis aureis æneisque 10 vulgo donabatur. Ille
lacrymans talem benevolentiam 11 civium ſuo-
rum accipiebat, reminiſcens priſtini temporis
4 acerbitatem 12. Poſtquam aſty 13 venit, con-
cione advocata 14 ſic verba fecit 15, ut nemo
tam

1 Agnoſcebant ſe in eo hoſtes fuiſſe patriæ. 2 in exilium, devotione inſuper decretâ. 3 Poſt reſtitutionem ſcilicet mirum & receptionem. 4 Lacedæmonii cum ſociis. 5 Pro *poſtquam*. 6 Collegæ in imperio militari. 7 Comitabantur, deducebant; cæteros duces negligebant. 8 Acciderat. 9 Conf. Præf. 5. De Olympionicis & eorum honore copioſè agit Paſchal. de Coron. 6,7,8. add. Pet. Fabri Agoniſticon 2,23. 10 Pro facultatibus cujuslibet; à divitibus *aureis*; à pauperibus *æneis*. Muretus Var. Lect. 15,7. mallet legere *tæniis*. Cum Olympicis autem coronæ tantum comparantur, non itidem materia, quæ in olympico agone ordinariè fuit ex olea vel oleaſtro. 11 Pignora & documenta benevolentiæ. 12 Quam indigna ſibi antea illata fuerint. Ita Tac. uſurpat A.2, 71,3. & Svet. Calig. 2 *acerbitates rerum & verborum*. 13 Athenas. Vid ſupra 2,4,1. 14 Coram frequenti cœtu populi. 15 Orationem habuit, oſtenditque, ſe talem pœnam nunquam promeruiſſe.

tam ferus 1 fuerit, quin ejus caſum 2 lacrymarit 3, inimicumque his ſe oſtenderit, quorum opera 4 patria pulſus fuerat, perinde ac ſi alius populus 5, non ille ipſe, qui tum flebat, eum ſacrilegii 6 damnaſſet. Reſtituta ergo huic ſunt 5
publice bona, iidemque illi Eumolpidæ ſacerdotes rurſus reſacrare 7 ſunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio 8 fuerat ſcripta, in mare præcipitatæ 9.

Hæc Alcibiadi lætitia minus fuit diutur- VII
na 10. Nam cum ei eſſent omnes honores decreti 11, totaque reſpublica 12 domi bellique tradita 13, ut unius arbitrio gereretur 14; & ipſe poſtulaſſet 15, ut duo ſibi collegæ darentur, Thraſybulus & Adimantus: neque id negatum eſ-

1 Durus, immobilis, implacabilis. 2 Fortunam acerbam, calamitatem & infortunium. nonnulli legunt *cauſam*. 3 Illacrymarit caſui. 4 Qui rem ſtruxerant: qui in cauſa fuerant, ut &c. 5 En ejus mobilitatem. Similiter Tac. II, 3, 35, 1. & 2, 90, 1. 6 Scil. crimine. Myſteria autem prodita & ſacra violata ſacrilegium vocat non ſecus ac Flor. 2, 17, 12. *metum ſacrilegii* & Tibull. Eleg. 3, 5. *ſacrilegos ignes* dixit. 7 Religione devotionis ſolvere, & execrationes mutare prece & benedictione. apud Plut. Aul. 4, 7, 4. & Perſ. 1, 1. 46. ac Feſtum ſcribitur *reſecare*, *rurſus* nonnullibi deeſt. 8 Elogium ſeu index diræ imprecationis. 9 Ad abolendam prorſus tantæ infamiæ memoriam. 10 Inconſtans fuit. 11 Deſtinati communi populi ſuffragio. 12 Adminiſtratio reip. 13 Demandata. 14 Ut quod ipſe faceret & poſtularet, id omne ratum & ſtatum eſſet. 15 Ad declinandam procerum & populi mobilis invidiam.

eſſet [1]; claſſe in Aſiam profectus, quod apud
Cymen [2] minus ex ſententia [3] rem geſſerat [4], in
2 invidiam recidit. Nihil enim eum non efficere
poſſe ducebant [5]. Ex quo fiebat, ut omnia mi-
nus [6] proſpere geſta ejus culpæ tribuerent,
cum eum aut negligenter, aut malitioſe feciſſe [7]
loquerentur. Sicut tum accidit. Nam corru-
ptum a rege [8] capere Cymen noluiſſe, argue-
3 bant [9]. Itaque huic maxime putamus malo
fuiſſe [10], nimiam opinionem [11] ingenii atque
virtutis. Timebatur enim non minus [12], quam
diligebatur, ne ſecunda fortuna [13], magniſque
opibus elatus [14], tyrannidem concupiſceret [15].
Quibus rebus factum eſt, ut abſenti magiſtra-
tum [16] abrogarent, & alium [17] in ejus locum
4 ſubſtituerent. Id ille ut audivit, domum re-
ver-

---

1 Quin aſciſceret hos de ſe optime meritos. 2 Cyme ſeu Cuma urbs Æoliæ. Sed Diod & Xenoph. prope Notium Ioniæ urbem infelicius pugnatum ſcribunt. 3 Se Vulgi. 4 Non ſua ſed Antiochi gubernatoris culpa, qui ſe abſente conflixerat & cladem acceperat. 5 Credebant, exiſtimabant, eum cuncta, quæ vellet, poſſe præſtare. 6 Eleganter pro *non*. 7 Aut proprie culpa ſua aut dolo malo peccaſſe. 8 Vel ab ejus potius Satrape Pharnabazo. 9 Crimini dabant inimici. 10 Alcibiadi plurimum nocuiſſe, fraudi fuiſſe. 11 Exiſtimationem, promiſſionem, quam ſibi faciebant. 12 Recurrebat priſtinus timor, de quo c. 3, 5. 13 Felicitate nimia. 14 Potentia ſua abuſus. 15 Occuparet, uti eſt 20, 1, 3. 16 Imperium, præturam belli. 17 Imo alios, eoſque decem, quos enumerant Xenoph. & Diodorus. Cononem ſuffectum ait Juſt. 5, 5, 4. & c. 6, 1.

verti noluit 1, & ſe Pactyen 2 contulit, ibique tria caſtella communivit, Bornos, Biſanthen, Neontichos 3: manuque collecta 4 primus Græciæ 5 civitates in Thracia introiit 6, glorioſius exſtimans, barbarorum præda locupletari,
quam Grajorum 7. Qua ex re creverat ejus 5
fama cum opibus 8, magnamque amicitiam ſibi cum quibusdam regibus 9 Thraciæ pepererat 10.

Neque tamen a caritate patriæ potuit rece- IIX.
dere 11. Nam cum apud Ægos flumen Philocles prætor Athenienſium claſſem conſtituiſſet ſuam, neque longe abeſſet 12 Lyſander prætor Lacedæmoniorum, qui in eo erat occupatus 13, ut bellum quam diutiſſime duceret 14, quod ipſis pecunia a rege 15 ſuppeditabatur, contra Athe-

1 Etſi licebat redire. 2 Quæ urbs eſt ad os Propontidis: & de iſta conſentiunt. Diod. & Xenophon, nihilominus alii *Perinthum*, alii *Pataram* ſubſtituunt. 3 Poſteriorum meminit Plinius H. N. 4, 11. & 5, 30. ſed pro his alii habent *Byziam* & *Themeonticos* vel *Macrontichos*. 4 Exercitu comparato, copiis contractis. 5 e Græcia, Græcorum. 6 Liberos Thraces & *ἀβασιλεύτους* bello invaſit. 7 Græcorum, a quibus erat profectus. 8 Vetus lectio: *creverat cum fama tum opibus*. 9 Medoco & Seuthe. Diod. 10 Comparaverat, conciliaverat. 11 Conſtanter amavit patriam. 12 Lampſacum enim quam paulo ante ceperat, diſtat, ut ait Xenophon, ſtadia circiter XV. ab Helleſponto, ubi erat Alcibiades. 13 Id agebat maxime. 14 Traheret, protraheret, per moram gereret, non ſtatim per prælia conficeret. 15 a Cyro Darii filio Lyſander ad alendum exercitum multum [illegible]iebat pecuniam.

Athenienſibus exhauſtis [1], præter arma & naves,
2 nihil erat ſuper [2]. Alcibiades ad Athenienſium venit exercitum, ibique præſente vulgo [3]
agere [4] cœpit: *ſi vellent ſe coacturum Lyſandrum aut dimicare aut pacem petere: Lacedæmonios eo [5] nolle confligere claſſe, quod pede-*
3 *ſtribus copiis [6] plus quam navibus valerent: ſibi autem eſſe facile, Seuthen regem Thracum [7] deducere [8], ut eos terra depelleret: quo facto, neceſſario aut claſſe conflicturos, aut bellum*
4 *compoſituros [9].* Id etſi vere dictum Philocles [10] animadvertebat, tamen poſtulata facere [11] noluit, quod ſentiebat [12], *ſe, Alcibiade recepto [13], nullius momenti apud exercitum futurum [14]: & ſi quid ſecundi eveniſſet, nullum in ea re ſuam*

---

1 Quibus nervus rerum gerendarum pecunia deerat. 2 Pro *nihil ſupererat*, nihil erat reliqui. Nam & pedeſtres copiæ erant profligatæ. 3 Coram militibus. 4 Tractare ſuper negotio bellico. 5 Pro *ideo*. 6 i. e. peditatu, non excluſo tamen equitatu, cui pedeſtres ſeu terreſtres non opponuntur, ſed claſſi & navali exercitui, conf. 9, 1, 1. & 10, 6, 3. Sic & Liv. 26. c. ult. 7 Amicum ſuum v. c. 7, 5. 8 Ut huc veniat efficere, ex Thracia accire. alii legunt *inducere*, quod eſt infra 23, 8, 1. & Tac. A. 12, 9, 1. 9 Pacem facturos. Sic Pollio apud Cic. 10, Ep. ad Fam. Vellej. 2, 25, 1. Eodem ſenſu Horat. Od. 4, 14. *arma compoſita.* 10 Qui eo die imperabat. Tydeus vero & Menander juſſerunt eum abire, dicentes, ſe, non illum exercitui præeſſe. 11 Conſilium datum admittere, annuere. 12 intelligebat probe. 13 Ad exercitum & præfecturam. 14 Auctoritate ſcil. amiſſa, ſe præ illo parvi futurum, uti eſt 18, 10, 4.

Bello Peloponneſiaco hujus conſilio atque III.
auctoritate 1 Athenienſes bellum Syracuſanis 2
indixerunt: ad quod gerendum ipſe dux de-
lectus eſt. Duo præterea collegæ 3 dati, Ni-
cias & Lamachus. Id cum appararetur, 2
priusquam claſſis exiret 4, accidit, ut una no-
cte omnes Hermæ 5, qui in oppido erant A-
thenis, dejicerentur 6, præter unum, qui ante
januam Andocidis 7 erat, Andocidisque Her-
mes vocatus eſt. Hoc 8 cum appareret, non 3
ſine magna multorum conſenſione 9 eſſe fa-
ctum, quod non ad privatam, ſed ad publicam
rem pertineret 10, magnus multitudini 11 timor
eſt injectus 12, ne qua 13 repentina 14 vis 15 in ci-
vitate exiſteret 16, quæ libertatem opprimeret
po-

1 Alcibiade ſuadente atque impellente, utpote qui præter Peloponneſum etiam Carthaginem & Italiam animo complectebatur. 2 Syracuſæ, unde Syracuſani, princeps Siciliæ civitas. 3 Scil. in imperio militari pari poteſtate præditi. 4 Scil. ad bellum. 5 Statuæ mercuriales, quadratæ, ſine manibus & pedibus poſitæ in veſtibulis ædium vel in publicis viis ſuper columnas religionis & ornatus cauſa, conf. Figrell. de ſtatuis illuſtr. Rom. c. 17. 6 Deturbarentur; imo circumciderentur ac mutilarentur. 7 De eodem ob Hermas truncatos in vincula conjecto Plut. in Alcib. p. 201. 8 Dejectionem illam ſtatuarum. 9 Conſpiratione. 10 Reſpiceret, referendum eſſet. 11 Populo Athenienſi, ab inteſtino malo ſibi metuenti. 12 Excitatus: quanquam rumor erat, Corinthios rem inſtituiſſe, ut hoc veluti portento retinerent Athenienſes à bello Siculo. 13 Pro *ne aliqua* eleganter. 14 Pro *repente*. Nomen pro adverbio ponitur. 15 Tumultus, ſeditio. 16 Eleganter pro *cooriretur*.

4 populi 1. Hoc maxime convenire in Alcibia-
dem 2 videbatur, quod & potentior 3, & ma-
jor 4, quam privatus 5, exiſtimabatur. Multos
enim liberalitate devinxerat 6, plures etiam
5 opera forenſi 7 ſuos reddiderat 8. Quare fie-
bat, ut omnium oculos, quotiescunque in pu-
blicum prodiſſet, ad ſe converteret 9, neque ei
par quisquam in civitate poneretur 10. Itaque
non ſolum ſpem in eo habebant maximam, ſed
etiam timorem 11, quod & obeſſe plurimum 12
6 & prodeſſe poterat 13. Adſpergebatur etiam
infamia 14, quod in domo ſua facere 15 my-
ſte-

1 Ipſamque adeò Democratiam. 2 Ipſi hoc factum tribuendum videbatur; ſuſpicio hujus rei in illum competebat. 3 Opibus ac divitiis. 4 Honore & virtutibus. 5 Quam privati hominis fortuna ferret. Opponitur privatus magiſtratibus & iis, qui ſunt cum imperio domi militiæque. 6 Multorum benevolentiam ſibi conciliarat. 7 Dum adfuit clientibus in judiciis. Sic apud Val. Max. 3. 8. ext 4. Horat. Epiſt. 1, 7,8. *opella forenſis*. 8 Obſtrictos ſibi fecerat & obligatos. Audax ejus factum narrat Athenæus, quomodo è reis exemerit Hegemonem Thaſium, deleto per digitum ſaliva imbutum rei nomine, ſcriba & prætore vidente. 9 Ut adſpiceretur in via publica ab omnibus æſtimatione & admiratione virtutis, potentiæ. Sic Curt. 3, 11, 24. 5, 1, 24. & 8, 4, 24. Simili phraſi *convertere in ſe omnium mentes* Florus dixit 2,17,4. *totum terrarum orbem.* Vellej. 2,31, 1. 10 Haberetur. 11 Scil. habebant, quod novè dictum putatur. Sed elegantius verbum hoc ſubintelligitur, quam aliud adjicitur. 12 Magno malo Athenienſibus eſſe poterat, id quod præſagiebat Timon. 13 Si amaret patriam. 14 Sic Cic. pro Cæl. c. 10. *adſpergi rumore* Curt. 10, 10,18. *contumelia adſpergi*. Apulej. 8. Infamia eſt quam famæ macula. 15 Celebrare.

ſteria 1 dicebatur: quod nefas 2 erat more Athenienſium: idque non ad religionem, ſed ad conjurationem 3 pertinere exiſtimabatur.

IV. Hoc crimine in concione ab inimicis compellabatur 4. Sed inſtabat 5 tempus ad bellum proficiſcendi. Id ille intuens 6, neque ignorans civium ſuorum conſuetudinem, poſtulabat, *ut ſi quid de ſe agi 7 vellent, potius de præſenti quæſtio haberetur 8, quam abſens invidiæ crimine 9 accuſaretur.* Inimici vero ejus 2 quieſcendum 10 in præſenti 11, quia nocere ſe ei 12 non poſſe intelligebant, & illud tempus expectandum decreverunt, quo exiſſet 13: ut ſic abſentem aggrederentur 14. Itaque 15 fece-

1 Ceteris ſacra arcana, quæ per excellentiam myſteria dicta; alio nomine initia, & Eleuſinia, uti inſcripſit de iſtis librum Meurſius. conf. Juſt. 5. 1, 1. Alex. ab Alex. 6,19. 2 Capitale crimen. 3 Sic Catilina domi ſuæ ſacrarium ſcelerum conſtitutum habuit. Cic. or. 1, c. 9. His coloribus hodienum collegia ſacrorum cauſa privatim inſtituta ſuſpecta reddi ſolent. v. Bodin. de rep. 3, 7. 4 Accuſabatur inter colloquendum in conventibus publicis. 5 Jam aderat. 6 Probè perpendens. Eadem vox occurrit 10, 8, 1. 12, 1, 2. & 12, 2, 3. aliis placet *metuens.* 7 Legibus experiri, tractare in judicio. 8 Præſens examinaretur per juſtam inquiſitionem, judicialem cognitionem & diſceptationem. 9 Nullo alio delicto, quàm quod per invidiam imputaretur, ubi invidia pro crimine ſufficit. 10 Omittendam accuſationem. 11 Tum, jam, &c. Tacitus ſæpè *in præſens.* Sic noſter *in præſentia* 2, 8, 4. & 7, 10, 5. 12 Qui ſua auctoritate omnia infringere facilè poſſet. 13 Quo tam longè receſſiſſet Athenis, ut tueri ſe non poſſet. 14 Accuſatione ſuâ ſcil. 15 Pro: *& ita, & ſic.*

3 cerunt 1. Nam poſtquam in Siciliam eum
perveniſſe crediderunt, abſentem, quod ſacra
violaſſet 2, reum fecerunt 3. Qua de re cum ei
nuntius a magiſtratu in Siciliam miſſus eſſet,
ut domum ad cauſam dicendam 4 rediret, eſ-
ſetque in magna ſpe provinciæ bene admini-
ſtrandæ 5, non parere noluit 6, & in triremem 7,
quæ ad eum deportandum 8 erat miſſa, ad-
4 ſcendit: ac Thurios 9 in Italiam pervectus,
multa ſecum reputans de immoderata civi-
um ſuorum licentia 10, crudelitateque erga no-
biles 11, utiliſſimum ratus, impendentem evita-
re tempeſtatem 12, clam ſe a cuſtodibus 13 ſub-
duxit, & inde primum Elidem 14, deinde The-
5 bas venit. Poſtquam autem ſe capitis 15 da-
mna-

1 Obſervarunt callidè. 2 Per facta domi myſteria. 3 Accuſarunt irreligioſitatis, ſacrilegum aſſirmarunt eſſe. 4 Ad ſe defendendum in judicio capitali. 5 Felicem ſucceſſum ſibi poſſet promittere in promovendis reip. commodis. 6 i. e. voluit parere ſeveræ denunciationi magiſtratus ſeſeque accommodare ſtatui patriæ: quæ eſt nota viri civilis. 7 Alii navem illam *Salaminiam* vocant. 8 Vehendum, adducendum. 9 Thurii pl. urbs ad ſinum Tarentinum. 10 Vulgi ſc. libertatem ſuam intemperanter habentis & in licentiam vertentis notatur τὸ ὀχλοκρατικὸν ἐν τῇ πόλει. 11 Quem exitum plerique clari viri habuerint, v. 19, 4, 3. 12 Metaphorice hic pro periculo & infortunio ab inimicis capiti intentato, propriè invenias 13, 3, 3. 13 Qui deportabant accerſitum. 14 Elis eſt urbs Peloponneſi, Thebæ Bœotia. 15 Scil. crimine.

mnatum bonis publicatis [1] audivit, & id quod
uſu venerat [2], Eumolpidas [3] ſacerdotes a populo
coactos, ut ſe devoverent [4], ejusque devotio-
nis, quo teſtatior [5] eſſet memoria, exemplum [6]
in pila lapidea [7] inciſum, eſſe poſitum in pu-
blico, Lacedæmonem demigravit [8]. Ibi ut 6
ipſe prædicare [9] conſueverat, non adverſus pa-
triam, ſed inimicos ſuos [10] bellum geſſit, *quod
iidem hoſtes eſſent civitati* [11]. *Nam cum intelli-
gerent, ſe* [12] *plurimum prodeſſe reipublicæ, ex ea
ejeciſſe* [13], *pluſque iræ ſuæ, quam utilitati com-
muni paruiſſe* [14]. Itaque hujus [15] conſilio La- 7
cedæmonii cum Perſarum rege amicitiam [16]
fe-

1 Confiſcatis, uti barbarè loquuntur, intelliguntur autem bona, quæ publico vindicantur & publicè ſub haſta venduntur. 2 Contigerat, acciderat. 3 Sic dictos ab Eumolpo, initiationis inventore, Suida teſte, quorum ut initiare erat ſive conſecrare, ita etiam devovere. v. Meurſ. Eleuſ. c.13. 4 Igni & aqua interdicerent & exſecrarentur, dirarum quiddam habebat iſtiusmodi excluſio & excommunicatio. 5 ad famam inſignior & per monumenta notior atque firmior. 6 Formula deſcripta, ἀπόγραφον. 7 Imò in pluribus pilis. vid c.6,5. cujusmodi pilæ inter infamiæ notas adhibitæ. 8 Confugii cauſa, & ut injuriam alienis armis ſuoque ductu vindicaret. v. Juſt. 5, 1, 4. 9 Præ ſe ferre, prætendere. 10 Quaſi verò per eorum latus non tota ſimul patria foderetur ac turbaretur. 11 Non directè, ſed indirectè; id quod auctor ipſe mox explicat. 12 Alcibiadem. 13 Relegaſſe & excluſiſſe. 14 Magis propter iram quàm propter remp. feciſſe. 15 Alcibiadis Athenienſibus irati. 16 i. e. Fœdus. Metonymia eſt effectus pro cauſa. Amicitia enim ex fœdere facto oritur.

ſecerunt: deinde Deceliam 1 in Attica munierunt 2, præſidioque perpetuo 3 ibi poſito in obſidione Athenas tenuerunt 4. Ejusdem opera 5 Joniam a ſocietate averterunt 6 Athenienſium 7, quo facto, multo ſuperiores bello eſſe cœperunt.

V. Neque vero his rebus 8 tam amici Alcibiadi ſunt facti, quam timore ab eo alienati 9. Nam um acerrimi 10 viri præſtantem prudentiam in omnibus rebus cognoſcerent, pertimuerunt, ne caritate 11 patriæ ductus 12 aliquando ab ipſis 13 deſciſceret, & cum ſuis 14 in gratiam rediret 15. Itaque tempus 16 ejus interficiendi 2 quærere inſtituerunt. Id Alcibiadi diutius ce-

1 Quod oppidum aberat Athenis ſtadia 120. 2 Vallo, foſſa, militibus & aliis neceſſariis. 3 Militibus præſidiariis continuis. 4 Nam locus ille munitus admodum idoneus erat ad claudendum commeatum, & ad reditus è regione & argentifodinis intercipiendos. 5 Per eundem Alcibiadem. 6 Avocarunt, abduxerunt. 7 Ad quos paulo ante defecerant Iones ob Pauſaniæ ſuperbiam. 8 Meritis tanti viri malam rependereat gratiam. 9 Propter timorem favor in odium mutatus. 10 Fortiſſimi, promtiſſimi, expeditiſſimi, Servius ad Æn. 1. quidam acrem in unam quamque rem vegetum ac nimium tradunt. Sic acerrima mens D. Auguſti ap. Tac. H. 2,76, 4. 11 Cic. in Part. orat. 16. ita diſtinguit, ut caritas ſit Deorum, patriæ, parentum; & amor fratrum, conjugum, liberorum, familiarium. 12 Motus, expulſus. 13 Lacedæmoniis. 14 Athenienſibus. 15 Reconciliaretur; quod etiam factum eſt. 16 Occaſionem commodam expectarunt.

celari 1 non potuit. Erat enim ea ſagacitate 2, ut decipi non poſſet 3, præſertim cum animum attendiſſet 4 ad cavendum. Itaque ad Tiſſa- 3
phernem præfectum 5 regis Darii 6 ſe contulit 7. Cujus cum in intimam amicitiam perveniſſet 8, & Athenienſium, male geſtis in Sicilia rebus 9, opes 10 ſeneſcere 11, contra Lacedæmoniorum creſcere 12 videret; initio cum Piſandro prætore, qui apud Samum 13 exercitum habebat 14, per internuntios 15 colloquitur, & de reditu ſuo facit mentionem. Erat enim 16 eodem, quo Alcibiades, ſenſu 17, populi potentiæ 18 non amicus, & optimatum fautor 19. Ab

1 Utrumque rectè dicitur, celare alicui & aliquem aliquid. v. Hirt. B. Alex. c.7. 2 Facile atque acri judicio ad cognoſcendas inſidias. Sagacitas metaphoricè à canibus feras facilè advertentibus transfertur ad homines. 3 Juſtinus ait, eum per uxorem Agidis regis, adulterio cognitam, inſidias reſciviſſe. 4 Induxiſſet, ut ſicut arcus intenſus ad quemlibet ictum paratus eſſet. 5 Satrapam in Aſia citeriori. 6 Qui aliàs Ochus. 7 Convictûs cauſa, ut cum eo eſſet ac moraretur. 8 Ob morum ſimilitudinem. 9 De inauſpicata illa expeditione v. Juſt. 4.5. 10 Vires bellicas, potentiam. 11 Imminui, decreſcere. Metaphora à ſenum viribus deficientibus. Sen. Ep. 91. *Urbium, imperiorum, gentium nunc floret fortuna, nunc ſeneſcit, nunc interit.* 12 Augeri, effloreſcere. 13 Inſulam maris Ionii. 14 in navibus, quibus per mare vagabatur, pirata & prædo verius quam prætor. 15 Certos homines, quos miſit ad eum. 16 Piſander ille. 17 Ingenio, propenſione, ſtudio. 18 Democratiæ. 19 Ariſtocratiæ amicus; optans, ut optimates ac nobiles rerum ſummam tenerent. De variis hominum ſtudiis circa formas imperiorum. v. Clapmar. de arcan. 2, 17.

4 Ab hoc deſtitutus 1, primum per Thraſybulum
Lyci filium 2, ab exercitu recipitur, prætorque
ſit apud Samum; poſt ſuffragante 3 Theramene
populiſcito 4 reſtituitur, parique abſens impe-
rio præficitur 5, ſimul cum Thraſybulo & The-
5 ramene. Horum imperio tanta commutatio
rerum 6 facta eſt, ut Lacedæmonii, qui paullo
ante victores viguerant 7, perterriti pacem
peterent 8. Victi enim erant quinque prœliis
terreſtribus 9, tribus navalibus 10, in quibus du-
centas naves triremes 11 amiſerant, quæ captæ
6 in hoſtium venerant poteſtatem. Alcibia-
des ſimul cum collegiis receperat Ioniam 12,
Helleſpontum 13, multas præterea urbes Græ-
cas 14, quæ in ora 15 ſitæ ſunt Aſiæ, quarum ex-
pu-

---

1 Rejectis precibus negatoque auxilio. 2 Cujus auctoritas interceſſit, ut reſtitueretur. 3 Conſentiente, patrocinium viri ſuſcipiente, commendante. Unde *ſuffragatores*, *προστήγοροι* Græcis & *συνήγοροι*, qui aliis opem ſuam apud Principem commodant. v. Sveton. Veſp. 23. Henr. Valeſ. ad Marcellini 29. p. 391. 4 Quod populus ſciſcit, jubet & decernit, al. plebiſcito. 5 Eandem militarem præfecturam ſeu poteſtatem accipit. 6 Fortunæ ſtatusque imperii ac belli. Sic. Cæſ. B. G. 6, 12. & B. C. 3, 68. *Cum Duce mutatæ vires.* Claud. in Eutr. 2, 5, 19. 7 Cum amplificatione & elogio effertur, quod ſimpliciter dixiſſet, *victores fuerant.* 8 Poſt pugnam navalem ad Cyzicum. 9 Numerum difficile eſt oſtendere. 10 Duabus apud Abydum, tertia apud Cyzicum. 11 Bellicas majores. 12 Quæ eſt una ex præcipuis Aſiæ minoris regionibus. 13 i. e. totum tractum freti anguſti inter Thraciam & Phrygiam, cum Dardanellis, uti hodie caſtella fretum claudentia vocant. 14 Cyzicum, Chalcedonem, Selymbriam, Byzantium. 15 Extremitate.

pugnaverant complures: in his 1 Byzantium 2. Neque minus multas conſilio 3 ad amicitiam adjunxerant, quod in captos clementia 4 fuerant uſi. Inde præda onuſti 5, locupletato 6 exercitu maximis rebus geſtis Athenas venerunt 7. 7

His cum obviam univerſa civitas 8 in Pyræeum 9 deſcendiſſet 10, tanta fuit omnium expectatio 11 viſendi Alcibiadis, ut ad ejus triremem vulgus confluerет 12, perinde ac ſi ſolus adveniſſet. Sic enim populo erat perſuaſum VI. 2
& adverſas ſuperiores 13, & præſentes ſecundas res 14 accidiſſe ejus opera 15. Itaque & Siciliæ amiſſum 16, & Lacedæmoniorum victorias cul-

1 Pronominis hujus crebra apud noſtrum uſurpatio pro Relativis. Sed 1, 4, 4. eſt *in eis*. 2 Thraciæ urbem ad Boſphorum, a Conſtantino M. Conſtantinopolim vocatam. 3 Ratio & conſilium propriæ ducum artes ſunt. Tac. H. 3, 20, 2. & his plura quam vi poſſunt, ut de Asdrubale Liv. 21, 2, teſtatur. 4 Qua victos non ſolum in fidem accipere, ſed & plures ad eam allicere, & in obſequio retinere licet. 5 Propter copiam & ubertatem. 6 Per prædæ partem æqualiter diviſam. 7 Victores ſcil. & potiſſimum Alcibiades, de cujus glorioſiſſimo reditu Xenophon & Juſt. 5, 4, 9. ſeqq. 8 Quæ non in mœnibus ſed in civibus conſiſtit. 9 Portum Athenienſem. 10 Occurriſſet. 11 Deſiderium, cupiditas. 12 Hac voce exprimitur copia & ſtudium concurrentium. Sic Cic. pro Planc. Vellej. 2, 55, 2. & 2, 80, 4. Curt. 10, 4, 15. Juſt. 1, 7, 9. 13 Præteritas res. 14 Statum rerum, ac fortunam utramque. 15 Illas ejus odio, has ejus beneficio. 16 Amiſſionem & jacturam. Talia ſunt apud Cic. & Lucret. *judicatus, comperendinatus, collectus, conjectus &c.*

culpæ ſuæ tribuebant 1, quod talem virum e ci-
vitate expuliſſent 2. Neque id ſine cauſa arbi-
trari videbantur. Nam, poſtquam exercitui
præeſſe cœperat 3, neque terra neque mari ho-
3 ſtes 4 pares eſſe potuerant. Hic ut 5 navi e-
greſſus eſt, quanquam Theramenes & Thraſy-
bulus eisdem rebus præfuerant 6, ſimulque ve-
nerant in Pyræeum, tamen illum unum omnes
proſequebantur 7, & id, quod nunquam antea
uſu venerat 8, niſi Olympiæ victoribus 9, coro-
nis aureis æneisque 10 vulgo donabatur. Ille
lacrymans talem benevolentiam 11 civium ſuo-
rum accipiebat, reminiſcens priſtini temporis
4 acerbitatem 12. Poſtquam aſty 13 venit, con-
cione advocata 14 ſic verba fecit 15, ut nemo
tam

1 Agnoſcebant ſe in eo hoſtes fuiſſe patriæ. 2 in exi-
lium, devotione inſuper decretâ. 3 Poſt reſtitutionem ni-
mirum & receptionem. 4 Lacedæmonii cum ſociis. 5 Pro
poſtquam. 6 Collegæ in imperio militari. 7 Comitaban-
tur, deducebant; cæteros duces negligebant. 8 Acciderat.
9 Conf. Præf. 5. De Olympionicis & eorum honore co-
piosè agit Paſchal. de Coron. 6,7,8. add. Pet. Fabri Agoni-
ſticon 2,23. 10 Pro facultatibus cujuslibet; à divitibus
aureis; à pauperibus *æneis*. Muretus Var. Lect. 15,7. mal-
let legere *tæniis*. Cum Olympicis autem coronæ tantum
comparantur, non itidem materia, quæ in olympico agone
ordinariè fuit ex olea vel oleaſtro. 11 Pignora & documen-
ta benevolentiæ. 12 Quam indigna ſibi antea illata fuerint.
Ita Tac. uſurpat A.2,71,3. & Svet. Calig. 2 *acerbitates re-
rum & verborum*. 13 Athenas. Vid ſupra 2,4,1. 14 Co-
ram frequenti cœtu populi. 15 Orationem habuit, oſten-
ditque, ſe talem pœnam nunquam promeruiſſe.

tam ſerus [1] fuerit, quin ejus caſum [2] lacrymarit [3], inimicumque his ſe oſtenderit, quorum opera [4] patria pulſus fuerat, perinde ac ſi alius populus [5], non ille ipſe, qui tum flebat, eum ſacrilegii [6] damnaſſet. Reſtituta ergo huic ſunt publice bona, iidemque illi Eumolpidæ ſacerdotes rurſus reſacrare [7] ſunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio [8] fuerat ſcripta, in mare præcipitatæ [9].

Hæc Alcibiadi lætitia minus fuit diuturna [10]. VII
Nam cum ei eſſent omnes honores decreti [11], totaque reſpublica [12] domi bellique tradita [13], ut unius arbitrio gereretur [14]; & ipſe poſtulaſſet [15], ut duo ſibi collegæ darentur, Thraſybulus & Adimantus: neque id negatum eſ-

1 Durus, immobilis, implacabilis. 2 Fortunam acerbam, calamitatem & infortunium. nonnulli legunt *cauſam*. 3 Illacrymarit caſui. 4 Qui rem ſtruxerant: qui in cauſa fuerant, ut &c. 5 En ejus mobilitatem. Similiter Tac. II. 3, 35, 1. & 2, 90, 1. 6 Scil. crimine. Myſteria autem prodita & ſacra violata ſacrilegium vocat non ſecus ac Flor. 2,17,12. *metum ſacrilegii* & Tibull. Eleg. 3, 5. *ſacrilegos ignes* dixit. 7 Religione devotionis ſolvere, & execrationes mutare prece & benedictione. apud Plut. Aul. 4, 7, 4. & Perſ. 1, 1. 46. ac Feſtum ſcribitur *reſecare*, *rurſus* nonnullibi deeſt. 8 Elogium ſeu index diræ imprecationis. 9 Ad abolendam prorſus tantæ infamiæ memoriam. 10 Inconſtans fuit. 11 Deſtinati communi populi ſuffragio. 12 Adminiſtratio reip. 13 Demandata. 14 Ut quod ipſe faceret & poſtularet, id omne ratum & ſtatum eſſet. 15 Ad declinandam procerum & populi mobilis invidiam.

eſſet 1; claſſe in Aſiam profectus, quod apud
Cymen 2 minus ex ſententia 3 rem geſſerat 4, in
2 invidiam recidit. Nihil enim eum non efficere
poſſe ducebant 5. Ex quo fiebat, ut omnia mi-
nus 6 proſpere geſta ejus culpæ tribuerent,
cum eum aut negligenter, aut malitioſe feciſſe 7
loquerentur. Sicut tum accidit. Nam corru-
ptum a rege 8 capere Cymen noluiſſe, argue-
3 bant 9. Itaque huic maxime putamus malo
fuiſſe 10, nimiam opinionem 11 ingenii atque
virtutis. Timebatur enim non minus 12, quam
diligebatur, ne ſecunda fortuna 13, magniſque
opibus elatus 14, tyrannidem concupiſceret 15.
Quibus rebus factum eſt, ut abſenti magiſtra-
tum 16 abrogarent, & alium 17 in ejus locum
4 ſubſtituerent. Id ille ut audivit, domum re-
ver-

1 Quin aſciſceret hos de ſe optime meritos. 2 Cyme ſeu Cuma urbs Æoliæ. Sed Diod & Xenoph. prope Notium Ioniæ urbem infelicius pugnatum ſcribunt. 3 Se Vulgi. 4 Non ſua ſed Antiochi gubernatoris culpa, qui ſe abſente conflixerat & cladem acceperat. 5 Credebant, exiſtimabant, eum cuncta, quæ vellet, poſſe præſtare. 6 Eleganter pro *non.* 7 Aut proprie culpa ſua aut dolo malo peccaſſe. 8 Vel ab ejus potius Satrape Pharnabazo. 9 Crimini dabant inimici. 10 Alcibiadi plurimum nocuiſſe, fraudi fuiſſe. 11 Exiſtimationem, promiſſionem, quam ſibi faciebant. 12 Recurrebat priſtinus timor, de quo c. 3, 5. 13 Felicitate nimia. 14 Potentia ſua abuſus. 15 Occuparet, uti eſt 20, 1, 3. 16 Imperium, præturam belli. 17 Imo alios, eoſque decem, quos enumerant Xenoph. & Diodorus. Cononem ſuffectum ait Juſt. 5, 5, 4. & c. 6, 1.

verti noluit [1], & ſe Pactyen [2] contulit, ibique
tria caſtella communivit, Bornos, Biſanthen,
Neontichos [3]: manuque collecta [4] primus
Græciæ [5] civitates in Thracia introiit [6], glorio-
ſius exſtimans, barbarorum præda locupletari,
quam Grajorum [7]. Qua ex re creverat ejus 5
fama cum opibus [8], magnamque amicitiam
ſibi cum quibusdam regibus [9] Thraciæ pe-
pererat [10].

Neque tamen a caritate patriæ potuit rece- IIX.
dere [11]. Nam cum apud Ægos flumen Philo-
cles prætor Athenienſium claſſem conſtituiſſet
ſuam, neque longe abeſſet [12] Lyſander prætor
Lacedæmoniorum, qui in eo erat occupatus [13],
ut bellum quam diutiſſime duceret [14], quod
ipſis pecunia a rege [15] ſuppeditabatur, contra
Athe-

1 Etſi licebat redire. 2 Quæ urbs eſt ad os Propontidis: & de iſta conſentiunt. Diod. & Xenophon, nihilominus alii *Perinthum*, alii *Pataram* ſubſtituunt. 3 Poſteriorum meminit Plinius H. N. 4, 11. & 5, 30. ſed pro his alii habent *Byziam* & *Themeonticos* vel *Macrontichos*. 4 Exercitu comparato, copiis contractis. 5 e Græcia, Græcorum. 6 Liberos Thraces & *ἀβασιλεύτους* bello invaſit. 7 Græcorum, a quibus erat profectus. 8 Vetus lectio: *creverat cum fama tum opibus*. 9 Medoco & Seuthe. Diod. 10 Comparaverat, conciliaverat. 11 Conſtanter amavit patriam. 12 Lampſacum enim quam paulo ante ceperat, diſtat, ut ait Xenophon, ſtadia circiter XV. ab Helleſponto, ubi erat Alcibiades. 13 Id agebat maxime. 14 Traheret, protraheret, per moram gereret, non ſtatim per prælia conficeret. 15 a Cyro Darii filio Lyſander ad alendum exercitum multum accipiebat pecuniæ.

Athenienſibus exhauſtis 1, præter arma & naves,
2 nihil erat ſuper 2. Alcibiades ad Athenienſium venit exercitum, ibique præſente vulgo 3 agere 4 cœpit: *ſi vellent ſe coacturum Lyſandrum aut dimicare aut pacem petere: Lacedæmonios eo 5 nolle confligere claſſe, quod pede-*
3 *ſtribus copiis 6 plus quam navibus valerent: ſibi autem eſſe facile, Seuthen regem Thracum 7 deducere 8, ut eos terra depelleret: quo facto, neceſſario aut claſſe conflicturos, aut bellum*
4 *compoſituros 9.* Id etſi vere dictum Philocles 10 animadvertebat, tamen poſtulata facere 11 noluit, quod ſentiebat 12, *ſe, Alcibiade recepto 13, nullius momenti apud exercitum futurum 14: & ſi quid ſecundi eveniſſet, nullum in ea re ſuam*

1 Quibus nervus rerum gerendarum pecunia deerat. 2 Pro *nihil ſupererat*, nihil erat reliqui. Nam & pedeſtres copiæ erant profligatæ. 3 Coram militibus. 4 Tractare ſuper negotio bellico. 5 Pro *ideo*. 6 i. e. peditatu, non excluſo tamen equitatu, cui pedeſtres ſeu terreſtres non opponuntur, ſed claſſi & navali exercitui, conf. 9, 1, 1. & 10, 6, 3. Sic & Liv. 26. c. ult. 7 Amicum ſuum v. c. 7, 5. 8 Ut huc veniat efficere, ex Thracia accire. alii legunt *inducere*, quod eſt infra 23, 8. 1. & Tac. A. 12, 9, 1. 9 Pacem facturos. Sic Pollio apud Cic. 10, Ep. ad Fam. Vellej. 2, 25, 1. Eodem ſenſu Horat. Od. 4, 14. *arma compoſita.* 10 Qui eo die imperabat. Tydeus vero & Menander juſſerunt eum abire, dicentes, ſe, non illum exercitui præeſſe. 11 Conſilium datum admittere, annuere. 12 intelligebat probe. 13 Ad exercitum & præfecturam. 14 Auctoritate ſcil. amiſſa, ſe præ illo parvi futurum, uti eſt 18, 10, 4.

ſuam partem fore 1: *contra ea* 2, *ſi quid adverſi accidiſſet, ſe unum eſſe delicti futurum reum* 3. Ab hoc diſcedens Alcibiades, *quo-* 5
niam, inquit, *victoriæ patriæ repugnas* 4, *illud* 5 *moneo* 6, *juxta hoſtes caſtra habeas nautica* 7. *Periculum eſt enim, ne immodeſtia* 8 *militum noſtrorum* 9 *occaſio detur Lyſandro noſtri opprimendi exercitus.* Neque ea res illum fefel- 6
lit 10. Nam Lyſander, cum per ſpeculatores 11 comperiſſet, vulgum Athenienſium 12 in terram prædatum 13 exiſſe, navesque pene inanes relictas, tempus rei gerendæ 14 non dimiſit, eoque impetu 15 totum bellum delevit 16.

At Alcibiades victis Athenienſibus non IX.
ſatis tuta eadem loca ſibi arbitratus, penitus in

1 Se de laude nihil participaturum. 2 Hæc locutio Nepoti familiaris eſt, ubi abſolute alias ponitur *contra.* 3 Sibi unice culpam tributum vel adſcriptum iri. 4 Quoniam victoriæ obtinendæ conſilia ſpernis, atque ipſe impedis fortunam patriæ. 5 Notetur ἔμφασις δεικτικὴ in rei denuntiandæ magnitudine & momento. 6 Denuntio; ſignificanter. 7 i. e. Stationem militarem navium. Cæſ. B. G. 5, 22. caſtra navalia dixit. 8 Licentia immoderata & inobedientia. v. 6, 1, 2. 9 Athenienſium. 10 Ut prædixit, accidit; rem acu tetigit. 11 Exploratores, emiſſarios. 12 Militarem ſcil. 13 Ut in vicis omnia diriperent. 14 Occaſionem oblatam, uti eſt 1, 3, 3. eadem formula uſus Cæſ. B. G. 2, 21. Sen. de ira 3, 21. *Belli maxima momenta in occaſionibus ſunt.* 15 Repentina oppreſſione hoſtium. 16 Subitum & inſperatum finem impoſuit bello, hoſtibus vi oppreſſis ac ſuperatis. 17 Quæ communiverat c. 7, 4.

in Thraciam ſe, ſupra Propontidem 1, abdidit 2, ſperans ibi facillime ſuam fortunam 3 occuli
2 poſſe. Falſo 4. Nam Thraces, poſtquam eum cum magna pecunia veniſſe ſenſerunt 5, inſidias ei fecerunt 6, qui ea, quæ apportavit, abſtu-
3 lerunt, ipſum capere non potuerunt 7. Ille cernens 8, nullum locum ſibi tutum in Græcia, propter potentiam Lacedæmoniorum 9, ad Pharnabazum in Aſiam tranſiit 10. Quem quidem adeo ſua cepit humanitate 11, ut eum 12 nemo in amicitia antecederet 13. Namque ei Grunium dederat 14 in Phrygia caſtrum 15, ex quo quinquaginta talenta 16 vectigalis capie-
4 bat. Qua fortuna 17 Alcibiades non erat contentus 18, neque Athenas victas Lacedæmoniis ſervire poterat pati 19. Itaque ad patriam libe-

1 Propontis dicitur mare & tractus ille inter pontum Euxinum & Helleſpontum. 2 In interiora Thraciæ ſe contulit, velut in ſinum ſecuritatis. 3 Statum, conditionem & opes. 4 Inter ſuaviores elegantias merito reponenda hæc formula, ubi una voce ſignificatur: fruſtra ſperavit latebras ibi fore. 5 Viderunt & audiverunt, eum ingens auri pondus attuliſſe. 6 Struxerunt; vitæ ejus inſidiati ſunt. 7 Aufugit, malum evitávit, exemplum ſagacitatis ſuæ edidit, de qua c. 5, 2. 8 Cum videret. 9 Qui terræ & maris imperium obtinebant. 10 Transnavigavit. 11 Peculiari inſinuandi ſe artificio. 12 Se Alcibiadem. 13 Ut eſſet Pharnabazi intimus. 14 Uti Perſis ſolenne fuit civitates integras donare v. 2, 10, 3. 15 Munitum muro locum. 16 Noſtra moneta triginta coronatorum millia redibant quotannis. 17 Sorte, conditione & ſtatu. 18 Non quod ipſe plura ſui cauſa peteret, ſed quod patriæ cauſa hæc omnia ſperneret. 19 Ægre ferebat patriæ incommoda.

berandum omni ferebatur cogitatione 1. Sed
videbat, id ſine rege Perſarum 2 non poſſe fieri.
Ideoque eum amicum ſibi cupiebat adjungi 3.
Neque dubitabat facile ſe conſecuturum 4, ſi 5
modo ejus conveniendi habuiſſet poteſta-
tem 5. Nam Cyrum fratrem ei 6 bellum clam
parare 7 Lacedæmoniis adjuvantibus, ſciebat;
id ſi ei aperuiſſet, magnam ſe ab eo initurum
gratiam 8 videbat.

Hæc cum moliretur 9, peteretque a Pharna- X.
bazo, ut ad regem mitteretur, eodem tempore
Critias ceterique tyranni Athenienſium 10 cer-
tos homines 11 ad Lyſandrum in Aſiam 12 miſe-
runt, qui eum certiorem facerent, *niſi Alci-
biadem* 13 *ſuſtuliſſet* 14, *nihil earum rerum fore
ratum* 15, *quas ipſe Athenis conſtituiſſet* 16. *Qua-* 2
re

---

1 Omnia illuc conſilia vertebat, omne ſtudium. 2 Artaxerxe Mnemone, Darii filio. 3 Conciliari. 4 Id eſt, quin facile conſecuturus ſit. Similiter conſtruxere verbum *dubito* Tac. A. 2, 36, 2. & 14. 43, 1. Curt. 10, 6, 21. &c. 5 Si poſſet eum convenire. 6 Regi Artaxerxi. 7 Moliri, adornare, adverſus eum comparare. 8 Se valde eum demeriturum. Sic Ter. Evn. 3, 5, 9. Voculæ *ab eo* in nonnullis codicibus deſunt. 9 Cum agitaret, cum conatum tantæ rei haberet. 10 Qui præpoſiti a Lacedæmoniis Athenas tenebant v. Thraſyb. c. 1. & 2. 11 Tales noſtrates vocant *Expreſſen*. 12 Quo ille etiam tunc temporis profectus erat 13 Athenas forte rediturum, & erepturum ſibi omnem poteſtatem. 14 E medio, e vivis. 15 Res non manſuras, ſed abrogatum iri. 16 Quæ ipſo Lyſandro auctore jam obſerventur in procuratione reip.

re ſi ſuas res geſtas manere 1 vellet, illum perſequeretur 2. His Laco 3 rebus commotus ſtatuit, accuratius 4 ſibi agendum cum Pharnabazo. Huic ergo renuntiat 5, *quæ ſ6 Regi cum Lacedæmoniis eſſent, irrita futura* 7, *niſi Alcibia-*
3 *dem vivum, aut mortuum tradidiſſet.* Non tulit hoc ſatrapes 8, & violare clementiam 9, quam regis opes 10 minui maluit. Itaque miſit Syſamithren & Bagæum 11 ad Alcibiadem interficiendum, cum ille eſſet in Phrygia, iterque ad re-
4 gem compararet 12. Miſſi, clam vicinitati 13, in qua tum Alcibiades erat, dant negotium 14, ut eum interficiant. Illi cum eum ferro 15 ad-

1 Ratas & ſtatas eſſe, ſalvas & integras. 2 Conaretur e medio tollere. 3 Lacedæmonius, Lyſander. Ponitur Gentile pro Proprio. Sic infra 13, 1, 3. & 17, 2, 3. Sic Diodorus 13. de Gilippo: ταῦτα διαλεχθέντος τοῦ λάκωνος. Val. Flaccus Argon. 1, 421. *Taurea vulnifico portat cælataque plumbo Terga Laco.* 4 Majori induſtria. 5 Aperte denuntiat. 6 Scil. pacta & fœdera. Alii plane ſic legunt: *Societatem quæ Regi cum Lacedæmoniis eſſet, ſtare* (i. e. manere, ſervari) *non poſſe, fœderaque irr. fut. &c* 7 Diſſolvenda eſſe & reſcindenda. 8 Pharnabazus non potuit perpeti. Diodorus addit, quod inviderit Alcibiadi, ut ad Regem me limina Cyri deferret. 9 Facere aliquid clementis officio indignum, vel contra clementiam. Ratio ſtatus, ut hodie vocant, ante virtutis & juris obſervationem fuit. 10 Vires bellicas, quæ & per fœdera cum aliis augentur. 11 Illum patruum, hunc fratrem. 12 Cum in eo eſſet, ut ad Regem proficiſceretur. 13 i. e. In vicum, vel ad vicinos ibi habitantes. Athenæus 13, 4. ſcribit, hunc vicum Meliſſam eſſe appellatum. 14 Suſcipiunt curam & cogitationem. 15 Vi & armis, mox *manu*. Nemo ipſi obſiſtere auſus eſt, nemo cum eo pedem conferre.

Bello Peloponneſiaco hujus conſilio atque III.
auctoritate [1] Athenienſes bellum Syracuſanis [2]
indixerunt: ad quod gerendum ipſe dux de-
lectus eſt. Duo præterea collegæ [3] dati, Ni-
cias & Lamachus. Id cum appararetur, 2
priusquam claſſis exiret [4], accidit, ut una no-
cte omnes Hermæ [5], qui in oppido erant A-
thenis, dejicerentur [6], præter unum, qui ante
januam Andocidis [7] erat, Andocidisque Her-
mes vocatus eſt. Hoc [8] cum appareret, non 3
ſine magna multorum conſenſione [9] eſſe fa-
ctum, quod non ad privatam, ſed ad publicam
rem pertineret [10], magnus multitudini [11] timor
eſt injectus [12], ne qua [13] repentina [14] vis [15] in ci-
vitate exiſteret [16], quæ libertatem opprimeret
po-

1 Alcibiade ſuadente atque impellente, utpote qui præter Peloponneſum etiam Carthaginem & Italiam animo complectebatur. 2 Syracuſæ, unde Syracuſani, princeps Siciliæ civitas. 3 Scil. in imperio militari pari poteſtate præditi. 4 Scil. ad bellum. 5 Statuæ mercuriales, quadratæ, ſine manibus & pedibus poſitæ in veſtibulis ædium vel in publicis viis ſuper columnas religionis & ornatus cauſa, conf. Figrell. de ſtatuis illuſtr. Rom. c. 17. 6 Deturbarentur; imo circumciderentur ac mutilarentur. 7 De eodem ob Hermas truncatos in vincula conjecto Plut. in Alcib. p. 201. 8 Dejectionem illam ſtatuarum. 9 Conſpiratione. 10 Reſpiceret, referendum eſſet. 11 Populo Athenienſi, ab inteſtino malo ſibi metuenti. 12 Excitatus: quanquam rumor erat, Corinthios rem inſtituiſſe, ut hoc veluti portento retinerent Athenienſes à bello Siculo. 13 Pro *ne aliqua* eleganter. 14 Pro *repenté*. Nomen pro adverbio ponitur. 15 **Tumultus**, ſeditio. 16 Eleganter pro *cooriretur*.

4 populi 1. Hoc maxime convenire in Alcibiadem 2 videbatur, quod & potentior 3, & major 4, quam privatus 5, exiſtimabatur. Multos enim liberalitate devinxerat 6, plures etiam
5 opera forenſi 7 ſuos reddiderat 8. Quare fiebat, ut omnium oculos, quotiescunque in publicum prodiſſet, ad ſe converteret 9, neque ei par quisquam in civitate poneretur 10. Itaque non ſolum ſpem in eo habebant maximam, ſed etiam timorem 11, quod & obeſſe plurimum 12
6 & prodeſſe poterat 13. Adſpergebatur etiam infamia 14, quod in domo ſua facere 15 myſte-

Ipſamque adeò Democratiam. 2 Ipſi hoc factum tribuendum videbatur; ſuſpicio hujus rei in illum competebat. 3 Opibus ac divitiis. 4 Honore & virtutibus. 5 Quam privati hominis fortuna ferret. Opponitur privatus magiſtratibus & iis, qui ſunt cum imperio domi militiæque. 6 Multorum benevolentiam ſibi conciliarat. 7 Dum adfuit clientibus in judiciis. Sic apud Val. Max. 3. 8. ext 4. Horat. Epiſt. 1, 7, 8. *opella forenſis.* 8 Obſtrictos ſibi fecerat & obligatos. Audax ejus factum narrat Athenæus, quomodo è reis exemerit Hegemonem Thaſium, deleto per digitum ſaliva imbutum rei nomine, ſcriba & prætore vidente. 9 Ut adſpiceretur in via publica ab omnibus æſtimatione & admiratione virtutis, potentiæ. Sic Curt. 3, 11, 24. 5, 1, 24. & 8, 4, 24. Simili phraſi *convertere in ſe omnium mentes* Florus dixit 2, 17, 4. *totum terrarum orbem.* Vellej. 2, 31, 1. 10 Haberetur. 11 Scil. habebant, quod novè dictum putatur. Sed elegantius verbum hoc ſubintelligitur, quam aliud adjicitur. 12 Magno malo Athenienſibus eſſe poterat, id quod præſagiebat Timon. 13 Si amaret patriam. 14 Sic Cic. pro Cæl. c. 10. *adſpergi rumore* Curt. 10, 10, 18. *contumelia adſpergi.* Apulej. 8. Infamia eſt quam famæ macula. 15 Celebrare.

ſteria 1 dicebatur: quod nefas 2 erat more Athenienſium: idque non ad religionem, ſed ad conjurationem 3 pertinere exiſtimabatur.

Hoc crimine in concione ab inimicis compellabatur 4. Sed inſtabat 5 tempus ad bellum proficiſcendi. Id ille intuens 6, neque ignorans civium ſuorum conſuetudinem, poſtulabat, *ut ſi quid de ſe agi 7 vellent, potius de præſenti quæſtio haberetur* 8, *quam abſens invidiæ crimine* 9 *accuſaretur*. Inimici vero ejus quieſcendum 10 in præſenti 11, quia nocere ſe ei 12 non poſſe intelligebant, & illud tempus expectandum decreverunt, quo exiſſet 13: ut ſic abſentem aggrederentur 14. Itaque 15 fece- IV. 2

1 Ceteris ſacra arcana, quæ per excellentiam myſteria dicta; alio nomine initia, & Eleuſinia, uti inſcripſit de iſtis librum Meurſius. conf. Juſt. 5. 1, 1. Alex. ab Alex. 6, 19. 2 Capitale crimen. 3 Sic Catilina domi ſuæ ſacrarium ſcelerum conſtitutum habuit. Cic. or. 1. c. 9. His coloribus hodienum collegia ſacrorum cauſa privatim inſtituta ſuſpecta reddi ſolent. v. Bodin. de rep. 3, 7. 4 Accuſabatur inter colloquendum in conventibus publicis. 5 Jam aderat. 6 Probè perpendens. Eadem vox occurrit 10, 8, 1. 12, 1, 2. & 12, 2, 3. aliis placet *metuens*. 7 Legibus experiri, tractare in judicio. 8 Præſens examinaretur per juſtam inquiſitionem, judicialem cognitionem & diſceptationem. 9 Nullo alio delicto, quàm quod per invidiam imputaretur, ubi invidia pro crimine ſufficit. 10 Omittendam accuſationem. 11 Tum, jam, &c. Tacitus ſæpè *in præſens*. Sic noſter *in præſentia* 2, 8, 4. & 7, 10, 5. 12 Qui ſua auctoritate omnia infringere facilè poſſet. 13 Quo tam longè receſſiſſet Athenis, ut tueri ſe non poſſet. 14 Accuſatione ſuâ ſcil. 15 Pro: *& ita, & ſic*.

3 cerunt 1. Nam poſtquam in Siciliam eum
perveniſſe crediderunt, abſentem, quod ſacra
violaſſet 2, reum fecerunt 3. Qua de re cum ei
nuntius a magiſtratu in Siciliam miſſus eſſet,
ut domum ad cauſam dicendam 4 rediret, eſ-
ſetque in magna ſpe provinciæ bene admini-
ſtrandæ 5, non parere noluit 6, & in triremem 7,
quæ ad eum deportandum 8 erat miſſa, ad-
4 ſcendit: ac Thurios 9 in Italiam pervectus,
multa ſecum reputans de immoderata civi-
um ſuorum licentia 10, crudelitateque erga no-
biles 11, utiliſſimum ratus, impendentem evita-
re tempeſtatem 12, clam ſe a cuſtodibus 13 ſub-
duxit, & inde primum Elidem 14, deinde The-
5 bas venit. Poſtquam autem ſe capitis 15 da-
mna-

1 Obſervarunt callidè. 2 Per facta domi myſteria. 3 Accuſarunt irreligioſitatis, ſacrilegum affirmarunt eſſe. 4 Ad ſe defendendum in judicio capitali. 5 Felicem ſucceſſum ſibi poſſet promittere in promovendis reip. commodis. 6 i. e. voluit parere ſeveræ denunciationi magiſtratus ſeſeque accommodare ſtatui patriæ: quæ eſt nota viri civilis. 7 Alii navem illam *Salaminiam* vocant. 8 Vehendum, adducendum. 9 Thurii pl. urbs ad ſinum Tarentinum. 10 Vulgi ſc. libertatem ſuam intemperanter habentis & in licentiam vertentis notatur τὸ ὀχλοκρατικὸν ἐν τῇ πόλει. 11 Quem exitum plerique clari viri habuerint, v. 19, 4, 3. 12 Metaphorice hic pro periculo & infortunio ab inimicis capiti intentato, propriè invenias 13, 3, 3.. 13 Qui deportabant accerſitum. 14 Elis eſt urbs Peloponneſi, Thebæ Bœotia. 15 Scil. crimine.

mnatum bonis publicatis 1 audivit, & id quod
uſu venerat 2, Eumolpidas 3 ſacerdotes a popu-
lo coactos, ut ſe devoverent 4, ejusque devotio-
nis, quo teſtatior 5 eſſet memoria, exemplum 6
in pila lapidea 7 inciſum, eſſe poſitum in pu-
blico, Lacedæmonem demigravit 8. Ibi ut 6
ipſe prædicare 9 conſueverat, non adverſus pa-
triam, ſed inimicos ſuos 10 bellum geſſit, *quod
iidem hoſtes eſſent civitati* 11. *Nam cum intelli-
gerent, ſe* 12 *plurimum prodeſſe reipublicæ, ex ea
ejeciſſe* 13, *plusque iræ ſuæ, quam utilitati com-
muni paruiſſe* 14. Itaque hujus 15 conſilio La- 7
cedæmonii cum Perſarum rege amicitiam 16
fe-

1 Confiſcatis, uti barbarè loquuntur, intelliguntur autem bona, quæ publico vindicantur & publicè ſub haſta venduntur. 2 Contigerat, acciderat. 3 Sic dictos ab Eumolpo, initiationis inventore, Suida teſte, quorum ut initiare erat ſive conſecrare, ita etiam devovere. v. Meurſ. Eleuſ. c.13. 4 Igni & aqua interdicerent & exſecrarentur, dirarum quiddam habebat iſtiusmodi excluſio & excommunicatio. 5 ad famam inſignior & per monuihenta notior atque firmior. 6 Formula deſcripta, ἀπόγραφον. 7 Imò in pluribus pilis. vid c.6,5. cujusmodi pilæ inter infamiæ notas adhibitæ. 8 Confugii cauſa, & ut injuriam alienis armis ſuoque ductu vindicaret. v. Juſt. 5. 1, 4. 9 Præ ſe ferre, prætendere. 10 Quaſi verò per eorum latus non tota ſimul patria foderetur ac turbaretur. 11 Non directè, ſed indirectè; id quod auctor ipſe incx explicat. 12 Alcibiadem. 13 Relegaſſe & excluſiſſe. 14 Magis propter iram quàm propter remp. feciſſe. 15 Alcibiadis Athenienſibus irati. 16 i. e. Fœdus. Metonymia eſt effectus pro cauſa. Amicitia enim ex fœdere facto oritur.

fecerunt: deinde Deceliam 1 in Attica munierunt 2, præſidioque perpetuo 3 ibi poſito in obſidione Athenas tenuerunt 4. Ejusdem opera 5 Joniam a ſocietate averterunt 6 Athenienſium 7, quo facto, multo ſuperiores bello eſſe cœperunt.

V. Neque vero his rebus 8 tam amici Alcibiadi ſunt facti, quam timore ab eo alienati 9. Nam um acerrimi 10 viri præſtantem prudentiam in omnibus rebus cognoſcerent, pertimuerunt, ne caritate 11 patriæ ductus 12 aliquando ab ipſis 13 deſciſceret, & cum ſuis 14 in gratiam rediret 15. Itaque tempus 16 ejus interficiendi
2 quærere inſtituerunt. Id Alcibiadi diutius ce-

1 Quod oppidum aberat Athenis ſtadia 120. 2 Vallo, foſſa, militibus & aliis neceſſariis. 3 Militibus præſidiariis continuis. 4 Nam locus ille munitus admodum idoneus erat ad claudendum commeatum, & ad reditus è regione & argentifodinis intercipiendos. 5 Per eundem Alcibiadem. 6 Avocarunt, abduxerunt. 7 Ad quos paulo ante defecerant Iones ob Pauſaniæ ſuperbiam. 8 Meritis tanti viri malam rependereat gratiam. 9 Propter timorem favor in odium mutatus. 10 Fortiſſimi, promtiſſimi, expeditiſſimi, Servius ad Æn. 1. quidam acrem in unam quamque rem vegetum ac nimium tradunt. Sic acerrima mens D. Auguſti ap. Tac. H. 2,76, 4. 11 Cic. in Part. orat. 16. ita diſtinguit, ut caritas ſit Deorum, patriæ, parentum; & amor fratrum, conjugum, liberorum, familiarium. 12 Motus, expulſus. 13 Lacedæmoniis. 14 Athenienſibus. 15 Reconciliaretur; quod etiam factum eſt. 16 Occaſionem commodam expectarunt.

celari 1 non potuit. Erat enim ea ſagacitate 2, ut decipi non poſſet 3, præſertim cum animum attendiſſet 4 ad cavendum. Itaque ad Tiſſaphernem præfectum 5 regis Darii 6 ſe contulit 7. Cujus cum in intimam amicitiam perveniſſet 8, & Athenienſium, male geſtis in Sicilia rebus 9, opes 10 ſeneſcere 11, contra Lacedæmoniorum creſcere 12 videret; initio cum Piſandro prætore, qui apud Samum 13 exercitum habebat 14, per internuntios 15 colloquitur, & de reditu ſuo facit mentionem. Erat enim 16 eodem, quo Alcibiades, ſenſu 17, populi potentiæ 18 non amicus, & optimatum fautor 19. Ab 3

1 Utrumque rectè dicitur, celare alicui & aliquem aliquid. v. Hirt. B. Alex. c.7. 2 Facile atque acri judicio ad cognoſcendas inſidias. Sagacitas metaphoricè à canibus feras facilè advertentibus transfertur ad homines. 3 Juſtinus ait, eum per uxorem Agidis regis, adulterio cognitam, inſidias reſciviſſe. 4 Induxiſſet, ut ſicut arcus intenſus ad quemlibet ictum paratus eſſet. 5 Satrapam in Aſia citeriori. 6 Qui aliàs Ochus. 7 Convictûs cauſa, ut cum eo eſſet ac moraretur. 8 Ob morum ſimilitudinem. 9 De inauſpicata illa expeditione v. Juſt. 4.5. 10 Vires bellicas, potentiam. 11 Imminui, decreſcere. Metaphora à ſenum viribus deficientibus. Sen. Ep. 91. *Urbium, imperiorum, gentium nunc floret fortuna, nunc ſeneſcit, nunc interit.* 12 Augeri, effloreſcere. 13 Inſulam maris Ionii. 14 in navibus, quibus per mare vagabatur, pirata & prædo verius quam prætor. 15 Certos homines, quos miſit ad eum. 16 Piſander ille. 17 Ingenio, propenſione, ſtudio. 18 Democratiæ. 19 Ariſtocratiæ amicus; optans, ut optimates ac nobiles rerum ſummam tenerent. De variis hominum ſtudiis circa formas imperiorum. v. Clapmar. de arcan. 2, 17.

4 Ab hoc deſtitutus 1, primum per Thraſybulum Lyci filium 2, ab exercitu recipitur, prætorque fit apud Samum; poſt ſuffragante 3 Theramene populiſcito 4 reſtituitur, parique abſens imperio præficitur 5, ſimul cum Thraſybulo & Theramene.
5 Horum imperio tanta commutatio rerum 6 facta eſt, ut Lacedæmonii, qui paullo ante victores viguerant 7, perterriti pacem peterent 8. Victi enim erant quinque prœliis terreſtribus 9, tribus navalibus 10, in quibus ducentas naves triremes 11 amiſerant, quæ captæ
6 in hoſtium venerant poteſtatem. Alcibiades ſimul cum collegiis receperat Ioniam 12, Helleſpontum 13, multas præterea urbes Græcas 14, quæ in ora 15 ſitæ ſunt Aſiæ, quarum expu-

1 Rejectis precibus negatoque auxilio. 2 Cujus auctoritas intercesſit, ut reſtitueretur. 3 Conſentiente, patrocinium viri ſuſcipiente, commendante. Unde *ſuffragatores*, προσήγοροι Græcis & συνήγοροι, qui aliis opem ſuam apud Principem commodant. v. Sueton. Veſp. 23. Henr. Valeſ. ad Marcellini 29. p. 391. 4 Quod populus ſciſcit, jubet & decernit, al. plebiſcito. 5 Eandem militarem præfecturam ſeu poteſtatem accipit. 6 Fortunæ ſtatusque imperii ac belli. Sic. Cæſ. B. G. 6, 12. & B. C. 3, 68. *Cum Duce mutatæ vires.* Claud. in Eutr. 2, 5, 19. 7 Cum amplificatione & elogio effertur, quod ſimpliciter dixiſſet, *victores fuerant*. 8 Poſt pugnam navalem ad Cyzicum. 9 Numerum difficile eſt oſtendere. 10 Duabus apud Abydum, tertia apud Cyzicum. 11 Bellicas majores. 12 Quæ eſt una ex præcipuis Aſiæ minoris regionibus. 13 i. e. totum tractum freti anguſti inter Thraciam & Phrygiam, cum Dardanellis, uti hodie caſtella fretum claudentia vocant. 14 Cyzicum, Chalcedonem, Selymbriam, Byzantium. 15 Extremitate.

pugnaverant complures : in his 1 Byzantium 2. Neque minus multas conſilio 3 ad amicitiam adjunxerant, quod in captos clementia 4 fuerant uſi.
Inde præda onuſti 5, locupletato 6 exercitu maximis rebus geſtis Athenas venerunt 7. 7

His cum obviam univerſa civitas 8 in Pyræeum 9 deſcendiſſet 10, tanta fuit omnium expectatio 11 viſendi Alcibiadis, ut ad ejus triremem vulgus conflueret 12, perinde ac ſi ſolus adveniſſet. VI.
Sic enim populo erat perſuaſum & adverſas ſuperiores 13, & præſentes ſecundas res 14 accidiſſe ejus opera 15. Itaque & Siciliæ amiſſum 16, & Lacedæmoniorum victorias cul- 2

1 Pronominis hujus crebra apud noſtrum uſurpatio pro Relativis. Sed 1, 4, 4. eſt *in eis*. 2 Thraciæ urbem ad Boſphorum, a Conſtantino M. Conſtantinopolim vocatam. 3 Ratio & conſilium propriæ ducum artes ſunt. Tac. H. 3, 20, 2. & his plura quam vi poſſunt, ut de Asdrubale Liv. 21, 2, teſtatur. 4 Qua victos non ſolum in fidem accipere, ſed & plures ad eam allicere, & in obſequio retinere licet. 5 Propter copiam & ubertatem. 6 Per prædæ partem æqualiter diviſam. 7 Victores ſcil. & potiſſimum Alcibiades, de cujus glorioſiſſimo reditu Xenophon & Juſt. 5, 4, 9. ſeqq. 8 Quæ non in mœnibus ſed in civibus conſiſtit. 9 Portum Athenienſem. 10 Occurriſſet. 11 Deſiderium, cupiditas. 12 Hac voce exprimitur copia & ſtudium concurrentium. Sic Cic. pro Planc. Vellej. 2, 55, 2. & 2, 80, 4. Curt. 10, 4, 15. Juſt. 1, 7, 9. 13 Præteritas res. 14 Statum rerum, ac fortunam utramque. 15 Illas ejus odio, has ejus beneficio. 16 Amiſſionem & jacturam. Talia ſunt apud Cic. & Lucret. *judicatus, comperendinatus, collectus, conjectus &c.*

culpæ ſuæ tribuebant 1, quod talem virum e ci-
vitate expuliſſent 2. Neque id ſine cauſa arbi-
trari videbantur. Nam, poſtquam exercitui
præeſſe cœperat 3, neque terra neque mari ho-
3 ſtes 4 pares eſſe potuerant. Hic ut 5 navi e-
greſſus eſt, quanquam Theramenes & Thraſy-
bulus eisdem rebus præfuerant 6, ſimulque ve-
nerant in Pyræeum, tamen illum unum omnes
proſequebantur 7, & id, quod nunquam antea
uſu venerat 8, niſi Olympiæ victoribus 9, coro-
nis aureis æneisque 10 vulgo donabatur. Ille
lacrymans talem benevolentiam 11 civium ſuo-
rum accipiebat, reminiſcens priſtini temporis
4 acerbitatem 12. Poſtquam aſty 13 venit, con-
cione advocata 14 ſic verba fecit 15, ut nemo
tam

1 Agnoſcebant ſe in eo hoſtes fuiſſe patriæ. 2 in exi-lium, devotione inſuper decretâ. 3 Poſt reſtitutionem ſi-mirum & receptionem. 4 Lacedæmonii cum ſociis. 5 Pro *poſtquam*. 6 Collegæ in imperio militari. 7 Comitaban-tur, deducebant; cæteros duces negligebant. 8 Acciderat. 9 Conf. Præf. 5. De Olympionicis & eorum honore co-pioſè agit Paſchal. de Coron. 6,7.8. add. Pet. Fabri Agoni-ſticon 2,23. 10 Pro facultatibus cujuslibet; à divitibus *aureis*; à pauperibus *æneis*. Muretus Var. Lect. 15,7. mal-let legere *tæniis*. Cum Olympicis autem coronæ tantum comparantur, non itidem materia, quæ in olympico agone ordinariè fuit ex olea vel oleaſtro. 11 Pignora & documen-ta benevolentiæ. 12 Quam indigna ſibi antea illata fuerint. Ita Tac. uſurpat A.2,71,3. & Svet. Calig. 2 *acerbitates re-rum & verborum*. 13 Athenas. Vid ſupra 2,4,1. 14 Co-ram frequenti cœtu populi. 15 Orationem habuit, oſten-ditque, ſe talem pœnam nunquam promeruiſſe.

tam ferus [1] fuerit, quin ejus caſum [2] lacrymarit [3], inimicumque his ſe oſtenderit, quorum opera [4] patria pulſus fuerat, perinde ac ſi alius populus [5], non ille ipſe, qui tum flebat, eum ſacrilegii [6] damnaſſet. Reſtituta ergo huic ſunt 5
publice bona, iidemque illi Eumolpidæ ſacerdotes rurſus reſacrare [7] ſunt coacti, qui eum devoverant: pilæque illæ, in quibus devotio [8] fuerat ſcripta, in mare præcipitatæ [9].

VII
Hæc Alcibiadi lætitia minus fuit diuturna [10]. Nam cum ei eſſent omnes honores decreti [11], totaque reſpublica [12] domi bellique tradita [13], ut unius arbitrio gereretur [14]; & ipſe poſtulaſſet [15], ut duo ſibi collegæ darentur, Thraſybulus & Adimantus: neque id negatum eſ-

1 Durus, immobilis, implacabilis. 2 Fortunam acerbam, calamitatem & infortunium. nonnulli legunt *cauſam*. 3 Illacrymarit caſui. 4 Qui rem ſtruxerant: qui in cauſa fuerant, ut &c. 5 En ejus mobilitatem. Similiter Tac. II. 3, 35, 1. & 2, 90, 1. 6 Scil. crimine. Myſteria autem prodita & ſacra violata ſacrilegium vocat non ſecus ac Flor. 2, 17, 12. *metum ſacrilegii* & Tibull. Eleg. 3, 5. *ſacrilegos ignes* dixit. 7 Religione devotionis ſolvere, & execrationes mutare prece & benedictione. apud Plut. Aul. 4, 7, 4. & Perſ. 1, 1. 46. ac Feſtum ſcribitur *reſecare*, *rurſus* nonnullibi deeſt. 8 Elogium ſeu index diræ imprecationis. 9 Ad abolendam prorſus tantæ infamiæ memoriam. 10 Inconſtans fuit. 11 Deſtinati communi populi ſuffragio. 12 Adminiſtratio reip. 13 Demandata. 14 Ut quod ipſe faceret & poſtularet, id omne ratum & ſtatum eſſet. 15 Ad declinandam procerum & populi mobilis invidiam.

eſſet [1]; claſſe in Aſiam profectus, quod apud
Cymen [2] minus ex ſententia [3] rem geſſerat [4], in
2 invidiam recidit. Nihil enim eum non efficere
poſſe ducebant [5]. Ex quo fiebat, ut omnia mi-
nus [6] proſpere geſta ejus culpæ tribuerent,
cum eum aut negligenter, aut malitioſe feciſſe [7]
loquerentur. Sicut tum accidit. Nam corru-
ptum a rege [8] capere Cymen noluiſſe, argue-
3 bant [9]. Itaque huic maxime putamus malo
fuiſſe [10], nimiam opinionem [11] ingenii atque
virtutis. Timebatur enim non minus [12], quam
diligebatur, ne ſecunda fortuna [13], magniſque
opibus elatus [14], tyrannidem concupiſceret [15].
Quibus rebus factum eſt, ut abſenti magiſtra-
tum [16] abrogarent, & alium [17] in ejus locum
4 ſubſtituerent. Id ille ut audivit, domum re-
ver-

---

1 Quin aſciſceret hos de ſe optime meritos. 2 Cyme ſeu Cuma urbs Æoliæ. Sed Diod & Xenoph. prope Notium Ioniæ urbem infelicius pugnatum ſcribunt. 3 Se Vulgi. 4 Non ſua ſed Antiochi gubernatoris culpa, qui ſe abſente conflixerat & cladem acceperat. 5 Credebant, exiſtimabant, eum cuncta, quæ vellet, poſſe præſtare. 6 Eleganter pro *non*. 7 Aut proprie culpa ſua aut dolo malo peccaſſe. 8 Vel ab ejus potius Satrape Pharnabazo. 9 Crimini dabant inimici. 10 Alcibiadi plurimum nocuiſſe, fraudi fuiſſe. 11 Exiſtimationem, promiſſionem, quam ſibi faciebant. 12 Recurrebat priſtinus timor, de quo c. 3, 5. 13 Felicitate nimia. 14 Potentia ſua abuſus. 15 Occuparet, uti eſt 20, 1, 3. 16 Imperium, præturam belli. 17 Imo alios, eosque decem, quos enumerant Xenoph. & Diodorus. Cononem ſuffectum ait Juſt. 5, 5, 4. & c. 6, 1.

verti noluit 1., & ſe Pactyen 2 contulit, ibique tria caſtella communivit, Bornos, Biſanthen, Neontichos 3: manuque collecta 4 primus Græciæ 5 civitates in Thracia introiit 6, glorioſius exſtimans, barbarorum præda locupletari, quam Grajorum 7. Qua ex re creverat ejus 5
fama cum opibus 8, magnamque amicitiam ſibi cum quibusdam regibus 9 Thraciæ pepererat 10.

IIX. Neque tamen a caritate patriæ potuit recedere 11. Nam cum apud Ægos flumen Philocles prætor Athenienſium claſſem conſtituiſſet ſuam, neque longe abeſſet 12 Lyſander prætor Lacedæmoniorum, qui in eo erat occupatus 13, ut bellum quam diutiſſime duceret 14, quod ipſis pecunia a rege 15 ſuppeditabatur, contra Athe-

1 Etſi licebat redire. 2 Quæ urbs eſt ad os Propontidis: & de iſta conſentiunt. Diod. & Xenophon, nihilominus alii *Perinthum*, alii *Pataram* ſubſtituunt. 3 Poſteriorum meminit Plinius H. N. 4, 11. & 5, 30. ſed pro his alii habent *Byziam* & *Themeonticos* vel *Macronticbos*. 4 Exercitu comparato, copiis contractis. 5 e Græcia, Græcorum. 6 Liberos Thraces & ἀβασιλεύτους bello invaſit. 7 Græcorum, a quibus erat profectus. 8 Vetus lectio: *creverat cum fama tum opibus*. 9 Medoco & Seuthe. Diod. 10 Comparaverat, conciliaverat. 11 Conſtanter amavit patriam. 12 Lampſacum enim quam paulo ante ceperat, diſtat, ut ait Xenophon, ſtadia circiter XV. ab Helleſponto, ubi erat Alcibiades. 13 Id agebat maxime. 14 Traheret, protraheret, per moram gereret, non ſtatim per prælia conficeret. 15 a Cyro Darii filio Lyſander ad alendum exercitum multum accipiebat pecuniam.

Athenienſibus exhauſtis [1], præter arma & naves,
2 nihil erat ſuper [2]. Alcibiades ad Athenienſi-
um venit exercitum, ibique præſente vulgo [3]
agere [4] cœpit: *ſi vellent ſe coacturum Lyſan-
drum aut dimicare aut pacem petere: Lacedæ-
monios eo [5] nolle confligere claſſe, quod pede-
3 *ſtribus copiis* [6] *plus quam navibus valerent: ſi-
bi autem eſſe facile, Seuthen regem Thracum* [7]
deducere [8]*, ut eos terra depelleret: quo facto,
neceſſario aut claſſe conflicturos, aut bellum
4 compoſituros* [9]. Id etſi vere dictum Philocles [10]
animadvertebat, tamen poſtulata facere [11] no-
luit, quod ſentiebat [12], *ſe, Alcibiade recepto* [13]*,
nullius momenti apud exercitum futurum* [14]*:
& ſi quid ſecundi eveniſſet, nullum in ea re
ſuam*

1 Quibus nervus rerum gerendarum pecunia deerat. 2 Pro *nihil ſupererat*, nihil erat reliqui. Nam & pedeſtres copiæ erant profligatæ. 3 Coram militibus. 4 Tractare ſuper negotio bellico. 5 Pro *ideo*. 6 i. e. peditatu, non excluſo tamen equitatu, cui pedeſtres ſeu terreſtres non opponuntur, ſed claſſi & navali exercitui, conf. 9, 1, 1, & 10, 6, 3. Sic & Liv. 26. c. ult. 7 Amicum ſuum v. c. 7, 5. 8 Ut huc veniat efficere, ex Thracia accire. alii legunt *inducere*, quod eſt infra 23, 8. 1. & Tac. A. 12, 9, 1. 9 Pacem facturos. Sic Pollio apud Cic. 10, Ep. ad Fam. Vellej. 2, 25, 1. Eodem ſenſu Horat. Od. 1, 14. *arma compoſita.* 10 Qui eo die imperabat. Tydeus vero & Menander juſſerunt eum abire, dicentes, ſe, non illum exercitui præeſſe. 11 Conſilium datum admittere, annuere. 12 intelligebat probe. 13 Ad exercitum & præfecturam. 14 Auctoritate ſcil. amiſſa, ſe præ illo parvi futurum, uti eſt 18, 10, 4.

ſuam partem fore [1]*: contra ea* [2]*, ſi quid ad-*
verſi accidiſſet, ſe unum eſſe delicti futurum
reum [3]. Ab hoc diſcedens Alcibiades, *quo-* 5
niam, inquit, *victoriæ patriæ repugnas* [4], *illud* [5]
moneo [6], *juxta hoſtes caſtra habeas nautica* [7].
Periculum eſt enim, ne immodeſtia [8] *militum*
noſtrorum [9] *occaſio detur Lyſandro noſtri oppri-*
mendi exercitus. Neque ea res illum feſel- 6
lit [10]. Nam Lyſander, cum per ſpeculatores [11]
comperiſſet, vulgum Athenienſium [12] in terram
prædatum [13] exiſſe, navesque pene inanes reli-
ctas, tempus rei gerendæ [14] non dimiſit, eoque
impetu [15] totum bellum delevit [16].

At Alcibiades victis Athenienſibus non IX.
ſatis tuta eadem loca ſibi arbitratus, penitus
in

1 Se de laude nihil participaturum. 2 Hæc locutio Nepoti familiaris eſt, ubi abſolute alias ponitur *contra*. 3 Sibi unice culpam tributum vel adſcriptum iri. 4 Quoniam victoriæ obtinendæ conſilia ſpernis, atque ipſe impedis fortunam patriæ. 5 Notetur *ἔμφασις δεικτικὴ* in rei denuntiandæ magnitudine & momento. 6 Denuntio; ſignificanter. 7 i. e. Stationem militarem navium. Cæſ. B. G. 5, 22. caſtra navalia dixit. 8 Licentia immoderata & inobedientia. v. 6, 1, 2. 9 Athenienſium. 10 Ut prædixit, accidit; rem acu tetigit. 11 Exploratores, emiſſarios. 12 Militarem ſcil. 13 Ut in vicis omnia diriperent. 14 Occaſionem oblatam, uti eſt 1, 3, 3. eadem formula uſus Cæſ. B. G. 2, 21. Sen. de ira 3, 21. *Belli maxima momenta in occaſionibus ſunt.* 15 Repentina oppreſſione hoſtium. 16 Subitum & inſperatum finem impoſuit bello, hoſtibus vi oppreſſis ac ſuperatis. 17 Quæ communiverat c. 7, 4.

in Thraciam ſe, ſupra Propontidem 1, abdidit 2, ſperans ibi facillime ſuam fortunam 3 occuli
2 poſſe. Falſo 4: Nam Thraces, poſtquam eum cum magna pecunia veniſſe ſenſerunt 5, inſidias ei fecerunt 6, qui ea, quæ apportavit, abſtu-
3 lerunt, ipſum capere non potuerunt 7. Ille cernens 8, nullum locum ſibi tutum in Græcia, propter potentiam Lacedæmoniorum 9, ad Pharnabazum in Aſiam tranſiit 10. Quem quidem adeo ſua cepit humanitate 11, ut eum 12 nemo in amicitia antecederet 13. Namque ei Grunium dederat 14 in Phrygia caſtrum 15, ex quo quinquaginta talenta 16 vectigalis capie-
4 bat. Qua fortuna 17 Alcibiades non erat contentus 18, neque Athenas victas Lacedæmoniis ſervire poterat pati 19. Itaque ad patriam libe-

1 Propontis dicitur mare & tractus ille inter pontum Euxinum & Helleſpontum. 2 In interiora Thraciæ ſe contulit, velut in ſinum ſecuritatis. 3 Statum, conditionem & opes. 4 Inter ſuaviores elegantias merito reponenda hæc formula, ubi una voce ſignificatur: fruſtra ſperavit latebras ibi fore. 5 Viderunt & audiverunt, eum ingens auri pondus attuliſſe. 6 Struxerunt; vitæ ejus inſidiati ſunt. 7 Aufugit, malum evitavit, exemplum ſagacitatis ſuæ edidit, de qua c. 5, 2. 8 Cum videret. 9 Qui terræ & maris imperium obtinebant. 10 Transnavigavit. 11 Peculiari inſinuandi ſe artificio. 12 Se Alcibiadem. 13 Ut eſſet Pharnabazi intimus. 14 Uti Perſis ſolenne fuit civitates integras donare v. 2, 10, 3. 15 Munitum muro locum. 16 Noſtra moneta triginta coronatorum millia redibant quotannis. 17 Sorte, conditione & ſtatu. 18 Non quod ipſe plura ſui cauſa peteret, ſed quod patriæ cauſa hæc omnia ſperneret. 19 Ægre ferebat patriæ incommoda.

berandum omni ferebatur cogitatione 1. Sed videbat, id ſine rege Perſarum 2 non poſſe fieri. Ideoque eum amicum ſibi cupiebat adjungi 3. Neque dubitabat facile ſe conſecuturum 4, ſi 5
modo ejus conveniendi habuiſſet poteſtatem 5. Nam Cyrum fratrem ei 6 bellum clam parare 7 Lacedæmoniis adjuvantibus, ſciebat; id ſi ei aperuiſſet, magnam ſe ab eo initurum gratiam 8 videbat.

Hæc cum moliretur 9, peteretque a Pharnabazo, ut ad regem mitteretur, eodem tempore X.
Critias ceterique tyranni Athenienſium 10 certos homines 11 ad Lyſandrum in Aſiam 12 miſerunt, qui eum certiorem facerent, *niſi Alcibiadem* 13 *ſuſtuliſſet* 14, *nihil earum rerum fore ratum* 15, *quas ipſe Athenis conſtituiſſet* 16. *Quare* 2

1 Omnia illuc conſilia vertebat, omne ſtudium. 2 Artaxerxe Mnemone, Darii ſilio. 3 Conciliari. 4 Id eſt, quin facile conſecuturus ſit. Similiter conſtruxere verbum *dubito* Tac. A. 2, 36, 2. & 14. 43, 1. Curt. 10, 6, 21. &c. 5 Si poſſet eum convenire. 6 Regi Artaxerxi. 7 Moliri, adornare, adverſus eum comparare. 8 Se valde eum demeriturum. Sic Ter. Evn. 3, 5, 9. Voculæ *ab eo* in nonnullis codicibus deſunt. 9 Cum agitaret, cum conatum tantæ rei haberet. 10 Qui præpoſiti a Lacedæmoniis Athenas tenebant v. Thraſyb. c. 1. & 2. 11 Tales noſtrates vocant *Expreſſen.* 12 Quo ille etiam tunc temporis profectus erat 13 Athenas forte rediturum, & repturum ſibi omnem poteſtatem. 14 E medio, e vivis. 15 Res non manſuras, ſed abrogatum iri. 16 Quæ ipſo Lyſandro auctore jam obſerventur in procuratione reip.

re ſi ſuas res geſtas manere 1 *vellet, illum perſequeretur* 2. His Laco 3 rebus commotus ſtatuit, accuratius 4 ſibi agendum cum Pharnabazo. Huic ergo renuntiat 5, *quæ* 6 *regi cum Lacedæmoniis eſſent, irrita futura* 7, *niſi Alcibia-*
3 *dem vivum, aut mortuum tradidiſſet.* Non tulit hoc ſatrapes 8, & violare clementiam 9, quam regis opes 10 minui maluit. Itaque miſit Syſamithren & Bagæum 11 ad Alcibiadem interficiendum, cum ille eſſet in Phrygia, iterque ad re-
4 gem compararet 12. Miſſi, clam vicinitati 13, in qua tum Alcibiades erat, dant negotium 14, ut eum interficiant. Illi cum eum ferro 15 ad-

1 Ratas & ſtatas eſſe, ſalvas & integras. 2 Conaretur e medio tollere. 3 Lacedæmonius, Lyſander. Ponitur Gentile pro Proprio. Sic infra 12, 1, 3. & 17, 2, 3. Sic Diodorus 13. de Gilippo: ταῦτα διαλεχθέντος τοῦ λάκωνος. Val. Flaccus Argon, 1, 421. *Taurea vulniſico portat cælataque plumbo Terga Laco.* 4 Majori induſtria. 5 Aperte denuntiat. 6 Scil. pacta & fœdera. Alii plane ſic legunt: *Societatem quæ Regi cum Lacedæmoniis eſſet, ſtare* (i. e. manere, ſervari) *non poſſe, fœderaque irr. fut. &c* 7 Diſſolvenda eſſe & reſcindenda. 8 Pharnabazus non potuit perpeti. Diodorus addit, quod inviderit Alcibiadi, ut ad Regem me limina Cyri deferret. 9 Facere aliquid clementis officio indignum, vel contra clementiam. Ratio ſtatus, ut hodie vocant, ante virtutis & juris obſervationem fuit. 10 Vires bellicas, quæ & per fœdera cum aliis augentur. 11 Illum patruum, hunc fratrem. 12 Cum in eo eſſet, ut ad Regem proficiſceretur. 13 i. e. In vicum, vel ad vicinos ibi habitantes. Athenæus 13, 4. ſcribit, hunc vicum Meliſſam eſſe appellatum. 14 Suſcipiunt curam & cogitationem. 15 Vi & armis, mox *manu*. Nemo ipſi obſiſtere auſus eſt, nemo cum eo pedem conferre.

adgredi non auderent, noctu ligna contu-
lerunt circa caſam eam 1, in qua quieſce-
bat 2, eamque ſuccenderunt: ut incendio con-
ficerent 3, quem manu 4 ſuperari poſſe diffide-
bant. Ille autem ſonitu 5 flammæ excitatus, 5
quod gladius ei erat ſubductus 6, familiaris ſui 7
ſubalare telum 8 eripuit. Namque erat 9 cum
eo quidam ex Arcadia hoſpes, qui nunquam
diſcedere voluerat 10. Hunc ſequi ſe jubet, &
id, quod in præſentia 11 veſtimentorum fuit 12,
arripuit. His in ignem ejectis 13, flammæ vim
tranſiit. Quem, ut barbari incendium effu- 6
giſſe 14 eminus viderunt, telis miſſis 15 interfe-
cerunt 16, caputque ejus ad Pharnabazum retu-
lerunt 17. At mulier 18, quæ cum eo vive-
re

1 Ita Schoppius emendavit Veiſ. 5, 8. alii habent *domum ſtramineam*. 2 Latitabat, cum ſibi inſidias fieri intellexiſſet, & ſomnum capiebat. 3 Interimerent eum. 4 Vi aperta. 5 Strepitu. Curt. 6, 6, 31. *Sonabant incendio ſylvæ*. 6 Cum ſomno obrutus ſterteret, famuli tacite intrantes gladium ei abſtulerant. 7 Qui cum eo erat, & ſponte ipſi ſerviebat. 8 i. e. gladium, quem ille ſub ala ſiniſtri brachii geſtare conſueverat. 9 *Ὁμιλεῖ*, verſabatur. 10 Adeo captus ejus humanitate ac virtutibus, ut nunquam eum, quocunque etiam iret, relinqueret. 11 Tum, eo tempore. H. Stephanus in Pſeudo-Cic. p. 98. negat latine dici. v. Voſſ. de Vit. ſerm. 4, 33. 12 i. e. Veſtimenta & ſtragula. 13 Projectis ante ſe. 14 Erupiſſe. 15 Quæ jaculati ſunt in eum. 16 Sed Juſt. 5, 8, 14. & Oroſ. 2, 15. Vivum in cubiculo, in quo dormiebat, crematum ajunt. 17 Ut fidem peracti ſceleris acquirerent. 18 Vel Timandra, ut Plutarchus vocat, vel Theodata, ut Athenæus.

re 1 conſueverat, muliebri ſua veſte contectum 2, ædificii incendio mortuum cremavit 3, quod ad vivum interimendum erat comparatum. Sic Alcibiades annos 4 circiter quadraginta natus, diem obiit ſupremum 5.

XI. Hunc infamatum 6 a plerisque 7, tres graviſſimi hiſtorici ſummis laudibus 8 extulerunt: Thucydides, qui ejusdem ætatis 9 fuit: Theopompus 10, qui fuit poſt aliquanto natus: & Timæus 11: qui quidem duo maledicentiſſimi 12, neſcio quo modo 13, in illo uno laudando
2 conſenſerunt 14. Nam ea, quæ ſupra diximus 15, de eo prædicarunt, atque hoc amplius 16, cum Athenis ſplendidiſſima civita-

1 Honeſtiori voce tegitur res dictu turpior, nempe conſuetudo ſtupri. v. Paſcaſii Groſippi ſeu Schoppii parod. liter. Epiſt. 5. extr. 2 Sicut paulò antè ſomniaverat Alcibiades, amicæ ſe amiculo indutum. v. Cic. Divin. 2. 99. Val. Max. 1, 7. ext. 9. 3 Ita veteres ſolebant. v. Kirchm. de fun. 1,2. 4 Subaudi *ante.* qui jam impleverat tot annos. 5 Ultimum vitæ. 6 Vituperatum infamia & contumeliis notatum. 7 Præcipuè ab Antiphone & Lyſia, qui ex invidia ſcriptis ſuis in eum invecti ſunt. 8 Hiſtoricæ fidei teſtimoniis. 9 Æqualis, qui eodem vixit tempore. 10 Quem diſcipulum Iſocrates exſultantem verborum audacia reprimebat. v. Cic. orat. 3. 9. Scripſit Hiſtoriam Græcam & Philippicam. 11 Qui Pyrrhi & Tarentini belli temporibus res Siculas ſcripſit. 12 Soliti aſperè & liberè in multos invehi. v. Voſſ. de Hiſt. gr. 1, 7 & 12. 13 Formula dubitationis & admirationis cauſa adhibita. 14 Ex compoſito quaſi eum laudarunt. 15 Narravimus. 16 Præterea hoc ſc. prædicarunt.

tate 1 natus eſſet, omnes Athenienſes 2 ſplendo-
re 3 ac dignitate vitæ 4 ſuperaſſe: poſtquam in-
de expulſus Thebas venerit, adeo ſtudiis eorum 3
inſerviſſe 5, ut nemo eum labore corporisque
viribus poſſet æquiparare 6, Omnes enim Bœo-
tii 7 magis firmitati 8 corporis, quam ingenii
acumini 9 inſerviunt 10. *Eundem apud Lace-
demonios, quorum moribus ſumma virtus* 11 *in
patientia* 12 *ponebatur* 13, *ſic duritiæ* 14 *ſe de-
diſſe, ut parſimonia victus atque cultus* 15 *omnes
Lacedemonios vinceret: fuiſſe apud Thracas,
homines vinolentos* 16, *rebusque Venereis* 17 *de-
di-*

1 Similiter loquitur noſter c. 1, 2. 2 Habes hic gentium diverſarum notas & characteres. 3 Cultus morisque cum gravitate tum elegantiâ. 4 Intelligitur τὸ σεμνοπρεπὲς μετ᾽ εὐτραπελείας καὶ χάριτος. Studium præcipuum excolere ingenium & judicium. 5 Imitatum fuiſſe mores & conſuetudines. 6 i. e. Æquare. 7 Unde inſulſi & ſtupidi ingenium, Bœoticum dicitur. Vid. interpretes ad illud Horatii 2. Ep. 1, *Bœotum in craſſo jurares acre natum.* adde Jo. Rudd. in vita Plutarchi c 3. 8 Robori, viribus. 9 Solertiæ, ſagacitati. 10 Student, operam dant. 11 Apud quos ſumma laus; ita mox permutat. 12 Magni ſcil. laboris. v Juſt. 3, 3. & Lamb. notata ad Horat. Od. 1. 7, 10. *patiens Lacedæmon.* 13 Collocabatur. 14 Alii, *duritiei ſe dediſſe*, i. e. usque adeò durum vitæ inſtitutum amplexum eſſe in victu cultuque. Sic Plaut. Moſtell. 1, 2, 75 *parſimonia & duritia diſciplina* 15 Hac voce notantur ea, quibus in externo paratu, famulitio, veſtitu & ſimilibus indigent aut utuntur homines. 16 Hos ideò perſtringit Horat. od. 1. 27, 1. & 1, 36, 14. 17 Impudicitiæ, impuritati, laſciviæ, quæ vinolentiæ comes eſt. De Thracibus Ovid Met. 6. *pronúmque genus regionibus illis in Venerem eſt.*

ditos; hos quoque in his rebus anteceſſiſſe 1:
5 *veniſſe ad Perſas, apud quos ſumma laus eſſet fortiter venari* 2, *luxurioſe vivere* 3; *horum ſe imitatum conſuetudinem, ut illi ipſi eum in*
6 *his maxime admirarentur* 4. *Quibus rebus effeciſſe, ut apud quoscunque eſſet, princeps* 5 *poneretur* 6 *haberetur que cariſſimus* 7. Sed ſatis de hoc 8: reliquos ordiamur 9.

1 Nimirum turpia non minus ac laudabilia imitatus eſt Alcibiades, & in eo honeſtatis lineas tranſiliit. 2 Nam veterum venationes ad fortitudinem ſpectabant præcipue. v. de Parthis Tac A. 2, 2, 5. & 11, 10, 6. de Germanis Cæſ. B. G. 6, 21. & 28. de Svevis 4, 1. &c. 3 Horat. 1. od. ult. *Perſicos odi puer apparatus.* 4 Quia nihil tritius, quam eos haberi Politicos & ſapientes, qui natura ſequaci ingenioque verſatili & flexibili ſe omnibus norunt attemperare. [illegible]imus omnium mox 8, 1, 1. 6 Maxime honoraretur. 7 Maxime diligeretur. 8 Scil. diximus, ſive expoſuimus. 9 Progrediamur ad reliquorum vitas.

VIII.

THRASYBULUS.

ARGUMENTUM.

1. Thraſybulus virtute clarus, patriam a triginta tyrannis liberat. 2. Phylen confugit: Munychiam occupat, parcit civibus. 3. Pace facta legem fert oblivionis: 4. Corona olivæ non aliter, ac Pittacus agello modico, contentus fuit. Interficitur.

Thra-

I. THraſybulus 1 Lyci filius Athenienſis. Si
per ſe 2 virtus ſine fortuna ponderanda 3
ſit, dubito an 4 hunc primum omnium ponam 5.
Illi ſine dubio neminem 6 præfero fide, con-
ſtantia, magnitudine animi 7, in patriam amo-
2 re 8. Nam quod multi 9 voluerunt, pauci po-
tuerunt, ab uno tyranno patriam liberare; huic
contigit 10, ut triginta oppreſſam 11 tyrannis 12
3 ex ſervitute in libertatem vindicaret 13. Sed
neſcio quo modo 14, cum eum nemo anteiret
his virtutibus, multi nobilitate 15 præcurre-
runt 16. Primum Peloponneſio bello multa
hic

---

1 Xenoph. H. Gr. 1. & 2. Diodor. 13. & 14. & 18. Pauſan. in Atticis Thucydid. 8. Plutarch. in Alcib. Lyſ. Pelop. & in Politicis. Cl. Alexandr. Strom. 1. Juſtin. 5, 9. & 10. Val. Max. 4, 1. ext. 4, 5, 6. ext. 2. Oroſ. 2, 17. Cic. ad Att. 8, 3. de alio Tyranno Mileſiorum Polyæn. 6, 47. Frontin. 3, 9, 7. & 3, 15, 6. 2 Seorſim, ſola, ſine adſcititio rerum externarum pretio. 3 Conſideranda. 4 Pro *annon* eleganter. pro *dubito* mox. v. 3. ponitur neſcio. 5 Statuam, exiſtimem, numerem. 6 Apud nonnullos eſt: *Illud ſine dubio? neminem huic præfero &c.* 7 Generoſa indole. 8 Unde φιλόπολις & φιλόπατρις inter ejus elogia. 9 Non quidem Athenis, ſed apud alias gentes. 10 Singulari virtute & felicitate. Sic. Vell. 2, 61, 3. & c. 124, 2. 11 Patriam, Athenas. 12 Quos impoſuit Laco Lyſander victis ad Ægos. 13 Reſtitueret. 14 Admiratur autor, multos, in quibus tantæ virtutes non repertæ, majorem famam ac laudem acquiſiviſſe. 15 Famæ claritate & celeritate. 16 Superarunt. In verbis hiſce *anteire & præcurrere* translatio a certantibus curſu in Stadio. Sic Val. Max. 6, 9, 13. *caſus acerbitate aliquem præcurrere.*

hic ſine Alcibiade 1 geſſit, ille nullam rem ſine hoc 2: quæ ille 3 univerſa naturali quodam
4 bono 4 fecit lucri 5. Sed illa tamen omnia communia imperatoribus cum militibus 6 & fortuna: quod in prœlii concurſu abit res a conſilio 7 ad vires, vimque 8 pugnantium 9. Itaque jure ſuo 10 non nulla ab imperatore 11 miles 12, plurima vero fortuna 13 vindicat 14, ſeque hic 15 plus valuiſſe, quam ducis pruden-
5 tiam, vere poteſt prædicare. Quare illud magnificentiſſimum factum 16, proprium eſt 17 Thraſybuli. Nam cum triginta tyranni, præpoſiti 18 a Lacedæmoniis, ſervitute oppreſ- ſas

1 Qui cum in exſilio fuit. 2 Simili formula uſi Cic. pro Mur. c. 9. Curt. 7, 2, 13. &c. 3 Alcibiades callidus admodum. 4 Quadam gratiæ apud omnes obtinendæ felicitate & aſtutia. adde Cic. pro Cœl. c. 5. 5 Pro *lucrifecit*; gloriam cepit, quæ alteri debebatur. *Labore alieno magno partam gloriam verbis ſæpè in ſe transmovet, qui habet ſalem,* Ter. Evn. 3, 1, 9. 6 Conf. locum Cic. pro Marc. c. 2. Curt. 8, 1, 29. 7 Si deliberatio bellica præceſſit. 8 Propter commiſſam tavtologiam Criticis aliis eſt, *virtutemque*, aliis *cujusque*, aliis *undique*. 9 i. e. militum, ad quorum lacertos tota res transfertur. 10 Eleganter pro *meritô*. 11 Cujus auſpiciis pugnatur. 12 Eſt Synecdoche numeri. Imò etiam Metonymia Subjecti pro Adjuncto, militis, pro virtute militari. 13 In qua magna vis eſt in utramque partem &c. v. Cic. Off. 2, 6. 14 Sibi tribuit, adſcribit. 15 pro *hic* ſubſtituas his (ſcil. Imp. & milite) & totum illud *quam ducis prudentiam* plane omittas, uti nonnulli volunt, aperta magis ſententia. 16 Illuſtriſſima oppugnatio & expulſio Tyrannorum. 17 Ipſi unicè eſt tribuendum. 18 Impoſiti cervicibus Athenarum.

quendum ſegnes 1, hos 2 autem tempore ad
3 comparandum 3 dato fecit robuſtiores 4. Quo
magis præceptum 5 illud 6 omnium in animis
eſſe 7 debet, *Nihil in bello oportere contemni* 8.
Nec ſine cauſa dici 9, *matrem timidi* 10 *flere non*
4 *ſolere.* Neque tamen pro opinione 11 Thraſy-
buli auctæ ſunt opes 12. Nam jam tum illis tem-
poribus 13 fortius boni pro libertate loqueban-
5 tur, quam pugnabant 14. Hinc in Piræeum
trans-

1 Tardos & remiſſos. 2 Thraſybulum & ejus ſocios. 3 Scil. ſe ad bellum; ut alibi *apparare.* Sic non ſemel Livius, v. Gronov. not. ad 38, 12. & 36, 2. 4 Curt. 6, 3, 11. *Hoſtem ſi ſpreveris, valentiorem negligentia facies.* 5 Monitum, dictum vulgare. 6 Nota celebris & uſitatæ ſententiæ, veriverbii. 7 Obſervari animis. 8 Curt. 7, 8, 15. *Nihil tam firmum, cui periculum non ſit etiam ab invalido.* conf. Picearti obſerv. Dec. 3, 18. 9 Proverbialiter. v. Eraſm. Chil. 4. cent. 6. prov. 12. 10 Qui non eſt hic idem, qui trepidus, vel ignavus; ſed providus & cautus, qui timet juſtè timenda, & cura majore quam audacia progrediens ſe non temere in periculum conjicit, unde parentibus afferat luctum. Matri verò magis quam patri affectus lacrymarum tribuitur, quia quò tenerius illa amat filium, eò magis dolet in bello cæſum. Unde Horat. *bella matribus deteſtata* dicit Od. 1, 1, 25. Hoc ſenſu timiditatem ſibi tribuit Cic. ad fam. 6, 15. & 4, 13. 11 Ut ipſe exiſtimaverat & ſperaverat. 12 Vires, copiæ & exercitus creverunt. 13 Tectè Nepos carpit Romanorum ignaviam, qui Cæſaris aliorumque tyrannidem verbis magis quàm facto oppugnabant. v. Cic. ad Att. 14, 6. & 15. 14 Liv. 8, 22. *Græci gens lingua magis ſtrenua, quàm factis.* conf. de Athenienſibus 31, 44. Sic Drances *lingua melior, ſed frigida bello dextera.* Virg Æn 11. v. 338,

tranſiit Munychiamque [1] munivit. Hanc bis
tyranni oppugnare ſunt adorti [2]: ab eaque
turpiter repulſi, protinus in urbem armis
impedimentisque [3] amiſſis refugerunt. Uſus 6
eſt Thraſybulus non minus prudentia, quam
fortitudine. Nam cedentes violari vetuit [4].
Cives enim civibus parcere [5] æquum cenſebat.
Neque quisquam eſt vulneratus, niſi qui prior
impugnare voluit [6]. Neminem jacentem veſte
ſpoliavit [7]: nil attigit [8], niſi arma, quorum indigebat, & quæ ad victum pertinebat. In ſecundo prœlio cecidit [9] Critias dux tyrannorum,
cum quidem adverſus [10] Thraſybulum fortiſſime pugnaret [11].

Hoc

1 Portum Atticæ, ut Stephanus ait, ſeu ut Strabo l.2. collem peninſulæ formam præbentem, introitum habentem oris anguſti. 2 Sunt conati. 3 Significatur militari pro ſarcinis, inſtrumentis, vehiculis, ipſisque jumentis, quæ expeditionum neceſſitatibus & vecturis ſerviunt. 4 Ut appareret, ſe non ad opprimendos cives, ſed ad libertatem civium recuperandam pugnare. 5 Ita Cæſar in prælio cum Pompejo victor obequitans militem compellabat hac voce: *parce civibus.* contra Sylla aliquot civium millia, armis poſitis vitam deprecantium in villa publica concidi juſſit. 6 Si quis alteri ictum inferre conatus eſt. 7 i. e. ſpoliandum cenſuit. 8 i. e. Attingere conceſſit. 9 De morte bellica propriè. 10 MSS. *exadverſus*, quod idem eſt ac contra, adverſus obſiſtendi ſignificatu. v. ſupra 2,2,4. 11 Manu ſtrenua tyrannidem aſſerturus. Sic Catilinæ fortiſſimi ducis militisque officio functi pulcherrima mors fuit, ſi pro patria cecidiſſet. v. Salluſt. B. Cat. c. 59. ſ. Flor. 4, 1.12.

III. Hoc 1 dejecto 2 Pauſanias 3 venit Atticis
auxilio rex Lacedæmoniorum. Is inter Thra-
ſybulum, & eos, qui urbem tenebant 4, fecit
pacem, his conditionibus 5: *ne qui* 6 *præter tri-
ginta tyrannos, & decem, qui poſtea* 7 *præto-
res creati* 8, *ſuperioris more crudelitatis erant
uſi* 9, *adficerentur exſilio: neve bona publica-
rentur: reipublicæ procuratio* 10 *populo redde-*
2 *retur* 11. Præclarum hoc quoque Thraſybuli 12,
quod reconciliata pace 13, cum plurimum in
civitate poſſet 14, legem tulit: *ne quis antea-
ctarum rerum* 15 *accuſaretur, neve multaretur:*
3 eamque illi *legem oblivionis* 16 appellarunt. Ne-
que vero hanc tantum ferendam curavit, ſed
etiam

---

1 Scil. Critiâ. 2 Significanter de eo, qui interfectus eſt in pugnâ. Sic *dejectæ cohortes* apud Cæſ.B.C. 1,46. *dejecti hoſtes* apud Lucan. 2,654. *Dejicere* eſt verbum venatorum & ſacrificantium. Tyranni ut feræ, ut pacis victimæ trucidantur. v. Juſt. 5,10,9. 3 Ante eum miſſus Lyſander cum 40. navibus hic omittitur. 4 Cives nimirum Athenienſes, 5 Pacis legibus. 6 Pro *aliqui*. 7 Triginta tyrannis magiſtratu abdicatis, cum Thraſybulus Pyræeum occupaſſet. 8 Ut quaſi dictatores bellum dirimerent. 9 Curâ pacis abjectâ priora tyrannorum veſtigia erant ſecuti. 10 Actus & adminiſtratio civilis. 11 Quia Democratia fuerat Athenis. 12 Scil. factum fuit. 13 Reſtabilita concordia & ſopito bello civili. 14 Valeret. 15 Quæ antea actæ eſſent. 16 Plutarchus vocat τὸ ψήφισμα τῆς ἀμνηστίας. v. quæ Bernegg. annotavit ad Juſt. 5. 10. 11. & adde infra 15, 6, 2. Cæſ. 7, 34. Tac.H. 4, 44, 1. Paterc. 2, 58, 4. Aur. Vict. Cæſ. c.35. Val. Max. 4,1. ext.4.

etiam ut valeret 1, effecit. Nam cum quidam ex his, qui ſimul cum eo in exilio fuerant, cædem facere 2 eorum vellent, cum quibus in gratiam reditum erat 3, publice prohibuit: & id quod pollicitus erat 4, præſtitit.

Huic pro tantis meritis, honoris 5 corona IV.
populo data eſt, facta duabus virgulis oleaginis 6: quæ, quod amor civium non vis expreſſerat, nullam habuit invidiam 7: magnaque fuit gloria 8. Bene 9 ergo Pittacus 10 ille 11, 2
qui ſeptem ſapientum 12 numero eſt habitus 13, cum ei Mitylenæi 14 multa millia jugerum agri 15 muneri darent, ***Nolite, rogo vos,*** inquit, ***mihi dare, quod*** 16 ***multi invideant, plures etiam con-***

---

1 Ut rata eſſet & ſervaretur. Cic. orat. poſt redit. c. 5. *Lex Ælia & Fuſia ne valerent.* Id pro domo: *de agris ratum eſt, de civitate non valuit.* 2 Perpetrare. 3 Reconciliatio facta fuerat. 4 Adjutoribus & ſociis Tyrannorum. 5 h. e. in indicium honoris, virtutis & victoriæ. Lambinus mavult, *honoris ergò.* 6 Maximè in ſignum pacis. Unde Virg. Æn. 8, 116. *Paciferæque manu ramum prætendit olivæ.* adi & Paſchal. de coronis 6, 9 &. 16. & Meurſ. F. in arboreto ſacro 1, 26. p. 78. 7 Non invidioſa fuit. 8 Attulit gloriam, glorioſa fuit. 9 Nota approbationis, uti Græcorum *καλῶς*. 10 De quo Diog. Laert. in ejus vita & Val. Max. 6, 5. ext. 1. 11 Hæc particula celebritatis & famæ reſpectu additur, uti & infra 14, 2, 2. 12 Qui fuerunt apud Græcos Solon, Pittacus, Bias, Thales, Periander, Cleobulus, Chilon. 13 Eſt reputatus, poſitus à Græcis, 14 Mitylene urbs in inſula Lesbo. 15 Agri bello acquiſiti dimidiam partem obtulerunt. 16 Pro *ob quod.* vid. tamen Voſſ. de Conſtruct. c, 34.

*concupiſcant. Quare ex iſtis nolo amplius, quam
centum jugera* 1, *quæ & meam animi æquita-
tem* 2 *& veſtram voluntatem* 3 *indicent.* Nam
parva munera, diutina: locupletia, non propria
3 4 eſſe conſueverunt 5. Illa igitur corona con-
tentus Thraſybulus, neque amplius requiſivit 6,
neque quenquam honore ſe anteceſſiſſe exiſti-
mavit 7. Hic ſequenti tempore, cum prætor
4 claſſem ad Ciliciam appuliſſet 8, neque ſatis di-
ligenter in caſtris ejus agerentur vigiliæ 9, à bar-
baris, ex oppido noctu eruptione facta 10, in ta-
bernaculo interfectus eſt 11.

---

1 Tantum, juxta Plutarchum, quantum emiſſo telo finiverit. 2 i. e. animum modicis contentum. Æquitas circa mediocria verſatur. v. Sen. de tranq. animi c.8. & 9. Horat. od. 4, 9. & Ep. 1,10. Colum. de re ruſt. 1,3. 3 Benevolentiam. 4 i.e. non diutina, ſtabilia, permanentia, ſed brevia. 5 Illorum manſura eſt & intemerata gloria; hæc ob invidiam nihil habent ſolidi, quo poſſint gaudere. 6 Deſideravit. 7 Minima cupidine minimum in vita mali expertus. uti de Aglajo Pſophidio loquitur Plin. H. N. 7, 46. de Protadio. conf. Rutilii Itiner. 1. v. 553. 8 Cum navibus eò perveniſſet. 9 Cuſtodiæ nocturnæ; nam excubiæ etiam de diurnis dicuntur, de ejusmodi clade ex neglectis vigiliis orta, conf. Tac. A. 1, 50, 5. 10 *Bey einem Auſsfall.* Sic Flor. 3, 20, 14. Tac. A. 2, 7. 1 11 Ad Eſtrymedonta Pamphyliæ urbem ab Aſpendiis oppreſſus.

IX.

CONON.

ARGUMENTUM.

1. Conon Peloponneſio bello egregius bellator. 2. Afflictis patriæ rebus Pharnabazo contra Spartanos uſui fuit. 3. Tiſſaphernem accuſaturus per literas agit cum Artaxerxe. 4. Spartani tanto duce vincuntur ad Cnidum: Græcia liberatur, & muri Athenarum reficiuntur. 5. Ioniam & Æoliam Athenienſibus reſtituturus, à Tiribazo in vincula conjicitur.

Conon 1 Athenienſis Peloponneſio bello acceſſit ad rempublicam 2, in eoque ejus opera magni fuit 3. Nam & prætor 4 pedeſtribus exercitibus 5 præfuit, & præfectus claſſis 6 res magnas mari geſſit. Quas ob cauſas præcipuus 7 ei honos habitus eſt 8. Namque I.

1 v. Xenoph. 2. & 4. Diodor. 14. Plutar. in Lyſ. Athenæus 1. Iſocrat. in Evagora. Demoſth. in Leptin. Ariſtot. 2. Rhet. Polyæn. 1, 48. Frontin. 4. 7, 45. Juſtin. 5, 5. & 6, 6, 1 & 2. 6, 5, 9. Oroſ. 2, 19. 3, 1. Cic. Off. 1, 23. conf. infra 11, 5, 4. 2 Functionem publicam nactus eſt. 3 Alii: *In eoque ejus opere magnus fuit.* Sed locutio eſt elliptica; integrè diceretur: *magni pretii fuit.* v. Voſſ. de Conſtr. c. 29. 4 Qui præiret exercitui. Sed apud Romanos prætér jus dicebat. 5 Hi opponunturclaſſiariis, adecque & equitatum comprehendunt. conf. 7, 8, 2. 6 *Als Admiral.* 7 Singularis. 8 Exhibitus eſt.

que omnibus unus inſulis præfuit. In qua poteſtate 1 Pheras cepit 2, coloniam Lacedæmoniorum.
2 Fuit etiam extremo 3 Peloponneſio bello prætor, cum apud Ægos flumen copiæ Athenienſium 4 à Lyſandro ſunt devictæ 5. Sed tum abfuit 6, eoque pejus res adminiſtrata eſt 7. Nam & prudens 8 rei militaris, & diligens erat
3 imperator 9. Itaque nemini erat his temporibus dubium 10, ſi adfuiſſet, illam Athenienſes calamitatem 11 accepturos non fuiſſe.

II. Rebus autem 12 afflictis 13 cum patriam obſideri audiſſet, non quæſivit, ubi ipſe tuto viveret, ſed unde præſidio poſſet eſſe 14 civibus ſuis. Itaque contulit 15 ſe ad Pharnabazum ſatrapem Io-

1 Imperio, præfectura, gubernatione. 2 Non Pheras Theſſaliæ, ſed Meſſaniæ, ad ſinum Meſſeniacum. v. Strab. 8. 25?, & Ptolem. 3,16. Plinius 4 5. in Laconia ponit, quia Auguſtus eò tranſcripſerat teſte Pauſan. Meſſen. p. 140. Confirmat de Conone Xenoph. 4. Gr. f. 314. Malè ergò cum Rutgerſio Var. Lect. 4,10. ſubſtituunt *Theram*. 3 Scil. bello, eleganter pro fine belli. 4 Qui vix unquam graviorem cladem perpeſſi ſunt, v. ſupra 6,1. 5 id eſt, penitus victæ & ſtratæ, ut ad reſurgendum nullæ vires reſtarent. 6 Imo interfuit prœlio, ſed nihil proficiens fuga ſibi ſalutem octo triremibus comitantibus quæſivit, & ad Evagoram Cypri Regem ſe contulit. 7 Malè accepti, fuſi fugatique ſunt. 8 Gnarus, peritus. 9 Alii, *diligens erat imperii*, quali loquendi formula Tac. H. 4,42,6. ſtrenuus militiæ. 10 Credebant omnes. 11 Cladem. 12 Scil. Athenienſium. 13 13 Inclinatis, calamitoſis. Juſt. 4, 5,2. *dum res quamvis afflictæ, nondum tamen perditæ forent.* 14 Unde juvaret cives, illiſque prodeſſet. Talis Camillus apud Liv. 5, 51. 15 Profectus eſt.

Ioniæ & Lydiæ, eundemque [1] generum [2] regis
& propinquum: apud quem ut multum gra-
tia valeret [3], multo labore multisque effecit
periculis [4]. Nam cum Lacedæmonii Athe- 2
nienſibus devictis in ſocietate non mane-
rent [5], quam cum Artaxerxe [6] fecerant, Ageſi-
laumque bellatum [7] miſiſſent in Aſiam, maxi-
me impulſi à Tiſſapherne, qui ex intimis re-
gis [8] ab amicitia ejus defecerat, & cum Lace-
dæmoniis coierat [9] ſocietatem: hunc adver-
ſus [10] Phamabazus [11] habitus eſt [12] imperator;
re quidem vera [13] exercitui præfuit Conon,
ejusque [14] omnia arbitrio geſta ſunt [15]. Hic 3
multum ducem ſummum [16] Ageſilaum impe-
divit, ſæpeque ejus conſiliis obſtitit [17].
neque vero non fuit apertum [18], ſi ille
non

1 Copulæ vicem præſtat eleganter. 2 Maritum Apamiæ filiæ Regis. 3 Ut eum haberet benevolum Patronum. 4 Quæ devolvit in eum Pharnabazus. 5 De hac & ſimilibus formulis. v. Pricæus ad Apulej. Mileſ. 2. p. 110. & Gronov. ad Statii Theb. 6, 630. Cæſ. 1. & 5. B. G. dixit, *officio diſcedere & decedere*. 6 Mnemone, Cyri fratre. 7 Ut bellum gereret. 8 Fidiſſimus regi aliorum calumnia everſus eſt. 9 Inierat, fecerat. 10 Pro *adverſus hunc*. 11 Qui illum ut proditorem detulit apud regem. 12 Apparuit eſſe, viſus eſt eſſe. 13 Pro *re autem vera*, uti eſt 17, 2, 3. Sic *cum quidem* pro cum autem 23, 2, 6. 14 Cononis arbitrio. Elegans tranſpoſitio. 15 Summum habuit imperium. 16 Lacedæmoniorum. 17 Propoſitum intervertit. 18 Apparuit omninò.

non[1] fuiſſet, Ageſilaum Aſiam Tauro tenus[2]
4 regi[3] fuiſſe erepturum. Qui[4] poſteaquam
domum[5] a ſuis civibus revocatus eſt, quod
Bœotii & Athenienſes[6] Lacedæmoniis bellum
indixerant, Conon nihilo ſecius[7] apud præfe-
ctos regis verſabatur, hisque omnibus maximo
erat uſui[8].

III. Defecerat a rege Tiſſaphernes, neque id
tam Artaxerxi, quam cæteris, erat apertum[9].
Multis enim magnisque meritis[10] apud regem,
etiam cum in officio[11] non maneret, valebat[12].
Neque id mirandum, ſi non facile ad cre-
dendum inducebatur[13], reminiſcens ejus ſe o-
2 pera[14] Cyrum fratrem ſuperaſſe. Hujus[15] ac-
cu-

1 Pro *niſi ille*, ut eſt 17, 6, 1. quaſi dicas: ſi abſque hujus viri opera fuiſſet. 2 Has regiones omnes Ioniam, Æoliam, Cariam, Lyciam, Lydiam, Phrygiam & Pamphiliæ partem Romani in pacificatione cum Antiocho *Aſiam eis Taurum* vocant apud Liv. 37. 45. Taurus eſt mons Lyciæ. 3 Perſarum. 4 Ageſilaus. 5 i. e. Lacedæmonem. 6 Quorum oratores auro corrumpendos ſuaſerat Conon. Unde Ageſilaus dixit, ſe ex Aſia repelli 30 millibus ſagittariorum; quia in auro effigies ſagittarii impreſſa erat, & tantum pecuniæ oratoribus Conon miſerat. 7 Minus. Sic Cæſ. B. C. 3, 26. 8 Multum proderat eis opera conſilioque. 9 Id non tam Rex quam ceteri norant & credebant. 10 Officiis laudabiliter præſtitis. 11 Obſequii ſcil. & fidei. 12 Auctoritatem per merita obtinebat. 13 Alii *adducebatur*. Temere quid ſuſpicari nefas, niſi evidentia argumenta adſint. v. Machiav. Hiſt. Florent. 4. p. 197. Cominæus extr. lib. 6. & Loccen. ad Curt. illud lib. 7. *ſe invitum deteriora ſequentem*. 14 Qua de opera ejus dubium eſt, quia de ea & Xenophon & Plut. in Artaxerxe tacent. 15 Tiſſaphernis.

cuſandi gratia Conon a Pharnabazo ad regem miſſus, poſteaquam venit 1, primum ex more Perſarum ut chiliarchum 2, qui ſecundum gradum imperii 3 tenebat, Tithrauſtem acceſſit, ſeque oſtendit 4 cum rege colloqui velle. Nemo 3
enim ſine hoc admittitur. Huic ille 5, *nulla*, inquit, *mora eſt* 6: *ſed tu delibera, utrum colloqui malis, an per litteras agere* 7, *quae cogitas. Neceſſe eſt enim, ſi in conſpectum veneris* 8, *venerari te regem* 9. *Quod* προσκυνεῖν 10 *illi vocant* 11. *Hoc ſi tibi grave eſt* 12, *per me nihilo ſecius editis man-*

1 Scil. Babylonem. 2 Vi vocis ſignificat eum, qui mille militibus imperat. i. e. tribunum militum. Sed apud Perſas talis fuit, qui apud impp. Romanos Præfectus prætorii. 3 Proximam a rege dignitatem. Sic. Curt. 4, 6, 4. 4 Exponit, declarat, teſtatur. 5 Cononi Tithrauſtes inquit. 6 i. e. nullum impedimentum, quo minus ad colloquium admittaris. 7 Alii *edere*, quomodo mox noſter & Livius & Curt. dixere *mandata edere*. alii utrumque expungunt, quoniam per literas colloqui, idem eſt ac ſcripto adire. 8 Si acceſſeris Regem. 9 Reges Perſarum ſe fratres ſolis & lunæ jactabant, & ut Deos ſe adorari volebant a pronis atque prociduis in terram; qua de veneratione Curt. 8, 5, 6, & 21. ſeqq. 5, 2, 22. 5, 40, 12. 6, 6, 3. conf Freinſh. Comm. Druſ. annot. ad Eſtheræ c. 3, 2. Grot. ad Matth. 2, 2. Bœcl. de auſp. rep. 3, 3. 10 i. e. Ingeniculari, genua ponere, & adorare non capite tantum reflexo ſubmiſſisque genibus, ſed & proſtrato humi corpore. 11 Hæc verba, de Græcis intelligenda haut dubie, ſunt Hiſtorici, qui quaſi per Parentheſin iſta inſerere voluit. 12 Quia ſubmiſſio talis nimis ſervilis poteſt videri, qualis a Spartanorum legatis ne vi quidem ſatellitum exprimi potuit, quod non deceat hominem adorare. v. Herodot. 7, 136.

4 *mandatis conficies* 1, *quod ſtudes* 2. Tum Conon, *Enim vero* 3, inquit, *non eſt grave quemvis honorem habere regi* 4: *Sed vereor, ne civitati meæ* 5 *ſit opprobrio, ſi, cum ex ea ſim profectus, quæ cæteris gentibus imperare conſueverit, potius barbarorum, quam illius more fungar* 6. Itaque quæ volebat, huic ſcripta tradidit 7.

IV. Quibus cognitis, rex tantum auctoritate ejus motus eſt 8, ut Tiſſaphernem hoſtem judicaverit 9, & Lacedæmonios bello perſequi juſſerit, & ei 10 permiſerit, quem vellet eligere ad diſpenſandam pecuniam 11. Id arbitrium

[illegible]ges, perages. 2 Quæ cogitas. 3 Alii *mihi vero*, & certe cum reſpectu privatim ad ſuam perſonam hæc loquitur. 4 Si nempe divinum aliquid regi veſtro tribuitis, εἰκόνα Θεοῦ interpretantes. 5 Græcis aut Athenienſibus, libero populo, cui turpis & indignus videtur ille mos. v. Val. Max. 6, 3, ext. 2. Quomodo hic ſe Politicus aut legatus gerere debeat, docet Bœcler. in Specim. Subtil. pol. §. 52. & aſchalius in Legato c. 37. De exemplo Iſmeniæ v. Ælian. 1, 21. Quid in hoc caſu Chriſtiani olim obſervarint, habet Grot. ad Matth. 4, 8. 6 Si potius Perſarum conſuetudinem uſurpem, quam patriam. 7 Juſtinus 6, 2, 14. Cononem ait per internuncios egiſſe cum Rege; Diodorus congreſſum & collocutum adſerit. 8 Excitatus eſt ad habendam fidem. 9 Quem miſſus Tithrauſtes capite obtruncavit. 10 Cononi, qui poſtularat, dari ſibi miniſtrum impenſæ. v. Juſt. 6, 2, 15. 11 Quem ταμίαν Græci vocant, pecuniis cogendis adminiſtrandisque præfectum. Diſpenſator aliquando dicitur, qui rationes domini curat & pecunias diſponit.

um 1 Conon negavit ſui eſſe conſilii 2, ſed ipſius, qui optime ſuos noſſe deberet 3: ſed ſe ſuadere, Pharnabazo id negotii daret 4. Hinc 2
magnis muneribus donatus 5 ad mare eſt miſſus, ut Cypriis, & Phœnicibus 6, ceterisque maritimis civitatibus naves longas 7 imperaret 8, claſſemque, qua proxima æſtate mare tueri 9 poſſet, compararet: dato adjutore 10 Pharnabazo, ſicut ipſe voluerat. Id ut Lacedæmoniis 3
eſt nuntiatum, non ſine cura 11 rem adminiſtrarunt, quod majus bellum imminere 12 arbitrabantur, quam ſi cum barbaro 13 ſolum contenderent 14. Nam ducem fortem & prudentem 15 regiis opibus 16 præfuturum 17, ac ſecu[...] dimicaturum videbant: quem neque c[...] ſilio, neque copiis ſuperare poſſent. H[...] mente 18 magnam contrahunt 19 claſſem, pro[...] ci-

1 Eam electionem. 2 Noluit id ſibi ſumere, ac ſi rectius ſaperet in eligendo. Sic apud Cæſ. B. C. 1, 13. Decuriones Auximi docent, *ſui judicii rem non eſſe.* 3 Martial. Epigr. 8, 15. *Principis eſt virtus maxima noſſe ſuos.* 4 Ut ille ipſe pecunias ordinaret. 5 A rege. 6 In inſula Cypro, & potiſſima illa Syriæ provincia Phœnicia. 7 i. e. militares. v. 2, 2, 5. 8 Jure majeſtatis ab illis exigeret. Sic *privatis pecunias imperare.* infra 25, 7, 3. *Civitatibus milites imperare.* Cæſ. B. G. 5, 1. 9 Mare tutum reddere, ejusque dominium retinere. 10 Collega belli adminiſtrandi & diſpenſatore pecuniæ. 11 Studio, diligentia. 12 Suis cervicibus impendere. 13 Rege Perſarum. 14 Bellum gererent. 15 Cononem, res hoſtium apprime edoctum. 16 Copiis & pecuniis; ſummæ rerum. 17 Summam belli adminiſtraturum. 18 i. e. propterea, dum id expendunt ac cogitant. 19 Comparant. Sic apud Vellej. 2, 42, 2.

ciſcuntur 1 Piſandro duce. Hos Conon apud Cnidum 2 adortus magno prœlio fugat, multas naves capit, complures deprimit 3. Qua victoria non ſolum Athenæ, ſed etiam cuncta 4 Græcia, quæ ſub Lacedæmoniorum fuerat imperio 5, liberata eſt. Conon cum parte navium 6 in patriam venit: muros dirutos a Lyſandro utroſque, & Pyreæi, & Athenarum, reficiendos curat 7, pecuniæque quinquaginta talenta 8, quæ a Pharnabazo acceperat, civibus ſuis donat 9.

V. Accidit huic, quod ceteris mortalibus, ut inconſideratior 10 in ſecunda, quam in adverſa eſſet fortuna 11. Nam claſſe Peloponneſiorum devicta, cum ultum 12 ſe injurias patriæ 13 putaret, plura concupivit 14, quam efficere potuit.

1 Ad bellum ſcil. quod additur 7, 4, 1. &c. 2 *Quæ* eſt urbs & peninſula in extremo Cariæ promontorio. 3 Demergit. Sic quoque Cæſ. B. C. 1, 58. & 2, 6. Hirt. B Alex. c. 11. & 16. Tac. H. 4, 79. 7. Vict. de Vir. illuſt. c. 41. Curt. 4, 4, 9. 4 Tota, univerſa. 5 Poteſtate & ſervitute. 6 Octaginta triremibus. 7 Magnam opificum turbam conduxit, iiſque adminiſtros ex navibus dedit. Soli Thebani miſerunt quingentos artifices lapidicidas. 8 30000 coronatos v. 15, 4, 1. 9 Similis Arati Sicyonii liberalitas fuit, de qua Cic. Off. 2, 23. 10 Non tam ſapiens, cautus & circumſpectus. 11 Felicitatis & moderationis dividuum contubernium. Val. Max. 9, 5. ext 3. conf. Tac. H. 1, 15, 5. & c. 29, 5. Agr. 31, 7. Juſt. 8, 1, 4. & 44, 5, 4. Liv 30, 30 Curt. 3, 2, 17. ſ. 10, 1, 30. ſ. & c. 2, 22. Horat. od 2, 10. Cic. Off. 1, 26. Ovid. de arte. 2, 436. contrarium v. infra 20, 1, 2. 12 Alii *ulciſci* legunt. 13 Quas patria pertulerat a Lacedæmoniis illatas. 14 Majores appetiit res. 4, 2, 1.

tuit. Neque tamen ea non pia & probanda 1 2
fuerunt, quod potius patriæ opes 2 augeri quam regis, maluit 3. Nam cum magnam auctoritatem ſibi pugna illa navali, quam apud Cnidum fecerat 4, conſtituiſſet 5, non ſolum inter barbaros, ſed etiam inter omnes Græciæ civitates, clam dare operam cœpit 6, ut Ioniam & Æoliam reſtitueret Athenienſibus 7. Id cum minus diligenter eſſet cela- 3
tum 8, Tiribazus, qui Sardibus 9 præerat, Cononem evocavit 10, ſimulans 11 ad regem eum mittere velle, magna feſtinatione. Hujus nuntio parens 12 cum veniſſet, in vincula conjectus eſt: in quibus aliquandiu fuit. Nonnulli eum ad regem abductum, ibique periiſſe ſcriptum reliquerunt 13. Contra ea *Dinon* 4
hiſto-

1 Laudanda. 2 Poteſtatem, dominationem & vires bellicas. 3 Sed contra fidem, contra honeſtatem, contra viri boni officium, de quo minus recte judicat noſter. conf. de Miltiade 1, 3, 6. 4 Sic Tac. A. 3, 21, 5. Sic *prælium facere* infra 12, 1, 1. 5 Peperiſſet & firmaſſet. 6 Id occulte molitus eſt. 7 Diodorus ait, hunc prætextum habuiſſe Tiribazum, invidia gloriæ Cononis inductum. Xenophon adſcribit calumniæ Spartanorum eorumque legati Antalcidæ. 8 Occultatum. 9 Sardes urbs Lydiæ primaria, regia olim Crœſi, poſtea Satraparum Perſicorum in minori Aſia ſedes. 10 Ad ſe vocavit. 11 Sub hac ſpecie amicitiæ. 12 Mandato obſecutus. 13 Scripſerunt, in eorum ſcriptis reperitur. Ex his Diodorus 24, 43, affirmat, de eo ſupplicium ſumptum eſſe.

hiſtoricus 1, cui nos plurimum de Perſicis rebus credimus 2, effugiſſe, ſcripſit: illud addubitat 3, utrum Tiribazo ſciente, an imprudente 4 ſit factum.

1 Scripſit hiſtoriam Perſicam. v. Athenæus 2, 25. Plin. 10, 49. Voſſ. de Hiſt. Gr. 4, 8. 2 Fide digniſſimum judicamus in iſto argumento hiſtorico. 3 Aliquantulum dubitat. 4 Inſcio, ignaro.

X.

DION.

ARGUMENTUM.

1. Dion adfinis Dionyſiorum, intimus & legatus: 2. Impetrat, ut Plato adducatur. Regni ſperat diviſionem. 3. Offendit minorem Dionyſium, Platonis reditum obtinet; ei Philiſtus adverſatur. 4. Corinthum deportatur, uxor traditur alii, filius corrumpitur. 5. Syracuſis potitus tyrannum ad pactiones adigit. 6. Morte filii triſtatur; Heraclidis cæde populum a ſe alienat: 7. Largitionibus militem conciliat, amittit optimates, tyrannus appellatur. 8. Callicratis inſidiis decipitur. 9. Domi ſuæ die feſto occiditur. 10. Fit tumultus & cædes: deſiderium mortui ſequitur.

Digitized by Google

DIon 1 Hipparini filius, Syracuſanus 2 nobili genere natus, utraque implicatus 3 tyrannide Dionyſiorum. Namque ille ſuperior 4 Ariſtomachen, ſororem Dionis, habuit in matrimonio 5: ex qua duos filios Hipparinum & Niſæum 6 procreavit; totidemque filias nomine Sophroſynen & Areten 7. Quorum priorem Dionyſio filio eidem 8, cui regnum reliquit, nuptum dedit; Alteram Areten Dioni 9. Dion autem præter nobilem propinquitatem 10, generoſamque majorum famam 11, multa alia ab natura 12 habuit bona, in his ingenium docile, come,

I.

2

1 v. Plutarch. in Dione &c. Diodor. 15 & 16. &c. Suidas. Laert. in Plut. Plato paſſim. Ælian. V. H. 3, 4. 4, 8. & 21. 6, 12. 7, 14. 9, 8. 13, 10. Val. Max. 3, 8. ext. 5, 4, 1. ext. 3. Cic. Off. 1, 44. ad Att. 15, 10. Tuſc. 5, 35. De Dionyſiis ſeorſim inſuper Polyb. 15. Plut. in vita Iſocrat. Xenoph. 2. Ælian. 1, 20. 11, 11. 12, 46. & 60. ſ. 13, 18. & 45. Juſt. 5, 8, 7. 20, 1, 3. & c. 5. 21, 1, 1. ſeqq &. c. 5. Plin. 2, 100. 7, 30. &c. Val. Max. 1, 1. ext. 3, 6, 9. ext. 6, 9, 13. ext. 4. Cic Off. 2, 7 &c. Solin. c. 7. inf. 21, 2. 2 Syracuſa princeps Civitas Siciliæ. 3 Neceſſitudinis ſcil. & familiaritatis ratione. 4 Senior, major, antiquior. Sic ſuperior Africanus. Cato ap. Val. Max. 8, 15, 1. & 2. Ille prior Dionyſius duo de quadraginta annos tyrannidem obtinuit. 5 Duas duxit uno die. Locrenſem civem, e qua genuit Dionyſium, & hanc Ariſt. v. Cic. Tuſc. 5, 20. 6 Ita & Diod. Sed Plut. alterum hunc *Narſæum* vocat. 7 Miratur Plut. 2. fort. Alex quare vitioſiſſimus tyrannus iſta nomina virtutum filiabus indiderit. 8 Qui ex Doride altera uxore natus. 9 Cum juxta Plut. habuiſſet prius Thearidem Dionyſii fratrem. 10 Cognationem. 11 Laudem & gloriam ex generoſis majoribus. 12 Ab ante N. ſæpe ponit Livius. 23, 46. *ab Nola* 24. 45. *ab nocte*, 27, 20. *ab nomine*. 33, 7. *ab necopinato viſu*.

come 1, aptum ad artes optimas: magnam corporis dignitatem 2, quæ non minimum commendat 3. Magnas præterea divitias a patre relictas, quas ipſe tyranni muneribus auxerat.
3 Erat intimus 4 Dionyſio priori, neque minus 5 propter mores 6, quam affinitatem. Namque etſi Dionyſii crudelitas ei diſplicebat, tamen ſalvum eſſe propter neceſſitudinem 7, magis etiam ſuorum cauſa 8 ſtudebat. Aderat in magnis rebus 9: ejusque conſilio multum movebatur 10 tyrannus 11, niſi quia in re major ipſius
4 cupiditas 12 interceſſerat 13. Legationes vero, quæ eſſent illuſtriores, per Dionem adminiſtrabantur: quas quidem ille diligenter obeundo 14, fideliter adminiſtrando 15, crudeliſſimum no-

1 Facile ad audiendum Præceptorem & capienda monita, alioquin & duro atque auſtero ingenio fuit. 2 Auguſtam corporis formam. *Venuſtatem, muliebrem ducere debemus, dignitatem, virilem pulchritudinem.* Cic. Off. 1, 36. 3 Exornat, affert commendationem. 4 Familiariſſimus & conjunctiſſimus. 5 Pro *idque non minus*; & *quidem non minus.* 6 Propter morum gratiam, quæ quantum faciat ad amorem principis demerendum, explicat autor Aulici inculpati c. 37, 2. ſeqq. Forſtn. ad Tac. 13, 1. p. 253. 7 Propinquitatem, affinitatem. 8 Propter ſororem ſuam, ac ejus liberos. 9 Conſilia dandi cauſa, ſicubi opus erat, adhibebatur. 10 Parebat ei. 11 Dionyſius prior. 12 Vehementior impetus animi cupientis, intenſior affectus. 13 Obſtiterat, conſiliis melioribus interveniebat. Tunc obſtructæ fuerunt aures. Sic apud Phalarin *plus conſuetudo dominationis quam conſilii ſalubritas voluit.* Val. Max. 3, 3. ext. 2. 14 Suſcipiendo, legatum agendo. 15 per ipſam rei tractationem.

nomen [1] *tyranni*, ſua humanitate tegebat [2].
Hunc a Dionyſio miſſum, Carthaginienſes ſu- 5
ſpexerunt [3], ut neminem unquam Græca lingua
loquentem magis ſint admirati [4].

Neque vero hæc Dionyſium fugiebant [5]. II.
nam quanto eſſet ſibi ornamento [6] ſentiebat.
quo fiebat, ut uni huic maxime indulgeret [7],
neque eum ſecus diligeret ac filium. Qui qui- 2
dem, cum Platonem [8] Tarentum [9] veniſſe fama
in Siciliam [10] eſſet perlata, adoleſcenti [11] negare
non potuit, quin eum arceſſeret, cum Dion
ejus audiendi cupiditate flagraret [12]. Dedit
ergo huic veniam [13], magnaque eum ambitio-
ne [14] Syracuſas perduxit. Quem Dion adeo
ad-

1 Sequiorem de eo opinionem. 2 Abſcondebat, mitigabat. Qui mitiſſimos Dionis mores intuebantur, non credebant, tam immanem eſſe Dionyſium, quam alii ferrent. 3 Exceperunt legatum cum ſtudio affectuque. 4 Magis coluerint. 5 i. e. ſatis ipſe intelligebat, noverat probe. 6 Quam eſſet vir honoratus, cujus induſtria pleraque negotiorum cum laude expedirentur. 7 Favoris honorisque cauſa, quem exhibebat viro. 8 In Italia Pythagoricos auditurum. 9 Quæ eſt civitas Calabriæ, ubi Plato cum Archyta converſatus eſt. 10 In qua Calabriæ fines terminantur. 11 Dioni tum admodum juveni. 12 Cum cupidus eſſet ſapientiæ & eloquentiæ Platonicæ. 13 Annuit petitis; conceſſit ea quæ petiit. 14 i. e. comitatu & apparatu magnifico & honorifico. Sed confundit hic Nepos Dionyſios; quia ad patrem Plato ultro venit, ut Ætnæ naturam contemplaretur; a filio autem majori pompa exceptus eſt. *Vittatam navem ei miſit obviam, & ipſe quadrigis albis egredientem in littore excepit*. v. Plin. 7, 30.

admiratus eſt [1], atque adamavit, ut ſe totum ei
3 traderet [2]. Neque vero minus Plato delectatus eſt Dione [3]. Itaque cum a Dionyſio tyranno crudeliter violatus eſſet [4], quippe quem venundari juſſiſſet [5], tamen eodem rediit [6], e-
4 juſdem Dionis precibus adductus [7]. Interim in morbum [8] incidit Dionyſius. Quo cum graviter conflictaretur [9]; quæſivit a medicis Dion, quemadmodum ſe haberet [10]? ſimulque ab his periit, *ſi forte majori eſſet periculo* [11], *ut ſibi faterentur. Nam velle ſe cum eo colloqui de partiendo regno: quod ſororis ſuæ filios ex illo natos* [12] *partem regni putabat debere habere.*
5 Id medici non tacuerunt [13], & ad Dionyſium filium ſermonem retulerunt [14]. Quo ille commotus, ne agendi cum eo eſſet Dioni poteſtas

1 Coluit, veneratus eſt. 2 Totus deditus eſſet, ut magiſtro, ut Præceptori. 3 i. e. Dionis convictu & familiaritate. Hinc communi nomine a ſcriptoribus vocatur *Dion amicus Platonis*. v. Cæl. Rhodig. lect. ant. 23, 4. 4 Scil. Plato, qui dixerat, juſtorum hominum vitam beatam eſſe, tyrannorum miſeram; quo offenſus Dionyſius. 5 Æque beatum fore aſſerens in ſervitute, cum eſſet juſtus. Itaque per Pollidem Spartiatam in Ægina venditus. v. Cæl. 16, 24. 6 Defuncto ſeniore Tyranno. 7 Permotus, exoratus, v. c. 3, 1. 8 Quem ſibi per luxuriam atque intemperantiam contraxit. 9 Vexaretur, laboraret. Sic Cic. *conflictari moleſtiis*. Cæſ. *gravi annona*. Tac. *tempeſtatibus*. Celſus *doloribus*. 10 Ut valetudo ejus comparata eſſet 11 Pro *in periculo*, ad hunc vero modum & Cic. locutus ad fam. 4, 15. & 8, 2. & alii. 12 Hipparinum & Niſæum. 13 Non poterat celare metu mortis. 14 Ei expoſuerunt, renunciarunt.

ſtas [1], patri ſoporem [2] medicos dare coegit. Hoc æger ſumto, ſomno [3] ſopitus [4], diem obiit ſupremum [5].

Tale initium fuit Dionis & Dionyſii ſimul- III.
tatis [6], eaque multis rebus [7] aucta eſt: ſed tamen primis temporibus [8] aliquandiu ſimulata inter eos amicitia [9] manſit. Cumque Dion non deſiſteret [10] obſecrare Dionyſium, ut Platonem Athenis arceſſeret [11], & ejus conſiliis uteretur; ille qui in aliqua re vellet patrem [12] imitari,
morem ei geſſit [13]. Eodemque tempore Phili- 2
ſtum hiſtoricum [14] Syracuſas reduxit [15], hominem amicum non magis tyranno quam tyrannidi [16]. Sed de hoc in eo meo libro plura ſunt

1 Ne poſſet colloqui, vel, ut occaſio colloquendi præriperetur. 2 i. e. poculum ſive medicamentum ſoporiferum, quo effectus eſt ſopor. Sic *dare medicamentum* Curt. 6, 10, 34. *Venenum* id. 10, 10, 14. reſtituit etiam Senecæ hanc vocem Ep. 83. Gruterus & alteri Senecæ loco de Ben. 5. Delrio ad Sen. Medeam p. 60, uſus in eodem ſenſu Frontin. 2, 5, 12. 3 Inducto ſcil. accitoque. 4 Obrutus, præoccupatus. 5 Vitæ ultimum. 6 Odii latentis animumque exacerbantis. 7 Stimulos odii ſubminiſtrantibus. 8 Ab initio. de parvo intervallo ſermo eſt. 9 Cujus ſpecies fallit & inimicitias tegit. 10 Non omitteret. 11 Secundus ille Platonis adventus fuit in Siciliam, tertius contigit abſente Dione. v. Plut. p. 962. & 965. 12 patris exemplum. 13 Annuit petitis & ad Platonem ſcriptis, eratque ejus Epiſtolæ ſumma in epiſtolis Platonis. 14 Qui exſulabat in Adria, quod fratris Leptinis filiam duxerat, pulſus a Dionyſio majore. v. Voſſ. de Hiſt. Gr. 1, 6. 15 Inſtinctu aulicorum, ut eſſet, qui opponeretur Platonis conſiliis. 16 Idcirco operam dabat, ut priſtini mores retinerentur.

ſunt expoſita 1, qui de hiſtoricis Græcis con-
8 ſcriptus eſt 2. Plato autem 3 tantum apud Dionyſium auctoritate potuit 4, valuitque eloquentia, ut ei perſuaſerit 5, tyrannidis facere finem, libertatemque reddere 6 Syracuſanis. A qua voluntate 7 Philiſti 8 conſilio deterritus, aliquanto 9 crudelior eſſe cœpit 10.

IV. Qui quidem cum à Dione ſe ſuperari videret ingenio 11, auctoritate, amore populi, verens, ne, ſi eum ſecum haberet 12, aliquam occaſionem ſui daret opprimendi 13, navem ei triremem dedit, qua Corinthum 14 deveheretur, oſtendens 15, *ſe id utriusque facere cauſa, ne, cum inter ſe timerent* 16, *alteruter* 17 *alterum*
2 *præoccuparet* 18. Id cum factum multi indignarentur 19, magnæque eſſet invidiæ 20 ty-

1 Hiſtoricè enarrata. 2 Factus, compoſitus; ille in deperditis numerandus. 3 De cujus ingenio, induſtria & moribus Val. Max. 8, 7. ext. 3. 4 Tanta doctrinæ vis fuit, tanta dulcedo eloquentiæ. 5 Eô ſuadendo perduxerit. 6 Ita apud Svet. Auguſtus cap. 28. de reddenda rep. bis cogitavit. 7 Conſilio propoſito, cum jam aliquandiu lenius æquiusque imperaſſet. 8 Inſtigatoris tyrannici. 9 Ἐπιτατικῶς pro longe, multo, haut paulo. 10 Ad ingenium mox rediit, & in majorem rabiem converſus eſt. 11 i. e. quod Dion ſe eſſet ingenioſior &c. 12 In ſuo convictu. 13 Ne ſe labefactaret. 14 Quæ eſt clariſſima in Peloponneſo civitas. 15 Præ ſe ferens, cauſam afferens. 16 Cum mutuo eſſent ſuſpecti; & alter ab altero vereretur inſidias. 17 Vel Dionyſius, vel Dion. 18 Inſidiis tolleret. 19 Inique ferrent. 20 Cum peperiſſet invidiam.

tyranno; Dionyſius omnia, quæ moveri pote-
rant Dionis [1], in naves impoſuit, ad eumque
miſit. Sic enim exiſtimari volebat [2], *Id ſe
non odio hominis, ſed ſuæ ſalutis* [3] *feciſſe cauſa.*
Poſteà vero quam [4] audivit eum in Peloponne-
ſo manum [5] comparare, ſibique bellum facere [6]
conari; Areten, Dionis uxorem, alii [7] nuptum
dedit, filiumque [8] ejus ſic educari juſſit, ut in-
dulgendo [9] turpiſſimis imbueretur cupiditati-
bus [10]. Nam puero, priusquam pubes eſſet [11], 4
ſcorta adducebantur: vino epulisque obrueba-
tur, neque ullum tempus ſobrio relinqueba-
tur [12]. Is usque eo vitæ [13] ſtatum commuta- 5
tum [14] ferre non potuit, poſtquam in patriam
redi-

1 Omnem ejus ſupellectilem conf. 2,2,8. 2 Hanc ſpeciem præ ſe ferebat. 3 Ut eſſet tutior. 4 Elegans Tmeſis aliter 1,6,4 & 25,2,1. 5 Exercitum, copias conf. 1,5,1. 4,1, 2. &c. 6 Inferre, movere adverſus ſe. Eadem phraſis 17, 2,1. quæ Senecæ epiſt. 114. minus placet; nec tamen illam erubuit Cic. pro Mil. c. 23. &c. Liv. 1, 38. Tac. A. 3, 18, 1. 7 Nempe Timocrati familiari ſuo; ſed invitam, ut Plut. ſcribit. Sic Saul Micholem Davidis alii locavit. 1. Reg. 25. 8 Aretæum, vel, ut aliis placet Hipparinum. 9 Per indulgentiam & licentiam, qua omnes deteriores reddimur. 10 Voluptatibus animum ac corpus debilitantibus. Ingens hoc flagitium dominationis, liberos perdere. Simile quid de Gelonis filio Ariſtot. Pol. 5, 10. de Caligula Svet. c. 11. adde Juſt 1, 7, 12. cum not. Berneg. 11 Antequam pubertatis annos ingrederetur. 12 Multis ergò modis ad luxuriam incitatus & corruptus eſt. 13 Mollis & diſſolutæ. 14 Alium vivendi morem & diſciplinam.

rediit pater (namque appoſiti erant cuſtodes [1], qui eum à priſtino victu [2] deducerent [3],) ut ſe è ſuperiore parte ædium dejecerit, atque ita interierit [4]. Sed illuc [5] revertor.

V. Poſtquam Corinthum pervenit Dion, & eodem perfugit [6] Heraclides, ab eodem expulſus Dionyſio, qui præfectus fuerat equitum: omni ratione bellum comparare [7] cœperunt.
2 Sed non multum proficiebant [8], quod multorum annorum tyrannis [9], magnarum opum putabatur [10]. Quam ob cauſam pauci [11] ad ſo-
3 cietatem periculi perducebantur. Sed Dion fretus non tam ſuis copiis, quam odio tyranni [12], maximo animo [13], duabus onerariis [14] navibus, quinquaginta annorum [15] imperium, munitum [16] quingentis longis navibus, decem equi-

1 Laſciviæ & luxuriæ correctores. Sic M. Aurelius Imp. Commodo filio novem dedit magiſtros: ſed huic plusquam novem millia fuere vitiorum. v. Ant. de Gvevar. Horol. Princ. 2, 44. 2 Vitæ genere, ratione, ſtatu; ut ipſe autor explicat. 3 Abſtraherent. & ad meliorem frugem revocarent. 4 Maluit vita carere, quam prava conſuetudine. 5 Ad id quod cœpi dicere. 6 Contulit ſe. 7 Parare, inſtruere, moliri. 8 Succeſſus & effectus erat modicus. 9 Quæ tot annis ſuum ſtatum firmaverat, roboraveratque. 10 Dionyſius certè major dicebat, ſe relinquere filio tyrannidem vinculis adamantinis vinctam. v. Ælian. 6, 12. 11 Ex mille exſulibus Syracuſanis tantum XXV. ſe Dioni adſociarunt. 12 Quod noverat, exoſam eſſe Tyranni imperium, ac propterea populum ad ſe defecturum; uti & factum eſt. 13 Maxima fiducia ſui & conſtantia. 14 Cujusmodi longis ſeu bellicis opponuntur. 15 Pater 38. filius 12. annos imperaverat. 16 Firmatum.

equitum, centum peditum millibus, profeſtus oppugnatum 1; quod omnibus gentibus admirabile eſt viſum, adeo facile perculit 2, ut poſt diem tertium, quam Siciliam attigerat 3, Syracuſas 4 intravit. Ex quo intelligi poteſt, 4
nullum eſſe imperium tutum, niſi benevolentia munitum 5. Eo tempore aberat Dionyſius, & in Italia claſſem operiebatur, adverſariorum ratus neminem ſine magnis copiis ad ſe venturum 6. Quæ res eum feſellit 7. Nam Dion iis 5
ipſis 8, qui ſub adverſarii fuerant poteſtate, regios ſpiritus 9 repreſſit 10, totiusque ejus partis Siciliæ potitus eſt, quæ ſub Dionyſii poteſtate fuerat: parique modo urbis Syracuſarum 11, præter arcem, & inſulam adjunctam oppido 12; eoque rem perduxit, ut talibus pactionibus 13 pacem tyrannus facere vellet 14: *Siciliam Dion ob-*

1 i.e. cum exiret, ut oppugnaret. 2 Collabefecit, evertit. Sic *remp. percellere.* Tac. A. 2, 39, 1. 3 Eò pervenerat. 4 Metropolin regni. 5 Benevolentia fidelis eſt, vel ad perpetuitatem. v. Cic. Off. 2, 7. Phil. 2, 44. Plin. Paneg. c. 49. Ter. Adel. 1, 1, 40. ſqq. Curt. 8, 8, 11. Salluſt. de rep. 3. 6 Suum regnum appetiturum. 7 Contra opinionem cecidit. 8 Præfectis ſcil. ad ſe deficientibus. 9 Ferociam, ſuperbiam, præſidentiam, arrogantiam regiæ magnitudinis. Cæſ. B G. 1, 33. *tantos ſibi ſpiritus, tantam arrogantiam ſumſerat.* 10 Contudit, perculit metu. 11 Scil. potitus eſt. Conſtitit illa civitas ex quatuor oppidis ſeu partibus, quarum prima dicebatur *Inſula*, altera *Acradina*, tertia *Tyche* à fano fortunæ, quarta *Neapolis*. v. Cluver. Sicil. ant. 1. 12. 12 Ubi Apollocrates aliquamdiu reſtitit. 13 Conditionibus, legibus. 14 Primum ſtatim pacem petiit, & dimidiam partem regni obtulit.

obtineret, Italiam 1 *Dionyſius*, *Syracuſas Apollocrates* 2, cui maximam fidem uni habebat Dion 3.

VI. Has tam proſperas, tamque inopinatas res 4 conſecuta eſt ſubita commutatio 5, quod fortuna ſua mobilitate 6, quem paulo ante extu-
2 lerat 7, demergere eſt adorta 8. Primum in filium, de quo commemoravi ſupra 9, ſævitiam ſuam exercuit 10. Nam cum uxorem reduxiſſet 11, quæ alii fuerat tradita, filiumque vellet revocare 12 ad virtutem à perdita 13 luxuria, accepit graviſſimum parens vulnus 14 morte filii:
3 deinde orta diſſenſio 15 eſt inter eum & Heraclidem: qui quidem principatum 16 non conce-

1 *Sc.* inferiorem, ut Calabriam & alias regiones, quas Tyranni ſubjugarant. 2 Filius Tyranni natu maximus, cui à patre arcem tuendam traditam eripuit Dion; ſed mox pace initâ ei totam conceſſit urbem. 3 Nihil me movet, ut cum Lambino hic ſubſtituam *Dionyſium*, cum potius Dioni res fuerit cum reconciliatu Apollocrate. 4 Felicitatem ſpe uberiorem. 5 Sc. ſortis adverſæ. 6 Inconſtantia, varietate. 7 Ab exilio ad ſumma evexerat faſtigio. 8 Deprimere aggreſſa eſt, voluit iterum infelicem reddere. 9 Paulo ante c. 4, 3, 5. 10 Crudelis fuit fortuna, ſævIit. 11 De integro veluti duxiſſet. integrè Svet. Dom. c. 8. *ob reductam in matrimonium uxorem*. Tac. A. 12, 8, 2. dixit *rurſus aſſumere uxorem*; & alibi *revocare* A. 14, 60, 6. 12 Deducere appoſitis cuſtodibus. 13 Extrema, intendit vituperium probroſe. 14 Conf. 14, 6, 1. dolor & luctus, quem parentes, liberi, mariti invicem ex calamitatibus ac mortibus ſuorum percipiunt, vulneribus comparatur frequentiſſimè: ut apud Tac. Agr. 7. 1. & c. 28. 6. Val. Max, 5, 10. ext. 1. Plin. Epiſt 8, 5. 15 Æmulatio. 16 Primum in rep. locum; quod ſolus imperaret.

cedens, factionem [1] comparavit. Neque is [2]
minus valebat [3] apud optimates; quorum con-
ſenſu præerat claſſi, cum Dion exercitum pede-
ſtrem teneret [4]. Non tulit hoc animo æquo [5] 4
Dion, & verſum illum Homeri retulit [6] ex ſe-
cunda rhapſodia [7], in quo hæc ſententia eſt:
*Non poſſe bene geri rempublicam multorum im-
periis* [8]. Quod dictum magna invidia conſe-
cuta eſt [9]. Namque aperuiſſe [10] videbatur, ſe
omnia in ſua poteſtate eſſe velle [11]. Hanc [12] il- 5
le non lenire obſequio [13], ſed acerbitate oppri-
mere [14] ſtuduit [15], Heraclidemque, cum Syra-
cuſas veniſſet, interficiendum curavit [16].

Quod

---

1 Studia, partes, conſenſum ac conjunctionem hominum malè affectorum, amicitia eſt inter bonos, factio inter malos. 2 Heraclides. 3 Auctoritatem obtinebat. 4 Præfectus eſſet peditatus & equitatus. 5 i. e. impatienter tulit, indoluit. 6 Recitavit, uſurpavit ſermone. 7 i. e. ex ſecundo libro Iliados. Nam ita vocantur ejus Poetæ libri. Pollux 4, 7. inter nomina poematum ῥαψῳδίαν ponit. Adde Suidam in hac voce, & Salmaſ. Exerc. Plin. p. 867. itemque Scalig. Poet. 1, 41. 8 Lib. 2, 205. ὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανίη, εἷς κοίρανος ἔςω, εἷς βασιλεύς. Hujusmodi verſus Homericos in ore ferebant ſubinde veteres; his judicia ſua de rebus, ſermonesque ſerios ac jocoſos efferebant. conf. Svet. Cal. 22. Dom. 12. Cic. Off. 1, 8. 9 Excepit; odioſum fuit. 10 Declaraſſe, oſtendiſſe. 11 Quod ad Monarchiam adſpiraret. 12 Invidiam ſcil. 13 Mitigare civilitate, com tate, indulgentia. 14 Vi & rigore extinguere. Cic. ad Q. Fr. 1, 1. *Si implacabiles iracundiæ ſunt, ſumma acerbitas eſt.* Similiter uſi Cæſ. B. G. 1, 32. Liv. 44, 10. 15 Allaboravit. 16 Permiſit iis, quos dudum eum interficere cupientes prohibuerat.

VII. Quod factum omnibus maximum timorem injecit 1. Nemo enim illo interfecto ſe tutum putabat 2. Ille autem adverſario 3 remoto licenius 4 eorum bona, quos ſciebat adverſus ſe
2 ſenſiſſe 5, militibus diſpertivit. Quibus diviſis, cum quotidiani maximi fierent ſumtus 6, celeriter pecunia deeſſe cœpit: neque quo manus porrigeret, ſuppetebat 7, niſi amicorum poſſeſſiones 8. Id hujusmodi erat, ut, cum milites reconciliaſſet, amitteret optimates 9.
3 Quarum rerum cura frangebatur 10, & inſuetus male audiendi 11, non æquo animo ferebat, de ſe ab iis male exiſtimari 12, quorum paullo ante in cœlum fuerat elatus laudibus. Vulgus autem, offenſa 13 in eum militum voluntate, libe-

1 Attulit, dedit. 2 Omnes ad ſe quoque gradum fieri opinabantur. 3 Eo, qui factionem comparabat, æmulo. 4 Per licentiam & vim dominationis. Namque ea, quæ in Dionyſio erat perſecutus, ſui immemor, jam committebat. 5 Diverſæ factionis fuiſſe. 6 Per largitionem, quæ non habet fundum. 7 Non erat unde raperet, nihil ſupererat. Curt. 7,8,19: *Jam etiam ad pecora noſtra avaras & inſtabiles manus porrigis*. 8 Bona, opes. 9 Eorum favorem. Subjectum ponitur pro Adjuncto. 10 Angebatur vehementer, ægritudinem animi ſentiebat. Sic *caſu alicujus frangi* Svet Aug. c. 65. 11 Non expertus antè ſiniſtrè de ſe opinantes. Sic *inſuetus contumeliæ* Cic. ad Att. 2, 21. 12 Per ſermones ſequiores. Ut apud Sen. Epiſt. 31. & de ira 3, 22. auctorem Dialogi de cauſ. corr. eloq. c. 1, 3. & Macrob. Sat. 2, 4. Ita *benè de aliquo exiſtimare* apud Cic. ad fam. 16. 4. Sic Svet. Aug 51, & Cal. 27. *opinari de aliquo malè.* v. Bernegg. ad Juſt. 12, 5, 8. 13 infenſa, infeſta, abalienata.

liberius loquebatur, & tyrannum non ferendum 1 dictabat 2.

Hæc ille intuens 3, cum, quemadmodum ſedaret 4, neſciret, & quorſum evaderent 5, timeret; Callicrates 6 quidam, civis Athenienſis, qui ſimul cum eo ex Peloponneſo in Siciliam venerat, homo & callidus & ad fraudem acutus 7, ſine ulla religione ac fide 8, adit ad Dionem, & ait: *eum in magno periculo eſſe, propter* 2
offenſionem 9 populi & odium militum: quod nullo modo evitare poſſet, niſi alicui ſuorum negotium daret, qui ſe ſimularet illi 10 inimicum. Quem ſi inveniſſet idoneum, facile omnium animos cogniturum, adverſarioſque ſublaturum, quod inimici ejus diſſidenti 11 ſuos ſenſus 12 aperturi forent. Tali conſilio probato excipit has 3
partes 13 ipſe Callicrates, & ſe armat 14 impruden-

1 Sed tollendum è medio. 2 Increpabat. 3 Conſiderans, ut 12, 1,2. 4 Leniret, reprimeret. 5 In quod magnum malum evenirent, quem eventum ſint habitura hæc negotia ſeu iſtæ res. 6 Alii autores *Calippum* vocant. 7 Pſeudopoliticus. v. Lipſ.Pol.2,14,12. 8 Qui nec fas, nec jus, nec divina, nec humana curaret; tam impius, ut jurejurando falleret. 9 Iram, indignationem, malevolentiam. 10 Dioni. 11 Qui ſe ſimularet ab eo diſſidere. 12 Cogitata animi, conſilia, propoſitum. Simili ferè arte uſus Auguſtus Svet. c.15. & Latinus Latiaris Tac.A.4,63.ſ. Simulatam per amicitiam periit quoque Datames inf. 14, 10.ſ. 13 In ſe ſuſcipit negotium. Translatio eſt à ſcena, ſive hiſtrionibus, qui aliorum partes agunt. 14 Robur mutuatur ab alterius imprudentia, qui neſciebat, tam profunde impium illum futurum.

dentia Dionis: ad eum interficiendum ſocios conquirit 1. Adverſarios ejus convenit, conjurationem 2 confirmat.
4 Res multis conſciis, quæ gereretur, elata 3 refertur ad Ariſtomachen ſororem Dionis, uxoremque Areten. Illæ timore perterritæ conveniunt 4, cujus de periculo 5 timebant. At ille negat, a Callicrate fieri ſibi inſidias, ſed illa, quæ agerentur, fieri præcepto 6
5 ſuo. Mulieres 7 nihilo ſecius Callicratem in ædem Proſerpinæ 8 deducunt, ac jurare cogunt 9, *nihil ab illo periculi fore Dioni.* Ille hac religione 10 non modo ab incepto 11 non deterritus, ſed ad maturandum 12 concitatus eſt, verens ne prius conſilium ſuum aperiretur, quam conata 13 perfeciſſet.

IX. Hac mente 14 proximo die feſto 15, cum a con-

1 Quos adſciſcat. 2 Conſpirationem, *συνομοσίαν*. 3 Efferri dicitur de arcano evulgato. Sic Cæſ. B. G. 1. 46. *in vulgus militum elatum eſt.* Ter. Phorm. 5, 7, 65. peccatum elatum foras. 4 Scil. eum, vel ejus cauſa. 5 Scil. vitæ & ſalutis. 6 Monito, juſſu. 7 Ariſtomache & Arete. 8 Hæc Dea præ cæteris apud Siculos colebatur, quod ibi rapta erat, & maximum erat Juramentum, quod in æde ejus fiebat. 9 Indutum amictu Deæ purpureo, & tenentem manu facem candentem. 10 Juramento hoc facto vel obligatione per jusjurandum facta. 11 Conatu, propoſito. 12 Tantò citius perficiendum. 13 Deſtinata. Sic Cæſ. B. G. 1, 3. & Svet. Galb. c. 17. Lucret. 3, 386. dixit *conata patrare.* Accius apud Nonium & Vellej. 2, 29, 1. *exſequi.* Juvenal. Sat. 13. *peragere.* 14 Hoc conſilio. 15 Sacro Proſerpinæ. Sic feſto Nativitatis Domini Leo Armenius à conjuratis interfectus, v. Zonaras.

conventu remotus ſe Dion domi tenerent 1,
atque in conclavi edito 2 recubuiſſet; conſciis 3
loca munitiora oppidi tradidit, domum cuſto-
dibus ſepſit 4, foribus, qui non diſcederent, cer-
tos 5 præfecit: navem triremem armatis or- 2
nat 6, Philoſtratoque fratri ſuo tradit: eamque
in portu agitari jubet, ut ſi 7 exercere remiges
vellet: cogitans, ſi forte conſiliis obſtitiſſet 8
fortuna, ut haberet, quo fugeret ad ſalutem 9.
Suorum autem e numero Zacynthios 10 adole- 3
ſcentes quosdam elegit, cum audaciſſimos, tum
viribus maximis 11: hisque dat negotium 12,
ut ad Dionem eant inermes, ſic ut 13 conveni-
endi ejus gratia viderentur 14 venire. Hi pro-
pter notitiam 15 ſunt intromiſſi. At illi, ut 4
limen 16 ejus intrarunt, foribus obſeratis 17 in
lecto cubantem invadunt: colligant, fit ſtre-
pitus, adeo ut exaudiri poſſet foris. Hic, ſic- 5
ut

---

1 Cum neminem conveniret, ſed ab operibus publicis quieſcens domi remaneret. 2 Separatiori loco in ſuperiori parte domus, v. Donat. ad Ter. Ev. 3, 5, 35. 3 Conjuratis aſſeclis. 4 Circumdedit. 5 Deſtinatos peculiariter ad has res obeundas. 6 Inſtruit, navigationi parat. Hinc Cæſ. B.C. 3, 14. naves dicit *omni genere armorum ornatiſſimus.* & Lucret. 2, 4, 2. *claſſem ornatam armis.* 7 ac ſi, quaſi, Cæſ. B.C. 3, 24. eundem ſenſum extulit per cauſam exercendorum remigum. 8 Si propoſitum intervertiſſet. 9 Ubi à perſequentibus tutus eſſet. 10 E Zacyntho profectos, maris Ionii inſulæ, quæ hod. è Zante. 11 Robuſtiſſimos. 12 Præcipit illis. 13 Ac ſi, ita ut. 14 Simulationem & ſpeciem notat. 15 Familiaritatem. Notis illis facilis fuit aditus. 16 Conclave. Eſt Synecdoche partis pro toto. 17 Occluſis intus per ſeram.

ut ante dictum eſt, quam inviſa ſit ſingularis
tentia 1, & miſeranda vita 2, qui ſe metui, qu
amari malunt 3, cuivis facile intellectu ſi
6 Namque illi ipſi cuſtodes, ſi propria fuiſſent v
luntate 4, foribus effractis ſervare eum potui
ſent, quod illi inermes 5 telum 6 foris flagitante
vivum tenebant. Cui cum ſuccurreret nemo
Lyco quidam Syracuſanus per feneſtras gladium
dedit, quo Dion interfectus eſt 7.

X. Confecta cæde cum multitudo viſendi 8 gratia introiſſet, nonnulli ab inſciis 9 pro noxiis 10 conciduntur 11. Nam celeri rumore dilato 12, Dioni vim allatam 13, multi concurrerant, quibus tale facinus diſplicebat. Hi falſa 14 ſu-

1 Unius imperium; ubi unus dominari cupit. v. c 5, 3. 2 Scil. eorum. 3 Contra Timoleon maluit ſe diligi, quàm metui. 20, 3, 4. Sidonius l. 1. Ep. 2. de Theodorico Rege Gothorum: *timet timeri*, Præclare Ennius: *quem metuunt, oderunt: quem quiſque odit, periiſſe expetit.* Cic. Off. 2, 7. 4 Si fuiſſent benevoli. 5 Tunicati, ſine gladiis. 6 i.e. gladium. 7 Plutarcho teſte Calippus brevi poſt eodem pugione, quo Dionem percuſſerat, occiſus fuit. 8 Videndi, ſpectandi. 9 Qui ignorabant veros cædis autores. 10 Noxiorum loco, vice. 11 Magna & ſubita clades facta eſt. 12 i.e. cum rumor differretur, emanaret, diſpergeretur. Ita Svet. Aug. 14. Idem in Jul. 13 *fama diſtulit.* Tacito abſolutè eſt *differtur.* A. 3, 12, 6. & 4, 25, 5. Simili phraſi Ter. Heav. Prol. 15. *differre rumores* & Tac. A. 1, 4 2. ac Petron. *differre quem rumoribus.* 13 Cædem ejus factam. Phraſi eadem ſed ſenſu paulo diverſo uſus Juſt. 18, 7, 8. *non tamen vim adferre religioni auſus eſt.* 14 Temeraria, iniquâ.

ſuſpicione ducti, immerentes 1 ut ſceleratos 2 occidunt. Hujus de morte, ut palam factum 2
eſt, mirabiliter vulgi mutata eſt voluntas 3. Nam qui vivum eum tyrannum vocitarunt, eundem liberatorem 4 patriæ, tyrannique expulſorem prædicabant 5. Sic ſubito miſericordia odio 3
ſucceſſerat 6, ut eum ſuo ſanguine, ſi poſſent, ab Acheronte 7 cuperent redimere. Itaque in urbe, celeberrimo loco 8 elatus 9, publice 10 ſepul- 4
cri monumento 11 donatus eſt. Diem obiit 12 circiter annos quinquaginta quinque natus 13; quartum poſt annum, quam ex Peloponneſo in Siciliam redierat.

XI. IPHI-

1 Innoxius, inſontes. 2 Ut noxios, qui cædem patrarint. 3 Calippus tamen principatum excepit, & menſes tredecim imperavit. 4 Ut liberatorem. 5 Inter elogia mortui; quales prædicationes eſt videre apud Tac. A. 2, 73. Svet. Ott. 12. Herodot. in Comm. 3, 11. & paſſim ap. alios. 6 *Virtutem incolumem odimus, ſublatam ex oculis quærimus invidi.* Horat. Od. 3, 24. *Iram ſæpè miſericordia retrò egit.* Sen. de ira 1, 16. conf. Curt. 7, 1, 1. 7 i. e. à ſepulcro, à mortuis. *Acheron* l. *Acheruns* Poetis fluvius eſt apud inferos. poetica ergò phraſis videri poteſt, pro qua Cic. pro Marc. c. 6. & 2. Catil. c. 9. & Liv. 26, 32. eſt *ab inferis excitare, exiſtere.* Attamen & Cic. poſt red. in Sen. cap. 10. dixit; *Metellos penè ex Acheronte excitatos.* 8 in foro, ubi & Græci claros viros ſepeliri ſoliti. v. Kirchman. de fun. 2, 26. 9 Cum ſepeliendus eſſet. v. not. 3, 3, 2. 10 Publico honore ſumtuque ita deſiderium ſignificabant. 11 Easdem voces, ne *ſepulcri* ſuperfluam putes, conjunxit Cic. Tuſc. 1, 14. 12 Idem quod *obiit diem ſupremum* 1, 7, 6. &c. 13 Tot annos jam impleverat.

XI.

IPHICRATES.

ARGUMENTUM.

1. Iphicrates nobilis diſciplina militari. 2. Bellum geſſit cum Thracibus, Lacedæmonios fugavit: Perſarum conductitiis præfuit; Epaminondam retardavit. 3. Ejus dotes & filii exprobratio de uxore barbara.

1. IPhicrates 1 Athenienſis non tam 2 magnitudine rerum geſtarum, quam diſciplina militari nobilitatus eſt 3. Fuit enim talis dux, ut non ſolum ætatis ſuæ cum primis 4 compararetur, ſed ne de majoribus natu 5 quidem quisquam anteponeretur.
2 Multum vero in bello verſatus, ſæpe exercitibus præfuit, nusquam culpa ſua male rem geſſit 6, ſemper conſilio 7 vi-

1 v. Diod. Sic. 13. ſqq. Plutarch. paſſim. Xenoph. H. Gr. 4. Æſchin. de falſ. leg. & in Cteſiph. Ariſtot. Rhet. Athenæus 4. & 12. Suidas, Polyæn. 2, 24. & 3, 9, 25. Frontin. 1, 4, 7. 1, 5, 24. 1, 6, 3. 2, 1, 5. ſ. 2, 5, 42. 2, 12, 4. 3, 12, 2. 4, 7, 23. Juſtin. 6, 5, 2. Seneca Controv. 6, 5. 2 Quidam legunt: *non tam genere & magn. r. g.* Nam ipſe Harmodio cuidam generis ignobilitatem exprobranti dixit: *Meum a me incipit genus, tuum autem in te deſinit.* Aptis militi inventis calceis, cavillo adſperſus eſt, ac ſi fuerit ſutoris filius. 3 Clarus factus eſt ac celebris. Multa in Ariſtot. Rhet. ex ejus orationibus prolata indicant, eum & bonum fuiſſe Rhetorem. 4 Cum præcipuis ejus temporis. 5 De iis, qui ſuperiori ætate vixerant. 6 Quod non vinceret in Ægypto, factum eſt culpa Pharnabazi apud Diod. 15, 43. 7 Prudentia.

vicit, tantumque eo valuit, ut multâ in re mili-
tari partim nova attulerit [1], partim meliora fe-
cerit. Namque ille pedeſtria [2] arma mutavit [3],
cum ante illum imperatorem [4] maximis cly-
peis, brevibus haſtis, minutis [5] gladiis, uteren-
tur. Ille e contrario peltam [6] pro parma [7] fe- 4
cit, a quo poſtea *peltaſtæ* [8] pedites appellantur:
ut ad motus concurſusque [9] eſſent leviores [10].
Haſtæ modum duplicavit [11]: gladios longiores
fecit. Idem genus loricarum mutavit, & pro
ferreis atque æneis linteas [12] dedit. Quo facto
expeditiores [13] milites reddidit. Nam ponde-
re [14] detracto, quod æque corpus tegeret & leve
eſſet, curavit [15].

Bellum cum Thracibus geſſit [16]: Seuthen II.
ſocium Athenienſium [17] in regnum reſtituit.
Apud

1 Invenerit, excogitaverit. 2 Quibus utuntur pedites. 3 Alia invenit pro prioribus. 4 Antequam ille eſſet imperator. 5 Brevioribus. 6 Scutum breve. v. Alex. ab Alex. 6, 22. & expreſſas figuras apud Pier. Hierogl. 4, 2. Lipſ. Anal. mil. Rom. 3, 2. Manut. in quæſit. per epiſt. 6. part. 3. 7 Scuto majori. 8 Lactantio ſunt *peltati*. conf. Rigalt. in Gloſſario tactico p. 143. 9 Bellantium ſcil. in prœlio. 10 Magis expediti. Unde levioris armaturæ pedites. 11 Magnitudine ſesquialtera auxit, juxta Diod. 12 Sive *lineas*. tales Strabo 3. p. 106. Luſitanis, Herodotus 7, 63. Aſſyriis, Svetonius Gal. c. 19 Romanis adſignant. Hinc apud Silium 3. v. 272. *lino munire latus*. v. Lazius de Rep. Rom. 8, 16. Quomodo confectæ, ut ferro reſtiterint, disquirunt & Caſaub. ad Svet. l. c. & Ferrarius de re veſt. 2, 4, 11. 13 Minus impeditos ad dimicandum pondere armorum. 14 Scil. armaturæ, ſive loricarum. 15 Invenit & efficere juſſit. 16 Cum octo navibus eo miſſus. 17 De quo & ſupra 7, 8, 3.

Apud Corinthum 1 tanta ſeveritate 2 exercitui præfuit, ut nullæ unquam in Græcia neque 3 exercitatiores 4 copiæ, neque magis dicto au-
2 dientes 5 fuerint duci: in eamque conſuetudinem adduxit 6, ut, cum prœlii ſignum 7 ab Imperatore eſſet datum, ſine ducis opera 8 ſic ordinatæ conſiſterent 9, ut ſinguli 10 a peritiſſimo
3 imperatore diſpoſiti viderentur 11. Hoc exercitu moram 12 Lacedæmoniorum intercepit 13: quod maxime tota 14 celebratum eſt 15 Græcia. Iterum eodem bello 16 omnes copias eorum fugavit. Quo facto magnam adeptus eſt 17 gloriam.

1 Unde Corinthium bellum, geſtum propter exſules à Spartanis cum Athenienſibus, Thebanis & Argivis, v. infra 17,5,1. 2 Tam rigidè leges militares obſervavit. v. Front. 3,12,2. 3 Duplex negatio in ejusmodi exemplis more Græcorum uſurpatur, alìàs, *nullæ vel exercit. vel magis &c.* 4 Quos nunquam paſſus eſt ociari. 5 i.e. Obedientes. 6 Ita eos conſuefecit. 7 Quo conſpecto alias dimicandi initium fieri ſolet. v. Lipſ. Mil. Rom. 4,12. 8 Nullo duce ordinante. 9 In acie ſtarent, acie inſtructâ adeſſent. 10 Scil. milites. 11 Servatis nempe ordinibus. De ſimili Macedonum diſciplina Curt. 3, 2, 14. 12 Μόρα ſive μοῖρα, à μείρω partior, eſt pars vel portio exercitus Laconici, manus, cohors, multitudo quingentorum, vel 700. vel 900. v. Cragius de rep. Lac. 4,4. & Meurſ. lect. Attic. 1, 16. quid ni moratores huc referas ex Curt. 4,10,10. 13 h. e. incautam ac imparatam occupavit. Sed quia alii autores cohortem eam occiſam ajunt, præferas forte *interfecit*. 14 Pro *in tota*, vel *à tota*. 15 Famâ nimirum, ut eſt 12, 1, 3. Sic Cic. pro Dom. & pro Cluent. *omnium ſermone celebratum*. 16 Corinthio. 17 Habuit, conſecutus eſt.

riam. Cum Artaxerxes [1] Ægyptio regi [2] bellum inferre voluit, Iphicratem ab Athenienſibus petivit ducem, quem præficeret exercitui conductitio [3], cujus numerus duodecim millium fuit. Quem quidem ſic omni diſciplina militari [4] erudivit, ut, quemadmodum quondam *Fabiani* [5] milites Romani appellati ſunt; ſic *Iphicratenſes* apud Græcos in ſumma laude fuerint [6]. Idem ſubſidio [7] Lacedæmoniis profectus, 4
5 Epaminondæ [8] retardavit impetus [9]. Nam niſi ejus adventus appropinquaſſet [10], non prius Thebani Sparta abſceſſiſſent [11], quam captam incendio deleſſent [12].

III Fuit autem & animo magno, & corpore, imperatoriaque forma [13], ut ipſo aſpectu cuivis injiceret [14] admirationem ſui [15]. Sed in labore 2 re-

1 Mnemon cognomine, Rex Perſarum. 2 Acori v. Diod. 15. 3 Qui ex peregrinis conſtat & mercede conducitur; mercenario, uti eſt 20, 1, 3. 4 De qua ὁπλοδιδασκαλία Veget. 1, 13. &c. & Herm. Hugo de mil. equ. 3, 1. 5 Per Antonomaſiam pro præſtantiſſimis. Reſpicit autem autor vel ad 300. Fabios, vel ad milites Q. Fabii Maximi in bello Punico. 6 Summe fuerint laudati. 7 Ad ſubſidium ferendum poſt Leuctricam pugnam. 8 Qui Thebanorum Dux erat. 9 Retudit hoſtis urgentis vim & incurſus. 10 Niſi cito adveniſſet Iphicrates. 11 Deceſſiſſent omiſſa oppugnatione. 12 Pro *deleviſſent* conf 2, 4, 1. 13 *Ea corporis magnitudine, ut dignus videretur Imperio*, uti de Celſo loquitur Treb. Pollio. *quæ dignitas oris longe lateque principem oſtentat*, ut de Trajano Plin. Paneg. c. 4. Dioni egregia voce σεμνοπρεπὲς τοῦ προσώπου dicitur. 14 Eleganter pro excitaret. Sic dicimus injicere timorem, ſpem, ſuſpicionem. 15 Venerationem, cultum, reverentiam.

remiſſus 1 nimis, parumque patiens, ut Theopompus 2 memoriæ prodidit: bonus vero civis 3 fideque magna 4. Quod cum in aliis rebus declaravit 5, tum maxime in Amyntæ Macedonis 6 liberis tuendis 7. Namque Eurydice 8, mater Perdiccæ & Philippi, cum his duobus pueris, Amynta mortuo, ad Iphicratem con-
3 fugit 9, ejusque opibus 10 defenſa eſt. Vixit ad ſenectutem placatis 11 in ſe ſuorum civium animis 12. Cauſam capitis ſemel dixit 13 bello ſociali 14, ſimul cum Timotheo 15, eoque judicio
4 eſt abſolutus 16. Meneſthea filium reliquit ex Threſſa 17 natum, Coti 18 regis filia. Is cum interrogaretur, *utrum pluris patrem matremve* 19 *fe-*

1 Laxus, languidus conf. de Alcibiade 7, 1, 4. 2 De quo ſupra 7, 11, 1. 3 Significanter de eo qui ſocietatis, ſtatus habitusque civilis amans officiis civilibus ſervit. 4 Vir admodum fidelis. 5 Ejus rei documenta dedit. 6 Regis, cujus filius Philippus pater Alexandri M. v. Juſt. 7, 4. 7 Defendendis. 8 Vidua a Pauſania regni invaſore agitata. 9 Se & filios in fidem Iphicratis, cum Imperio tum ad Amphipolim miſſi, tradidit. 10 Auxilio, patrocinio. Sic *opibus alicujus in calamitate tegi*, Cæſ. I. c. 3, 103. 11 Benevolis, ita Tac. H. 1, 31, 7. 12 Quos nunquam offendit. 13 Accuſatus proditionis ſe defendit, in judicio capitali pro ſe verba fecit. 14 Quod Athenienſes geſſerunt cum iis, qui a ſocietate defecerant; Byzantiis, Chiis, Rhodiis & Cois. conf. 12, 4, 1. 15 Qui damnatus eſt. v. inf. 13, 3, 4. 16 Quo ſtrategemate, refert Polyæn. 3, 9, 25. 17 Thracica fœmina. Hinc emendandus Sen. de tranqu. 2, 18. *Iphicrates* (potius Iphicratis F.) *cui mater barbara & Threſſa objiciebatur, reſpondit & Deorum matrem Idæam eſſe.* 18 Pro græca terminatione *Cotyes*. v. not. ad 2, 1, 1. Cotys bellum gerenti cum Thracibus dedit filiam. 19 Pro *an matrem*.

faceret 1? *matrem*, inquit. Id cum omnibus mirum videretur 2; at ille *merito*, inquit, *facio*, *Nam pater, quantum in ſe fuit* 3, *Thracem me genuit* 4: *contra ea mater, Athenienſem* 5.

1 Æſtimaret. 2 Propter mulierum exterarum contemtum apud Græcos. 3 Quantum potuit, cujus ſolius ea culpa eſt. 4 Quia e Barbaris uxorem duxit. 5 Scil. me genuit, quia illa nupſit Athenienſi.

XII.

CHABRIAS.

ARGUMENTUM.

1. *Chabrias novo pugnandi invento gloriam adeptus eſt.* 2. *Res ejus cum Nectanebo Ægyptio, Evagora Cyprio, &c.* 3. *Revocatur ex Ægypto domum, propter invidiam abeſt.* 4. *Periit bello, deſertus a ſuis.*

CHabrias 1 Athenienſis. Hic quoque in I.
ſummis 2 habitus eſt 3 ducibus, resque multas memoria dignas geſſit. Sed ex his elucet

1 v. Xenoph. H. Gr. 4. & 5. Diod. Sic. 15. & 16. Plutarch. in Phoc. Demoſth. contra Leptin. Athenæus 12. Polyæn. 3, 11. Frontin. 1, 4, 14. & 1, 12, 12. 2 i. e. ſummos *ſummi* dicuntur non tam loci faſtigio, quam commendatione imperatoriæ virtutis. conf. v. 2. 3 Reputatus, poſitus.

cet maxime 1 inventum 2 ejus in prœlio 3. quod
apud Thebas fecit 3, cum Bœotiis ſubſidio ve-
2 niſſet 4. Namque in eo 5 victoria fidente 6
ſummo duce Ageſilao, fugatis jam ab eo 7 con-
ductitiis catervis 8, reliquam phalangem 9 loco
vetuit cedere 10, obnixoque genu ſcuto 11 proje-
ctaque 12 haſta impetum excipere hoſtium 13
3 doluit. Id novum 14 Ageſilaus intuens 15 pro-
gredi non eſt auſus, ſuosque jam incurrentes 16
tuba revocavit 17. Hoc usque eo 18 tota Græcia
19 fama celebratum eſt, ut illo ſtatu 20 Chabrias
ſibi ſtatuam fieri voluerit, quæ publice ei ab A-
thenienſibus in foro conſtituta eſt 21. Ex quo
factum eſt, ut poſtea athletæ, ceterique artifices
his ſtatibus 22 in ſtatuis ponendis uterentur, in
quibus 23 victoriam 24 eſſent adepti.

Cha-

1 Illud potiſſimum & ad gloriam illuſtre eſt. 2 ἐύρημα, conſilium, ſtrategema. 3 Sic pugnam facere 10,5,2. 4 Adverſus Lacedæmonios. 5 Scil prælio ſive bello. 6 i.e De victoria tanquam certa fiduciam habente. 7 Sc. Ageſilao, qui ulteriorem ſibi victoriam promittebat ex aliquali ſucceſſu. 8 Mercenariis militibus, qui fermè delectui domeſtico opponuntur. 9 Aciem. 10 Scil. in prælio. 11 Obfirmato ad ſcutum, vel clypeo ad genu firmiter acclinato. 12 Porrecta vel erecta adverſus incurrentes. 13 Hoſtibus incurrentibus ſe objicere. 14 Hanc rem novam & inuſitatam. 15 Animadvertens. 16 In hoſtem impetum facientes. Sic Curt. 9,5,8. Flor.1,9 7.&c. 17 Inhibuit ſigno dato. 18 Pro *adeò*. 19 Pro *in tota Græcia*, uti Præf. 5 & 11, 2,3. 20 In illo corporis habitu & figura. 21 Poſita eſt in præmium virtutis & meritorum. 22 Poſitionibus, quas vulgò poſituras vocant. 23 Aliis eſt *cum*. 24 Magnam præ aliis gloriam.

Chabrias autem multa in Europa bella II.
adminiſtravit 1, cum dux Athenienſium eſſet.
Multa in Ægypto ſua ſponte 2 geſſit. Nam Ne-
ctanebum adjutum 3 profectus, regnum ei
conſtituit 4. Fecit idem Cypri 5, ſed publice 6 2
ab Athenienſibus Evagoræ 7 adjutor 8 datus:
neque prius inde diſceſſit, quam totam inſu-
lam 9 bello devinceret. Qua ex re Athenien-
ſes magnam gloriam ſunt adepti. Interim 3
bellum inter Ægyptios 10 & Perſas conflatum
eſt 11: & Athenienſes cum Artaxerxe ſocieta-
tem habebant, Lacedæmonii cum Ægyptiis,
a quibus magnas prædas Ageſilaus rex eo-
rum faciebat 12. Id intuens 13 Chabrias, cum in
re nulla Ageſilao cederet, ſua ſponte 14 eos ad-
jutum profectus, Ægyptiæ claſſi præfuit: pede-
ſtribus copiis 15 Ageſilaus.

Tum præfecti regis Perſiæ legatos miſerunt III.
Athenas queſtum 16, quod Chabrias adverſum
re-

---

1 Geſſit tanquam Dux. 2 Privato officio, non publica auctoritate. 3 Ut adjuvaret eum. Cæterum alii Tacho, ſeu, ut Polyænus vocat, Thamo, non Nectanebo, Chabriam adfuiſſe ſcribunt. 4 Stabilivit. 5 Pro *in Cypro*. 6 Non ſua ſponte, ut antea. 7 Regi vel regulo Cypri Salaminio. 8 Collega belli gerendi. 9 Cyprum. 10 Qui defecerant a Perſis. 11 Conf. 18, 3, 1. Sic locuti Hirtius de B. G. 8, 6. & de B. Alex. c. 1. Vellej. 2, 55, 2. & Cic. Phil. 2. 12 Sic & Cic. 3. in Verr. c. 50. loquitur. Uſitatius eſt *prædas agere, cogere*. Sed hic *facere prædas* idem eſſe videtur ac *multis muneribus donari*. v. 17, 8, 6. 13 Conſiderans. 14 Injuſſu populi, uti modo §. 1. 15 Equitatui & peditatui, conf. 9, 1, 1. 16 Ut renunciarent & quererentur.

regem bellum gereret cum Ægyptiis. Athenienſes *diem certam Chabriæ præſtituerunt* 1, *quam ante domum niſi rediiſſet*, *capitis ſe illum damnaturos denunciarunt* 2. Hoc ille nuntio 3 Athenas rediit, neque ibi diutius eſt mo-
2 ratus, quam fuit neceſſe 4. Non enim libenter
erat 5 ante oculos civium ſuorum: quod & vivebat laute 6, & indulgebat ſibi liberalius 7,
3 quam ut invidiam vulgi poſſet effugere. Eſt
enim hoc commune 8 vitium in magnis liberiſque 9 civitatibus, ut invidia 10 gloriæ comes ſit 11: & libenter de his detrahant 12, quos eminere 13 videant altius: neque animo æquo pau-

---

1 Præfiniverunt. Eadem elegantia Cic. pro Quint. c. 9. *cui tempus præſtituere*, & in Verr. c. 56. *diem præſtituere operi faciundo*. 2 Cum imperio & ſeveritate edixerunt. Sic Curt. 7, 7, 25. &c. 3 Poſtquam hæc comperiſſet. 4 Neceſſarium criminis purgandi cauſa. 5 Verſabatur. Secretum & ſeceſſum quærebat. Eodem animo Tiberius Capreas petiit Tac. A. 4, 67, 1. & 6, 10, 2. 6 Splendide. 7 Curarum laxamenta amabat abundantius. conf. de aliis ducibus delicias haut ita reformidantibus Cæl. Rhodig. lect. ant. 9, 11. 8 Univerſale. 9 Ubi omnes cives ejusdem libertatis ſunt. 10 Qua invidetur. *Vitium parvis magnisque civitatibus commune*, *ignorantia recti & invidia* Tac. Agr. 1, 1. 11 *Aſſidua eminentis fortunæ comes invidia, altiſſimisque adhæret.* Vellej. 1, 9, 6. *Nunquam eminentia invidia carent.* Ib. 2, 40, 5. 12 Per invidioſam & obtrectatoriam depreſſionem. ita Cic. pro Rabir. c. 7. *quo facilius de hoc ſenatu detrahere poſſitis:* Paulo ante dixerat: *in invidiam vocatis*. Ap. eundem Q. Frater: *Qui ſe detrahere volunt*. Amm. Marcell. 30, 29. *de fortibus detrahebat*. conf. infra 20, 5, 3. & Tac. H. 2, 20, 4. 13 Attolli honoribus, potentia,

pauperes [1] alienam opulentiam [2] intuentur for-
tunam. Itaque Chabrias,quoad ei licebat [3],plu-
rimum [4] aberat. Neque vero ſolus ille aberat 4
Athenis libenter, ſed omnes fere principes fece-
runt idem: quod tantum ſe ab invidia putabant
futuros [5], quantum a conſpectu ſuorum receſſiſ-
ſent [6]. Itaque Conon [7] plurimum Cypri vixit, 5
Iphicrates in Thracia, Timotheus Lesbi, Cha-
res in Sigæo [8]. Diſſimilis quidem Chares eo-
rum factis & moribus [9], ſed tamen Athenis &
honoratus & potens.

Chabrias autem periit bello ſociali [10] tali IV.
modo. Oppugnabant Athenienſes Chium [11].
Erat in claſſe Chabrias privatus [12], ſed omnes,
qui in magiſtratu erant, auctoritate anteibat,
eumque magis milites, quam [13] qui præerant,
aſpi-

1 Vulgus Salluſt. Catil.17. *Semper in civitate, quibus opes nullæ ſunt, bonis invident.* 2 Auſonio etiam uſurpatam vocem Lambinus comparat illi, quod veteres dixerunt *violens & violentus*. 3 Quantum fieri poterat. 4 i. e. ſæpiſſimè, plerumque, maximam partem. Ter.Ph.1,4,17. *domum ire pergam, ibi plurimum eſt.* 5 Se eſſe remotos ab obtrectationibus invidorum. aliis eſt *abſuturos* vel *afuturos*. 6 à patria fuiſſent abſentes. 7 Hæc omnia ex Theopompi Hiſt. Phili p. XIII. ad verbum deſcripta citantur ab Athenæo 12, 8. 8. Promontorio ad Trojam. 9 Quia tardus fuit in rebus agendis & effuſus in deliciis. 10 De quo ſupra 11, 3, 3. 11 Quæ eſt una ex quatuor ſociis civitatibus, quæ defecerant. 12 Qui tam erat ſine imperio, opponitur iis, qui erant in magiſtratu. Aliis cum Charete dux belli fuiſſe dicitur. 13 Subintellige *eos*; ut 10,9,5.

aſpiciebant 1. Quæ res ei maturavit 2 mortem. Nam dum primus ſtudet 3 portum intrare, & gubernatorem 4 jubet eo 5 dirigere na-
2 vem, ipſe ſibi perniciei fuit. Cum enim eo penetraſſet 6, ceteræ non ſunt ſecutæ. Quo facto circumfuſus 7 hoſtium concurſu, cum fortiſſime pugnaret, navis roſtro 8 percuſſa, cœpit
3 ſidere 9. Hinc cum refugere poſſet 10, ſi ſe in mare dejeciſſet, quod ſuberat 11 claſſis Athenienſium, quæ exciperet natantes 12; perire maluit, quam armis abjectis 13 navem relinquere,
4 in qua fuerat vectus. Id ceteri facere noluerunt, qui nando in tutum pervenerunt 14. At ille præſtare 15 honeſtam mortem exiſtimans turpi vitæ comminus pugnans telis hoſtium interfectus eſt.

XIII. TI-

1 Reverebantur, honorabant. *Aſpectare* dixit Tac. A. 1, 4, 1. ſic *intueri* Liv. 37, 54. Eſt Metonymia effectus pro cauſa. 2 Acceleravit. 3 Feſtinat; in periculis adeundis calidior quam callidior & cautior, in aliis ſegnis & tardus, ut refert Plut. in vita Phoc. 4 Scil. navis. propria nauticæ rei vox. Scheffer. de milit. nav. 4, 6. 5 Scil. in portum. 6 Intraſſet, deveniſſet non ſine difficultate & periculo. 7 Circumdatus, undique cinctus. 8 Parte anteriori a prora prominente. 9 Subſidere, mergi, obrui undis. Apud Sen. Suaſ. 1. *jam ſidere limo navigio &c.* 10 Si legas cum nonnullis *non poſſet*, neceſſe eſt, ut pro *ſi* ſequatur *niſi*. 11 Non procul aberat. 12 Scil. Chabriam & comites; alii *natantem* legunt. 13 Id quod flagitium putatur militare vid. de hoc more Sen. de Benef. 5, 3. Godeſcalcus in Vegetii 2, 14. Bernegg. qv. Miſc. 29. ac not. in Juſt. 33, 2, 3. 14 Excepti a ſuis. 15 Antecellere. Tac. Agr. 33, 11. *Et honeſta mors turpi vita potior, & incolumitas ac decus eodem loco ſita ſunt.*

XIII.

TIMOTHEUS.

ARGUMENTUM.

1. *Timotheus deſcribitur. Ejus res geſtæ. 2. Victis Lacedæmoniis ei ſtatua poſita. 3. Senex Meneſtheo in conſilium datus, accuſatus, damnatus. 4. Filius muros reficere cogitur. Fides Jaſonis.*

Timotheus 1, Cononis filius 2 Athenienſis. 1
Hic a patre acceptam gloriam 3 multis auxit virtutibus 4. Fuit enim diſertus 5, impiger, laborioſus, rei militaris peritus, neque minus civitatis regendæ 6. Multa hujus ſunt præclare facta, ſed hæc maxime illuſtria. 2
Olynthios & Byzantios 7 bello ſubegit. Samum 8 cepit, in

1 v. Xenoph. 5. & 6. Diod. Sic. 15. & 16. Plutarch. in Syll. Suidas. Athenæus 13. Demoſth. orat. περὶ τῶν ἐν χεῤῥονήσῳ. Ælian. var. H. 2 18. & 20. 3, 16 & 47. 13, 43. 14, 3. Polyæn. 3, 10. Frontin. 1, 12, 11. 2, 5, 47. Cic. Offic. 1, 32. orat. 3, 34. Tuſc. 5, 35. conf. ſupra 11, 3, 8. & 12, 3, 4. 2 Ex Threſſa matre. 3 Scil. belli. 4 Scil. doctrinæ & ingenii. v. Cic. Off. 1, 32. rarum hoc eſt exemplum. Sæpius ἡρώων τέκνα πήματα. v. Juven. Sat. 8. Bernegg. ad Juſt. 29, 1, 18. 5 Inſtitutus nempe ab Iſocrate. 6 Scil. peritus fuit. *Excellentibus ingeniis citius defuit ars, qua civem regant, quam qua hoſtem ſuperent.* Liv. 2. 43. conf. ſupra 2, 6, 1. 7 Principes olim urbes Thraciæ fuerunt, Byzantium ad Bosphorum, & Olynthus in finibus Macedoniæ ſita. 8 Maris Ionii Inſulam.

in qua oppugnanda ſuperiore bello Athenienſes mille & ducenta talenta 1 conſumſerant 2. Id ille ſine ulla publica impenſa 3 populo reſtituit 4. Adverſum Cotym 5 bella geſſit, ab eoque mille & ducenta talenta prædæ 6 in publicum
3 retulit 7. Cyzicum obſidione liberavit 8. Ariobarzani 9 ſimul cum Ageſilao auxilio 10 profectus eſt: à quo 11 cum Laco 12 pecuniam numeratam accepiſſet, ille cives ſuos agro atque urbibus augeri 13 maluit, quam id ſumere, cujus partem domum ſuam ferre 14 poſſet. Itaque accepit Crithoten 15 & Seſtum 16.

II. Idem claſſi præfectus circumvehens 17 Peloponneſum, Laconicam 18 populatus, claſſem eo-

---

1 Septingenta viginti millia coronatorum. v. 15, 4, 1. 2 Impenderant. 3 Ne cogerentur pecuniam ſumere ex ærario publico, aut viritim conferre. 4 Per prædam, de qua ſequitur. 5 Regem Paphlagoniæ, aut, uti ex 11, 3. 4. liquet, Thraciæ, qui poſt affinitatem cum Iphicrate, Athenienſibus non manſit fidelis. 6 Scil. factæ, vel quam ab eo fecerat. 7 Ærario publico intulit. 8 Nec Diodorus 15, 81. addit, à quo hoſte urbs fuerit obſeſſa. 9 Regis Perſarum præfecto in Lydia &c. v. 14. 2, 4. 10 Ad auxilium ferendum. 11 Ariobarzane. 12 Ageſilaus. 13 Locupletari, donari. 14 Conferre, in ſuum convertere. Eâdem abſtinentiâ fuit Curius in Aurel. Vict. Vir. illuſtr. c. 33. & Mummius c. 60. 15 Urbem Helleſponti in Cherſoneſo Thracica, pro qua alii habent Erichthonem. 16 Urbem itidem ad Helleſpontum Abydo objectam Leandri & Herûs amoribus nobilem. 17 Pro circumvectus, ſcil. claſſe. Sic dicitur equo vehens pro equo vectus. Lambinus mallet *circumiens*. Sed alterum tuetur Salmaſ. ad Solin. p. 15. 18 Scil. regionem.

eorum fugavit. Corcyram 1 ſub imperium
Athenienſium redegit: ſociosque idem ad-
junxit 2 Epirotas 3, Athamanas 4, Chaonas 5, o-
mnesque eas gentes, quæ mare illud adja-
cent 6. Quo facto Lacedæmonii de diutina 2
contentione deſtiterunt 7, & ſua ſponte Athe-
nienſibus imperii maritimi principatum con-
ceſſerunt 8; pacemque his legibus conſtitue-
runt 9, *ut Athenienſes mari duces eſſent* 10. Quæ
victoria tantæ fuit Atticis lætitiæ, ut tum pri-
mum 11 aræ Paci 12 publicæ ſint factæ, eique
deæ pulvinar 13 ſit inſtitutum. Cujus laudis ut 3
memoria 14 maneret, Timotheo publice ſta-
tuam 15 in foro poſuerunt: qui honos huic uni
ante hoc tempus 16 contigit: ut cum patri po-
pulus ſtatuam poſuiſſet, filio quoque daret. Sic
juxta

1 Inſulam Ionicam ad ſeditionem maximè proclivem. 2 Fecit. 3 Epiri incolas. 4 Populos Ætoliæ Epiro finitimæ. v. Plin. 4, 2. 5 Populos ad Epiri partem, quæ mare reſpicit. 6 i.e. maritimas, ſimili conſtructione Lucret. 5, 545. *Usque adeò magni refert, quid quæ adjaceat res.* 7 Controverſiam omiſerunt. 8 Eos agnoverunt maris dominos. 9 Fecerunt. 10 Ut ipſi terra; id quod addit Diod. 15, 67. 11 At Plutarchus in Cimone tradit, aram pacis eſſe poſitam poſt victoriam Cimonis ad Eurymedonta contra Perſas. 12 Nam Ethnici πάντα θεοποιῦσι, præſertim τὰ νοητὰ, virtutes, vitia &c. 13 Inter divinos honores pulvinaria ſterni conſueverunt in templis. Lambinus lectulos, in quibus Deorum ſtatuæ collocarentur, exponit. Donatus ad Svet. Cæſ. 76. interpreratur ea, quæ ſuper lectos ſtratos ad ſimulacra numinum ſublevanda poſita fuerint. 14 Glorioſa ſcil. 15 v. Meurſii Cecropia c. 13. 16 Usque in hoc tempus.

juxta poſita recens filii, veterem patris renovavit memoriam 1.

III. Hic cum eſſet magno natu 2, & magiſtratus
gerere 3 deſiſſet, bello Athenienſes undique
premi ſunt cœpti. Defecerat Samus 4: deſcierat
Helleſpontus 5: Philippus jam tum
valens 6 Macedo multa moliebatur 7: cui oppoſitus
8 Chares cum eſſet, non ſatis in eo præ-
2 ſidii 9 putabatur. Fit Meneſtheus prætor, filius
Iphicratis, gener Timothei, & ut ad bellum
proficiſcatur, decernitur 10. Huic in conſilium
dantur 11 duo uſu 12 & ſapientia præſtantes,
quorum conſilio uteretur 13, pater 14 & ſocer
15: quod in his tanta erat auctoritas, ut
magna ſpes eſſet, per eos amiſſa poſſe recupera-
3 ri 16. Hi cum Samum profecti eſſent, & eodem
Chares 17 adventu eorum 18 cognito, cum
ſuis copiis proficiſceretur, ne quid abſente ſe
ge-

1 Recordationem & famam. 2 Senex ætate provectus. Sic. Liv. 2, 8. & 10, 38. 3 Adminiſtrare. 4 i. e. Samii ſive incolæ ejus inſulæ. 5 i. e. Populi ad Helleſpontum. 6 Potens & opibus ad oppreſſionem cæterorum invaleſcens. 7 Scil, dominationis conſilio. 8 Opponi alicui eleganter dicitur is, qui ſuas in hoſtem curas intendere jubetur, ſi quid ab eo moveatur. 9 Roboris & fortitudinis, vid. de Charete *12*, 3. 4. 10 à ſenatu Athenienſi ſumma belli gerendi ei committitur. 11 Adjutores ſeu conſiliarii aſſignantur. 12 Experientia. 13 Scioppius hæc verba ſuperflua putat. Lambino & Boſio videntur ἐπεξεγητικά. 14 Iphicrates. 15 Timotheus. 16 Reſtitui, in bello denuò acquiri. 17 Imprudens & ignavus. 18 Novorum ducum

geſtum videretur 1 accidit, cum ad inſulam 2 appropinquarent, ut magna tempeſtas 3 oriretur: quam evitare duo veteres imperatores 4 utile arbitrati, ſuam claſſem ſuppreſſerunt 5. At ille 6 temeraria uſus ratione 7, non ceſſit 8 majorum natu 9 auctoritati: & ut ſi 10 in ſua navi 11 eſſet fortuna 12, quo contenderat 13, pervenit: eodemque ut ſequerentur, ad Timotheum & Iphicratem nuntium miſit 14. Hinc male re geſta, compluribus amiſſis navibus, eodem, unde erat profectus, ſe recepit 15, literasque Athenas publice 16 miſit, *ſibi proclive fuiſſe, Samum capere, niſi à Timotheo & Iphicrate deſertus eſſet.* Ob eam rem in crimen vocaban-

4

5

1 Ut partem gloriæ ſibi vindicari poſſet. 2 Diodorus 15. tradit, ad Byzantium hoc contigiſſe. 3 Vis venti. 4 Iphicrates & Timotheus. 5 repreſſerunt, a curſu & progreſſu continuerunt. 6 Chares. 7 Modo & via agendi. 8 Non obſecutus eſt ſenioribus propter auctoritatem, quâ pollebant. 9 imperatorum veterum; ut ipſe Varro interpretatur apud Nonium & Val.Max. 2,1,9. tanquam majores natu adoleſcentium communes patres eſſent. 10 Ac ſi, tanquam ſi. 11 Quidam legunt in ſua manu, quod idem eſt ac in ſua poteſtate, ac ſi ab ipſo regeretur & ad arbitrium flecteretur. De Latone Vellej. 2, 35, 1, *fortunam ſemper in poteſtate ſua habuit.* 12 Tanquam de Dea ita loquuntur gentiles, cum illarum rerum, quæ ſuas cauſas & interiores rationes hominibus non produnt, adminiſtrationem volunt innuere, ſive eventum potius. 13 Curſum direxerat. 14 Sed noluerunt ſequi. 15 Reverſus eſt. 16 à republica noſcendas.

bantur 1. Populus 2 acer 3, ſuſpicax, mobilis 4, adverſarius 5, invidus etiam potentiæ 6, domum revocat: accuſantur proditionis. Hoc judicio damnatur Timotheus 7, liſque ejus æſtimatur 8 centum talentis. Ille odio ingratæ civitatis coactus, Chalcidem 9 ſe contulit.

IV. Hujus poſt mortem cum populum judicii ſui pœniteret, multæ 10 novem partes detraxit 11, & decem talenta 12 Cononem filium ejus, ad muri quandam partem reficiendam juſſit dare. In quo fortunæ varietas 13 eſt animadverſa 14. Nam quos avus Conon miros ex hoſtium præda patriæ reſtituerat, eosdem nepos, cum ſumma ignominia familiæ 15, ex
2 ſua re familiari 16 reficere coactus eſt. Timothei autem, moderatæ 17 ſapientisque vitæ, complura poſſumus proferre teſtimonia 18. Uno

eri-

---

1 Accuſabantur, rei cenſebantur. Ovid. de Pont. 4, 14. *Inque novum crimen carmina noſtra vocat.* 2 Locus memorabilis de ingenio multitudinis, quem illuſtrat ulterius Lipſ. Polit. 4, 5. 3 Ὀξύθυμος, irritabilis. 4 Inconſtans. v. Curt. 4, 10, 7. 5 Hac voce notatur adverſandi premendique ſuperiores libido. 6 Qui viris principibus ob potentiam invidet. 7 Abſoluto Iphicrate, uti eſt 11, 3, 3. 8 Ex æſtimatione delicti multatur, v. 1, 7, 6. 9 Urbem Eubœæ inſulæ, conf. 12, 3, 4. 10 Pecuniæ multatitiæ. 11 Remiſit; minuit multam his partibus. 12 6000 coronatos v. 15, 4, 1. 13 In permutandis rerum proſperarum & adverſarum eventibus. conf. 25, 10, 2. 14 Eſt obſervata. 15 Ex intentione malevolorum, qui duces de ſe optimè meritos tam malè tractarunt. 16 Suis ſumptibus. 17 Civilitatis nomine & bonitatis, quam alibi vocat. 18 Argumenta, indicia.

erimus contenti, quod ex eo facile conjici poterit, quam charus ſuis fuerit. Cum Athenis adoleſcentulus cauſam diceret 1, non ſolum amici privatique hoſpites 2 ad eum defendendum 3 convenerunt, ſed etiam in eis Jaſon 4 tyrannus, qui illo tempore fuit omnium
potentiſſimus. Hic cum in patria 5 ſine ſatelli- 3
tibus ſe tutum non arbitraretur 6, Athenas ſine ullo præſidio 7 venit: tantique hoſpitem fecit 8, ut mallet ſe capitis periculum adire 9, quam Timotheo de fama dimicandi 10 deeſſe 11. Hunc adverſus 12 tamen Timotheus poſtea populi juſſu bellum geſſit: patriæque ſanctiora jura quam hoſpitii, eſſe duxit 13. Hæc extre- 4
ma fuit ætas 14 imperatorum Athenienſium, Iphicratis, Chabriæ, Timothei: neque poſt illo-

rum

1 Cum accuſatus ſe defenderet. 2 Qui nullius officiis præerant. 3 Ut ei in judicio adeſſent. 4 Non Argonautarum ille princeps, ſed Theſſalorum tyrannus, occiſus tandem à fratre Polydoro, quem viciſſim frater Alexander ſuſtulit, de quo 16, 5, 1. 5 Pheris in Theſſalia, unde Pheræus dictus, ubi ſe metui quam diligi maluit. 6 Non auſus in publicum prodire, niſi armatis undiquaque viris ſtipatus. 7 Sine ſatellitio, absque metu periculi, ſine comitatu. 8 Æſtimavit. 9 Venire in periculum. Sic ſæpè Curtius 4, 15, 21. & 25. 4, 16, 20. 10 Diſceptanti de cauſa judiciali & exiſtimatione honeſti viri. 11 Eum non defendere. 12 Pro *adverſus hunc* per Anaſtrophen. 13 Reſpectu obligationis, cum quis patriæ magis quam hoſpiti obligetur. *Ajunt patriam amicitiæ praeferendam eſſe.* v. Tull. ad fam. 10, 28. *Privata beneficia à rebus publicis ſecreta ſunt.* v. Juſt. 31, 7, 5. 14 Hi ultimi fuerunt Imperatores.

rum obitum quiſquam dux in illa urbe fuit dignus memoria 1.

XIV.

DATAMES.

ARGUMENTUM.

1. Datames barbarorum clariſſimus, bello Artaxerxis contra Caduſios, paternam provinciam, Ciliciæ partem, meruit. 2. Thyum vivum capit. 3. Captum inſolito ornatu regi adducit. Copiis contra Ægyptios præficitur. 4. Revocatus Aſpim Cappadocem capit. 5. Aulicorum inſidias edoctus Cappadociam ſibi & Paphlagoniam occupat. 6. Filium in Piſidas amittit, quos ſoceri perfidiam ultus ſuperat. 7. Proditur à filio. 8. Autophradatem contra ſe miſſum vincit. 9. Regis inſidias callide declinat. 10. Dolo Mithridatis deceptus. 11. In colloquio per fraudem occiditur.

I. VEnio nunc 2 ad fortiſſimum virum 3, max-

1 Ἀξιομνημόνευςος, celebrari dignus ad poſteros, memorabilis. 2 Tranſitionis formula Ciceroni etiam uſurpata. 3 Cujus res pauci admodum attingunt, e. g. Diod. Sic. 15. Polyæn. 7, 21 & 29. Frontin. 2,7,9. His Barthius Adverſ. 52.14. annumerat Æneam Tacticum à Caſaubono editum.

ximique conſilii 1, omnium barbarorum 2: ex-
ceptis duobus Carthaginienſibus, Hamilcare, &
Hannibale. De quo hoc 3 plura referemus 4: 2
quod & obſcuriora ſunt ejus geſta 5 pleraque,
& ea quæ proſpera ei ceſſerunt 6, non magnitu-
dine copiarum, ſed conſilii, quo tum 7 omnes
ſuperabat, acciderunt. Quorum niſi ratio ex-
plicata fuerit 8, res apparere 9 non poterunt.
Datames patre Camiſſare, natione Care 10, ma- 3
tre Scythiſſa natus, primum militum numero 11
fuit apud Artaxerxem, eorum qui regiam
tuebantur 12: pater ejus Camiſſares, quod &
manu fortis & bello ſtrenuus, & regi multis
locis fidelis erat repertus 13, habuit provinci-
am partem Ciliciæ 14 juxta Cappadociam,
quam incolunt Leucoſyri 15. Datames milita- 4
re

1 Scil. virum, facultate ingenii prudentis præditum. 2 Inter omnes Barbaros, qui Græci & Latini non ſunt. 3 Pro tanto. 4 Apparet Hiſtorici cura in eruendis & explanandis obſcurioribus. 5 Facta, res geſtæ. 6 i. e. Ejus res bello feliciter geſtæ, ſecunda prælia. 7 Aliis eſt, *quo tantum non omnes.* 8 Requiritur accuratior expoſitio circumſtantiarum, ut vulgo vocant. q. d. non ſufficit dicere, quid geſſerit, ſed quibus in gerendo vel difficultatibus conflictatus, vel rationibus uſus. 9 Clare & perſpicue cognoſci. 10 Qui pater natione Curt. ex Caria regione oriundus erat. 11 Loco, conditione. 12 Quæ militia vocatur cuſtodia aulica. 13 Attende, quibus recte munera, honores ac provinciæ mandentur. 14 Non totam Ciliciam, quæ regionibus Aſiæ minoris annumeratur. 15 Qui nunc Cappadoces a Cappadoce amne v. Plin. 6, 3. Leucoſyri olim dicti ab albo colore ad differentiam Syrorum fuſci coloris.

re munus 1 fungens 2, primum qualis eſſet, apparuit 3 in bello, quod rex adverſus Caduſios 4 geſſit. Namque hic multis millibus regiorum 5 interfectis, magni 6 fuit ejus opera. Quo factum eſt, ut cum in eo bello cecidiſſet Camiſſares, paterna ei traderetur 7 provincia 8.

II. Pari ſe virtute 9 poſtea præbuit 10, cum Autophradates 11 juſſu regis bello perſequeretur eos, qui defecerant. Namque ejus opera 12 hoſtes, cum caſtra jam intraſſent, profligati 13 ſunt, exercitusque reliquus conſervatus regis eſt 14. Qua ex re majoribus rebus præeſſe cœ-
2 pit. Erat eo tempore Thyus 15 dynaſtes 16 Paphlagoniæ, antiquo genere natus à Pylæmene illo

1 Officium. 2 De exemplis cum quarto caſu. v. Voſſ. de Conſtruct. c. 22. 3 Alii legunt *aperuit*, i.e. clare demonſtravit; oſtendit virtutem ſuam. 4 Gentem inter mare Caſpium & Pontum Euxinum ſitam. v. Stephan. & Plin. 6, 17. 5 Nonnullæ editiones plenius legunt; *multis millibus hoſtium, & regiorum non paucis interf.* 6 Scil. pretii. 7 Demandaretur. 8 Cujus pater præfectus fuerat, Cappadocia. 9 Fortitudine bellica. 10 Geſſit. 11 Lydiæ Satrapes, qui & ipſe poſtea defecit. 12 Per eum Datamem. 13 Deleti, fugati. 14 Scil. incolumis. 15 Cujus meminit Athenæus 4, 10 & 10, 3. 16 Athenæus *Regem Paphlagoniæ* vocat, ſicut & mox c. 3, 5. *nobilis rex* dicitur. Ita enim vocari poſſunt & ſolent reguli, toparchæ &c. Ita Scriptura S. cujuslibet civitatis Dominum *regem* vocat. Sic Adjubenam regulum Strabo vocat principem, Joſephus regem. Gradus Cic. Phil. 11, 12. ita exprimit: *Reges, tetrarchas, dynaſtas.* Scriptor B. Alex. 64, *reges, tyrannos, Dynaſtas.* Uſum vocis non aſſequitur Donat. ad Svet. Tib. 26.

illo 1, quem Homerus Troico bello à Patroclo 2 interſectum ait. Is regi dicto audiens non erat 3. Quam ob cauſam bello eum perſequi conſtituit, eique rei 4 præfecit Datamem propinquum Paphlagonis. Namque ex fratre & ſorore erant nati 5. Quam ob cauſam Data- 3
mes omnia primum experiri 6 voluit, ut ſine armis propinquum ad officium 7 reduceret. Ad quem cum veniſſet ſine præſidio 8, quod ab amico nullas vereretur inſidias, pæne interiit 9. Nam Thyus eum clam 10 interficere voluit. E- 4
rat mater 11 cum Datame amita Paphlagonis. Ea, quid ageretur 12, reſciit 13, filiumque monuit 14. Ille fuga periculum evitavit, bel- 5
lumque indixit 15 Thyo. In quo cum ab Ariobarzane præfecto Lydiæ & Ioniæ totiusque Phrygiæ 16 deſertus eſſet, nihilo ſegnius 17 perſeve-

1 Qui Paphlagonas duxit bello Trojano. v. Homer. Iliad. 2. v.851. 2 Imò à Menelao. v.ibid.5.v.576. Memoriæ lapſus familiaris ſcriptoribus feſtinantibus. 3 Inobediens erat, rebellabat. 4 Ei negotio ſcil. belli gerendi. 5 Adeoque patrueles & amitini. 6 Eſt ſententia & phraſis Terentii Evn. 4,19. *Experiri omnia prius verbis quàm armis ſapientem decet.* conf.Cic Off.1,11. 7 Ad obſequium. 8 Sine militibus. 9 Deceptus & oppreſſus à propinquo. 10 Per inſidias. 11 Scil. ipſius Datamis. 12 Pararetur, ſtrueretur. 13 Comperit. v.4,3,4. 14 Addunt hic nonnulli: *ut ſibi à Thyo caveret.* 15 Denunciatio hoſtilis intelligitur. 16 Qui præfectus à Rege Perſarum, defecit. 17 i.e. eâdem alacritate & induſtria. Eodem loquendi modo uſi ſunt Salluſt. Jug. c. 75 Liv.7, 18. Curt. 4,6,25. Sed Heinſius ad Ovid. Met. 2. v. 809. vult legi *nihilo ſecius.*

ſeveravit 1, vivumque Thyum cepit cum uxore & liberis.

III. Cujus facti ne prius fama ad regem, quam ipſe perveniret, dedit operam 2. Itaque omnibus inſciis 3, eo, ubi erat rex, venit: poſteroque die Thyum, hominem maximi corporis 4, terribilique facie 5, quod & niger & capillo longo, barbaque erat promiſſa 6, optima veſte texit 7, quam ſatrapæ regii gerere conſueverant, ornavitque etiam torque 8, & armillis aureis 9, ceteroque regio cultu.
2 Ipſe agreſti duplici amiculo 10 circumdatus, hirtaque 11 tunica, gerens in capite galeam 12 venatoriam, dextra manu clavam, ſiniſtra copulam,

1 Conſtanter bellum conficere perrexit. 2 Ut primus hæc bona nova nuntiaret. 3 Ignorantibus, nihil tale exſpectantibus. 4 Ingentis ſtaturæ. 5 Hominem truculenti aſpectus & efferata ſpecie oris. 6 Alii: *prolixa*, quæ lectionis varietas etiam in Virg. Eclog. 8, 34. de capillo & barba promiſſa, conf. Juſt. 4, 4, 1. Cæſ. B. G. 5, 14. Liv. 2, 23. Plin. Epiſt. 7, 27. Tac. A. 2, 33, 9. 7 Induit, alii *contexit*. 8 Nempe aureo, qui inſigne regium eſt apud Perſas, & præmium benevolentiæ regiæ datum Satrapis. v. Sheffer. de antiquorum torquibus §. 8. & Barth. Adverſ. 8, 15. 9 v. Th. Bartholini Sched. de hac materia. 10 Indumento humili. Virg. Æn. 5, 421. *duplex amictus*. Horat. Ep. 1, 17. *duplex pannus*. v. Octav. Ferrar. de re veſtiaria P. 2. l. 1, 9. ſ. qui putat duplex dictum, quod denſum craſſumque ac villoſum eſſet, vel quod duplici panno confectum. 11 Hirſuta, hiſpita, inculta. Sic *hirta toga* apud Sil. Ital. 1, 620. & in Dial. de cauſis corr. eloq. 26, 2. 12 Pileum, quo venatores utuntur.

lam 1, qua vinctum ante ſe Thyum agebat 2;
ut ſi feram beſtiam captam ducere 3. Quem 3
cum omnes adſpicerent propter novitatem 4
ornatus, ignotamque formam, ob eamque
rem magnus eſſet concurſus 5, fuit non nemo 6,
qui agnoſceret Thyum, regique nuntiaret.
Primo non accredidit 7. Itaque Pharnaba- 4
zum miſit exploratum 8: a quo ut rem geſtam 9
comperit, ſtatim admitti 10 juſſit, magnopere
delectatus cum facto, tum ornatu: in primis
quod nobilis rex 11 in poteſtatem inopinanti
venerat 12. Itaque magnifice Ditamem do-
natum ad exercitum miſit, qui tum contrahe-
batur 13 duce 14 Pharnabazo & Tithrauſte ad
bellum Ægyptium, parique eum, atque illos 15
imperio eſſe juſſit. Poſtea vero quam 16 Phar-
na-

1 Vinculum, locum, quo ligantur canes venatici. Ovid. Met. 7, 771. *Copula detrahitur canibus*. v. Barthii Adv. 8, 14. 2 Vinctum agere, captum ducere, ſunt Synonyma. 3 Ut hic feræ beſtiæ, ſic Leoni hoſtis captus comparatur 18, 11, 1. 4 Inſolentiam, inſolitam ſpeciem. 5 Scil. hominum ſtudio ſpectandi concurrentium. 6 Aliquis. 7 Pro *credidit*. Sic & Cic. ad Att. 6, 2, Horat. Epiſt. 1, 15, 25. Lucret. 3, 870. Plaut. Aſin. 3, 3, 27. locuti. 8 Ut rem exploraret ac cognoſceret. 9 Id quod accidit. 10 Propria vox de admiſſionibus Principum. Hinc de Magiſtro admiſſionum apud Perſas mentio 9, 3, 2. 11 Thyus, quem modo Dynaſten vocaverat. 12 Sibi opinione citius captivus tradebatur. 13 Comparabatur in Syria forte, vel Phrygia. 14 Pro *ducibus*. 15 Nobiliſſimos Satraparum. 16 Elegans Tmeſis pro *poſtquam vero*.

nabazum rex revocavit, illi ſumma imperii 1 tradita eſt.

IV. Hic cum maximo ſtudio 2 compararet exercitum, Ægyptumque proficiſci pararet 3, ſubito à rege litteræ ſunt ei miſſæ, *uti Aſpim adgrederetur* 4, qui Cataoniam tenebat 5, quæ gens 6 jacet 7 ſupra Ciliciam, confinis Cappa-
2 dociæ. Namque Aſpis ſaltuoſam 8 regionem, caſtellisque munitam incolens, non ſolum imperio regis non parebat, ſed etiam finitimas regiones vexabat 9, & quæ regi portarentur 10,
3 abripiebat 11. Datames, etſi longe aberat ab his regionibus, & à majore re 12 abſtrahebatur 13, tamen regis voluntati morem gerendum 14 putavit. Itaque cum paucis, ſed viris fortibus navem conſcendit, exiſtimans id quod accidit, facilius ſe imprudentem 15 parva manu oppreſſurum, quam paratum 16, quamvis magno exer-

1 i. e. ſummum imperium, omnis adminiſtratio gerendi belli. 2 Maxima diligentia. 3 Conſtituiſſet. 4 Bello perſequeretur. 5 Obtinebat imperio. 6 Regio. 7 Sita eſt. 8 Montibus & ſylvis plenam, montanam. 9 Populabatur atque infeſtabat incurſionibus & direptionibus. 10 Adveherentur, vel ad regios uſus mitterentur. 11 Portoria ac reditus Regis intercipiebat, involabat. 12 à bello Ægyptio. 13 *Abſtrahi* plus eſt quam abduci; nam vim & coactionem involvit. v. Donat. ad Ter. Ad. 5,3,57. 14 Obediendum. 15 Inſcium, non opinantem. Aliqui addunt: *& imparatum*, uti conjungitur utrumque 17,2,2. 16 Inſtructum viribus copiisque.

exercitu. Hac 1 delatus 2 in Ciliciam, egreſſus inde, dies noctesque iter faciens, Taurum transiit, eoque, quo ſtuduerat 3, venit 4: quærit quibus locis ſit Aſpis: cognoſcit, haud longè abeſſe, profectumque eum venatum. Quem dum ſpeculatur 5, adventus ejus cauſſa cognoſcitur. Piſidas 6 cum iis, quos ſecum habebat 7, ad reſiſtendum Aſpis comparat 8. Id Datames ubi audivit, arma ſumit 9, ſuosque ſequi jubet, ipſe equo concitato 10 ad hoſtem vehitur. Quem procul Aſpis conſpiciens ad ſe ferentem 11, pertimeſcit, atque à conatu reſiſtendi deterritus, ſeſe dedit. Hunc Datames vinctum ad regem ducendum tradit Mithridati 12. 4

5

V. Hæc dum geruntur, Artaxerxes reminiſcens 13, a quanto bello, ad quam parvam rem principem 14 ducum miſiſſet; ſe ipſe reprehendit 15, & nuntium ad exercitum Acen 16 miſit, quod

1 Scil. navi. 2 Deportatus. 3 Quo voluerat venire. 4 Ex Ace Phœniciæ portu, Ciliciam & Taurum montem in Aſia minore transgreſſus pervenit denique in Cataloniam. 5 Inveſtigat, veluti è ſpecula proſpicit. 6 Valles montium in Cilicia incolentes, 7 i e. cum aulicis. 8 Inſtruit, ordinat. 9 Expedit arma ad pugnam, armatur in hoſtem. 10 Stimulato calcaribus. 11 i.e. ruentem. Paſſivè ponitur, ut ſæpè *geſtare, movere, vehere* pro *geſtari &c.* v. Voſſ. de Analog. 3,3. 12 Filio Ariobarzanis Satrapæ. v. c. 10. 13 Perpendens poſt factum, quid factum ſit. 14 Præcipuum. 15 Damnavit conſilium ſuum. 16 Plinius in Phœniciæ deſcriptione 5, 19. *Ptolemais, quæ quondam Ace.* conf. Strab. 16. p. 521. in ſacris literis Accho; Joſepho Ant. Jud. 5, 1. & 8, 2. Ἄκη, v. Bocharti Canaan 1,17.

quod nondum Datamem profectum [1] putabat,
qui diceret, ne ab exercitu diſcederet. Hic [2]
priusquam perveniret, quo erat profectus, in
2 itinere convenit [3], qui Aſpim ducebant. Qua
celeritate [4] cum magnam benevolentiam re-
gis Datames conſecutus eſſet, non minorem
invidiam aulicorum excepit [5], qui illum unum
pluris, quam ſe omnes, fieri [6] videbant. Quo
facto [7] cuncti ad eum opprimendum [8] conſen-
3 ſerunt [9]. Hæc Pandates, gazæ cuſtos regiæ [10]
amicus Datami, perſcripta [11] ei mittit. In qui-
bus docet [12]: *eum magno fore periculo, ſi quid* [13]
illo imperante [14] *in Ægypto adverſi accidiſſet.*
Namque eam eſſe conſuetudinem [15] *regum, ut*
caſus adverſos hominibus tribuant [16], *ſecundos*
4 *fortunæ ſuæ* [17]. *Quo facile fieri, ut impellantur* [18]
ad

---

1 Dedidiſſe ſe in viam ad perſequendum Aſpim. 2 Scil. nuntius. 3 Scil. eos. 4 In rebus conficiendis. 5 Subiit, ſuſcepit. 6 Æſtimari. 7 Qua cauſa, qua ex re. 8 Subvertendum. 9 Conſpirarunt. 10 *Γαζοφύλακες, γαζοφυλακοῦντες* appellantur illi Perſarum præfecti, theſaurarii, arcarii, ut habet vetus interpres Eſther. 3, 9. ubi v. annot. Druſii, adde Freinsheim. ad Curt. 5, 1, 20. Pricæum ad Act 8, 28. Briſſon. de regn. Perſ. l. 1. Eſt autem *Gaza* Perſis propria vox de pecunia regia, quod ex Curt. 3, 13, 5. conſtat. v. *Gaza* in Freinsh. ind. Curt. 11 Literis conſignata. Sive unica voce, ſive diviſim *perſcripta* legas, non multum intereſt. 12 Oſtendit, ſignificat, certiorem eum facit. 13 Si quid adverſi, i. e. Si malum aut infortunium. 14 Summam belli adminiſtrante. 15 Ingenium. 16 Culpam rei conferant in homines. 17 Id eſt, auſpicio majeſtatis regiæ, de quo. v. Diſſert. Bœcleri 2, 23. Idem volunt verba Tac. A. 14, 38, 5. & Val. Max. 2, 7. ext, 1. 18 Concitentur, commoveantur.

ad eorum perniciem [1], *quorum ductu* [2] *res male geſtæ nuntientur. Illum hoc majore fore in diſcrimine* [3], *quod quibus rex maxime obediat* [4],
eos habeat inimiciſſimos. Talibus ille literis 5
cognitis [5] cum jam ad exercitum Acen veniſſet, quod non ignorabat, ea vere ſcripta, deſciſcere [6] a rege conſtituit. Neque tamen quicquam
fecit, quod fide ſua eſſet indignum [7]. Nam Man- 6
droclem Magnetem exercitui præfecit: ipſe cum ſuis in Cappadociam diſcedit; conjunctumque huic Paphlagoniam [8] occupat; celans qua voluntate [9] eſſet in regem; clam cum Ariobarzane [10] facit amicitiam, manum comparat, urbes munitas ſuis tuendas tradit.

Sed hæc propter hyemale tempus [11] minus VI.
proſpere procedebant [12]. Audit, Piſidas quasdam copias adverſus ſe parare. Filium eo Arſideum cum exercitu mittit. Cadit in prœlio adoleſcens, proficiſcitur eo pater, non ita

1 Ut conſentiant in mortem illorum. 2 Opera & adminiſtratione, quæ differt ab auſpicio tanquam ſumma fati & fortunæ. 3 Periculo. 4 Quibus credat & indulgeat plurimum, quorum conſilium & fidem ſequatur, imo quorum ſit mancipium. conf. Juſt. 13, 2, 12. Plin. Paneg. c. 88. Tac. A. 12, 3, 4. adde Piccart. Obſ. 15, 9. Lipſ. Pol. 3, 8, 8. ſ. 5 Lectis. 6 Deficere, relinquere regem. 7 Ex quo infidelitatis argui poſſet. 8 Vacuam jam, ex quo Thyus captus fuerat. 9 Quomodo animatus erga regem. 10 Qui & ipſe pridem defecerat. 11 *Quo* omnia bella conquieſcunt. Inepta hyems rebus ruri & militiæ agendis. 12 Alii *ſuccedebant.* Similiter Cato apud Gell. 7, 3. Tac. A. 15, 60, 3.

ita [1] cum magna manu, celans [2] quantum vul-
nus [3] accepiſſet, quod prius ad hoſtem perve-
nire cupiebat, quam de re male geſta fama ad
ſuos perveniret: ne cognita filii morte ani-
2 mi debilitarentur militum [4]. Quo conten-
derat, pervenit, hisque locis caſtra ponit, ut
neque circuiri multitudine [5] adverſariorum [6]
poſſet, neque impediri, quo minus ad dimi-
3 candum manum haberet expeditam [7]. Erat
cum eo Mithrobarzanes ſocer ejus, præfe-
ctus equitum. Is deſperatis generi rebus [8]
ad hoſtes transfugit. Id Datames, ut audi-
vit, ſenſit, ſi in turbam exiſſet [9], ab homine tam
neceſſario [10] ſe relictum, futurum ut ce-
teri conſilium ſequerentur [11], in vulgus e-
dit:

---

1 Pro *adeo*. 2 Exercitus incommoda ſunt tegenda. v. Cæſ. B. C. 2, 31. Curt. 7, 7, 39. 3 Quantam cladem morte filii. conf. 10, 6, 2. 4 Ne terrerentur milites, aut uti Sen. Conſ. ad Helv. loquitur, *militum animi, ſi fractam ducis ſui mentem viderent, & ipſi collaberentur.* 5 Conf. 2, 3, 2. 6 Hoſtium. 7 Intellige facultatem dimicandi non impeditam loco aut præciſam, niſi malis de militibus capere, ut apud Tac. H. 2, 83, 1. 8 i. e. cum deſperaſſet, generi conata ſucceſſura, aut eventum habitura proſperum. 9 Scil. Fama ſeu rumor, ſi vulgaretur, ſi innoteſceret. Sic. Svet. Gal. c. 20. *exierat in vulgus, reſpondiſſe eam.* aliter Gell. 12, 12. *ea res in vulgus exivit* Cic. pro Roſc. conjungit exire & in vulgus emanare. 10 Propinquo ſanguinis vinculo ſibi conjuncto. 11 Imitarentur, quod ille fecerat.

dis 1: *ſuo juſſu Mithrobazanem profectum pro* 4
perfuga 2, *quo facilius receptus interficeret hoſtes.*
Quare relinqui 3 *eum non par eſſe* 4, *ſed omnes*
confeſtim ſequi. Quod ſi animo ſtrenuo feciſ-
ſent, futurum, ut adverſarii 5 *non poſſent reſi-*
ſtere, cum & intro vallum 6 *& foris caderentur.*
Hac re probata 7 exercitum educit, Mithrobar- 5
zanem perſequitur. Qui tantum quod 8 ad ho-
ſtes pervenerat, Datames ſigna inferri 9 jubet.
Piſidæ nova 10 re commoti 11, in opinionem
adducuntur, perſugas mala fide 12 compo-
ſito-

---

1 Vulgo rumorem ſpargit. ita Curt. 4, 10, 7. Plene Liv. 3, 33. *ad rumores hominum de unoquoque legum capite editos.* Diodorus & Frontinus factum Datamis non ad bellum contra Piſidas referunt, ſed quo ab Artabazo & Avtophratate impugnabatur. Imitatus eſt hoc Sulla apud Front. 2, 7, 2. geminum eſt ſtratagema Tullii Hoſtilii cum Metio Suffetio in Liv. 1, 27. & Aur. Vict. c. 4. Val. Max. 7, 4. 2 Tanquam transfuga v. Gell. 11, 2. & Turſell. c. 1-8. conf. Cæſ. B. G. 3, 18. Liv. 27, 15. Sic *victos pro alienigenis arcebant.* Tac. A. 11, 24, 6. *pro deſertore* 1, 38, 3. *pro imbre* Plaut. Moſt. 1, 2, 62. *pro meo.* Ter. Ad. 1, 1, 23. 3 Deſeri non defendi. Sic uſi Tac. A. 14, 56, 3. H. 4, 77. 6. Frontin. 2, 7. Juſt. 22, 8, 9. Vellej. 2, 8, 4. &c. 4 Non convenire, iniquum eſſe. 5 Hoſtes, Piſidæ. 6 Munimentum caſtrorum. 7 Approbata. 8 Pro *vixdum* quod idem eſt ac *ſimulac, commodum*, alii habent *dum.* Sed illam formulam inprimis tuetur Gronovius ad Liv. 33, 4. ex Svet, Octav. c. 63. & Ner. c. 6. Cic. ad fam. 7, 23. ad Att. 15, 13. Vellej. 2, 117, 1. 9 Ire in hoſtem. hoſtem invadere. Signa militaria, quibus cohortes legionesque diſtinguebantur, de ipſis exercitibus & eorum actibus uſurpantur. 10 Inſolita. 11 Perturbati. 12 Comparata inter ſe fraude.

ſitoque[1] feciſſe, ut recepti, eſſent majori calamitati[2]. Primum eos adoriuntur. Illi[3], cum quid ageretur, aut quare fieret, ignorarent, coacti ſunt cum eis pugnare, ad quos tranſierant[4]; ab hisque ſtare[5], quos reliquerant[6]. Quibus eum neutri parcerent, celeriter ſunt conciſi[7].
7 Reliquos Piſidas reſiſtentes Datames invadit: primo impetu pellit, fugientes perſequitur,
8 multos interficit, caſtra hoſtium capit. Tali conſilio[8] uno tempore & proditores perculit[9], & hoſtes profligavit[10]: & quod ad perniciem fuerat cogitatum, id ad ſalutem convertit[11]. Quo neque acutius ullius imperatoris cogitatum[12], neque celerius factum usquam legimus[13].

VII. Ab hoc tamen viro Sciſmas maximo natu[14] fi-

1 Ἐκ παρασκευῆς. Sic & Ter. Phor. 5, 1, 29. Ex compoſito Curt. 9, 7, 24. conf Virg. Æn. 2. 139. *de compacto agere* ſeu *facere, conſutis dolis.* Plaut. Capt. 1, 1. & Pſeud. 1, 5. 2 i. e. ut, cum recepti eſſent, majorem inferrent calamitatem. 3 Transfugæ. 4 In quorum caſtra transfugerant. 5 Eorum partes tueri. 6 A quibus ceu deſertores aufugerant. 7 Subita clades facta eſt. 8 Callido invento. 9 Pervertit, proſtravit. 10 Confecit, perdidit. 11 Ita Deus ſæpius mala a ſuorum depellit cervicibus. uti exempla Joſephi & Davidis teſtantur, ſimilis locus eſt in Ter. And. 4, 1, 48. Ita arte corrigitur id quod cecidit. Ibid. Adelph. 4, 7. 12 Strategema callide repertum. Hac voce ſimiliter uſi Ter. Phor. 1, 5, 53. Vellej. 2, 13, 4. &c. 13 Hæc eſt hyperbolica exaggeratio. 14 Pro eo, quod vulgo dicitur *maximus natu,* ut eſt infra 17, 1, 3. & Ter. And. 5, 4. ext. ſic *mater magno natu* ſupra 4, 5, 3.

filius deſciit, ad regemque tranſiit, & de defe-
ctione patris detulit 1. Quo nuntio Artaxer-
xes commotus 2, quod intelligebat ſibi cum
viro forti ac ſtrenuo negotium eſſe 3, qui, cum
cogitaſſet, facere auderet 4, & prius cogitare,
quam conari 5 conſueſſet; Autophradatem 6
in Cappadociam mittit. Hic ne intrare poſ- 2
ſet ſaltum, in quo Ciliciæ portæ 7 ſunt ſitæ,
Datames præoccupare 8 ſtuduit. Sed tam
ſubito copias contrahere 9 non potuit. A qua 3
re depulſus 10, cum ea manu, quam contraxerat,
locum delegit talem 11, ut neque circumiretur
ab hoſtibus, neque præteriret adverſarius, quin
ancipitibus locis 12 premeretur 13: & ſi dimica-
re cum eo vellet, non multum obeſſe multitudo
hoſtium ſuæ paucitati 14 poſſet.

Hæc

1 Proditor factus patris ſui. 2 Excitatus ad rem accuratius agendam. 3 Decertandum eſſe. 4 Rem deliberatam efficeret. 5 Conſilium primo & deliberationem adhibere, deinde maturare factum & effectui rem dare. conf. Salluſt. Catil. c. 1. *priusquam incipias, conſulto, & ubi conſulueris, mature facto opus eſt.* 6 De quo ſupra c. 2. 1. 7 Clauſtra, aditus. græce *πύλαι* conf. Curt. 3, 4, 7. 8 Prævenire. 9 Colligere diſperſas & in unum conducere. 10 Eleganter, cum conſilio dimoveretur. conf. 2, 5, 1. 11 Conſilium in loco compenſat multitudinem copiarum. conf. Curt. 3, 7, 8. & 6, 1, 13. Front. 2, 7, 13. & ſupra 1, 5, 3. ſ. 12 A fronte & a tergo, conf. 2, 3, 3. 13 Carperetur, vexaretur. 14 Paucis ſuis copiis. conf. Curt. 3, 3, 28.

IIX. Hæc etſi Avtophradates videbat, tamen ſtatuit congredi 1 quam cum tantis copiis re-
2 fugere 2, aut tam diu uno loco ſedere 3. Habebat barbarorum equitum viginti, peditum centum millia, quos illi Cardacas 4 appellant. Ejuſdemque generis III. funditorum 5; Præterea Cappadocum octo, Armeniorum decem, Paphlagonum quinque, Phrygum decem, Lydorum quinque, Aſpendiorum 6 & Piſidarum circiter tria, Cilicum duo, Caſpianorum 7 totidem, ex Græcia conductorum tria millia.
3 levis armaturæ 8 maximum numerum. Has adverſus copias ſpes omnis conſiſtebat Datami in ſe 9 locique natura. Namque hujus partem non habebat viceſimam militum. Quibus fretus conflixit, adverſariorumque multa millia concidit 10, cum de ipſius exercitu non am-

1 Dimicare armis. Elliptice omittitur *potius.* quod ſæpe omitti docet Voſſius de conſtr. c. 61. Sed Lambinus legendum eſſe exiſtimat: *ſatius tamen ſtatuit &c.* 2 Se recipere, regredi. 3 Morari, deſidere, 4 Genus militum apud Perſas, ut e Strab. 15. f. 504. Polyb. 5, 79. Arriano Exp Alex. 2. p. 100. Cæl. Rhodig. 18, . cognoſcimus. Sic Briſſonius & Schottus emendarunt *Cardates.* 5 Scil. millia. 6 Qui Pamphyliæ populi ab Aſpendo oppido ad Eurymedontem fluvium ſito dicti. 7 Ita Schottus legendum conjicit, cum vulgo ſit *Captianorum.* Eſt autem Caſpia gens ad Caſpium mare, unde *Caſpiani.* v. Curt. 4. 12, 9. ſed *Capſiani* a Capſa urbe Africæ, de quibus Salluſt. Jug. 89, 5. 8 i. e. militum levibus armis inſtructorum. 9 Ipſo ſcil. 10 Interfecit, delevit.

amplius 1 hominum mille 2 cecidiſſet. Quam
ob cauſſam poſtero die tropæum 3 poſuit,
quo loco pridie pugnatum eſt. Hinc cum ca- 4
ſtra moviſſet, ſemperque inferior copiis 4, ſu-
perior omnibus prœliis diſcederet 5: quod nun-
quam manum confereret 6, niſi cum adverſa-
rios locorum anguſtiis clauſiſſet 7; quod peri-
to regionum 8 callideque cogitanti 9 ſæpe acci-
debat. Avtophradates, cum bellum duci 10 5
majore regis calamitate, quam adverſariorum,
videret; ad pacem amicitiamque 11 hortatus
eſt, ut cum rege in gratiam rediret. Quam 12 6
ille etſi fidam non fore putabat 13, tamen con-
ditionem 14 accepit, ſeque ad Artaxerxem lega-
tos miſſurum dixit. Sic bellum, quod ex ad-
ver-

1 *Quam* elliptice deſideratur. 2 Ita recte dici oſtendit Gell. 1, 16. poteſt ſubintelligi, *numerus* vel *multitudo*, ſi mille & hominum genere caſuque convenire putes. v. ſupra, 1, 5, 1. Sic Cic. Phil. 6, c. 5. dicit *mille nummûm*. 3 Structa armorum congerie adornari ſolitum. 4 Minor numero copiarum. 5 Victoriam reportaret. 6 Acie contenderet, pedem conferret, prælium committeret. 7 Circumveniſſet. 8 Quarum peritia duci admodum prodeſt. v. Veget. de re mil. 3, 6. 9 Soleret præmeditandi facienda & eventura ſingulari agitatione & excitatione animi. 10 Protrahi, extendi. 11 Conjunctionem & reconciliationem. 12 Pacem & gratiam. 13 Exiſtimabat ſtatim, infirmam & infidam futuram. 14 Id quod offerebatur, pactionem oblatæ pacis. Donat. ad Ter. Andr. 1, 1, 52. *conditio eſt pactio certam legem in ſe continens.*

verſus Datamem ſuſceperat, ſedatum 1. Autophradates in Phrygiam 2 ſe recepit 3.

IX. At rex, quod implacabile 4 odium in Datamem ſuſceperat, poſtquam bello eum opprimi non poſſe animadvertit 5, inſidiis interfice-
2 re ſtuduit 6. Quas ille pleraſque vitavit 7. Sicut 8 cum nunciatum eſſet, quoſdam ſibi inſidiari, qui in amicorum erant numero: de quibus, quod inimici 9 detulerant, neque credendum, neque negligendum putavit 10, experiri voluit,
3 verum falſumne 11 eſſet relatum. Itaque eo profectus eſt, quo itinere futuras inſidias dixerant. Sed elegit corpore & ſtatura 12 ſimillimum ſui, eique veſtitum ſuum dedit 13, atque eo loco 14 ire, quo ipſe conſueverat, juſſit. Ipſe autem ornatus 15 veſtitu militari 16 inter corpo-

1 Pace finitum & compoſitum. 2 Tanquam Satrapiam. quæ anteà Ariobarzanis fuerat. 3 Reverſus eſt. 4 Ἀκατάλλακτον. Ammiano 30, 4. dicitur *inexplicabile.* Sic Livio 25. & Cic. de Haruſp. reſp. *inexpiabile bellum.* 5 Cum leonina pellis deficeret, vulpinam aſſumſit. 6 Doli ſtruebantur indies, ut per vim ei vel clam vita adimeretur, ut loquitur Ammian. l.c. 7 Evitavit, evaſit. 8 Exempli gratia. 9 Qui ſuſpicionem habebant mendacii. 10 Neque credulus eſſe, neque indicium prorſus contemnere voluit. conf. ſimiles caſus ex Val. Max. 3, 8. ext. 1. Curt. 6. 8, 14. Tac. A. 2, 40, 2. & 15, 51, 6. 11 Utrum verum an falſum. 12 Idem eſt, ac ſi dixiſſet: *eligit corporis ſtatura ſim. ſui.* vel: *eligit corpus ſtatura ſim. ſui.* Conf. Curt. 8, 13, 21. 13 Permutavit cum eo armaturam. conf. Polyæn. 7, 21, 4. 14 Ea parte, eo ordine agminis. 15 Inſtructus, indutus. 16 Vulgari ſeu gregario.

poris cuſtodes 1 iter facere cœpit. At inſidiatores, poſtquam in eum locum agmen 2 pervenit, decepti ordine 3 atque veſtitu, in eum faciunt impetum 4, qui ſuppoſitus 5 erat. Prædixerat 6 autem his Datames, cum quibus iter faciebat, ut parati eſſent facere, quod ipſum 7 vidiſſent 8. Ipſe, ut concurrentes inſidiatores animadvertit, tela in eos conjecit. Hoc idem cum univerſi feciſſent, priusquam pervenirent 9 ad eum, quem adgredi 10 volebant, confixi 11 ceciderunt.

4 … 5

X. Hic tamen tam callidus 12 vir extremo tempore 13 captus eſt, Mithridatis 14 Ariobarzanis filii dolo. Namque is pollicitus eſt regi, *ſe eum interfecturum, ſi ei rex promitteret 15, ut quodcunque vellet, liceret impune facere: fidemque de ea re, more Perſarum, dextra dediſſet* 16. Hanc 17 ut accepit, ſimulat ſe ſuſcepiſſe cum rege inimicitias: copias parat 18, & ab- 2

1 Σωματοφύλακας, ſatellites. 2 i. e. multitudo militum. 3 Loco in agmine. 4 Eum adoriuntur per impreſſionem. 5 Loco & habitu ducis ire juſſus, *ut ille ſuppoſitus facile & libenter ſe illum, qui non erat, eſſe ſimularet*, verbis Cic. Verr. ult. c. 27. 6 Præceperat. 7 Seipſum. 8 Scil. facere. 9 Inſidiatores. 10 Impugnare. 11 Scil. telis. 12 Qui admodum conſilio pollebat. 13 Tandem. 14 Cujus mentio facta ſupra c. 4, 5. 15 Alii *permitteret*. 16 v. not. ſupra 2, 8, 4. *dare fidem* eſt polliceri. 17 Scil. fidem, pollicitationem alterius dextra confirmatam etiam abſentibus per eos, qui ad fidem accipiendam miſſi. conf. Juſt. 11, 15, 13. cum not. Bernegg. Legunt ſanè & hic nonnulli: *Hanc ut accepit à rege miſſam*. 18 Comparat.

abſens amicitiam cum Datame facit, regis provinciam 1 vexat 2, caſtella expugnat, magnas prædas capit: quarum partem 3 ſuis diſpertit, partem ad Datamem mittit, pari modo com-
5 plura caſtella ei tradit. Hæc diu faciendo, perſuaſit 4 homini, ſe infinitum 5 adverſus regem ſuſcepiſſe bellum 6, cum nihilo magis 7, ne quam ſuſpicionem illi præberet inſidiarum 8, neque colloquium ejus petivit, neque in con-
6 ſpectum venire ſtuduit 9. Sic abſens amicitiam gerebat 10, ut non beneficiis mutuis, ſed odio communi 11, quod erga 12 regem ſuſceperant, contineri 13 viderentur.

XI. Id cum ſatis ſe confirmaſſe 14 arbitratus eſt, certiorem facit 15 Datamem, *tempus eſſe majores exercitus parari, bellum cum ipſo rege ſuſcipi*

1 Alii *provincias.* 2 Diripit, populatur. 3 Alii, *partim,* qui eſt accuſandi caſus antique elatus. v. Gell. 10, 13. & Bangii Obſerv. Philol. P. 2. p. 1164. 4 Non verbo quidem ſed factis in opinionem adduxit. 5 Implacabile, inexpiabile. 6 Non nudum odium, ſed bellum propter apertas jamjam hoſtilitates; quamquam c. 11, 1. demum bellum cum ipſo rege ſuſcipi, i. e. regem ipſum adgrediendum eſſe monet. 7 Cum interim non peteret &c. 8 Ne ſe ſuſpectum faceret, ne alter ſuſpicaretur inſidias. 9 Diu admodum colloquium & vu tum ejus evitavit. 10 Exercebat. Eadem phraſi utitur Cic. ad fam. 3, 8. 11 Utrumque concitante. 12 In, adverſus, uti eſt §. 3. Sæpius *erga* accipit noſter in malam partem. e. g. 7, 7. 4. 22, 4, 3. 23, 1, 3. 13 Conjuncti eſſe & cohærere arctiſſime. 14 Fidem rei feciſſe. 15 Docet, commonefacit eum.

pi 1. *De qua re* 2, *ſi ei videretur, quo loco vellet, in colloquium veniret.* Probata re 3, colloquendi tempus ſumitur 4, locusque quo conveniretur 5. Huc Mithridates cum uno, cui maximam habebat fidem 6, ante aliquot dies venit, compluribusque locis ſeparatim gladios obruit 7, eaque loca diligenter notat 8. Ipſo autem colloquendi 9 die, utrique 10, locum qui explorarent, atque ipſos ſcrutarentur 11, mittunt. Deinde ipſi ſunt congreſſi 12. Hic cum aliquandiu in colloquio fuiſſent 13, & diverſi 14 diſceſſiſſent, jamque procul Datames abeſſet, Mithridates priusquam ad ſuos perveniſſet, ne quam ſuſpicionem pareret 15, in eundem locum revertitur, atque ibi, ubi telum 16 erat impoſitum 17, reſedit 18, ut ſi a laſſitu- 2 3

1 Nova ſcil. & accuratiore ratione. 2 MSS. deque ea re. 3 Cum idem utrisque placeret. 4 Præſtituitur. 5 Nempe in colloquium. 6 Ita & ſupra 10, 5, *6*. 7 Abſcondit, defodit, terra operit. Sic *theſauros obruere* Cic. in Cat. maj. 8 Aliquo ſigno & obſervatione; ſignat. 9 Colloquii. 10 Datames & Mithridates. 11 Ante colloquium ſcil. ne quis ſicam aliudve telum abditum ſtringeret. Mos iſte etiam in aulis aliquando, ut excuterentur, qui principem adibant. v. Lipſ. ad 11. A. Curt. 8, 3, 12. Tac. Bernegg. ad Juſt. 38, 1, 9. Val. Max. 3, 1, 2. Svet. Claud. c. 35. 12 Scil. ad colloquium. 13 Collocuti eſſent. 14 In diverſas partes, alter hinc, alter illinc. Sic Poeta: *quo diverſus abis?* Æn. 5, 166. *obrue puppes, aut age diverſas* 1, 69. 15 Præberet, injiceret. 16 Gladius. Ita Virg. Æn. 9, 417. 17 Infoſſum, & ut paulo ante loquitur, obrutum ſcil. terra. 18 Quietis cauſa.

tudine cuperet adquieſcere 1: Datamemque re-
vocavit, ſimulans ſe quiddam in colloquio eſſe
2 oblitum. Interim telum quod latebat, protulit
2: nudatumque vagina 3 veſte texit, ac Datami
venienti ait, digredientem 4 ſe animadvertiſſe,
locum quendam, qui erat in conſpectu 5, ad
caſtra ponenda eſſe idoneum. Quem cum di-
3 gito monſtraret, & ille conſpiceret 6, averſum
7 ferro 8 transfixit: priusque quam quisquam 9
poſſet ſuccurrere, interſecit. Ita vir, qui mul-
tos conſilio, neminem perfidia ceperat 10, ſimu-
lata captus eſt 11 amicitia.

1 Cic. pro Mil. c.25. *conquieſcere ab armis* pro Bal. c. 1. *à bellis & victoriis.* ad Att. 1,5. *ex moleſtiis & laboribus.* 2 Obrutum eruit. 3 Diſtrictum; poſtquam è vagina gladium exemerat. 4 In hunc aut iſtum locum. 5 Conſpiciendus, ante oculos. 6 Rem monſtratam oculis conſectaretur. 7 Corpore averſo ſtantem. 8 Gladio. 9 Procul ſtantium ſtipatorum. 10 Niſi quod ſabris, quos à Synopenſibus acceperat contra ipſorum urbem perfidè uſus eſt. v. Polyæn. 7, 21, 2. 11 Deceptus & interemptus eſt. conf. de Dione 10, 7. 1. de Eumene 18,11, 5.

XV.

EPAMINONDAS.

ARGUMENTUM.

1. *Præfatio & diſpoſitio.* 2. *Pueritia & adoleſcen-*

ſcentia. 2. Animi virtutes, ſtudium audiendi, paupertatis patientia, liberalitas. 4. Abſtinentia tentata. 5. Dicta arguta contra Menoclidem. 6. Et contra Calliſtratum: Maxime contra Spartanos. 7. Injuriarum oblivio. Imperii diuturnior uſurpatio. 8. Accuſati defenſio. 9 Ad Mantineam invicti mors. 10 Cœlibatus criminatio diluta. horror a civili victoria Thebarum gloria.

EPaminondas 1 Polymni filius, Thebanus. I.
De hoc priusquam ſcribamus 2, hæc præcipienda 3 videntur lectoribus, ne alienos mores ad ſuos referant 4; neve ea, quæ ipſis leviora 5 ſunt, pari modo apud cæteros fuiſſe arbitrentur.
Scimus enim muſicen noſtris moribus 6 abeſſe 7 2
a principis perſona 8; ſaltare 9 vero etiam in vitiis

1 v. Plutarch. in Pelopida &c. Diod.Sic.15. Xenoph. H. Gr.6, & 7. Pauſan. in Arcad. Ælian. 2, 43. 3, 17. 4, 16. 5, 5. 7, 14. 12, 3. & 43. 14, 38. Suidas in voce Epam. Polyæn. 2, 3. Frontin. ſæpè Juſtin. 6, 4. ſqq 7, 5, 3. Val. Max. 3, 2. ext. 5. 3, 7. ext. 5. Cic. Off. 1. 24 & 24. & 44. ad fam. 5, 12. Tuſc. 1, 2. & 46. &c. 2 Studioſius præmittitur hæc ad Lectores admonitio. 3 Docenda, rationibus explananda. 4 Exigant, comparent, metiantur ex ſuæ gentis moribus. 5 Non ſatis digna. Comparativus pro Poſitivo elegantiæ ſervit. 6 Secundum noſtros ſeu Romanos mores. 7 Non decere Principem. 8 Significanter pro viro, cui adminiſtrationes publicæ innituntur. Non tamen omnes Romani ſpreverant Muſicam, v. Macrob. Sat. 2, 10. de Nerone Tac. A. 4, 14, 1. conf. Lipſ. Pol. 1, 10, 17. 9 i. e. ſaltationem. vid. inprimis Cic. pro Muræna c. 6. Horat. Od. 3, 6.

tiis poni 1. Quæ omnia, apud Græcos 2 & gra-
3 ta, & laude digna ducuntur. cum autem exprimere imaginem 3 conſuetudinis 4 atque vitæ velimus Epaminondæ, nihil videmur debere prætermittere, quod pertineat ad eam decla-
4 randam 5. Quare dicemus 6 *primo de genere 7 ejus: deinde quibus diſciplinis & a quibus ſit eruditus: tum de moribus, ingeniique facultatibus 8; & ſi qua alia digna memoria 9 erunt: poſtremo de rebus geſtis, quæ a plurimis omnium 10 ante ponuntur virtutibus.*

II. Natus igitur patre, quo diximus, honeſto 11 genere, pauper jam a majoribus relictus 12. Eruditus autem ſic 13, ut nemo Thebanus magis. Nam & citharizare 14, & cantare ad chorda-

1 Pro vitio haberi. Metaphora à calculatoribus. Sic Val. Max. 3, 8. ext. 9. *amicos inimicosque juxta ponere.* Et 4, 3, 4. *aliquo in momento ponere pecuniam.* 2 De quorum Orcheſtra liber Meurſii. conf. Cic. Tuſc. 1, 2. 3 Deſcriptionem, hiſtoriam. Sic ferè Cic. pro Roſc. c. 16. *ut expreſſam imaginem vitæ noſtræ quotidianæ videremus.* 4 Synonymicè cum vita jungitur pro vitæ ratione & moribus. 5 Deſcribendam, illuſtrandam. 6 Oſtenditur methodus & inſtitutum Hiſtorici, qui vitas ſcribit. conf. Præf. 1. & 3. 7 Familia ac ſtemmate. 8 Dotibus. 9 Digna cognitu. e. g. dicta ejus illuſtria. 10 Scil. imperatorum Græciæ, quorum nullus æquaverit Epaminondam. 11 Latini, quorum parentes obſcuros dicere nolunt atque humiles, vocant honeſtos. 12 Ad quem inde à majoribus tranſmiſſa paupertas. 13 Adeò variis ſcil. diſciplinis & artibus. conf. Juſt. 6, 8, 9. 14 κιθαρίζειν. canere cythara.

darum 1 ſonum doctus eſt a Dionyſio 2: qui
non minore fuit in muſicis gloria, quam Da-
mon, aut Lamprus 3, quorum pervulgata 4 ſunt
nomina: carmina cantare tibiis ab Olympio-
doro 5, ſaltare a Calliphrone 6. At philoſo- 2
phiæ præceptorem habuit Lyſim 7 Tarenti-
num, Pythagoreum 8: cui quidem ſic fuit dedi-
tus 9, ut adoleſcens triſtem & ſeverum ſenem 10
omnibus æqualibus 11 ſuis in familiaritate an-
tepoſuerit: neque prius eum a ſe dimiſerit 12
quam doctrinis 13 tanto anteceſſit condiſcipu-
los, ut facile intelligi poſſet, pari modo ſupera-
tu-

1 Citharæ. 2 Hunc Thebanum cum Pindaro & Lampro, poetis Lyricis conjungit Plutarch. in lib. de Muſica. 3 Damonem Plato laudat 4. de rep. ſ. 405. Lamprum Plut. l.c. & Athenæus 2, 6. &c. 4 Publicè & vulgò, nota celebrataque. Græcia enim olim magni fecit Muſicam; Unde Themyſtocles, cum lyram recuſaſſet in epulo ſolenni, habitus eſt indoctior. Cic. Tuſc. 1, 2. Socrates jam ſenex lyra inſtitui non erubuit. Quintil. 1, 13. 5 Et ab Orthagora. v. Athen. 4, 25. 6 De hoc nihil uſpiam legitur. 7 Sive Lyſidem. Hunc Plures laudant. Tull. Off. 1, 44. Ælian. 3, 7. Laërt. 8. in Pythagora. 8 Pythagoricæ Philoſophiæ aſſeclam. 9 Ut diſcipulus diligentiâ, ſtudio, amore. 10 Hoc proprium ſenectus habet, ut duros, moroſos & difficiles efficiat. Triſtis conjungitur ἑρμηνευτικῶς cum Severo, ut apud Plin. Epiſt. 1, 10. Cic. Bruto. qui & triſtitiam ac ſeveritatem conjunxit Orat. de har. reſp. Sic Capitol. in Maximo: *Fuit ſemper ſeverus, ita ut & triſtis cognomen acciperet.* Alias diſtinguit Tac. H. 1, 14, 4. 11 Sodalibus eorumque oblectamentis. 12 Non deſierit ejus diſciplinâ uti. 13 Doctrinarum cognitione & profectu. Doctiſſimi juvenis in Superlativo elegans hic oſtenditur periphraſis.

3 turum omnes in ceteris artibus. Atque hæc ad noſtram conſuetudinem 1 ſunt levia, & potius contemnenda: at in Græcia utique 2 olim magnæ laudi erant. Poſtquam ephebus
4 factus eſt 3, & palæſtræ dare operam cœpit 4: non tam magnitudini virium ſervivit 5, quam velocitati 6. Illam enim ad athletarum uſum; hanc ad belli exiſtimabat utilitatem pertinere 7.
5 Itaque exercebatur 8 plurimum currendo 9 & luctando, ad eum finem, quoad ſtans complecti 10 poſſet, atque contendere. In armis 11 plurimum ſtudii 12 conſumebat.

III. Ad hanc corporis firmitatem 13 plura etiam animi bona acceſſerant. Erat enim modeſtus 14, prudens, gravis 15, temporibus ſapienter utens 16, peritus belli, fortis manu, animo maximo 17: adeo

1 Vulgo dicerent: *reſpectu noſtræ conſuetudinis* Subintellige: *Si referatur ad Romanam conſuetudinem.* 2 Prorſus, omnino. conf. præf. 5. 3 Ad pubertatem venit. v. Interpr. ad Ter. And. 1, 1, 24. 4 Gymnaſiis uſus eſt, & ludicris corporis exercitationibus. v. Hier. Mercurial. de art gymn. 1, 6. & Voſſ. lib de 4 artibus popular. c. 3. 5 Non ſtuduit, ut robuſtus inde fieret. 6 Agilitati. 7 Plurimum prodeſſe ad uſum bellicum. 8 Gymnaſticis operibus vox idonea, nec minus armorum tractandorum meditationi apta & ſolennis. 9 v. H. Mercurial. 1, 10. 10 Scil. colluctantem. v. ibid. 2, 8. 11 Scil. tractandis. 12 Operæ, exercitii, quo diſcuntur *αἱ μεταχειρίσεις τῶν ὅπλων.* 13 Exercitatione partam fortitudinem. 14 v. Juſt. 6, 8, 7 & 8. *Modeſtia neque ſummis mortalium ſpernenda.* Tac. A. 15, 2, 4 conf. ſupra 1, 1, 1. 15 Scil. moribus. 16 Inſerviens illis, conf. 7, 11, 5. 17 Μεγαλόψυχος.

adeo veritatis diligens, ut ne joco quidem mentiretur 1. Idem 2 continens 3, clemens, 2
patienſque 4 admirandum in modum: non ſolum populi, ſed etiam amicorum ferens injurias: inprimiſque commiſſa celans 5: quod interdum non minus prodeſt, quam diſerte dicere 6. Studioſus audiendi 7. Ex hoc enim facillime diſci arbitraretur. Itaque cum 3
in circulum 8 veniſſet, in quo aut de republ. diſputaretur 9, aut de philoſophia ſermo haberetur, nunquam inde prius diſceſſit, quam ad finem ſermo eſſet adductus 10. Pauperta- 4
tem adeo facile perpeſſus eſt, ut de republ. 11 ni-

---

1 Id quod conceſſum autumant etiam inter Chriſtianos Philoſophos; Sed religioſiores quævis mendacia à Spiritu S. damnata aſſerunt ex Matth.12,36. Eph.5,4. Apoc.2·,3. Polybius de Philopæmene: *Semper, vera loqui ſtuduit*, *æque ac Epaminondas.* 2 Pronomen hoc eleganter copulæ vicem præſtat. 3 Temperans & juſtus. 4 Duritiæ & laboris reſpectu. 5 Occultans fidei ſuæ concredita. Horat. Sat. 1,3. *commiſſa tacere.* & Epiſt.1,18. *commiſſumque teges.* 6 Magna res ſuſtineri nequit ab eo, cui tacere grave eſt, v. Curt. 4,6,6. 7 Plato 7. de republ. monet, ut qui proficere in bonis artibus volunt, ſint φιλομαθεῖς φιλήκοοι καὶ ζητητικοί. Socrates aures virtutis anſas dixit. 8 i.e. cœtum coeuntium ac fabulantium, qui videntur veluti orbem facere. Ita uſurpat Gell.15,9. Hinc *circulari* circulos hujusmodi facere. apud Sen. Ep.40,52. 88. & *circulator*. Ep.29. 9 Differeretur. 10 Etiam Cic. de Seneſt. *adducere* uſurpat pro *perducere.* vel *deducere.* 11 Ex adminiſtratione reip.

nihil præter gloriam ceperit [1]. Amicorum in
ſe tuendo [2] caruit [3] facultatibus [4], fide ad
alios ſublevandos [5] ſæpe ſic uſus eſt, ut poſſit
judicari [6], omnia ei cum amicis fuiſſe commu-
5 nia [7]. Nam cum aut civium ſuorum [8] aliquis
ab hoſtibus eſſet captus, aut virgo amici nubi-
lis [9] propter paupertatem collocari [10] non poſ-
ſet, amicorum conſilium [11] habebat [12], & quan-
tum quiſque daret, pro cujusque facultatibus [13]
6 imperabat [14]. Eamque ſummam [15] cum face-
ret, priusquam acciperet pecuniam, adducebat
eum qui quærebat [16], ad eos qui conferebant [17]:
eique

---

1 Admirandæ abſtinentiæ exemplum eſt, quod Front. 4, 3,6. refert, illum in ſupellectile præter ahenum & veru unicum nihil habuiſſe. Et Ælianus 2. 43. & 5,5. teſtatur, quod veſtem mutare non potuerit. 2 Suſtentando, alendo, in neceſſitatibus ſuis procurandis. Ita quoque Varro de R. R. 3.1. *Tueri vitam* Ovid. de Ponto 4.5. 3 Uti noluit. *Maluit* onus paupertatis perferre. 4 Opibus officiisque. 5. Tuendos bonis aliorum, vel commendandos ditioribus. 6 Intelligi, inde cognoſci. 7 Quotidie è foro antè non diſceſſit, quàm novum amicum ad veteres adjeciſſet. v. Ælian. 14,38. 8 Thebanorum. 9 *Παρ᾽ ἄφρασις* vocis eſt in illo Virg. Æn.7,53. *Jam matura viro, jam plenis nubilis annis.* 10 Scil. in matrimonium. 11 Conventum conf. 20, 4,2. 12 i.e. convocabat eos, Sen. Clem.1,9. *conſilium amicorum advocari juſſit.* adde Curt.4,11,1. & c.13,3. 13 Secundum, juxta facultates. 14 Conſtituebat, amicis non nolentibus præſcribebat. Imperare lenius hoc loco ſignificat, quam pro conſuetudine vocis. 15 Scil. pecuniæ. 16 Qui aliquid efflagitabat ab amicis opitulantibus. 17 Qui contribuebant pecuniam ad ſublevandos pauperes.

eique ut ipſi numerarent, faciebat [1]; ut ille, ad
quem ea res perveniebat [2], ſciret, quantum [3]
cuique deberet.

Tentata autem ejus eſt abſtinentia [4] a Dio- IV.
medonte Cyziceno. Namque is rogatu Ar-
taxerxis Epaminondam pecunia corrumpen-
dum [5] ſuſceperat. Hic magno cum pondere [6]
auri Thebas venit, & Micythum adoleſcen-
tulum quinque talentis [7] ad ſuam perduxit
voluntatem [8]; quem tum Epaminondas plu-
rimum diligebat. Micythus Epaminondam
convenit [9], & cauſam adventus Diomedontis
oſtendit. At ille Diomedonte coram [10], *nihil,* 2
inquit, *opus pecunia eſt. Nam ſi ea rex vult,
quæ Thebanis ſint utilia, gratis* [11] *facere ſum pa-
ratus: ſin autem contraria* [12], *non habet auri
atque argenti ſatis* [13]. *Namque orbis terrarum
divi-*

---

1 Curabat ei numerari. 2 Ad quem pertinebat, cui pecunia ſolvebatur. 3 Alii; *quibus & quantum.* 4 Invictus adverſus pecuniam animum. Diomedon conatus eſt eum corrumpere, uti & Jaſon. v. Ælian. 5, 5. & 11, 9. ubi ſimilia legas de Pelopida, Ephialte & Phocione. 5 Potius negotium eum corrumpendi. 6 Magna vi. Plut. Apopht. ſ. 193. refert, regem tricies millia Daricorum nummum miſiſſe, 7 3000. coronatis, ſumto ſcil. talento Attico communi pro 60. minis, ſ. 600. coronatis ſ. ſcutatis. Aliud majus putant 80. minis conſtitiſſe, 800. ſcutatis. v. Gronov. de pec. vet. 3, 3. 8 Eo impulit, ut Epaminondam adiret hortareturque, ut munus ſimulque regis favorem oblatum acciperet. 9 Acceſſit. 10 Id eſt, Præſente. 11 Absque præmio. 12 Thebanis noxia. 13 Non eſt ſatis dives.

divitias 1 *accipere nolo pro* 2 *patriæ caritate.*
3 *Te, qui me incognitum* 3 *tentaſti, tuique ſimilem exiſtimaſti, non miror: tibique ignoſco. Sed egredere propere* 4, *ne alios corrumpas, cum me non potueris. Tu Micythe, argentum* 5 *huic redde: niſi id confeſtim facis, ego te tradam* 6
4 *magiſtratui.* Hunc Diomedon cum rogaret, *ut tuto exire* 7, *ſuaque, quæ attuliſſet, liceret efferre* 8: *iſtud*, inquit, *faciam: neque tua cauſa, ſed mea: ne, ſi tibi ſit pecunia adempta, aliquis dicat: ad me ereptum perveniſ-*
5 *ſe* 9, *quod delatum* 10 *accipere noluiſſem.* A quo cum quæſiſſet 11, quo ſe duci vellet; & ille Athenas, dixiſſet: præſidium 12 dedit, ut eo tuto perveniret. Neque vero id ſatis habuit 13, ſed etiam ut inviolatus in navem adſcenderet 14, per Chabriam Athenienſem 15, de quo ſupra mentionem fecimus 16, effecit. Abſtinentiæ erit

1 Ὑπερβολικῶς de ſummo pretio. 2 Schottus cum Lambino & Puteano mallet *præ*, ſed nulla neceſſitate, quanquam non incommode ita exponas. Sic Curt. 5, 11, 5. *quascunque ſedes elegeris pro patria &c.* auctor dial. de orat. 23, 2. *qui Lucilium pro Horatio & Lucretium pro Virgilio legunt.* 3 Ignotum, cujus animus virtusque nondum perſpecta. 4 I procul hinc. 5 Pecuniam. 6 Scil. in pœnam, vel puniendum. 7 Diſcedere, transmigrare. 8 Aſportare, auferre. 9 Iſtud mihi datum eſſe. 10 i. e. oblatum. Uti hic de pecunia, ſic de veſtibus Tac. A. 13, 13, 6. 11 Epaminondas ſcil. cum a Diomedonte quæſiſſet. 12 Cuſtodiam militarem, ſatellitium. 13 Non contentus fuit id feciſſe. v. 15, 8, 4. 14 Athenis nimirum, poſtquam eo terra perveniſſet. 15 Qui univerſæ claſſi præerat. 16 In totius vitæ expoſitione.

erit hoc ſatis 1 teſtimonium. Plurima quidem proferre 2 poſſemus, ſed modus adhibendus eſt: quoniam uno hoc volumine 3 *vitas excellentium virorum* concludere 4 conſtituimus: quorum ſeparatim multis millibus verſuum 5 complures ſcriptores 6 ante nos explicarunt 7.

Fuit & diſertus, ut nemo Thebanus ei par V.
eſſet eloquentia: neque minus concinnus in
brevitate reſpondendi 8: quam in perpetua
oratione 9 ornatus. Habuit obtrectatorem 2
Meneclidem quendam 10 indidem 11 Thebis
adverſarium 12 in adminiſtranda republ. ſatis
exercitatum in dicendo, ut Thebanum ſcilicet,

1 Similis locus 23,5,4. Sic Cic. ad Att. 12,50. *Si ſatis conſilium haberem.* conf. Lucret. 1. v. 241. Tac. A. 12,56,2. &c. Unde conſtat, *ſat* & *ſatis* non ſemper Genitivo jungi. 2 Narrare. 3 Libro, opere. 4 Memoratas complecti. 5 Ex verſuum, quos lineas vulgo vocant, (v. Iſidor. 1, 6, 14.) numero veteres metiri libros ſoliti, eundem in ultima cera adſcribebant. Qui mos & Hebræis Criticis v. Caſaub. ad Athen. 6, 10. Salmaſ. proleg. in Sol. 5. Voſſ. de Vitiis ſerm. 1, 26. Sed Jo. Crojus obſerv. in N.T. c. 11. negat in his locutionibus lineas, ſed potius commata vel periodos debere intelligi. 6 Hiſtorici. 7 Enarrarunt. 8 Svavis in appoſitis reſponſionibus. ἀποφθεγματικὸς Græcis eſſet talis homo. 9 In continua & longa verborum ſerie, quæ opponitur reſponſis & alloquiis Brevioribus. 10 Rhetorem Thebanum. 11 Ex eodem loco. Ita Cic. pro Roſc. c. 27. & Liv. 27, 12. ſed diverſo ſignificatu Cic. de nat. Deor. 2, 44. Plaut. Ciſt. 1, 1, 64. & mil. glor. 2, 2, 79. Gell. 6, 10. Apulej. &c. 12 Eplicat ita ipſe autor, cur vocetur obtrectator.

cet 1. Namque illi genti plus ineſt virium quam
3 ingenii 2. Is, quod in re militari florere Epaminondam videbat 3, hortari ſolebat Thebanos, *ut pacem bello anteferrent* 4, *ne illius imperatoris opera deſideraretur* 5. Huic ille, *fallis*, inquit, *verbo* 6 *cives tuos, quod hos à bello avocas* 7, *otii* 8 *enim nomine ſervitutem concilias* 9. *Nam paritur* 10 *pax bello. Itaque qui ea diutina volunt frui, bello exercitati* 11 *eſſe debent. Quare ſi principes Græciæ eſſe vultis, caſtris eſt vobis utendum* 12, *non palæſtra* 13. Idem ille Meneclides cum huic objiceret, *quod liberos non haberet, neque uxorem duxiſſet, maxime me-*

1 Pro captu Thebanorum, qui magis viribus quam ingenio præſtant, Simile eſt illud Cic. de Sen. c. 5. de Q. Fabio Max. *Multæ, ut in homine Romano: literæ*, limite quodam reſtringitur, quod dictum eſt. 2 Conf. omninò 7, 11, 3. 3 Noverat eum magni fieri à Thebanis ob gloriam bellicam. 4 Bellum deponerent & pace mutarent. 5 Ne illo opus haberent. 6 Falſi tituli ſpecie, falſo nomine. 7 Hoc verbum de otio & voluptatibus frequenter uſurpatur. v. Gronov. ad Liv. Epit. 69. 8 Hoc vocabulum cum pace ſynonymicè permutatur. 9 Quæris, comparas; blandiente otii titulo ſervitutem latentem acceptam reddis; facis, ut quod noxioſiſſimum eſt, tranquillitatis elogio placeat ametur-que. conf. Tac. A. 14, 39. 5. & H. 4, 17, 3. 10 Quæritur, acquiritur. conf. Cic. Off. 1, 23. & Grotii J. B. & P. 3, 15, 2. 11 Sic paulo ante §. 2. *exercitatus in dicendo*, promta facultas utrobique notatur. 12 Bello opera danda; *Non ignavia magna imperia continentur*; *Virorum armorumque faciendum certamen*. ut eſt apud Tac. A. 15, 1, 5. 13 Qui in ludicris otioſorum rebus ponitur & otii ſtudio præfertur.

neque inſolentiam 1, *quod ſibi Agamemnonis* 2 *belli gloriam* 3 *videretur conſecutus*: at ille, *deſine*, inquit, *Meneclide, de uxore* 4 *mihi exprobrare. Nam nullius in iſta re minus uti* 5 *conſilio volo.* Habebat enim Meneclides ſuſpicionem adulterii 6. *Quod autem me Agamemnonem æmulari* 7 *putas*; *falleris* 8. 6
Namque ille cum univerſa Græcia 9 *vix decem annis unam cepit urbem* 10: *ego contra ex una urbe noſtra* 11 *dieque uno, totam Græciam, Lacedæmoniis fugatis* 12, *liberavi* 13.

Idem cum in conventum 14 veniſſet Arcadum 15, petens, *ut ſocietatem cum Thebanis & Argivis* 16 *facerent*: contraque Calliſtratus Atheníenſium legatus, qui eloquentia omnes eo præ- VI.

1 Elationem. 2 Quem Mycenarum Regem Græcia Paridis raptum ultura ducem mille navium conſtituit, unde decennalis Trojæ obſidio. 3 En duo Genitivi ab hac voce ex æquo pendentes, ut in illo Cæſ. B.C. 1,7. *omnium temporum injurias inimicorum in ſe commemorat.* 4 Quod nullam duxerim, aut quod cum tua rem habuerim. 5 Alii: *quàm tuo uti.* i e minimè omnium tuo utar conſilio. 6 Scil. ab uxore admiſſi. Suſpecta ei erat uxor adultera. 7 Imitari & cum eo de gloria contendere. 8 Scil. opinione tuâ. 9 Cum omnibus Græciæ militibus. 10 Trojam, ob cujus oppugnationem Agamemnon ab Homero magnis extollitur laudibus. 11 Unius Thebanæ urbis viribus, præſidio. 12 Prælio nimirum Leuctrico. 13 Ut hoſtes neque Græciæ neque maris amplius eſſent Domini. 14 Concionem vel potius magnum ſenatum. 15 Quos Athenienſes, Lacedæmonii & Thebani ſimul fatigabant, ut ſibi contra ceteros aſſiſterent. 16 Græciæ populis, quorum princeps civitas Argos.

præſtabat tempore 1, poſtularet, *ut potius amicitiam ſequerentur Atticorum* 2; & in oratione ſua multa 3 invectus eſſet 4 in Thebanos & Ar-
2 givos, in eisque hoc poſuiſſet 5; *animadvertere 6 debere Arcades, quales utraque civitas 7 cives procreaſſet, ex quibus de ceteris poſſent judicare. Argivos enim fuiſſe Oreſtem 8 & Alcmæonem 9, matricidas: Thebis Oedipum 10 natum, qui cum patrem ſuum interfeciſſet, ex ma-*
3 *tre liberos procreaſſe* 11. Hic in reſpondendo Epaminondas cum de ceteris peroraſſet 12, poſtquam ad illa duo opprobria 13 pervenit: *admirari ſe* dixit *ſtultitiam rhetoris 14 Attici, qui non animadverterit, innocentes illos natos 15, domi ſcelere admiſſo 16, cum patria eſſent*

1 Laudat hunc oratorem quoque Xenophon. Notetur Periphraſis eloquentiſſimi. 2 Cum Atticis facerent ſocietatem, uti jam vocaverat. 3 Græcorum imitatione quartus caſus adverbialiter idem ſignificat ac *multum, plurimum.* 4 Objeciſſet Thebanis. 5 inter alia maledicta hoc uſurpaſſet. 6 Conſiderare. 7 Argos & Thebæ. 8 Qui patris Agamemnonis cædem ulturus & adulterum Ægiſthum & matrem Clytemneſtram interfecit, de quo Euripidis Tragœdia. 9 Qui Amphiarai & Eriphyles filius in ultionem patris proditi itidem matrem interemit. v. Cic. pro Roſc. c. 24. & Hygini fab. 73. 10 Qui Laji Thebarum Regis & Jocaſtæ filius inſcius patrem interfecit, & æque ignorans matrem uxorem duxit, de quo Sophoclis & Senecæ Tragœdiæ. 11 Scil. ipſum. Buchnerus reponit: *procreaſſet.* 12 Cauſſam dixiſſet. 13 Contumeliæ cauſa objecta. 14 Legati; per contemtum ſic vocare videtur. 15 i. e. cum naſcerentur in patria, ſceleris expertes fuiſſe. 16 Parricidio perpetrato.

ſent expulſi, receptos eſſe ab Athenienſibus [1]. Sed maxime ejus eloquentia eluxit [2] Spartæ, legati [3] ante pugnam Leuctricam. Quo cum omnium ſociorum conveniſſent legati; coram frequentiſſimo legationum [4] conventu [5], ſic Lacedæmoniorum tyrannidem [6] coarguit [7], ut non minus illa oratione opes eorum concuſſerit [8], quam Leuctrica pugna [9]. Tum enim perfecit [10], quod poſt apparuit, ut auxilio ſociorum Lacedæmonii privarentur. 4

VII. Fuiſſe patientem, ſuorumque injurias [11] ferentem civium, quod ſe patriæ [12] iraſci nefas eſſe duceret, hæc ſunt teſtimonia. Cum eum propter invidiam [13] cives præficere exercitui noluiſſent, duxque eſſet delectus belli imperitus, cujus errore [14] eo eſſet deducta [15] illa militum multitudo, ut omnes de ſalute perti-

1 Hos fautores fuiſſe ſceleratorum, illos ultores. v. de arguta hac retorſione & aliis exemplis Voſſ. inſtit. Orat 5, 12, 5. 2 Illuſtri argumento cognita eſt. 3 Cum eſſet legatus eo miſſus a Thebanis. 4 Ipſorum legatorum, pro quibus *legationes* & apud Juſt. 8, 4 3. & 30, 3 5. 5 In magno conſeſſu ac numero. 6 Inſolentem in cæteros Græcos dominatum. 7 Convicit eos Tyrannidis cum exprobratione. 8 Potentiam labefactarit, attriverit. Eloquentia armis paria fecit. 9 De qua prolixe Diod. Sic. 15, 55. ſ. Leuctra in Platæeas & Theſpias ſita. 10 Effecit, eo rem perduxit. 11 Quas intulere. Ut injuriæ adoleſcentum apud Ter, And. 2. 1. 53. Conf. de ſimili patientia Liv. 27, 34. Tac. A. 1, 10, 4 Valer. 3, 7. ext. 5 4, 8. 2. 5. 3, 2. 12 Sub patria continentur cives, qui ejus membra ſunt conf. de Attici indulgentia in ſuos 25, 17, 2. 13 Ex invidia. 14 Imprudentia. 15 Ad id periculi veniſſet.

timeſcerent 1, quod locorum anguſtiis clauſi
ab hoſtibus obſidebantur; deſiderari cœpta eſt
Epaminondæ diligentia 2. Erat enim ibi pri-
vatus 3 numero 4 militis. A quo cum peterent
opem, nullam adhibuit memoriam contume-
liæ 5, & exercitum obſidione liberatum, do-
3 mum 6 reduxit incolumem. Neque vero hoc
ſemel 7 fecit, ſed ſæpius: Maxime autem fuit
illuſtre, cum in Peloponneſum exercitum
duxiſſet adverſus Lacedæmonios, haberetque
collegas 8 duos, quorum alter 9 erat Pelopi-
das 10, vir fortis ac ſtrenuus. Hic cum crimini-
bus 11 adverſariorum 12 omnes in invidiam ve-
niſſent, ob eamque rem imperium his eſſet ab-
rogatum 13, atque in eorum locum alii prætores
4 ſucceſſiſſent 14; Epaminondas populiſcito 15
non paruit, idemque ut facerent 16, perſuaſit
col-

1 Fere deſperarent. 2 Hunc potius præeſſe, cujus virtus ſpectata erat, omnes cupiebant. conf. 5, 3, 2. & exemplum Jephtæ Jud. 11, 7. 3 Sine imperio. 4 Loco, ſtatu & conditione. Sic Cic. in Verr. c. 9. *cum is tibi parentis numero fuiſſet.* paulo ante dixerat, *parentis loco eſſe.* 5 Ut ea ad ultionem uteretur. 6 Thebas. 7 Hac tantum vice. 8 Ejusdem belli gerendi. 9 Unus ex duobus. 10 Epaminondæ amiciſſimus. Utriusque ſane amicitiam in tantis imperiis admiratos eſſe viros prudentes dicit Plut. in Pelop. 11 Criminationibus, obtrectationibus. 12 Æmulorum, obtrectatorum. 13 Sic *abrogare magiſtratum* ſupra 7, 7, 3. 14 Succedere ipſis debuiſſent. 15 Al. *plebiſcito,* de quo ſupra 3, 1, 5. 16 Ne & ipſi parerent.

collegis, & bellum, quod ſuſceperat, geſſit, namque animadvertebat, ubi id feciſſet 1, totum exercitum propter prætorum imprudentiam inſcientiamque 2 belli periturum. Lex 5
erat Thebis, quæ *morte multabat* 3, *ſi quis imperium diutius retinuiſſet, quam lege præfinitum foret.* 4 Hanc Epaminondas cum reipublicæ conſervandæ cauſa latam videret, ad perniciem civitatis conferre 5 noluit; & quatuor menſibus diutius, quam populus juſſerat 6, geſſit imperium 7.

Poſtquam domum reditum eſt 8, collegæ ejus IX.
hoc crimine accuſabantur. Quibus ille permiſit, ut omnem cauſam 9 in ſe transferrent, ſuaque opera factum contenderent 10, ut legi non obedirent. Qua defenſione 11 illis periculo liberatis, nemo Epaminondam reſponſurum 12 pu-

1 Si paruiſſet & imperium tradidiſſet ſucceſſoribus. 2 Imperitiam. 3 *Mortis pœnam conſtituebat.* 4 Quam erat præſcriptum. 5 Adhibere. uſurpare, legi obſequendo perniciem patriæ afferre. Cic. de Invent. 1 38. *Summam amentiam exiſtimabat Epaminondas, quod ſcriptum eſſet reip ſalutis cauſa id non ex reip ſalute interpretari.* V. Baud. l. 2. de induc. B Belg. in diſſert. Pacati ſui p. 39. ſqq. 6 Formula δημοκρατικὴ, de populi decreto & lege. Quatenus liceat contra mandatum facere, diſputat Gell. 1, 13. Alia Exempla v. apud Liv. 10. 1, 26. 18. 7 Adminiſtravit bellum. 8 Locutio imperſonalis pro perſonali, i. e. poſtquam redierunt. 9 Culpam ejus rei. Simile de P. Scipione apud Val. Max. 3, 7, 1. 10 Se in cauſa fuiſſe, ſe effeciſſe affirmarent. 11 Excuſatione facta in judicio. 12 Cauſam dicturum in judicio.

2 putabat, quod quid diceret, non haberet [1]. At
iſte in judicium venit: nihil eorum negavit,
quæ adverſarii crimini dabant [2], omniaque quæ
collegæ dixerunt, confeſſus eſt, neque recuſavit,
quo minus legis pœnam [3] ſubiret; ſed unum
ab iis petivit, ut in periculo [4] ſuo conſcribe-
3 rent [5]: EPAMINONDAS A THEBA-
NIS MORTE MULTATUS EST,
QVOD EOS [6] COEGIT APUD LEU-
CTRA [7] SUPERARE LACEDÆMO-
NIOS; QUOS ANTE SE IMPE-
RATOREM [8] NEMO BOEOTIO-
RUM AUSUS FUIT ADSPICERE
4 IN ACIE [9]: QUODQUE UNO PRÆ-
LIO NON SOLUM THEBAS AB
INTERITU RETRAXIT [10], SED ET-
IAM

1 Quod nulla valeret excuſatio. 2 Quæ accuſatores arguebant. 3 Pœnam legibus conſtitutam. 4 h. e. in damnatione, capitisque ſupplicio. Nonnulli tabulam damnatoriam, indicem, ſive breve ſcriptum interpretantur, in quo reorum ſtatus & cauſa mortis propoſita fuit. Imo tentarunt alii reponere *periculo*, *titulo*, *breviculo*, *periſtylio*, *ſepulchro*, *cippo vel cippulo*; quibus nihil opus eſt. 5 Inſcriberent vel tabulis, vel pilæ aut columnæ, aut archivo reip. aut ubicunque actus damnationis promulgaretur. 6 Thebanos inprimis & reliquos Bœotios. 7 Bœotiæ oppidum. 8 Priusquam ſibi imperium committeretur. 9 Explicationem v. in Cæſ. B. G. 1, 39. Liv. 7, 33. Tac. A. 3, 45, 2. H. 3, 24, 2. Flor. 2, 18, 5 cum not. Freinsh. Bœotii antea ne conſpectum quidem hoſtium ſuſtinuerunt quin fugerent: tantum abeſt, ut ferre impetum aut ſuperare potuerint. 10 Conſervavit.

IAM UNIVERSAM GRÆCIAM [1] IN LIBERTATEM VINDICAVIT [2], EOQUE RES UTRORUMQUE [3] PERDUXIT, UT THEBANI SPARTAM OPPUGNARENT [4], LACEDÆMONII SATIS HABERENT [5], SI SALVI ESSE POSSENT [6]. NEQUE PRIUS BELLARE DESTITIT, QUAM MESSENA [7] CONSTITUTA [8] URBEM [9] EORUM OBSIDIONE CLAUSIT. Hæc cum dixiſſet, riſus omnium cum hilaritate [10] coortus eſt; neque quisquam judex auſus eſt ferre ſuffragium [11]. Sic a judicio capitis [12] maxima diſceſſit gloria [13].

Hic

1 Cujus principatum Lacedæmonii hac & Mantinenſi clade amiſerunt. 2 Reſtituit, aſſeruit. 3 Thebanorum & Lacedæmoniorum. 4 Laconiam per quingentos annos populationis expertem vaſtarunt; Sed oppugnata & relicta Lacedæmone in Meſſinam duxere copias. 5 Eleganter pro contenti eſſent v. c. 4, 5. Loqui ſimilem in modum amant optimi Scriptores Cæſ. B. C. 3. 46. Hirt. 8, 6. Curt. 4. 9, 20. Tac. A. 2, 37, 5. 4. 38, 1. 15, 25, 6. Juſt. 22, 8, 14. &c. Non de victoria ſed de ſalute pugnantes. 7 Hunc nobilem Peloponenſi urbem, commodiſſimo ad invadendam Spartam ſitu, Spartani everterant. 8 i. e. poſtquam deſertam everſamque de integro condiderat, revocatis Meſſeniis, additisque colonis aliis, & rep. formata. conf 16. 4, 3. 9 Lacedæmonem. 10 Voluptate animi ex ridiculo nata. 11 Sententiam per calculos, quorum uſus in ferenda ſententia. 12 In quo accuſatus erat capitis. 13 Glorioſe liberatus eſt. quid dixerit e curia regreſſus abblandiente cauda catelli refert Ælianus 13, 42.

IX. Hic extremo tempore imperator apud Mantineam 1, cum acie inſtructa audacius inſtaret 2 hoſtibus, cognitus a Lacedæmoniis, quod in unius pernicie 3 ejus, patriæ ſitam putabant ſalutem, univerſi in unum impetum fecerunt 4, neque prius abſceſſerunt 5, quam magna cæde facta, multisque occiſis, fortiſſime ipſum Epaminondam pugnantem, ſparo 6 eminus per-
2 cuſſum 7, concidere viderunt. Hujus caſu 8 aliquantum retardati ſunt 9 Bœotii: neque tamen prius pugna exceſſerunt 10, quam repu-
3 gnantes 11 profligarunt 12. At Epaminondas cum animadverteret, mortiferum 13 ſe vulnus accepiſſe, ſimulque ſi ferrum 14, quod ex haſtili 15 in corpore remanſerat, extraxiſſet, animam

1 Urbem Arcadiæ. 2 Cum urgeret eos, tam avide manifeſtis periculis offerens corpus. v. Curt. 9, 6, 8. 3 Morte & interitu, conf. 18, 11, 2. 4 Vide ſimilia a Romanis factitata apud Cæſ. B. G. 5, 58. Tac. A. 3, 73, 4. & 4, 45, 5. 5 Non ante deſtiterunt. 6 Sparus vel Sparum vile genus teli manibus jacti. v. Servius ad Virg. Æn. 10, v. 782. Salluſt. Catil. c. 56. Donatus ad Liv. 34. haſtæ genus fuiſſe patet e § 4. 7 Pauſanias ab Atheníenſibus Laconum ſociis impetitum & a Gryllo Xenophontis filio Athenienſi interfectum ſcribit in Bœoticis. 8 Cum lethali vulnere accepto concideret. 9 Animos & Ardorem pugnandi parumper remiſerunt, neque id mirum. conf. Tac. H. 4, 34, 9. Curt. 4, 15, 28. 10 Deſtiterunt pugnare. 11 Reſiſtentes in acie. 12 Fugaverunt ac conciderunt. 13 Mortale, lethale. Cic. pro Sext. *plaga inſanabilis & mortifera.* 14 Pro ſpiculo, quo haſtile præfixum eſt. 15 Ex telo vel ſparo.

mam ſtatim amiſſurum 1: usque eo retinuit 2, quoad 3 renunciatum eſt, *viciſſe Bœotios* 4. Id 4
poſtquam audivit; *ſatis*, inquit, *vixi: invictus enim morior* 5. Tum ferro extracto confeſtim exanimatus eſt 6.

Hic uxorem nunquam duxit. In quo 7 cum X.
reprehenderetur a Pelopida, qui filium habebat infamem 8, *maleque eum in eo* 9 *patriæ conſulere* 10 diceret, *quod liberos non relinqueret: vide*, inquit, *ne tu pejus conſulas, qui talem ex te natum* 11 *relicturus ſis. Neque vero ſtirps* 12 2
mihi poteſt deeſſe. Namque ex me natam relinquo pugnam Leuctricam 13, *quæ non modo mihi ſuperſtes, ſed etiam immortalis* 14 *ſit neceſſe eſt.*
Quo tempore duce Pelopida 15 exſules Thebas 3
oc-

1 Alii, *emiſſurum.* anima ponitur pro vita; animam amittere eſt mori. 2 Non ante ſibi evelli juſſit ſpiculum. 3 Donec. 4 Primum an clypeus ſuus ſalvus eſſet, deinde an penitus fuſi hoſtes forent, interrogavit. v. Val. Max. 3, 2. ext. 5. & Cic. de Fin. 2,30. ad Fam. 5, 12. 5 Cic. Tuſc. 2, 24. *Num tum ingemuiſſe Epaminondam putas, cum una cum ſanguine vitam effluere ſentiret? Imperantem enim patriam Lacedæmoniis relinquebat, quam acceperat ſervientem.* 6 Mortuus eſt. 7 Quam ob cauſam. 8 Per flagitia. Plin. Paneg. c. 83. *multos illuſtres, foris claros, domeſtica deſtruebat infamia.* 9 Ideo, per hoc inſtitutum. 10 Utilitates ejus negligere. 11 Tam infamem filium, conf. Sirac. c. 16, 4. 12 Soboles, liberi, filii. 13 Hujus pugnæ iconem habes apud Jo. Mercerium in notis ad Æliani Tactica, Et hanc ſæpius in ore habuit Epaminondas. Nam apud Diodorum moriturus amico dicenti, *itane ſine liberis decedis?* reſpondit. *Non per Jovem: ſed filias duas, victoriam ad Leuctra & Mantineam poſt me relinquo.* 14 Propter gloriam perpetuam. 15 Conf. 16, 3, 3.

occuparunt, & præſidium Lacedæmoniorum
ex arce 1 expulerunt 2, Epaminondas, quamdiu
facta eſt cædes civium 3, domi ſe retinuit 4:
quod neque malos defendere volebat, neque
impugnare 5, ne manus ſuorum ſanguine 6 cruentaret 7.
Namque omnem civilem victoriam
funeſtam 8 putabat. Idem poſtquam apud Cadmeam
9 pugnari cum Lacedæmoniis cœpit, in
4 primis ſtetit 10. Hujus de virtutibus, vitaque ſatis
erit dictum, ſi hoc unum adjunxero 11, quod
nemo eat inficias 12: Thebas & ante Epaminondam
natum, & poſt ejus interitum 13, perpetuo
alieno paruiſſe imperio 14. Contra ea quamdiu
ille præfuerit reipubl. caput 15 fuiſſe totius Græciæ.

1 Cadmea. v. l. c. 2 Vibellica. 3 Quamdiu cæſi ſunt. 4 Continuit, manſit domi; *quoad cum civibus dimicatum eſt, domi quietus fuit* 16,4,1. Eadem ferè phraſis 10, 9, 1 18. 5,7.23. 12,3. 5 Adverſus eos pugnare. 6 Sangine civili; ſanguine civium, popularium. 7 Pollueret. ne ſe miſceret bellis civilibus. 8 Illætabilem, deteſtandam. Cic. ad fam. 4.9. *Omnia ſunt miſera in bellis civilibus ſed miſerius nibil quam ipſa victoria.* 9 Scil. arcem. 10 Inter eos fuit & pugnavit, qui erant in primis ordinibus; quoniam jam non contra cives ſed contra Spartanos res gerebatur. 11 Addidero iis, quæ dicta ſunt. 12 Nemo negaverit. Voſſ. de Anal. 1,47. dictum vult, ut ire exequias, ſuppetias, ac utrobique ſubintelligit ad. 13. Idem Juſtinus affirmat 6,8,1.ſ. *patriæ gloriam & natam & exſtinctam cum eo fuiſſe, &c.* 14 Serviiſſe. 15 Urbem Dominam, imperantem cæteris.

ciæ. Ex quo intelligi poteſt, unum hominem 1 pluris, quam civitatem fuiſſe 2.

XVI.

PELOPIDAS.

ARGUMETUM.

1 Pelopidas in exſilium cum aliis ejectus fuit. 2. Cum duodecim Thebas rediit. 3. Reſtituit libertatem, interfectis tyrannis, & Spartanum præſidium ex arce deturbavit. 4. Prius proprium fuit Pelopidæ: alterum commune cum Epaminonda, quemadmodum & reliquæ expeditiones. 5. Adverſa fortuna conflictatus cadit in prælio.

PElopidas 3 Thebanus, magis hiſtoricis 4, I. quam

1 Phædrus fab.63,1. *Plus eſt in uno ſæpè quam in turba boni.* adde Juſt.5,4,12. Liv.28,43. &c. 2 Plus efficere, plus præſtare publico potuiſſe. Sic Plaut. Truc.2,6,8. *pluris eſt teſtis oculatus &c.* Integrum foret: eſt res pluris pretii. v. Voſſ. de Conſtr. c.29. 3 v. Plutarch. in Xenoph. H.Gr. 5. Polyb.6. & 8. Pauſan. in Bœoticis. Diodor.15. Ælian. 2. 43. & 11,9. Polyæn.2,4. Frontin. 1.5,2. 2,3, 8. 4,7,28. Cic.ad fam.7,28 & 30. 4 Alii *hiſtoriis.* Sed Schottus *Hiſtoricos* rectius *vulgo* opponi putat, ſicut apud Cic. pro Mur.c.7. *nobilitas Sulpitii hominibus literatis & hiſtoricis notior, populo obſcurior.* In Hiſtoricorum ſcripta vulgus non ita penetrat.

quam vulgo, notus [1]. Cujus de virtutibus dubito quemadmodum exponam, quod vereor, ſi res [2] explicare incipiam, non vitam ejus enarrare, ſed hiſtoriam [3] videar ſcribere: ſi tantummodo ſummas [4] attigero [5], ne rudibus literarum Græcarum [6] minus lucide appareat [7], quantus fuerit ille vir. Itaque utrique rei occurram [8], quantum potero; & medebor [9] cum
2 ſatietati [10] tum ignorantiæ lectorum [11]. Phœbidas Lacedæmonius, cum exercitum Olynthum duceret [12] iterque per Thebas faceret, arcem oppidi, quæ Cadmea nominatur [13], occupavit impulſu perpaucorum Thebanorum [14], qui

---

1 Secus atque Epaminondas, cujus fama celebratur ore omnium; Pelopidæ non tam celebratione loquentium quam ſcriptis perviget. 2 Expoſitionem negotii. alii *ſi eas* ſcil. virtutes. 3 Hæc ſcriptio publico actui rerum aptior. Sed vita privatim moribus ſervit, ideoque ſimplicior. Sic Plut. Alexandri princ. diſtinguit: *οὔτε ἱστορίας γράφομεν, ἀλλὰ βίους.* 4 Scil. res aut narrationes; rerum capita indicata potius quam narrata, faſtigia ſumma vocat poeta. *τὰ κορυφαιότατα.* 5 Similiter alii locuti. v. Savaron. ad Sidon. Ep. 1, 2. 6 Rerum ac monumentorum Græcorum ignaris. 7 Obſcurum maneat. 8 Opem feram. 9 Cavebo ne vel prolixior ſim, vel brevior & obſcurior. 10 Faſtidio ex multitudine. 11 Inſignis apparet hic cura Hiſtorici in inſtruendo lectore, ſervandoque ſcriptionis modo. 12 In auxilium Amyntæ Macedonis, urbem Thraciæ Olynthum oppugnaturi. 13 à Cadmo, qui Thebas condidit, unde Cadmea antiquum nomen oppidi, quod cum amplificaretur urbs, arci remanſit. 14 Archiæ, Leontidæ & Philippi.

qui adverſariæ factioni 1 quo facilius reſiſte-
rent, Laconum rebus ſtudebant 2: idque ſuo
privato, non publico, fecit conſilio 3. Quo fa- 3
cto eum Lacedæmonii ab exercitu remove-
runt 4 pecuniaque multarunt 5: neque eo ma-
gis arcem Thebanis reddiderunt 6, quod ſu-
ſceptis inimicitiis ſatius 7 ducebant eos obſide-
ri 8, quam liberari. Nam poſt Peloponneſium
bellum Athenasque devictas, cum Thebanis ſi-
bi rem 9 eſſe exiſtimabant: & eos eſſe ſolos, qui
adverſus 10 reſiſtere 11 auderent. Hac mente 12
amicis ſuis 13 ſummas poteſtates 14 dederant,
alterius factionis principes 15 partim interfece-
rant, alios 16 in exſilium ejecerant: in quibus
Pelopidas hic, de quo ſcribere exorſi ſumus,
pulſus patria carebat 17.

Hi

1 Viris adverſariis Pelopidæ, Ismeniæ, Pherenico, Androclidæ &c. Mox c. 2, 4. dicitur adverſariorum factio. 2 Partibus Laconum accedebant. 3 Non publica auctoritate, ſed per ſe. 4 Imperium ei adimerunt. 5 Drachmarum decem myriadibus, ut autor eſt Plut. 6 Tanto magis apparet, quod clam mandaverint Phœbidæ, dicente Diodoro 15, 20. 7 Utilius, melius. 8 Arce ſcil. jam occupata. 9 Contentionem & æmulationem. 10 Eſt Pleonaſmus, ut plenius ſonet oratio. Ita adverbialiter ponitur 17, 4, 6. 11 Nempe ſibi Lacedæmoniis. 12 Hoc propoſito, conſilio. 13 Thebanis civibus, quorum impulſu arcem ceperant. 14 Magiſtratus. 15 Quos modo nominavimus. 16 Ex hoc loco patet, particulam *partim* aliquando non geminari, contra quam Budæus in Pandect 5 putat. v. Alciat. Parerg. 7, 0 Solent auctores elegantiæ cauſa leges communes transgredi. 17 Exul erat. v. mox c. xi.

II. Hi omnes fere Athenas ſe contulerant 1, non
quo ſequerentur otium, ſed, ut quemque ex
proximo 2 locum 3 fors 4 obtuliſſet, eo pa-
2 triam recuperare 5 niterentur 6. Itaque cum
tempus eſt viſum 7 rei gerendæ, communiter 8
cum his, qui Thebis idem ſentiebant 9, diem
delegerunt, ad inimicos opprimendos civita-
temque liberandam, eum 10, quo magiſtratus
3 ſimul conſueverant epulari 11. Magnæ ſæpe
res, non ita magnis 12 copiis ſunt geſtæ 13: ſed
profecto nunquam ab tam tenui initio 14 tantæ
opes 15 ſunt profligatæ 16. Nam duodecim ado-
leſcentuli coierunt 17 ex his, qui exilio erant
multati, cum omnino 18 non eſſent amplius
centum 19, qui tanto ſe offerrent periculo 20.
qua

1 Quanquam imperarent Spartani, ne reciperentur ab Athenienſibus. 2 Scil. tempore. 3 Quamlibet primam occaſionem ſeu tempus. Nam ut ſpatium & locum & tempus ſignificat: Sic locus eandem ſignificandi amplitudinem ſortitur. 4 Id eſt, *fortuna*. Sic Liv. 31, 41. *Quo fors tuliſſet loco*. Tac. A. 14, 5, 5. *Qua fors obtulerat, telis conficitur*. 5 Reſtitui in patriam ab exilio. 6 Laborarent. 7 Cum commoda apparuiſſet occaſio. 8 Communi conſilio. 9 Qui conſpirabant, quorum primarii erant Charon & Philidas, ſcriba civitatis. 10 Scil. diem. 11 In anniverſaria magiſtratuum variatione convivium lautum inſtituebatur. 12 i.e. parvis repetitio vocis aliter conſtructæ ſuaviter adficit. 13 Probant id res geſtæ Samſonis, Jonathæ aliorumque heroum. 14 Occaſione tenuis rei oblata. 15 Potentia & vires. 16 Subverſæ. 17 Conſpirarunt. Cum Melone ſeptem fuiſſe tradit Xenophon. 18 Si ſocios omnes numeres. 19 *Quam* centum, *Quam* eleganter omittitur. 20 Qui auderent rem periculoſam.

qua paucitate percuſſa 1 eſt Lacedæmoniorum
potentia. Hic enim non magis adverſariorum 4
factioni, quam Spartanis, 2 eo tempore bellum
intulerunt 3: qui principes erant totius Græciæ.
Quorum imperii majeſtas 4, neque ita
multo poſt, Leuctrica pugna, ab hoc initio perculſa
cecidit 5. Illi igitur duodecim, quorum 5
erat dux Pelopidas, cum Athenis interdiu 6 exiſſent,
ut veſperaſcente cœlo 7 Thebas poſſent
pervenire, cum canibus venaticis exierunt, retia
ferentes, veſtitu agreſti 8, quo minore ſuſpicione
facerent iter 9. Qui cum tempore ipſo 10, quo
ſtuduerant 11, perveniſſent, domum Charonis devenerunt
12, a quo & tempus & dies erat datus 13.

Hoc loco libet interponere 14, etſi ſejunctum III.
ab re propoſita eſt 15, nimia fiducia 16 quantæ
calamitati ſoleat eſſe 17. Nam Magiſtratuum
The-

1 Convulſa, labefactata. 2 Quibus factio illa nitebatur. 3 Ex parva re bellum ortum, quo Thebani vicerunt Lacedæmonios. 4 Intelligitur eminentia imperii Laconici & principatus Græciæ. Tyrannis 15, 6, 4. vocatur. Hinc placet aliquibus: *imperioſa majeſtas*. 5 Penitus everſa eſt. 6 In crepuſculo, ſurgente ſole ſeu die. 7 Sole occidente, veſperi. 8 Ac ſi eſſent venatores. 9 Ne quis in itinere ſuſpicaretur, eos eſſe exules. 10 Præcisè definito. 11 Voluerant. 12 Alii *diverterunt*. 13 Ex compoſito præfinitus & dies certus & tempus ejus veſpertinum. 14 Judicium ſententiamque ſcriptioni inſerere, quod aliàs Philoſophi & inprimis Politici eſt. 15 Ab Hiſtoria ſimpliciter pertexenda alienum eſt. 16 Securitas ex confidentia. 17 Quantum afferat damnum.

Thebanorum ſtatim ad aures pervenit, exſules in urbem deveniſſe. Id illi vino epulisque dediti 1, uſque eo deſpexerunt, ut ne quærere 2
2 quidem de tanta re laborarint 3. Acceſſit etiam, quod magis aperiret eorum dementiam. Allata eſt enim epiſtola Athenis ab Archia hierophante 4, Archiæ, qui tum maximum magiſtratum Thebis obtinebat 5: in qua omnia 6 de profectione exulum perſcripta erant. Quæ 7 cum jam accubanti in convivio 8 eſſet data, ſicut erat 9, ſignatam ſub pulvinum ſubjiciens 10, *in craſtinum* 11, inquit, *differo res ſeveras* 12. At illi omnes, cum jam nox proceſſiſſet 13, vinolenti 14 ab

1 Non de ſtudio & vitio perpetuo, ſed de ipſo actu perpotationis & epulationis hic accipitur. 2 Explorare tantam rem. 3 Studuerint, annixi fuerint. Plutarchus excipit Leontidam, quem ſobrium majori cum periculo exſules aggreſſi. 4 Duo ejusdem nominis fuerunt Archiæ hic Athenis, alter Thebis, quorum ille cuncta alteri perſcripſit. Erant autem Hierophantæ ſacrorum antiſtites & interpretes. v. Alex. ab Alex. 4, 7. & 5, 17. Meurſ. Eleuſ. c. 13. Elmenhorſt. & Heralt. ad lib. 5. Arnobii, & Jac. Godofredi not. ad L. 14. Cod. Theod. de pagan. ſacrif. & templ. 5 Cui ſumma poteſtas erat. 6 Omnes circumſtantiæ. 7 Epiſtola. 8 Qui jam deditus erat vino epulisque. 9 Formula, qua rei ſtatus & conditio præſens & immutata exprimitur. conf. Curt. 8, 3, 10. Suet. Oth. c. 8. Claudian. conſ. 3. Honor. v. 163. 10 Supponens pulvino. conf. Curt. 2, 6, 7. 11 Scil. diem. 12 Alias *ſerias*. Plut. εἰς αὔριον τὰ σπουδαῖα. quod in proverbium abiit v. Erasm. in Chiliad. Plaut. Pœn. act. 2, 51. *Res ſerias omnes extollo ex hoc die in alium diem.* 13 Media fere nocte. 14 Ebrii, de actu. Sed MSS. Ernſtii *vino pleni*. Exempla exitioſæ ejuſmodi crapulæ ap. Juſtin. 1, 8. Curt. 4, 4, 5. Liv. 25, 24. &c.

ab exſulibus duce Pelopida ſunt interfecti [1]. Quibus rebus confectis, vulgo ad arma libertatemque vocato [2], non ſolum qui in urbe erant, ſed etiam undique ex agris concurrerunt, præſidium [3] Lacedæmoniorum ex arce pepulerunt [4], patriam obſidione liberaverunt. Auctores [5] Cadmeæ occupandæ partim occiderunt, partim in exſilium ejecerunt.

Hoc tam turbido tempore [6], ſicut ſupra do- IV.
cuimus [7], Epaminondas, quoad [8] cum civibus
dimicatum eſt, domi quietus fuit [9]. Itaque
hæc liberandarum Thebarum propria laus [10]
eſt Pelopidæ: ceteræ [11] fere omnes communes
cum Epaminonda. Namque in Leuctrica pu- 2
gna, imperatore Epaminonda, hic fuit dux [12]
delectæ manus [13], quæ prima phalangem pro-
ſtravit Laconum. Omnibus præterea pericu- 3
lis

1 A juvenibus exſulibus muliebri ornatu intromiſſis, ut addunt Xenoph. Plut. & Polyænus. 2 Vel voce vel etiam propoſitis libellis. 3 Milites præſidiarios tuendæ arci impoſitos. 4 Depulerunt. 5 Quorum opera, impulſu, conſilio res geſta erat. 6 In hoc ipſo tumultu civili & cæde. 7 Quemadmodum expoſuimus, narravimus 15, 10, 3. 8 Quamdiu interim dum. 9 Studio partium & civili tumultu abſtinuit. Quare nec cum aliis in exſilium miſſus, ſed propter Philoſophiæ ſtudium & paupertatem contemtus à tyrannis ac factioſis. 10 Gloria ex commendatione liberationis ejus ſoli huic tanquam auctori facta debetur. 11 Laudes. 12 Præfuit parti copiarum. 13 Quam ex toto exercitu legit Epaminondas, ut cum cæteri fugam ſimularent, incurreret. v. not. ad 1, 1, 4.

lis 1 affuit. Sicut Spartam cum oppugnavit, alterum tenuit cornu 2: quoque Meſſena 3 celerius reſtitueretur, legatus in Perſas 4 eſt profectus. Denique hæc fuit altera perſona 5 Thebis, ſed tamen ſecunda 6, ita ut proxima eſſet Epaminondæ.

V. Conflictatus autem eſt cum adverſa fortuna 7. Nam & initio, ſicut oſtendimus, exul patria caruit: & cum Theſſaliam in poteſtatem Thebanorum cuperet redigere, legationiſque jure ſatis tectum 8 ſe arbitraretur, quod apud omnes gentes ſanctum 9 eſſe conſueſſet 10, à tyran-

1 Laboribus belli, pugnis, præliis. 2 Præfuit uni alæ, in duo enim cornua ſ. alas dividitur acies. v. Lipſ. mil. Rom. 2,7. 3 Diruta à Lacedæmoniis. v ſupra 15, 8, 5. 4 Ad regem Perſarum, ad quem Spartani legatos miſerant. Thebani ergò ſuſpicantes, contra ſe & Meſſenæ inſtaurationem actum iri, Pelopidam miſerunt, qui impetravit etiam Meſſenam reſtitui & habitari. 5 Unus ex duobus ipſe fuit, quibus reſp. plurimum debebat. Metaphora ſumta à theatro & perſonis ſcenicis. 6 Primo inferior fuit: primo proximus, non par; ſeu ita, ut ſuperiorem breviſſimo intervallo ſequeretur. 7 Cum fortuna repugnante cœptis veluti decertavit. 8 Salvum & tutum. Nam legati nomen etiam inter hoſtium tela impunè verſari debet. v. Grot. J B. & *P.* 2, 18. & Paſchalius, itemque Marſelarius, qui hoc argumentum præ cæteris illuſtrarunt. 9 Inviolabile. Peccarunt ergo contra jus gentium Fidenates, quod ut ſine ſpe veniæ fortius dimicarent, legatos Romanorum ad ſe miſſos interfecerint. Aur. Vict. de V. illuſtr. c. 25. 10 Conſuetudine quadam religio rei apud omnes ſervata eſſet.

ranno Alexandro Pheræo 1 ſimul cum Iſme-
nia 2 comprehenſus, in vincula conjectus eſt.
Hunc 3 Epaminondas recuperavit 4 bello per- 2
ſequens Alexandrum. Poſt id factum, nun-
quam is 5 animo placari 6 potuit in eum, a
quo erat violatus 7. Itaque perſuaſit Theba-
nis, ut ſubſidio Theſſaliæ proficiſcerentur 8, ty-
rannoſque ejus expellerent. Cujus belli cum 3
ei ſumma 9 eſſet data, eoque cum exercitu pro-
fectus eſſet, non dubitavit 10, ſimul ac conſpe-
xit hoſtem, confligere. In quo prœlio Ale- 4
xandrum ut animadvertit 11, incenſus ira 12
equum in eum concitavit, proculque degreſ-
ſus 13 a ſuis, conjectu telorum confoſſus 14 ce-
ci-

1 Hujus Pherarum Tyranni mentio fit in not. ad 15, 4, 2. crudelitatem illius Neronianæ perſimilem facit Plut. p. 293. 2 Qui cum Pelopida Pheras miſſus ad cauſam diſpiciendam inter Theſſalos & Tyrannum, de quo illi queſti fuerant. 3 Pelopidam. Nam Iſmenias Lacedæmonem abductus ibique necatus eſt. Plut. p. 280. 4 Liberavit ex vinculis, earius de perſonis *recuperare* occurrit. Sic tamen & Cæſ. B. G. 3, 8. Frontin. 8, 1. Val Max. 5, 2, 5. 5 Pelopidas, qui captus fuerat. 6 Reconciliari ei. 7 Læſus per captivitatem. 8 Ut opem ferrent regioni oppreſſæ. 9 Subſtantivè ſeu potius ellypticè. Subintelligitur enim poteſtas, vel res (quomodo Virg. Æn. 2, 3, 22. *rem ſummam* dixit.) vel ratio, vel aliquid ſimile. 10 Fiducia promptus conatus adfuit. 11 Vidit, conſpicatus eſt. 12 Commotus graviter. Sen. de ira 1, 1. dixit, *ruinis eam eſſe ſimillimam, quæ ſuper id, quod oppreſſere, franguntur*. 13 Longius provectus, alii *digreſſus*. Sed *degredi* eſt & apud Liv. 7, 14. & 24. Tac. H. 2, 66, 6. 14 Confixus, ſupra 14, 9, 5.

cidit. Atque hoc ſecunda victoria 1 accidit. Nam jam inclinatæ erant 2 tyrannorum copiæ. 5 Quo facto omnes Theſſaliæ civitates 3 interfectum Pelopidam coronis aureis 4, & ſtatuis æneis, liberosque ejus multo agro donarunt 5.

1 Sequente vel comitante fortuna partes Pelopidæ; vincentibus Thebanis. Sic Nigidius apud Gell. 2, 12. *ſecundum ſolem*, Virg. *ſecundum currum. amnem, fluvium*, alii *ſecundum ventum* dixerunt. 2 Fugam ſpectarunt; pugna deſiit eſſe ἰσόῤῥοπος. Sic quoque Vellej. 2, 55, 1 & 2, 52, 3. Svet. Cæſ. 62. Flor. 4, 7, 12. 3 Quia propter victoriam Alexander ſolo Pherarum dominatu contentus eſſe cogebatur. 4 Στεφάνους ἐπινικίους intelligit Paſchal. de Coron. 7, 5. Sed & honoris ergo auream coronam Caſtricio mortuo imponendam Pergamenos decreviſſe, auctor eſt Cic. pro Flacco c. 31. v. Kirchm. de fun. 1, 11. 5 Quibus honoribus & ſtudiis proſecuti ſint Pelopidæ funus & mortem, docet Plut. in vita non minus eleganter quam copioſe.

XVII.

A G E·S I L A U S.

ARGUMENTUM.

1. Ageſilaus de regno contendit cum fratris filio. 2. In Aſia pactas cum Tiſſapherne inducias ſervat. 3. Phrygiam depopulatur: Epheſi militem exercet; aliò it, aliò ſe iturum ſimulat.

4 Revocatus contra Bœotios, vincit apud Coroneam, & parcit ſupplicibus. 5 Bello circa Corinthum colluto, hac urbe abſtinet. 6 Ad Leuctricam pugnam ire voluit: Spartam a Thebanis oppugnatam, ſingulari ſervat commento. 7 Pecunia patriam ſublevat, munera ſibi miſſa confert in publicum. 8 Corpore deformis apparatuque utens vulgari, contemnitur a barbaris. In portu Menelai moritur.

Ageſilaus 1 Lacedæmonius, cum a cæteris ſcriptoribus, tum eximie a Xenophonte Socratico 2 collaudatus eſt 3. Eo enim uſus eſt familiariſſime 4. I.
Hinc primum de regno cum Leotychide fratris filio habuit contentionem 5. 2
Mos eſt enim a majoribus Lacedæmoniis traditus, ut duos haberent ſemper reges, nomine magis quam imperio 6, ex duabus

1 v. Plutarch. in vita & alibi. Xenoph. in Ageſil. & reb. Gr. Pauſan. Laconicis. Diodor. 14. & 15. Polyb. 3. Herodot. 7. Athenæus 14. Ælianus 4, 16, 7. 13, 10, 20 & 12, 15. Polyæn. 1, 48. 3. 2, 1, 1. ſqq. 2, 3, 9. 3. 11, 15. Frontin. 1, 4, 2. 1, 8, 12. 1, 10, 3. 1, 11, 5. & 17. 2, 6, 6. 3, 11, 2. Juſtin. 6, 2, 5. & 6, 4, 9. Val. Max. 7, 2, ext. 12. Cic. Off. 2, 5. ad Fam. 5, 12. ad Quint. 1, 2, 2. de Fin. 2, 35 orat. 2, 84. & 3, 34. 2 i.e. Socratis diſcipulo. 3 Nam peculiarem de laudibus ejus librum ſcripſit, quem valde prædicat Cic. ad fam. 5, 12. 4 Ageſilai opera a Spartanis agro donatus, quam cauſam laudationis reddit Themiſtius orat. ad Cæl. 5 Diſceptavit cum eo non armis, ſed jure & legibus. 6 Quod circumſcriptum erat autoritate Ephororum & ſenatus. 4, 3, 4.

bus familiis Proclis & Euryſthenis 1; qui prin-
cipes 2 ex progenie 3 Herculis, Spartæ reges
3 fuerunt 4. Harum ex altera in alterius familiæ
locum fieri 5 non licebat. Itaque uterque ſuum
retinebat ordinem 6. Primum ratio habeba-
tur 7, qui regnans deceſſiſſet. Sin 8 is virilem
ſexum 9 non reliquiſſet, tunc eligebatur, qui
4 proximus eſſet propinquitate 10. Mortuus
erat Agis rex, frater Ageſilai, filium relique-
rat Leotychidem, quem ille natum non agno-
rat 11: eundem moriens ſuum 12 eſſe dixerat.
Is de honore regni 13 cum Ageſilao ſuo pa-
truo 14 contendit: neque id, quod petivit 15,
5 conſecutus eſt. Nam Lyſandro ſuffragante 16,
homine, ut oſtendimus ſupra, factioſo 17, &
his temporibus potente 18, Ageſilaus antela-
tus eſt.

Hic

---

1 Qui Ariſtodemi filii fratres gemini fuere. v. Cic. Divin. 2, 43. 2 Primi omnium. 3 Stirpe. 4 Proclis poſteri Eurypontidæ a nepote ejus; Euryſthenis Agidæ a filio appellabantur. Horum ſucceſſionis catalogum ab Hercule enumerat Pauſanias. conf. Cragius de Rep. Laced. 2, 2. 5 Scil. regem. 6 In ſucceſſione ſcil & jure familiæ. 7 Ejus, ſeu potius filii nati ab eo. 8 Pro *ſi autem.* 9 Filios. 10 ſanguine, cognatione. 11 Pro legitimo partu, pro filio ſuo. Conf. Curt. 8, 8, 14. Suet. Aug. 6, 5. Nam Alcibiadis putabatur eſſe, qui ſtupri conſuetudinem cum Timæa uxore Agidis commiſerat. 12 i. e. filium, quibus lacrymis id conſecutus ſit Leotychides, docet Pauſanias. 13 De regno, de dignitate regia. 14 Patris fratre. 15 Nempe regnum. 16 Annitente, partes tuente. v. ſupra 7, 5, 4. 17 Conf. ſupra de eodem 6, 1, 3. 18 Magno in civitate, qui multum poterat.

Hic ſimul atque imperii 1 potitus eſt, perſuaſit II.
Lacedæmoniis, ut exercitum emitterent 2 in A-
ſiam, bellumque regi 3 facerent 4: docens, ſa-
tius eſſe in Aſia, quam in Europa dimicare
5. Namque fama exierat 6, Artaxerxem com-
parare claſſem, pedeſtresque exercitus 7, quos
in Græciam mitteret. Data poteſtate 8 tanta ce- 2
leritate 9 uſus eſt, ut prius in Aſiam cum copiis
perveniret, quam regii ſatrapæ 10 eum ſcirent
profectum. Quo factum eſt, ut omnes impe-
ratos imprudentesque 11 offenderet 12. Id 3
ut cognovit Tiſſaphernes, qui ſummum im-
perium tum inter præfectos habebat regios 13,
inducias 14 a Lacone 15 petivit, ſimulans, ſe da-
re

1 Scil. adminiſtratione. Aliàs imperio. 2 Bellatum mitterent. Id quod & Lyſandri impulſu factum eſſe dicitur. 3 Ita Perſarum & poſtea Parthorum reges non ſolum a ſuis, ſed etiam a Græcis & Rom. ſcriptoribus ob potentiam & imperii amplitudinem nunc *magni regis*, nunc abſolute *Regis* titulo inſigniebantur. 4 Inferrent, moverent adverſus Regem. 5 Utiliſſimum eſſe bellare in ipſius hoſtis ſinu ac viſceribus, *bellum transferri ad ipſum fontem & caput regni*. v. Juſt. 13, 6, 11. 6 Emanarat. ἐξῆλθεν ἡ φήμη, Matth. 9, 26. Svet. Ner. 53. *exierat opinio*. 7 Equites & pedites. 8 Scil. belli gerendi. 9 Expeditionis ſuæ, qua celeritate maximæ res conficiuntur. v. Veget. 4. 31. Juſt. 11, 2, 10. Cæſ. B. G. 7, 10. 10 Hi ſunt, quos alibi *principes provinciarum, præfectos, prætores* vocari conſtat. Eratque omne Perſarum imperium in ejusmodi ſatrapias diviſum, v. Bernegg. ad Juſt. 5, 2, 5. 11 Inſcientes. 12 Deprehenderet, inveniret, occuparet. 13 Inter Satrapas & imperatores alios erat præcipuus. v. 9, 3, & 4. 14 Armiſtitium. 15 Ageſilao, conf. 7, 10, 2.

re operam, ut Lacedæmoniis cum rege conveniret 1: re autem vera ad copias comparandas 2: easque impetravit trimeſtres 3.
4 Juravit autem uterque, ſe ſine dolo inducias conſervaturum 4. In qua pactione 5 ſumma fide manſit Ageſilaus: contra ea Tiſſaphernes nihil aliud
5 quam bellum comparavit 6: Id etſi ſentiebat Laco, tamen jusjurandum ſervabat, *multumque in eo* 7 *conſequi ſe* 8 dicebat, *quod Tiſſaphernes perjurio ſuo, & homines ſuis rebus abalienaret* 9 *& deos ſibi iratos redderet* 10: *ſe autem ſervata religione* 11 *confirmare exercitum* 12, *cum animadverteret* 13, *deorum numen* 14 *facere ſecum* 15 *hominesque ſibi conciliari amiciores* 16; *quod iis ſtudere* 17 *conſueſſent, quos conſervare fidem viderent.*

III. Poſtquam induciarum præteriit dies 18, barbarus

1 Ut pax conciliaretur inter utrosque; ut controverſiæ amicis pactionibus tranſigerentur & tollerentur. 2 Subintellige, *petivit inducias*, aliud præ ſe ferens, aliud cogitans & clam moliens. 3 In tres menſes. 4 Servaturum. 5 Induciarum ſcil. jurejurando ſancita. 6 Atqui hoc ſalva fide facere potuit, niſi juraverit, contra paratum ſtare imparatum, ac velle offenſioni patere. adde Grot. J.B. & P. 3,21,7 cum noſtro facere videtur Gentilis de J. B. 2, 12. 7 Pro *eo* plenius. conf. 2 5,3.4,2.6.8 Lucrati quaſi. 9 Hoſtes faceret malo perjurii fructu. 10 Offenderet. 11 Servato jurejurando ſeu religione juramenti. 12 Militum animos firmos reddere, & fiducia & ſpe bona complere. 13 Ille ipſe exercitus. 14 Pro ipſis diis poteſt capi. 15 Sibi benevolum eſſe. 16 Iidem magis benevolos reddi, ut ſe adjuvent 17 Benevolentiam & partium favorem addicere. 18 Ultimus, terminus, meta. v. Grot, l c. §. 4.

barus 1 non dubitans, quod ipſius erant plurima domicilia 2 in Caria, & ea regio his temporibus multo putabatur locupletiſſima 3, eo potiſſimum hoſtes impetum 4 facturos: omnes ſuas copias eo contraxerat. At Ageſilaus in Phry- 2
giam ſe convertit 5, eamque prius depopulatus eſt, quam Tiſſaphernes uſquam ſe moveret 6. Magna præda militibus locupletatis, Epheſum hiematum 7 exercitum reduxit 8: atque ibi officinis armorum 9 inſtitutis 10, magna induſtria 11 bellum apparavit. Et quo ſtudioſius 3
armarentur 12 inſigniusque ornarentur 13, præmia propoſuit, quibus donarentur, quorum egregia in ea re fuiſſet induſtria 14. Fecit idem in exercitationum 15 generibus, ut qui ceteris

1 Perſa, Tiſſaphernes. 2 Sedes, poſſeſſiones, prædia, imò & domus ordinaria. 3. Ubi ſe milites locupletare ubertim omnique rerum copia abundare poſſent. 4 Impreſſionem, incurſum. 5 Polyæn. & Front. Lydiam periiſſe ſcribunt, quæ Phrygiæ eſt finitima. 6 Priusquam educeret exercitum. 7 In hibernacula. 8 Quia exta ſacrificanti parum læta fuerant. 9 Uti & Tac. vocat H. 2, 82, 1. Cæſ. B. C. 1, 34. Hirt. B. Alex. c. 2. 10 Tantâ curâ, ut ipſa urbs Xenophontis judicio videretur ἐργαςήριον τȣ̃ πολέμȣ eſſe. 11 Diligenter. 12 Ut magis fulgentia & nitida arma haberent. 13 Quanquam auri fulgor atque argenti neque tegat neque vulneret (v. Tac. Agr. 32, 6. Juſtin. 11, 13, 11. Curt. 3, 2, 12. Liv. 10, 39) tamen & ſplendor armorum cultusque militaris diligentia laudata & utilis. v. Herm. Hugo de Milit. Equ. 3, 3. & 4. Sic *exercitus ornatus* apud Tac. H. 3, 63, 2. 14 Qui curæ id ſibi habuiſſent. 15 Militarium, quam rem copioſè exemplis ducum locisque ſcriptorum illuſtrat Hugo l. c. 3, 1. conf. Claud. de 4. Conſ. Honorii v. 320. ſqq. cum not. Barthii p. 656, ſ.

teris præſtitiſſent 1, eos magnis adficeret muneribus. His igitur rebus effecit, ut & ornatiſſimum & exercitatiſſimum 2 haberet exercitum.
4 Huic cum tempus 3 eſſet viſum, copias extrahere ex hibernaculis 4: vidit 5, ſi, quo eſſet iter facturus, palam pronunciaſſet 6, hoſtes non credituros, aliasque regiones præſidiis occupaturos, nec dubitaturos aliud 7 eſſe facturum ac 8 pronunciaſſet 9.
5 Itaque cùm ille Sardis 10 iturum ſe 11 dixiſſet; Tiſſaphernes eandem Cariam 12 defendendam putavit. In quo cum eum opinio fefelliſſet 13, victumque ſe vidiſſet conſilio: ſero 14 ſuis præſidio 15 profectus eſt. Nam cum illo 16 veniſſet, jam Ageſilaus, multis locis expugnatis, magna erat præda potitus.
6 Laco autem 17, cum videret

1 Meliores fuiſſent. 2 Non ſolum apparatu bellico ſplendide inſtructum, ſed & ad quævis munia militaria bene præparatum. 3 Lambinus mallet *tempus* omittere. 4 Pro hibernis, ut apud Salluſt. Cat. 123. alias & *hibernacula* pro ipſis tentoriis ſumuntur, ſive pro pellibus, ſub quibus antiquitus milites hiemabant. 5 Intellexit, quod antea falſo rumore hoſtem fefellerat. 6 Si edixiſſet, vel ſi profiteretur. Pronunciare ſignificat palam nunciare. Ergo Pleonaſmus hic eſt. 7 Se Ageſilaum. 8 *Ac* pro *quam* ponitur. 9 Ut denuo illuderentur. 10 Sardes ſeu Sardeis, antique Sardis, urbem Lydiæ primariam. 11 Cum exercitu ſcil. 12 Quam antea tutatus fuerat §. 1. 13 Cum erraſſet, cum aliter res eveniſſet. 14 Quarto die poſtquam Ageſilaus jam Lydiam ingreſſus ac populatus erat. 15 Ad præſidium ferendum. 16 i. e. illuc. 17 Ipſe Ageſilaus.

ret hoſtes equitatu ſuperare[1], nunquam in campo[2] ſui fecit poteſtatem[3], & his locis manum conſeruit[4], quibus plus pedeſtres copiæ valerent[5]. Pepulit ergo, quotiescunque congresſus eſt[6], multo majores adverſariorum[7] copias, & ſic in Aſia verſatus eſt[8], ut omnium opinione victor duceretur.

Hic cum animo[9] meditaretur[10] proficiſci IV.
in Perſas, & ipſum regem[11] adoriri; nuntius[12]
ei domo venit ephorum juſſu[13], bellum Athenienſes & Bœotios indixiſſe Lacedæmoniis[14]:
quare venire non dubitaret[15]. In hoc non 2
minus ejus pietas[16] ſuſpicienda[17] eſt, quam virtus bellica: qui cum victori[18] præeſſet exercitui, maximamque haberet fiduciam[19] regni Perſarum potiundi, tanta modeſtia[20] dicto audiens

1 Superiores eſſe. 2 In planitie, ubi equitatus maxime prævalet atque ordines peditum facile rumpit. 3 Sui copiam ſcil. ad pugnam, non obtulit ſe pugnæ. Sic *periculum ſui facere* Curt. 4. 9, 12. 4 Ad Mæandrum conflixit. 5 Plus efficere poſſent. 6 Manum conſeruit. 7 Hoſtium. 8 Sic ſe geſſit. 9 Conciſe dictum pro *in animo*. 10 Cum conſtituiſſet apud ſe. 11 Artaxerxem Memnonem, adverſus cujus Satrapas adhuc pugnaverat. 12 Scytalam ab Ephoris afferens. 13 E MSS. legendum *miſſu*, i. e. mittentibus Ephoris. Similiter Solinus c. 2. *legatus venerat miſſu Marſiæ Regis*; uti quidem Salmaſ. eum locum correxit. 14 Quod ut facerent, a Rege Perſarum pecunia præſides urbium Græcarum erant corrupti. 15 i. e. omnino veniret. Ita Flor. 1, 7, 6. Curt. 6, 4, 14. 16 Obſequium in patriam, reverentia erga ſuperiores. Ita ſæpe Cic. Invent. 2, 22. Somn. Scip. c. 3. &c. 17 Probanda, æſtimanda. 18 Victoriis claro & formidabili. 19 Spem certam & plusquam ſpem. 20 Civilitate obſequii.

diens fuit 1 juſſis abſentium magiſtratuum, ut ſi privatus 2 in comitio 3 eſſet Spartæ. Cujus exemplum utinam imperatores noſtri ſequi
3 voluiſſent 4. Sed illuc redeamus 5. Ageſilaus opulentiſſimo regno 6 præpoſuit bonam exiſtimationem, multoque glorioſius duxit 7, ſi inſtitutis patriæ 8 paruiſſet 9, quam ſi bello ſu-
4 peraſſet Aſiam 10. Hac igitur mente 11 Helleſpontum copias trajecit, tantaque uſus eſt celeritate 12, ut quod iter Xerxes anno vertente 13 confecerat, hic tranſierit 14 triginta diebus.
5 Cum jam haud ita longe abeſſet a Peloponneſo 15, obſiſtere ei 16 conati ſunt Athenienſes & Bœo-

1 Paruit, morem geſſit. 2 Sine imperio. 3 Xenoph. ἐν τῷ ἐφορείῳ. 4 Tangit Principes Romanos, Jul. Cæſarem, Antonium &c. qui juſſi ab Senatu exercitum dimittere, non paruerunt v. Svet. Cæſ. c. 30. Flor. 4,3. 5 Hac formula finitur illieò interjectio, egreſſio. 6 Perſarum ſcil. quo potiri poterat. 7 v. Piccarti obſerv. 21,1. gemina exempla notantis. 8 Reſpicitur ad formam reip. 9 Non morem hic tantum geſſit Ephoris, ſed his etiam ſupervenientibus, cum in regio ſederet ſolio, aſſurrexit, novoque Senatori ſemper lænam ac bovem donavit, ut tradit Plutarchus, 10. Πείθεσθαι ἄμεινον, inquit Heſiodus, obtemperare melius eſt. 11 Propoſito, ſtudio. 12 Itineris. 13 Integrè circumacto, completo, cujus ſcil. curſus natura vertitur eodem, ubi incipit. Cenſorino de Die nat. c. 19. eſt natura, dum ſol 12 ſigna percurrens eodem, unde profectus eſt, redit. Phraſi hac aliquoties uſus Cicero. 14 *Tranſire ter* dictum, ut *tranſire fluvium, mare, ſaltum &c.* & *tranſire vitam* apud Salluſt. Cat. 1. ac Sen. de provid. c. 4. Poſſis & abſolutè accipere, ut 2,9,1. 7,9,3 15 Confecto itinere per Helleſpontum, Thraciam, Macedoniam, Theſſaliam. 16 Curſum impedire, objicere ſe.

Bœotii, ceterique eorum ſocii, apud Coro-
neam [1]: quos omnes gravi prælio vicit. Hu- 6
jus victoriæ vel maxima fuit laus [3], quod cum
plerique ex fuga ſe in templum Minervæ [4]
conjeciſſent [5], quæreretur que ab eo [6], quid his
fieri vellet; etſi aliquot vulnera acceperat [7]
eo prælio, & iratus videbatur omnibus, qui
adverſus [8] arma tulerant; tamen antetulit iræ
religionem [9], & eos vetuit violari [10]. Neque 7
vero hoc ſolum in Græcia fecit, ut templa
deorum [11] ſancta haberet [12]: ſed etiam apud
barbaros ſumma religione [13] omnia ſimula-
cra [14], araſque conſervavit [15]. Itaque prædi- 8
cabat [16], *mirari ſe, non ſacrilegorum numero*
ha-

1 Quæ eſt urbs Bœotiæ non procul ab Helicone in monte ſita. 2 Pro multo, perquam. ἐπιτατικῶς. 3 In eo fuit laudabilis victoria. 4 Cognomento *Itoniæ*. Iton autem urbs Theſſaliæ eſt. 5 Illuc ſe contuliſſent refugii cauſa vel quaſi in aſylum. 6 Et cum interrogaretur. 7 Eandem moderationem Philippi laudat Juſt. 7, 6,14. quod nec vulnere iracundior adverſus hoſtes factus ſit. 8 Adverbialiter. Sic Cic. Off. 1,12. *qui contra ferret arma*. conf. auctor ad Herenn. 4,39. Vellej. 2,28,4. 9 Venerationem templi, cujus reſpectu iræ frenos impoſuit. 10 His noceri noluit, quos loci religio redderet inviolabiles. illis parci juſſit. conf. Curt. 4,4,13. Tac. A. 3,61,3. Grot. J. B. & P. 3,12,6. 11 Loca religioſa, quæ in bello etiam tuebantur ſupplices. 12 Inviolabilia eſſe vellet. 13 Reverentia. 14 Idola in templis & alibi. 15 Honorem earum & jus tuendi ſupplices non imminuit, neque paſſus eſt dirui, quamvis alios Deos Perſæ, alios Græci, alios Romani, alios aliæ gentes colerent. 16 Palam ajebat.

haberi[1], *qui ſupplicibus eorum*[2] *nocuiſſent*[3]*: aut non gravioribus pœnis adfici, qui religionem minuerent*[4], *quam qui fana ſpoliarent.*[5].

V. Poſt hoc prælium, collatum eſt omne bel-
lum circa Corinthum [6], ideoque *Corinthium*
2 eſt appellatum. Hic cum una pugna decem
millia hoſtium [7], Ageſilao duce cecidiſſent [8]:
eoque facto opes adverſariorum [9] debilitatæ
viderentur [10]: tantum abſuit ab inſolentia glo-
riæ [11], ut commiſeratus ſit [12] fortunam [13] Græ-
ciæ, quod tam multi a ſe victi vitio adverſario-
rum [14] concidiſſent; namque illa multitudine,
ſi ſana mens eſſet [15], Græciæ ſupplicium Perſas
da-

1 Non annumerari nequiſſimis templorum violatoribus. v. Curt 10,9,21. 2 Deorum, ſimulacrorum. 3 Pœnam aut damnum intuliſſent. 4 Qui negligerent venerationem rerum religioſarum; ſanctitatem, placita, inſtituta religionis. 5 Sacrilegi. 6 Illa ſedes belli legitur conf. 11,2,1. 7 Athenienſium & Bœotiorum. 8 Interfecti eſſent. 9 Magna vis hoſtium ac numerus 10 Fractæ, imminutæ, potentia inclinata & decreſcente. 11 Ex ſenſu ſucceſſuum facile oritur elatio gloriatio & inſultandi libido; (v. Aur. Vict. Cæſ c.39. Tac. H 4,63,1. & ſupra de Pauſania & Lyſandro: Sed Ageſilaus uſque adeò inſolens non fuit &c. de ſimili modeſtia Timoleontis Nep. 20,4,2 Philippi Juſt. 9,4,1. 12 Scil. ſermone. Sic apud Tac. A.3.17,1 *caſum cujus miſerari.* 13 Infelicitatem, adverſum ſtatum. 14 Adverſantium Græcorum culpa & pertinacia qui contra Spartanos ſocietatem inierant. 15 Virg. *ſi mens non læva fuiſſet.*

dare 1 potuiſſe 2. Idem cum adverſarios intra 3
mœnia compuliſſet 3, & ut Corinthum oppugnaret, multi hortarentur: *negavit id ſuæ virtuti convenire* 4. *Se enim eum* 5 *eſſe* dixit, *qui ad officium* 6 *peccantes redire cogeret, non qui urbes nobiliſſimas* 7 *expugnaret Græciæ. Nam* 4
ſi, inquit, *eos exſtinguere* 8 *voluerimus, qui nobiſcum adverſus barbaros ſteterunt* 9, *noſmetipſi nos expugnaverimus, illis quieſcentibus* 10. *quo facto ſine negotio* 11, *cum voluerint, nos oppriment* 12.

Interim accidit illa calamitas 13 apud Leuctra Lacedæmoniis: quo ne proficiſceretur, VI.
cum a pleriſque ad exeundum premeretur 14, ut

1 Pœnas ſolvere. Sic Ter. Heaut. 1, 1, 86. *illi de me ſupplicium dabo.* 2 Xenophon ſcribit, Ageſilaum inclamaſſe: *O infelicem Græciam! nam hi mortui barbaris ſatisfacere, vel repellere eosdem aliquando potuiſſent.* Similis querela de acie Pharſalica Eutropii 6, 16. & Lucani 1. princ. *Heu quantum potuit terræ pelagique parari &c.* 3 Eruptione ab illis infeliciter tentata 4 Statuit virtuti repugnare. 5 Talem, ejusmodi hominem, tali animo præditum. 6 Ad obſequium debitum. 7 Corinthum Achajæ urbem. Cic. pro lege Man. c. 5. vocat *totius Græciæ lumen.* 8 Expugnando perdere. 9 Pugnarunt, in aciem deſcenderunt. 10 Ipſe Artaxerxes hoc artificio Græcos inter ſe colliſit, ut regno ſuo otium ab illis conſtitueret. 11 Facillimè. 12 Locus planè parallelus in Salluſtii Orat. 1. c. 5. de rep. ordin. *Quæ tempeſtate urbi Romanæ fatum excidii adventarit, cives cum civibus manus conferturos, ita defeſſos & exſangues Regi aut nationi prædæ futuros.* 13 Clades victore Epaminonda. 14 Urgeretur, rationibus multis impelleretur. propriè de feris dicitur, cum eò deducuntur, ut elabi nequeant.

ut ſi de exitu divinaret [1], exire [2] noluit [3]. Idem cum Epaminondas Spartam oppugnaret [4], eſſetque ſine muris oppidum [5], talem ſe imperatorem præbuit [6], ut eo tempore omnibus apparuerit, niſi ille fuiſſet [7], Spartam futuram

2 non fuiſſe [8]. In quo quidem diſcrimine [9] celeritas ejus conſilii [10] ſaluti fuit univerſis [11]. Nam cum quidam adoleſcentuli, hoſtium [12] adventu perterriti, ad Thebanos [13] transfugere vellent, & locum extra urbem editum [14] cepiſſent [15], Ageſilaus, qui perniciosiſſimum fore videret, ſi animadverſum [16] eſſet quemquam ad hoſtes transfugere conari, cum ſuis eo venit, atque ut

---

1 Animo præſagiret. 2 In hoſtem & bellum. 3 Miſit tamen filium Archidamum, qui alteri cornu præfuit. 4 v. ſupra 15, 8, 4. & 16, 4, 3. 5 Sen. Svaſ. 2. *Non eſt Sparta lapidibus circumdata; Ibi muros* (viros) *habet, ubi muros non habet.* Ipſe Ageſilaus interrogatus apud Plut. quibus muris cincta eſſet civitas, oſtendit cives armatos. Sed Spartani degeneres tandem circumdederunt murum urbi. v. Juſt. 14, 1. 6 Geſſit, præſtitit. 7 Supra 9, 2, 3. *Si ille non fuiſſet.* Cic. pro Arch c. 10. *niſi Ilias illa exſtitiſſet.* Vulgaris formula eſt: *absque hoc eſſet aut fuiſſet*, quæ minus placet Vorſt. ſuſp. Lat. c. 9. 8 Deſiiſſet eſſe Sparta, actum de ea erat, absque hujus viri opera fuiſſet ac virtute. Elegantiæ ſervit ejusdem verbi *eſſe* vel *fuiſſe* duplex ſignificatus; primo opem, auxilium, operam notat; mox pro durare, conſiſtere, ſupereſſe uſurpatur. 9 Periculo maximo. 10 Cum celeriter reperiret, quæ opus eſſent. 11 Exemplum, quod ſequitur, adjungi poteſt illis, quæ Frontinus Strat. 2, 7. *de diſſimulandis adverſis* collegit 12 Epaminondæ & Pelopidæ. 13 Spartam e longinquo obſidentes. 14 i. e. collem ſuburbanum. 15 Occupaſſent. 16 Obſervatum.

ut ſi 1 bono animo 2 feciſſent, laudavit conſi-
lium 3 eorum, quod eum locum occupaſſent,
& ſe id quoque fieri debere 4, animadvertiſſe.
Sic adoleſcentulos ſimulata laudatione recupe- 3
ravit 5, & adjunctis de ſuis comitibus 6, lo-
cum tutum reliquit 7. Namque illi 8, aucto
numero 9 eorum, qui expertes 10 erant con-
ſilii, commovere ſe non ſunt auſi 11, eoque
libentius, quod latere 12 arbitrabantur, quæ
cogitarant 13.

Sine dubio 14 po[illegible] Leuctricam pugnam La- VII.
cedæmonii ſe nu[illegible] refecerunt 15, neque
priſtinum imperiu[illegible]6 recuperarunt 17: cum
interim Ageſilaus non deſtitit 18, quibuscunque
re-

1 Ac ſi. 2 Propoſito non ſceleſto ſed honeſto. 3 Propoſitum, paulo aliter Plut. & Polyænus. Id verò, quod Frontinus 2, 7, 9. Datami (de quo 14, 6.) tribuit, huic Ageſilai commento eſt perquam ſimile: *Aſſecutus transfugas collaudavit, quod eum alacriter praceſſiſſent. Pudor transfugis attulit pœnitentiam: & conſilium ſuum (quia non putabant deprehenſum) mutaverunt.* 4 Neceſſarium eſſe. 5 Ex transfugio retraxit, ſibi adjunxit. 6 Militibus aliis, quos ſecum habebat. 7 Inſedit. 8 Adoleſcentes. 9 Multis additis. 10 Non conſcii, non participes. 11 Usque adeo molitio nefaria cohibita fuit atque veluti conſtricta. 12 Occulta eſſe, ignorari. 13 Juxta ſceleſtum transfugii conſilium. 14 Hac formula affirmatur res & eſt idem ac *omnino, utique.* 15 Recrearunt. Vires & imperium reſtaurarunt. Sui noſter ipſe interpres eſt verbis, quæ ſequuntur. conf. 15, 8, 4. & 16, 2, 4. Translatio autem ab iis, qui a deliquio & gravi morbo ſe recolligunt. Sic infra 22, 1, 4. *ſi paulum modo res eſſent refectæ* Plin. 26, 11. *reficere ſe ab imbecillitate.* 16 Scil. in cæteram Græciam. 17 Receperunt, reſtituerunt. 18 i. e. perrexit.

2 rebus poſſet 1 patriam juvare. nam cum præ-
cipue Lacedæmonii indigerent pecunia: ille
omnibus 2, qui a rege defecerant, præſidio
fuit 3. A quibus magna donatus pecunia, pa-
3 triam ſublevavit 4. Atque in hoc illud inpri-
mis fuit admirabile 5, cum maxima munera ei
ab 6 regibus, & dynaſtis, civitatibusque 7 confer-
rentur 8, nihil unquam in domum ſuam 9 con-
tulit 10, nihil de victu, nihil 11 de veſtitu Laco-
4 num mutavit 12. Domo eadem fuit conten-
tus 13, qua Euryſthenes, progenitor 14 majorum
ſuorum, fuerat uſus: quam qui intrarat 15, nul-
lum ſignum libidinis 16, nullum luxuriæ 17 vi-
dere poterat: contra, plurima patientiæ 18 at-
que abſtinentiæ 19. Sic enim erat inſtru-
cta,

---

1 Omni ope, pro virili ſua. 2 Satrapis & regulis in citeriore Aſia. 3 Lucri cauſa ipſis adſtitit. 4 Impendit facultates ſuas & reditus ad patriæ ſalutem. 5 Inſigne ad gloriam. 6 Ab pro à in elegantiis numerat Laur. Valla 2, 29. 7 Quia commodis omnium inſerviebat. 8 Quotidie ferè mitterentur. 9 Nonnullis *in* abeſt, uti in re planè ſimili 15, 1, 3. conf. 2, 4, 2. non malè tamen additur, uti in ſimili cauſa Aur. Vict. de Mummio Achaico; *in domum ſuam nihil contulit*, Sic ſupra 7, 3, 6 *in domo ſua* pr. *domi ſuæ*. 10 in ſuos uſus convertit. 11 Eadem vox eleganter repetitur. 12 Uti Pauſanias & alii principes poſt victorias ſecundasque res. Eadem conſtantia & continentia Attici 25, 14, 2. & Viriati apud Juſt. 44, 2, 8. 13 Non ſecus ac Atticus 25, 13, 1. 14 Primus vel princeps v. c. 1, 2. 15 Qui veniebat in eam. 16 Hæc vox voluptates & mollitiem notat. 17 Exceſſus in cultu & victu. 18 Virtutis facili ſumtu contentæ, quæ opponitur libidini. 19 Moderationis, quæ opponitur luxuriæ.

cta 1, ut nulla in re differret a cujusvis inopis atque privati 2.

Atque hic tantus vir, ut naturam fautri- IIX
cem 3 habuerat in tribuendis animi virtutibus, ſic maleficam 4 nactus eſt in corpore fingendo 5. Nam & ſtatura fuit humili 6, & corpore exiguo, & claudus altero pede. 7. Quæ res etiam nonnullam adferebat 8 deformitatem: atque ignoti 9 faciem 10 ejus cum intuerentur, contemnebant 11: qui autem virtutem noverant, non poterant admirari 12 ſatis. Quod ei 2
uſu venit 13, cum annorum octoginta 14 ſubſidio Thaco 15 in Ægyptum iviſſet 16, & in acta

---

1 Apparatu, magnificentia cultuque domeſtico. 2 Ut cum privati civis ædificio conveniret. Licet tamen Regibus ſuas habere baſilicas. 3 Beneficam, propitiam. 4 Novercam quaſi. 5 In corpore naturæ aliquem errorem ac deformitatem prætulit. Ovid. in Epiſt. *difficilis formam natura negavit.* 6 Brevi. De ſtatura non pœnitenda quædam collegit Fr. Junius 2. de pict. Vet. 9, 2. ſ. 7 Melius putabatur, *inceſſu regem, quam imperio regnum claudicare.* Juſt. 6,2,5. conf. de claudis Voſſ. Inſt. Orat. 1,5. p. 78. 8 Addebat. 9 Activè, qui eum non norant. Sic Cic. ad fam. 5. *ignotis nota faciebant.* & 5. in Verr. *producere ad ignotos.* 10 Formam & modum totius corporis contemtibilem, quomodo veteres propriè hanc vocem uſurparint, docet Gell 13,28. 11 vulgo enim *magnorum operum non alios capaces putant, quam quos eximia ſpecie natura dignata eſt.* Curt 6,5,29. conf. 7. 8. 9. Tac. Agr. 40,4. 12 Opponitur huic τὸ contemnere. 13 Evenit, contigit. 14 Scil. vir vel ſenex. 15 Regi Ægyptiorum, qui etiam à Perſis defecerant. ſcribitur & *Tachos*, *Teos* vel *Taos*. 16 Scil. cum exercitu.

acta 1 cum ſuis accubuiſſet, ſine ullo tecto: ſtratumque 2 haberet tale, ut terra tecta eſſet ſtramentis 3: neque huc amplius, quam pellis 4 eſſet injecta, eodemque comites omnes accubuiſſent, veſtitu humili 5, atque obſoleto 6, ut eorum ornatus 7 non modo in his regem neminem ſignificaret 8: ſed hominis non beatiſſimi 9 ſu-
3 ſpicionem præberet 10: hujus de adventu fama cum ad regios 11 eſſet perlata, celeriter munera ei cujusque generis ſunt allata 12. His quærentibus Ageſilaum, vix fides facta eſt 13, unum
4 eſſe ex his 14, qui tum accubabant. Qui cum regis verbis 15, quæ attulerant, dediſſent 16, ille præter vitulina 17, & hujusmodi genera obſonii 18, quæ præſens tempus deſiderabat

1 i. e. in littore maris, e Græco ἀκτῇ, quæ proprie vox
Attica juxta Strab. 1. & Photium cod. 279. Latino præter
Nep. uſi Virg. Æn. 5. v. 613. Cic. Verr. ult. c. 25. & 31. Pru-
dent. adv. Symmach. 1. v. 130. 2 Lectum, ſuper quo ac-
cubabat. 3 More ruſtico & priſcorum, quibus id genus
cubilia erant. 4 i. e. nihil præter pellem, quæ ſtrati
tegumentum fuit. 5 Viliori. 6 Detrito, ſordido, ut
apud Curt. 6, 9, 25. *obſoletum amiculum.* 7 Cultus admo-
dum exilis. 8 Oſtenderet, conſpicuum faceret. 9 Su-
perlativi elegans eſt uſurpatio cum negatione i. e. non ad-
modum beati. non ſane felicis, non opulenti, non inſtru-
cti copiis rei familiaris. 10 Faceret, ut Ageſilaus talis
ſuſpectaretur. 11 Scil. præfectos, vel etiam abſolute regii
dicuntur, qui Regis provincias adminiſtrarunt. 12 Mos
hic etiamnum obtinet, ut principes & Reges ſplendidis
donis excipiantur. 13 Vix quærentes perſuaſi, ut crede-
rent. Suet. Veſp. c. 7. *cum vix fides eſſet.* 14 Comitibus.
15 Regis nomine. 16 Obtuliſſent. 17 Carnes vitulinas
bene aſſas & coctas. 18 Piſces & alios cibos, quos cum
pane edimus.

bat 1, nihil accepit, unguenta 2, coronas 3, ſecundamque menſam 4 ſervis 5 diſpertiit, cetera referri juſſit. Quo facto eum barbari 6 magis 5
etiam contemſerunt 7, quod eum ignorantia bonarum rerum 8 illa potiſſimum ſumſiſſe arbitrabantur 9. Hic cum Ægypto reverteretur, 6
donatus a rege Nectanebo 10 ducentis viginti talentis 11, quæ ille muneri populo ſuo 12 daret: veniſſetque in portum 13, qui Menelai vo-

1 Ad pellendam famem, quia omnis fere victus conſumtus erat. 2 Luxuriæ inſtrumenta. v. Cic. Catil. 2. c. 5 Horat Od. 3, 14, 17. 3 Convivales easque pretioſas intelligit Paſchal de cor. 2, 3. Sed Athenæus 15, 6 refert. ex Theopompo. Ægyptios Ageſilao inter alia munera papyrum coronariam miſiſſe. Conf. de eorum coronis Plin. 13, 11, & 21, 2. 4 Si vocantur bellaria, quæ convivis alio cibo potuque ſatiatis apponuntur ad eorum appetitum denuo excitandum; de quorum inſtructu Stuck. Antiqu. Conv. 3, 2. conf. Horat. Sat. 2, 2, 121. 5 Helotis. Idem Ageſilaum feciſſe donis apud Thaſios oblatis notat Plut. in Apophth. Lac. Simile quid de Lyſandro Ælian. 3, 20. 6 Ægyptii. 7 Imo irriſerunt, & dictis falſis atque amaris inſectati ſunt, ut alii narrant. 8 Ἀγροικία, ἀχειρισία, ἀναισθησία, ἀβελτερία nam & Græcis ἀβέλτερος explicatur τὸ βέλτιον μὴ γινώσκων. Conſtat autem hoc vitium ruſticitate, ſiniſteritate judicii & ſenſuum, ſi quis plane a deliciis abhorreat. 9 Sed hæc erat abſtinentia ejus, qui adſuetus diſciplina Laconica & frugalitate nullum deliciarum uſum admittebat. 10 Imo Tacho, ut vult Diodorus. Sed Plutarchus teſtatur: Ageſilaum, cum populus defeciſſet a Tacho, Nectanebi regnum confirmaſſe. 11 Quæ faciunt centum triginta duo millia coronatorum v. 15, 4, 1. 12 Lacedæmonio, qui indigebat pecunia. 13 In deſerto quodam Africæ littore.

vocatur 1, jacens inter Cyrænas 2 & Ægyptum :
7 in morbum implicitus deceſſit 3. Ibi eum amici, quo Spartam facilius perferre poſſent 4, quod mel non habebant 5, cera circumfuderunt 6 : atque ita domum retulerunt.

---

1 A Menelao Rege huc appulſo in famoſis ex Trojano bello erroribus, quos ſingulari libro Ariſtonicus Grammaticus ſcripſit, ex quo excerpſit Strabo I. p. 26. conf. 17. p. 576. Ptolemæus 4, 5. in Marmaricæ tractu a mari paulo reducit urbem, quam Menelaum vocat. 2 In Sing. Cyrene urbs Lybiæ, a qua circumjacens regio Cyrenaica dicta. 3 Octuagenario major. 4 Defunctos peregre Reges domi ſepeliebant, cæteros eo loco, ubi mortui erant. 5 *Mellis natura talis eſt, ut putreſcere corpora non ſinat.* Plin. 22, 24. conf. Colum. 12. 45. Melle ergo Lacedæmonii cadavera, quæ ſervari vellent, condiebant. *Perſæ cera circumlitos condunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora.* Cic. Tuſc. 1, 45. conf. Herod. 1, 140. Kirchm. de fun. 1, 8. 6 Alias quoque in patriam oſſa relata, v. 18, 4, 4. & c. 13, 4. Propert. Eleg. 3, 11. Turneb. 26, 33.

XVIII.

EUMENES.

ARGUMENTUM.

1 Eumenes primum Philippi & Alexandri ſcriba : poſtea alæ præfectus. 2 Cappadociam ſortitus, carus Perdiccæ fuit, & fidus. 3 A Perdicca oppoſitus Europæis adverſariis. 4 Vin-

4. Vincit Neoptolemum ſingulari pugna, Craterum amplo funere effert. 5. Ab Antigono damnatus, victus & obſeſſus callido invento evadit. 6. Olympiadi conſulit & liberis Alexandri. 7. Contra Antigonum Alexandri auſpicia in caſtris fingit. 8. Antigoni victor veteranorum licentia impeditur. 9. Callido conſilio hoſtem deludit. 10. A ſuis proditus, victor victo in cuſtodiam traditur; 11. Hujus impatiens ſupplicium poſtulat. 12. De conſilii ſententia inedia tentatus ferro conſumitur. 13. Hoc ſuperſtite nemo ducum regis nomen ſumſit. Honeſtum ejus funus.

Eumenes 1 Cardianus 2. Hujus ſi virtuti I.
par data eſſet fortuna 3, non ille 4 quidem major, ſed multo illuſtrior, atque etiam honoratior 5: quod magnos homines virtute metimur 6, non fortuna 7. Nam cum ætas ejus ce- 2
cidiſſet in ea tempora 8, quibus Macedones flore-

1 v. Plutarch. in vita. Diod. Sic. 18. & 19. Polyænus 4, 8. & 4, 6, 9. ſ. Frontin. 4, 7, 34. Juſt. 13, 4, & 8, 14, 1. ſqq. Arrianus & Curtius paſſim. Alius fuit Eumenes Pergami Rex, de quo Nep. 23, 11. 2 Ex Cardia Thraciæ urbe, quæ & Cardiopolis, quam in gratiam Eumenis immunem a tributis Philippus feciſſe dicitur. Everſa a Lyſimacho novæ Lyſimacchiæ locum dedit. 3 Felicitas, bonus ſemper ſucceſſus. 4 Abundat *ille* eleganter, nec ſine nervo. 5 Subintellige *fuiſſet*, vel *Evaſiſſet*. *alia clariora ſunt, alia majora* dicente Plinio Epiſt. 3, 16. 6 Æſtimamus, pendimus. Conf. Cic. ad fam. 5, 17. Sen. Epiſt. 76. Ovid. Pont. 1, 9, 39. 7 Nec ob ſecundam magni, nec ob adverſam viliores. 8 Eleganter pro *cum viveret iis temporibus*.

rerent 1, multum ei detraxit 2 inter hos viven-
ti, quod alienæ erat civitatis 3: neque aliud huic
defuit, quam Generoſa ſtirps 4: etſi ille dome-
3 ſtico ſummo genere 5 erat. Tamen Macedones
eum ſibi aliquando anteponi indigne ferebant
6: neque tamen non patiebantur 7. Vincebat 8
enim omnes cura 9, vigilantia 10, patientia 11,
4 calliditate & celeritate ingenii 12. Hic per-
adoleſcentulus 13 ad amicitiam acceſſit 14 Phi-
lippi Amyntæ filii 15: brevique tempore in in-
timam pervenit familiaritatem 16. Fulge-
bat 17 enim jam in adoleſcentulo indoles vir-
5 tutis 18. Itaque eum habuit ad manum 19 ſcri-
bæ

1 Potentia & excellentia imperii per Philippum & Alexandrum M. 2 Nocuit, obſtaculo fuit. 3 Erat alienigena, aliunde ortus. 4 Generis claritas. 5 Domi nobilis. Sed Duris Samius, vetus hiſtoricus, apud Plut. Patrem ex aurigatione victum ſibi quæſiviſſe refert. 6 Hac formula & animus obtrectatorum commotus & prævertendi ſtudium notatur. 7 i.e. inviti patiebantur, nolentes volentes concedebant. 8 Antecellebat. 9 Studio, diligentia. 10 Alacritate, 11 φιλοπονίᾳ & ſolertia. 12 Peritia in dandis conſiliis, & ad cuncta, quæ accidunt, infortunia evitanda. 13 Annos natus 17. aut 18. Nam quod ex c.13,1. conſtat, vixit annos 45. Regibus 20. apparuit, nec integros 8. ſupervixit Alexandro. 14 Amicus factus eſt. 15 Qui fuit pater Alexandri M. 16 Fuit in intimis Regis. 17 Exſplendeſcebat. v. Svet. Tit.3. 18 *Ipſius ingenium magnum ſpondebat virum*, quod de Philippo Juſt.7,6,1. conf. de aliis idem Juſt.2, 9, 15. 11,1,9. 29,1,8. Vellej.2,94,3. Claud. laud.Stil.1.v.39. *mens ardua ſemper à puero tenerisque etiam fulgebat in annis.* 19 Uſus eſt ejus miniſterio, ſemper eum præſto habuit veluti amanuenſem, qui Svet.Aug 67. *à manu* dicitur.

bæ loco 1: quod multo apud Grajos honorificentius 2 eſt, quam apud Romanos 3. Nam apud nos revera, ſicut ſunt, mercenarii 4 ſcribæ exiſtimantur: at apud illos 5 contrario nemo ad id officium admittitur, niſi honeſto loco 6, & fide, & induſtria 7 cognita, quod neceſſe eſt omnium conſiliorum eum eſſe participem 8.
Hunc locum 9 tenuit amicitiæ apud Philippum 6
annos ſeptem. Illo interfecto 10, eodem gradu 11 fuit apud Alexandrum annos tredecim. Noviſſimo tempore 12 præfuit etiam alte-

---

1 Plut. vocat ἀρχιγραμματέα, id ſonat ſcribarum principem & præfectum, cum quo Rex omnia etiam graviſſima negotia communicabat, tales hodie ſunt Cancellarii & Secretarii. 2 Honoratius. 3 Athenis pariter ut Romæ vile fuiſſe ſcribarum munus, docet Petitus ad leg. att. p. 257. ſ. de ſcribis præterea multa & ſcitu digna congeſſit Caſp. Barthius Adverſ. 50,1. Herm. Hugo de prima ſcrib. orig. c.32. L[illegible]n. Feſſel. Adverſ. S,1,1. Freinsh. ad Curt. 7,3,4. 4 Servi, mercede conducti, non ſine nota vilis animi & operæ hæc vox opponitur honeſtis ac induſtriis viris, qui fidem potius quam lucrum ſpectant, majorumque rerum actores ſunt. conf. 16,3,2. 5 Macedones & alios Grajos. 6 Scil. ortus, *locus* ponitur pro familia, ut paulò antè & paulò pòſt pro gradu & dignitate. 7 Prompta facilitate, qualis in rerum actu dextrè tractando exigitur. 8 Deſignatur his verbis ipſius muneris gravitas, de qua & §. 6. v. Kirchner. de officio & dignit. Cancellarii 4, 2. Traj. Boccal. relat. 1, 38. 9 Gradum, uti mox vocat. ad eundem modum loquuntur Cæſ. B. G 1,20. Svet. Oth. c. 2. &c. 10 A Pauſania. v Juſt. 9, 7. 11 Scil. honoris & amicitiæ. Sic Curt. 5,10. & 6, 7, 32. 12 Extremis Alexandri annis,

teri 1 equitum alæ 2, quæ hetærice 3 appellabatur. Utrique 4 autem in conſilio ſemper adfuit 5. Et omnium rerum habitus eſt particeps 6.

II. Alexandro Babylone 7 mortuo, cum 8 regna ſingulis familiaribus 9 diſpartirentur 10, & ſumma rerum 11 tradita eſſet tuenda eidem, cui Alexander moriens annulum ſuum dederat 12,

2 Perdiccæ: ex quo omnes conjecerant 13, eum regnum ei commendaſſe, 14, quoad 15 liberi ejus

1 Uni ex duabus, duæ enim alæ erant, & dextra & ſiniſtra, v. Gell 19,4. Veget.2,1. conf. infra c. 13,1. Nonnullis ex MSS. placet *alteræ*, quia veteres hanc & ſimiles voces ita inflexerunt, v.Ter. Heavt.2,3,30. & Evn. 5,6,3. Sic infra 20,3,2. *totæ inſulæ* in MSS. v. Voſſ. de Anal.2,3. 2 Ita dicuntur equitum ordines, quod in exercitu circum legiones tanquam alæ in avium corporibus locentur. v. Gell. l. c. 3 Arrian.5,2. τῶν ἑταίρων τὸ ἄγημα. Tale nomen impoſitum præſtantiſſimis equitum apud Macedones ab amicitia & veluti ſodalitate regia. 4 Philippo & Alexandro. 5 Ergo Conſiliarius fuit. 6 Tanquam majorum rerum miniſter. 7 De hac urbe Alexandro fatali v. Freinsh. Suppl.Curtii 1,3, 22. & 10,4,16. ſeqq. 8 Longior hæc eſt periodus poſt multa παρενθετικῶς inſerta ſequitur: *hoc tempore data eſt Eumeni &c.* 9 Amicis regis. 10 Paſſivè pro diſtribuerentur. De regnorum ab Alexandri exceſſu diviſione præter Juſt. & Oroſ.3. ext, varii variè. 11 Scil. poteſtas. 12 Interrogatus a circumſtantibus, cui regnum relinqueret, reſpondit: optimo. annulum verò digito detractum Perdiccæ tradidit. unde graves ortæ diſſenſiones & bella. v.Curt.10,5. Juſt.12, 15. 13 Voluerant colligere. 14 Tradidiſſe, adeoque ſucceſſorem feciſſe. Dicitur eâ vi, quâ morituri neceſſitudines ſuas aliaque amicis commendant. v.Briſſon. 7. form, Ter. And.3,5,11. 15 Pro donec.

ejus 1 in ſuam tutelam perveniſſent 2: aberant
enim Craterus, & Antipater, qui antecede-
re hunc 3 videbantur: mortuus erat Hephæ-
ſtio, quem unum 4 Alexander, quod facile in-
telligi poſſet 5, plurimi fecerat: hoc tempore
data eſt Eumeni Cappadocia 6, ſive potius di-
cta 7. Nam tum in hoſtium 8 erat poteſtate 9.
Hunc 10 ubi Perdiccas adjunxerat 11 magno 3
ſtudio, quod in homine 12 fidem & induſtriam
13 magnam videbat: non dubitans, ſi eum
pellexiſſet 14, magno uſui fore ſibi 15 in his re-
bus, quas apparabat 16. Cogitabat 17 enim,
quod

1 Duo filii, alter ex Barſine Hercules, alter poſthumus ex Roxane Alexander dictus. v. Juſt. 11, 10, 3. & 12, 15, 9. & 14. 6, 2. cum not. Berneg. 2 Puberes facti ſ. majorennes, Pupillaris ætas ſub poteſtate tutoris eſt, cujus finis pubertas. 3 Perdiccam ſcil. in amicitia & dignitate. 4 Alii tuentur *vivum.* 5 Inprimis ex honore mortuo habito. v. Freinsh. Suppl. Curt. 10, 4, 12. ſ. 6 Cum Paphlagonia & finitimis gentibus uſque ad Trapezuntem. 7 Decreta, deſtinata, verbis adjudicata. Sed *dare* ſignificat id, quod in noſtra poteſtate eſt, alteri cedere. Sic *dos dicta* apud Cic. pro Flacco, & Nonium in *dicere*. v. Salmaſ. de modo Uſur. c. 16. 8 In regis Ariarathis, quem Perdiccas poſteà vicit & in crucem egit. 9 Nondum ſuberat Macedonico imperio Alexander propter alias curas prætermiſerat. 10 Eumenem. 11 Sibi conciliaverat. 12 Ponitur *homo* eleganter Pronominis vice. 13 Dignas miniſtro virtutes. v. c. 1, 5. 14 Scil. in ſuas partes. 15 Eum operam conſiliumque communicaturum. 16 Moliebatur. Juſt. 9, 8, 9. de Philippo: *amicitias utilitate non fide colebat.* 17 In animo habebat, conabatur.

quod fere omnes in magnis imperiis 1 concupiſcunt, omnium partes corripere atque comple-
4 cti 2. Neque vero hoc ſolus fecit, ſed ceteri quoque omnes, qui Alexandri fuerant amici 3. Primus Leonnatus 4 Macedoniam præoccupare 5 deſtinaverat 6. Is multis magnisque pollicitationibus perſuadere 7 Eumeni ſtuduit 8, ut Perdiccam desereret, ac ſecum faceret ſocieta-
5 tem. Cum perducere eum non poſſet 9, interficere conatus eſt 10: & feciſſet, niſi ille clam noctu ex præſidiis 11 ejus effugiſſet.

III. Interim conflata ſunt 12 illa bella, quæ ad internecionem 13 poſt Alexandri mortem geſta ſunt,

---

1 Conſtituendis & acquirendis. 2 Omnium potentiam ad ſe trahere & retinere. Sic Tac. A 11 8, 4 *neque cunctabatur quin proximas præfecturas corripiat* De Pyrrho Juſt. 17, 2, 11. *Qui & ipſe ſpoliare ſingulos cupiens omnibus ſe partibus venditabat.* 3 Adjutores rerum gerendarum. 4 Qui fuerat unus ex Alexandri corporis cuſtodibus, cui in provinciarum diviſione Phrygia obtigerat. 5 Specie ferendi auxilii Antipatro Lamiæ ab Athenienſibus obſeſſo. 6 Antea *cogitabat* §. 3. Sic aliquoties Curtius. Eſt autem proprie verbum Sagittariorum. 7 Aureos promittere montes. 8 Conatus eſt, allaboravit. 9 Scil. in ſocietatem; cum perſuaſionibus eum non poſſet capere & movere. 10 usque adeo impetum iracundiæ in eum convertit. conf Curt. 6, 7, 10. Tac. H. 1, 7, 2. & 2, 8, 3 Cæſ. B. C. 3, 9. 11 Ex caſtris v. Curt. 4, 12, 14. vel ex diſpoſitis cuſtodibus. 12 v. ſupra 12, 2, 3. Bella autem prolixe deſcribit Juſt. lib. 13. ſqq. 13 Ad partium interitum. Neque ante de principatu contendere ceſſarunt duces, quam mutuis cladibus attriti & enervati in Romanorum pervenerunt poteſtatem.

ſunt, omnesque concurrerunt 1 ad Perdiccam opprimendum. Quem etſi infirmum 2 videbat, quod unus omnibus reſiſtere 3 cogebatur, tamen amicum non deſeruit 4, neque ſalutis, quam fidei fu[illegible] 5. Præfecerat eum 2
Perdiccas ei parti [illegible]æ inter Taurum montem jacet atque Helleſpontum 6: & illum unum oppoſuerat Europæis adverſariis 7. Ipſe Ægyptum oppugnatum adverſus Ptolemæum 8 erat profectus. Eumenes 9 cum neque 3
magnas copias, neque firmas 10, haberet, quod inexercitatæ, & non multo ante erant contractæ: adventare 11 autem diceretur, Helleſpontumque tranſiiſſe 12. Antipater & Craterus magno cum exercitu Macedonum, viri cum

---

1 Certatim operam contulerunt. 2 Viribus armorum. 3 Bellare adverſus omnes. 4 Potius ei adſtitit in rebus dubiis & adverſis, ex maxime raro hominum genere judicandus. Juxta Ennium *amicus* certus in re incerta cernitur. 5 Non antetulit vitam & ſalutem conſtantiæ in amicitia. 6 i. e. Armeniæ, Ciliciæ & Cappadociæ, non ſervata prima diviſione ob turbatum a diſcordibus ſtatum. 7 Ab Europa hoſtibus, Cratero & Antipatro. 8 Lagi filium, cui Ægyptus in ipſa diviſione contigerat. 9 Incipit hic iterum longior periodus. quare poſtea ad evitandam obſcuritatem neceſſe fuit repetere eandem vocem, quæ poſt inſertam parentheſin legitur. 10 Reſpectu peritiæ bellandi. induratam bello manum. Sic *firmus exercitus* apud Vellej. 2, 20, 1. 11 Citato curſu approperare. 12 Alii *transcurriſſe*, i. e. transnavigaſſe, prætervectos eſſe. Nam & currere pro navigare ponitur, & navis currus apud Tibullum vocatur.

4 cum claritate 1, tum uſu belli 2 præſtantes 3,
(Macedones vero milites ea tunc erant fama,
qua nunc Romani feruntur 4: etenim ſemper
habiti ſunt fortiſſimi 5, qui ſummam imperii
potirentur 6.) Eumenes 7 intelligebat, ſi copiæ
ſuæ cognoſſent, adverſus quos ducerentur, non
modo non ituras, ſed ſimul cum nuncio 8 dila-
5 pſuras 9. Itaque hoc ejus fuit prudentiſſimum
conſilium, ut deviis itineribus 10 milites duce-
ret, in quibus vera 11 audire non poſſent: & his
perſuaderet, ſe contra quoſdam barbaros pro-
ficiſci 12. Itaque tenuit hoc propoſitum 13, &
prius in aciem exercitum eduxit, prœliumque
com-

1 Celebritate. 2 Experientia in bello. 3 i. e. veterani & exercitati, quos opponas copiis Eumenis. 4 Quemadmodum quondam Macedones, ſic Romani in ſumma laude ſunt, conf. 9, 3, 4. 5 Ii ſunt ſtrenui milites. 6 Qui cæteris imperarent, quorum imperator ſit illuſtris, cujusque imperium debellatis multis populis ſit ſummum in mundo. Potiri cum Accuſativo conſtruunt etiam Tac. A. 11, 10, 8. Juſt. 6, 4, 8. & 12, 7, 10. Lucret. 3, 1051. v. Voſſ. de Conſtr. c. 22. 7 Alii. *Eumenes igitur*. i. e. inquam, ut Lambinus recte exponit. Ita evitatur obſcuritas ſenſus. 8 Statim ac nunciatum eſſet. 9 In diverſa fugituras eſſe. 10 Occultis & inſuetis, non adeo tritis. Infra c. 8, 5. & 6. *per loca deſerta, per loca ſola*. Salluſt. Jug. c. 4. *nocturnis & aviis itineribus ignoratus &c.* 11 De adventu Macedonum. 12 Plut. de Garrul. p. 5, 6. *Eumenes cum audiviſſet Craterum adverſus ſe cum copiis venire, nemini amicorum rem aperuit, ſed Neoptolemum eſſe finxit. Hunc enim milites contemnebant &c.* 13. Hoc conſilium pertendit, perſtitit uſurpare; permanſit in propoſito. Sic ſæpe Cæſ. B. C. 1, 83. 3, 42. & 65. Ciceroni Verr. 6, eſt *tenere inſtitutum*.

commiſit, quam milites ſui ſcirent 1, cum quibus arma conferrent 2. Effecit etiam illud locorum præoccupatione 3, equitatu potius dimicaret, quo plus volebat 4, quam peditatu, quo erat deterior 5.

Quorum acerrimo concurſu 6 cum ma- IV.
gnam partem diei 7 eſſet pugnatum, cadit 8 Craterus dux & Neoptolemus 9, qui ſecundum locum imperii 10 tenebat. Cum hoc concur- 2
riſſet 11 ipſe Eumenes, qui cum inter ſe complexi 12, in terram ex equis decidiſſent, ut facile intelligi poſſet, inimica mente contendiſſe 13, animoque magis etiam pugnaſſe, quam corpore 14: non prius diſtracti ſunt 15, quam alterum anima 16 reliquerit. Ab hoc aliquot plagis 17 Eumenes vulneratur, neque eo magis ex prœlio

1 Excepto Eumene norat nemo. 2 Dimicarent. 3 Præoccupatis locis æquioribus. v. Herm. Hugo de mil. equ. 2, 2. 4 Quo magis inſtructus validiorque ſuperabat hoſtem. 5 Inferior, infirmior, minus inſtructus. 6 Conflictu, congreſſione. 7 Tota fere die. 8 In prœlio occumbit. 9 Hic à Perdicca in auxilium Eumeni relictus, non ſolum ei inſidias ſtruxerat, ſed & victus (de quo noſter tacet) profugerat ad Antipatrum. Altero mox prœlio inſidiæ in inſidiatorem verſæ, v. Juſt. 13, 8. 10 In exercitu. 11 Digladiatur in μονομαχίᾳ, ut expreſſe vocat Diod. 18. 31. & pulchre depingit Plut. ſ. 587. 12 Seria lucta. Diod. Sic. συνεπλάκησαν ἀλλήλοις, & συμπλεκόμενοι τοῖς σώμασι. 13 Serium fuiſſe certamen. 14 Ut infeſtis armis ſic infeſtioribus animis concurriſſe. 15 Divulſi ſunt. Similis ardor pugnantium Romanorum apud Flor. 1, 18, 17. 16 Vita. 17 Vulneribus.

3 lio exceſſit 1, ſed acrius hoſtibus inſtitit 2. Hic
equitibus profligatis, interfecto duce Cratero,
multis præterea & maxime nobilibus captis, pedeſter exercitus 3, quod in ea loca erat deductus,
ut invito Eumene 4 elabi 5 non poſſet, pacem
ab eo petiit. Quam cum impetraſſet, in fide
non manſit 6, & ſe ſimul ac potuit, ad Antipa-
4 trum recepit 7. Eumenes Craterum ex acie
ſemivivum elatum 8 recreare 9 ſtuduit. Cum
id non poſſet, pro hominis 10 dignitate 11,
proque priſtina amicitia (namque illo uſus
erat, Alexandro vivo, familiariter 12) amplo funere extulit 13, oſſaque 14 in Macedoniam uxori
ejus ac liberis remiſit.

V. Hæc dum apud Helleſpontum geruntur,
Perdiccas apud flumen Nilum 15 interficitur a
Seleuco & Antigono 16: rerumque ſumma 17 ad
An-

1 Tanquam ſaucius aut pulſus. 2 Ut plenam conſequeretur victoriam. 3 Peditatus Crateri. alii *pedeſtris.* 4 Si nollet Eumenes. 5 Effugere. 6 Non ſervavit fidem. 7 Perfugit ad ipſum. 8 Exportatum. 9 Reficere ſemianimum & conſervare. Cum homine non cum humanitate bellum geſſit. v. par exemplum ap. Joh. Magn. 8, 10. & Kirchm. append. de fun. c.5. adde Grot. J.B. & P.2,19,3. 10 Pro *illius* conf. c.2,3. 11 Secundum, juxta dignitatem. 12 Fuerant amici & unius Regis miniſtri. 13 Frequentia & comitatu funeris decoravit. Sic Curt. 4, 8, 9. Svet. Ner. c. 9. & c. 3. *efferre funere magnifico, apparatiſſimo, prope regio.* 14 Quæ remanebant combuſto cadavere. 15 Eſt veluti periphraſis Ægypti. Vix eam erat ingreſſus Perdiccas, cum per ſeditionem obtruncaretur. 16 Imò à ſuis equitibus, qui ſe contra Ptolemæum, cui favebant, duci ægrè ferebant, v. Diod. 18,36. Juſt. 14,4,11. Oroſ. 3,23. 17 Scil. res i. e. imperium ſummum ac poteſtas, conf. 16,5,3.

Antipatrum defertur 1. Hic, qui deſeruerant 2, exercitu ſuffragium ferente 3, capitis abſentes damnantur. In his Eumenes 4. Hac ille perculſus plaga 5 non ſuccubuit 6, neque eo ſecius bellum adminiſtravit 7. Sed exiles res 8 animi magnitudinem, etſi non frangebant, tamen imminuebant 9. Hunc perſequens Antigo- 2
nus 10, cum omni genere copiarum abundaret, ſæpe in itineribus vexabatur 11: neque unquam ad manum accedere licebat 12, niſi his locis, quibus pauci poſſent multis reſiſtere. Sed 3
extremo tempore 13 cum conſilio capi non poſſet, multitudine 14 circumventus eſt. Hinc tamen, multis ſuis amiſſis, ſe expedivit 15, & in caſtellum 16 Phrygiæ, quod Nora appellatur 17, con-

---

1 Sed ante ad Pithonem & Aridæum juxta Diodorum. 2 Nempe Macedones. 3 Conſentiente & judicante ſimul. Quo de more Curt. 6, 8, 25. *De capitalibus rebus vetuſto Macedonum more inquirebat exercitus.* 4 Damnatus una cum viginti quinque viris. 5 Perturbatus infortunio, calamitate, quæ metaphoricè plaga dicitur. 6 Animi magnitudinem retinuit. 7 Geſſit tanquam dux. 8 Tenues, calamitoſæ; difficultates à fortuna adverſante objectæ. 9 Dolebat quod fortuna deſtitueret magnos conatus. Hoc eſt, quod c. 1, 1. dicitur, hujus virtuti non reſpondiſſe fortunam. 10 Præfectus ab Antipatro magnæ Phrygiæ. 11 Ab Eumene premebatur. 12 Nunquam ſui poteſtatem faciebat Eumenes; collatis ſignis non dimicabat. 13 Tandem. 14 Imò proditione Appollonidæ, uti eſt apud Diod. 15 In tutum ſe recepit. 16 Deminutivum à caſtro, quod ſequitur §. 7. 17 Plutarchus in finibus Lycaoniæ & Cappadociæ ſitum eſſe vult locum. Strabo 12. f, 370. ſuo tempore *Norcaſſum* appellatum ait.

4 confugit. In quo cum circumſederetur, & ve-
reretur, ne uno loco manens equos militares
perderet 1, quod ſpatium 2 non eſſet agitan-
di: callidum fuit ejus inventum 3, quemad-
modum ſtans jumentum 4 calefieri exerceri-
que poſſet, quo libentius & cibo uteretur, &
5 a corporis motu 5 non removeretur 6. Sub-
ſtringebat caput 7 loro altius, quam ut priori-
bus pedibus plane terram poſſet attingere.
Deinde poſt 8 verberibus cogebat exſultare 9,
& calces remittere 10. Qui motus non minus
ſudorem excutiebat, quam ſi in ſpatio decurre-
6 ret 11. Quo factum eo, quod omnibus mira-
bile eſt viſum, ut jumenta æque nitida 12 ex
caſtello educeret, cum complures menſes in ob-
ſidione fuiſſet 13, ac ſi in campeſtribus ea lo-
cis

1 Ne equi diu otioſi redderentur inutiles aut rigidi. 2 Iſta vox uti temporis, ita & loci ſignificationem habet. 3 Ars, qua ſervari poſſent in concluſione equi: agitationis ſcil. novo genere & loco ambulationis curſusque equeſtris uſurpato. v. Front. Strat. 4, 7, 34. 4 Uno loco manentes equi. 5 Agitatione. 6 Ne equi corrumperentur, aut eorum præter conſuetudinem otiantium pedes (quod Plutarch. l. 5. Convival. Probl. 4. ait) vitium contraherent. 7 Scil. ipſius jumenti. 8 i. e. pone, poſteriore parte; poſterioribus pedibus. aliqui plane pro *poſt verberibus* legunt *poſterioribus*. 9 Subſilire. 10 Undique crura jactare, uti Frontinus loquitur, recalcitrare. 11 Curſu exerceretur in campo. 12 Pinguia, non ſtrigoſa. Sic Ovid. Met. 2. v. 694 *niditam cape præmia vaccam*. Horat. Epiſt. 1, 4, 15. *Me pinguem & nitidum bene curata cute viſes*. Phædrus 46, 4. *Unde quæſo ſic nites? aut quo cibo feciſti tantum corporis?* 13 Cum tamdiu eſſet obſeſſus.

cis habuiſſet. In hac concluſione 1 quoties- 7.
cunque voluit apparatum & munitiones 2 An-
tigoni alias incendit, alias disjecit. Tenuit
autem ſe uno loco 3, quamdiu fuit hiems 4.
Quod 5 caſtrum 6 ſubſidia habere non poterat,
& ver appropinquabat 7; ſimulata deditione,
dum de conditionibus 8 tractat, præfectis Anti-
goni impoſuit 9: ſeque ac ſuos omnes extraxit
10 incolumes.

Ad hunc Olympias, mater quæ fuerat A- VI.
lexandri, cum literas & nuntios miſiſſet in
Aſiam conſultum 11, *utrum repetitum Macedo-
niam veniret* (nam tum in Epiro habitabat 12)
& eas res 13 occuparet: huic ille primum ſuaſit, *ne
ſe moverent 14, & exſpectaret, quoad 15 Alexan-
dri*

1 Obſidione. Sic Cæſ. B. C. 2, 22. *peſtilentia conflictari ex diutina concluſione.* 2 Turres ligneas. *opera* vocantur 1, 7, 4. ad oppugnandum exſtructa ab obſidentibus, *Boll-werck.* 3 Manſit in caſtello illo Nora. 4 Tota hieme. 5 Non incommodo ſenſu pro *quod* legitur *ſed.* Cæterum particula *quod* eadem ratione occurrit c. 7, 1. *quod una erant Macedones &c.* 6 Arx, locus ille munitus §. 3. dicitur caſtellum. 7 Vere incunte major metuenda erat oppugnatio. 8 De legibus pacis & deditionis, quas correcta jurisjurandi formula additisque addendis accepit. v. Diod. 18, 50. & 53. Plut. f. 590. 9 Verba illis dedit, ipſos fefellit. 10 Eduxit, elapſus eſt ex concluſione difficili per aſtum. Sic Ter. Ph 1, 4, 3. 11 i. e. ut interrogaret Eumenem, utrum conſultum ipſi videretur, ut proficiſceretur in Macedoniam, ad regnum hoc repetendum. 12 Quia Neoptolemi Epirotarum Regis erat filia. 13 Poſſeſſionem ſcil. imperii. 14 Scil. ex priſtina habitatione, ſed ut potius in Epiro maneret. 15 Donec.

2 *dri filius* 1 *regnum adipiſceretur. Sin aliqua cu-*
piditate raperetur 2 *in Macedoniam, omnium*
injuriarum oblivіſceretur, & in neminem acer-
3 *biore* 3 *uteretur imperio.* Horum nihil ea fecit 4.
Nam & in Macedoniam profecta eſt, & ibi cru-
deliſſime ſe geſſit 5. Petiit autem ab Eumene
abſente, *ne pateretur* 6 *Philippi domus & fami-*
liæ inimiciſſimos ſtirpem 7 *quoque interimere,*
4 *ferretque opem liberis Alexandri. Quam veni-*
am ſi ſibi daret 8, *quam primum* 9 *exercitus pa-*
raret, quos ſibi ſubſidio adduceret. Id quo faci-
lius faceret 10, *ſe omnibus præfectis, qui in offi-*
cio 11 *manebant, miſiſſe literas* 12, *ut ei parerent,*
5 *ejusque conſiliis uterentur.* His rebus 13 Eumenes
permotus ſatius duxit, ſi ita tuliſſet fortuna 14,
perire bene meritis 15 referentem gratiam 16,
quam ingratum vivere.

VII. Itaque copias contraxit, bellum adverſus An-

1 Ex Roxane genitus. v. Curt. 8,4,22. & 10, 6,9. Majori ex Barſine, etſi Nearchus ſuaderet, nemo diadema dare voluit. Ibid. §.10. ſqq. 2 Deſignat vehementem mulieris impetum, & affectum ferventiorem, quam ut limitibus queat includi. 3 Pro *acerbo*, Comparativus elegantiæ ſervit. 4 Conſilia data ſusque deque habuit. 5 Principes Macedonum interfecit. Impotentiam & crudelitatem ejus notant Diod. 19,11. & Juſt. 13,9. 6 Ne concederet. 7 Liberos, ut ſupra 15, 10,2. 8 Quam rem ſi faceret, ſi annueret in eo, ſi aſſurgeret petitis. 9 Primo quoque tempore. 10 Quo negotium ſuccederet melius. 11 Obſequii ſcil. & fidei. 12 Mandata per literas. 13 Alii *his verbis*, uti infra 20,1,6. 14 Si ita accideret, 15 Iis, qui beneficia contuliſſent. 16 Se gratum mori.

Antigonum 1 compararit. Quod una 2 erant Macedones complures nobiles, in his Peuceſtes, qui corporis cuſtos fuerat Alexandri 3, tum autem obtinebat Perſidem 4: Antigenes 5, cujus ſub imperio phalanx 6 erat Macedonum: invidiam verens 7, quam tamen effugere non potuit, ſi potius ipſe alienigena 8 ſummi imperii 9 potiretur, quam alii Macedonum, quorum ibi erat multitudo 10: in principiis 11 nomine 2
Alexandri ſtatuit 12 tabernaculum, in eoque ſellam auream, cum ſceptro ac diademate 13 juſ-

1 Præfectum Phrygiæ, cum quo & hactenus rem habuerat & qui maximè inſidiabatur regno Macedoniæ. 2 In exercitu ſuo. Exponit hic cauſam, quare invidiam ſit veritus, & quare auſpicia Alexandri M. finxerit. 3 Adeoque inter ſummos duces, quibus ſe Rex credebat. quales fuerint, explicat Curtius 5,1,42. 4 Regionem, quæ eſt circa Perſepolim, ſive ipſam Perſiam, in qua ab Alexandro vivo Satrapes conſtitutus fuit. Sed conf. Juſt. 13, 4, 23. 5 De quo Curt 8,14.15. 6 Vide deſcriptam laudatamque hanc formam Curtio 3,2. & quæ ad §. 1. Freinshem. notavit. 7 Timens. 8 Quod alienæ eſſet civitatis c. 1.2. 9 Scil. adminiſtratione. 10 Quorum multi eum nobilitate præcurrebant. 11 Caſtrorum ſcil. Ita noſter πρωτεῖα ſatis ſimpliciter ex Græcis vertit eum locum, quem Latini *Prætorium* h. e. tabernaculum primum Imperatoris vocant, ubi tendebant duces, tribuni &c. ubi jus dictum, ſigna aſſervata, altaria culta. Sic Tac H. 3,13.1. Front. 4,1,26. & adde Lipſ. mil. Rom. 5, 4. Bernegg ad Juſt. 11,6,6. & Gronov. Obſerv. 4.10. 12 Fecit, poſuit ac vocavit Alexandri tentorium, ac ſi ipſe Rex adeſſet. Eſt hoc conſilium Ptolemæi apud Curt. 10, 6, 15. 13 Inſignia hæc ſunt Regis.

juſſit poni [1], eoque omnes quotidie convenire [2],
ut ibi de ſummis rebus [3] conſilia caperentur.
Credens minore ſe invidia fore [4], ſi ſpecie im-
perii, nominisque ſimulatione [5] Alexandri,
3 bellum videretur adminiſtrare. Quod & fe-
cit [6]. Nam cum non ad Eumenis [7] principia,
ſed ad regia conveniretur; atque ibi de re-
bus [8] deliberaretur, quodammodo latebat [9]:
cum tamen per eum unum gererentur o-
mnia.

IIX Hic in Paratacis [10] cum Antigono conflixit,
non acie inſtructa, ſed in itinere [11]: eumque
male acceptum [12] in Mediam hiematum coëgit
redire. ipſe in finitima regione Perſidis [13] hie-
matum copias diviſit [14], non ut voluit, ſed ut
2 militum cogebat voluntas. Namque illa
pha-

1 Ita ſolebat in aula fieri & tabernaculo Regis. Imitatus hic eſt Eumenes uſitatum regni ſchema, reponendique & aſſervandi diadematis conſuetudinem. v. Paſcal. de Coron. 10,10. & quos laudat Freinsh. ad Curt. l. c. 2 Scil. juſſit. 3 h. e. de ſumma rerum, ſive de negotiis ſummam rerum ſpectantibus. 4 Se minus ſenſurum invidiam, ſe minus peti poſſe invidia. 5 Uſurpatione nominis tanti & auſpicii. 6 Imo commento huic religionem adjecit, Alexandrum, dicens, in ſomnio ita fieri juſſiſſe. Plut. 7 Tanquam inferioris. 8 Inprimis bellicis. 9 Occultabatur ejus imperium, de cujus diſſimulatione hic ſermo eſt. 10 Regione Mediæ auſtralis. 11 Fortuito tantummodo prælio. 12 Fuſum fugatumque. Nam pedites ter mille capti & ſeptingenti quinquaginta quatuor occiſi, vulnerati verò plures quatuor millibus, Diod. 13 Gabena. 14 Diſpartitus eſt in hiberna.

phalanx [1] Alexandri magni, quæ Aſiam pera-
grarat [2], deviceratque Perſas, inveterata cum
gloria tum etiam licentia [3], non parere ſe du-
cibus, ſed imperare poſtulabat [4]: ut nunc vete-
rani faciunt noſtri [5]. Itaque periculum eſt, ne
faciant, quod illi fecerunt ſua intemperantia [6]
nimiaque licentia [7], ut omnia perdant [8], neque
minus eos, cum quibus ſteterint [9], quam adver-
ſus quos fecerint [10]. Quodſi [11] quis illorum 3
veteranorum legat facta, patria horum cogno-
ſcat [12]: neque rem ullam, niſi tempus [13], inter-
eſſe [14] judicet. Sed ad illos [15] revertar [16]. Hi- 4
berna ſumſerant non ad uſum belli [17], ſed ad
ipſorum luxuriam [18]: longeque inter ſe [19] diſ-
ces-

1 Argiraſpidum, i. e. argentea ſcuta geſtantium. 2 Tranſierat & luſtraverat. 3 Has propter cauſas milites diſciplinam dedignantur. 4 h.e. cupiebat, ut apud Plaut. Men. 2,2.88. *Qui me hero poſtulem moderari.* 5 Milites Julii Cæſaris, de quibus inter alia Cicero Phil. 11,15. *quousque dicemus ſententias Veteranorum arbitratu? quod eorum tantum faſtidium eſt, quæ tanta arrogantia, ut ad arbitrium illorum Imperatorem etiam deligamus.* 6 Immodeſtia, inſolentia. 7 Quæ intemperantiæ cauſa eſt. 8 Ne ferocia ſua infeſti ſint omnibus omniaque pervertant. 9 Societatem habuerint. 10 Pugnaverint, bellarint. 11 Eleganter additur, *quod*, ubi inchoandæ præſertim periodo ac ſententiæ *ſi* non ſufficit, neque ſuſtinere poteſt frontem orationis. 12 Comparare poterit Romanos milites cum Macedonibus. 13 Interjectum temporis ſpatium, quod Macedones priores vixerint. 14 Differentiam habere. 15 A quibus digreſſus ſum. 16 Scil. exponendi. 17 Ut reficerentur. 18 Ut luxurioſè viverent, & cuncta abligurirent. Sic *una Hannibalem hiberna ſolverunt &c.* v. Sen. Epiſt. 51. 19 A ſe invicem.

ceſſerant 1. Hoc Antigonus cum comperiſſet,
intelligeretque ſe parem 2 non eſſe paratis ad-
verſariis, ſtatuit 3 aliquid ſibi conſilii novi 4 eſſe
capiendum. Duæ erant viæ, qua ex Medis,
ubi ille 5 hiemabat, ad adverſariorum hiber-
5 nacula 6 poſſet perveniri. Quarum brevior per
loca deſerta 7, quæ nemo incolebat propter a-
quæ inopiam, ceterum dierum erat fere de-
cem 8. Illa autem, qua omnes commeabant 9,
altero tanto longiorem habebat anfractum 10:
ſed erat copioſa 11, omniumque rerum abun-
6 dans 12. Hac ſi proficiſceretur, intelligebat,
prius adverſarios reſcituros 13 de ſuo adventu,
quam ipſe tertiam partem confeciſſet 14 itine-
ris. Sin 15 per loca ſola 16 contenderet 17, ſpe-
rabat ſe imprudentem 18 hoſtem oppreſſu-
rum.

---

1 Ut primi a poſtremis longiſſime diſtarent. 2 Sc. armis integra phraſis exſtat 23, 10, 4. 3 Judicavit. 4 Strategema, ſingulare inventum ex re & tempore. 5 Antigonus. 6 v. Supra 17, 3, 4. 7 Ob hominum infrequentiam derelicta. 8 Tot diebus abſolvi poterat iter hujus viæ. 9 Via altera trita & uſitata. Per *commeare* conſuetudinem, frequentiam, ſtudium notari obſervat Bœclerus Chreſtomath. Terent. 10 Bis tanto major erat in circuitu. 11 In qua non deerant copiæ rerum neceſſariarum. 12 Ita autor Synonymice explicat, cur vocet copioſam. 13 Hoſtes comperturos, quantumvis vellet occultum. 14 Abſolviſſet. 15 Si vero. 16 Deſerta, omnibus hominibus deſtituta. Sic Cic. de Divin. *Cum in locis ſolis mœſtus oberrares.* Ter. And. 2, 4, 3. *Venit ex ſolo loco.* Similiter alii *ſolos montes, ſolas terras, oras &c.* dixere, ut docet Giſan. Ind. Lucret. & ex eo Weitz. ad Ter. Phor. 5, 8, 86. 17 Proficiſceretur. 18 Non opinantem.

rum 1. Ad hanc rem conficiendam impera- 7
vit, quam plurimos utres atque etiam culleos 2
comparari: poſt hæc pabulum 3: præterea ci-
baria coacta 4 decem dierum 5: utque quam
minime fieret ignis in caſtris 6. Iter quod ha-
bebat 7, omnes celat. Sic paratus, qua con-
ſtituerat 8 proficiſcitur.

Dimidium fere ſpatium 9 confecerat, cum 10 IX.
ex fumo caſtrorum ejus 11 ſuſpicio allata eſt ad
Eumenem 12, hoſtem appropinquare, conve-
niunt duces: quæritur 13, quid opus ſit facto.
Intelligebant omnes tam celeriter copias ipſo-
rum contrahi 14 non poſſe, quam Antigonus
adfuturus videbatur. Hic, omnibus tituban- 2
tibus 15, & de rebus ſummis 16 deſperantibus,
Eu-

---

1 Ex improviſo aggreſſurum. v. Gronov. not. ad Liv. 30, 10. 2 Saccos & vaſa, quibus aqua ſubveheretur. Hoc artis ſive ingenii remedio naturæ defectum ſupplebat etiam Alexander ad Hammonis oraculum proficiſcens. v. Curt. 4, 7. 3 Pro equis. 4 Cibum coctum Salluſtius vocat. 5 Quæ decem dies durarent. 6 Sc. imperavit; eo fine, ne conſpectis ignibus proderentur, & adventus ſignificatio fieret, conf. Cæſ. B. G. 4, 29. 7 Faciebat, faciendum deſtinaverat. 8 Eadem, qua ſtuduerat. 9 Itineris. 10 Elegans transpoſitio, pro *cum dim. ſpat. confecit ex fumo &c.* 11 In quibus urgente neceſſitate die quinto ignes fecerant. 12 Per incolas montium totam regionem ſpectantium, & quidem camelis curſoribus. 13 Deliberatur. 14 Contrahere hic non idem eſt ac conſcribere, uti c. 7, 1. ſed ſignificat, diſperſas in unum cogere. 15 Animi pendentibus & incertis, quid agendum ſit. Translatio ſumta ab infirmis pedibus, vel a temulentis. Cic. Phil. 8. *titubare, hæſitare, quo ſe verteret, neſcire.* 16 Alias de ſumma rerum, de ſalute & poteſtate.

Eumenes ait, *ſi celeritatem velim adhibere*, *&*
imperata 1 *facere, quod ante non fecerint, ſe rem*
expediturum 2. *Nam quod diebus quinque hoſtis*
tranſiſſe poſſet 3, *ſe effecturum*, *ut non minus to-*
tidem dierum ſpatio retardaretur 4: *quare*
circumirent, *ſuas quisque copias* 5 *contraheret*.
3 Ad Antigoni autem refrenandum 6 impetum,
tale capit conſilium. Certos 7 mittit homi-
nes ad infimos montes, qui 8 obvii erant iti-
neri adverſariorum: hisque præcepit, ut
prima nocte 9, quàm latiſſime poſſint, ignes
faciant quam maximos, atque hos ſecunda vi-
gilia 10 minuant, tertia 11 perexiguos reddant:
4 & adſimulata caſtrorum conſuetudine 12 ſu-
ſpicionem injiciant 13 hoſtibus, his locis eſ-
ſe

1 Quæ Dux mandet. *Imperia ducum* vocat Tac. H.4,8,3. 2 Negotium intricatum & anceps explicaturum. 3 Tranſiturus eſſet. 4 Ejus impetus reprimeretur & veluti ſtatim ſequitur, refrenaretur; celeritas impediretur c.10,1. 5 Longè inter ſe diſperſas. 6 Inhibendum, impediendum. 7 Delegatos & electos eam in rem. 8 Sc. montes. qui ad homines referunt, legunt, *qui obvii erant &c.* 9 i.e. prima parte noctis, qua exercitus corpus curat & ſe calore reficit. 10 Qua exercitus, exceptis vigilibus, ſe ſomno dare ſolet. Nox veteribus in 4. vigilias tanquam partes æquales diviſa, quarum unaquæque tribus conſtabat horis. *de prima vigilia*. v.Curt,4,5,19. *de tertia* Cic. Cat.2,2. *de quarta* Matth.14, 25. Signum vigiliæ cujusvis buccina datum. v. Liv. 7, 35. Lipſ.de mil. Rom.5,9. 11 Et ſic haut dubiè etiam quarta. 12 Per factos ignes & per fulgorem ignium, quo pacto ſæpius decepti hoſtes. v. ſupra 1,7,3. Curt.5, 4, 14. Polyæn. 1,40,8. 2,4,2. 13 Moveant, excitent.

ſe caſtra 1, ac de eorum adventu eſſe prænun-
tiatum: idemque poſtera 2 nocte faciant.
Quibus imperatum erat, diligenter præce- 5
ptum curant 3. Antigonus tenebris obortis 4
ignes conſpicatur: credit 5 de ſuo adventu
eſſe auditum 6, & adverſarios illuc ſuas con-
traxiſſe copias. Mutat conſilium, & quoniam 6
imprudentes adoriri 7 non poſſet, flectit iter
ſuum 8, & illum anfractum longiorem, co-
pioſæ viæ 9, capit, ibique diem unum opperitur
10, ad laſſitudinem ſedandam militum 11, ac re-
ficienda jumenta, quo integriore 12 exercitu de-
cerneret 13.

Hic Eumenes callidum imperatorem vicit X.
conſilio 14, celeritatemque impedivit ejus: ne-
que tamen multum profecit 15. Nam invidia 16 2
ducum, cum quibus erat, perfidiaque militum
Ma-

1 Ibi verſari copias militares ac ſtationes Eumenis. 2 Sequentis diei. 3 Imperata faciunt. 4 Veſpertino tempore, prima vigilia. 5 Perſuadet ergò ſibi. 6 eſſe prænuntiatum. 7 Securos opprimere. 8 Aliam tentat viam. 9 De qua c.8,5. 10 Exſpectat & acquieſcit. 11 Ut laſſi itinere milites reficerentur. 12 Valentiore recollectis viribus. 13 Dimicaret, confligeret. Similiter Curt. 3, 2, 1. Juſt. 13, 8, 4. & paſſim Cic. aliique. Simplici *cernere* ſic uſi Lucret 5, 39,4. Ennius Ann. 6. & in Medea. Virg. Æn. 12,709. Plaut. Bacch. 3, 2,15. &c. utrumque factum imitatione Græcorum, quibus *κρίνειν τὸν πόλεμον* & *διακρίνειν* eſt, prœlio dimicare & ſignis collatis concurrere. 14 Arte & ſtrategemate, ut c.8,4. & c. 9,3. 15 Succeſſus fuit exiguus. 16 Scil. qua invidebant. Cic. Tuſc.3,9. mallet vitandæ ambiguitatis ergo invidentiam dici.

Macedonum veteranorum 1, cum 2 ſuperior
prælio diſceſſiſſet 3, Antigono eſt deditus, cum
exercitus ei ter ante ſeparatis temporibus 4
juraſſet, ſe eum defenſurum, nec unquam de-
ſerturum 5. Sed tanta fuit nonnullorum vir-
tutis obtrectatio 6, ut fidem amittere 7 mallent,
3 quam eum non prodere. Atque hunc An-
tigonus, cum 8 ei fuiſſet infeſtiſſimus 9, conſer-
vaſſet 10, ſi per ſuos 11 eſſet licitum, quod ab nul-
lo ſe plus adjuvari poſſe intelligebat in his re-
bus, quas impendere 12 jam apparebat omni-
bus 13. Imminebant 14 enim Seleucus 15, Ly-
ſimachus 16, Ptolemæus 17, opibus jam valen-
tes 18: cum quibus ei de ſummis rebus 19 erat
4 dimicandum. Sed non paſſi ſunt hi, qui circa
erant:

1 Quorum minimi erant ſexagenarii. Perfidiam ſtatim graviter luere coacti ſunt, dum Antigonus ipſe eos tradidit Sybertio omnibus modis atterendos conficiendosque, conf. Juſt. 14, 4. cum not. Bernegg. ad §. 13. 2 Pro *etſi.* 3 Victor fuiſſet. 4 Eleganter pro tribus civibus. 5 Apud Juſt. l. c. & Plut. exſtat acerba ejus ad milites expoſtulatio, quos mirum in modum coarguit proditionis, & inter alia, *quater*, inquit, *intra hunc annum in mea verba jurejurando obſtricti eſtis.* 6 Inimica adverſatio & detractio. 7 Perfidiæ notam incurrere. 8 Iterum pro etſi, licet. 9 Odiſſet æque atque angues. 10 Scil. vivum. 11 Venia & conceſſu ſuorum. 12 Imminere tanquam mox futuras. 13 Intelligebant omnes. 14 Moliebantur oppreſſionem. 15 Babyloniæ præfectus ac Syriæ. 16 Qui præerat Thraciæ & locis finitimis. 17 Ex Alexandri amicis poſtea Ægypti imperio celebratus. v. 21, 3, 1. 18 Jam fere utentes poteſtate regia. 19 De imperio, Sic c. 9, 2.

erant 1: quod videbant, Eumene recepto 2, omnes præ illo parvi futuros 3. Ipſe autem Antigonus adeo erat incenſus 4, ut, niſi magna ſpe maximarum rerum 5, leniri 6 non poſſet.

Itaque cum eum in cuſtodiam dediſſet 7, & XI.
præfectus cuſtodum 8 quæſiſſet 9, *quemadmodum ſervari 10 vellet? ut acerrimum*, inquit, *leonem, aut ferociſſimum elephantum 11.* Non-
dum enim ſtatuerat 12, ſervaret eum, nec ne. Ve- 2
niebat autem ad Eumenem utrumque genus hominum 13: & qui propter odium fructum oculis ex ejus caſu capere 14 vellent: & qui propter veterem amicitiam colloqui, conſolarique 15 cuperent: multi etiam, qui ejus formam 16 co-

1 Propinqui, familiares, comites, *οἱ περὶ τινά*. Sic. Liv. 1, 41. de comitatu Tarquinii Regis, *qui circa erant*. conf. 22, 30. pr. v. Caſaub. ad Svet. Cæſ. c. 27. Ter. Evn. 3, 5, 35. *quæ circum illam eſſent*. 2 Scil. in amicitiam & partem curarum. 3 Contemnendos, nihil valituros eſſe; illum prælatum ſe neglectum iri. 4 Irritatus, infeſtus. 5 Niſi Eumenes promitteret, ſe ad res ſummas perficiendas adjumento fore. 6 Placari, mitigari. 7 In vincula conjeciſſet. 8 Inſpector eorum, qui captivos cuſtodiebat. 9 Ab Antigono. 10 Captivum tractari in vinculis. 11 Addit Plut. mitiorem poſtea Antigonum graviores catenas detrahi juſſiſſe, puerumque dediſſe, qui miniſtraret. 12 Decreverat. 13 Diverſi homines. 14 Sorte miſera captivitatis oculos oblectare, delectationem quærere. Simile eſt *oculos paſcere* Tac. H. 3. 39, 2. Contrarium *oculis dolere*, vel *oculos alicui dolere*; de quo Pet. Vict. Var. lect. 2, 5. Turneb. Adv 12, 17. Taubm. ad Plaut. Aſin. 5, 1, 4. & Muſtell. 4, 2, 10. 15 Eum usque adeo afflictum. 16 Faciem ſ. vultum.

cognoſcere ſtudebant, qualis eſſet, quem tam-
diu, tamque valde timuiſſent, cujus in perni-
3 cie 1 poſitam ſpem habuiſſent victoriæ 2. At
Eumenes cum diutius in vinculis eſſet 3, ait O-
nomarcho, penes quem ſumma imperii erat cu-
ſtodiæ 4, *ſe mirari, quare jam tertium diem ſic
teneretur 5. Non enim convenire Antigoni pru-
dentiæ 6, ut ſic deuteretur victo 7. Quin 8 aut
4 interfici aut miſſum fieri 9 juberet.* Hic cum fe-
rocius 10 Onomarcho loqui videretur, *quid? tu,*
inquit, *animo ſi iſto eras 11, cur non in prœlio ce-
cidiſti potius, quam in poteſtatem inimici venires
5 12?* Huic Eumenes, *utinam quidem iſtud evenis-
ſet,* inquit: *ſed eo 13 non accidit, quod nunquam
cum fortiore 14 ſum congreſſus. Non enim cum
quoquam arma contuli, 15 quin is mihi ſuccubue-
rit 16, non enim virtute hoſtium, ſed amicorum
6 perfidia decidi 17.* Neq; id falſum. Nam & digni-
tate

1 Exitu & morte. 2 Poſuiſſent victoriam. 3 Captivus eſſet. 4 Qui erat præfectus cuſtodum § 1. 5 Scil. in vinculis. 6 Non eſſe prudentis viri, non decere prudentem. 7 Ut victum diu detineat, & longiores ei afferat cruciatus. *Deuti* eſt abuti, ut *denaſci* mori. Verbum hoc, alioquin ignotum, eſt omnibus MSS. Lambinum ſecuti faciunt *ſic ſe uteretur*. 8 Imo potius. 9 Captivum dimitti 10 Elatius, ſuperbius quam pro fortuna. conf. Tac. A. 12, 21, 1. 11 Si id conſilii habebas. 12 Cum tanto captivitatis dedecore, quod videtur eſſe ignavi. conf. Juſt. 4, 5, 11. Val. 3, 5, 1. Plaut. Capt. 2, 2, 12. Cordatiores morte tale dedecus effugerunt ap. Flor. 4, 11, 33 & 68. ſ. 13 Sed ideo. 14 Qui fortitudine ſua me ſuperaverit. 15 Conferre arma & congredi ſunt Synonyma. 16 Quin is memet ipſum fortiorem expertus ſit. 17 Victus ſum, in poteſtatem hoſtis traditus ſum.

tate fuit honeſta 1, & viribus ad laborem ferendum firmis 2, neque tam magno corpore, quam figura venuſta 3,

De hoc Antigonus cum ſolus conſtituere 4 XII
non auderet, ad conſilium retulit 5. Hic, cum plerique omnes 6 primo perturbati admirarentur, *non jam de eo ſumtum eſſe ſupplicium* 7, *a quo tot annos adeo eſſent male habiti* 8, *ut ſæpe ad deſperationem forent adducti* 9; *quinque ma-* 2
ximos duces 10 *interfeciſſet: denique* 11 *in quo uno eſſet tantum* 12, *ut, quoad* 13 *ille viveret, ipſi ſecuri eſſe non poſſent; interfecto* 14 *nihil habituri*

1 i. e. Formula maſcula & ſupra vulgarem anguſta, quæ pro generoſa agnoſcitur. conf. Tac. A. 12, 51, 4. 2 Invictus laboris, operis. 3 Totus corporis habitus fuit congruus, pulchritudo membrorum decens & virilis. Faciunt ad mentem hujus loci illa Taciti Agr. 44, 2. *Si habitum ejus poſteri noſcere velint, decentior quam ſublimior fuit.* Venuſtatem & dignitatem formæ diſtinguit Cic. off. 1, 30, & 36. 4 Sententiam ferre. 5 Amicis & legatis ac tribunis deliberandum propoſuit. v. Gronov. ad Liv. 44, 1. Sic Curt. 4, 11, 10. Conſilium ſunt homines in conſilium adhibiti. v. mox. §. 3 & 19, 3, 4. Sic *de conſilii ſententia pronunciare* Cic. de clar. or. c. 22. *conſilium dimittere.* de orat. 1, 26. 6 Maxima pars; non omnes, v. Donat ad Ter. And. 1, 1, 28. Nonnulli enim, & inter hos Antigoni filii, Eumenem ſervari cupiebant. 7 Nondum eum eſſe morte mulctatum. 8 Vexati, detrimentis multis affecti. Sic Cæſ. B. C. 1, 63. 9 Ut de ſumma rerum deſperaverint. 10 Neoptolemum & Craterum. v. c. 4. 11 Quaſi dicat: *breviter*, *uno verbo* &c. Sic ſæpe alii, v. Freinsh. Ind. ad Flor. & Curt. 12 Qui unus tantum poſſet. 13 Quamdiu, 14 Si ille interficeretur.

turi negotii eſſent 1: *poſtremo ſi illi redderet*
ſalutem 2, quærebant, *quibus amicis eſſet uſu-*
rus 3? *ſeſe enim cum Eumene* 4 *apud eum non*
3 *futuros* 5. Hic cognita conſilii 6 voluntate,
tamen usque ad ſeptimum diem deliberandi
ſibi ſpatium reliquit 7. Tum autem 8 cum jam
vereretur, ne qua ſeditio 9 exercitus oriretur,
vetuit ad eum quenquam admitti 10, & quoti-
dianum 11 victum amoveri juſſit 12. Nam nega-
bat ſe ei vim allaturum 13, qui aliquando fuiſ-
4 ſet amicus 14. Hic tamen non amplius, quam
triduum, fame fatigatus 15, cum caſtra move-
rentur, inſciente 16 Antigono jugulatus eſt à
cuſtodibus 17.

XIII Sic Eumenes annorum 18 quinque & qua-
draginta, cum ab anno vigeſimo, ut ſupra 19
oſten-

1 Nihil moleſtiæ. Omnia parata & facilia tunc futura. 2 Captura conſervaret, vitam concederet. 3 Ejusmodi dictis Judæi Pilatum accendebant ad ſævitiam Joh. 19, 12. conf. Tac. Agr. 41, 4. 4 Eumene ſervato & reconciliato. 5 Non manſuros amicos. 6 Cœtus conſultantium. 7 Tempus ſumſit, ſervavit. 8 Die ſeptimo. 9 Tumultus. 10 Viſendi & colloquendi cauſa. 11 Vulgò *ordinarium*, in dies ſingulos præberi ſolitum. 12 Quam viam ad mortem ſibimetipſi fecit Atticus infra c. 22. 13 Quaſi vis non eſſet, inedia ac fame hominem exhaurire. Rittersh. in Novell. 12, 14, 3. nullum violentæ mortis genus fingi poſſe crudelius oſtendit. 14 Sed quæ hæc fides: amicum lenta fame tollere? 15 Cruciatus. Sic Cic. 3 off. *vinculis & carcere & igne fatigare*. Tac. H. 5, 3, 3. *fatigabat inopia aquæ*. 16 Inscio. Sic. Cic. ad Fam. 1 9. ad Att. 7, 2. 17, Imò à ducibus immiſſus eſt percuſſor, ne effugeret, 18 Pro, qui erat tot annorum. 19 Cap. 1, 6.

oſtendimus, ſeptem annos Philippo apparuiſſet 1; & tredecim apud Alexandrum eundem locum 2 obtinuiſſet, in his 3 uni equitum alæ præfuiſſet, poſt autem Alexandri Magni mortem, imperator exercitus duxiſſet 4, ſummosque duces partim repuliſſet, partim interfeciſſet: captus non Antigoni virtute 5, ſed Macedonum perjurio 6, talem habuit exitum vitæ. De quo quanta fuerit omnium opi- 2
nio 7 eorum, qui poſt Alexandrum Magnum reges ſunt appellati 8, ex hoc facillime poteſt judicari 9, quod nemo Eumene vivo rex appellatus eſt, ſed præfectus 10. Iidem poſt hujus oc- 3
caſum 11, ſtatim regium ornatum 12 nomenque ſumſerunt: neque, quod initio prædicarunt 13, *ſe Alexandri liberis* 14 *regnum ſervare*, id præſtare

---

1 Miniſtraſſet, ad manum fuiſſet, Virg. Æn. 12,849. *In limine Regis apparent*, ubi Servius: apparent, i. e. præſto ſunt ad obſequium. 2 Idem officium, eandem dignitatem. 3 Scil. tredecim annis, & quidem noviſſimo tempore. Ingenioſa eſt correctio Freinshemii in not. ad Curt. 7, 1, 40. in his VIII. (ſc. annos) legentis. Verior tamen videtur ſcriptura cujusdam codicis, *in his unum &c.* 4 Cum ἑρμηνεύσει ſeu copia: fuit Dux exercitus. 5 Fortitudine bellica. 6 Perfidia veteranorum, qui in ejus verba juraverant v. c. 10, 2. 7 Sententia, æſtimatio; quid de eo judicarint. 8 Seleucus, Ptolemeus, Antigonus, Lyſimachus, Caſſander. 9 Cognoſci, intelligi. 10 Nam ipſe Eumenes Rex erat Macedonum, ut vocat Suidas. Juſt. 15, 2, 14. verecundiæ tribuit, quod tamdiu regum nominibus caruerint. 11 Mortem, obitum, interitum. 12 Diadema, ſceptrum, purpuream ſtolam. 13 Simularunt, præ ſe tulerunt. 14 Quamdiu filii regis ſui ſupereſſent.

re voluerunt; & uno propugnatore 1 ſublato, quid ſentirent 2, apparuerunt 3. Hujus ſceleris 4 principes fuerunt, Antigonus, Ptolemæus, Se-
4 leucus, Lyſimachus, Caſſander. Antigonus autem Eumenem mortuum propinquis ejus ſepeliendum 5 tradidit. Hi militari honeſto funere, comitante 6 toto exercitu, humaverunt 7: oſſaque ejus 8 in Cappadociam ad matrem atque uxorem 9 liberosque ejus deportanda 10 curarunt.

---

1 Scil. liberorum Alexandri, Eumene. 2 Quantam majeſtatem ſibimetipſis vindicarent. 3 Declaraverunt publicè. 4 Perjurii & perfidiæ. Nam licet Caſſander maximè ſolus interemerit omnem Alexandri familiam, tamen & cæteri, juſtis hæredibus præripere geſtiebant, quod debuerant vel ſuo ſanguine iisdem conſervare. 5 Cum Plutarchus diſertè afferat, Eumenis corpus crematum eſſe, & ipſe Nepos teſtetur, oſſa in Cappadociam miſſa, videmus, quod utrumque verbum *ſepelire*, & quod ſequitur, *humare*, ponatur pro *cremare*. 6 Eſt inter voces huic officio proprias, quas Kirchm. de fun, 2.10. refert; ſequi, proſequi, exſequi, comitari funus; ire, venire exequias. 7 in cineres redegerunt, ut terra tegi poſſet. Conſequens pro antecedente ponitur. 8 Ex buſto aſſervata & in urna argentea compoſita. 9 Barſinem, ex qua Alexander Filium ſuſceperat. 10 De more ad propinquos mittendi cadavera v. Kirchm. de fun. append. c. 4.

XIX.

PHOCION.

ARGUMENTUM.

1. Phocion bonus & pauper repudiat munera. 2 Senex in invidiam incurrit ob tradendam Antipatro urbem, exſilium Demoſthenis, proditum Piræeum. 3 Exſilio multatur, & cauſam dicit apud Philippum, damnatus & ad ſupplicium datus ſepelitur à ſervis.

PHocion 1 Athenienſis 2 etſi ſæpe 3 exercitibus præfuit, ſummosque magiſtratus cepit 4, tamen multo ejus notior integritas eſt vitæ, quam rei militaris labor 5. Itaque hujus memoria eſt nulla 6, illius autem magna fama: ex quo, cognomine *Bonus* 7 eſt appellatus. I.

1. v. Plut. in vita &c. Diodor. 18. Suidas. Æſchin. de falſ. leg. Athenæus 10. Ælian. 1,25.2, 16. & 43. 3,17. & 47. 4, 16. 7,9. 11,9.12,43. & 49.13, 41. Polyæn. 3, 12. 5, 20. Val. Max. 3,8. ext.2,5,3. ext.3. Sen, Controv.9.2 Filius Phoci cochleārli teſte Ælian.12,43. conf. ibi not. Schefferi. 3 Quinquies & quadragies. Plut. 4 Adeptus eſt. Sic Cic. *capere honorem, conſulatum.* 5 Studium bellicum, res bello geſtæ. idem dici poteſt de Cicerone. 6. i. e. admodum tenuis reſpectu laudis ex probitate. Reſpicit Nepos ætatem ſuam, qua Phocionis bello parta gloria non fuit celebris. 7 Χρηστὸς Græcè, autore Suida, quod omnibus aliis magis quam ſibi eſſet utilis. *Placidos & miſericordes & liberales omnique ſuavitate temperatos mores conſenſus omnium bonitatis cognomine decorandos cenſuit.* Val. Max. 3,8. ext.2.

2 tus. Fuit enim perpetuo pauper 1, cum divitiſ-
ſimus 2 eſſe poſſet, propter frequentes delatos
honores poteſtatesque ſummas 3, quæ ei a po-
3 pulo dabantur 4. Hic cum a Rege Philippo 5
munera magnæ pecuniæ 6 repudiaret, legati-
que hortarentur accipere 7, ſimulque admone-
rent, ſi ipſe his facile careret 8, liberis tamen
ſuis proſpiceret 9, quibus difficile eſſet, in ſum-
ma paupertate tantam paternam tueri 10 glo-
4 riam: his ille, *ſi mei ſimiles erunt, idem hic,*
inquit, *agellus 11 illos alet 12, qui me ad hanc
dignitatem perduxit 13: ſin 14 diſſimiles 15 ſunt
futuri, nolo meis impenſis illorum ali augerique
luxuriam 16.*

Eidem

1 In ſumma egeſtate vitam traduxerunt optimi Græcorum; Ariſtides & Phocion &c. Ælian. 2, 43. 2 Ita eſt in MSS. vulgo *ditiſſimus*. Sed *diviriſſimus* reperitur & apud Cic. de div. 1, 36. Off. 2, 17. Sic *divitior* apud eundem, Plautum, Lucretium, Martialem, Tacitum. 3 Magiſtratus. 4 Mandabantur, quod Lambinus nimis audacter repoſuit. 5 De Alexandro M. potius Philippi filio conſtat, quod centum talenta & mox unam ex quatuor civitatibus Aſiæ ei obtulerit v. Plut. & Ælian. 11, 9. 6 Pecunias dono miſſas. 7 Ut acciperet. 8 Non admodum opus haberet. 9 Conſuleret, commodis eorum ſerviret. 10 Conſervare, vitam ea gloria dignam agere. Notum illud Horatii Sat. 2, 2, 8. *Et genus & virtus, niſi cum re, vilior alga eſt.* conf. Tac. A. 6, 17, 4. 11 Tenuis facultas & poſſeſſio. 12 Sumtus illis præbebit neceſſarios. 13 Provexit. 14 Si autem. 15 Degeneres. 16 Nolo divitias illis eſſe inſtrumenta luxuriæ. Habuit autem filium prodigum & luxurioſum, cujus mores tali reſponſo notaſſe patrem narrat Plutarchus: *Phoco, ſi reſipuerit, ſufficient paternæ opes: ut vero nunc ſe gerit, nihil ei ſatis erit.*

Eidem 1 cum prope ad annum octogeſi- II.
mum proſpera perveniſſet fortuna, extremis
temporibus 2 magnum in odium pervenit ſuo-
rum civium 3. Primo quod 4 cum Demade 5 2
de urbe tradenda Antipatro 6 conſenſerat; e-
jusque 7 conſilio Demoſthenes cum ceteris 8,
qui bene de republ. mereri exiſtimabantur 9,
populiſcito 10 in exſilium erant expulſi 11.
Neque in eo ſolum offenderat 12, quod patriæ
male conſuluerat 13, ſed etiam, quod amicitiæ
fidem

1 Schoppius Veriſim. 4, 18. legit *idem*, ut *proſpera fortuna* accipiatur in caſu ablativo. Alii pro *perveniſſet* ſubſtituunt *manſiſſet* vel *permanſiſſet*. 2 Scil. ætatis; in ſenectute. 3 Athenienſium. 4 Particulam *quod* in MSS. repertam alii omittunt. 5 Oratore æmulo Demoſthenis, cui & ipſi denique ſtudium erga Macedonas male ceſſit. Nam reperta epiſtola, qua vel Perdiccam vel Antigonum ad invadendam Macedoniam inſtigaverat, ſupplicium capitis Legatus adiit. v. Plut. Demoſth. extr. 6 Qui Græcos ad Cranonem Theſſaliæ vicerat & pacem promiſerat ſub conditione, in quam conſenſit Phocion, ut Athenienſes præſidium Macedonicum in Munychiam acciperent. 7 Phocionis. 8 Pro *Demoſthenes & ceteri* per Syllepſin. Ita Cic. ad Fam. 14, 7. *me cum ſimilibus noſtri remp. defenſuros.* Salluſt. Jug. c. 101. *Bocchus cum peditibus invadunt.* Liv. 21, 60. *Dux cum aliquot principibus capiuntur.* conf. inf. 22, 1, 5. 9 Etſi revera non quærerent ſalutem reip. 10 Decreto plebis. v. ſupra 3, 1, 5. 11 Non fuit primum Demoſthenis exſilium, de quo Curt. 10, 2, 1. Sed alterum, cum poſt prœlium ad Cranona Demoſthenes, Hyperides & alii præſentientes, ſe pacis cauſa dedendos eſſe Antipatro, fugam capeſſiverunt, damnati idcirco a populo. v. Plut. 12 Offenſionem incurrerat. 13 Noxam attulerat.

3 fidem non præſtiterat 1. namque auctus 2 adjutusque a Demoſthene, eum quem tenebat, adſcenderat gradum 3, cum adverſus Charetem 4 eum ſubornaret 5: ab eodem 6 in judiciis, cum capitis cauſam diceret 7, defenſus, aliquoties liberatus diſceſſerat 8: hunc 9 non ſolum in periculis non defendit, ſed etiam prodidit 10.
4 Concidit 11 autem maxime uno crimine 12: quia, cum apud eum ſummum eſſet imperium populi 13, & Nicanorem Caſſandri præfectum 14 inſidiari Piræeo Athenienſium 15 a Dercyllo 16 mo-

1 Sed hanc ille amicitiam cum Demoſthene tanti non fecit, ut boni publici ſtudio præponendam duceret. 2 Scil. ope; promotus ad majora. 3 Honoris & rei militaris. Aliter ex Plutarcho conſtat, Phocionem ſua virtute ad imperium perveniſſe. Interim eodem fato fuit Jul. Cæſar, ut per eos deſtrueretur, quos nimium auxiſſet. v. Vellej. 2, 56, 3. De Divitiaco v. Cæſ. B. G. 1, 20. conf. Suet. Ner. c. 35. Spartianus Hadriano c. 9. 4 De quo 12, 3. 4. & 13, 1, 3. 5 Occulte ornaret, vel in alterius locum inſtrueret. 6 Demoſthene. 7 Accuſatus ſcil. Phocion. 8 Eadem ſors Ciceronis, qui a Popillio Lænate, quem parricidii reum defenderat, interfectus eſt. v. Val. Max. 5, 3, 4. 9 Suum defenſorem. 10 Hæc ex Theopompo aut Timæo maledicentiſſimis deſumſiſſe creditur Nepos. Apologiam ſcripturus diceret, quod parendum fuerit neceſſitati, cum plus potuerit Antipater, quam totæ Athenæ, nedum Phocion. 11 Everſus eſt, collabefactus eſt. 12 Delicto. 13 Cum eſſet domi prætor, foris dux ſupremus militiæ. 14 Quem Caſſander filius mortui Antipatri, regnum occupaturus Macedoniæ & Græciæ, Munychiam ſucceſſorem Menyllo præfecto ibi præſidii miſerat. 15 Portui admodum munito, ex quo totum mare pervagari poterant. 16 Atticæ extra urbem præfecto ab Antipatro relicto.

monerentur: idemque 1 poſtularet, *ut provideret, ne commeatibus civitas privaretur* 2, hic, audiente populo, Phocion 3 *negavit eſſe periculum, ſeque ejus rei obſidem fore pollicitus eſt*
4 Neque ita multo poſt Nicanor Piræeo eſt potitus 5. Ad quem recuperandum 6 cum populus armatus concurriſſet: ille 7 non modo neminem ad arma vocavit, ſed ne armatis quidem præeſſe voluit 8. Sine quo 9 Athenæ omnino eſſe non poſſunt.

Erant eo tempore Athenis duæ factiones 10: III.
quarum una populi cauſam agebat, altera optimatum 11. In hac erat Phocion & Demetrius Phalereus 12. Harum utraque Macedonum patrociniis nitebatur 13. Nam populares 14 Polyper-

1 Dercyllus. 2 Id quod fieri poſſet, ſi interciperetur portus & ſubvehendi facultas. 3 Qui plus amicitiæ Nicanoris quam commodis patriæ dediſſe dicitur. 4 Temere obligavit fidem ſuam, nullum adeſſe periculum. 5 Ex Munychia, quod caſtrum imminet Piræeo, portum capere facile fuit. 6 Nicanori eripiendum. 7 Phocion. 8 Plutarchus ſibilis & ſtrepitu exceptum ait, cum Athenienſes educere vellet. 9 Portu Piræeo, conf. 2, 6, 1. Hæc verba nonnullis trajecta videntur. Difficultas ceſſat, ſi præcedentem paragraphum Parentheſi incluſum exiſtimes. 10 De hujusmodi factionum radice & remediis Machiavellus Diſſert. ad Liv. 1, 2. ſqq. & 3, 27. Forſtner. in not. Poſit. ad Tac. 11, 16. & 13, 48. 11 Illa erat factio Democratica, hæc Ariſtocratica. 12 De quo ſupra 1, 6, 4. 13 Alii *utebatur*. 14 Qui populo ſtudebant, quos Plutarchus in Arato φιλοπολίτας vocat.

perchonti 1 favebant: optimates cum Caſſan-
2 dro ſentiebant 2. Interim à Polyperchonte
Caſſander Macedonia pulſus eſt. Quo facto
populus ſuperior factus 3, ſtatim duces adver-
ſariæ factionis 4 capitis damnatos patria pepu-
lit 5: in his Phocionem & Demetrium Phalere-
um: deque ea re 6 legatos ad Polyperchon-
tem miſit, qui ab eo peterent, ut ſua decreta 7
3 confirmaret 8. Huc eodem profectus eſt Pho-
cion. Quo ut venit, cauſſam apud Philippum
regem 9 verbo 10, reipſa quidem apud Polyper-
chontem juſſus eſt dicere. Namque is 11 tum re-
4 gis rebus præerat 12. Hic cum ab Agnonide 13
accuſatus eſſet, quod Pyræeum Nicanori prodi-
diſſet: ex conſilii ſententia 14 in cuſtodiam
con-

1 Erat & hic ex claris ducibus Alexandri. v. Curt. 8, 5, 20. Hunc Antipater moriens ſummum ducem, & filium ſuum Caſſandrum Chiliarchum conſtituerat. Sed Caſſander & exercitum & regnum habere volens bello eum petierat. 2 Ejusdem cum eo factionis erant. 3 Dum factio popularis prævaluit. 4 Plutarchus etiam Callimedontem & Periclem vocat, populi opibus & potentiæ tum adverſatos. 5 Alii *propulit*. 6 Hujus rei cauſa. 7 Sententiam populi latam de exſulibus. 8 Approbaret, rata haberet. 9 Philippum Aridæum fratrem Alexandri M. Eurydicæ uxori & aliis monitoribus obnoxium. v. Juſt. 14. 5. 10 Quia penes eum tantum umbra nominis regii erat. *Verbo* opponitur *res ipſa*, cum aliud ſimulatur, aliud fit. 11 Curator regni & adminiſtrator, à quo omnia gerebantur. 12 Penes eum & Eurydicen erat vis & imperium. 13 Rhetore & Sycophanta accuſandi gratia miſſo. 14 h. e. ex decreto eorum, qui erant in conſilio & cœtu judicum. Alii *ex conſimili ſententia*, ſcil. ei, quæ antea lata fuerat Athenis.

conjectus 1, Athenas deductus eſt 2, ut ibi de eo legibus 3 fieret 4 judicium 5.

Huc ubi perventum eſt, cum propter ætatem pedibus jam non valeret 6, vehiculoque portaretur, magni concurſus 7 ſunt facti: cum alii 8 reminiſcentes veteris famæ, ætatis 9 miſererentur; plurimi vero ita exacuerentur 10, propter proditionis ſuſpicionem Piræi: maximeque, quod adverſus populi commoda 11 in ſenectute ſteterat 12. Qua de re ne perorandi 13 quidem ei data eſt facultas, & dicendi cauſam 14. Inde judicio legitimis quibusdam confectis 15 damnatus, traditus eſt undecimviri-

IV.
2

1 Vinculis conſtrictus. 2 Poſtulantibus ita moribus, ut ibi coram magiſtratu cauſam capitis diceret. 3 Secundum leges. 4 Haberetur. 5 Ut legitimis confectis aut abſolveretur, aut addiceretur ſupplicio. 6 Non ingredi poſſet, male affectus eſſet pedibus. 7 Scil. populi ſpectaturi, cujus lætitia connotatur. conf. 14, 3, 3. Sic ap. Vellej. 2, 103, 4. *concurſus civitatis*. 8 In ejusmodi caſibus ſemper varium eſt hominum genus, hinc miſerantium, inde inſultantium. conf. 18, 11, 2. & Tac. A. 12, 47, 5. 9 Senectutis. Subintelligitur vox *cauſa*, ut docet Voſſ. de Conſtr. c. 27. 10 Irritarentur, exaſperentur. 11 Id quod pro crimine majeſtatis erat in Democratia. Sic apud Vellej. 2, 13, 3. *commoda plebis*. 12. Adverſatus fuerat commodis. jam ſenex factus populum ſupprimere auſus. 13 Se defendendi. 14 Bis apologiam orſus eſt, bis reclamante populo turbatus & impeditus. 15 Aliis *legitimi confecti* ſunt judices certi & delegati, ſ. extra ordinem conſtituti. Aliis *legitima confecta* ſunt res lege ad accuſandum & audiendum reum, nec non ad reliquum judicii ordinem conſtitutæ. Quomodo Ciceroni Phil. 1, 10. *legitima* ſunt res ſolennes, quæ in publicis actibus obſervantur. Phocion peracta tantum accuſationis ceremonia damnatus eſt,

viris 1, quibus ad ſupplicium, more Athenienſium, publice damnati tradi ſolent.
2 Hic cum ad mortem 2 duceretur, obvius ei fuit Emphyletus 3, quo familiariter fuerat uſus. Is cum lacrymans dixiſſet: *o quam indigna 4 perpeteris Phocion!* huic ille, *at non inopinata 5*, inquit, *hunc enim exitum 6 plerique clari viri habuerunt Athenienſes 7.*
3 In hoc 8 tantum fuit odium multitudinis, ut nemo auſus ſit eum liber ſepelire 9. Itaque a ſervis ſepultus eſt 10.

---

1 Judicibus, quibus cura carceris & ſuppliciorum demandata, ut in capitalibus rebus adeſſent, judiciumque an legitime exſequerentur carnifices, viderent, v. Sigon. de rep. Athen. 4, 3. add. Ubb. Emmii Græciæ Vet. T. 3. p. 50. f. 2 In carcerem ad ſupplicium cicutæ hauſtu ſubeundum v. Diod. 18, 67. 3 Longolius ſuſpicatus eſt, autorem hic lapſum eſſe, quod minus curioſe Græcos codices inſpexerit verteritque. Nam ex Ariſtide patere, in Græcis autoribus ſcriptum fuiſſe ἐμφυλιόςτις, i. e. *ex ſua tribu aliquis*, vel *tribulis*. Hinc proprium nomen factum pro communi. Schottus tentabat *Euippus*, qui etiam capitis damnatus apud Plut. in Phoc. & Apophth. ac Ælian. 13, 42. quanquam apud hunc Θέδιππος legatur. 4 Iniqua, miſeranda. 5 *Præcogitati mali mollis ictus venit &c.* Sen. Ep. 76. *Nulli ſis malo tiro.* Id Ep. 107. 6 Finem vitæ. 7 Socrates, Miltiades, Themiſtocles &c. Horum catalogus apud Dionem Orat. 73. 8 Adverſus hunc. 9 Non odium modo, ſed & lex proditionis damnatos vetabat ſepeliri in Attica. conf. Val. Max. 5, 3. ext. 3. & ſupra 2, 10, 5. 10 Ultra Eleuſinem corpus a veſpillone portatum crematumque eſſe, Plutarchus autor eſt. Sed pœnitentia actos Athenienſes oſſa reducta publice extulisſe & ex ære ſtatuam poſuiſſe defuncto.

XX.

TIMOLEON.

ARGUMENTUM.

1. Timoleon patria liberata fratrem ſuſtulit tyrannum. 2. Dionyſium depulſum Sicilia Corinthum miſit, Hicetam vicit, Pœnos fudit, Mamercum cepit: 3. Inſtauratis inſulæ rebus imperium deponit. 4. Oculis captus, vehiculo fertur, Fortunæ ſacellum conſtituit. 5. Conviciorum patientia; Natalis; Sepultura.

TImoleon 1 Corinthius. Sine dubio magnus 1. 2 omnium judicio hic vir exſtitit. Namque huic uni contigit, quod neſcio an ulli 3, ut & patriam 4, in qua erat natus, oppreſſam a tyranno 5 liberaret; & a Syracuſis 6, quibus auxilio erat miſſus, inveteratam 7 ſervitutem depelleret: totamque Siciliam multos annos bello 8 ve-

1 v. Plutarch. in vit. &c. Diod. 16. Suidas. Polyæn. 5, 12. Inprimis a Timæo, qui intercidit, ſcriptus. v. Cic. ad fam. 5, 12. Apud Ariſtoph. Ranis, Suidam & in plerisque MSS. *Thymoleon* legitur quaſi θυμῷ λέων. 2 Illuſtris, excellens. 3 Quod arbitror raro præterea contigiſſe. Similiter autor loquitur 8, 1, 1. ſ. 4 Corinthum. 5 Fratre majore natu Timophane. 6 Urbe Siciliæ potentiſſima. 7 A Tyrannis longo tempore uſurpatum. 8 Tum externo Carthaginenſium, tum inteſtino tyrannorum. V. Juſt. 19, 1, & 20, 5.

vexatam 1, barbariſque 2 oppreſſam, ſuo ad-
2 ventu in priſtinum 3 reſtitueret. Sed in his re-
bus 4 non ſimplici 5 fortuna conflictatus eſt 6;
& id, quod 7 difficilius putatur, multo ſapien-
tius tulit ſecundam, quam adverſam fortu-
3 nam 8. Nam cum frater ejus Timophanes,
dux à Corinthiis delectus 9, tyrannidem per
milites mercenarios 10 occupaſſet, particepsque
regni 11 poſſet eſſe 12: tantum abfuit à ſocietate 13
ſceleris 14, ut antetulerit ſuorum civium liber-
tatem 15 fratris ſaluti 16: & patriæ legibus 17
obtemperare ſatius 18 duxerit, quam impera-
4 re patriæ. Hac mente 19 per haruſpicem 20, com-
munemque adfinem 21, cui ſoror ex eisdem pa-
rentibus nata 22, nupta erat, fratrem tyrannum
interficiendum curavit 23. Ipſe non modo
ma-

1 Duriter afflictam. 2 Intelligit Carthaginenſes, qui partem inſulæ tenebant, à Romanis tandem ejecti. 3 In priorem & veterem ſtatum. 4 Dum has res gereret. 5 Utraque, bona & adverſa, varia. 6 Jactatus & afflictus eſt. 7 *Id quod* eleganter pro *quod* vel *quod etiam*. 8 Cæteri mortales inconſideratiores in ſecundâ quàm in adversâ fortunâ; v. ſupra 9, 5, 1. 9 Bello adverſus Argivos & Cleonæos. 10 Quadringentos numero, quos Corinthii alebant. 11 Tyrannidis. 12 Scil. Timoleon. 13 Participatione; usque adeò ſocius eſſe noluit. 14 Occupatæ tyrannidis. 15 Unius tyrannidi oppoſitam. 16 Vitæ. 17 Formæ libertatis. 18 Alii *ſanctius*. 19 Hoc conſilio, 20 Μάντιν Plutarchus vocat Satyrum vel Orthagoram nomine. 21 Æſchylum, ſed fratrem uxoris Timophanis, ſi Plutarcho credimus. 22 i. e. germana propriè. conf. 5, 1, 2. 23 Autor fuit cædis ſeu fratricidii, libertatis, publicæ vindicandæ ergò.

manus non attulit 1, ſed ne aſpicere quidem
fraternum ſanguinem voluit. nam dum res
conficeretur 2, procul in præſidio fuit 3, ne quis
ſatelles poſſet ſuccurrere 4. Hoc præclariſſi- 5
mum ejus factum 5 non pari modo probatum
eſt ab omnibus 6. nonnulli enim læſam ab eo
pietatem 7 putabant, & invidia laudem virtutis
obterebant 8. Mater vero poſt id factum, ne-
que domum ad ſe filium admiſit 9, neque ad-
ſpexit, quin eum fratricidam impiumque deteſ-
ſtans compellaret 10. Quibus rebus 11 ille adeo 6
eſt commotus, ut nonnunquam vitæ finem face-
re 12 voluerit, atque ex ingratorum hominum
conſpectu morte decedere 13.

In-

1 Vim non adhibuit, neque ſe cæde commaculavit. 2 Tantiſper dum cædes peragerétur. 3 Plutarchus ait receſſiſſe paulo & obvoluto capite ſtetiſſe, lacrymantem. 4 Ne quis percuſſores impediret. 5 Alii *facinus*. ſic pulcherrimum Ter. Ph. 5,6,31. Salluſt. Cat. 20. rarum Tac. A. 3, 21, 1. conf. idem 15, 49, 4. 6 Juſta putabatur injuſtè Tyrannidem occupantis interfectio ex veteri lege Rhadamanti & pluribus Græcorum. v. Grot. J. B. & P. 2, 4, 17. Clapm. arc. 4, 20. Rectè Politici ſcutum ſubditis ex neceſſitate in tyrannum, non gladium commendant. v. Lipſ. Pol. 6, 5, 50. ſeqq. Barclaj. de regn. poteſt. 3. 8. & 16. Arniſ. de autor. princ. c. 4. &c. 7 Affectum fratri debitum: unde qui violavit, mox impius dicitur. conf. 21, 1, 4. 25, 5, 1. & c. 17, 1. 8 Obterere includit ſignificatum contemtus ac ſuppreſſionis. Similiter Curt. 8. 1, 23 & 31. 9 Cum purgare ſe vellet de iſto crimine, quod patriam præpoſuiſſet privato amori. 10 h. e. deteſtaretur, increparet, convicio objurgaret. 11 Cum jam illis opprobriis laceſſeretur. 12 Inedia ſe extinguere. 13 Abſentem fieri per mortem. Significanter de morte voluntaria & arcessita.

II. Interim Dione Syracuſis interfecto 1, Dionyſius rurſus Syracuſarum potitus eſt 2: cujus adverſarii opera 3 à Corinthiis petierunt, ducemque, quo in bello uterentur, poſtularunt.
2 Huc 4 Timoleon miſſus incredibili felicitate Dionyſium tota Sicilia depulit. cum interficere poſſet, noluit 5: tutoque ut Corinthum perveniret, effecit 6: quod utrorumque Dionyſiorum 7 opibus Corinthii ſæpe adjuti fuerant. cujus benignitatis 8 memoriam volebat exſtare 9; eamque præclaram victoriam ducebat, in qua plus eſſet clementiæ, quam crudelitatis 10: poſtremo, ut non ſolum auribus acciperetur 11, ſed etiam oculis cerneretur, quem 12 & ex quanto regno ad quam fortunam 13 de-
3 truſiſſet 14. Poſt Dionyſii deceſſum 15 cum Hiceta 16 bellavit, qui adverſatus fuerat Dionyſio,
quem

1 Fraude ac ſcelere Calippi. v. 10,8,1. ſqq. 2 Decimo exſilii anno ejecto Niſæo, qui cum Syracuſas tenebat. 3 Auxilium. 4 Pro *eo*, nempe in Siciliam. 5 Pepercit ejus vitæ, quæ habetur rerum omnium pretioſiſſima. 6 *Dionyſius Tyrannus, cum Syracuſis expulſus eſſet, Corinthi dicitur ludum aperuiſſe.* Cic. ad fam. 9,18. 7 Pro *utriuſque Dionyſii.* 8 Auxilii præſtiti. 9 Durare, conſervari, manere, non interire. 10 In qua nemo vitam amitteret, niſi qui in acie cecidiſſet. v. Lipſ. Pol. 4.20,24. Cic. off. 1, 11. & 24. 11 Fama innoteſceret. Cic. Phil. 8. *mandata auribus accipere.* 12 Quantum virum. 13 Ad quam humilem conditionem. 14 Dejeciſſet; ſignificanti & ordinaria metaphora, quâ faſtigium, adſcenſio, dejectio de magnatum fortuna uſurpantur. 15 Poſtquam Dionyſius è regno & Sicilia deceſſit. 16 Uno de amicis Dionis, Leontinorum Dynaſta.

quem non odio tyrannidis diſſenſiſſe, ſe cupi-
ditate 1, indicio fuit 2, quod ipſe expulſo Dio-
nyſio imperium dimittere 3 noluit 4. Hoc ſu- 4
perato Timoleon maximas copias Carthagini-
enſium 5 apud Crimiſſum 6 flumen fugavit, ac
ſatis habere 7 coegit, ſi liceret 8 Africam obti-
nere, qui jam complures annos poſſeſſionem
Siciliæ tenebant 9. Cepit etiam Mamercum 10,
Italicum ducem, hominem bellicoſum & po-
tentem, qui tyrannos adjutum in Siciliam ve-
nerat 11.

Quibus rebus confectis 12, cum propter diu- III.
turnitatem belli non ſolum regiones, ſed etiam
urbes deſertas videret 13, conquiſivit, quos
po-

1 Scil. imperii, ambitione. 2 Apparuit, manifeſtum fuit. 3 Deponere. 4 Libertatem ipſam aggreſſus eſt. conf. dictum Coſſutiani apud Tac. A. 16, 22, 8. & Cerealis H. 4, 73, 3. 5 Quorum LXX. milliis Hicetæ ſubſidio venerant, ut hac occaſione magnam Siciliæ partem ſibi vindicarent. 6 Variè hoc nomen Latinis juxta & Græcis ſcribitur. Plut. κρίμησος. Diod. κρημισσός. Lycophr. κριμισσός. Dionyſ. Hal. κρημισός. Virg. Æn. 5, 8. *Criniſum.* Facello de reb. Sic. p 140, *Criniſum.* v. Bocharti Canaan, 1, 29, & Cluverii Sic. ant 2, 2. 7 Contentos eſſe. 8 Scil. eis. 9 Partem ejus inſulæ occupaverant dudum, & imperium ibi obtinuerant. 10 Tyrannum Catanæ, urbis milliari diſtantis à monte Ætna. 11 Lucanos concitavit contra Syracuſanos & Timoleonta, qui mox ſe dedidit deſertus a ſuis & ſupplicio à Syracuſanis adfectus. Plut. f. 252. 12 Peractis, feliciter geſtis. 13 Tanta erat ſolitudo, ut equi paſcerentur in foro Syracuſano, & venationes eſſent circa mœnia; pleraque oppida cervis & apris latibula præbebant. Plut. f. 247.

potuit 1, primum Siculos 2; deinde Corintho
arceſſivit colonos, quod ab his 3 initio Syracu-
2 ſæ erant conditæ. Civibus veteribus ſua 4
reſtituit, novis bello vacuefactas 5 poſſeſſio-
nes diviſit 6, urbium mœnia disjecta 7, fanaque
deſerta 8 refecit, civitatibus leges libertatem-
que 9 reddidit: ex maximo bello 10 tantum oti-
um 11 toti 12 inſulæ conciliavit 13, ut hic condi-
tor 14 urbium earum, non illi, qui initio dedu-
3 xerant 15, videretur. Arcem Syracuſis, quam
munierat Dionyſius ad urbem obſidendam 16,
a fundamentis 17 disjecit: cetera tyrannidis
pro-

1 Omnis generis homines, novos colonos. 2 Exſules, quos revocavit. 3 Colonis Corintho deductis. 4 Bello amiſſa; de horum reſtitutione accurate Grot. J. B. & P. 3, 9, & 10. 5 Vaſtatas, deſertas, derelictas. 6 Diſtribuit. 7 Deſtructa, diruta. Sic eodem demoliendi ſignificatu Liv. 24, 2. 8 Vulgo *deleta*, quæ vox, a Lambino eſt, quia *deſerta* dure dicantur refici. Sed Savaro *deſerta* tuetur, quia & 18, 8, 5. *deſerta loca &c.* 9 Δημοκρατίαν. Conjunguntur hic recte leges cum libertate, quæ ademtis legibus tollitur, relictis remanere videtur. Quo ſenſu Rhodii apud Liv. 32. *Carthago libera cum ſuis legibus eſt.* 10 Eleganter pro *poſt max. bellum*; rebus poſt bellum compoſitis. 11 Pacem, quietem. Similiter Cæſ. B. G. 1, 5. & 2, 36. Val. Max. 1, 7. ext. 6. Tac. A. 15, 6, 2. Juſt. 6, 9, 6. &c. 12 Vet. Cod. *totæ*. v. not. ad 18. 1, 6. 13 Paravit, acquiſivit. 14 Ob induſtriam reſtaurationis. 15 Coloniam ſcil. cujusmodi proprie hoc *deducendi* verbo mitti & conſtitui dicitur. Conf. Cic. Phil. 2, 40. 16 *Quæ urbem premat & contumacem regibus populum ſuis habeat ſub ictu.* v. Sen. Thyeſt. v. 639. ſeqq. 17 i. e. funditus; ſolo æquavit.

propugnacula 1 demolitus eſt, deditque operam, ut quam minime multa veſtigia 2 ſervitutis manerent. Cum tantis eſſet opibus 3, 4
ut etiam invitis imperare 4 poſſet, tantum autem haberet amorem 5 omnium Siculorum, ut nullo recuſante 6 regnum 7 obtineret 8: maluit ſe diligi, quam metui 9. Itaque cum primum potuit 10, imperium depoſuit, & privatus Syracuſis, quod reliquum vitæ fuit 11, vixit. neque vero id imperite fecit 12. nam quod ce- 5
teri reges imperio 13 potuerunt, hic benevolentia tenuit 14. Nullus honos huic defuit 15: neque poſtea Syracuſis res ulla geſta eſt publica, de qua prius ſit decretum, quam Timoleontis ſen-

1 Quæ diverſis locis tyrannidis cauſa tanquam inſtrumenta coercendorum Siculorum exſtructa erant. Hoc ſenſu dicuntur frena, *impoſita cervicibus*. Curt. 7, 7, 1. *clauſtra perdomitorum*. Ibid. c. 6, 13. *compedes oppreſſorum* Liv. 32,37. *Sedes ſervitutis* Tac. Agr. 16,1. conf. Ariſtot. Pol. 7, 11. Bodin. de rep. 5, 5. 2 Indicia, monumenta. 3 Cum tanta ejus eſſet potentia. 4 Coactis imperitare & timeri, Tyrannorum eſt. 5 Benevolentiam eum usque adeo amarentur ab omnibus. 6 Volentibus civibus. 7 Monarchiam, imperium unius. 8 Adminiſtrare poſſet. 9 *Omnium rerum nec aptius eſt quidquam ad opes tuendas, quam diligi, nec alienius, quam timeri.* Cic. Off. 2, 7. De Philippo & Alexandro Juſt. 9, 8, 18. *amari pater malle, hic metui.* 10 Simulac ordinavit reip. ſtatum. 11 Reliquam vitam. 12 Sapienter & præclare fecit. 13 Vi & poteſtate. 14 Ejus imperium fuit tutum, benevolentia munitum, 10, 5, 3. 15 i. e. honoratiſſimus fuit. Acclamabant illi obvii, Vivat Timoleon.

6 ſententia cognita 1. Nullius unquam conſilium non modo antelatum, ſed ne comparatum quidem eſt. neque id magis benevolentia 2 factum eſt, quam prudentia 3.

IV. Hic cum ætate jam provectus 4 eſſet, ſine ullo morbo lumina oculorum 5 amiſit 6. quam calamitatem 7 ita moderate tulit 8, ut neque eum querentem quiſquam audierit, neque eo minus privatus publiciſque rebus inter-
9 fuerit 9. veniebat autem in theatrum 10, cum ibi concilium 11 populi haberetur, propter valetudinem 12 vectus jumentis 13 junctis, atque ita de vehiculo 14, quæ videbantur 15, dicebat: neque hoc illi quiſquam tribuebat ſuperbiæ 16: ni-

ni-

1 Adfuit in omnibus negotiis publicis. Sic nulla res major ſine Themiſtocle gerebatur. 2,1,3. 2 Qua favebant ei cives. 3 Ipſius ſcil. Timoleontis. 4 Senex. 5 i. e. Oculos. Ita Lucret. 4,823. 6 Cœcus factus eſt. 7 Cœcitatem. 8 Æquo animo ſuſtinuit, non impatienter toleravit. conf. Camer. Hor. Succ. cent. 1. c, 37. 9 *Multum animo vidit, lumine captus erat.* uti de Appio Claudio cœco Ovid. Faſt. 6. v, 203. conf. Cic. de Sen. c. 6. & 11. 10 Græcis theatra etiam pro curiis fuerunt, ubi illis conſultare mos fuit. v. Tac. H. 2, 80. 4. cum not. Lipſii; Bernegg. ad Juſt. 22,2,10. 11 Concio, conventus. Similiter Liv. 24, 27. v. Gronov. ad Liv. 44,2. ubi oſtendit, quomodo differant conſilium & concilium, quæ ſæpe confunduntur. 12 Infirmitatem. Sic paſſim veteres. de morbo oculorum & 23,4,3. 13 Equis. Sic Phocion propter ætatem vehiculo portabatur. 19, 4,1. 14 id eſt, ex vehiculo, cui inſidebat. 15 Quæ ſentiebat. 16 Nemo ſuperbiam interpretabatur, ut *declarandi criminis*.

nihil enim unquam, neque 1 inſolens 2 neque glorioſum 3, ex ore ejus exiit 4: qui quidem, 3
cum ſuas laudes audiret prædicari, nunquam aliud dixit, quam ſe in ea re maximas diis gratias agere 5 atque habere 6, quod cum Siciliam recreare 7 conſtituiſſent, tum ſe potiſſimum ducem eſſe 8 voluiſſent: Nihil enim rerum humanarum 9 ſine deorum numine 10 agi putabat. Itaque ſuæ domi ſacellum ἀυτοματίας 11 conſtituerat, idque ſanctiſſime colebat 12.

Ad hanc hominis excellentem bonitatem 13 V.
mirabiles acceſſerunt caſus 14. Nam prælia maxima natali die ſuo fecit omnia 15. Quo factum

1 Duplex negatio, uti apud Græcos, pro *nihil vel inſolens &c.* 2 Ferox verbum, clarus ſermo. 3 In malam partem, *ἀλαζονικὸν*, ut apud Plautum *glorioſus miles.* 4 Sic locutus Cicero de clar. orat. c. 76. & in Vatin. c. 2. 5 Dicto & facto. 6 Animo. 7 Reficere, ſcil. depulſa ſervitute. 8 Præeſſe, officio imperatoris fungi. 9 Actionum non modo ſpiritualium, ſed & civilium. 10 Notat hic auſpicium; curam, nutum, providentiam. 11 i.e. caſus fortuiti, uti nonnulli vertunt, quia Ariſtoteles Phyſ. 1, 6. *τύχην* & *αὐτοματίαν* diſtinguit: Sed coluit haud dubie cum Siculis hoc numen Timoleon, eo reſpectu, quo *fortuna* omnium ſucceſſuum domina & moderatrix credita eſt, ut ſit illa ipſa *ἀγαθὴ τύχη*, cui multa Græci Romanique monumenta conſecrarunt. v. Seld. de Diis Syris 1, 3. 12 Cultus religioſus Deæ in ſacello fieri ſolitus. 13 Virtutem ac Moderationem animi. 14 Eventus memorabilis obſervationis. 15 Decretorum dierum eventibus, v. Forſt. not. ad Tac. I, 1.

ctum eſt, ut ejus diem natalem, feſtum habe-
2 ret 1 univerſa Sicilia. Huic quidam 2 Lame-
ſtius, homo petulans 3 & ingratus, vadimoni-
um cum vellet imponere 4, quod cum illo ſe
lege agere 5 diceret; & complures concurriſ-
ſent, qui procacitatem 6 hominis manibus co-
ercere 7 conarentur, Timoleon oravit omnes,
ne id facerent 8. Namque id ut Lameſtio ceteriſ-
que liceret, ſe maximos labores ſummaque adi-
iſſe pericula 9. Hanc enim ſpeciem 10 libertatis
eſſe, ſi omnibus, quod quisque vellet, legibus 11 ex-
3 *periri liceret.* Idem, cum quidam Lameſtii ſi-
milis 12, nomine Demænetus, in concione po-
puli 13, de rebus geſtis ejus detrahere 14 cœpiſ-
ſet, ac nonnulla invehetentur 15 in Timoleonta,
dixit,

---

1 Solenni inſtituta illo die feſtivitate, quod felix & victoriis nobilitatus eſſet, v. Alex. ab Alex. 4, 20. conf. de Caroli V. Imp. natali Thuan. 1. 2 Additur hoc Pronomen contemtim. v. 4, 4, 1. 3 Immodeſtus, procax. 4 Id eſt, adigere eum, ut vadibus datis vel ſe vel vades in judicio certo die affuturos promitteret. Vadimonium enim eſt ſponſio per vades, ſiſtendi ſe ad certum diem. v. Pollet. Hiſt. for. Rom. 5, 1. & Sigon. de judic. 1, 20. conf. infra 25, 9, 4. 5 Actionem intendere & jus ſuum experiri apud Prætorem, v. Sigon. 1, 7. 6 Audacem petulantiam in inceſſendo. 7 Punire pariter ac inhibere. 8 Ne prohiberent eum. 9 Cum expelleret Tyrannos. 10 Partem, indicium, ſignum. 11 Quas ideo civitatibus reddidit c. 3, 2. 12 Æque petulans. 13 In judicio publice, quod in concione habebatur. 14 Obtrectando eas imminuere, ut ap. Cic. ad fam. 3, 8. *ſi de tua fama detrahere cogitaſſem.* 15 Exagitandi ergo probra ſpargeret, maledicta ingereret.

dixit, *nunc demum ſe voti eſſe damnatum* 1. *namque hac a diis immortalibus* 2 *ſemper precatum, ut talem libertatem reſtituerent Syracuſanis, in qua cuivis liceret, de quo vellet, impune dicere* 3. Hic cum diem ſupremum obiiſ- 4
ſet; publice 4 a Syracuſanis, in gymnaſio, quod Timoleonteum 5 appellatur, tota celebrante 6 Sicilia, ſepultus eſt.

1 Id eſt, voti compotem factum, neceſſitate voti perſolvendi obligatum. Liv. 7, 28. *ædem Junoni Monetæ vovit, cujus damnatus voti &c.* ſubintellige *obligatione* vel perſolutione. Voſſ. de Conſtr. c. 26. Sic Virg. *reus voti.* Æn. 5, 237. v. Macrob. Sat. 3, 2. 2 Epitheton Deorum ſolenne apud profanos. 3 Quod ubi licet, abeſt ſervilis ſtatus & dominatio. Hinc Tac. H. 1, 1, 6. *Rara temporum felicitas, ubi ſentire quæ velis, & quæ ſentias dicere licet.* 4 Sumtu ducentarum minarum; & facto decreto, ut quotannis in ejus honorem ludi equeſtres, gymnici & Muſici inſtituerentur. 5 Meminit ejus Polyæn. 5, 3, 8. Plutarchus in foro ſepultum adſerit, & Gymnaſium poſtea hoc nomine cum porticibus & palæſtris juventutis exercendæ cauſa ſepulcro inædificatum. 6 Funus ſcil. ſive exſequias.

XXI.

DE REGIBUS.

ARGUMENTUM.

1. Reges nomine Spartani; poteſtate clariores Cyrus, Darius, Xerxes, duo Artaxerxes: 2. Phi-

Philippus, Alexander, Pyrrhus, Dionyſius 3: ex Alexandri amicis Antigonus, Demetrius, Lyſimachus, Seleucus, Ptolemaeus &c.

1. HI fere 1 fuerunt Græciæ gentis 2 duces, qui
memoria digni videbantur, præter reges 3.
namque eos attingere 4 noluimus, quod omnium res geſtæ ſeparatim 5 ſunt relictæ 6: neque
2 tamen hi 7 admodum ſunt multi. Lacedæmonius autem Ageſilaus, nomine non poteſtate 8
fuit rex: ſicut ceteri Spartani 9. Ex his vero qui
dominatum 10 imperio tenuerunt, excellentiſſimi fuerunt (ut 11 nos judicamus) Perſarum
Cyrus 12 & Darius, Hyſtaſpis filius 13: quorum
uterque privatus, virtute 14 regnum eſt adeptus. Prior horum 15 apud Maſſagetas 16 in
prœlio cecidit 17. Darius ſenectute 18 diem
3 obiit ſupremum. Tres ſunt præterea ejusdem
ge-

1 Quos hactenus recenſuimus. 2 Pro *Græcæ gentis*, i. e. Græcorum. Sic. *Græciæ civitas* 7, 7, 4. *in terra Græcia* Gell. 7, 5. 3 Nempe majorum gentium. 4 Exponendo ſcil. 5 Aliis libris & ſcriptis. Lambinus & Voſſ. de Hiſt. Lat. 1, 14. peculiarem Nepotis librum de vitis Regum innui volunt, ſed is libros ſuos aliter indicat 10, 3, 2. & 24, 3, 5. 6 Expoſitæ opere hiſtorico. 7 Reges. 8 Nomine magis quam imperio. 17, 1, 2. 9 Scil. Reges. 10 Monarchiam, poteſtatem abſolutam in nolentes volentes. 11 Pro *ſicut*. 12 Cambyſis & Mandanes filius inter paſtores educatus. 13 Qui equi hinnitu rex creatus. 14 Diligentia, ſtudio, arte. 15 Cyrus. 16 Scythicam gentem. 17 Idem ſcribunt Herodotus, Polyænus, Juſtinus 1, 8. Sed Xenophon tradit, placide in lecto obdormiiſſe. 18 Cum regnaſſet annos 36. v. Herod. 7, 4.

generis 1, Xerxes, & duo Artaxerxes, Macro-
chir 2 & Mnemon 3. Xerxi maxime eſt illu-
ſtre 4, quod maximis poſt hominum memo-
riam exercitibus 5 terra marique bellum in-
tulit Græciæ. At Macrochir præcipuam ha- 4
bet laudem ampliſſimæ pulcherrimæque cor-
poris formæ 6: quam incredibili ornavit
virtute belli 7. Namque illo Perſarum nemo
fuit manu fortior. Mnemon autem juſtitiæ
fama floruit. Nam cum matris ſuæ 8 ſcelere a-
miſiſſet uxorem 9, tantum indulſit 10 dolori, ut
eum 11 pietas 12 vinceret. 13 Ex his 14 duo eo- 5
dem nomine 15 morbo naturæ debitum reddi-
derunt 16: tertius 17 ab Artabano præfecto ferro
18 interfectus eſt.

Ex

1 Ex natione Perſica Reges. 2 Seu *Longimanus*, quod manum dexteram leva haberet longiorem, Xerxis filius. 3 i. e. Memor, filius Darii Nothi. 4 Inſigne ad famam. 5 Conf. 2, 2, 4. & 2, 5, 3. 6 Ut major ſolito manus non obfuit formæ, ita forma nil obfuit virtuti & fortitudini. 7 *Gratior eſt pulchro veniens in corpore virtus.* Virg. Æn. 5, 344. 8 Paryſatidis, quæ Statiram uxorem ejus veneno necavit. 9 Cui illa aviculam cultelli parte venenati diſſectam comedendam dederat. 10 Obſecutus eſt; ejus impetum ita ſecutus eſt. 11 Scil. dolorem. 12 Affectus parenti debitus. 13 Senſus: indignatione in ſcelus matris & vindictam ita exarſit, ut ne obliviſceretur interim matrem eſſe, ſuper cujus facinore doleret. Igitur filii officio animoque dolor irritati conjugis eſt coercitus. 14 De quibus diximus. 15 Duo Artaxerxes, Macrochir & Mnemon. 16 Mortui ſunt. Pari elegantia Curt. 10, 4, 3. *Velut omni vitæ debito liberatus.* Scil. fatum, natura & mors ſubinde creditori aut depoſitori comparantur, ac vitam tanquam debitum repoſcere dicuntur. Cic. Tuſc. 1, 39. *Natura dedit uſuram vitæ.* Similia paſſim apud Senecam & alios invenias. 17 Xerxes, de quo Juſt. 3, 1. 18 Gladio.

II. Ex Macedonum autem genere 1 duo multo ceteros anteceſſerunt 2 rerum geſtarum gloria: Philippus Amyntæ filius, & Alexander Magnus 3. Horum alter 4 Babylone morbo 5 conſumtus eſt 6. Philippus Ægis 7 a Pauſania 8, cum ſpectatum ludos iret, juxta theatrum
2 occiſus eſt 9. Unus Epirothes Pyrrhus 10, qui cum populo Rom. bellavit. Is cum Argos oppidum 11 oppugnaret in Peloponneſo, lapide ictus interiit 12. Unus item Siculus Dionyſius prior. Nam & manu fortis, & belli peritus fuit, &, id quod in tyranno non facile reperitur 13, minime libidinoſus, non luxurioſus, non avarus, nullius rei denique cupidus, niſi ſingularis perpetuique imperii 14, ob eamque

1 Gente, natione. 2 Superarunt. 3 Philippi filius. 4 Alexander. 5 Ex ebrietate contracto. Alii veneno periiſſe volunt. v. Curt. 10, 10, 14 Plut. in Alex. & Arrian. 7. 6 Interiit. 7 Macedoniæ oppido, de cujus Etymo Bocharti Canaan 1,13. Plinius 4,10. *Ægen* vocat, ibique regum ſepulcra, ut Diodorus regiam quoque ſedem ponit. 8 Suo percuſſore, à quo differt Panſanias Dux Lacedæmoniorum ſupra deſcriptus. 9 Conf. de ejus morte Juſt. 9, 6. Ælian. 3, 45. Cic. de fato c.3. Valer. 1,8. ext.9. 10 Scil. Rex claruit. 11 Adſerit Liv. 31,7. *Argos non vetere fama magis, quam morte Pyrrhi nobilitatos.* 12 Et quidem à fœmina, (v. Zonar. T. .) non ſecus ac Abimelechus Jud. 6, 53. conf. de morte Pyrrhi Plut. in vit. Polyæn. 8, 68 Juſt. 25, 5, 1. Aur. Vict. vir. ill. c.35. &c. Ovid. in Ibin. v.302. *opprimat hoſtili tegula jacta manu.* 13 Rarum eſt. Ejusdem hominis malefici natura & injuſti ſummam fuiſſe temperantiam memorat Cic. Tuſc. 5,20. conf. Curt. 9,10,29. 14 Monarchiæ, dominatûs. Hinc ejus vox: *pedibus tractum, non inſidentem equo relinquere Tyrannidem debere.* v. Liv. 24,22.

que rem crudeſis. nam dum id ſtuduit munire 1, nullius pepercit vitæ, quem ejus 2 inſidiatorem putaret. Hic cum virtute 3 tyranni- 3
dem ſibi peperiſſet, magna retinuit felicitate 4, majorque annis ſexaginta natus 5 deceſſit 6 florente regno 7: neque in tam multis annis cujusquam ex ſua ſtirpe 8 funus 9 vidit 10, cum ex tribus uxoribus 11 liberos procreaſſet, multique ei nati eſſent nepotes.

Fuerunt præterea multi 12 reges ex amicis 13 Ill. Alexandri Magni, qui poſt obitum ejus imperia ceperant. In his Antigonus 14, & hujus filius Demetrius 15, Lyſimachus, Seleucus, Ptolemæus. Ex his Antigonus, cum adverſus 2
Se-

1 Dum voluit vim dominationis firmare. 2 Imperii. 3 Conſilia, vigilantia, induſtria. 4 Quod longe difficilius quam acquirere. conf. 4, 11, 9. Juſt. 25,4,3. & prolixè Camer. Hor. ſucc. 2,50. 5 Similiter locutus inf. 23, 3, 2. Lambinus repoſuit, *natu, qua forma* Cic. Acad. qu. 4,19. *aliquot annis minorem natu non dubitabo monere*. De ætate Dionyſii idem Tuſc. 5,20. *Duo de quadraginta annos tyrannus Syracuſanorum fuit, cum quinque & viginti annos natus dominatum occupaviſſet*. 6 Mortuus eſt. 7 Cur non omnes Tyranni violenta morte pereant. v. Ariſtot. Pol. 5. & Forſtn. ad An. 1. Tac p. 32. f. 8 Sobole, domo, familia. 9 Mortem. 10 Expertus eſt. 11 Prima Hermocratis Syracuſii filia fuit, quæ impatienter ferens contumelias ob mariti tyrannidem ſibi adſperſas, mortem ſibi conſcivit. Hinc uno die duxit duas, Locrenſem & Syracuſanam, quæ poſterior Dionis ſoror fuit v. 10,1,1. 12 Alii *magni*. 13 Præfectis, proceribus, ſociis. v. 18.2,4. 14 De quo 18,5,5. Juſt, 13,4,4. &c. 15 Qui Poliorcetes cognominatus Rex Macedoniæ fuit, nam cæteri ignoti primi Reges Thraciæ, Syriæ, Ægypti.

Seleucum, Lyſimachumque dimicaret, in
prœlio occiſus eſt 1. Pari leto adfectus eſt 2
Lyſimachus a Seleuco. Nam ſocietate diſſo-
3 luta 3, bellum inter ſe geſſerunt 4. At Demetrius
cum filiam ſuam 5 Seleuco in matrimonium
dediſſet, neque eo magis fida inter eos amici-
tia manere 6 potuiſſet: captus bello 7, in cuſto-
4 dia ſocer 8 generi periit morbo. Neque ita
multo poſt, Seleucus à Ptolemæo Cerauno 9
dolo interfectus eſt 10: quem 11 ille 12 a patre 13
expulſum Alexandria, alienarum opum indi-
gentem receperat 14. Ipſe autem Ptolemæus 15
cum vivus filio 16 regnum tradidiſſet 17, ab illo
5 eodem vita privatus dicitur 18. De quibus
quoniam ſatis dictum putamus, non incom-
modum 19 videtur, non præterire 20 Hamilca-
rem

1 De quo prolixè Plut. in Demetrio f. 902. Juſt. 15, 4, 22. 2 In prœlio itidem occubuit. v. Juſt. 17,2,1. 3 Fide & amicitia inter hos Alexandri ſocios ſublatâ. 4 Bella ad internecionem geſta ſunt. v. 18 3,1. 5 Stratonicen. 6 Durare, conſtare. 7 Imò fugiens ſuadentibus amicis ſe Seleuco dediderat. v. Juſt. 16,2,6. 8 *Nec ſocer à genero tutus.* Ovid. Met. 1,145. 9 Cognomen iſtud ideò nactus eſt, quod in bello quaſi fulminaret. 10 Vid. Juſt. 17, 2, 4. 11 Ptolemæum Ceraunum. 12 Seleucus. 13 Ptolemæo Lagi filio, qui & Soter. 14 Ut hoſpitem. 15 Pater ille Gerauni. 16 Minimo natu ex filiis, Ptolemæo Philadelpho. 17 Qui & officium regi inter ſatellites fecit, omnique regno pulcrius regis eſſe patrem duxit. Juſt. 16 2,7. ſqq. 18 Hic quoque Nepos per errorem Lagidæ tribuit, quod eſt Evergetæ: Nam hic demum à filio Philopatore interfectus fuit. v. Juſt. 29,1,5. 19 Alibi: non alienum, 1,6,1. 20 Prætermittere.

rem & Hannibalem: quos & animi magnitudine & calliditate [1], omnes in Africa natos [2] præſtitiſſe [3] conſtat.

XXII.

HAMILCAR.

ARGUMENTUM.

1. Hamilcar fortunam Carthaginienſium in melius convertit. 2. Pace facta ferro rebelles adflixit, & otium patriæ reſtituit. 3. In Hiſpaniam miſſus Hannibalem filium ſecum duxit, & formoſum Hasdrubalem, cui filiam deſpondit. 4. In Hiſpania exſtinguitur, infenſus Romanis & prima fax belli Punici II.

HAmilcar [4] Hannibalis filius, cognomine Barcas [5] Carthaginienſis [6], primo Punico bel- I.

1 Militiæ laudibus. 2 Afros. 3 Superaſſe. 4 v. Polyb. 1, 2. & 3. p. 79. ſqq. Appian. in Hiſp. p. 257. Diod. 25. Plut. in Hannib. & Cat. Maj. Porphyr. περὶ ἀποχῆς 2, 57. Liv. 21, 1. & 10. Juſt. 44, 5, 4. Aurel. Vict. vir. Ill. c. 39. & 40. Frontin. 3, 10, 9. & 3. 16, 2. Silius Ital. Plures alii, ita dicti vid. in Freinsh. ind. in Juſtinum. De nomine Selden. de Dis Syris 1, 6. & Voſſ. de Idolol. 2, 11. Scribitur & *Amilcar* absque aſpiratione. 5 Alii *Barcha* vel *Barca*. 6 Per K. hoc nomen ſcribi cupiunt veteres Grammatici: membranæ, lapides & nummi C. habent. Præfertur & ſcriptio illa per ſyllabas alteri, quâ per quinque dicitur *Carthaginenſis*,

bello [1]; ſed temporibus extremis [2], admodum
adoleſcentulus in Sicilia præeſſe cœpit exercitui.
2 Cum ante ejus adventum & mari & terra male
res gererentur Carthaginienſium [3], ipſe ubi
adfuit, nunquam hoſti ceſſit [4], neque locum
[5] nocendi dedit: ſæpeque e contrario occaſio-
ne data laceſſivit [6], ſemperque ſuperior diſceſ-
ſit [7]. Quo facto, cum pæne omnia in Sicilia
Pœni amiſiſſent [8], ille Erycem ſic defendit [9], ut
3 bellum eo loco geſtum non videretur. Inte-
rim Carthaginienſes [10] claſſe apud inſulas Æ-
gates [11] a C. Lutatio conſule Romanorum [12]
ſuperati, ſtatuerunt belli finem facere, eamque
rem

1 Quod Pœni geſſerunt cum Romanis per 24. annos; de quo Polyb. Appian. Liv. Epit. 16. ſqq. Flor. 2, 2. Aur. Vict. c. 37. ſqq. Eutrop. 2, 3. Sil. Ital. 1. &c. Tria enim numerantur bella punica, Giſanius mallet dicere pœnica. 2 Scil. ejusdem belli ab anno decimo octavo. 3 Hos Romani jam aliquot præliis ſuperaverant, urbes multas ceperant, & magnam prædam fecerant 4 Nunquam dedit terga. 5 Occaſionem, facultatem. conf. ſupra 16, 2, 1. 6 Scil. hoſtes. Cic. pro Mil. c. 31. *irritare ferroque laceſſere*. 7 Vicit præludiis bellicis. 8 Nempe paulo ante, cum adhuc res improſpere gererentur. 9 Medium montem occupavit, & obſedit arcem, quam cum infimis montis tenebant Romani. Eſt Eryx mons Siciliæ poſt Ætnam altiſſimus inter Drepanum & Panormum, in cujus vertice Veneris templum fuit v. Polyb. 1. c. 55. 10 Duce Hannone. 11 Ita has inſulas inter Lilybæum Siciliæ promontorium & Carthaginem vocant Liv. 21, 10. Flor. 2, 2, 33. Silius 1, 59. Aur. Vict. c. 41. Mela 2, 7. Sed *Aguſas* Polyb. 1, 44. & 60. 12 De quo Aur. Vict. Vir. ill. c. 41.

rem arbitrio permiſerunt Hamilcaris 1. Ille 4
etſi flagrabat bellandi cupiditate, tamen paci
ſerviendum 2 putavit, quod patriam exhau-
ſtam ſumtibus 3 diutius calamitates belli 4
ferre non poſſe intelligebat: ſed ita, ut ſtatim
mente agitaret 5, ſi paulum modo res eſſent re-
fectæ 6, bellum renovare 7, Romanosque armis 8
perſequi, donicum 9 aut certe viciſſent, aut vi-
cti manus dediſſent 10. Hoc conſilio pacem 5
conciliavit 11: in qua tanta fuit ferocia 12, ut
cum Catulus 13 *negaret ſe bellum compoſitu-
rum 14, niſi ille cum ſuis 15, qui Erycem tenuerunt
ar-*

1 Tractationem rei ei penitus commiſerunt. 2 Eleganter pro *pacem amplectendam*, *faciendæ paci operam dandam*. 3 *Exhauſtis patriæ facultatibus* 23,6,2. pecunia deerat. 4 Quas bellum ſecum vehit; τὰ δεινὰ πολέμου. 5 Cogitaret, deliberaret. Sic unde Juſt. *agitare* 2, 12, 3. & *agitare animo* 8, 3, 14. 6 Ex damnis belli ſcil. ita 17, 7, 1. 7 Id agebat ergo, ut tempore ad reficiendum dato majore impetu inſurgeret, & aboleret clades & damna priora. 8 Bello. 9 Pro *donec*; qua voce & Cato, Plautus, Cicero, Lucretius, alii uſi. v. Soſp. Chariſ. l. 2. Inſtit. Grammat. p. 178. & Gifan. Ind, Lucret. 10 Victos ſe confeſſi eſſent, ceſſiſſent. Ita boni ſcriptores ſæpe. Cic. Att. 16, 3. Cæſ. B. G. 5, 31. Plaut. Perſ. 5, 2. 72. Horat. Epod. 17, 1. Lucret. 2, 10, 41 Metaphora ſumta a gladiatoribus qui victi manus porrigebant aut tollebant. v. Eraſ. Adag. Chil. 1, 9. 79. & Pet. Fabri Agoniſt. 1, 8. 11 Fecit, negotium tractavit. 12 Animoſa elatione. 13 Hoc cognomen Lutatii. 14 Conf. 7, 8, 3. 15 Talis Syllepſis caſuum, quam ſequitur pluralis *decederent*, & ſupra 19, 2, 2.

armis relictis 1, *Sicilia decederent* 2: *ſuccumbente* 3 *patria, ipſe periturum ſe potius* dixerit,
6 *quam cum tanto flagitio* 4 *demum rediret: non enim ſuæ eſſe virtutis* 5 *arma à patria accepta adverſus hoſtes, adverſariis tradere* 6. Hujus pertinaciæ 7 ceſſit Catulus 8.

II. At ille, ut Carthaginem venit, multo aliter, ac ſperabat, Rempublicam ſe habentem cognovit 9. Namque diuturnitate externi mali 10 tantum exarſit 11 inteſtinum bellum, at nunquam
2 pari periculo 12 fuerit Carthago, niſi cum deleta eſt 13. Primo mercenarii milites, qui adverſus Romanos fuerant 14, deſciverunt 15: quorum numerus erat viginti millium. Hi totam abalienarunt 16 Africam, ipſam Carthaginem op-

1 Ex Conſuetudine Romanorum, de pace agentes non audientium, niſi inermes. v. Liv. 38, 8. Cæſ. B. G. 5, 41. quam vero ab hoc poſtulato abhorreant barbari, diſce ex Flori 2, 18, 4. & Not. Bernegg. ad Juſt. 31, 2, 3. & 44, 2, 5. 2 Arma ponerent, & regionem liberam relinquerent. 3 Usque adeo oppreſſa. 4 Turpitudine & dedecore ex armis relictis. Proprie vox militaris eſt. v. Donat. ad Ter. Evn. 2, 3. 5 Subaudi *rem, negotium, opus.* non convenire ſibi. 6 Id quod ignominioſiſſimum in bello. 7 Non recedentis ſcil. a ſententia. 8 Ne durioribus conditionibus ad deſperationem redigeret hoſtem. v. Lipſ. Pol. 5. 20, 27. ſeqq. 9 Præter ſpem ſtatum reip. turbatum offendit. 10 Diuturno bello cum exteris geſto. 11 Ortum eſt, Sic Tac. H. 2, 38, 2. 12 Pro *in periculo.* 13 Excisa a Romanis. 14 Pugnaverant. 15 Cauſa tumultus & inde ſubſecuti majoris mali ex non ſoluto ſtipendio. v. Polyb. 1, 66. ſ. 16 Fecerunt, ut deficeret Africa, quæ ſub Carthaginenſium imperio fuerat.

oppugnarunt [1]. Quibus malis adeo ſunt Pœni 3
[2] perterriti, ut auxilia [3] etiam a Romanis pe-
tiverint, eaque impetrarint [4]. Sed extremo [5],
cum prope jam ad deſperationem perveniſſent,
Hamilcarem imperatorem fecerunt [6]. Is non 4
ſolum hoſtes a muris Carthaginis removit [7],
cum amplius centum millia facta eſſent arma-
torum [8], ſed etiam eo compulit, ut locorum an-
guſtiis clauſi [9], plures fame quam ferro interi-
rent. Omnia oppida alienata [10], in his Uticam
atque Hipponem, valentiſſima totius Africæ [11],
reſtituit patriæ. Neque eo fuit contentus, ſed 5
etiam fines imperii propagavit [12], tota Africa
[13] tantum otium [14] reddidit [15], ut nullum in
ea bellum videretur multis annis fuiſſe [16].

Rebus his ex ſententia [17] peractis fidenti a- III.
nimo [18] atque infeſto [19] Romanis, quo facilius

cau-

1 Hi ſunt fructus militum externorum. 2 Carthaginienſes. 3 Copias auxiliares. 4 Conceſſerunt mercede militem in Italia conducere, & arbitros miſerunt, qui diſſidentes conciliarent. 5 Poſt aliquot annos. 6 Crearunt, elegerunt, ad unum retulerunt belli ſummam, cum antea Hanno ſimul præeſſet. 7 Repulit. 8 Militum. 9 Expeditiſſima ratio conficiendi numeroſas hoſtis copias. conf. Vellej. 2, 112, 4. & c. 112. Flor. 3, 3, 5. Claudian. de Stil. laud. 1. v. 106. ſ. 10 Quæ defecerant ad alios, aut rebellaverant. 11 Inter Carthaginem & Numidiam ad mare ſita, & a rebellibus occupata. 12 Protulit, auxit. 13 In Africa. 14 Quietem, ſtatum & faciem pacis. 15 Effecit. 16 Geſtum eſſe: conf. c. 1, 2. 17 Ex voto feliciter. 18 Qui ex ſucceſſu animoſior factus, poſt victos mercenarios & Libycum bellum, quod Liv. 21, 1. Africum vocat. 19 Ob hoſtile odium, *ut appareret, majus eum, quam quod gereret, agitare in animo bellum* Liv. 21, 2.

cauſam 1 bellandi reperiret, effecit, ut impera-
tor cum exercitu in Hiſpaniam mitteretur, eo-
que ſecum duxit 2 filium Hannibalem, anno-
2 rum novem. Erat præterea cum eo 3 adole-
ſcens illuſtris 4, formoſus Hasdrubal: quem
nonnulli diligi turpius, quam par erat, ab Ha-
milcare loquebantur 5. Non enim maledici 6
tanto viro deeſſe poterant. Quo factum eſt, ut
a præfecto morum 7 Hasdrubal cum eo vetare-
tur eſſe. Huic ille 8 filiam ſuam in matrimo-
nium dedit, quod moribus eorum non poterat
3 interdici ſocero gener 9 De hoc ideo men-
tionem fecimus, quod Hamilcare occiſo 10 ille
exercitui præfuit 11, resque magnas geſſit 12: &
princeps 13 largitione vetuſtos pervertit 14
mores Carthaginienſium: ejusdemque poſt
mortem Hannibal 15 ab exercitu accepit im-
perium.

At

1 Prætextum. 2 Contubernalem habuit. conf. 23, 2, 3. 3 In eodem convictu. 4 Reſpectu generis. 5 Ferebant rumoribus. 6 Calumniatores. 7 Talis ferè apud Carthaginienſes, quales Romæ cenſores hodie tales appellari amant à noſtris *Hofmeiſter*. 8 Hamilcar; ut juſtiorem contubernii cauſam haberet. Liv. 21, 2. factum ait *ob altam indolem*. 9 i.e. contubernium & convictus generi. Utrumque latinum: *interdicitur mihi hæc res*, & *hac re*. 10 In prœlio adverſus Vettones c. 4, 2. 11 Octo ferme annos imperium obtinuit, cui filii Hannibalis quatuor tum immaturi erant. Hinc dicere ſolitus, totidem catulos leoninos in perniciem Romanorum ab ſe educari. 12 Plura conſilio quam vi. v. Liv. l.c. 13 Primus. 14 Corrupit, ſuam i.e. Barcinam factionem corroboraturus. 15 Hamilcaris filius, armorum ſocius.

At Hamilcar poſteaquam mare tranſiit 1 in Hiſpaniamque venit, magnas res ſecunda geſſit fortuna 2: maximas bellicoſiſſimasque gentes 3 ſubegit: equis, armis, viris, pecunia 4, totam locupletavit Africam. IV.
2 Hic cum in Italiam bellum inferre 5 meditaretur, nono anno, poſtquam in Hiſpaniam venerat, in prœlio pugnans adverſus Vettones 6 occiſus eſt 7. Hujus perpetuum odium erga Romanos maxime concitaſſe videtur ſecundum bellum Punicum 8. Namque Hannibal, filius ejus, aſſiduis patris obteſtationibus 9 eo eſt perductus 10, ut interire, quam Romanos non experiri 11, mallet.

---

1 Juxta Herculis columnas. *Tranſire* ſimpliciter eſt 2, 9, 1. 2 Effecit feliciter. 3 Hiſpanicas ſeu Ibericas. 4 Quia Hiſpanis *ferri materia præcipua & equorum pernices greges, & abſtruſorum metallorum felices divitiæ.* Juſt. 44, 1, 5 ſ. 5 Bellò Italiam petere, vel eam ſedem bello legere ac Siciliæ & Sardiniæ amiſſum. 6 Hiſp. populos circa Tagum. Plin. 4, 22. Appianus generali nomine Iberos vocat. 7 Ita & Appian. p. 314. Sed Polybius 2, 1. refert eum in fuga flumen tranſeuntem periiſſe, excuſſum ab equo. 8 Maximè memorabile omnium, quæ unquam geſta ſunt, dicente Livio 21, 1. de cauſis belli v. Polyb. 3. p. 162. ſeqq. 9 Poſtulationibus, precibus, obſtringentibus verbis. 10 Commotus, perſuaſus. 11 Romanorum potentiam certare, cum Romanis de imperio certare. Tali locutione Poeta dixit Æn. 7, 434. *Tandem Turnum experiatur in armis.*

XXIII.

XXIII.

HANNIBAL.

ARGUMENTUM.

1. Hannibal omnibus ducibus major, ſuorum debilitatur invidia. 2. Contra Romanos concitat Philippum & Antiochum, ob hereditarium in eos odium. 3. Imperator Hiſpaniam ſubigit, Saguntum expugnat, per Pyrenæum ſaltum & Alpes in Italiam tranſit. 4. Apud Rhodanum, Padum, Trebiam, Traſimenum, & Cannas Romanos vincit. 5 Fabio verba dat: Rufum, Grachum, Marcellum ſuperat. 6. In patria vincitur a Scipione: 7. Pace facta metuens tradi Romanis, ad Antiochum profugit. 8 Fruſtra Panos tentat, fratrem amittit, adverſus Rhodios pugnat. 9. Antiocho fugato Cretenſes avaros eludit. 10. Pruſiam concitat adverſus Romanos. 11. Contra Eumenem pugnans ſerpentes navibus immittit. 12 Repetitus ab Romanis & circumſeſſus veneno vitam finit: 13 Bellis diſtrictus literis operam dedit.

HAnnibal 1 Hamilcaris filius Carthaginienſis. Si verum eſt, quod nemo dubitat, ut 2 populus Romanus omnes gentes virtute 3 ſuperarit, non eſt inficiandum, Hannibalem tanto præſtitiſſe 4 ceteros imperatores prudentia 5, quanto populus Romanus antecedat fortitudine cunctas nationes. Nam quotiescunque cum eo 6 congreſſus eſt in Italia, ſemper diſceſſit ſupe- I.

2

1 v. Polybius, Appianus, Plut. in vit. Diod. 25. Polyæn. 7, 48. Strabo 3 Liv. a 21. ad 40. Flor. 2. c. 6, 7. & 8. Iuſt. 29. & 31. ſ. Aur. Vict. Vir ill. c. 42. Eutrop. 3, 7. Sil. Ital. libris 17. Multa de eo Val. Max. Cicero, Seneca, Frontinus paſſim, conf. Saluſt. B. Jug. c. 5. Vellej. 2, 27, 2. Plin. 7, 3. Juven. Sat. 10. Agell. 2, 6 5, 4. & 7, 18. & alii. Scribitur, & Annibal, quia græce ἀννίβας. rectius cum adſpiratione. Eſt enim â חן & בעל quam derivationem dum agnoſcit Duesquius ad Sil. Ital. p. 23. & contra adſpirat. affert, plane ridiculus eſt. 2 Pro *quod*, locutio primo adſpectu inſolenti r; cujus tamen ratio conſiderandi apparere poteſt. Ita Cic. pro S. Roſc. 41. *Non eſt veriſimile, ut Chryſogonus horum literas adamarit.* Plin Paneg. c. 8. *An dubium eſt, ut dare non poſſet imperium.* Varro R. R. 1, 1. *Verum dicit, ut hoc ſcripſerit in agricultura.* 3 Fortitudine bellica. 4 Superaſſe. 5 Artibus imperatoriis in univerſum. Idem judicium Peſcennii Nigri v. Apud Æl. Spartian. c. 11. Ipſe Hannibal maximum Imp. Alexandrum *M.* *Pyrrhum* ſecundum, tertium ſe ipſum eſſe dixit ap Liv. 35, 14. In Luciani Dialogis mortuorum p. 246. ſqq. de præſtantia bellica Alexander, Hannibal & Scipio inter ſe contendunt. Conf. de Hannib. laude Liv. 21, 4. & 38, 12. 6 Populo Rom.

perior 1. Quod niſi 2 domi civium ſuorum in-
vidia debilitatus eſſet 3; Romanos videtur ſu-
perare potuiſſe. Sed multorum obtrectatio de-
3 vicit 4 unius virtutem. Hic autem velut 5 he-
reditate relictum odium paternum erga Roma-
nos ſic confirmavit 6, ut prius animam 7, quam
id depoſuerit 8: qui quidem cum patria pulſus
eſſet, & alienarum opum 9 indigeret, nunquam
deſtiterit animo 10 bellare cum Romanis.

Nam ut omittam 11 Philippum 12, quem ab-ſens hoſtem reddidit 13 Romanis: omnium his temporibus potentiſſimus Rex Antiochus 14 fuit. Hunc tanta cupiditate incendit 15 bellandi, ut uſque a rubro 16 mari arma 17 conatus ſit in-

1 Vicit Hannibal; excepto prœlio ad Nolam. v. Flor. 2, 6, 29. Cic. de cl. orat. c. 3. 2 *Quod* adjunctum eſt τῷ *niſi*, cum aliquo fulcro veluti indigeret, pro quo & diceretur: *Sané niſi*; *Equidem niſi &c.* 3 Victus preſſus, collabefactus. conf. Liv. 30, 21. Juſt. 38, 4, 6. 4 Depreſſit, inutilem reddidit; & ut Tac. A. 2, 26, 8. de Germanico ait, parto jam decori abſtraxit. 5 Additur hæc particula metaphoris & ſententiis ex translato orientibus. 6 Auxit vehementius exercendo. Similia de heredibus odii Vellej. 1, 1, 2. Tac A. 16, 28 2. 7 Vitam. 8 Inexpiabile fuiſſe odium ſignificatur. 9 Potentiæ, patrocinii apud alios, Antiochum, Pruſiam. 10 Animo & inimica mente magis quam corpore, uti eſt 18, 4, 2. 11 Præter eam nihil dicam de eo, rejectionis & præteritionis formula. 12 Demetrii Maced. Regis filium, de quo Juſt. 29. Epit. Livii 29, & 31. 13 Effecit. 14 Magnus ille dictus rex Syriæ, de quo Aur. Vict. Vir. ill. c. 54. Liv. Epit. 33. ſ. Juſt. 29. ſqq Flor. 2, 8. &c. 15 Inflammavit. Hæc validiſſimam concitationem denotant. 16 Erythræo, v. Curt. 8, 9, 14 cum not. Freinsh, 17 Bellum,

inferre Italiæ. Ad quem 1 cum legati veniſſent 2
Romani, qui de ejus voluntate 2 explorarent 3,
darentque operam conſiliis clandeſtinis 4, ut
Hannibalem in ſuſpicionem regi adducerent 5,
tanquam ab ipſis corruptum, alia atque antea
ſentire 6: neque id fruſtra feciſſent 7, idque Hannibal
comperiſſet, ſeque ab interioribus 8 conſiliis
ſegregari vidiſſet 9: tempore dato 10 adiit 3
regem, eique cum multa de fide ſua & odio in
Romanos commemoraſſet, hoc adjunxit 11:
pater, inquit, *meus Hamilcar* 12 *puerulo me, utpote
non amplius novem annos nato, in Hiſpaniam
imperator proficiſcens Carthagine* 13 *Jovi optimo
maximo* 14 *hoſtias immolavit.* 15 *Quæ divina* 4
res dum conficiebatur 16, *quæſivit a me, vellemne
ſecum in caſtra proficiſci* 17? *id cum libenter
accepiſſem* 18, *atque ab eo petere cœpiſſem, ne
du-*

1 Antiochum. 2 Conſilio, propoſito. 3 Et apparatum Regis ſpecularentur, ut eſt apud Polyb & Juſt. 31, 4,4. Apparet hinc, quid per legatos callide agatur. conf. Juſt. 21, 6, 1. Front 1,1,3 & c.2,4. 4 Occultæ molitioni. 5 Ut eum Regi ſuſpectum redderent, propter colloquia cum P. Villio Legato v. Liv. 35, 13. 14. & 19. Front. 1,8,7. 6 Non amplius pro Rege ſtare, fidem mutaſſe. 7 Conatus eventum habuiſſet optatum. 8 Secretioribus. 9 Miratus ſe non adhiberi amplius. 10 Arrepta occaſione. 11 Addidit iis, quæ jam dixerat. 12 De quo 22,3 1. 13 Ubi juraſſe Hannibalem in Eliſæ templo media urbe ſito. narrat Silius. aliter tamen Polyb. & alii. 14 Epitheta Jovis ſolennia. 15 Briſſon. form. 1. non eſt hoc victimarii aut popæ, ſed ſacerdotis aut magiſtratus. 16 Dum ſacrificabatur, dum immolatio hoſtiarum cum ſacris reliquis fiebat. 17 In militiam ire. 18 Scil. auribus i. e. audiviſſem.

dubitaret ducere 1: cum ille, *faciam*, inquit, *ſi fi-*
dem 2 *mihi, quam poſtulo, dederis* 3, *ſimulque ad*
aram adduxit, apud quam ſacrificare inſtitue-
rat 4: *eamque ceteris remotis, tenentem* 5, *jurare*
juſſit, nunquam me in amicitia cum Romanis fore
5 6. *Id ego jusjurandum patri datum* 7 *usque ad*
hanc diem 8 *ita ſervavi, ut nemini dubium eſſe*
debeat 9, *quin reliquo tempore* 10 *eadem mente*
6 *ſim futurus. Quare ſi quid amice de Romanis co-*
gitabis 11; *non imprudenter feceris ſi me celaris* 12.
Cum quidem 13 *bellum parabis, te ipſum fruſtrabe-*
ris 14, *ſi non me in eo principem poſueris* 15.

III. Hac igitur 16 ætate cum patre in Hiſpaniam
profectus eſt, cujus poſt obitum, Hasdrubale
imperatore ſuffecto 17, equitatui omni præfuit,
hoc quoque interfecto exercitus ſummam im-
perii ad eum detulit 18. Id Carthaginem de-
la-

1 Id eſt, ut omninò duceret. conf. 17,4,1. 2 Jusjurandum. 3 Id eſt, ſi juraveris. 4 Hoſtias Immolare cœperat. 5 Ita Livius ait 21,1. Hannibalem tactis ſacris jurejurando adactum eſſe. Ritus ſatis notus ſumtis in manus altaribus jurare. v. Bernegg. ad Juſt. 24,2,8. Turneb. Adv. 16, 10. & 19,19. Item 26,2. & 5. 6 Me inimicum fore perpetuum. 7 Dare jusjurandum idem eſt ac jurare. Sic Plaut. Moſt. 5, 1, 36. & Ter. Hec 4,4,75. 8 A ii *ad hanc ætatem*. 9 Ut nemo dubitare aut timere poſſit. 10 In poſterum 11 Si grata illis mea conſilia. 12 Cogita ſcil. vel id, quod paratur. 13 Pro *verò*, uti ſupra 9, 2, 2. 14 Falles, tibimet ipſi nocebis. Sic ſæpe Cæſ. B. G. 3, 15. 4, 14. B. C. 2,32. & 4?.3,17. &c. 15 Primum omnium feceris; meâ operâ conſilioque plurimum uſus fueris. 16 Inferunt alii: *quâ diximus*. 17 In demortui locum, ut addunt Liv. 2,8. Juſt, 22,1,12. 18 Idem dictum eſt ſupra 22,3,

latum 1, publice comprobatum eſt 2. Sic Han- 2
nibal minor quinque & viginti annis natus,
imperator factus 3 proximo triennio 4 omnes
gentes Hiſpaniæ bello ſubegit. Saguntum 5,
fœderatam civitatem 6, vi expugnavit. 7 Tres
exercitus maximos comparavit. Ex his unum 3
in Africam 8 miſit, alterum cum Hasdrubale
fratre in Hiſpania reliquit, tertium in Italiam
ſecum duxit. Saltum Pyræneum 9 tranſit. Qua-
cunque iter fecit, cum omnibus incolis conflixit 10: Neminem, niſi victum, dimiſit 11. Ad
Alpes 12 poſteaquam venit, quæ Italiam a Gallia 4
ſejungunt, quos nemo umquam cum exercitu
ante

1 Nunciatum. 2 Fruſtrà diſſentiente Hannone, alterius factionis principe. v. Liv 21,3. & 4. 3 Adeoque immatura ætate dux conſtitutus, non penuria ſeniorum, ſed odio Romanorum, quo imbutum eum à pueritia ſciebant. Juſt. 29, 1,7. 4 Scil. quod inſecutum eſt. poteſt enim vox *proximi* de ſecutis æquè ac antegreſſis, intelligi. 5 Quæ ultra Iberum ſita prope Valentiam & Turium flumen. Plin. 3,3. 6 Octo menſes obſeſſam. de fœdere cum Romanis in utramque partem ap. Polyb. 3,21. ſqq diſputatur. conf. Liv. 21,18. 7 Interitum hujus urbis luget Auguſt. de C. D. 3, 20. adde Val. Max. 6,6. ext. 1. Flor. 2,6,3. ſqq. 8 Patriam ſuam. 9 Juga ſeu montes Pyrenæos, qui Hiſpanias & Gallias diſterminant, porrectis in diverſa maria promontoriis. v. Plin. 3,4. qui & ſaltum vocat 4,10. 10 Si qui tranſitum negarunt. Nam multos etiam metu aut pretio paravit. Liv. 21,26. 11 Elegans formula, quâ felix ubique victoria de omnibus notatur. 12 De quibus Pœninis ſeu Penninis vocatis v. Plin. 3,17. & Liv. 21,38.

ante eum 1, præter Herculem Grajum 2, tranſierat: quo facto is hodie Grajus 3 appellatur: Alpicos 4 conantes prohibere, tranſitu concidit 5, loca patefecit, itinera muniit 6, effecitque, ut ea elephantus ornatus 7 ire poſſet, qua antea unus homo inermis vix poterat repere 8. Hac copias traduxit 9, in Italiamque pervenit 10.

IV. Conflixerat 11 apud Rhodanum 12 cum Corne-

1 Mendacium id rejicit Polybius 3, 48. cum Galli ſæpe ante tranſierint, & a multis gentibus ipſæ Alpes inhabitentur. Sic Hannibal apud Liv. 21, 30. ait, *advenas Italiæ cultores has Alpes ingentibus ſæpe agminibus cum liberis ac conjugibus, migrantum modo, transmiſiſſe* 2 *Si de Hercule fabulis credere libet*, uti loquitur Liv. 5, 34. conf Plin. l. c. 3 Ab Hercule Grajo. A tertio Cæſaris tranſitu etiam Julias Alpes vocatas memorant. 4 Alpium inhabitatores. Alii malunt *Alpinos*. 5 Interfecit, delevit. 6 Vias fecit, itinerique aptavit. 7 Schottus ex membranis præfert *oneratus* accipitque pro onuſtus. Sed hic *ornare* eſt armare, uti Lambinus & Giſan. exponunt, de quo inſtructu v. Herm. Hug. de milit. equeſt. 1, 5. Sic Gell. 5, 2 *ornatus, armatusque ad prœlium equus*, apud Tac. H. 3, 63, 2 *exercitus ornatus* conf. ſupra 14, 9, 3. Cic. pro Leg. Manil. c. 4. *ornare claſſem* Gebh. huc etiam refert *aſinos ornatos* apud Cat. de re ruſt. 10. 8 Manibus pedibusque perreptare propter viarum anguſtias & montes. 9 Scil. trans Alpes. 10 Quinto menſe. 11 Hac verbi conſtructione ſignificat, ante tranſitum Alpium commiſſum eſſe hoc prœlium, de quo tacent Livius & Polybius; Imo juxta hos Scipio primum obvius fuit in Italiam transgreſſo Hannibali, victus & vulneratus non ad Rhodanum ſed Ticinum amnem. v. Liv. 21, 39. & 45. ſq. Flor. 2, 6, 10. 12 Fluvium Galliæ Narbonenſis. *Profectus Hannibal adverſa ripa Rhodani, mediterranea Galliæ petiit &c.* v. Liv. 21, 31.

nelio Scipione Cos. 1 eumque pepulerat 2. Cum hoc eodem de Claſtidio 3 apud Padum 4 decernit 5: ſaucium inde ac fugatum dimittit 6. Tertio idem Scipio cum collega Tiberio 7 2
Longo apud Trebiam 8 adverſus eum venit 9. cum his manum conſeruit 10: utrosque 11 profligavit 12. Inde per Legures 13 Apenninum 14 tranſit, petens 15 Etruriam 16. Hoc itinere adeo gra-

---

1 *Conſule*, ita abbreviatur. 2 At pulſi Numidæ ab Hannibale ſpeculatum miſſi a trecentis equitibus Romanis a Scipione emiſſis ab oſtio Rhodani, ſi fors Nepos illam pugnam intelligit, de qua Polyb. 3. p. 198. & Liv. 21, 29. Videtur & ſermo eſſe de pugna, qua Galli pro Romanis ad Rhodanum depugnantes pulſi v. Polyb. p. 196. & Liv. 21, 28. Et poſt hæc initia Scipio in Italiam regreſſus eſt, tutius facil usque deſcendenti ab Alpibus Hannibali occurſurus. conf. 2, 32. 3 Id eſt propter Claſtidium vicum, quo magnum frumenti numerum congeſſerant Romani. v. Liv. 21, 48 Puteani hæc lectio eſt; Alias præpoſitio defuit. 4 Ubi Padus amnis Ticino jungitur; quare Aur. Victor. c. 42. *ad Ticinum* pugnatum ait. Florus l. c. *inter Padum & Ticinum.* 5 Confligit, prœlio concurrit. v ſupra 18, 9, 6. & Curt. 3, 2, 1. 6 Actum de eo foret, niſi filius periclitantem ſervaſſet. v. Rupert. ad Flor. p. 345. 7 *Sempronius* dicitur Liv. 21, 52. ſqq. Flor. 2, 6, 12. Aur. Vict. c. 42, 4. 8 Amnem Ciſpadanum, qui ex Apennino ad Placentiam in Padum fluit. 9 Ita mox §. 4. *obviam venit.* 10 Dimicavit, prœlio contendit. 11 Pro *utramque.* Sic quoque alii veterum. Liv. 23, 21, 4. Flor. 3, 6, 8. & 4, 12, 9. Juſt. 4, 2, 3 12 Ad interitum fere dedit. 13 Populos Italiæ ſeptentrionales. 14 Mons ille Livio aliisque Penninus. De origine nominis poſt alios Bochart. Canaan 1, 11. 15 Proficiſcens eo. 16 Hæc regio Thuſcia quoque & Tyrrhenia dicta. Ital. Toſcana.

gravi morbo adficitur oculorum, ut poſtea nunquam dextero æque bene uſus ſit 1. Qua valetudine cum etiam tum premeretur 2, lecticaque ferretur 3, C. Flaminium cos. apud Traſimenum 4 cum exercitu inſidiis circumventum occidit 5. Neque multo poſt C. Centenium proprætorem 6, cum delecta manu ſaltus occupantem.
4 Hinc in Apuliam 7 pervenit. Ibi obviam ei venerunt 8 duo Conſules: C. Terentius & L. Paulus Æmilius. Utriusque exercitus uno prœlio 9 fugavit: Paulum conſulem occidit 10, & aliquot præterea conſulares 11. In his Cn. Servilium Geminum, qui anno ſuperiore 12 fuerat conſul 13.

Hæc

1 Scil. de ſiniſtro ; vel ac antea. Liv.22,2. *altero oculo capitur*. quod oris dehoneſtamentum ſimile Civilis ſibi gloriæ duxit apud Tac.H.4,13,3. conf. A. 2,9,2 & 3,20, 40. de Decrio. de Sertorio Gell. 2, 27. ubi & de Philippo Macedone. 2 Cum adhuc ægrotaret. 3 Scil. militari, ſicut apud Curt. 7,6,8. Alexander, apud Liv.24,42. Scipio geſtati ſunt. adde Donat. in Svet. Aug.78. Val. Max.2,8,2. 4 Nempe lacum in Etruria ad Peruſiam. 5 De hac clade Liv.22,4. ſqq. Flor.§.13. nec non Cic. de nat. D.2,3. de div.1,35. Val.Max. 1, 6, 6. Sen. de ira 3, 5. Ovid. Faſt. 6,761. 6 Loco prætoris miſſum à Servilio altero Conſule. v.Liv.22,8. 7 Quæ Italiæ extremæ regio ad mare Adriaticum extenditur. 8 Scil. cum exercitu. 9 Memorabili admodum apud Cannas, de quo Liv.22,45. ſqq. Flor. §.15. Vellej.1,9,3. Val.Max. 1, 1,16. 3,4,4.4,5,2.7,4. ext.2.7,6,1. Cic. Off.3,32. Front.2, 2,7. Silius toto 9. 10 Alter Ter. Varro Venuſiam profugit: Et huic cladis auctori gratiæ poſteà actæ à ſenatu. 11 Viri, qui jam geſſerant honorem conſulatus. 12 Præcedente. 13 Tres modi annulorum aureorum ab Hannibale tunc collecti. v. Liv.23,12. Flor.§.18. Plin.33,1.

Hac pugna pugnata 1, Romam profectus 2 V.
nullo reſiſtente. In propinquis urbis montibus moratus eſt. Cum aliquot ibi dies caſtra habuiſſet 3, & reverteretur Capuam 4: Q. Fabius Maximus dictator 5 Rom. in agro Falerno 6 ſe ei objecit 7. Hic clauſus locorum an- 2
guſtiis, noctu ſine ullo detrimento exercitus ſe expedivit 8. Fabio calidiſſimo imperatori verba dedit 9. Namque obducta 10 nocte, ſarmenta 11 in cornibus jumentorum 12 deligata in-

---

1 Eſt Græcismus. v. Voſſius de Conſt. c.22. Sic. Cic. pro Mur. c. 22. 2 Cum jam in Campaniæ deliciis elanguiſſet, victoria uti neſcius. v. Flor. § 1 ſqq. Liv. 23,45. Val. Max. 9, 1. ext. 1. 3 Ad flumen Anienem, ad tertium ab urbe lapidem. v. Aur. Vict. & Liv. 26 … Hinc proverbium: *Hannibal ad portas.* C c. Phil. ,5 & de fin. 4,9. 4 Quam Campaniæ urbem Hannibali Cannas fuiſſe dictum eſt apud Flor. §.21. 5 Liv. 22, 8 cum *Prodictatorem* à populo creatum dicit. Dictaturæ ad tempus ſumebantur. v. Tac. A. 1,1,1. Grot. J.B. & P. 1,3,12. *ultimum rebus trepidis conſilium* Liv. 4, 56. quo Romani ad vindicandam maximis periculis remp. uſi. Vellej. 2,28,2. Idem Fabius *Cunctator* dictus. v. Flor. §. 27. Aur. Vict. Vir. ill. c. 43. 6 Id eſt regione Falerna, in mediterraneis Campaniæ. v. Cluver. Ital. Antiq. 4,5. 7 Ei oppoſitus fuit; ibi cum, *qui frangi virtute non poterat, mora comminuit.* Flor. §. 28. 8 Salvis & integris omnibus rebus evaſit, ut nullam inde cladem acciperet. 9 Re & facto eum eluſit. Hæc formula alias verborum fallacias, hic ipſam fraudem & ſtratagema notat. 10 i.e. Obſcura, nebuloſa, minimeque ſerena. Sive potius obduci hic nox dicitur, ut in Virg. Georg. I. 248. obtendi. Curt. 8, 13, 25. *obducta nox cœlo.* 11 Appianus faces fuiſſe dicit. 12 Alii *juvencorum.* Polybius & Liv. 22,16. boves vocant.

incendit, ejusque generis 1 multitudinem ma-
gnam diſpalatam 2 immiſit 3. Quo repentino
objectu viſo 4, tantum terrorem injecit 5 exer-
citui Romanorum, ut egredi extra vallum 6 ne-
3 mo ſit auſus. Hanc poſt rem geſtam non ita 7
multis diebus, M. Minucium Rufum magiſtrum
equitum, pari ac dictatorem imperio 8 dolo
productum 9 in prœlium 10, fugavit. T.
Sempronium Gracchum iterum 11 conſulem,
in Lucanis 12 abſens 13 inſidias inductum 14
ſuſtulit. M. Claudium Marcellum quinquies 15
con-

---

1 Jumentorum in terribilem ſpeciem adornatorum. 2 Palabundam & diſperſam paſſim vagantemque v. 6, 1, 2. 3 Scil. ad hoſtium caſtra. 4 Id eſt, repentina ſpecie oculis objecta. 5 Fecit, excitavit. 6 Scil. caſtrorum; de quo 4. Lipſ. Mil. Rom. 5, 5. 7 Pro *adeo*. 8 Scil. exiſtentem, id quod per turbulentas rogationes ita acciderat. Alias Magiſter equitum Dictatoris imperio parebat, de cujus officio H. Hug. mil. equ. 5, 2. 9 Illectum. Sic. Cæſ. B. C. 3, 100. *elicuit naves atque ex his longius productam unam cepit*. Hirt. B. G. 8, 48. *cum fuga vehementi Voluſenum longius produxiſſet*. alii *perductum*. 10 De quo Liv. 22, 28. ſ. Male re geſta Minucius ipſi imperii exæquationem abrogavit c. 30. 11 Id eſt, ſecundum. Ita Cic. ſæpe: primum, iterum, tertio. conf. mox c. 6, 1. 12 Gens ponitur pro regione, Lucania. 13 Res per Magonem geſta abſente Hannibale, ad quem ille exanimem conſulem extemplo miſit. Liv. 25, 16. 14 Per Flavium Lucanum, fidem habuit Gracchus, cum diceret primores Italorum ad Romanos redituros. 15 Non ſolum *quartum*, *quintum* dicitur, quod Gellius 10, 1. commendat, verum etiam *quater quinquies*. Sic *ter Conſul* Plin. 13, 13. & 16, 40. Tac. A. 14, 56, 1. *Sexies conſul Marius* Eutrop. 5, 2. 4.

conſulem 1, apud Venuſiam 2 pari modo 3 interfecit. Longum eſt 4 enumerare prœlia. Quare hoc unum ſatis erit dictum 5, ex quo intelligi poſſit, quantus ille fuerit. Quamdiu in Italia 4
fuit 6, nemo ei in acie 7 reſtitit 8, nemo adverſus eum poſt Cannenſem 9 pugnam in campo caſtra poſuit.

Hic invictus 10 patriam defenſum revocatus 11, bellum geſſit adverſus P. Scipionis filium, VI.
quem 12 ipſe primum apud Rhodanum, iterum apud Padum, tertio apud Trebiam fugaverat 13. Cum hoc, exhauſtis jam patriæ facultatibus 14, cupivit in præſentiarum 15 bellum componere, quo

1 Qui victum aliquoties Hannibalem docuerat ſuperari poſſe. 2 Urbs eſt in Apulorum & Lucanorum confinio ſita, Horatii Poetæ patria. 3 Nempe per inſidias, de quibus L v. 27, 26. ſ. 4 Formula præciſionis. 5 Hoc unum ſi dixero, ſatis dictum eſt. 6 Fuit autem annos quindecim. 7 Aperto in prœlio. 8 Nemo eum ſuſtinuit: nemo non diſceſſit victus. 9 Apud Cannas pugnatum. 10 *At qui primum a Fabio Maximo fractus, deinde a Valerio Flacco repulſus, a Graccho & Marcello fugatus*, dicente Aur. Victore l. c. 11 A Carthaginenſibus, quos Scipio Africanus ex Hiſpania in Africam profectus pluribus prœliis vicerat. 12 Scipionem patrem. 13 De his locis conf. paulo ante c. 4, 1. 14 Opibus imminutis & conſumtis diuturno bello. 15 Hoc eſt, *in præſentia rerum*; ita decompoſita & contracta mihi videtur vox, quam inde corruptam cenſet Voſſ. in Latino barbariſ. 1, 25. pro qua nude noſter *in præſentia* 2, 8. 4. 7, 10, 5. & in MSS. 1, 7, 6. Voſſ. ibid. 4, 33. non audet vocem damnare cum Schoppio, adverſus quem eandem tuetur & Elmenhorſt. in ind. Apuleji. Defenditur præterea autoritate Catonis R. R. c. 144. Tac. A. 4, 59. 4. &c.

quo valentior [1] poſtea congrederetur [2]. In col-
loquium convenit [3], conditiones non convene-
3 runt [4]. Poſt id factum paucis diebus apud Za-
mam [5] cum eodem conflixit [6]: pulſus (incredi-
bile dictu [7]) biduo & duabus noctibus Adru-
metum [8] pervenit, quod abeſt a Zama circiter
4 millia paſſuum trecenta [9]. In hac fuga Numi-
dæ, qui ſimul cum eo ex acie exceſſerant [10], in-
ſidiati ſunt ei: quos [11] non ſolum effugit, ſed
etiam ipſos oppreſſit [12]. Adrumeti reliquos
ex fuga collegit. Novis delectibus [13] paucis
diebus multos contraxit.
VII. Cum in apparando [14] acerrime [15] eſſet oc-
cu-

1 Inſtructior, ſi paulum modo res eſſent refectæ; quæ & Hamilcar mente agitabat, cum paci ſerviendum eſſet 22, 1, 4. 2 Bellum reſumeret, renovaret. 3 Comparuit ad colloquium. 4 Pro *non convenit de conditionibus.* Sic ſolent veteres Liv. 30, 40. *Si conditiones convenirent pacis.* Juſt. 30, 3, 13. pax non convenit. Adde Gronov. not. ad Statii Theb. 6, 630. 5 Quæ Numidiæ urbs Arx regni eſt. Salluſt. Jug. 56. poſtea Jubæ regia Hirt. Afr. 91. a Carthagine diſtat quinque dierum itinere. Liv. 30, 29. 6 Pugnam Zamenſem deſcribit Liv. 30, 32. Polyb. 15, 9. ſ. 7 Formula αὐξητικὴ, quæ vim narrationis intendit. 8 Phœnicum in Byzacio coloniam. v. Reineſii Hiſt. linguæ Punicæ c. 8, 15. Bocharti Canaan 1, 24. de fuga Hannibalis v. Liv. 30, 35. 9 Tria millia ſtadiorum Appian. p. 41. 10 Fugæ comites. 11 Numidias. 12 Qui opprimere conabantur Hannibalem. 13 Delectus eſt proprie ſelectio optimorum militum: ſed generatim, quod & hic obtinet, pro conquiſitione uſurpatur. delectibus militem contrahere, idem eſt ac conſcribere. 14 Scil. bello. 15 Summo ſtudio.

cupatus, Carthaginienſes 1 bellum cum Romanis compoſuerunt 2. Ille nihilo ſecius exercitui poſtea præfuit 3, resque in Africa geſſit 4: itemque 5 Mago frater ejus, usque ad P. Sulpicium & C. Aurelium conſules 6. His enim magi- 2
ſtratibus 7 legati Carthaginienſes Romam venerunt, qui ſenatui populoque Romano gratias agerent, quod cum his 8 pacem feciſſent, ob eamque rem corona aurea 9 eos 10 donarent, ſimulque peterent, *ut obſides eorum 11 Fregellis 12 eſſent, captivique redderentur.* His 13 ex ſe- 3
natus conſulto reſponſum eſt: *munus 14 eorum gratum acceptumque eſſe: obſides 15, quo loco rogarent 16 futuros: captivos non remiſſuros, quod Han-*

1 Fracti jam adverſis rebus. 2 De conditionibus pacis v. Liv. 30,37. qui ipſo Hannibale conſentiente pacem hanc factam dicit. 3 Nihilominus imperator manſit. 4 Publice adminiſtravit; bellum duxit. 5 Hæc particula copulat & comparat ſimul conf. §. 3. 6 Eo anno, quo bellum contra Philippum Macedoniæ Regem initum. 7 Horum conſulatu. 8 Carthaginienſibus. 9 Inter dona victoribus aut præpotentibus cultus & gratulationis cauſa mitti ſolita per legatos, *coronæ aureæ* memorantur apud Curt. 4, 2, 2. & 4, 5, 11. Liv. 31, 15. v. Bernegg. ad Juſt. 11, 10, 10. cum Ind. Freinsh. 10 Romanos. 11 Carthaginienſium, quorum centum poſtulaverat Scipio. Liv. 30, 37. Legati ergo petunt, ut a Norba, ubi cuſtodiebantur, alio traducerentur, (Liv. 32, 2.) & nominatim uti ex noſtro apparet, Fregellas. 12 In oppido Campaniæ ſive novi Latii inter Sinueſſam & Formias. v. Cluver. Ital. 3, 8. 13 Legatis ſcil. 14 Donum. 15 Viros pacis firmandæ cauſa relictos & traditos. 16 Ubi commodius fore dixiſſent.

Hannibalem, cujus opera 1 *ſuſceptum bellum fo-*
ret, inimiciſſimum nomini Romano 2, *& nunc* 3
cum imperio apud exercitum haberent. 4 *itemque*
4 *fratrem ejus Magonem* 5. Hoc reſponſo Car-
thaginienſes cognito 6, Hannibalem domum
Magonemque revocarunt. Hic, ut rediit 7,
prætor factus eſt 8, poſtquam rex 9 fuerat, an-
no ſecundo & vigeſimo 10. Ut enim Romanæ
conſules, ſic Carthagine quotannis annui bini
5 reges creabantur 11. In eo magiſtratu 12 pari
diligentia ſe Hannibal præbuit 13, ac 14 fuerat
in bello. Namque effecit, ex novis vectigalibus
non ſolum ut eſſet pecunia 15, quæ Romanis ex
fœdere penderetur 16, ſed etiam ſupereſſet 17,
quæ

---

1 Conſilio, inſtinctu, imperio. 2 Infenſum maximè Romanis totique populo. 3 Adhuc. 4 Præfeciſſent exercitui. 5 Livio 30,18. ſ. Mago frater Hannibalis in Inſubria vulneratus, & ex vulnere prope Sardiniam mortuus. Sed noſtro ſuperſtes ille eſt hic & c.8. Ergo puto, vel circa nomen alicubi erratum, vel duos fratres idem habuiſſe nomen. 6 Audito intellectoque. 7 Poſtquam Hannibal reverſus eſt. 8 Hoc loco *pretor* civilis magiſtratus eſt. 9 *Sufes* lingua Pœnorum. i.e. conſul; uti & Juſtinus principem civitatis ac tum temporis conſulem vocat 31,3,6. v. Feſtus voce *Sufes*, cum caſtig. Scaligeri. 10 Scil. ætatis ſuæ. 11 Fere easdem dignitates eosdemque magiſtratus Pœni habuerunt ac Romani. *Suffetes velut conſulare imperium apud eos erat.* Liv. 30, 7. v. Berneg. not. ad Juſt. 31,2,6. conf. Grot. J.B. & P. 1,3,10. *βασιλεῖς* etiam dixit Ariſtot. Polit. 2,9. 12 Poteſtate. 13 Segeſſit. 14 Pro *ſicut*. 15 Quam Scipio imperaverat. v. Liv. 3,16. 16 Solveretur. Pendebant veteres monetas, quas nunc numeramus. Inde tot vocabula ponderum in re monetaria manſerunt. 17 Abundaret, reſtaret,

quæ in ærario poneretur [1]. Deinde, anno poſt 6
præturam, Marco Claudio, Lucio Furio coſſ.
Romani legati Carthaginem venerunt. Hos
Hannibal ſui expoſcendi gratia miſſos [2] ratus,
priusquam his ſenatus daretur [3], navem con-
ſcendit clam, atque in Syriam ad Antiochum
profugit [4]. Hac re palam facta, Pœni naves 7
duas, quæ eum comprehenderent, ſi poſſent con-
ſequi [5], miſerunt: bona [6] ejus publicarunt: do-
mum à fundamentis [7] disjecerunt [8], ipſum ex-
ſulem judicarunt [9].

At Hannibal anno tertio; poſtquam [10] do- IIX
mo profugerat, L. Cornelio, Quinto Minucio
coſſ. cum quinque navibus Africam acceſſit,
in finibus Cyrenæorum [11], ſi forte [12] Carthagi-
nien-

1 Alii reponeretur. 2 Ideò veniſſe legatos, ut poſcerent à ſenatu, ut Hannibal ipſis tradatur. v. ſupra 2, 8, 5. 3 Id eſt, dies aſſignaretur, ut Legati ſenatum adire, mandataque ſua & poſtulata exponere poſſent. 4 v. Prolixè Liv. 33, 47. ſ. ubi ſcribit, Hannibalem velut Deorum munus fuiſſe exceptum. 5 Fugientem aſſequi. 6 Poſſeſſiones. 7 Id eſt, funditus, uti 20,3,3. 8 Tanquam proditoris & majeſtatis rei. Sic Romani etiam ſolebant. Notum eſt Æquimelium apud Liv. 4,16. Sic M. Flacci & Saturnini penates ab imis fundamentis eruti ſunt. v. Val. Max. 6,3. & Piccarti Obſerv. Dec. 3, 1. 9 Judicio exſilium ejus decreverunt, eum proſcripſerunt. 10 Similis locutio 3,1,5. 11 Cyrenæ, unde Cyrenæi, inſigne Lybiæ oppidum, unde totus tractus inter Africam propriè dictam & Lybiam Marmoricam ſeu Maritidem, Cyrenaica dicitur. 12 Conſilii & cauſæ finalis reſpectu.

nienſes ad bellum, Antiochi ſpe fiduciaque [1],
inducere [2] poſſet: cui [3] jam perſuaſerat, ut cum
exercitibus in Italiam proficiſceretur. Huc [4]
2 Magonem fratrem excivit [5]. Id ubi Pœni re-
ſciverunt, Magonem eadem, qua fratrem [6], pœ-
na adfecerunt. Illi deſperatis rebus [7] cum
ſolviſſent naves [8], ac vela ventis dediſſent [9],
Hannibal ad Antiochum pervenit. De Ma-
gonis interitu duplex memoria [10] prodita eſt.
Namque alii naufragio, alii à ſervis ipſius inter-
3 fectum eum, ſcriptum reliquerunt [11]. Antio-
chus autem, ſi tam in agendo bello [12] parere
voluiſſet conſiliis ejus [13], quam in ſuſcipiendo
inſtituerat [14], propius Tiberi [15] quam Thermo-
pylis [16], de ſumma imperii [17] dimicaſſet. Quem

1 Oſtenſa ex Antiochi armis & ſocietate. 2 Permovere per Ariſtonem Tyrium quendam Carthaginem miſſum, ut ea clam expediret. v. Liv 34,60. 3 Antiocho 4 Eò loci, ubi tunc ipſe erat Hannibal. 5 Ad ſe vocavit. 6 Alii addunt, *abſentem*. 7 Cum jam deſperaſſent, Carthaginienſes rurſus bellum ſuſcepturos. 8 E portu ſcil. 9 Provecti in altum. 10 Fama. Imò planè alia de Magone Livius. v. paulò ante c.7,4. 11 Scripſerunt 12 Agere bellum eſt adminiſtrare. Sic apud Ovid. Art. am. 1. v. 182. Eutr: p. 2,5 & 6,7. v. Gronovii Obſerv. 1,3. & not. ad Liv. 28,46 agere & gerere ſæpè eadem eſſe oſtendit idem prolixè obſerv. 4, 14. 13 Cur autem illis non obedierit oſtendit Juſt. 1,6,1. ſqq 14 Id eſt, cœperat. 15 Qui Romam præterfluit in Italia, ubi bellum gerendum eſſe conſtans Hannibalis ſententia fuerat. v. Liv. 34,60. 16 Ad quas victus eſt Antiochus. Cum Græciam belli ſedem eligeret. v. Liv. 36,15 & 18. Flor. 2,8,11. 17 De imperio.

etſi multa ſtulte conari 1 videbat, tamen nulla deſeruit in re 2. Præfuit paucis navibus, quas 4
ex Syria juſſus erat in Aſiam ducere, hisque adverſus Rhodiorum 3 claſſem in Pamphylio 4 mari conflixit. Quo 5 cum multitudine adverſariorum ſui ſuperarentur: ipſe, quo cornu rem geſſit 6, fuit ſuperior.

Antiocho fugato 7, verens ne dederetur 8, IX.
quod ſine dubio accidiſſet, ſi ſui feciſſet poteſtatem 9, Cretam ad Gortynios 10 venit, ut ibi quo ſe conferret, conſideraret 11. Vidit 12 au- 2
tem vir omnium callidiſſimus 13, magno ſe fore periculo 14, niſi quid providiſſet 15, propter ava-

1 Suſcipere, factitare. Regis ſtultitiam facetè irriſit ipſe Hannibal, ut refert Gellius 5,5. 2 Fidelem ubique conſtantemque operam præſtitit. 3 Rhodii incolæ re navali celebres inſulæ, quæ dicitur Rhodos in mari mediterraneo. 4 A regione minoris Aſiæ, Pamphylia, quæ à meridie habet hoc mare, 5 Scil. mari. alii *in quo*. 6 Qua parte præfuit pugnæ. dextero cornu Apollonius præerat. de toto conflictu Liv.37, 23. 7 id eſt, Aſia multato & in Syriam rejecto. Hinc dicere ſolitus, *benignè ſibi à populo Romano eſſe factum, quod nimis magna procuratione liberatus, modicis regni terminis uteretur*. Cic. pro Dejot. c.13. Val. Max. 4,1. ext.9. 8 Scilicet Romanis, qui conditionibus pacis Antiocho datæ hanc adjecerant, ut Hannibalem, concitatorem belli dederet. v. Liv.38,38. 9 Si ſe præſentem ſtitiſſet, opponitur fugæ & demigrationi. 10 Incolas Gortynæ urbis in meditullio ferè Cretæ olim ſitæ. 11 Amplius deliberaret. 12 Prævidit, ſenſit. 13 Συνεχὴς καὶ πολύβουλος. 14 Alii *in periculo*. 15 Excogitaſſet, reperiſſet conſilium, caviſſet. Ita Ter. *Quæ ſi non aſtu providentur*, And.1,3,3. & Phor.1,4,5.

avaritiam Cretenſium 1. Magnam enim ſecum
pecuniam 2 portabat, de qua ſciebat exiſſe fa-
3 mam 3. Itaque capit tale conſilium 4. Am-
phoras 5 complures complet plumbo: ſummas
6 operit 7 auro & argento. Has præſentibus
principibus 8 deponit in templo Dianæ 9, ſi-
mulans 10, ſe ſuas fortunas 11 illorum fidei cre-
dere 12. His in errorem ductis 13, ſtatuas æneas
14, quas ſecum portabat, omnes ſua pecunia
complet, easque in propatulo 15 domi abjicit,
4 Gortynii templum magna cura cuſtodiunt 16,
non tam a ceteris, quam ab Hannibale, ne
quid

1 Famoſi ejus inſulæ incolæ variis vitiis. tribuitur ipſis, quod ſint perfidi, mendaces, ignavi, rapaces &c. de quibus & Paulus ad Tit. 1, 12. 2 Pecuniæ ſummam; aurum & argentum. 3 Palam factum. Sic 17, 2, 1. 4 Præter Polyænum & Frontinum narrat Juſt. 32, 4. 5 Vaſa ſic dicta, quod duas anſas habeant, quibus comprehendantur. 6 Ora amphorarum intelligit. 7 Obtegit. 8 Intellige civitatis Gortynæ. Ita eſt in MSS. vulgo legitur. *has Gortynia præſentibus deponit &c.* 9 Scil. cuſtodiæ & ſecuritatis cauſa. Mos iſte in ſacellis templisque adſervandi pecunias paſſim obvius v. 3, 3, 1. Cæſ. B C. 1, 6. 2, 18. 3, 23. 3, 105. Sic Cic. de leg. 2, 16. *Athenienſis Cliſthenes Junoni Samiæ, cum rebus timeret ſuis, filiarum dotes credidit.* 10 Cauſam interponens. 11 Pluraliter opes, facultates, divitias ſignificat. 12 Se committere illis bona tanquam hominibus bonæ fidei; aut bona fide ſervanda. 13 Inductis, falſa opinione deluſis. 14 Idola. 15 In loco aperto & ad conſpectum expoſito. Sic Plin. Epiſt. 1, 8. integre Cic. 4. Verr. c. 49. *in propatulo loco.* 16 Attente ſervant per vigiles.

quid ille, inſcientibus his 1, tolleret, ſecumque
portaret 2.

Sic conſervatis ſuis rebus Pœnus 3, illuſis 4 X.
Cretenſibus omnibus, ad Pruſiam 5 in Pontum 6
pervenit. Apud quem eodem animo fuit 7 erga
Italiam, neque aliud quidquam egit 8, quam
regem armavit 9 & exercuit 10 adverſus Ro-
manos. Quem cum videret, domeſticis rebus 2
minus eſſe robuſtum 11, conciliabat ceteros re-
ges, adjungebatque 12 bellicoſas nationes. Diſ-
ſidebat ab eo 13 Pergamenus rex Eumenes 14,
Romanis amiciſſimus, bellumque inter eos 15
gerebatur & mari & terra. Quo magis cupie-
bat eum 16 Hannibal opprimi 17. Sed utrobi- 3
que 18 Eumenes plus valebat 19 propter Roma-
no-

---

1 Se ignorantibus. 2 Auferret; alii *aſportaret*. 3 i. e. Hannibal, per Metonymiam nominis gentilis pro proprio. 4 Callido invento deceptis. 5 Regem Bithyniæ, quæ Ponto Euxino adjacet, de hoc rege v. Cic. de divin. 2, 24. Juſt. 32, 4, 5. 6 Regionem minoris Aſiæ, ſic dictam a vicino mari, cujus metropolis Trapezus. 7 Scil. hoſtili. nil quidquam de odio ſuo remiſit. 8 Periphraſis hæc eſt magnæ contentionis ac ſtudii. 9 Inſtigavit ad arma. 10 A longo otio ad exercitium bellicum reduxit, Ita meliores libri: alii *excitavit*. 11 Regem non ſatis adverſus Romanos valere viribus propriis & inteſtinis. 12 Scil. ad amicitiam, uti additur 7, 5, 6. 13 Erat hoſtis Pruſiæ. 14 Attali ſenioris filius, regnans in citeriore Aſia, in Lydia maxime & Ionia, cujus regia ſedes Pergami fuit, ubi charta inventa, quæ & hodie Pergamena dicitur. 15 Pruſiam & Eumenem. 16 Amicum Romanorum. 17 Sperans fore, ut hoc ſuperato Pruſias fieret potentior. 18 Et terra & mari. 19 Superior erat, potentior, robuſtior,

norum ſocietatem [1]: quem ſi removiſſet [2], faciliora ſibi cetera fore [3] arbitrabatur. Ad hunc
4 interficiendum talem iniit rationem [4]. Claſſe paucis diebus [5] erant decreturi [6]. Superabatur navium multitudine [7]. Dolo erat pugnandum [8], cum par non eſſet armis [9]. Imperavit quam plurimas venenatas ſerpentes [10] vivas colligi,
5 easque in vaſa fictilia [11] conjici. Harum cum confeciſſet [12] magnam multitudinem, die ipſo, quo facturus erat navale prœlium, claſſiarios [13] convocat, hisque præcipit, *omnes ut in unam Eumenis regis concurrant* [14] *navem, a ceteris* [15] *tantum ſatis habeant ſe defendere* [16]. *Id facile*

1 Hinc Eumenes in ſenatu: *vetuſtiſſima*, inquit, *domus noſtræ vobiſcum amicitia*. Liv. 36, 53. 2 Oppreſſiſſet, debellaſſet. 3 Ut & alii vicini Reges communia arma adverſus Romanos ſtringerent. 4 Tale cepit conſilium. 5 Poſt paucos dies. 6 Ita codices plerique. Vulgo *decertaturi*, de prœlii notione in verbo *decernere*. v. c. 4, 1. & 1, 4, 4. ubi *contendere* ſubſtituitur. 7 Inferior erat navibus Hannibal. 8 Si Marte aperto diffidimus, arte & conſilio nitendum. *Dolus an virtus, quis in hoſte requirat*. Virg Æn. 2. 390. v. Grot. J. B. & P. 3, 1, 6. 9 Vi armata & aperta. 10 Serpens plerumque eſt generis Maſculini. Noſter in Fœminino ponit. 11 *Fictiles lagenas* vocat Juſt. 32, 4, 6. Frontinus 4, 7, 10. *vaſcula viperis plena*. Generoſius autem eſt, juſtis armis pugnare, quam rebus venenatis. v. Clapmar. arc. rerump. 5, 7. Piccarti obſerv. Dec. 10. c. 10. p. 265. 12 Collegiſſet, conquiſivisſet. v. Gronov. ad Liv. 29, 35. alii legunt *feciſſet*. Sic. Salluſt. *exercitum facere* ſupra 15, 3, 6. 13 Scil. milites. 14 Veluti agmine facto involent. 15 Scil. navibus facile confundendis ac turbandis, Rege ipſo oppreſſo. 16 Non ultra defenſionem nitantur.

cile illos ſerpentium multitudine conſecuturos
1. Rex autem 2 qua nave veheretur, ut ſcirent, 6
ſe facturum; quem ſi aut cepiſſent, aut interfe-
ciſſent, magno bis pollicetur præmio fore 3.

Tali cohortatione militum 4 facta claſſis ab XI.
utriſque 5 in prœlium deducitur. Quarum 6 acie
conſtituta 7 priusquam ſignum pugnæ dare-
tur 8, Hannibal, ut palam faceret 9 ſuis, quo lo-
co Eumenes eſſet, tabellarium 10 in ſcapha cum
caduceo 11 mittit: qui ubi ad naves adverſario-
rum pervenit, epiſtolam oſtendens, ſe regem
profeſſus eſt 12 quærere. Statim ad Eumenem 2
deductus eſt 13, quod nemo dubitabat aliquid
de pace eſſe ſcriptum 14. Tabellarius ducis
nave declarata 15 ſuis 16, eodem unde ierat,
ſe recipit 17. At Eumenes ſoluta epiſtola 18 3
nihil in ea reperit, niſi quod ad irridendum
eum 19 pertineret. Cujus etſi cauſam miraba-
tur,

1 Effecturos. 2 Eumenes. 3 Promittit magnum præmium ſe daturum. Ita 4, 4, 6. 4 Ad milites. 5 Hannibale & Eumene. 6 Navium, quibus claſſis conſtat. 7 Inſtructa. 8 Quo conſpecto etiam in navali pugna dimicandi initium fieret. v. Lipſ. mil. Rom. 4, 12. 9 Indicaret, planum faceret. 10 Caduceatorem. 11 Signo legationis, in prora navis defixo. Plin. 29, 3. *Extera gentes caduceum in pacis argumentis circumdata effigie anguium fecerunt* v. Scheffer. de mil. nav. in addendis p. 335. 12 Palam faſſus eſt, præ ſe tulit, dixit. 13 Admiſſionis cauſa. 14 Hac forma ſæpe noſter uſus eſt, pro *quin aliquid eſſet* ſcriptum. 15 Oſtenſa quæ ſit. 16 Militibus Bithynicis. 17 Reverſus eſt. 18 Cum eam aperiret inciſo lino, quo colligata erat. v. Salmaſ. Specim. Confut. Herald. c. 19. 19 Poterat dicere *ad irridendum ſe* Sed ſæpe Nepos pronomen reciprocum commutat in demonſtrativum.

tur, neque reperiebatur 1, tamen prœlium ſta-
4 tim committere non dubitavit 2. Horum
in concurſu 3 Bithyni, Hannibalis præcepto 4,
univerſi navem Eumenis adoriuntur: quo-
rum vim 5 cum rex ſuſtinere non poſſet, fuga
ſalutem petiit 6: quam conſecutus non eſſet,
niſi intra ſua præſidia 7 ſe recepiſſet 8, quæ in
5 proximo littore erant collocata. Reliquæ
Pergamenæ naves cum adverſarios premerent
acrius 9, repente in eas vaſa fictilia, de quibus
ſupra 10 mentionem fecimus, conjici cœpta
ſunt 11: quæ jacta initio riſum pugnantibus ex-
citarunt 12, neque quare id fieret, poterat intelli-
6 gi. Poſtquam autem naves completas conſpe-
xerunt ſerpentibus, nova re 13 perterriti, cum
quid potiſſimum vitarent, non viderent 14, pup-
pes averterunt 15, ſeque ad ſua caſtra nautica re-
7 tulerunt 16. Sic Hannibal conſilio 17 arma Per-
gamenorum ſuperavit: neque tum ſolum, ſed
ſæpe

1 Vel cauſa, vel tabellarius. 2 Conflictus admodum fuit cupidus. 3 Initio prœlii navalis, quod curſu ferè fieri ſolebat. 4 Secuti ejus juſſum, imperium. 5 Impetum, vehementiam. 6 Quærit. 7 Intelliguntur diſpoſiti tutando receptui ſuorum milites. 8 Perfugiſſet. 9 Cum inſtarent perculſis. 10 Cap.10,4. 11 Idem ſenſus, atque eadem latinitas, ſi dicas *conjici cœperunt*. 12 Cum vaſa frangi conſpicerent, ſibi à riſu non potuerunt temperare. 13 Invento ſingulari. 14 Incerti eſſent. 15 Studio recedendi. v. Gronov. Obſerv.4, 25. 16 Receperunt ſe ad præſidia quæ modo dixerat. 17 Per callidum ſtratagema.

ſæpe alias pedeſtribus 1 copiis pari prudentia 2
pepulit 3 adverſarios.

Quæ dum in Aſia geruntur 4, accidit caſu, ut XI.
legati Pruſiæ Romæ apud L. Quintium Flamini-
um 5 conſularem 6 cœnarent, atque ibi de
Hannibale mentione facta, ex his unus diceret,
eum in Pruſiæ regno 7 eſſe. Id poſtero die Fla- 2
minius ſenatui 8 detulit 9. Patres conſcri-
pti 10, qui Hannibale vivo nunquam ſe ſine
inſidiis 11 futuros exiſtimabant 12, legatos in By-
thyniam miſerunt, in his Flaminium 13, qui a
rege peterent, *ne inimiciſſimum ſuum ſecum*
haberet 14, *ſibique ut dederet* 15. His Pruſias ne- 3
ga-

1 Terreſtribus, peditatu & equitatu. conf. 9,1,1. 2 Armis fortiori. 3 Fugavit. 4 Conſueta formula transeundi ad novam narrationem. 5 Ita præſtat ſcribere, quam *Flaminium*, quod plebejæ gentis nomen. Cæterum non is *Lucius*, qui circa eadem tempora Romæ à Catone ſenatu motus eſt, ut è Livio 39,42. conſtat, ſed *Titus* legatus ad Pruſiam miſſus, de quo mox ſequitur. 6 Ita & Livius l.c. Lucium vocat, qui A. V. C. 561. conſul fuit, ſicuti Titius A. 555. ſed hæc geſta circa A. 570. 7 Territorio. 8 Id eſt, *ad ſenatum*. Eadem conſtructione *deferri regi querelam* dixit Juſt. 1,5,2. conf. 9,6,7. & Tac. A. 13,43 1. 9 Expoſuit, retulit. 10 Id eſt, Senatus Romanus, qui tanquam ſolenni titulo ita compellari vocarique conſuevit. Ita primos illos ab Romulo inſtitutos centum ſenatores Halicarnaſſeus dicit πατέρας ἐγγράφους. Ita etiam ii dicebantur, qui à Bruto lecti in ſenatum expulſo regno Liv. 2,1. 11 Tutos. 12 Nam eum etſi annis & exſilio fractum pro igni habebant, cui abeſſet nihil, niſi qui eum excitaret. Plut. Flaminino c. 37. 13 *Titum* eundem legatum appellant Plut. l. c. p. 380. Liv. 39,51. Aur. Vict. Vir. ill. c. 51. Eutrop. 4,4. 14 Receptaret. 15 Traderet in ſuam poteſtatem.

gare auſus non 1. Illud 2 recuſavit, *ne id a*
ſe fieri poſtularent, quod adverſus jus hoſpitii 3
eſſet: ipſi ſi poſſent, comprehenderent: locum, ubi
eſſet 4, facile inventuros. Hannibal enim uno
loco ſe tenebat in caſtello 5, quod ei ab rege
datum erat muneri: idque ſic ædificarat, ut in
omnibus partibus ædificii exitus 6 haberet, ſem-
per verens, ne uſu eveniret 7, quod accidit.
4 Huc 8 cum legati Romanorum veniſſent, ac
multitudine 9 domum ejus circumdediſſent,
puer ab janua 10 proſpiciens Hannibali dixit,
plures præter conſuetudinem armatos appare-
re 11. Qui imperavit ei, ut omnes fores ædificii
circumiret, ac propere ſibi renunciaret, num
5 eodem modo undique obſideretur 12. Puer
cum celeriter, quid eſſet 13, renuntiaſſet, omnes-
que

1 Propter potentiam Romanorum, quos perfuga defenſo offendere tuto non poterat. conf. ſimilem caſum in Tac. H. 3,48,3. potuiſſet tamen Admeti exemplum ſequi ſupra 2, 8, 5. 2 Apparet emphaſis in rei excipienda diſtinguendave gravitate. paulo aliter Liv. 39, 51. 3 Sanctum illud & inviolabile. v. autores citati ad 2, 8.3. Hujus amicitiæ tutores apud Liv. l. c. credebantur Dii vocati hoſpitales. conf. Tac. A. 15, 52, 2. 4 Ubi degeret. 5 Quod in finibus Nicomedienſium. v. Eutrop. 4,2. nomen loci aut regionis fuit Libyſſa, v. Plut. l. c. Appian. Syr. p. 150. Aur. Vict. 51. 6 Fores, portas. 7 Ne ſibi accideret. 8 Eum in locum. 9 Armatorum ſcil. ſive militum regiorum. 10 Nonnullis idem eſt ac *per januam*. Sed Pignorius de ſervis p. 214. & alii exiſtimant per *puerum ab janua*, ſervulum ſignificari, qui clauſtris januæ præeſſet, janitorem, ſive, ut Lævius apud Gell. 12, 10. vocat, clauſtritumum. 11 Conſpici. 12 An exitus omnes cuſtodirentur. 13 Quid ageretur.

que exitus occupatos 1 oſtendiſſet 2, ſenſit, id non fortuito factum, ſed ſe peti 3 neque ſibi diutius vitam eſſe retinendam 4. Quam ne alieno arbitrio dimitteret 5, memor priſtinarum virtutum, venenum, quod ſemper ſecum habere conſueverat 6, ſumſit 7.

Sic vir fortiſſimus, multis variisque per- XIII
functus laboribus 8, anno adquievit 9 ſeptuageſimo 10. Quibus conſulibus 11 interierit, non convenit 12. Nam Atticus 13 Marco Claudio Marcello, Q. Fabio Labeone Coſſ. mortuum in an-

1 Obſeptos; omnia circa clauſa cuſtodiis diſpoſitis. v. Liv. 39, 51. 2 Narraſſet, expoſuiſſet. 3 Sibi parari hoc exitium. Sic. 2, 2, 6. 4 Potius conſilium *αὐτοχειρίας* arripiendum. 5 Amitteret, deponeret. P. Syrus: *Bis emori eſt alterius arbitrio mori*: conf. de Sexto Pompejo Flor. 4, 8, 4. 6 Ad ſimiles caſus præparatum, ſub annuli gemma, uti habet Aur. Vict. c. 51: adde Liv. l. c. Appian. Val. Max. 9, 2. ext. 2. Juſt. 32, 4, 8. Juvenal. Sat. 10. Plutarchus vero plures opiniones de morte ejus refert. 7 Hauſit. 8 In Italia, domi & in exſilio; maxime *tum, cum Romano tonantem bello Italia contremuit*, ut loquitur Juſt. 32, 4, 10. 9 Significanter de morte tanquam portu vitæ laborioſæ. Sic & alii gentiles: Val. Max. 9, 12. ext. 1. *exoptata ſecuritate acquievit*. Herodianus 1, 4. de Marco: *νυκτός τε καὶ ἡμέρας ἐπιβιώσας, μιᾶς, ἀνεπαύσατο*. 10 Quia ex computo rerum ubique geſtarum numerus annorum minor ſeptuagenario emergit. Sunt, qui LXV. pro LXX. reponi cupiant. 11 Solennis ea conſuetudo deſignandi temporis Romanis ſcriptoribus, quibus Conſulibus aliquid ſit factum. 12 Non conſtat inter Hiſtoricos. 13 T. Pomponii Attici annalem etiam allegat & commendat. Cicero ad eundem 12, 23. & in orat. c. 34. conf. Voſſ. de Hiſt. Lat. 1, 11.

annali ſuo ſcriptum reliquit. At Polybius 1 L.
Æmilio Paulo & Cn. Bæbio Tamphilo: Sul-
picius 2 autem, P. Cornelio Cethego, M. Bæbio
2 Tamphilo. Atque hic tantus vir tantisque
bellis diſtrictus 3, nonnihil temporis tribuit
literis. 4. Namque aliquot ejus libri ſunt,
Græco ſermone confecti 5. In his ad Rhodios
de Cn. Manlii Vulſonis in Aſia rebus geſtis. 6
3 Hujus bella geſta multi memoriæ prodide-
runt 7: ſed ex his duo, qui cum eo in caſtris
fuerunt 8, ſimulque vixerunt 9, quam diu fortu-
na paſſa eſt, Silenus 10, & Soſilus Lacedæmo-
nius. 11. Atque hoc Soſilo Hannibal literarum
4 Græcarum 12 uſus eſt doctore 13. Sed nunc
tem-

1 Hiſtoricus Græcus longè optimus, de cujus quadraginta libris 16. hodiè ſuperſunt. 2 Voſſius de Hiſt. lat. 1, 18. avum Imp. Galbæ ſignari putat, memoratum Suet. Galb. c. 3. 3 Variè occupatus. 4 Impendit ſtudiis, ſine quibus etiam magnos viros eſſe poſſe diſputat Alberic. Gentil. de legat. 3, 9. Sed literas & doctrinam rerum ſummarum rectoribus nemo alius veterum magis inculcat quam Aur. Victor. 5 Græcè ſcripti. 6 Namque is miſſus ad ordinandam Scipionis Aſiatici provinciam, Piſidas vicit & Galligræcos. v. Aur. Vict. Vir. ill. c. 55. Liv. 38, 12. & 20, ſ. 7 Scripſerunt. 8 in caſtra cum eo profecti, uti dixerat modo c. 2, 4. 9 Conſervati cum eo. 10 Aliàs *Philenius*, ignoto nomine. Itaque Voſſ. Hiſt. Gr. 1, 17. legit *Philinus*, motus nomine iſto ex Polyb. 1. 14. ſ. & Diodori l. 23. Sed Bœclerus eruit è MS. *Silenus*, de quo & Cic. divin. 1, 24. *eum diligentiſſimè res Hannibalis perſecutum eſſe.* Meminit ejusdem Liv. 26, 49. v. Voſſ. H. Gr. p. 413. 11 Ilienſem vocat Diodorus l. 26. plebejum & ſine judicio Polybius 8, 20. v. Voſſ. H. Gr. 17. 12 Linguæ Græcæ. 13 Habuit præceptorem.

tempus eſt hujus libri facere finem 1, & *Romanorum* explicare 2 *imperatores* 3: quo facilius collatis utrorumque factis 4, qui viri 5, præferendi ſint, poſſit judicari 6.

1 Hic autor voluminis finem conſtituit. *Cato* ergo ex libro παραλλήλω de Romanis Impp. non tam tranſumtus, quam excerptus breviatusque. *Atticus* autem peculiari opere memoratus. 2 Hiſtorice enarrare. 3 Alii *labores* i. e. varios caſus. 4 Comparatione adhibita inter utrorumque facta. 5 Inter Græcos & Romanos. 6 Sed alterum illud volumen hodie non exſtat.

XXIV.

M. PORCIUS CATO.

EX LIBRO POSTERIORE CORNELII NEPOTIS.

ARGUMENTUM.

1. *Cato adoleſcens, miles, quæſtor, ædilis, prætor, Ennii Romam promotor.* 2. *Conſul Hiſpaniam ſortitus eſt: cenſor inimicitias reip. cauſa ſuſcepit:* 3. *Ejus elogium, ſtudia, ſcripta.*

Cato

1. CAto 1 ortus municipio 2 Tuſculo 3, adole-
ſcentulus, priusquam honoribus operam
daret 4, verſatus eſt 5 in Sabinis 6, quod ibi he-
redium 7 a patre relictum habebat. Hortatu L.
Valerii Flacci 8, quem in conſulatu cenſuraque
habuit collegam, ut M. Perpenna Cenſorinus 9
narrare ſolitus eſt, Romam demigravit: in fo-
2 roque eſſe 10 cœpit. Primum ſtipendium 11 an-
no-

1 v. Plut. in vita & Apophth. Polybius. Appianus. Liv. 33,42. &c. inprimis 39,40. Flor. 2,15,4. & 2,17,9. Aur. Vict. Vir. ill. c. 47. Vellej. 1, 13, 1. c. 17, 2, 2,35, 2. c. 36,2 c. 128,2. Tac. A. 4, 34,7. 16, 22,4. &c. Val. Max. 2,9,3. 3,7,7. 4,3,11. 8,7,1. 8,15,2. Polyæn. 8, 17. Cicero, (qui & librum de ſenectute ejus nomini inſcripſit) Seneca, Plinius, Frontinus paſſim Virg. Æn. 6. 841. Horat Epiſt. 1,19,13. Lucanus 6, 788. Martial. 1,3. &c. conf. Voſſ. de Hiſt. Lat. 1,5. *Cato* dictus eſt ob prudentiam. *catus* enim eſt prudens. v. Cic. de Sen. c. 2. 2 Oppido Latii. v. Gell. 16, 13. & Sigon. de ant. jur. Ital. 2,6. 3 Tuſculum hodie Freſcatti, non modo Catonem dedit, ſed & Ciceroni Tuſculanas quæſtiones edidit. conf. Vellej. 2,128,2. cum not. Bœcl. 4 Honores capeſſeret, accederet ad remp. 5 Fuit, commoratus eſt. 6 Gens ponitur pro regione. Sic *in Lucanis* 23,5,7. *in Hirpinis* Vellej 2 68 3. 7 Prædium parvulum. Feſtus. conf. Varro R. R. 1, 10. pro quo Gell. 19,7. dicitur de Julio Paulo, eum herediolum tenue poſſediſſe. 8 Hic habuit prædia vicina Catonianis, unde occaſio ſollicitandi Romam. de hoc v. Liv. 39. 41. 9 Alii *Cenſorius*, & pro *Perpenna* alii *Perpenna*. v. Freinsh. ad Flor 2,20,6. 10 Commendatus à Flacco optimis oratoribus & Juriſconſultis fori ſtudiis & civilis actus rudimentis operam dedit. Utebantur enim Romani foro tanquam ſchola omnium pacis artium, civitatisque diſciplinam ibi & diſcere & tractare moris erat. conf. Tac. Agr. 29,3. 11 Militavit, militiæ initium fecit. numero ſtipendiorum Romani annos militiæ ſignabant. conf. Tac. A. 1,36,4.

norum decem ſeptemque 1. Q. Fabio Maxi-
mo, M. Claudio Marcello Coſſ. tribunus mili-
tum 2 in Sicilia fuit. Inde ut rediit, caſtra ſe-
cutus eſt 3 C. Claudii Neronis 4, magnique
ejus opera 5 æſtimata eſt in prœlio apud Se-
nam 6, quo cecidit Hasdrubal frater Hanniba-
lis. Quæſtor 7 obtigit 8 P. Cornelio Scipioni 3
Africano 9, conſuli: cum quo non pro ſortis
neceſſitudine vixit 10. Namque ab eo perpe-
tua

1 Hæc militaris ætas fuit. ab ea Servius Tullius, quod idoneos jam eſſe reip. arbitraretur, milites ſcripſit. v. Gell. 10, 28. conf. Liv. 25, 5. Ita Scipio annorum decem ſeptemque militare cœpit. v. Thyſii not. ad Salluſt. p. 12. 2 Cujusmodi ſex fuerunt in qualibet legione imperantes ordine per vices. v. Lipſ. Mil. Rom. 2, 9. Turneb. Adv. 30, 24. 3 Id eſt, miles fuit. 4 Qui cum Livio Salinatore Hasdrubalem oppreſſit. v. Liv. 27, 48. ſ. conf. Horat. Od. 4, 4. 5 Militaris fortitudo. 6 Oppidum Hetruriæ ſeu Umbriæ ad Metaurum fluv. unde apud Cic. de cl. orat. c. 18. *prœlium Senenſe*. 7 Ærarii ſcil. Conſulibus & Prætoribus exeuntibus in bellum & provincias tales quæſtores additi plerumque ſorte, cum juberet ſenatus, ut in ſortem provincias conjicerent. v. Sigon. de ant. jur. prov. 2, 3. Roſin. Antiq. 7, 45. 8 Ita ſæpè Romani autores de magiſtratibus ſorte datis v. Cæſ. B. C. 1, 30 &c. 9 Cognomen hoc impoſitum à rebus geſtis in Africa. 10 Id eſt, non ita amicè, ut requirebat collegarum ſorte lectorum vinculum, conjunctio & publica munerum ſocietas. Hujus neceſſitudinis meminit Cic. div. in Cæcil. c. 14 & 19. in Verr. 1. c. 14. ſ. or. poſt red. in ſen. c. 14. pro Planc. c. 11. ad fam. 13, 10.

4 tua 1 diſſenſit vita 2. Ædilis pl. 3 factus eſt cum C. Helvio. Prætor provinciam obtinuit 4 Sardiniam 5, ex qua quæſtor ſuperiore 6 tempore ex Africa decedens, Q. Ennium poetam 7 deduxerat 8: quod non minoris exiſtimamus 9, quam quemlibet ampliſſimum Sardinienſem triumphum 10.

II. Conſulatum geſſit 11 cum L. Valerio Flacco, ſorte 12 provinciam 13 nactus Hiſpaniam citeriorem 14, exque ea triumphum deportavit 15. ibi cum diutius moraretur, P. Scipio Africanus con-

---

1 Tota vita, quamdiu viveret. 2 Parcus ille auſus Scipionem increpare ob ludorum & conviviorum apparatum, quod non exercitum duceret, ſed feſtos dies ageret; cui Scipio reſpondit, ſe non egere quæſtore nimis accurato. Hæc origo diſſenſionis. 3 *Plebis* additur ad differentiam ædilium cural. & cerealium. 4 Habuit, rexit, adminiſtravit. 5 Quæ inter maximas maris mediterranei inſulas refertur. 6 Priore, præterito. 7 De quo Ovid. Triſt. 2, 423. Stat. 2, 7, 79. Sil. Ital. 12, 394. ſqq. Cic. pro Arch. 9. ſ. &c. Gell. 17, 17. Crinit. de poet. 1, 2. 8 Comitem habuerat, a quo & ſenex in Græcis eſt inſtitutus v. c. 3, 2. 9 Quia hoc elegantiorum literarum Romanis initium fuit. 10 Si devincenda fuiſſet Sardinia. Triumpho autem comparatur Ennii poſſeſſio, ſicuti eadem figura apud Cic. in Brut. c. 72. illata Romæ eloquentiæ copia triumphis & autor ejus triumphalibus viris præfertur. 11 Adminiſtravit. 12 Nominibus prætorum in urnam conjectis. Talis ſortitio provinciarum deſcribitur a Livio 34, 43. 13 Provinciæ adminiſtrationem in Hiſp. 14 Tarraconenſem. Cum antiquitus in tres partes diviſa eſſet Hiſpania, a Romanis in duas, *citeriorem & ulteriorem* (quæ Bæticam & Luſitaniam veterum complexa) diſtingui cœpit. v. Cluver. introd. Geogr. 2, 3. 15 Domitis Celtiberis v. Liv. 34, 46.

conſul iterum 1, cujus in priore conſulatu quæſtor fuerat 2, voluit eum de provincia depellere, & ipſe ei ſuccedere 3. Neque hoc per ſenatum 4 efficere potuit, cum quidem 5 Scipio in civitate 6 principatum obtineret 7. Quod tum non potentia, ſed jure respubl. adminiſtrabatur 8. Qua ex re iratus 9, conſulatu 10 peracto 11, privatus in urbe manſit 12. At Cato, I
cenſor cum eodem Flacco factus, ſevere præfuit ei poteſtati 13. Nam & in complures nobiles animadvertit 14, & multas res novas in edictum addidit 15, quare luxuria reprimeretur 16, quæ jam tum incipiebat pullulare 17. Cir-

---

1 Secundum. Sic. 23, 5, 3. 2 Uti modo dictum eſt c. 1, 3. 3 Loco ejus præeſſe in Hiſpania. 4 Id eſt, propter Senatum, Senatus cauſa; Senatus illi obſtitit. 5 Pro & *quidem cum*; etiamſi tum. *quidem* aſſeveratius rem exprimit. 6 Romana. 7 Quem cenſores ſemel iterumque principem ſenatus legerant. v. Liv. 34, 44. 8 Nondum *jus vi obrutum potentiorque habitus prior*, uti ſequentia civilis diſcordiæ tempora notat Vellej. 2, 3, 3. 9 *Senatui* ſc. Scipio, & ita ſors ſcripſerat Nepos. 10 Ita reſcribi voluit Pigghius, cum eſſet *Senatu*. 11 Finito. 12 Poſtea tamen in voluntarium exſilium conceſſit Liternium. v. Liv. 38, 50. ſ. Aur. Vict. c. 49. Gell. 4, 18. Sen. Epiſt. 86. 13 Cenſuræ, magiſtratui. 14 De cenſore propria hæc vox. Cato autem ſeptem ſenatu movit & in his L. Quintium Flamininum conſularem, quod in Gallia ad ſcorti ſpectaculum captivum jugulari juſſiſſet. v. Aur. Vict. 47. Liv. 39, 42. Val. Max. 2, 9, 3. Hinc ipſe vulgo *Cenſorius* cognominatur. 15 Edicta nova publicavit. 16 In germine quaſi & herba; quæ tamen deleta Carthagine in ſegetem excrevit. v. Vellej. 2, 1, 1. & Livii Præf. 17 Creſcere; Metaphora a pullis animalium & novis arborum ramis.

3 Circiter annos octoginta 1, uſque ad extremam ætatem 2 ab adoleſcentia, reip. cauſa 3 ſuſcipere inimicitias 4 non deſtitit. A multis tentatus 5 non modo nullum detrimentum exiſtimationis fecit 6, ſed quoad 7 vixit, virtutum laude 8 crevit 9.

III. In omnibus rebus ſingulari fuit prudentia & induſtria. Nam & agricola ſolers 10, & reipubl. peritus 11, & juriſconſultus, & magnus imperator, & probabilis 12 orator, & cupidiſſimus literarum 13 fuit. Quarum ſtudium etſi ſenior

1 Pigghius ſupplet: *vixit & usque &c.* Secundum Aur. Vict. *Galbam octogenarius accuſavit, poſt octoginta annos filium genuit.* conf. Plin. 7,13. 2 *Sic* vocatur ſenectus. 3 Ejus indigentia, ejus nomine, pro rep. 4 Offenſiones pro utilitate publica non expaveſcendas. v. Tac. A. 3,55. 10. 4,38, 2. 6,15,5. innocentes pro rep. cum inimicis contentiones Vellej. 2,11,6. 5 Vexatus, accuſatus. Plut. eum quinquagies, Aur. Vict. quadragies quater accuſatum & glorioſe abſolutum ait. 6 Subiit, paſſus eſt. 7 Quamdiu. 8 Gloria ex virtutibus parta. 9 Major factus eſt & illuſtrior. *creſcere* proprie de plantis dicitur & de corporibus. 10 Tenuit non ſolum artem agriculturæ, ſed & ipſe manum admovit. Liv. 39,40. *Urbanas ruſticasque res pariter callebat.* Hinc liber ejus de re ruſtica. 11 Politicus. 12 Civili captui accommodatus, & cujus oratio facile fidem apud omnes inveniret. Nam Ciceroni id eſt *probabile*, ſi oratio non ſit nimis comta, ſi auctoritas & pondus in verbis, ſi ſententiæ vel graves, vel aptæ opinionibus hominum & moribus. v. Part. orat. c. 6. & 9. & Quintil. 8,13. 13 Linguæ Græcæ & Hiſtoriæ.

ſenior arripuerat 1, tamen tantum in eis progreſſum fecit 2, ut non facile reperire poſſit, neque de Græcis, neque de Italicis rebus, quod ei fuerit incognitum 3. Ab adoleſcen- 3
tia confecit 4 orationes. Senex ſcribere hiſtorias inſtituit 5, quarum ſunt libri ſeptem. Primus continet res geſtas Regum 6 pop. Rom. Secundus & tertius, unde quæque civitas orta ſit Italica 7. Ob quam rem omnes Origines 8 videtur appellaſſe. In quarto autem bellum Punicum primum 9: in quinto ſecundum 10.
Atque hæc omnia capitulatim ſunt dicta 11. 4
Reliquaque bella 12 pari modo perſecutus eſt 13, uſque ad præturam Ser. Galbæ, qui diripuit 14 Lu-

1 Jam ſenex literas Græcas didicit ab Ennio. v. Aur. Vict. c. 47. Val. Max. 8, 7, 1. Plin. 7, 30. Cic. de Sen. c. 1 & 8 & Acad. Qu. 4, 2. 2 Adeò profecit. 3 Omnia habuit explorata & probè perſpecta. 4 Conſcripſit. Ciceronis ævo orationes ejus exſtabant 150. v. de clar. orat. c. 17. quarum ut & reliquorum operum fragmenta collegit Auſonius Popma & notis illuſtravit. 5 Cœpit, habuit conſilium. 6 Septem numero à Romulo uſque ad Tarquinium Superbum. 7 Quis fuerit conditor, qui populi primò incoluerint, & quæ alia ad ortus & antiquarum rerum cognitionem facere videntur. 8 Laudatas Ciceroni in Brut. c 17. v. de iisdem Voſſ. de Hiſt. Gr. 1, 5. Foetus Anni Viterbienſis ſpurius eſt. 9 De quo & Flor. 2, 2. 10 Bellum Punicum, de quo idem Flor. 2, 6. 11 Perſtricta breviter, ſummatim per capita. *Capitulatim attingere* dixit & Plinius major 2, 12. Plinius minor Epiſt. 6, 22. explicat *captim & κατὰ κεφάλαια.* 12 Romanorum. 13 Scil. narratione, ſermone, expoſitione. 14 Contra interpoſitam fidem interfecit, v. Liv. Epit. 49. & Cic. de clar. orat. c. 23.

Luſitanos. Atque horum bellorum duces non nominavit, ſed ſine nominibus res notavit 1. In iisdem 2 expoſuit, quæ in Italia Hiſpaniisque viderentur admiranda 3. In quibus multa induſtria & diligentia comparet 4, multa do-
5 ctrina 5. Hujus de vita & moribus plura in eo libro 6 perſecuti ſumus, quem ſeparatim de eo fecimus 7, rogatu Titi Pomponii Attici. Quare ſtudioſos Catonis 8 ad illud volumen delegamus 9.

1 Facta ſaltem ſcripſit adduxitque ſuppreſſis Ducum nominibus. 2 Originibus, ſ. libris. 3 Quales antiquitates ibi conſpiciantur. 4 Apparet, deprehenditur. 5 Eruditionis apparatus. 6 Qui cum aliis multis interiit. Inde Savaro deſumtum cenſet, quod legitur apud Gell. 11, 28. 7 Compoſuimus. 8 Qui tenentur cupiditate notitiæ catonianæ. 9 Remittimus, ablegamus.

XXV.

T. POMPONII ATTICI VITA EX CORNELIO NEPOTE.

ARGUMENTUM.

1. Atticus clarus parente, ingenio & ſtudio. 2. Sulpitii cauſa & Cinnano tumultu Athenas delatus pecunia juvit Marium & Athenienſes. 3. Ho-

3. Honoratus ibi. 4. Sullæ carus, Romam remigrat. 5. Aſperi Cæcilii heres: Ciceronis & Hortenſii copula. 6. Honoribus, litibus, præfecturis abſtinet. 7. Bello Cæſariano neque Pompejum offendit, neque Cæſarem. 8. M. Bruto, occiſo Cæſare, amicus, etiam abjecto & fugienti: 9. Nec Antonio hoſti judicato inimicus: Fulviæ opitulator. 10 Antonii proſcriptionem evaſit. 11. Proſcriptis fidelis, & utrique fortunæ. 12. Vipſanio & Antonio ſolum uſus in deprecandis amicorum periculis. 13. Paterfamilias, elegans, non ſumtuoſus. 14. Nunquam ſine lectione cœnat, pecunia recte utitur. 15. Verax in verbis, in negotiis laborioſus. 16. Humanus, Ciceroni per familiaris. 17. Pius & doctus. 18. Peritus antiquitatis, genealogiæ, poetices. 19. Morum elegantia Octaviani Cæſaris adfinitatem conſecutus. 20. Cum quo & antea familiaritas non colliſa diſſenſu illius ab Antonio. 21. Senex ægrotus moriendi conſilium aperit. 22. Inedia moritur, & ſepelitur.

POmponius Atticus 1 ab origine ultima 2 I. ſtir-

1 Hoc cognomen Athenis deportavit, uti indicat Cic. initio libelli de Senect. & de finib. 5, 2. conf. infra c. 4, 1.
2 Id eſt, prima. Sic Liv. 45, 6. *omnes ab ultima origine Macedoniæ Reges.* Virg. Æn. 7, 49. *tu ſanguinis ultimus auctor.*

ſtirpis Romanæ 1 generatus 2, perpetuo 3 a ma-
joribus acceptam equeſtrem obtinuit dignita-
2 tem 4. Patre uſus eſt 5 diligente, indulgente 6,
& tum ut erant tempora 7, diti, imprimiſque
ſtudioſo literarum. Hic prout 8 ipſe amabat li-
teras 9, omnibus doctrinis, quibus puerilis ætas
3 impertiri debet 10, filium erudivit. Erat autem
in puero, præter docilitatem ingenii 11, ſumma
ſuavitas oris ac vocis, ut non ſolum celeriter ar-
riperet 12, quæ tradebantur 13, ſed etiam excel-
lenter pronuntiaret 14. Qua ex re in pueritia
no-

1 Regiam videtur indigitare. Nam a Pompone Numæ Pompilii filio Pomponii appellati ſunt. v. Plut. in Numa ſ.73. Hinc Barthio Adverſ. 42,29. *regiæ* magis placet quam *Romanæ*. 2 Oriundus. Manutius ſuſpicatur τὸ *generatus* gloſſema eſſe. Lambinus mallet *generoſus*; Rutgerſ. var. lect. 2, 8. *Romæ generatus* vel *Romano genere natus*. Schotto vulgata placet lectio. 3 Quamdiu vita fuit. 4 Loquitur de ordine & nobilitate equ tum Rom. qui ordo medius tertiusque Romæ plebi & patribus inſertus, ut loquitur Plin. 33, 1. 5 Id eſt habuit talem. 6 In laude ponitur, ut apud Tac. Agr. 4, 3. *indulgentia matris* de materna cura circa educationem; alia, de qua Mantuan. Parthen. 1, 164. *Blanda patrum ſegnes facit indulgentia natos*. conf. Quintil. inſt. or. 1, 2. 7 Pro conditione temporum illorum. 8 Pro eo ut, ſicut, cauſam & comparationem notat. 9 Artes & diſciplinas liberales. 10 Quæ tradi ſolent pueris, quibus animi pueriles innutriuntur. Sic Tac. A. 14, 16,3. *Sapientiæ doctoribus tempus impertiebat*. & c. 21, 6. *aures ſtudiis honeſtis impertire*. 11 Aptitudinem & facilitatem diſcendi. 12 Per felicem naturam & memoriam. 13 Scil. inſtitutione. 14 De elegantia pronunciationis v. Voſſ. inſt. or. 6, 8. & conf. infra c. 4, 1.

nobilis[1] inter æquales ferebatur[2], clariusque exſplendeſcebat[3], quam generoſi[4] condiſcipuli animo æquo ferre poſſent[5]. Itaque incita- 4
bat omnes ſtudio ſuo[6]: quo in numero fuerunt L. Torquatus[7], C. Marius C. filius[8], M. Cicero[9]: quos conſuetudine[10] ſua ſic ſibi devinxit, ut nemo iis perpetuo fuerit carior.

Pater mature[11] deceſſit. Ipſe adoleſcentu- II.
lus, propter adfinitatem P. Sulpicii, qui tribunus pleb. interfectus eſt[12], non expers[13] fuit illius periculi[14]. Namque Anicia Pomponii conſobrina nupſerat M. Servio[15], fratri P. Sulpicii. Itaque interfecto P. Sulpicio, poſtea- 2
quam

1 Clarus, celebris. 2 Omnes laudabant fortunam patris, qui filium haberet tali ingenio præditum. 3 Vox hæc valida & efficax ad radios ingenii & præcellentiam erumpentem. Similiter Suet. Tit. 3. 4 Animo erecto excelſoque præditi. 5 Turpe dicebant cedere pari. 6 Vellej. 1, 17, 6. *alit æmulatio ingenia, & nunc invidia, nunc admiratio incitationem accendit.* Quintil. 1, 2 *excitabitur laude æmulatio &c.* 7 Laudatus a Cic. de clar. or. c. 68. & 76. Cur Manliæ gentis *Torquatus* cognominetur, docet Gellius 9, 13. 8 Marii ſepties Conſulis filius, cujus meminit Aur. Vict. Vir. ill. c. 68. & Vellej. 2, 27. 9 Ille eloquentiæ Romanæ princeps. 10 Ratione vitæ ac morum ſimilitudine. 11 Cito & ante tempus. 12 Quia imperium Sullæ transtulerat ad Marium, ipſe a vincente Sulla proſcriptus. v. Liv. Epit. 77. Vellej. 2, 18. & 19. Flor. 3, 21, 6. Cic. Cat. 3, 6. 13 Non immunis. 14 Quo poſtea in omnes Sulpitii cognatos ſævitum eſt. 15 Huic duplex prænomen tribuitur, peculiari quodam gentis Sulpiciæ privilegio, ſi credimus Urſino de fam. Rom. p. 251. diſſentit tamen Gronov. ad Liv. 9, 36. in addendis.

quam vidit 1, Cinnano tumultu 2 civitatem eſſe
perturbatam 3, neque ſibi dari facultatem 4 pro
dignitate 5 vivendi, quin alterutram partem 6
offenderet; diſſociatis 7 animis civium, cum alii
Sullanis, alii Cinnanis faverent partibus 8: ido-
neum 9 tempus ratus ſtudiis obſequendi 10 ſuis,
Athenas ſe contulit 11. Neque eo ſecius adole-
ſcentem 12 Marium, hoſtem judicatum 13, ju-
vit opibus ſuis: cujus fugam 14 pecunia ſuble-
3 vavit. Ac ne illa peregrinatio 15 detrimen-
tum aliquod adferret rei familiari 16, eodem 17
magnam partem fortunarum trajecit 18 ſua-
rum. Hic ita vixit 19, ut univerſis Athenien-
ſibus merito eſſet cariſſimus. Nam præter
4 gratiam, quæ jam in adoleſcentulo 20 magna
erat 21, ſæpe ſuis opibus inopiam eorum pu-
blicam 22 levavit 23. Quum enim verſuram
fa-

1 Atticus. 2 Civili bello, quo Cinna Conſul expulſus cum Mario rediit & in Sullanos ſæviit. Flor. 4, 2, 2. *Cinnanam rabiem* vocat. conf. Vellej. 2, 20. ſ. 3 Cædibus & flagitiis fœdatam. 4 Copiam, poteſtatem, occaſionem. 5 Secundum dignitatem ſtatus equeſtris & vitæ honeſtæ. 6 Vel Cinnam, vel Sullam, qui duces & principes erant partium. 7 Diſcordibus. 8 Conf. Flor 3, 21. & Liv. Epit. 83. 9 Opportunum. 10 Serviendi. 11 Profectus eſt. 12 Juniorem. 13 A Sulla vindicaturo Marii patris ſævitiam. 14 Id eſt, quem fugientem & expulſum. 15 Illa demigratio, dum domo abeſſet. 16 Ne ipſe propterea damnum facultatum pateretur. 17 Athenas. 18 Tranſtulit eò res ſuas & divitias. 19 Talem ſe exhibuit. 20 Juvene tum XXII. annorum. 21 Qua apud omnes valebat plurimum. 22 Totius civitatis. 23 Sublevavit; ſubvenit illis, quorum theſauri exhauſti erant bellis atque aliis incommodis.

facere [1] pub'ice neceſſe eſſet, neque ejus con-
ditionem æquam haberent [2]: ſemper ſe inter-
poſuit [3], atque ita, ut neque uſuram unquam
ab iis acceperit [4], neque longius [5], quam dictum
eſſet, eos debere [6] paſſus ſit [7]. Quod utrum- 5
que erat iis [8] ſalutare. Nam neque indulgen-
do [9] inveteraſcere [10] eorum æs alienum [11] pa-
tiebatur, neque multiplicandis uſuris [12] cre-
ſcere. Auxit hoc officium [13] alia quoque li- 6
beralitate. Nam univerſos frumento donavit,
ita ut ſingulis ſeptem modii tritici darentur:
qui

1 Hoc eſt mutare creditores, &, ut Donatus ad Ter. Phor. 5,2,15. explicat, *æs alienum ex ære alieno ſolvere*, ſæpe nihil aliud eſt, quàm *mutuum ſumere*. v. Salmaſii Comment. de uſuris c.7. p.100. ſqq. 2 Neque legitimam pactionem ac conventionem conſequi poſſent, fœneratoribus iniqua poſtulantibus. 3 Ope ſua intervenit, pecuniam obtulit. 4 Contra officium eſſe ratus, pro eo, quod gratis erat præſtandum, mercedem exigere. 5 Diutius. 6 Scil *debitum*, quod in Medicæa Membrana additur. 7 Solvere cogebantur tempore dicto; tempus æris ſolvendi ſtrictè obſervabat. 8 Debitoribus 9 Ad moram connivendo, ſolutionem dubiti non urgendo. v. Caſaub. ad Perſ. Sat. 5, 5,7. 10 Per *extingui* poteſt exponi, Loccen. in ind. Phil. vult, eo ſignificatu tantum accipi, quo Cic. de rep. 3. apud Auguſt. de C. D. 22, 6. Cæſ. B.G. 1, 44.2, 1. & B C.3,110. Tac. A. 11, 25, 10. uſurpant pro *vetus fieri*. 11 Debitum, pecuniam mutuò acceptam. 12 Si ipſe ex aliorum creditorum more tales quoque uſuras poſceret, quod ipſe facere noluit. 13 Operam præſtitam per opes mutuò datas.

qui modus 1 menſuræ, medimnus 2 Athenis appellatur.

III. Hic autem ſic ſe gerebat 3, ut communis 4 in-
fimis 5, par principibus videretur. Quo fa-
ctum eſt, ut huic omnes honores, quos poſ-
ſent, publice haberent, civemque facere 6 ſtu-
derent. Quo beneficio 7 ille uti noluit. Quod
nonnulli ita interpretantur 8, amitti civitatem 9
2 Romanam alia adſcita. 10. Quamdiu adfuit,
ne qua ſibi ſtatua poneretur, reſtitit 11: abſens
prohibere non potuit. Itaque aliquot ipſi, &
Phi-

1 Vulgò quantitas. Sic apud Gell. 1,1. *modus plantæ, Herculis*, apud alios *modus jugeri, agri &c.* 2 Romanos ſex vel ſeptem modios capiens. Sanè Alex. ab Alex. 2,20. iſta diſtinguit, ut juxta Suidam Medimnus quidam alias ſex modios faciat, Athenienſis autem contineat ſeptem. v. quæ diſputant ea de re Fannius de Amphora, Budæus de aſſe lib. 5. G. Agricola de menſ. Græcorum 1, 2. & C. Waſerus antiq. menſ. 2,7,3. 3 Sic ſe aliis probavit. 4 Civilis, popularis, facilis, familiaris. v. Gronov. obſerv. 2,12. Sic Cic. ad fam. 4,9. talis Miltiades 1,8,4. Cic. pro L. Manl, c. 14. *qui dignitate*, inquit, *principibus excellit, facilitate par infimis eſſe videatur.* 5 Infimæ conditionis hominibus. 6 Id eſt adſciſcere. Qui ſingularis honor tantum de rep. præclarè meritis exhibitus v. Meurſ. fort. Att. c. 5. 7 Civitatis ſcil. Recuſarunt idem Zeno ac Cleanthes, ne patriæ ſuæ injuriam facere viderentur. v. Plut. de Stoicor. repugnantiis f. 1034. 8 Accipiunt. 9 Jus Civitatis. Civitas non tantum locum notat & hominum multitudinem, ſed & jus civium. v. Gell. 18, 7. 10 Si alibi civis fieret. Cic. pro Cæcin. c. 34. *Cum ex noſtro jure duarum civitatum nemo eſſe poſſit, tum amittitur hæc civitas, cum is receptus eſt in aliam.* conf. idem pro Balbo c. 12. & Arniſæus de Rep. 1, 5,7. 11 Interceſſit, impedivit.

Phidiæ [1], locis ſanctiſſimis poſuerunt. Hanc [2]
enim in omni procuratione reipubl. [3] actorem
auctoremque [4] habebant. Igitur primum il- 3
lud munus fortunæ [5], quod in ea potiſſimum ur-
be natus eſt, in qua domicilium orbis terrarum
eſſet imperii [6], ut eandem & patriam haberet &
dominam [7]. Hoc ſpecimen prudentiæ, quod
cum in eam civitatem [8] contuliſſet, quæ anti-
quitate, humanitate, doctrina præſtaret omnes
[9], unus ante alios [10] fuerit cariſſimus.

Huc

---

1 Qui cæſis tyrannis magnum decus Athenis ſuo nomini peperit; de quo Pauſan. & Plut. v. Barthii Adverſ. 43, 2. ubi ſcribi mavult *ipſi ut Phidiæ.* ſed 39, 12. *ipſi & uxori.* ſicuti Meurſ. Athen. Att. 3,3. cum multis *ipſi & Piliæ*, conjugi ſcil. Attici, de qua Cic. ad Att. 4,4. 14,20. & 16,6. & ad Q. frat. 2,3. Urſinus & Schoppius Veriſ. 3,8. reponunt *ipſi & filiæ.* Rutgerſ. Var. lect. 2,8. *Pnyce & Pœcile*, quæ ſanctiſſima ſunt loca Athenis. Lipſ. Elect. 1, 14. *ipſi & fidei.* Ernſt. invenit in MS. Medicæo: *ipſi & Pylio*, qui Cic. fam. 8,8. Attici neceſſarius vocatur. conf. Manut. Comm. ad Cic. 2,3. ad Q. frat. 2 Vel Atticum, vel Pilium, vel Phidiam. 3 In rerum actu & adminiſtratione civili. 4 *Auctor* eſt, qui ſuadet præcipitve rem, & rationem gerendi monſtrat: *actor*, qui adminiſtrat & curat. Cic. pro Sext. c. 28. *Dux & auctor & actor illarum rerum fuit.* 5 Opponitur prudentiæ. 6 Loquitur de urbe Roma, quaſi fortuna imperii habitet. Tac. A. 1,47,1. vocat *caput rerum.* A. 3,47,2. *urbs unde in omnia regimen.* Cic. de orat. 1,23. *domicilium imperii atque gloria.* Flor. 1,13,18. *deſtinata hominum ac deorum domicilio civitas.* Id. 1,7,8. *imperii ſedes caputque terrarum.* v. Clapm. de arcan. 2, 20. 7 Unde Romani *rerum Domini*, alii *domum.* 8 Athenas. 9 Supra laudatur 2,7,5. quod fuerit ut propugnaculum oppoſitum barbaris. conf. Cic. pro Flacc. c. 26. Juſt. 2,6. 10 Item hoc loco ac *præ aliis.*

IV. Huc ex Aſia Sulla decedens 1 cum veniſſet, quamdiu ibi fuit, ſecum habuit 2 Pomponium, captus 3 adoleſcentis & humanitate, & doctrina 4. Sic enim Græce loquebatur, ut Athenis natus videretur 5. Tanta autem ſuavitas 6 erat ſermonis Latini, ut appareret, in eo nativum quendam leporem 7 eſſe, non adſcitum. Idem poemata pronunciabat & græce & latine, ſic ut ſupra nihil poſſet 8. Quibus rebus factum eſt, ut Sulla nusquam eum ab ſe dimitteret 9, cuperet-
2 que ſecum deducere 10. Cui cum perſuadere tentaret 11, *noli, oro te*, 12 inquit Pomponius, *adverſum eos me velle ducere, cum quibus ne contra te arma ferrem 13, Italiam reliqui.* At Sulla, adoleſcentis officio 14 collaudato, omnia munera ei, quæ Athenis acceperat, profici-

1 Ex bello Mithridatico contra Marium in Italiam iturus. 2 In convictu ac converſatione. 3 Delectatus & admodum affectus. 4 Quæ duo ornamenta modo urbi etiam tribuerat, & quibus adoleſcens facile amicos parat & fortunam. 5 Hinc nomen Attici, & hinc Cicero eum *Græcum* vocat ad Att. 4, 4. Eandem laudem Antonio tribuit Plin. Epiſt. 4, 3. & Blæſillæ Hieronymus Epiſt. 25. c. 1. ad Paulam. 6 Ducis ſonus, quem in Catulis prædicat Cic. Off. 1, 37. 7 Puram & inaffectatam gratiam. Petronio *naturalis pulcritudo*. Gell. 10, 3. *nativa ſuavitas* dicitur. 8 Scil. *addi*, quod in MSS. expreſſum. Ellipſis verbi venuſta in eadem formula apud Cic. ad Att. 13, 19. Ter. Evn. 3, 1. 9 Retinebat eum ſecum aſſidue, & eo libenter fruebatur. 10 Sibi comitem adſciſcere. 11 Ut ſecum iret. 12 Interpoſitum ſermoni, ut alias *quæſo, amabo*. 13 Ne eſſem in diverſis partibus. 14 Virtute, quo ſenſu Cicero libros de officiis inſcripſit.

ficiſcens 1 juſſit deferri 2. Hic complures an- 3
nos moratus, cum & rei familiari 3 tantum
operæ daret, quantum non indiligens debe-
ret paterfamilias 4, & omnia reliqua tempora
aut literis aut Athenienſium reipubl. tribue-
ret 5, nihilominus amicis urbana officia 6 præ-
ſtitit. Nam & ad comitia eorum 7 ventita- 4
vit 8, & ſi qua res major acta eſt, non defuit.
Sicut Ciceroni in omnibus ejus periculis ſin-
gularem 9 fidem præbuit 10: cui ex patria fu-
gienti 11 LLS. ducenta & quinquaginta millia 12
donavit. Tranquillatis autem rebus Roma- 5
nis 13, remigravit Romam, ut opinor, L. Cotta &
L. Tor-

---

1 Cum abiret. 2 Afferri. Juſſit autem, quia Athenas a Mithridatis copiis & ducibus occupatas ceperat. v. Plut. in Sulla. 3 Scil. tuendæ augendæque. 4 Id eſt, diligentiſſime. 5 Impenderet. 6 Solennibus negotiis in urbe præſtari ſolita. Quo ſenſu apud Suet. Aug. 53. *officia cum multis mutuo exercuit*. Martial. Epigr. 1, 56. *Vivat & urbanis albus in officiis*. conf. ſupra 1, 2, 3. 7 In quibus agebatur de amicorum ſuorum dignitatibus, quorum petitionem autoritate & ſuffragio juvare, officii eſſe putabat. 8 Aſſidue venit. 9 Eximiam. 10 Præſtitit, exhibuit. 11 Non ob exſilium a Clodio imperatum, ſed ſpontanea fuga ob Chryſogonum Sullæ libertum & ipſum Sullam, quos orat pro S. Roſcio offenderat. 12 Seſtertium antiqui his modis exprimunt IIS. HS, LLS. duarum librarum & ſemiſſis charactere: Eſt autem quarta pars Denarii. & denarius fere octava nummi imperialis ſ. thaleri. Hinc ergo Manutius conficit 7500. ſcutatorum. v. Gronov. de pec. vetere. 13 Sopitis diſſidiis civilibus.

L. Torquato Coſſ. 1 quem diem 2 ſic univerſa civitas Athenienſium proſecuta eſt 3, ut Lacrymis deſiderii futuri 4 dolorem indicaret.

V. Habebat avunculum Q. Cæcilium 5, equitem Rom. familiarem L. Luculli, divitem, difficillima natura 6. Cujus ſic aſperitatem 7 veritus eſt 8, ut, quem nemo ferre poſſet 9, hujus ſine offenſione ad ſummam ſenectutem retinuerit benevolentiam. Quo facto 10, tulit 11 pietatis fructum 12. Cæcilius enim moriens, teſtamento adoptavit eum 13, heredemque fecit 14 ex dodrante 15. Ex qua hereditate accepit circiter

1 Conf. not, ad 23, 13, 1. 2 Pro eo quod per diem accidit, i. e. quem diſceſſum, ſive quod diſceſſu, ejus tempus. aliqui ſubſtituunt *diſcedentem*, aliqui *abeuntem*. 3 Tanto nimirum affectu. 4 Ex deſiderio futuro conceptum. ita fieri amat in ſeparationibus iſtiusmodi. v. Pricæus ad Act. 20, 37. ſ. 5 Meminit ejus Cic. ad Att. 1,1. & 2, 19. &c. 6 Qua præditi vocantur moroſi, δύσκολοι, δυσέριδες. Talem repræſentat Terentius in ſuo Demea. 7 Quæ diſtinguitur a ſeveritate, cujus exceſſus eſt aſperitas. conf. Vellej. 2, 89, 4. 8 Honore & obſequio mitigavit, recondita ineſt ſignificandi venuſtas. 9 Eſt iterum deſcriptio admodum moroſi atque intolerabilis. 10 Qua ex cauſa. 11 Reportavit, adeptus eſt. 12 Præmium obſequii & reverentiæ in avunculum. 13 Conf. de hac teſtamentaria adoptione Val. Max. 7, 8, 5. & hinc adoptatus a Cicerone ad Att. 3, 20 *Q. Cæcilius Q. F. Pomponianus Atticus*, & a Suetonio Tib. c. 7. *Cæcilius Atticus eques Romanus* vocatur. 14 Inſtituit, ſcripſit. 15 Id eſt, tribus quartis partibus bonorum, ſive novem unciis aſſis ex 12. Nam *aſſis* vocabulo tota hereditas, & *unciis* 12. partes aſſis appellantur. *Dodrans* novem partes ſignificat, v. Budæus de aſſe; Donat. ad Svet. Jul. 83. &c.

citer centies LLS 1. Erat nupta ſoror Attici 3
Q. Tullio Ciceroni: easque nuptias M. Cicero 2
conciliarat; cum quo a condiſcipulatu vive-
bat conjunctiſſime 3, multo etiam familiarius,
quam cum Quinto 4, ut judicari poſſit, plus in
amicitia valere ſimilitudinem morum 5, quam
adfinitatem. Utebatur autem intime Q. Hor- 4
tenſio 6, qui iis temporibus principatum elo-
quentiæ tenebat 7, ut intelligi 8 non poſſet,
uter eum plus diligeret, Cicero an Hortenſius:
& id, quod erat difficillimum, efficiebat, ut in-
ter quos tantæ laudis eſſet æmulatio 9, nulla in-
tercederet 10 obtrectatio, eſſetque talium 11 viro-
rum copula 12.

In republ. ita verſatus eſt 13, ut ſemper opti- VI.
ma-

---

1 Propter adverbialem locutionem ſubaudi *centena millia*; aut juxta Gronov. de pec. vet. 1, 1. ſqq. & in addendis p. 899. ſqq. *centies* aut *centenum pondus argenti* hinc conficiuntur trecenta millia ſcutatorum, ſive Philippicorum ducenta quinquaginta millia. 2 Quinti frater. 3 In ſumma familiaritate. conf. de iſto inter adoleſcentulos cœpto amore infra c. 10, 3. Quintil. inſt. or. 1, 2. Plin. Epiſt. 6, 8. 4 Cicero ipſe ejus rei teſtis fam. 1, 3. ad Att. 4, 16. & 16, 16. ad. c. 10, 3. 5 Conf. Prov. 18, 24. Cic. Off. 1, 17. 6 Quem & Cic. familiarem Attici appellat ad Att. 2, 25. & 4, 3. 7 *Diu princeps oratorum, aliquanto æmulus, Ciceronis exiſtimatus eſt.* Quintil. 11, 3. v. ipſe Cic. de clar. or. c. 1. 8 Dignoſci. 9 v. Vellej. 1, 17, 6. cum inſigni excurſu Bœcleri; & Voſſ. Comm. Rhet. 2, 4, 4. 10 Nulla eſſet inter eos. 11 Cum nota excellentiæ *tales* dicuntur. 12 Conciliator æmulorum, qui interceſſit veluti medius, ne æmulatio in obtrectationem erumperet. Sic Julia Pompeji & Cæſaris copula fuit; *male cohærentis pignus concordiæ* Vellejo ob id dicitur. 2, 47, 2. 13 Ita ſe geſſit inter cives,

marum partium 1 & eſſet & exiſtimaretur 2, neque tamen ſe civilibus fluctibus 3 committeret, quod non magis eos in ſua poteſtate 4 exiſtimabat eſſe, qui ſe iis dediſſent 5, quam qui
2 maritimis jactarentur 6. Honores non petiit 7, cum ei paterent propter vel gratiam 8 vel dignitatem 9: quod neque peti more majorum 10, neque capi poſſent conſervatis 11 legibus, in tam effuſis 12 ambitus largitionibus 13, neque geri è republ. 14 ſine periculo, corruptis civitatis mori-

1 Scil. homo, vel aſſecla, vel ſectator. 2 Cum bonis faciebat, cum bonis viris jungi volebat. 3 i.e. bellis c. 10, 16. procellas vocat, quia civilibus turbis & proſterni multa ſicut procellis ac tempeſtate, & jactari omnia, ſicut fluctibus, & implicari ſicut circulo perniciei videmus. v. Quintil. inſt. or. 8,6. Sic Cicero pro Mur. comitia freto & Euripo, Phil. 2. cella civ. oceano comparat. ad Att. 2, 7. remp. navi, damna naufragiis. conf. Horat. od. 1,14. 4 Arbitrio opponitur libertati actionum & conſiliorum. 5 Commiſiſſent, ad remp. ſe accommodaſſent. 6 Scil. Fluctibus. 7 Honeſtam quietem præferens, ut Minutius Macrinus apud Plin. Epiſt. 1,14. & L. Piſo. apud Tac. A. 2,34.1. conf. Cic. off. 1, 21. ad fam. 1,9. Sen. Epiſt. 39. 8 Quia gratus fuit apud homines. 9 Equeſtrem. 10 Scil. ſine fuco & fallaciis. Provocabatur autem in plerisque rebus cum pondere & proverbiali veluti formula ad morem majorum. i.e. inſtituta inde à majoribus propagata. 11 Obſervatis. 12 Immodicis. 13 i.e. Captatoriis donationibus & magiſtratuum nundinationibus, & honoribus per malas artes ambiendis. 14 Cum bono & commodo reip.

ribus 1. Ad haſtam publicam 2 nunquam acceſſit 3. Nullius rei neque præs 4, neque manceps 5 factus eſt. Neminem neque ſuo nomine, neque ſubſcribens 6, accuſavit. In jus de ſua re nunquam iit 7: judicium nullum habuit 8.
Multorum conſulum prætorumque præfectu- 4
ras delatas 9 ſic accepit, ut neminem in provinciam ſit ſecutus 10: honore 11 fuerit contentus, rei familiaris deſpexerit fructum 12. Qui ne

cum

---

1 De corruptela illorum temporum v. Cic. ad Att. 4, 6. Salluſt. Jug. c. 8. Horat. Sat. 2, 3. Lucan. 1, 178. ſqq. 2 Signum & locum venditionis, cum jam non tantum hoſtium manubiæ, ſed & bona proſcriptorum haſta poſita eſſent venalia. v. Alex. ab Alex. 3, 16. & Coquæi Comm. ad Auguſt. C.D. 3, 28. 3 Id eſt non emit in auctione bona publicata. v. Cic. Phil. 2, 26. 4 Qui populo ſe obligat, & à magiſtratu interrogatur, in publicum ut præſtet, inde cum reſpondet, dicitur præs. v. Varro, Feſtus & Pollet Hiſt. fori Rom. 5, 1. 5 Qui à populo aliquid emit aut conducit, dictus ita ab indicio *ſublatæ manus*, quo ſe auctorem profitebatur. v. Sigon. de Antiq. jur. Rom. 2, 4. 6 Juvans alterius accuſationem ſubſcriptione. v. Sigon. de Jud. 2, 9. Scip. Gentil. in Apul. Apolog. p. 17. ſ. 7 Nota ſunt verba ſolennia, quibus experiundi juris cauſa veteres ad prætorem ſe mutuò evocabant: *in jus eamus :. in jus ambula.* v. Briſſon. form. 5. pr. Sed Atticus lites forenſes non ſecutus eſt. de Guil. Cecilio v. Camdenus p. 722. Martial. 10, 47, inter illa, *vitam quæ faciant beatiorem* etiam ponit: *Lis nunquam, toga rara, mens quieta.* 8 Inter litigantes nunquam judicem eum fuiſſe Manutius inde exiſtimat. 9 Id eſt, deferri ſolitas à conſulibus, prætoribus & ab Imperatore in exercitu. v. Sigon. de ant. jur. prov. 2, 2. 10 Neminem provincia voluit expellere, nemini ſuccedere. 11 Oblati muneris. 12 Lucrum, emolumentum, quo res fam. augeri poteſt.

cum Q. quidem Cicerone voluerit ire in Aſiam 1, cum apud eum legati locum 2 obtinere poſſet. Non enim decere ſe arbitrabatur 3, cum præturam gerere noluiſſet, aſſeclam 4 eſſe prætoris. Qua in re non ſolum dignitati ſerviebat 5, ſed etiam tranquillitati 6, cum ſuſpiciones quoque vitaret criminum 7. Quo fiebat, ut ejus obſervantia 8 omnibus eſſet carior, cum eam officio 9, non timori neque ſpei tribui viderent.

VII. Incidit 10 Cæſarianum civile bellum 11, cum haberet annos circiter ſexaginta. Uſus eſt ætatis vacatione 12, neque ſe quoquam movit ex urbe 13. Quæ amicis ſuis opus fuerant ad Pompejum proficiſcentibus 14, omnia ex ſua re fami-

1 Quæ tum erat provincia prætoria. 2 Dignitatem, conditionem, gradum, v. omnino Sigon. l. c. 3 Ne ab equis ad aſinos ex adagio. conf. Cic. ad Att. 1, 14. 4 Legatum. 5 Conſulebat exiſtimationi & honori ſuo. 6 Obtinendæ ſervandæque ejus cauſa multa faciebat. intelligitur autem vita ſine litibus & odio. 7 Ita Chriſtiani ab omni ſpecie mala abſtinere jubentur. 1. Theſſ. 5, 22. 8 Inſtitutum, vitæ ratio, cautio & circumſpectio. Ita Cic. pro Balb. c. 28. 9 Honeſti rectique ſtudio fieri. 10 Exortum eſt. 11 Inter J. Cæſarem & Pompejum, de quo Epit. Liv. 109. ſqq. Flor. 4, 2. ipſe Cæſ. 3. lib. Vellej. 2, 44. ſqq. Lucan. Plut. Appian. Aur. Vict. c. 77. & Cicero paſſim. 12 Sexagenarius excuſationem ætatis habuit, ne ſe partibus miſceret *Eſt præcipuum jus ſenectutis &c.* Quintil. Decl. 306. conf. ſupra 13, 3, 1. Senibus immunitas conceſſa apud JCtos. 13 Non profectus eſt in militiam, ſed continuit ſe domi. 14 In Græciam. v. Cic. ad fam. 7, 14.

familiari dedit. Ipſum Pompejum conjun- 2
ctum [1] non offendit. Nullum enim ab eo ha-
bebat ornamentum [2], ut ceteri, qui per eum [3]
aut honores, aut divitias ceperant: quorum
partim invitiſſimi caſtra ſunt ſecuti [4], partim
ſumma cum ejus offenſione [5], domi remanſe-
runt. Attici autem quies [6], tantopere Cæſari 3
fuit grata, ut victor cum privatis [7] pecunias per
epiſtolas imperaret [8], huic non ſolum moleſtus
non fuerit [9], ſed etiam ſororis & Q. Ciceronis
filium ex Pompeji caſtris conceſſerit [10]. Sic
vetere inſtituto [11] vitæ effugit nova pericula.

Secutum eſt [12] illud occiſo Cæſare [13], cum res- IIX.
publ. penes Brutos [14] videretur eſſe, & Caſſium
ac tota civitas ſe ad eum convertiſſe videre-
tur.

---

1 Cognatione junctum. Sic apud Curt. 6, 11, 20. *conjuncti ſontium*, i. e. propinqui. 2 Honores, opes, beneficia. Schopp. Veriſ. 3, 8. cum Rittershuſio mallet *auctoramentum*. Locum habet illud P. Syri; *Beneficium accipere, libertatem vendere eſt*. conf. Tac. A. 14, 47, 2. Ælian. V. H. 2, 9. Horat. Epiſt. 1, 18, 86. 3 Illius ope beneficioque. 4 Apud eum militantes, in militiam euntes, ut Cicero. v. Epiſt. ad fam. 6, 6. 5 Se pro hoſtibus habiturum dixerat, qui extra ſua caſtra eſſent; Cæſar vero pro amicis, qui in Pompeji caſtris non eſſent. 6 ἀδιαφορία, quod nullius partes ſequeretur. Sic *quietus* qui eſt neutrarum partium 16, 4, 1. Hinc *quieſcere* apud Curt. 10, 8, 17. Liv. 32, 21. *quieſceretis abſtineretisque armis*. 7 Aliis domi ſe tenentibus. 8 Jure poteſtatis exigeret. 9 Nil pecuniarum ab eo efflagitans. 10 Captum bello reddiderit. 11 Ratione, conſuetudine. 12 Evenit. 13 In curia tribus & viginti vulneribus v. Flor. 4, 2, 93. Vellej. 2, 56. &c. 14 Id eſt, in Brutorum M. & D. poteſtate.

2 tur 1. Sic M. Bruto uſus eſt 2, ut nullo ille
adoleſcens 3 æquali familiarius, quam hoc ſe-
ne 4: neque ſolum eum principem conſilii ha-
3 beret 5: ſed etiam in convictu 6. Excogitatum
aſt 7 à quibusdam, ut privatum 8 ærarium, Cæ-
ſaris interfectoribus 9 ab equitibus Rom. con-
ſtitueretur. Id facile effici poſſe arbitrati
ſunt, ſi & principes illius ordinis 10 pecunias
contuliſſent. Itaque appellatns eſt a C. Fla-
vio Bruti familiari Atticus 11, ut ejus rei prin-
4 ceps 12 eſſe vellet. At ille, qui officia amicis
præſtanda ſine factione 13 exiſtimaret, ſemper-
que a talibus ſe conſiliis removiſſet 14, reſpon-
dit: *ſi quid* 15 *Brutus de ſuis facultatibus uti vo-
luiſſet* 16, *uſurum, quantum ea paterentur; ſe ne-
que cum quoquam de ea re collocuturum, neque
coi-*

---

1 Opinione omnium deſtinabatur M. Brutus, qui libertatem & ſtatum reip. redderet. Cic. ad Att. 14,20. ita effert: Reſp. pendet à Bruto, ab ipſo ſervabitur. Phraſi Corneliana uſus idem in Somn. Scip. c. 2. Sen. de clem. 1,4. 2 Familiarem eum habuit. 3 Quadraginta annorum. Nam præturam gerebat. Ita de 30. annos habente Svet. Aug. c.20. v. Manutii Comm. ad Cic. fam. 2, 1. 4 Scil. uſus ſit. 5 Intimus ipſi à conſiliis erat Atticus. 6 Scil. haberet. 7 Singulare fuit inventum firmandæ molitionis. 8 Privatim augendum. 9 Brutis & Caſſio, qui Jul. Cæſarem percuſſerant. 10 Primarii equites. 11 C. Flavius familiariter compellavit Atticum; cum eo collocutus eſt hac de re. 12 Primus auctor. 13 Sine conſpiratione occulta & ſine ſocietate cum factioſis. 14 Abhorruiſſet animo ab ejusmodi coitione ad tollendos è medio alios perdendosque reperta. 15 Pro *ſi qua re*. Uti ponitur hic cum quarto caſu. 16 Si indigeret opibus Attici.

coiturum 1. Sic ille conſenſionis globus 2, hujus unius diſſenſione disjectus eſt. Neque 5
multo poſt ſuperior eſſe cœpit Antonius 3: ita ut Brutus & Caſſius provinciarum 4, quæ iis dicis cauſa 5 datæ erant a conſulibus, deſperatis rebus 6, in exſilium proficiſcerentur. Atticus, 6
qui pecuniam ſimul cum ceteris conferre noluerat florenti illi parti 7, abjecto 8 Bruto Italiaque cedenti HS. centum millia 9 muneri miſit. Eidem in Epiro 10 abſens, trecenta 11 juſſit dari: neque eo magis potenti adulatus eſt Antonio 12 neque deſperatos 13 reliquit.

Se-

1. Ad ſocietatem factioſi conſilii acceſſurum. 2 Factio, conſpirantium numerus, cohors, turba. Sic Vellej. 2,58,1. *globus conjurationis*, Salluſt. Jug. c. 85. *globus nobilitatis*, Curt. 10,7,1. *armatorum globus*. 3 Antea Ciceronis opera hoſtis à ſenatu judicatus, ſed jam receptus à M. Lepido & tandem etiam Octavio reconciliatus. v. Flor. 4, 4. Vellej. 2, 64. Suet. Aug. pr. &c. 4 Scil. *præſides*, ſeu, quod ſequitur *deſperatis rebus*. uterque autem Brutus provincias jam obtinebant, Decimus Galliam Ciſalpinam. M. Brutus Macedoniam, Caſſius Syriam. v. Flor. 4, 7, 4. Vell. 2, 62. Id eſt, perfunctoriè, ſimulanter, non ex animo, ut cæde Cæſari illata honeſte ex urbe diſcederent. Sic locutus & Cic. ad Att. 1, 18. in Verr. 4, 24. conf. Turneb. Adv. 11, 20. Cum alias legeretur *necis cauſa*, primus immutavit Cujacius Obſerv. 5, 33. & 10, 37. 6 Cum diffiſi eſſent provinciis ſibi datis. 7 Potenti factioni. 8 Infelici. Sic *hoſtem abjicere* dixit Val. Max. 5,1,8. 9 Tot ſeſtertia faciunt ſcutatorum tria millia, ſive 2500. Philippicos. 10 Græciæ parte, quæ hodie Albania. 11 Scil. millia ſeſtertiorum. 12 Non tranſiit ad eum, quanquam nunc rerum ſummam teneret. 13 Ad incitas redactos, de ſalute deſperantes.

IX. Secutum eſt bellum geſtum apud Mutinam 1.
In quo ſi tantum eum prudentem dicam, minus
quam debeam, prædicem 2, cum ille potius di-
vinus 3 fuerit: ſi divinatio 4 appellanda eſt per-
petua naturalis bonitas 5, quæ nullis caſibus ne-
2 que agitur 6, neque minuitur 7. Hoſtis Anto-
nius 8 judicatus Italia ceſſerat; ſpes reſtituendi 9
nulla erat. Non ſolum ejus inimici, qui tum
erant potentiſſimi & plurimi, ſed etiam amici
adverſariis ejus ſe dabant 10, & in eo lædendo
ſe aliquam conſecuturos ſperabant commodi-
tatem 11: ejus familiares inſequebantur 12 uxo-
rem 13 Fulviam omnibus rebus ſpoliare cupie-
bant 14, liberos etiam extinguere 15 parabant.
At-

1 In Gallia Ciſalpina, ubi Antonius obſedit Brutum liberatum per Conſules Panſam & Hirtium. v. Liv. Epit. 119. Flor. 4,4. Vellej. 2,61. 2 Non ſatis laudem. 3 Humana ſorte quodammodo ſuperior. 4 Quæ eſt præſenſio & ſcientia rerum futurarum. Sed hoc loco idem eſt, quod divinitas ſeu divina natura. 5 Ingenii illa rectitudo & dexteritas conſtantiaque judicii moderati cautique. 6 Id eſt, agitatur & in diſcrimen deducitur. 7 Dimovetur à propoſito animi. 8 Quem Cicero Philippicis orationibus illo tempore lacerare non deſtiterat. 9 Ab exſilio in patriam. 10 Applicabant ſe illis, in eorum partes concedebant. Sic *dare ſe legionibus* ap. Tac. A. 1,31,1. & ap. Ter. *dare & dedere ſe cui.* 11 Emolumentum, lucrum, quæſtum, alii *commendationem.* 12 Vexabant, aggrediebantur. 13 Nempe Antonii 14 Sed illa impotentis animi mulier, tantis injuriis irritata, eodem anno caput Ciceronis conſpuens atrocibus verbis mortuum, & linguam ex ore extractum acubus compunxit Dio 47. 15 E medio tollere, Sic Ter. Hec. 5,1,23. & paſſim Juſt. Tac. &c.

Atticus cum Ciceronis intima familiaritate 3
uteretur, amiciſſimus eſſet Bruto: non modo nihil iis indulſit [1] ad Antonium violandum [2], ſed e contrario familiares ejus ex urbe profugientes, quantum potuit, texit [3]: quibus rebus indiguerunt, adjuvit. P. vero Volumnio [4] ea [5] tri- 4
buit, ut plura a parente proficiſci [6] non potuerint. Ipſi autem Fulviæ cum litibus diſtineretur [7], magniſque terroribus [8] vexaretur [9], tanta diligentia officium ſuum præſtitit, ut nullum illa ſtiterit vadimonium [10] ſine Attico, hic ſponſor omnium rerum fuerit [11]. Quin etiam, 5
cum illa fundum [12] ſecunda fortuna [13] emiſſet in diem [14], neque poſt calamitatem verſuram facere [15] potuiſſet: ille ſe interpoſuit [16], pecu-

1 Hoc ſenſu Tac. A. 1, 9, 4. *Auguſtum*, ait, *multa Antonio, multa Lepido conceſſiſſe.* 2 Lædendum injuria afficiendum. 3 Tutatus eſt, defendit. 4 Præfecto fabrum. v. Cic. ad fam. 7. Epiſt. ult. quæ ad eum directa, cum not. Manutii. 5 Pro, *talia ac tanta.* v. Th. Linacr. l. 2. cujus exemplum tamen ex Virg. Æn. 1. *non ea vis animi*, rejectum à Scaligero de cauſ. lat. 6. c. ult. 6 Conferri in eum ex benevolentia & officioſè. 7 Impediretur ac diſtraheretur. 8 Periculis ac inimicis in judicio & alibi objectis. 9 Grave hoc verbum eſt, nam qui fertur & raptatur, huc atque illuc diſtràhitur, is vexari propriè dicitur, ait Gell. 2, 6. add. Macr. Saturn. 6, 7. 10 Ut nunquam datis vadibus comparuerit in judicio. v. 20, 2, 4. 11 Atticus ubique fidem ſuam interpoſuit. 12 Agrum, qui fundus dicitur, quod familiæ ſit fundamentum, vel quod plurima fundat. 13 Cum adhuc floreret. 14 Ut ſolveret certo tempore. 15 Pecuniam mutuò accipere; v. ſupra c. 2, 4. 16 Ope ſua intervenit.

cuniamque ſine fœnore [1], ſineque ulla ſtipulatione [2] ei credidit [3], maximum exiſtimans quæſtum: memorem gratumque cognoſci [4]; ſimulque aperire, ſe non fortunæ, ſed hominibus
6 ſolere eſſe amicum [5]. Quæ cum faciebat, nemo eum temporis cauſa facere [6] poterat exiſtimare. Nemini enim in opinionem ve-
7 niebat [7], Antonium rerum potiturum [8]. Sed ſenſim is a nonnullis optimatibus reprehendebatur [9], quod parum odiſſe malos cives [10] videretur.

X. Ille autem ſui judicii [11], potius quid ſe facere par [12] eſſet, intuebatur, quam quid alii laudaturi ſo-

---

1 Sine uſura, ut ſolitus in adoleſcentia Athenis c. 2, 4. 2 Solenni promiſſione, vinculo omnium obligationum adſtringendarum, ut ait Briſſon. lib. 6. form. 3 Mutuo dedit. 4 In maximo deputabat lucro, quod oſteadere diceret, fortunam non immutaſſe animum ſuum erga Antonium. 5 Se amicitiam colere non fortunæ & utilitatis gratia, ſed amoris ergo & honeſtatis. *Cæteri libentius cum fortuna noſtra quam nobiſcum loquuntur &c.* Tac. H. 1, 15, 7. *Quo ſe fortuna, eodem etiam favor hominum inclinat.* Juſt. 5, 1, 11. 6 Eum ſervire fortunæ & temporibus, & expectare ab Antonio remunerationem. 7 Nemo opinari eo tempore aut credere poterat. 8 Scil. Faſtigio, id eſt dominatione principatus Romani oligarchica. 9 Ei clanculum vitio vertebatur a Cicerone, Bruto aliisque Aatonii inimicis. 10 Qualis eſſet Antonius. 11 Sc. homo. *αὐτογνώμων* in bonam partem; qui ſuo potiſſimum judicio ſibi ſtandum ea temporum perturbatione intelligeret. Sic Suet. Tib. 18. *arbitrii ſui, contentusque ſe uno.* poſſis etiam *quid ſui judicii* combinare, ut ſenſus ſit, eum magis attendiſſe, quid conſcientiæ ſuæ ſit, quam, quid alii judicent. 12 Æquum & juſtum.

forent. Converſa ſubito fortuna eſt 1. Ut 2
Antonius rediit in Italiam, nemo non 3 magno
in periculo Atticum futurum putarat, propter
intimam familiaritatem Ciceronis & Bruti 4.
Itaque ad adventum imperatorum 5 de foro 2
deceſſerat 6, timens proſcriptionem 7: late-
batque apud P. Volumnium, cui, ut oſtendimus
paullo ante 8, opem tulerat: tanta varietas 9
iis temporibus fuit fortunæ, ut modo hi, modo
illi 10 in ſummo eſſent aut faſtigio 11, aut peri-
culo. Habebatque ſecum Q. Gellium Canium,
æqualem, ſimillimumque ſui 12. Hoc quoque 3
ſit Attici bonitatis 13 exemplum, quod cum
eo, quem puerum in ludo 14 cognoverat 15,
adeo

---

1 Rerum ſtatus commutatus eſt. 2 Pro *poſtquam.* 3 Id eſt, *quilibet.* 4 Id eſt, *cum Cicerone & Bruto.* 5 Ubi advenerunt Imperatores Auguſtus, Lepidus & Antonius, qui triumviri imperium Romanum inter ſe diviſerant. 6 Publico abſtinebat & luce fori; civilis actus lucem latendi cauſa declinabat. conf. 24, 1, 1. 7 Quam a Sulla inventam imitatus eſt Antonius. v. Liv. Epit. 120. Flor. 4, 6, 3. ſ. Vellej. 2, 66, 1. Crudeli hoc flagitio civium optimorum bona haſtæ ſubjecta, capita libidini & ſuppliciis publice expoſita ad promiſcuas neces deſtinabantur, ut illis remotis ſecuriori dominatu uterentur Tyranni. 8 Nempe c. 9, 4. 9 In permutandis rerum eventibus. 10 Tanquam calculi, ut eleganter Polyb. 5, p. 374. 11 Dignitate & honore. 12 Ætate & moribus ſibi ſimilem. 13 Bonitas hic vocatur morum facilitas τὸ ἠθικὸν καὶ εὐόμιλον, quos Porphyrogeniti characteres Ulyſſi tribuunt. 14 Proprie omnia exercitiis militaribus deſtinata loca Græci *Gymnaſia,* Latini *ludos* vocabant, quæ nomina poſtea etiam ad literas & Philoſophorum ſcholas translata. 15 Initium familiaritatis fuerat in Schola conf. c. 5, 3.

adeo conjunctè 1 vixit, ut ad extremam æta-
4 tem amicitia eorum creverit 2. Antonius au-
tem etſi tanto odio ferebatur in Ciceronem, ut
non ſolum ei, ſed omnibus etiam ejus ami-
cis eſſet inimicus, eosque vellet proſcribere 3:
multis hortantibus tamen Attici memor fuit
officii 4, & ei, cum requiſiſſet, ubinam eſſet 5, ſua
manu ſcripſit, *ne timeret, ſtatimque* 6 *ad ſe veni-
ret. Se eum, & Gellium Canium de proſcripto-*
5 *rum* 7 *numero exemiſſe* 8. Ac, ne quod in peri-
culum incideret 9, quod noctu fiebat 10, præſi-
dium ei miſit. Sic Atticus in ſummo timore 11
non ſolum ſibi, ſed etiam ei 12, quem cariſſimum
habebat 13, præſidio fuit 14. Neque enim ſuæ
ſolum a quoquam auxilium petiit ſalutis, ſed
conjunctim 15: ut apparerent, nullam ſejunctam
ſibi

1 Amicè, familiariter. 2 *Amicitia incepta à parvis cum ætate accrevit ſimul.* Ter. And. 3,3,8. 3 Graviter invehitur in eum ob Ciceronem proſcriptum Vell. 2, 66, 3. ſqq. 4 Benevolentiæ præſtitæ erga ſe & uxorem. 5 Cum adhibuiſſet induſtriam circa reſciſcendum ſtatum fortunamque ejus. 6 Id eſt, *& ut ſtatim &c.* 7 Damnatorum. 8 In proſcriptorum numerum non retuliſſet, uti loquitur noſter c. 12,4. 9 Ne jugularetur in via, quemadmodum id aliis proſcriptis accidiſſe ait Flor. 3,21,25. f. & C. Cæſar in Salluſt. B. Cat. c. 51. Idem factitatum in funeſtis nuptiis Pariſienſibus, de quibus Thuanus l. 52. 10 Noctu accerſebatur ad eum. 11 In periculo, in calamitate. Effectus ponitur pro cauſa. 12 Q. Gellio. 13 Inter cariſſimos ponebat. 14 Eum ſimul tutatus eſt. 15 Scil. rogavit Antonium, ut tum ſibi, tùm Canio parceret, ſe cum amico eandem fortunam velle pati.

ſibi ab eo velle eſſe fortunam 1. Quod ſi guber- 6
nator 2 præcipua laude fertur 3, qui navem ex hieme 4 marique ſcopuloſo 5 ſervat 6: cur non ſingularis ejus exiſtimetur prudentia, qui ex tot tamque gravibus procellis civilibus 7, ad incolumitatem pervenit 8 ?

Quibus ex malis ut ſe emerſit 9, nihil aliud XI.
egit 10, quam ut plurimis, quibus rebus poſſet, eſſet auxilio. Cum proſcriptos præmiis 11 imperatorum vulgus conquireret 12, nemo in Epirum 13 venit, cui res ulla defuerit. Nemini non 14 ibi perpetuo manendi poteſtas facta
eſt 15. Quin etiam poſt prœlium Philippenſe 16, 2
in-

---

1 Se ſolum ſalvum manere nolle, ſed velle, ut utrique idem eveniat. 2 Navis rector ſeu moderator. v. ſupra 12, 4, 2. 3 Celebratur. 4 Id eſt, ex tempeſtate, ex mari turbato. v. Serv. ad illud Virg. Æn. 1, 129. *Emiſſamque hiemem ſenſit Neptunus.* Similis Allegoria apud Sen. Conſol. ad Marc. c. 6. & Plin. Epiſt. 9, 26 5 Periculoſo ob ſaxa & ſcopulos. 6 Conſervat, eripit, in portum defert. 7 Supra fluctibus hæc bella hasque diſcordias comparat c. 6, 1. 8 E periculo ſervatur illæſus. 9 Sic Ter. And. 3, 3, 30. *ex malis emergere*, & Eun. 3, 5, 7. *unde emergam.* Quanquam ergo *ipſe* pro *ſe* legi queat convenientius, tamen alia ejusdem generis exempla v. apud Voſſ. de Analog. 3, 4. C. Barth. Adv. 49, 13. In eundem modum Ruf. Feſt. Avienus in deſcript. orb. terr. *qua lux ſe rurſus eoæ mergit pelago.* 10 Elegans periphraſis ſtudii maximi. 11 Scil. propoſitis. Nam Triumviri magnam auri copiam illis promiſerant, qui vel vivos vel mortuos afferrent. 12 Per inquiſitores & inquiſitionem acerrimam. 13 Ubi prædia habebat Atticus. 14 Id eſt, cuilibet. 15 Facultas eſt data, licuit. 16 Sic dicitur, quod apud urbem Philippos cum M. Bruto Caſſioque commiſſum eſt. v. Vellej 2, 70, 1. Flor. 4, 7. *Philippi* urbs Macedoniæ in Thraciæ finibus.

interitumque C. Caſſii & M. Bruti, L. Julium
Mocillam prætorium [1], & ejus filium, Aulum-
que Torquatum, ceteroſque pari fortuna per-
culſos [2], inſtituerit tueri [3]: atque ex Epiro his
3 omnia Samothraciam [4] ſupportari [5] juſſerit.
Difficile enim eſt omnia perſequi, & non neceſ-
ſaria [6]. Illud unum [7] intelligi volumus: illius
liberalitatem, neque temporariam [8], neque
4 callidam [9] fuiſſe. Id ex ipſis rebus ac tempo-
ribus judicari poteſt: quod non florentibus [10]
ſe venditavit [11], ſed afflictis ſemper ſuccurrit [12].
Qui quidem Serviliam, Bruti matrem, non
minus poſt mortem ejus [13], quam florentem [14]
coluerit. Sic liberalitate utens, nullas inimi-
citias geſſit [15]: quod neque lædebat quem-
quam, neque ſi quam injuriam acceperat, ma-
lebat ulciſci, quam obliviſci [16]. Idem im-
mor-

1 Qui præturam geſſerat. 2 Qui eandem calamitatem & adverſum eventum patiebantur. 3 Defendendos ſuſceperit. 4 In inſulam maris Ægæi Thraciæ adjacentem, in quam proſcripti ſe contulerant. 5 Neceſſaria transmitti & advehi. 6 Id eſt levia. 7 Præcipuum. 8 Temporis & ſpei cauſa uſurpatam, conf. c. 9, 6. Sic *temporaria amicitia* Sen. Ep. 9. *temporaria ingenia* Curt. 4, 5, 11. v. Bœcl. ad Vellej. 2,21,2. 9 Inſidiatricem, captatricem. 10 Viventibus adhuc feliciter, ſtantibus ſuo faſtigio. conf. Tac A. 4,68,5. 11 Cum oſtentatione & jactantia prompti animi operam neque obtulit, neque præſtitit, neque ingeſſit. 12 Suppetias illis tulit. eos juvit. Sic *miſeris ſuccurrere.* Virg. Æn. 1, 634. 13 Scil. filii Bruti. 14 Felicem cum Brutus adhuc ſuperſtes eſſet. 15 Exercuit. 16 Talis oblivio injuriarum tribuitur Epaminondæ 15, 7, 1. conf. 18, 6, 2.

mortali 1 memoria præcepta 2 retinebat bene-
ficia: quæ autem ipſe tribuerat 3, tamdiu me-
minerat, quoad ille gratus erat, qui accepe-
rat 4. Itaque hic fecit, ut vere dictum vi- 6
deatur: *Sui cuique mores fingunt fortu-
nam.* Neque tamen prius ille fortunam, quam
ſe ipſe finxit 6: qui cavit, ne qua in re jure
plecteretur 7.

His igitur rebus effecit, ut M. Vipſanius XII.
Agrippa 8, intima familiaritate conjunctus
adoleſcenti Cæſari 9, cum propter ſuam gra-
tiam & Cæſaris potentiam, nullius conditio-
nis 10 non haberet poteſtatem 11, priſtinum
ejus

---

1 Diligenti, perpetua. 2 Ante accepta. Sic Curt. 9, 6, 2. &c. alii *percepta.* 3 Scil. beneficia; i. e. cum ipſe aliis benefeciſſet. 4 Id eſt, quam diu gratus deprædicabat; ſi quis foret ingratus, neque recordabatur, neque offendebatur. 5 In loco parallelo 25, 19, 1. eſt *conciliant.* Sumtum eſt proverbium ex Plaut. Trinum. 2, 2, 84. *Sapiens ipſe fingit fortunam ſibi.* Quo & reſpexit Cic. Paradoxo 5. Pertinet huc illud Appii in Salluſt. 1. de rep. ordin. *Fabrum eſſe ſuæ quemque fortunæ*, & Colum 1. 3. *Dementis eſt ipſum ſibi malam facere fortunam.* conf. Eraſmi Chil. 2, 4, 30. 6 Non tam ſollicitus fuit de fortuna ſua efformanda, quam de rectitudine officiorum vitæ, artis vocabulum venuſte ad vivendi habitum & mores transfertur. 7 Pœnas daret erroris admiſſi; reprehenderetur ob neglectum officium. 8 Quem laudat Vellej. 2, 79. 1. & Tacitus paſſim. 9 Scil. Octaviano Auguſto, cujus *magnus* fuit *adjutor ad gubernandam fortunam*, ut vocat Vell. 2, 127. 1. Cujus & poſtea filiam Juliam duxit. Ibid. c. 96, 1. 10 Matrimonii. ita dicimus: filiæ conditionem quærere, impetrare. conf. Curt. 4, 11, 13. Juſt. 11, 7, 8. 11 Cum ejus matrimonium & affinitas ubique fuiſſet optata.

ejus diligeret adfinitatem [1], præoptaretque [2] equitis Romani filiam [3] generoſarum nuptiis [4].
2 Atque harum nuptiarum conciliator [5] fuit (non eſt enim celandum) M. Antonius triumvir reipubl. conſtituendæ [6]: cujus gratia [7] cum augere poſſeſſiones [8] poſſet ſuas, tantum abfuit a cupiditate pecuniæ [9], ut nulla in re uſus ſit ea [10], niſi in deprecandis amicorum aut
3 periculis, aut incommodis [11]. Quod quidem ſub ipſa proſcriptione perilluſtre fuit [12]. Nam cum L. Saufeji [13], equitis Romani, æqualis ſui, qui cum eo complures annos ſtudio ductus [14] philoſophiæ [15] habitabat, habebatque in Italia pretioſas poſſeſſiones, triumviri [16] bona vendidiſſent, conſuetudine ea, qua tum res gerebantur [17]: Attici labore atque induſtria factum, ut

1 Eum eligeret ſocerum. 2 Optaret hanc præ aliis generoſis & præ nuptiis cum illis. 3 Atticam. Cic. ad Att. 6, 5. Articulam vocat; de affectu in eam Attici v. Ibid. 7, 2. & 5, 19. 4 Nobilium fæminarum conjugio. 5 Auctor, pararius, προξενητής. 6 Quæ bello civili collapſa erat. Hoc ſpecioſo titulo & prætextu pio dominationis conſilia tegebant Octavius, Antonius, Lepidus. conf. Liv. Epit. 120. Suet. Aug. c. 27. Flor. 4, 6, 3. 7 Favore, tanti viri. 8 Agros, fundos, divitias. 9 Usque adeo avarus non fuit. 10 Gratia Antonii. 11 Ne amicos affligerent incommoda, i. e. adverſa. 12 Clariſſime apparuit ipſis proſcriptionis temporibus. 13 Cujus ſæpe apud Cic. ad Att. mentio. 14 Motus, detentus; propter ſtudia philoſophica. 15 Lambinus de ſuo inſerit *Athenis*. 16 Iidem, quos nominavi. 17 Hos dicit mores fuiſſe ſeculi, ut hac veluti excuſatione mitigetur tyrannis ac vis dominationis, ad quam multo clarius omnia referri poterant.

ut eodem nuntio Sauſejus fieret certior, ſe patrimonium 1 amiſiſſe & recuperaſſe 2. Idem 4
L. Julium Calidum 3, quem poſt Lucretii Catullique 4 mortem, multo elegantiſſimum poetam noſtram tuliſſe ætatem 5 vere videor poſſe contendere 6, neque minus virum bonum, optimisque artibus 7 eruditum poſt proſcriptionem 8 equitum, propter magnas ejus Africanas 9 poſſeſſiones, in proſcriptorum numerum a P. Volumnio, præfecto fabrum Antonii 10, abſentem relatum, expedivit 11. Quod in præſenti 12 utrum ei laborioſius 13, an glorioſius fuerit 14, difficile fuit judicare: quod in eorum periculis, non ſecus abſentes, quam præſentes amicos Attico eſſe curæ 15 cognitum eſt.

Ne-

1 Poſſeſſiones a patre acceptas. 2 Recepiſſe. 3 Voſſius de Poet. Lat. cum aliis *Calidium* vocat. Sed quoniam hoc nomen gentis eſt, cum gentilitio nomine *Julii* male jungitur. 4 Judicium Ciceronis ad Quint. 2, 11. de Lucretio examinat & Nepotis laudat Barth. Adv. 38, 7. Vixit hoc ævo & C. Calvus, cujus & Catulli in Jul. Cæſarem mordaces verſus citat Suet. Cæſ. c. 49. & 73. 5 Vixiſſe noſtris temporibus. 6 Affirmare; formula eſt aſſeverationis cum modeſtia ſtabiliendæ. 7 Rectiſſimis atque honeſtiſſimis ſtudiis rationis & officii, quæ Cic. vocat de invent. 1, 1. 8 Vid. c. 10, 2. 9 Quæ habuit Poeta in Africa. 10 Qui ab Antonio fabris, quibus in bello opus, quique machinas faciunt, ut curator operisque exactor præpoſitus fuit v. Lipſ. Poliorcet. 3, 6. Gell. 10, 18. Juſt. 5. 2, 5. cum not. Bernegg. & Harduin. ad Plin. 36, 6. 11 Proſcriptorum numero eximendum curavit. 12 Tum temporis. 13 Difficilius factu. v. Savar. ad Sidon. Ep. 3, 9. 14 An ipſi majorem attulerit gloriam. 15 Id eſt, Atticum pro ſalute omnium amicorum vigilaſſe.

XIII Neque vero minus ille vir, bonus paterfamilias habitus eſt, quam civis 1. Nam cum eſſet pecunioſus 2, nemo illo minus fuit emax 3, minus ædificator 4. Neque tamen non inprimis bene habitavit 5, omnibusque optimis rebus
2 uſus eſt 6. Nam domum habuit in colle Quirinali 7 Tamphilanam 8, ab avunculo 9 hereditate relictam: cujus amœnitas non ædificio 10, ſed ſilva 11 conſtabat. Ipſum enim tectum antiquitus conſtitutum 12, plus ſalis 13 quam ſumtus habebat 14: in quo nihil commutavit, niſi quid vetuſtate coactus eſt 15. Unius eſt familia 16, ſi

1 Talis ſupra Iphicrates 11,3,2. 2 Dives, locuples. 3 Emendi ſtudio ductus. *Patrem familias*, inquit Cato, *vendacem, non emacem eſſe oportet.* Cic. in Paradox. *Non eſſe emacem, vectigal eſt.* 4 Id eſt, modicus fuit ædificationibus, ut de Tiberio Tac. A.6,45,2. parcus in ædificando, ut de Trajano Plin. Paneg. c.51. conf. Flor.1,8.4. Columell. 1,4. De nimio ædificandi ſtudio inter Romanos v. Cic. off.1,39. Sen. Epiſt. 86.90.100. Horat. od.2,15,1 &c. 5 Commodam habitationem habuit. 6 In familiari ſcil. vita cultuque. 7 Ubi templum Quirini erat. Colles, unde Roma ſepticollis dicta ſunt VII. Palatinus, Capitolinus ſ. Tarpejus, Aventinus, Exquilinus, Cælius, Viminalis & Quirinalis. Cicero ad Att.12,45. vicinum Cæſarem vocat, ob ſtatuam ejus in Quirinali templo poſitam. 8 à Tamphilo quodam Romano ſic appellatam. Sic Lucullani horti & villa fuerunt in ore, quum diu Lucullo mortuo dominium eorum tranſiiſſet. 9 Q. Cæcilio, de quo ſupra 9,5,1. 10 Structura & forma. 11 Proxima. 12 Ædificatum more vetuſto. *Tectura* pro tota domo Synecdochicè ſumitur. 13 Id eſt, plus gratiæ ob antiquitatis laudem. 14 Ædificatur ejus extra modum ſumtu & magnificentia non prodierat. 15 Ut ſc. repararet, & ut fartum & tectum conſervaret. 16 Accipitur pro œconomia & re familiari.

ſi utilitate 1 judicandum eſt, optima: ſi forma 2, vix mediocri: Namque in ea erant pueri literatiſſimi 3, anagnoſtæ optimi 4, & plurimi librarii 5, ut ne pediſequus 6 quidem quisquam eſſet, qui non utrumque horum pulchre 7 poſſet. Pari modo artifices ceteri 8, quos cultus domeſti- 4
cus 9 deſiderat, apprime boni 10, neque tamen horum quemquam, niſi domi natum 11, domique factum 12 habuit: quod eſt ſignum non ſolum continentiæ 13, ſed etiam diligentiæ 14. Nam & non intemperanter 15 concupiſcere, quod a plurimis videas 16, continentis debet duci; & potius diligentia, quam pretio, parare 17, non me-

1 Secundum utilitatem. 2 Specie externa ſi judicandum eſt. 3 Non tantum mediocriter docti, ſed omni literarum & hiſtoriarum cognitione inſtructiſſimi. nam eruditi etiam mancipia erudita habere ſtudebant. 4 Lectores. quorum officium erat, tam in ſeriis ſtudiis, quàm inter epulas librum aliquem prælegere. v. Pignor. de ſervis & Meurſ. auctor Philog. c.4. conf. Plin. Epiſt.3,5. 5 Servi in deſcribendis & curandis libris adhibiti. v Pignor. l. c. 6 Infimus ſervorum. 7 Id eſt, promptè obire vel anagnoſtæ vel librarii munera. 8 Quorum ad voluptatem & lucrum locata opera, ut gladiatores, agitatores, funambuli, palæſtritæ, piſtores, cælatores &c. v. Pignor. 9 Usque familiæ. 10 Scil, erant. 11 Indigenam, non peregrinum. 12 In patria educatum & inſtitutum, non apud exteros. *facere* ſignificat hic inſtruere, efformare in moribus. 13 Qua averſatus eſt perverſos mores & luxum. 14 Quam domi impendit. 15 Vehementius. 16 Scil. fieri, 17 Potius manu acquirere quam emere.

5 mediocris eſt induſtriæ 1. Elegans 2, non magnificus 3, ſplendidus 4, non ſumtuoſus 5: omni diligentia munditiem 6 non adfluentiam 7 adfectabat 8. Supellex modica, non multa 9, ut in
6 neutram partem conſpici 10 poſſet. Nec hoc præteribo, quamquam nonnullis leve viſum iri putem. Cum imprimis lautus 11 eſſet eques Rom. & non parum liberaliter 12 domum ſuam omnium ordinum homines 13 invitaret, ſcimus non amplius, quam terna millia æris 14, peræque 15 in ſingulos menſes, ex ephemeride 16 eum

1 Pro eximia & ſingulari habetur induſtria. 2 Accurata hic fit oppoſitio inter cultum domeſticum vel cum modo & neceſſario decore. vel cum inutili ſumtu & nimio ſplendore diſpenſatum. *Elegans* eſt ornatus, politus, liberalis. 3 In rebus magnis conſpicuus. 4 Clarus, nitidus, decorus, ſed absque profuſione. Ita vox à Vell. 2,105,3. accipitur. 5 Libenter faciens ſumtus, prodigus. 6 Puritatem, lautitiam. 7 Copiam, abundantiam, luxum. Ita ex MSS. multi reſtituunt vulgare illud *non adfluentem*. 8 Sectabatur. 9 Nimia, ſuperflua. 10 Neque defectus neque exceſſus nomine notari. Sic de domo ſua Ovid Triſt. 2, 113. *Et neque divitiis, nec paupertate notanda eſt; unde ſit in neutrum conſpiciendus eques.* 11 Elegans ac dives. 12 Id eſt, ſatis liberaliter. 13 Summos, infimos. 14 Si auctore Varrone æs pro aſſibus ſumas, ſunt triginta Scutati. Si omiſſo ære ſubaudiatur nummum, ut ſint 90. Scutati, veriſimilior ſumma eſt Manutio, alii non *tria*, ſed *tricena* mallent. conf. Gronov. pec. vet. 3,9. & Lipſ. admirand. 4,9. 15 Vulgò vix nota particula, qua Cicero ſæpè utitur pro *æqualiter* vel *eodem modo*, ut vulgò loquuntur. 16 Ephemeris latinè diurnum ſeu diarium, libellus ſeu commentarius diurnus, in quem acceptum & expenſum cujusque diei & alia acta referri poſſunt. conf. Cic. pro Quint. c.18. Suet. Aug. 64. cum not. Caſaub. Aſc. Pædianus ad 3. Verr. &c.

eum expenſum ſumtu ferre 1 ſolitum. Atque 7
hoc non auditum, ſed cognitum prædicamus. Sæpe enim propter familiaritatem, domeſticis rebus interfuimus 2.

Nemo in convivio ejus aliud acroama 3 au- XIV
divit, quam anagnoſten 4: quod nos quidem jucundiſſimum arbitramur. Neque unquam ſine aliqua lectione 5 apud eum cœnatum eſt 6: ut non minus animo, quam ventre convivæ delectarentur 7. Namque eos vocabat 8, quorum
mortes a ſuis non abhorrerent 9. Cum tanta 2
pecuniæ facta eſſet acceſſio 10, nihil de quotidiano cultu mutavit 11, nihil de vitæ conſuetudine 12: tantaque uſus eſt moderatione 13, ut neque

1 Referre in rationes eorum, quæ erogaret & expenderet; expenſos ſumtus in commentarium ſcribere. 2 Hæc ideò addit autor, quia *pluris eſt oculatus teſtis unus quam auriti decem.* Plut. in Truc. 2,6,8. 3 Id quod in cœna aures & animos delectat, ut Symphoniaci, tibicines, hiſtriones &c. Ita Cic. in Verr. 6. c. 22. pro Arch. c. 9. Suet. Aug. c. 74. & Veſp. c. 19. Plin. Epiſt. 6,31. adde 1,15. & 9,36. Macrob. Sat. 2,4 Muret. Var. Lect. 6,15. 4 Lectorem. v. paulo ante c. 13. 3. 5 Alicujus libri vel autoris. Hinc Juvenal. Sat. 2. *Noſtra dabunt alios hodie convivia ludos, Conditor Iliados cantabitur &c.* 6 Loquitur de veſpertino convivio, quia veſperi maximè convivabantur veteres, 7 Hinc Plutarchi quæſtiones Sympoſiacæ. conf. Meurſ. Auctar. Phil. c. 4. 8 Scil. ad convivium. *Vocare* proprium in hac re verbum. v. Jani Guilielmi Veriſimil. 1,18. Taubm. ad Plaut. Men. 3, 8,11. ac Stilic. 1,3,29. 9 Quærebat ſui ſimiles. 10 Ex hæreditate avunculi c. 5,2. 11 Similia de Ageſilao v. 17,7,3. ſ. 12 Inſtituto. Sic Ter. Heav. 2,3, 42 *quotidianæ vitæ conſuetudinem.* Idem Adelph. 5,3,34. reponit Guyetus, 13 In omni cultu ſcil.

que in ſeſtertio vicies [1] quod a patre acceperat, parum ſe ſplendide geſſerit [2]: neque in ſeſtertio centies [3] affluentius [4] vixerit, quam inſtituerat, parique faſtigio ſteterit [5] in utraque fortuna [6].

3 Nullos habuit hortos, nullam ſuburbanam, aut maritimam, ſumtuoſam villam [7]; neque in Italia, præter Ardeatinum & Numentanum [8], ruſticum prædium: omniſque ejus pecuniæ reditus conſtabat [9] in Epiroticis [10] & urbanis [11] poſſeſſionibus. Ex quo cognoſci poteſt, eum uſum pecuniæ non magnitudine, ſed ratione metiri ſolitum [12].

XV. Mendacium neque dicebat, neque pati poterat [13]. Itaque ejus comitas non ſine ſeveritate erat, neque gravitas ſine facilitate [14]: ut dif-

1 Scil. *centena millia continente.* quæ ſumma dicitur facere 60000. Scutatos, ſive 50000. Philippicos, vel ut Budæus vult, aureos. conf. c. 5, 2. 2 Fuerit ſordidus. 3 De eadem ſumma dictum eſt c. 5, 2. 4 Copioſus, majori cum profuſione. 5 Eundem vitæ modum ſervarit. 6 Non fractus adverſa, non elatus ſecunda. 7 Quoniam iſtiusmodi rebus pecunia perit. Talem Villam deſcribit Plin. Epiſt. 2, 17. & Salluſt. Cat. 12. vocat *villas in urbium modum ædificatas.* 8 Ardea & Numentum ſeu Numentum duo Latii oppida non procul ab urbe Roma. 9 Pro *conſiſtebat.* 10 Quas in Epiro habebat 11 Quas habebat in urbe, 12 *Fortunæ munerum non tam facultatem unquam & copiam extendendam putavit, quam & in utendo rationem & in carendo patientiam.* ut de ſe Cic. pro domo c. 58. 13 Conf. ſupra 15, 3, 1. & Gell. 11, 11. 14 Idem morum temperamentum in Attico laudat Cic. de leg. 3, 1. Ita facilitas cum ſeveritate jungitur ap. Tac. Agr. 9, 4. adde An. 2, 72, 3. & c. 50. 1. Vellej. 2, 116, 3.

difficile eſſet intellectu, utrum eum amici magis
vererentur 1, quam amarent. Quidquid roga-
batur, religioſe 2 promittebat : quod non libe-
ralis ſed levis 3 arbitrabatur, polliceri quod
præſtare non poſſet. Idem in nitendo 4 quod 2
ſemel admiſiſſet 5, tanta erat cura, ut non man-
datam ſed ſuam rem videretur agere 6. Nun-
quam ſuſcepti negotii 7 eum pertæſum eſt.
Suam enim exiſtimationem in ea re agi 8 puta-
bat : qua nihil habebat carius. Quo fiebat, ut 3
omnia M. & Q. Ciceronum, Catonis 9, Hor-
tenſii, Auli Torquati 10, multorum præterea
equitum Rom. negotia procuraret 11. Ex quo
judicari poterat, non inertia ſed judicio fugiſſe
12 reipubl. procurationem.

Humanitatis vero nullum adferre majus te- XVI
ſtimonium 13 poſſum, quam quod adoleſcens
idem

1 Revererentur, venerarentur. conſ. c. 5, 1. 2 Magna & certa fide. 3 Scil. eſſe. Levitas eſt promittentis aliquid non tam facilitate officii, quam temeritate linguæ. Exemplum Philippi apud Juſt. 9, 8, 8. Perſei apud Liv. 42. 5, conſ. Ter. Andr. 4, 1, 5. ſqq. & Heav. 4, 5, 33. Lipſ. Pol. 2, 14. 4 In annitendo, ut faceret; cum aliquid conaretur. 5 Agendum ſuſcepiſſet. alii *annuiſſet*. 6 Procurare, ſuſcepiſſe. 7 Cum cœpiſſet rem mandatam efficere. 8 Verti, verſari. 9 Alii *Marci Catonis*, nempe minoris illius, qui deſcribitur ap. Vellej. 2, 35, 2. leviſſima mutatione Rutgerſius: *Catonis*, *Marii &c.* Nam C. Marium filium inter intimos Attici fuiſſe conſtat c. 1, 4. 10 Ad quem Ciceronis epiſtolæ exſtant lib. 6. Alius eſt L. Torquatus, de quo c. 1, 4. 11 Ut adminiſtraret, quæ ipſi ac illis demandabantur. 12 Eum certas ob cauſas abſtinuiſſe honoribus, vid. ſupra c. 6, 2. 13 Argumentum, indicium.

idem ſeni Sullæ fuerit incundiſſimus [1], ſenex adoleſcenti M. Bruto [2]: cum æqualibus autem ſuis, Q. Hortenſio & M. Cicerone, ſic vixerit [3], ut judicari difficile ſit, cui ætati [4] fuerit aptiſ-
2 ſimus. Quanquam eum præcipue dixit Cicero, ut ne frater quidem ei Quintus carior fuerit
3 aut familiarior [5]. Ei rei ſunt indicio [6], præter eos libros, in quibus de eo facit mentionem [7], qui in vulgus jam ſunt editi [8], ſexdecim volumina epiſtolarum [9], ab conſulatu ejus [10] usque ad extremum tempus [11], ad Atticum miſſarum: quæ [12] qui legat, non multum deſideret hiſto-[illegible] contextam [13] illorum temporum [14].
4 Sic enim omnia de ſtudiis [15] principum [16], vitiis ducum, mutationibus reipubl. perſcripta ſunt,

1 In convictu ſcil. v. ſupra c. 4, 1. 2 De quo paulo ante c. 8, 2. 3 Converſatus ſit. 4 Quibus hominibus omnis ætatis. 5 Cicero tamen ipſe aliter non potuit, quam ut ſecundas illi a fratre in amando tribuerit, Ep. ad Att. 1, 17. 6 Pro ejus rei ſunt. l. præbent indicium. 7 Inprimis in tribus libris de Legibus, in quibus eum inducit colloquentem. 8 Publicati. Sic Tac. A. 15, 63, 4. 9 *Hæ nomen Attici perire non ſinunt: nihil illi profuiſſet gener Agrippa, & Tiberius progener, & Druſus Cæſar pronepos: Inter tam magna nomina taceretur niſi Cicero illum applicuiſſet.* Sen. Epiſt. 21. 10 Quanquam IX. priores Epiſt. lib. 1. ante conſulatum ſcriptæ fuerint. Cæterum notetur ab ante C. Sic Liv. 26, 13. *ab cruciatu.* Id. 23, 1. *ab cedentibus* (edit. Gronov.) 11 Scil. vitæ. 12 Volumina, quorum ſane ingens hic extlat commendatio. 13 Hiſtorice conſcriptam. 14 Propter res ſparſim in Epiſtolis memoratas. 15 Voluntate, conatibus, inclinationibus. 16 Optimatum, aut ipſius Pompeji & Cæſaris.

ſunt 1, ut nihil in iis non appareat 2: & facile exiſtimari poſſit, prudentiam 3 quodammodo eſſe divinationem 4. Non enim Cicero ea ſolum, quæ vivo ſe acciderunt, futura prædixit 5: ſed etiam quæ nunc uſu veniunt 6, cecinit 7 ut vates.

De pietate 8 autem Attici quid plura com- XVII
memorem: cum hoc ipſum vere gloriantem audierim in funere matris ſuæ, quam extulit 9 annorum nonaginta, cum eſſet 10 ſeptem & ſexaginta, ſe nunquam cum matre in gratiam rediiſſe 11, nunquam cum ſorore fuiſſe in ſimultate 12, quam prope æqualem habebat. Quod 2
eſt ſignum, aut nullam unquam inter eos querimoniam 13 interceſſiſſe 14, aut hunc ea fuiſſe in ſuos indulgentia 15, ut quos amare deberet, iraſci eis nefas duceret 16. Neq; id fecit natura 17 3
ſo-

1 Sparſis ubique harum rerum narrationibus. 2 Ut ibi omnia inveniantur. 3 Veri ſcil. politici. 4 Quam & Attico tribuit noſter c. 9, 1. & Themiſtocli 2, 1, 4. 5 Ex obſervatis ſignis & cauſis naturalibus, ut de ſe ipſo teſtatur ad Fam. 6, 6. adde eundem Phil. 2 9 & 15. Item 5, 92. 6 Accidunt. 7 Vox propria de oraculis, vatibus, poetis. 8 Affectu in neceſſitudines. 9 Sepelivit. v. not. 3, 3, 2. 10 Ipſe Atticus. 11 Per Metonymiam conſequentis pro antecedente ſignificatur, eum cum matre vix ſſe fine controverſia ulla. Ita exprimit antiqua inſcriptio ap. Gruter. p. 795. 12 Non fuiſſe diſcordem. 13 Offenſiunculam & contentionem. 14 Accidiſſe, interveniſſe. 15 Eo affectu & facilitate ſignificanter iterum hæc vox uſurpatur & ſupra c. 1, 2. 16 Impium putaret. 17 Naturali ingenii propenſione.

ſolum, quanquam omnes ei paremus 1, ſed et-
iam doctrina. Nam & principum 2 philoſopho-
rum ita percepta habuit præcepta 3, ut iis ad vi-
tam agendam, non ad oſtentationem uteretur. 4.
XVIII. Moris etiam majorum ſummus 5 imitator
fuit, antiquitatisque amator 6: quam adeò di-
ligenter habuit cognitam 7, ut eam totam in eo
volumine expoſuerit, quo 8 magiſtratus or-
2 navit 9. Nulla enim lex, neque pax, neque
bellum, neque res illuſtris eſt populi Romani,
quæ non in eo 10 ſuo tempore 11 ſit notata 12: &
quod difficillimum fuit, ſic familiarum origi-
nem ſubtexuit 13, ut ex eo clarorum virorum
3 propagines 14 poſſimus cognoſcere. Fecit hoc
idem

1 Ingenio, quod natura dedit, ejusque ductui obſequimur. conf. Cic. de Sen, c. 2. & Senec. de vita beata c. 3. 2 Primariorum, præcipuorum. 3 Dogmata philoſophica & de virtutibus. 4 Multus in hoc argumento Seneca Ep. 8, 10, 14, 20, 88, 106. conf. Tac. A. 6, 33, 4. & 15, 45, 3. It H. 4, 5, 3. Gell. 13, 8. & 17, 19. ubi Epictetus ait, *pleroſque Philoſophos* eſſe *ἄνευ τοῦ πράττειν, μέχρι τοῦ λέγειν*. conf. & Fragm. Nep. 5, 1. 5 Diligentiſſimus. 6 Antiquarius, hiſtoriarum & rituum vetuſtorum cultor. 7 Scivit, tenuit. 8 S. l. ed. to. 9 Cohoneſtavit & honoravit elogiis. Sed quia *magiſtratus ornare* apud Liv. 42, 1. eſt rebus neceſſariis inſtruere nonnulli malunt *ordinavit*. i.e. digeſſit, diſpoſuit, ordine pertractavit. 10 Scil. volumine. 11 Secundum temporis ordinem, quo ſingula acciderunt. 12 Annotata, perſcripta. Annales intelligit. v. Voſſ. de Hiſt. Lat. 1, 11. *Annorum ſeptingentorum memoriam uno libro colligavit.* Cic orat. c. 34. 13 Cum induſtria addit. 14 *Propago* propriè eſt vitis ſurculus. Sed hic denotat ortum, ſtemma, genus, proſapiam, genealogiam.

idem ſeparatim in aliis libris, ut M. Bruti 1 ro-
gatu Juniam familiam a ſtirpe 2 ad hanc æta-
tem 3, ordine 4 enumeravit, notans, qui a quo
ortus 5, quos honores 6 quibusque temporibus
cepiſſet 7: pari modo Marcelli Claudii 8, de 4
Marcellorum 9. Scipionis Cornelii, & Fabii
Maximi, de Corneliorum, & Fabiorum, &
Æmiliorum quoque 10: quibus libris nihil
poteſt eſſe dulcius 11 iis, qui aliquam cupidita-
tem 12 habent notitiæ 13 clarorum virorum. At- 5
tigit quoque poëticen 14: credimus 15, ne ejus
expers eſſet ſuavitatis 16. Namque verſibus,
qui honore rerumque geſtarum amplitudine,
ceteros Romani populi præſtiterunt 17, expo-
ſuit: ita, ut ſub ſingulorum imaginibus 18, facta 6
magiſtratusque 19 eorum, non amplius quater-
nis quinisque verſibus 20 deſcripſerit. Quod vix
cre-

1 Qui erat ex familia Junia. 2 Ab origine & initio; à communi ſtipite. 3 Adeoque totam ejus genealogiam. 4 Juxta ſeriem. 5 Id eſt, cujusque genus. 6 Quisque ex ea familia cepiſſet. 7 Eosdem honores. 8 Scil. *rogatu*, quod repetendum ex antecedentibus. 9 Subaudi, *familia ſcripſit.* 10 Eadem Ellipſis. 11 Scil. cognitu. 12 Aliquod ſtudium. 13 Cognitionis de rebus eorum. 14 Aliquod operæ in illo ſtudio poſuit. 15 Pro, ut credimus, ut nos arbitramur. 16 Ne hoc ſtudii ſuaviſſimo genere careret. 17 Id eſt viros maximè illuſtres, Principes civitatis, uti mox vocat c. 19, 2. 18 Hinc Plin. 35, 2. *Imaginum amorem flagraſſe quondam, teſtes ſunt, & Atticus ille Ciceronis, edito de his volumine, & M. Varro &c.* 19 Honores & officia. 20 Epigrammatis. Ita vocantur carmina iſtiusmodi rotundiora.

credendum ſit, tantas res, tam breviter [1] potuiſ-
ſe declarari. Eſt etiam liber græce confectus,
de conſulatu Ciceronis [2]. Hactenus Attico vivo
edita hæc a nobis ſunt.

XIX. Nunc quoniam fortuna nos ſuperſtites ei
eſſe [3] voluit, reliqua [4] perſequemur: & quan-
tum poterimus, rerum exemplis [5] lectores do-
cebimus, ſicut ſupra ſignificavimus, ſuos cuique
mores plerumque conciliare [6] fortunam [7].
2 Namque hic contentus ordine equeſtri [8], quo
erat ortus, in adfinitatem pervenit imperato-
ris divi [9] Julii filii [10]: cum jam ante familia-
ritatem ejus eſſet conſecutus nulla alia re,
quam elegantia vitæ [11], qua ceteros ceperat [12]
principes civitatis [13], dignitate pari [14], fortuna
3 humiliore [15]. Tanta enim proſperitas Cæſa-
rem

1 Tam paucis verſibus veluti in compendio. 2 Ipſe Cic. ad Att. 2, 1. *commentarium conſulatus ſui græce ſcriptum* vocat. 3 Me ſupereſſe & ſupervivere. 4 Quæ ante & poſt mortem contigerunt. 5 In eo præcipua Hiſtoriæ Philoſophia conſiſtit, ut oſtendantur officiorum fontes, commemoratione actuum ex officio profectorum i. e. exemplorum moralium. 6 Fingere, efficere. v. ſupra c. 11, 6. 7 Vel proſperam vel adverſam. 8 Dignitate hujus ordinis. 9 Conſecrati per *ἀποθέωσιν*. Quæ cauſa fuerit hujus ritus, oſtendit Plin. Paneg. c. 11. 10 Nempe Imp. Octaviani Cæſaris Auguſti, qui filius Julii adoptivus fuit. 11 Univerſi moris condecentia. Sic ob elegantiam vitæ M. Servilium Tacitus A. 14, 19, 2. ob eleganter actam vitam Zenonem quendam Liv. 35, 31. commendant. 12 Sibi conciliaverat. 13 Pompejum, Ciceronem, Antonium. 14 Scil. exiſtentes. 15 Inferiore, quam quæ Auguſti fuit.

rem 1 eſt conſecuta 2, ut nihil ei non tribuerit
fortuna, quod cuiquam ante detulerit 3, &
conciliarit, quod civis Romanus quivit con-
ſequi 4. Nata eſt autem Attico neptis ex A- 4
grippa, cui virginem filiam collocarat 5. Hanc
6 Cæſar vix anniculam 7, Tiberio Claudio Ne-
roni, Druſilla 8 nato, privigno ſuo 9, deſpon-
dit 10; quæ conjunctio 11 neceſſitudinem eo-
rum ſanxit 12, familiaritatem reddidit frequen-
tiorem 13.

Quam-

---

1 Octavianum malunt interpretes legere *eum*, ut ad Atticum referatur tota felicitatis deſcriptio. 2 Id eſt tantam Cæſar proſperitatem adeptus eſt, ad eam poſtea fortunam profecit. Sic Ter. Phor. 5, 12, 4. *matrem mors conſecuta eſt.* 3 Id eſt, ut omnia in ejus manus dederit. 4 Ut ex cive Romano fecerit potentiſſimum Imperatorem. 5 Scil. *in matrimonium*; qua integra phraſi Cicero uſus. De nuptiis Agrippæ v. ſupra c. 12, 1. 6 Neptem Attici filiam, M. Vipſanii Agrippæ, quam Tac. A. 1. 12, 6. Vipſaniam, & Suet. Tib. c. 7. Agrippinam vocat. 7 Unius anni. Sic *anniculus* L. 26. de pact. dot. *Anniculum Vinum* Valla 1, 5. 8 Livia Druſilla, Claudii Neronis antea, poſt Auguſti Cæſaris uxore, de qua multa Tacitus. Suet. Aug. c. 62. Vellej. 2. 75, 3. 9 Quem & imperatorio nomine auxit & ſucceſſorem habuit. 10 Magna ea, vulgo etiam, licentia ſponſaliorum, nullo ætatis reſpectu. Hinc immaturitas ſponſarum ab Auguſto lege coercita. v. Suet. 34. & Lipſ. ad 3. A. Tac. Ceterum apparet hic, non eſſe perpetuum diſcrimen inter *ſpondere* & *deſpondere*, quod tradit Donatus ad Ter. And. 1, 1, 75. 11 Affinitatis. 12 Confirmavit veluti lege & jure ac religione quadam amicitiam antea libere & fere ſine ulla copula ac vinculo cultam. Plus eſt autem neceſſitudo, quam familiaritas. 13 Crebriorem convictum uſumque.

XX Quamvis ante hæc ſponſalia 1 non ſolum,
cum ab urbe abeſſet 2, nunquam ad ſuo-
rum quenquam literas miſit, quin Attico
mitteret 3, quid ageret, inprimis quid lege-
ret, quibus in locis 4, & quamdiu eſſet moratu-
2 rus 5: ſed etiam cum eſſet in urbe, & propter
ſuas infinitas 6 occupationes, minus ſæpe quam
vellet Attico 7 frueretur, nullus dies tamen te-
mere intercesſit 8, quo non ad eum ſcriberet 9,
quo non aliquid de antiquitate 10 ab eo requi-
reret 11: modo aliquam ei quæſtionem poeti-
3 cam proponeret 12 interdum jocans ejus verbo-
ſiores 13 eliceret epiſtolas 14. Ex quo acci-
dit, cum ædes Jovis Feretrii 15, in Capitolio 16
ab Romulo conſtituta, vetuſtate atque incuria 17
de-

1 Ante ipſam deſponſationem, i. e. promiſſionem & re-promiſſionem futurarum nuptiarum. *Eheſtifftung*. 2 Peregrè ſcil. profectus. 3 Scriberet, nunciaret. Sic Cic. ad fam. 11, 8. *Polla miſit, ut ad te darem &c.* Sic Græcorum ἐπιςέλλειν ſæpè idem eſt ac literas dare, per literam certiorem facere. 4 Scil. *moretur*. 5 Scil. *iisdem in locis*. 6 Quam plurimas & maximas. 7 Attici præſentia & colloquiis. 8 Facile præteriit. 9 id eſt, ſingulis fermè diebus ad eum ſcripſit. 10 ſi qua res dubia incidiſſet. Nam Auguſtus citius faciliusque probari exiſtimabat, quæ vetuſtatis exemplo probarentur. v. Svet. c. 89. 11 Interrogaret, eumque adeò conſuleret. 12 Ut ad eam reſponderetur. v. Wovver. de Polymath c. 10. p. 73 ſ. 13 Prolixiores in bonam partem. 14 Occaſione ſuppeditata reſcribendi. 15 De hoc cognomine Jovis, quod pacem ferat. vid. Aur. Vict. vir. ill. c. 2. Liv. 1, 10. Flor. 1, 1, 10. cum not. Freinsh. 16 Templo in Clivio Tarpejo, de quo poſt alios peculiari tractant Juſt. Ryquius. 17 Per negligentiam.

detecta 1 prolaberetur, ut Attici admonitu 2, Cæſar eam reficiendam curaret. Neque vero 4
ab M. Antonio minus abſens literis colebatur 3: adeo, ut accurate ille, ex ultimis terris 4, quid ageret, quid curæ ſibi haberet 5, certiorem faceret Atticum. Hoc quale ſit, facilius exiſti- 5
mabit is, qui judicare poterit, quantæ ſit ſapientiæ, eorum retinere uſum 6 benevolentiamque: inter quos maximarum rerum 7 non ſolum æmulatio, ſed obtrectatio tanta intercedebat 8, quantam fuit incidere 9 neceſſe inter Cæſarem 10 atque Antonium, cum ſe uterque principem non ſolum urbis Romanæ, ſed orbis terrarum eſſe cuperet 11.

Tali modo cum ſeptem & ſeptuaginta an- XXI
nos compleſſet 12, atque ad extremam ſenectutem

1 Tecto admodum corrupto. Schottus invenit ſcriptum: *cum ædis Jovis Fer. in Cap. ad Rom. conſtituta vet. atque incuriæ tecta prolaberentur.* 2 Admonitione interpoſita. 3 Commercium epiſtolarum familiarium ſignificatur. 4 Ex Ægypto & aliis orientis locis. Sic Salluſt. Cat. c. 16. *Cn. Pompejus in extremis terris bellum gerebat.* Cic. Verr. ult. c. 57. *illa vox & imploratio, CIVIS ROMANUS SUM, ſæpè multis, in ultimis terris, opem inter barbaros & ſalutem tulit.* Alii, *exſul tum bis terris.* 5 Qui diligenter curaret. 6 Familiaritatem. 7 Principatus & imperii. 8 Conf. ſupra c. 5, 4. 9 Contingere. alii *intercedere.* 10 Auguſtum. 11 Cum adeſſet utrinque ſummi imperii affectatio. 12 Scil. vivendo. Cic. de Sen. c. 5. *Gorgias centum & ſeptem complevit annos.* Fuit autem annus Attici Climactericus Hebdomaticus magnus, ducto ſeptenario in undecim. Hujusmodi anni ſenibus ſemper periculoſi aut fatales. v. Cenſorin. de die natali c. 14. & Salmaſ. Comm. de annis climact.

tem [1] non minus dignitate, quam gratia fortu-
naque creviſſet [2] (multas enim hæreditates nul-
la alia re quam bonitate [3] eſt conſecutus) tan-
taque proſperitate uſus eſſet valetudinis [4], ut
2 annos triginta medicina non indiguiſſet [5]: na-
ctus eſt morbum, quem initio & ipſe & medici
contemſerunt [6]. Nam putarunt eſſe teneſmon [7],
cui remedia celeria faciliaque [8] proponeban-
3 tur [9]. In hoc cum tres menſes ſine ullis do-
loribus [10], præterquam quos ex curatione [11] ca-
piebat, conſumſiſſet [12]: ſubito tanta vis [13] mor-
bi in unum inteſtinum prorupit [14], ut extremo
tempore, per lumbos fiſtula putris [15] eruperit.
4 Atque hoc prius, quam ei accideret, poſtquam
in dies [16] dolores accreſcere [17], febremque ac-
ceſſiſ-

1 Qua & Ciceroni annos 11. ſupervixit, natus A. V. C. 644, triennio ante M. Tullium. 2 Cum factus eſſet honoratior & fortunatior. 3 De qua &c. 10,3. &c. [illegible] adeò conſtante & diuturna ſanitate. 5 Non fuiſſet ægrotus. 6 Minus periculoſum arbitrati ſunt. 7 Teneſmus eſt morbi genus in difficili irritoque egerendi conatu. v. Plin. 28, 14. Dyſenteriæ affine eſt vitium, & in hoc juxta Celſum 4. 18. *frequens deſidendi cupiditas eſt.* 8 Laxantia, digerentia, reſolventia, *quæ pellunt obſtantia*, ut Horat, loquitur Sat. 2. 4. 9 Parata erant. 10 Moleſtiis gravioribus. 11 Scil. morbi. 12 Cum tamdiu ægrotaſſet. 13 Vehementia, impetus. 14 Materia vitioſa eò devoluta eſt. 15 Ulcus apertum & fluidum. Plerique malunt legi *puris.* quos etiam Loccenius ſequi[illegible] & deſcribit ex Hippocr. de fiſtulis & Celſo de remed. 5, [illegible]od ſit *ſinus altus, anguſtus, calloſus, & purulentus, ex* [illegible]*ſibus plerumque conflatus.* 16 Scil. ſingulos, v. Linacr. de emend. ſtruct. Lat. ſerm. L. 1. de Adverb. 17 Augeri.

ceſſiſſe ſenſit, Agrippam generum ad ſe ac-
ceſſi 1 juſſit, & cum eo L. Cornelium Balbum 2,
Sextumque Peducæum 3. Hos ut veniſſe vidit; 5
in cubitum nixus 4, *quantam*, inquit, *curam di-*
ligentiamque in valetudine mea tuenda 5 *hoc*
tempore adhibuerim, *cum vos teſtes habeam* 6 *ni-*
bil opus eſt pluribus verbis commemorare. Qui-
bus quoniam, *ut ſpero*, *ſatisfeci* 7, *nihilque reliqui*
feci 8, *quod ad ſanandum me pertineret* 9, *reli-*
quum eſt 10, *ut egomet mihi conſulam* 11. *Id* 6
vos ignorare nolui 12. *Nam mihi ſtat* 13, *alere*
morbum deſinere 14. *Namque his diebus quid-*
quid cibi ſumſi, *ita produxi* 15 *vitam*, *ut auxerim*
dolores ſine ſpe ſalutis 16. *Quare a vobis peto*
pri-

---

1 Quidam *accerſi* vel *arceſſiri*. Sicut & Cæſ. B. G. 5, 11, dixit *ex continenti alios accerſiri juſſit*: & Hyginus fab. 88. *quam j[illegible] accerſiri*. quomodo Columella *laceſſiri* dixit 9,8, & 15, quod frequentiore uſu *laceſſi* eſt. 2 Pro quo exſtat oratio Ciceronis. 3 Qui & Attico & Ciceroni familiariſſimus. v. ad Att 1.4. & 5.13,10,1. 4 Erigens ſe atque att[illegible]lens in lecto. 5 Curanda. 6 Cum ipſi ſciatis. 7 i.e. quia feci, quæ à me requirere poteratis, veſtraque vota implevi. 8 Omne id expertus ſum, omnia tentavi, nihil omiſi, eleganter. 9 Quod me reſtitueret priſtinæ valetudini. 10 Nihil aliud ſuper eſt, quam ut &c. 11 Ut de extremo veluti remedio cogitem. 12 Docere vos volui. 13 Scil. ſententia, uti eſt apud Liv. 21,30. Ter. Eun. 2,1,18. i. e. propoſui mihi, decretum firmiter mihi conſtitutumque eſt. Sic [illegible]d fam. 9. *modo ſtet nobis illud, una vivere*. conf. V[illegible] 2,750. 14 Id eſt, ut deſinam, per ingeſtos cibos m[illegible] augere, ut inedia vitam finiam. 15 Prorogavi. 16 [illegible] ſpe reconvaleſcendi.

primum, ut conſilium 1 *probetis meum: deinde, ne fruſtra dehortando conemini* 2.

XXII. Hac oratione habita, tanta conſtantia vocis atque vultus 3, ut non ex vita, ſed ex domo in domum videretur migrare 4, cum quidem Agrippa eum flens, atque oſculans 5, oraret
2 atque obſecraret, *ne id, quod* 6 *natura cogeret, ipſe quoque ſibi accelerarct* 7: *& quoniam tum quoque* 8 *poſſet temporibus* 9 *ſupereſſe, ſe ſibi ſuisque reſervaret* 10: preces ejus taciturna ſua obſtinatione 11 compreſſit 12. Sic cum biduum cibo

1 Moriendi. Stoici inprimis olim iſtiusmodi mortem voluntariam (ἀυτοχειρίαν) magni ſemper fecerunt. v. obſervat. meæ Hiſtorico-Pol. ad Nep. Buchn. p. 57. Sed hunc vitæ exitum cum lege divina & recta ratione pugnare docent Car. Hann. Fabrotius exercit. 5. Elbert Leoninus Emendat. 4, 5, 8. Caſaub. ad Suet. 134, & alii. 2 Id eſt, ne dehortemini, ne laboretis aut connitemini, impedire. 3 Quæ indicium præberet animi imperturbati. 4 Non multum diſcrepat illud Ciceronis in Cat. Maj. c. ult. *Ex vita iſta diſcedo tanquam ex hoſpitio, non tanquam ex domo. Commorandi enim natura diverſorium nobis, non habitandi dedit.* 5 Schoppius Veriſim. 3, 8. mavult obſecrans, quod oſcula moribundo non competant. Sed & Popiliu Oppium Gallum familiarem ſuum moriens ultimo complexu & oſculo dignatus ap. Val. Max. 4, 8, 9. De oſculis moribundorum plura Kirchm. de fun. Rom 1, 5. 6 Ad quod. 7 Ne mortem celerius ſibi conſciſceret. Ipſe Stoicus Seneca Ep. 30. *Plus* inquit, *momenti apud me habent, qui ad mortem veniunt ſine odio vitæ, & admittunt illam, non attrahunt.* 8 Licet eſſet corpore æger. 9 Aliquo vitæ ſpatio. 10 Continuatione & prorogatione vitæ. 11 Perſeverantia in propoſito taciturnitate oſtenſa. 12 Inhibuit, contemſit. Par obſtinatio Corelli Rufi apud Plin. Epiſt. 1, 12.

cibo ſe abſtinuiſſet 1 ſubito febris deceſſit 2,
leviorque morbus eſſe cœpit 3. Tamen propo-
ſitum nihilo ſecius peregit 4. Itaque die quin-
to 5, poſtquam id conſilium inierat 6, pridie
Kalend. Aprilis, Cn. Domitio, C. Soſio Coſſ. 7
deceſſit. Elatus 8 in lecticula 9, ut ipſe præſcri- 4
pſerat 10, ſine ulla pompa funeris 11, comitan-
tibus omnibus bonis, maxima vulgi frequen-
tia 12. Sepultus eſt juxta viam Appiam 13, ad
quintum lapidem 14, in monumento 15 Q. Cæci-
lii avunculi ſui.

COR-

1 Vulgo magis dicitur *abſtinere cibo*. v. Voſſ. de Conſtr. c. 22. 2 Deſiit, ut apud Ter. Hec. 3, 5. 55. *decedit ira*. 3 Vis morbi remiſit. 4 Pertendit, ad finem usque continuavit, ſpecie conſtantiæ, quæ impoſuit gentilibus. Tractavit hanc quæſtionem Auguſt. C. D. 1, 22. 5 In ſeptimum diem quosdam hoc pacto vitam produxiſſe, Lucianus refert T. 2. p. 389. adde Hippocrat. de carnib. ſect. 3. fine. 6 Poſtquam iſtud facere deſtinaverat. 7 Qui eſt annus V. C. 721. 8 Ad ſepulturam deportatus. 9 Scil. funebri, λέχη Græcis. Ea nobiliores & ditiores, cæteri Sandapila efferebantur. v. Kirchman. l. c. 2, 9. 10 Ut ſibi fieri præceperat. Ita ſolebant Romani. v. Ibid. 1, 4. 11 Absque ſplendido inſignium apparatu cum oſtentatione. 12 Comitatu funebri maximo. Ita vetus inſcriptio apud Kirchm. 2, 2. *Elatus eſt frequentia maxima*. 13 De qua poſt alios prolixe autor Romæ Subterraneæ 1, 11. Nam & alii magni viri ibi ſepulti. Kirchm. 2, 22. in urbe ſepeliri lege XII. tab. vetitum. 14 Id eſt milliare. Nam apud Romanos milliaria lapidum intervallis cum ſignis & numeris ſuis notabantur. 15 Sepulcro gentilitio.

CORNELII NEPOTIS
FRAGMENTA 1.
Quæ reperiri potuerunt,
ANDREÆ SCHOTTI 2
ſtudio collecta 3.

1. VIxit Homerus 4 ante Romam conditam annis circiter C. & LX. *Gellius XVII*,21.
2 Roma condita 5 Olympiadis ſeptimæ anno ſecundo 6. *Solin, cap*.2.
3 Archilochus Tullo Hoſtilio 7 Romæ regnan-

1 Hoc eſt, particulæ & reliquiæ ex libris injuriâ temporum deperditis. 2 Vir ille doctiſſimus, Romæ aliquandiu Oratoriam profeſſus, in patria ſua Antverpiæ magnam in C. Nepotem & alios bonos autores impendit induſtriam. 3 Imo & interpolata ſubinde, ubi neceſſe fuit, vel de ſuo aliquid adjicere, vel ex iis, quæ apud autores citatos inveniuntur, aliquid ſupplere; ne quis genuina ſemper ipſius Nepotis verba retenta exiſtimet. 4 Poeta Græcus Iliados & Odyſſeæ carminibus celeberrimus. Gellius autem, noctium Atticarum ſcriptor, hujus primi fragmenti autor eſt. 5 A Romulo & Remo, uti notum eſt ex Livio, Floro, Aur. Victore & aliis. 6 Per Olympiades, quarum ſingulæ quatuor annos continent, Græci tempora numerare cœperunt A. M. 3196. Solinus in Polyhiſtore alias quoque aliorum ſententias de anno Romanæ originis examinat: ipſe acquieſcit in VII. Olympiadis anno I. 7 Tertio Romanorum Rege.

gnante jam tunc poematis 1 clarus & nobilis 2. *Gellius XVII,21.*

M. Manlius 3 Romæ qui Gallos in obſidione 4
Capitolii obrepentes 4 per ardua 5 depulerat, convictus eſt conſilium de regno occupando iniſſe; damnatusque capitis, e ſaxo Tarpejo, ut M. Varro ait, præceps datus eſt 6: ut Corn. autem Nepos ſcriptum reliquit, verberando necatus eſt 7. *Gellius c. l.*

Alexander Magnus Pellæ ortus 8. M. Fabio 5
Ambuſto, Tito Quinctio Capitolino Coſſ. poſt Romam conditam anno trecenteſimo octogeſimo quinto 9. *Solinus c. 53.*

P. Terentius 10 Scipionis Africani & C. Lælii 6
æqualis. *Donatus in vita.*

COR-

1 Pro *poematibus* altera quoque forma in uſu eſt. 2 Imò ſi Ciceroni credimus Tuſc. I. 1. Poeta ille *fuit regnante Romulo.* Clemens Alex. 1. Strom. Simonidi coævum facit, aitque jam cognitum fuiſſe poſt Olympiadem XX Euſebius in Chron. utriusque meminit ad Olymp. XXXIX. ann. 2. alii Olymp. XXIII. floruiſſe ſcribunt. v. Voſſ. de Poet. Gr. c. 3. 3 Diodorus *Aulum*, Dionyſius Halic. Titum vocat. *Marci* prænomen ei & Livius tribuit 5, 47. ſq. & 6, 11. ſqq. conf. de eodem Flor. 1, 13. & 26. Aur. Vict. vir. ill. c. 24. & quos ibi citavimus. 4 Adſcendentes. 5 Montis Tarpeji. 6 *Locus idem in uno homine & eximiæ gloriæ monumentum & pœna fuit.* Liv. 6, 20. 7 Utrumque ſimul fieri potuit, ut verberando necaretur de ſaxo præcipitatus. 8 Pellæum juvenem hunc vocat Juvenal. Sat. 10, 168. 9 Delrius, Graſſerus & alii ſecuti falſos Capitolinos ediderunt *nonageſimo nono.* Petavius Rat. Temp. P. I. 3, 14. annum urbis 398. aſſignat, Calviſius 397. 10 C[illegible]us notiſſimus.

II. CORNELII NEPOTIS

Exemplorum Lib. II.

A virgine veſtale [1]. *Chariſius lib. I. col. 119. ed. Putſch.*

Ex Lib. V.

2 Multis in ſenatu placuit, ut qui captivorum Romanorum ab Hannibale redire nollent, datis cuſtodibus [2] ad Hannibalem deducerentur [3]: ſed ea ſententia numero plurium, quibus id non videretur, ſuperata [4]: ii tamen, qui ad Hannibalem non rediiſſent, usque adeo deteſtabiles [5] inviſique fuerunt, ut tædium vitæ ceperint, necemque ſibi conſciverint. *Gellius VII, 18.*

III. CORNELII NEPOTIS.

Illuſtrium Virorum Lib. II.

Subinde. *Claris, lib.* II. *col. 195.*

Lib. XV.

Harum partum [6]. *Charis. lib.* I. *col. 114.*

Lib. XVI.

A fratre patruele [7]. *Charis ibid. col. 113.*

IN-

1 v. Voſſ. de Analog. 2, 11. 2 Præſidio militari. 3 Nam ab Hannibale ea conditione Romam erant miſſi, ut niſi permutatio placeat ſenatui, ad ſe redirent. 4 Suffragiorum pluralitate victa. 5 *inteſtabiles* Gallianæ editiones habent, quod perinde eſt ac *deteſtabiles exſecranti infames.* Ita Horat. Sat. 2, 3, 181. *Is inteſtabilis & ſacer eſto.* 6 Pro *partium*, quod hodie obtinet. Sic Ennius: *jamque fere quatuor partum.* Sic *menſum* pro *menſium* &c. v. Voſſ. de Analog. 2, 14. Addit ex Plinio Chariſius. *Conſuetudinem feciſſe partium.* 7 Conf. Voſſ. de Analog. 2, 11.

INCERTA, QUO LIBRO
Virorum illuſtrium poſita.

CArthago antea ſpeciem habuit duplicis oppidi, quaſi aliud 1 alterum amplecteretur 2, cujus interior pars Byrſa 3 dicebatur, exterior Magalia 4. Hujus rei teſtis eſt C. Nepos in eo libro, qui Vita 5 illuſtrium inſcribitur. *Servius in Æn. I, 368.* 2

Propius Grammatico acceſſi 6. *Diomedes lib. 1. Gramm.* 3

A. Albinus, qui cum L. Lucullo conſul fuit, 4
res Romanas oratione Græca 7, ſcriptitavit 8. In ejus Hiſtoriæ principio 9 ſcriptum eſt ad hanc

1 Id eſt, *unum* ſive *prius*; ſive, ſi eleganter eandem vocem repetere lubeat, *alterum* ſcil. *oppidum*. Etiam apud Cæſarem, Plautum & Apulejum invenitur *alius* pro altero. 2 Contineret, complecteretur. 3 Id eſt, arx, ἀκρόπολις Ebr. *Bosra a Baſar*, quod eſt *munire*. Hinc Græcis per Metatheſin *Byrſa*. Fabula de corio bubulo ex Virg. Æn. 1, 371. Liv. 34, 61. Juſt. 18, 5, 9. ſ. & Appiani Punicis exploditur. v. Bocharti Canaan 1, 24. 4 Sic & Virg. Æn. 1, 425. & 4, 259. Ad priorem locum Servius. *Magalia*, inquit, ἀντίστοιχον *eſt. Nam debuit dicere Magaria: quia Magar, non Magal, Pœnorum lingua villam ſignificat.* Plautus Pœnul. procem. v. 86. vero nomine uſus eſt. conf. Bochart. l. c. & Reineſ. de lingua Punica c. 8. ſ. Grammatici veteres hoc nomine quasvis caſas Afrorum dictas docent. 5 Hæc vox in Sing. poſita confirmare videtur ſcripturam veterum librorum in Præf. § 8. & 15, 4, 6. 6 Ita & Cic. ad Att. 1, 14. *proximus Pompejum ſedebam.* Quanquam eodem monente Diomede dixit orat. in Piſ. *proximus Pompejum ſedebam.* 7 Id eſt, græce, ſermone græco. 8 Scripſit hiſtoriam Romanam. 9 Macrob. expreſſit *primo*.

hanc ſententiam [1]: neminem ſuccenſere [2] ſibi convenire, ſi quid in his libris parum compoſite aut minus eleganter ſcriptum foret: nam ſum, inquit, homo Romanus, natus in Latio: Græca oratio a nobis alieniſſima eſt [3]. Ideoque veniam gratiamque malæ exiſtimationis [4], ſi quid eſſet erratum, poſtulavit [5]. Ea cum legiſſet M. Cato: Næ tu [6], inquit, Aule, nimium nugator es, cum maluiſti culpam deprecari, quam culpa vacare. Nam petere veniam ſolemus, aut cum imprudentes erravimus, aut cum compulſi peccavimus [7]. Tibi [8], inquit, oro te, quis perpulit, ut id committeres, quod priusquam faceres, peteres ut ignoſceretur [9]? Scriptum hoc eſt in libro Cornelii Nepotis de illuſtribus viris [10]. *Gellius XI, 8. & Macrob. præf. Saturn.*

IV. CORNELII NEPOTIS

Lib. I. de Vita Ciceronis.

Cornelius Nepos, & rerum memoriæ non in-

1 Mentem: conf. 4, 1, 3. 10, 6, 4. 2 Iraſci. 3 Non ſatis adſuetus ſum Græco ſermoni; non ſatis in eo exercitatus. Macrob. poſuit: *Et Eloquium Græcum a nobis alieniſſimum eſt.* 4 Judicii ſequioris. 5 Deprecatus eſt malam exiſtimationem. 6 Elegans hæc eſt formula objurgandi. 7 Macrob. reddidit: *cum noxam imperio compellentis admiſimus.* 8 Macrobio eſt: *Te, inquit &c.* poteſt tamen *Tibi* referri ad vocem *committere.* Alii Archaiſmum putant. 9 Sequentia verba omittit Macrobius; neque adeo commemorat, unde ſua, quæ nonnullibi immutata ſunt, hauſerit. 10 Et haut dubie in illa parte hujus libri, ſive in eo libro, quem ſeparatim de M. Catone factum rogatu Pomponii ait 24, 3, 5.

indiligens, & M. Ciceronis, ut qui maxime 1, amicus familiariſque fuit: atque is tamen in primo librorum, quos de vita illius compoſuit, erraſſe videtur, cum eum ſcripſit tres & viginti annos natum primam cauſam judicii publice egiſſe: Sextumque Roſcium parricidii reum defendiſſe 2. *Gellius XV, 28.*

Tullius, me præſente, iisdem pæne verbis, quibus edita eſt 3, eam pro Cornelio ſeditioſo Tribuno defenſionem peroravit. *Hieronymus epiſt. LXXI. ad Pammachium c. 4.* 2

CORN. NEPOTIS V.

Lib. I. Epiſtolarum ad Ciceronem.

Tantum abeſt, ut ego magiſtram eſſe putem vitæ philoſophiam 4, beatæque vitæ perfectricem;

---

1 Id eſt, *maximus*, *ſummus*. Eſt formula αὐξητική. 2 Sed natus jam fuit annos XXVII. qua inpre ap. Gell. l. c. Aſc. Pedianus etiam Feneſtellam animadvertit, quod XXVI. poſuerit. conf. Fr. Fabricii Hiſt. Cic. ad A. 26. & 27. 3 Ergo non plane iisdem verbis edita eſt. Idem probat Plin. Epiſt. 1, 20. *Ciceronem pro Cornelio quadriduo egiſſe: ne dubitare poſſimus, quæ per plures dies, ut neceſſe erat, latius dixerit, poſtea reciſa ac purgata in unum librum, grandem quidem unum tamen coarctaſſe.* Cicero in Hortenſio ſuo. teſte Lactantio 6, 2. longam orationem vocat. Hodie ejus tantum fragmenta exſtant, ſervata ab Aſconio Pediano, cum ejus commentario. v. Cic. Orat. XV. 4 Qua nonnulli ad oſtentationem, non ad vitam agendam utuntur, ſecus ac Atticus 25. 17, 3. Verus Philoſophiæ ſcopus eſt, vitæ publicæ & privatæ, non ambitioni diſcere. Hinc Sen. Ep. 14. *Non in verbis ſed in rebus eſt; animum format & fabricat, vitam diſponit, actionem regit.*

cum; ut nullius magis exiſtimem opus eſſe magiſtris vivendi, quam pleriſque, qui in ea diſputando 1 verſantur. Video enim magnam partem eorum 2, qui in ſchola de pudore & continentia præcipiant 3 argutiſſime 4, eosdem in omnium libidinum cupiditatibus vivere 5, *Lactantius III, 15. Div. inſtit.*

M. TULLII CICERONIS ad CORN. NEPOTEM

Epiſtolarum lib. II.

Itaque noſtri, cum omnia, quæ dixiſſemus, dicta eſſent: quæ facete & breviter & acute locuti eſſemus, ea proprio nomine appellari dicteria 6 voluerunt. *Macrob. Saturn. lib.2. c.1.*

Ad eundem ex lib. incerto.

Hoc reſtiterat 7 etiam, ut a te fictis aggrederet 8 donis. *Priſcian. Gram. l.8.*

1 Alii, *In ea diſputanda.* Quemodo Plautus Prol. Menech. v.50. *ad hanc rem vobis examuſſim diſputem.* Et Cic. Tuſc.1.4. *& id aut ſedens aut ambulans diſputabam.* 2 Id eſt, multos, pleroſque. 3 Dogmata proponant. 4 Adhibitis ſubtilitatibus philoſophicis. 5 *Turpe eſt Doctori, cum culpa redarguit ipſum.* Cato: *Non placent mihi illæ litteræ, quæ ad virtutem doctoribus nihil profuerunt*; inquit Marcius apud Salluſt. B Jug c.85. Hac de re plura v. apud Lactant. 6 Hanc vocem Pontanus in not. ad Macrob. è MS. reponi voluit. cum alii haberent *dicta* eodem *jocorum* ſignificatu. 7 Supererat. 8 Paſſivè pro *tentaret.* v. Voſſ. Analog 3, 6.

Qui habet 1, ultro appetitur, qui eſt pauper, 4
adſpernatur 2. *Ibidem.*

Quid ? Oratorum quem Cæſari antepones 3 5
eorum, qui nihil aliud egerunt 4 ? quis ſenten-
tiis aut acutior aut crebrior ? quis verbis aut or-
natior aut elegantior 5 ? *Sueton. in Cæſ. c. 55.*

Neque enim quidquam aliud eſt felicitas, 6
niſi honeſtarum rerum proſperitas 6: vel ut alio
modo definiam : Felicitas eſt fortuna ad-
jutrix conſiliorum bonorum , quibus qui non
utitur, felix nullo pacto eſſe poteſt. Ergo in 7
perditis 7 impiiſque conſiliis, quibus Cæſar uſus
erat, nulla potuit eſſe felicitas ; Feliciorque meo
judicio Camillus exulans 8, quam temporibus
iiſdem Manlius, etiamſi id, quod cupierat, re-
gnare potuiſſet 9. *Am. Marcell. lib. 21.*

Quidam veterum formidantes ea, quæ Scri- 8
ptoribus Hiſtoriæ ſuorum temporum ſolent
ſæpe fraudi eſſe atque invidiæ, cognitiones a-
ctuum variorum ſtylis jam uberius expli-
ca-

1 Id eſt, dives, opulentus. Sic ὁ ἔχων & ὃς ἔχει Matth. 13, 12. c. 25. Senſus eſt : ditioribus non diu quærendi ſunt amici, ſed ſponte ſe offerunt. 2 Paſſivè, pro deſpicitur, contemnitur. 3 Quem eorum præferes ? 4 Qui unice ſtudio oratorio incubuerunt. 5 Hiſce interrogantibus laudatur orationis dignitas & concinnitas. 6 Loquitur ex mente Stoicorum, quibus ſola bona, quæ honeſta. 7. Extremis, noxiis. 8 *Princeps pace belloque, priusquam exulatum iret : clarior in exilio &c.* Liv. 7, 1. 9 Conf. ſupra fragm. 2, 4.

catas, non ediderc ſuperſtites 1. *Am. Marcell. l. 26 initio.*

9 Infelices eſſe, qui omnia ſibi licere exiſtimarunt 2. *Am. Marcell. lib. 26. in fine.*

Idem ad Atticum de Nepote.

10 Nepotis Epiſtolam expecto. Cupidus ille meorum, qui ea, quibus maxime γαυρεῖ, legenda non putet? & ais μετ' ἀμύμονα: tu vero ἀμύμων, ille quidem ἄμβροτος 3. *lib. 16. Ep 5.*

11 Male narras de Nepotis filio: valde mehercule

---

1 Hæc, quantumvis interpolata à Schotto, ſubjicit Ammianus, cum indicaſſet, ſibi uſque ad confinia propioris memoriæ progreſſo fuiſſe propoſitum, referre à notioribus pedem, ut pericula veritati ſæpè contigua & intempeſtivos cenſores declinaret. 2 Hæc Ammiano dicente. Ciceronis quidem ſunt; ſed ex epiſtolis ad Nepotem deſumta credidit Schottus, ſolius præcedentis loci affinitate perſuaſus. 3 Schoppius in Paradoxis literariis Epiſt. 5. hunc de Nepote noſtro locum ait unum trium millium inſtar eſſe poſſe, cui multam lucem afferens. *Attico*, inquit, *ſcripſerat Nepos, maximi ſe Ciceronis epiſtolas facere, vehementerque adeo cupere, ut earum epiſtolarum volumen edatur. Hujus rei Ciceronem Atticus certiorem faciens, ei gratulandum duxit, cum tanti à Nepote fieret, qui præſertim unus omnium elegantiſſimè ſcriberet, & ab ipſo Cicerone alter eſſet, velut ab Achille Ajax, qui Homero deſcribi ſolet fortiſſimus τῶν ἄλλων δαναῶν μετ' ἀμύμονα πηλεΐωνα* Ex Græcis aliis poſt inculpabilem Achillem. *Reſpondet ergo Cicero, permirum ſibi videri, ſuas à Nepote expeti, quem tam elegantis ac faſtidioſi judicii eſſe comperiſſet, ut etiam illa, de quibus ipſe maximè ſibi placeret, aſpernaretur. Cæterum non ſe, ſed Atticum eſſe illum, qui cum Achille comparari debeat, omnique reprehenſione vacet. Nepotem vero prorſus in Latino ſermone divinum eſſe eoque incomparabilem.*

cule moveor & moleſte fero. Neſcieram omnino eſſe iſtum puerum, *Ibid. Epiſt.* 14.

CORN. NEPOTIS FRAGMENTA. VI.

Incerta, partim quo libro poſita, partim quibus verbis concepta.

NEpos auctore certo comperiſſe ſe ait, C. Lælium quondam in Puteolano [1] Kalend. Martiis admonitum ab uxore, temporius ut diſcumberet [2], petiiſſe ab ea, ne interpellaretur [3], ſerius tandem ingreſſum triclinium dixiſſe, non ſæpe in ſcribendo magis ſucceſſiſſe ſibi: deinde rogatum, ut ſcripta illa proferret, pronunciaſſe verſus, qui ſunt in ἑαυτοντιμωρουμένῳ: *Satis pol proterve me Syri promiſſa huc induxerunt. Donatus in vita Terentii.*

L. Otacilius Pilitus primus omnium libertinorum [4] ſcribere hiſtoriam orſus; non niſi ab honeſtiſſimo [5] quoque ſcribi ſolitam. Cn. enim Pompeji Magni, quem docuit, patriſque ejus res geſtas compluribus libris expoſuit. *Sueton. de clar. Rhetor. c. 3.* 2

Cor-

1 Scil. prædio. Puteoli urbs Campaniæ. 2 Ut maturius cœnaret. *Temporius* eſt a tempore Comparativus, ac ita apud Columellam, Ovidium & in gloſſis quoque veteribus reperitur. 3 Impediretur. 4 Caſaubonus obſervat ad Svet. Aug. 2, 25. non adeo ſtricte diſcrimen obtinuiſſe, ut *libertus* ſit manumiſſus. *libertinus* ex liberto natus, cum poſterior ætas etiam libertinos vocaverit, qui olim fuerint liberti. conf. Svet. Claud. c. 24. 5 Maxime ingenuo.

3 Cornelius Nepos libello, quo [1] diſtinguit literatum ab erudito; *literatos* quidem vulgo appellari ait eos, qui aliquid diligenter & acute ſcienterque poſſint aut dicere aut ſcribere: ceterum proprie ſic appellandos poetarum interpretes, qui a Græcis *Grammatici* nominentur [2]; eosdem *literatores* [3] vocitatos. *Sueton. Illuſt. Grammat. c.* 4.

VII. Præter Phyſicos Homerumque, qui univerſum orbem mari circumfuſum eſſe dixerunt, Cornelius Nepos, ut recentior [4] auctor, ita certior tradit. Teſtem autem rei Q Metellum Celerem adjicit, eumque ita retuliſſe commemorat:
2 Cum Galliis Pro-Conſul præeſſet, Indos quosdam a rege Suevorum [5] dono ſibi datos, unde in eas terras deveniſſent, requirendo [6] cognoviſſe, vi tempeſtatum ex Indicis æquoribus abreptos, emenſosque quæ intererant [7], tan-

1 Schottus & Caſaubonus emendandum putant: *libello quodam diſt.* ne integrum librum de hac materia videatur compoſuiſſe, & talem libri titulum. Sed profecto Plutarchus eodem modo inſcripſit ſuorum unum *πῶς ἄν τις διακρίνειε τὸν κόλακα τοῦ φίλου.* Ut taceamus ſimiles aliorum inſcriptiones. 2 Faciunt ad locum hunc illuſtrandum, quæ erudite congeſſere Wovver. de Polymath. c. 4. & Voſſ. de art. gram. 1, 1. ſqq. 3 Honoratius, *literarum doctores & profeſſores:* contemtius *literiones*. v. Amm. Marcell. 17,22. 4 Proximi temporis. 5 Eodem modo Plinius *Suevorum* meminit; unde non eſt, quod cum Voſſio ad Melam ſcribatur *Bætorum*, quos ibi *Batavos* interpretatur. 6 Interrogando, quærendo ex illis. 7 Interjacebant. Loquitur de regionibus longo terrarum ſpatio interjectis & ſuperatis.

tandem in Germaniæ littora exiiſſet 1. *Pompon. Mela III. 5. extrem. Plin. lib. 2. c. 67.*

Largitudo 2. *Charis lib. I.* 3

Eudoxus quidam avorum noſtrorum tem- 4
poribus, cum Lathyrum regem Alexandriæ profugeret 3, Arabico ſinu egreſſus per hoc pelagus (Africum 4) ut Nepos adfirmat, Gades usque profectus 5 eſt. *Mela III, 9. Plin. II. 67.*

Ab Heneto Paphlagones in Italiam trans- 5
vecti, mox Veneti ſunt nominati 6. *Solinus c. 56. ex Plinio. VI. 2.*

Fauces Oceani 7 T. Livius ac Nepos Corne- 6
lius latitudinis tradiderunt, ubi minimum, VII. M. paſſ. ubi vero plurimum, X. M. *Plinius III. procemio.*

Melpum 8 opulentia præcipuum, quod ab 7
Inſubribus, & Boiis, & Senonibus deletum eſſe

eo

---

1 Non multum differt narratio Plinii, e quo, ſicut alia quædam indidem memorata hauſit Martianus Capella lib. 6. Satyrici *de rotunditate terræ.* 2 Hæc vox ex verbis Charisii, *nusquam invenitur, niſi apud Nepotem.* 3 Sic Curt. 10, 2, 20. *ne ſervi quidem uno grege profugiunt Dominos* i. e. a Dominis. Plinius, qui rem iisdem fere verbis refert habet, *fugeret.* 4 Abeſt textu Melæ *Africum.* 5 *Perfectus* eſt apud Plinium, & ex editione Henr. Stephani apud Melam. 6 Apud Solinum eſt: *Paphlagonia inſignis loco Heneto, a quo (ut C. Nepos perhibet) Paphlagones &c.* Contra apud Plinium: *Quo loco Henetos adjicit Nepos a quibus in Italia ortus cognomines eorum Venetos credi poſtulat.* 7 Quæſtio eſt, quousque pateant inter Europam & Africam, a vico Mellaria Hiſpaniæ ad promontorium Africæ album. 8 Oppidum Italiæ transpadanæ.

eo die, quo Camillus Vejos [1] ceperit, Nepos Cornelius tradit. *Plinius III, 17.*

8 Vltra Aquilejam VI. M. paſſ. Formio amnis, ab Ravenna CLXXXIX. M. [2] paſſ. antiquus auctæ Italiæ terminus, nunc vero Iſtriæ : quam cognominatam tradunt a flumine Iſtro in Adriam effluente a Danubio amne, eidemque Iſtro ex adverſo Padi fauces. contrario eorum percuſſu [3] mari interjecto dulceſcente plerumque [4] dixere falſo, & Nepos Cornelius etiam, Padi accolæ. *Plin. III. 18.*

IIX. Alpes in longitudine X. M. paſſ. patere [5] a ſupero mari ad inferum, Cælius tradit : Timagenes XXII. M. paſſ. deductis : in latitudinem autem Cornelius Nepos centum M. T. Livius tria M. ſtadiorum, uterque diverſis in locis. *Plin. III. 19.*

2 . Inter duos Boſporos, Thracium & Cimmerium [6], directo curſu, ut auctor eſt Polybius D. M. paſſuum interſunt. Circuitu vero totius Ponti vicies ſemel centena quinquaginta M. ut auctor eſt Varro, & fere veteres. Nepos Cornelius trecenta millia quinquaginta adjicit. *Plinius IV. 12. (Sect. 24.)*

Mi-

1 Tuſciæ urbem decenni obſidione domitam. v. Aur. Vict. c. 23. 2 Editio Dalechampii millenarii notam M. omittit. 3 Pro *percuſſione.* 4 Et in his Mela 2, 3. extr. Strabo lib. 1. f 39. appellat communem errorem veterum. *Nullus enim ex Danubio amnis in mare Adriaticum effunditur*, ut ſtatim addit Plinius l. c. 5 Extendi. 6 Quorum ille ad Byzantium, hic in introitu Mæotidos paludis.

Minus profecto mirentur portentoſa Græciæ mendacia, de hortis Heſperidum [1] & amne Lixo prodita, qui cogitent, noſtros nuper paullo minus monſtrifica quædam de iisdem tradidiſſe: prævalidam hanc urbem, majoremque Carthagine magna: præterea ex adverſo ejus ſitam & prope immenſo tractu ab Tingi [2]: quæque alia Cornelius Nepos avidiſſime credidit. *Plin.* V. 1. 3

Aliqui inter Pontum [3] & Caſpium mare [4] CCCLXXV. M. paſſ. non amplius intereſſe tradiderunt: Cornelius Nepos CCL. millia. *Plin.* VI, 11. 4

Polybius in extrema Mauritania contra montem Atlantem [5] a terra ſtadia octo abeſſe prodidit Cernen [6]. Nepos Cornelius ex adverſo maxime Carthaginis a continente paſſus mille: non ampliorem circuitu duobus millibus. *Plinius* VI. 31. 5

Nepos Cornelius, qui Divi Auguſti principatu obiit: Me, inquit, juvene violacea purpura [7] vigebat [8], cujus libra denariis [9] centum ve- 6

1 In quibus Heſperides, Atlantis filiæ, aurea mala cuſtodiant, aut potius gregem ovium lanam purpuream ferentium. Hinc *mala Heſperidum* Virg. Eclog. 6, 61. 2 Oppido Mauritaniæ. 3 Regionem Ponto Euxino vicinam. 4 Sive lacum Hyrcanum. 5 A quo vicinum mare vocatur Atlanticum. 6 Inſulam maris illius Æthiopici. 7 De variis purpuræ generibus poſt Cœlium, Bayfium, alios, accurate Salmaſius in notis ad Tertull. de pallio, & Oct. Ferrarius de re veſtiaria, præcipue lib. 2. c. 7. 8 In pretio erat. 9 Scil. nummis, decem aſſes complectentibus.

veniebat, nec multo poſt rubra Tarentina. Huic ſucceſſit dibapha 1 Tyria, quæ in libras denariis mille non poterat emi. Hac P. Lentulus Spinther, Ædilis Curulis primus in prætexta 2 uſus improbatur: qua purpura quis non jam, inquit, triclinaria 3 facit? *Plin.* IX, 39.

7 Onychem 4 etiam tum Arabiæ montibus, nec usquam alibi 5 naſci putavere noſtri veteres: Sudines 6 in Germania: potoriis vaſis inde factis primum, dein pedibus lectorum ſelliſque: Cornelius Nepos tradit magno fuiſſe miraculo, cum P. Lentulus Spinther amphoras ex eo & urceos magnitudine cadorum 7 oſtendiſſet: poſt quinquennium deinde, triginta duorum pedum longitudine columnas vidiſſe ſe. *Plinius* XXXVI, 7.

IX. *Loca Græca, quibus Plutarchus aliquid ex C. Nepote memorat, ſaltim Latinis verbis expreſſa referimus.*

Cornelius Nepos ait: neque Senio, neque morbo alienata mente fuiſſe Lucullum, ſed a Cal-

1 Quæ bis tincta eſſet, veluti magnifico impendio. v. Plin. l. c. 2 Veſte, cui purpura prætexitur. 3 Subintellige veſtimenta. *Tricliniaria* Salmaſius ait eſſe accubitalia, quibus accubita vel lecti tricliniares ſternuntur. *in not. ad Tertull.* p. 175. 4 Gemmæ genus. 5 Edit. Dalech *alicubi*, qua voce Plinius paſſim utitur. conf. Theed Canter. not. ad lib. 1. Arnobii p. 8. 6 Scil. putavit naſci. Sudines vetus ſcriptor in re ſimili laudatur a Plinio lib. ſeq. 37. c. 2. 7 Cadus eſt vas vinarium, *ein halber Eymer.*

a Calliſthene liberto veneniS corruptum [1]. *Plut. in Lucullo extr. & an ſeni gerenda reſp.*

Cornelius Nepos non Craſſi, ſed Bruti ejus, 2
qui de Luſitanis triumphavit, filiam nuptum Cajo [2] datam refert. *Plut. in Gracchis f. 834.*

Hannibal vero quum reliquos minimi faceret, 3
Marcellum [3] cecidiſſe audito, ipſe ad locum accurrit: cadaverique adſiſtens, diuque corporis robur & formam contemplatus, neque ſuperbam ullam emiſit vocem, neque vultu lætitiam (ut conſentaneum erat tam moleſto & gravi hoſte interfecto) præ ſe tulit: ſed inopinatum viri exitum miratus, annulum ei abſtulit, corpus digno habitu ornatum, veſtibusque decentibus amictum cremavit [4], reliquias in urnam argenteam lectas, aurea ſuperaddita corona, ad filium miſit. Sed quidem Numidæ cum 4
in ferentes ea incidiſſent, adimere vi conati ſunt: illis reluctantibus, ac vim vi repellentibus,

1 Quæ ſequuntur apud Plut. pariter è Nepote deſumta addi potuerant. *Dediſſe verò Calliſthenem illi venenum, ut impenſius ab eo diligeretur, quod amatorium exiſtimabat eſſe: at ita id ſolviſſe & alienaſſe mentem ejus, ut viventis etiam procuraret facultates frater.* Aur. Victor. de Vir. ill. c. 74. tantum refert, quod *cum alienata mente deſipere cœpiſſet, tutela ejus M. Lucullo fratri permiſſa ſit.* 2 Graccho, de quo Aur. Vict. vir. ill. c. 65. Vellej. 2, 6. 3 De quo ſupra 23,5,3. Liv. 26,21. &c. Aur. Vict. c. 45. Val. Max. 5, 1. ext. 6. 4 Ita Eumenes Craterum hoſtem amplo funere extulit. v. ſupra 18,4,4. & ibi notata. *Ne hoſtes quidem ſepulturæ invident.* Tac. A. 1,22,3. Factum Hannibalis ipſe Cicero laudat de Sen. c. 20.

5 bus, oſſa disjecta ſunt 1. Hannibal hoc audito, ad eos, qui aderant: *Nihil*, inquit, *utique Diis invitis fieri poteſt.* Sumto de Numidis ſupplicio, nullam præterea de Marcelli reliquiis colligendis curam habuit: ut qui Dei alicujus numine Marcello hunc exitum vitæ & ſepulturæ privationem ita præter omnium opinionem
6 eveniſſe crederet. Hæc Cornelius Nepos & Valerius 2 Maximus narrant. Livius 3 & Auguſtus Cæſar, perlatam ad filium Marcelli urnam, & honorifice ſepultas ejus reliquias perhibent. *Plut. in Marcell. f. 315.*

7 Hannibalem Marcellus, ut Polybius narrat, ne ſemel quidem vicit, ſed invictus hic vir fuiſſe videtur usque ad Scipionem. Nos autem Livio & Cæſari & Nepoti, & ex Græcis ſcriptoribus regi Jubæ credimus, aliquotiens Hannibalem 4 a Marcello victum, & in fugam verſum eſſe. *Plut. ibid. f. 317.*

X. Cornelius Nepos, qui Divi Auguſti principa-

1 Aur. Vict. l. c. breviter: *Oſſa Romam remiſſa a prædonibus intercepta perierunt.* 2 Alii reponendum cenſent *Veturium*, quia quæ Valerius Max. l. c. de Marcelli funere retulit, pauciora ſunt, quam ut a Plutarcho hic laudata videri poſſint, niſi credamus, ſolum Epitomen librorum Valerii, non ipſum opus, ut ab eo eſt editum, hodie ſupereſſe, in quam ſententiam Voſſius propendet de Hiſtor. Lat. 1, 24. 3 Vid. Liv. 27, 28. 4 Nota, non ipſum Hannibalem, ſed τοὺς σὺν Ἀννίβᾳ, *qui cum Hannibale fuerunt*, hoc eſt, duces ejus dici victos. Non igitur his adverſantur, quæ Nepos in vita Hannibalis c. 5. & 6. retulit, conf. Liv. 23, 14. ſqq. Flor. 2, 6, 29. Aur. Vict. c. 45, 4.

patu obiit, cum ſcriberet turdos paullo ante captos ſaginari, addit Ciconias magis placere quam grues: cum hæc nunc ales inter primas expetatur, illam vero nemo velit tetigiſſe [1]. *Plinius X. 23.*

Præcipuam olim auctoritatem fuiſſe [2] lupo 2
& aſellis [3] Corn. Nepos & Laberius poeta mimorum [4] tradidere. *Plin. IX. 17.*

Magnitudo loto arbori [5], quæ piro: quan- 3
quam Nepos Cornelius brevem tradat: Vinum quoque exprimitur huic ſimile mulſo, quod ultra denos dies negat durare idem Nepos [6]. *Plin.* XIII. 17.

Scandula [7] contectam fuiſſe Romam usque 4
ad bellum Pyrrhi annis CCCCLXX. Cornelius Nepos auctor eſt. *Plinius* XVI. 10.

Cornelius Nepos tradit ante Sullæ victoriam 5
duo tantum triclinia [8] Romæ fuiſſe argentea. *Plinius* XXXIII. 11.

Primus invenit lineas [9] colorare, teſta (ut fe- 6
runt)

1 Edit. Dalech. *attigiſſe.* i. e. nemo illam expetat. 2 In cibis ſcil. & piſcibus. 3 Dixerat ante Plinius, *apud antiquos piſcium nobiliſſimum habitum acipenſerem.* 4 Inter mimorum ſcriptores præcipui nominis, de quo Macrob. Saturn. 2, 7. Svet. Cæſ. c. 39. Senec. Controv. 2, 18. Gell. 16, 7. Crinit. de Poet. Lat. 2, 21. 5 Quæ arbor Africæ familiaris *Celtis* quoque dicitur, fructumque fert inſtar fabæ, adeo dulcem, ut guſtantes peregrinos patriæ oblivíſci faciat. 6 Addenda etiam erant, quæ Plinius ſtatim ſubjicit: *baccasque concuſas cum alica ad cibos dolio condi.* 7 Id eſt, ligneis aſſerculis, qui tegularum uſum præbent. 8 Id eſt menſas. 9 Scil. veſtes, vel ex lina contexta vela.

runt) trita, Cleophantus Corinthius. Hunc, aut eodem nomine alium tradit Cornelius Nepos, ſecutum in Italiam Demaratum, Tarquinii Priſci Romani regis[1] patrem, fugientem a Corintho injurias Cypſeli tyranni. *Plin. XXXV.* 3.

7 Primum Romæ parietes cruſta marmoris operuiſſe totius domus ſuæ in Cœlio monte Cornelius Nepos tradidit Mamurram, Formiis natum, equidem Romanum, præfectum fabrum[2] C. Cæſaris in Gallia: adjecit[3], eum primum totis ædibus nullam, niſi e marmore, columnam habuiſſe, omnes ſolidas e Caryſtio, aut Lunenſi[4]. *Plinius XXXVI.* 6.

XI. Ædes Martis eſt in Circo Flaminio architectata[5] ab Hermodoro Salaminio. *Priſcian. lib.* VIII.

3 Non amplius ter bibere Auguſtum ſolitum ſuper cœnam, in caſtris apud Mutinam, Cornelius Nepos tradit. *Sueton. Aug. c.* 77.

In

1 Qui rex fuit in ordine quintus. 2 Talis Antonii P. Volumnius. v. ſupra 25, 12, 4. 3 Plenius edit. Dalech. *adjecit enim Nepos.* Sed poſtremas duas voces Scaliger Caſtig. in Catull. p. 32. expungit & gloſſema putat. Cæterum apud Plinium quædam interjacent, quæ Schottus omiſit. 4 Scil. marmore. Caryſtus & Luna duæ urbes marmore divites, illa in Eubœa, hæc in Etruriæ & Liguriæ confinio, 5 Paſſive pro ædificata, condita.

In extrema Britanniæ parte Memma, quam 3
Cornelius etiam Annalium ſcriptor 1, narrat
metallis plurimis copioſam, herbis frequentem,
& his feraciorem omnibus, quia pecora magis,
quam homines alat. Labi vero per eam multa quam maxima relabique flumina, gemmas margaritasque volventia. *Jornandes de Reb. Getic. cap. 2.*

EPISTOLA CORNELIÆ MATRIS GRACCHORUM 2. XII

Dices pulchrum eſſe inimicos ulciſci 3. Id neque majus, neque pulchrius cuiquam, atque eſſe mihi videtur, ſed ſi liceat republ.
ſalva ea 4 perſequi. Sed quatenus id fieri non 2
po-

---

1 Non ex Corn. Nepote, ſed ex Corn. Tacito magnam hujus narrationis partem hauſtam eſſe, vel illa fidem faciunt, quæ Jornandes ſubjicit: *Silurum colorati vultus, torto plerique crine & nigro naſcuntur. Calidoniam vero incolentibus, rutilæ comæ, corpora magna &c.* Quæ & alia pæne totidem verbis leguntur in Agricola Taciti c. 11. de metallis, & margaritis, v. c. 12, 8 ſ. 2 Fragmentum hoc fœminæ, cui eloquentiam teſte Cicerone & Fabio acceptam retulerunt olim, adjecit Schottus Cornelianis, quia repertum in veteri libro Abbatiæ Fæſulanæ, eique ab Antonio Auguſtino, Archiepiſcopo Tarraconenſi, oblatum: poſt idem à Jacobo Bongarſio deſcriptum è Britannico exemplari è Germania domo miſſum. Sed ipſe Schottus ait, ſe non diſputare, legitimum ne ſit, aut à declamatore aliquo conformatum. Non ita dubitat Jan. Rutgerſius Var. lect. 5, 10. & alii. 3 Punire, vindictam ab illis ſumere; juxta illud Juvenalis Sat. 13. v. 180. *Eſt vindicta bonum vita jucundius ipſa.* 4 Pighius mavult eos, inimicos ſcil.

poteſt, multo tempore, multisque partibus inimici noſtri non peribunt; atque uti nunc ſunt, erunt potius, quam reſpubl. profligetur [1] atque pereat.

Eadem alio loco:

3 Verbis conceptis dejerare auſim [2], prætérquam qui Tiberium Gracchum necarunt [3], neminem inimicum tantum moleſtiæ, tantumque laboris, quantum te ob has res, mihi tradi-
4 diſſe [4]: quem oportebat omnium eorum, quos ante habuerim liberos [5], partis [6] eorum tolerare: atque curare, ut quam minimum ſollicitudinis in ſenecta haberem, utique quæcunque ageres, ea velles maxime mihi placere [7]: atque uti nefas haberes, rerum majorum adverſum
5 meam ſententiam [8] quidquam facere. Præſertim mihi, cui parva pars vitæ ſupereſt [9]. Ne id quidem tam breve ſpatium [10] poteſt opitulari [11], quin & mihi adverſeris, & rempubl. pro-
6 fliges. Denique quæ pauſa [12] erit? & quando de-

1 Damnum patiatur, pesſundetur. 2 Elegans aſſeverandi formula; *dejerare* idem eſt ac valde & ſanctè jurare. Sic Plaut. Men. 5, 2 63. Ter. Evn. 2, 3, 39. & Hec 5, 2, 5. 3 Loquitur de Scipione Naſica & qui eundem ſecuti ſunt in opprimendo Graccho. v. Aurel. Vict. Vir. ill. c. 64, 7. Florus 3, 14. Vell. 2, 3. Val M. 3, 2, 17. &c. 4 Creaſſe, conſciviſſe. 5 Rutgerſius omiſit *liberos* & pro *ante* edidit *antehac* 6 Pro *partes*. Sic enim inflexere veteres. Significat autem eos, qui ſtudeant reliquis liberis. 7 Ea nolles me offendere. 8 Me invitâ, me contrarium ſentiente. 9 Diu ſupereſſe, diu vivere nequeo. 10 Scil. vitæ. Rutgerſius mallet hæc quoque interrogativè legi. 11 Impetrare, efficere. 12 Quis finis?

deſinet familia noſtra inſanire? & quando mo-
dus rei haberi poterit? & quando deſinemus, &
habentes, & præbentes [1], moleſtiis deſiſtere [2]?
& quando perpudeſcet miſcenda atque pertur-
banda republ. [3]. Sed ſi omnino id fieri non 7
poteſt; ubi ego mortua ero, petito Tribunatum [3]
poſt me facito quod libebit, cum ego non ſen-
tiam. Vbi mortua ero [4], parentabis mihi, & 8
invocabis Deum [5] parentem. In eo tempore [6]
non pudet [7] te eorum deum preces expetere [8],
quos vivos atque præſentes, relictos atque de-
ſertos habueris [9]? Ne ille ſinat Jupiter [10], te ea 9
perſeverare [11], nec tibi tantam dementiam veni-
re in animum; & ſi perſeveras, vereor ne in o-
mnem vitam tantum laboris culpa tua recipias
uti in nullo tempore tute tibi placere [12] poſſis.

1 Alii *abſentes & præſentes.* 2 Rutgerſius habet *deſipere.* 3 Idem Rutg. ſcribendum ait *reſpubl.* Sed conſtructio eadem eſt, ut *pudet dictu* apud Tac. Agr. 32, 3. & ſimilia alia. 4 Pighius *ubi non ero.* 5 Contracte pro *Deorum*, quorum parens credebatur Jupiter. Rutgerſius conjicit leg. *Deûm parentem numen.* Salmaſius in Exercit. Plinianis p. 412. ſqq. legit: *& invocabis Deos Manes parentis.* vide ibi plura. 6 Id eſt *tunc.* In abundat, uti ſupra 1, 5, 1. 7 Pro *non pudebit.* 8 Joſ. Mercerus in not. ad Ariſtæn. Ep. 1, 8. exponit *invocare*: atque huc advocat illud Plauti Truc. 1, 5, 1. *qui a patrona preces mea expetessunt.* Ubi v. not. Taubmanni. Buchnerus cenſebat *preces* poni pro rebus petitis, ut *vota* pro rebus, quas vovemus; quam explicationem & Plauti locus admittit. 9 Id eſt, reliqueris & deserueris. 10 Ille ſcil. Deum parens, de quo modo dixerat. Formula abominandi, deprecandi malum. 11 Id eſt perſeveranter perſequi. Rutgerſ. emendat: *te eo perſeverare.* 12 Idem Rutg. ponit: *tu te tibi placare*; quomodo Horat. Ep. 1, 18. *quid te tibi reddat amicum.*

INDEX

INDEX

Rerum, Vocum & Phraſium omnium,

quarum etiam præmiſſa eſt uberior in Notis explicatio.

(*Prior numerus Vitam, alter caput, tertius paragraphum, Pr. Præfationem, Fr. Fragmenta denotant.*)

A.

A Condiſcipulatu, 25, 5, 3. a fundamentis 20, 3, 3. a puero 5, 2, 1. a ſtirpe 25, 18, 3.

ab adoleſcentia 24, 2, 4. ab initio 2, 1, 1. ab janua 23, 12, 4. ab *ante* C. 25, 16, 3. *ante* N. 0, 1, 2. *ante* R. 17, 7, 3. *ante* S. 1, 3, 3. 25, 4, 2. *ante* T. 16, 2, 3.

abalienare 17, 2, 5. 22, 2, 2.

abdere ſe 7, 9, 1.

abeſſe 2, 8, 4. a cupiditate 25, 12, 2. ab inſolentia 17, 5, 2. ab invidia 12, 3, 4. ab urbe 25, 20, 1. a ſocietate 20, 1, 3. abeſt tantum, ut Fr, 5, 1. a Perſona 15, 1, 2. campus ab oppido 1, 4, 2. 23, 6, 3.

abhorrere a conſilio 1, 3, 5. a moribus 25, 14, 1.

abjicere quid in 23, 9, 3. abjectus 25, 8, 6.

abit res ad vires 8, 1, 4.

abrogare imperium ei 15, 7, 3. magiſtratum 7, 7, 3.

abripere 14, 4, 2. 1, 4, 2.

abſcedere 11, 2, 5. 15, 9, 1.

abſens damnatus 2, 8, 2.

abſolvi capitis 1, 7, 6. 4, 2, 6 judicio 11, 3, 2. judicum ſententiis 6, 3, 4

abſtinere ſe cibo 25, 22, 3.

abſtinentia 3, 1, 2. 15, 4, 1.

abſtrahi a re 14, 4, 3.

abundare copiis 18, 5, 2. abundans rerum 18, 8, 5.

Ac

Ace 14, 5, 1.
accedere muros propius 1, 7, 2. Africam 23, 8, 1. ad Atricam 1, 4, 2. ad amicitiam 18, 1, 4. ad conſilium 1, 3, 5. ad haſtam 25, 6, 3. ad temp. 9, 1, 1. acceſſit febris 25, 21, 4. illis animus 1, 4, 5.
acceſſio facta pec. 25, 14, 2.
accelerare 25, 22, 2.
accidit calamitas 7, 6, 1. victoria 16, 5, 4. ejus opera 7, 6, 2. caſu 23, 12, 1.
accipere calamitatem 9, 1, 3. conditionem 14, 8, 5. fidem 14, 10, 2. injuriam 25, 11, 5. imperium 22, 3, 3. vulnus 1, 7, 5. epiſtolam ab eo ad 4, 4, 1. munera 19, 1, 3. auribus 20, 2, 2. acceptus male 18, 8, 1.
accredere 14, 3, 4.
accreſcit dolor 25, 21, 4.
accubare in conv. 16, 3, 2.
accurate 6, 4, 1. accuratius 7, 10, 2. accuratiſſime 6, 4, 2.
accuſare crimine 6, 3, 4. proditionis 1, 7, 5. capitis 4, 2. 6.
acer 13, 3, 5. acrius 18, 4, 2. acerrimus vir 7, 5, 1. leo 18, 11, 1. acerrime occupatus 23, 7, 1.
acerba mors 5, 4, 3. acerbius imperium 18, 6, 2.
acerbitas 10, 6, 5. imperii 5, 2, 4. temporis 7, 6, 3.
Acheron, 10, 10, 2.
acies inſtructa 1, 5, 3. navium 23, 11, 1. acie decernere 1, 4, 4. in aciem producere 1, 5, 4.
acquieſcere 25, 13, 1. a laſſitudine 14, 11, 3.
acroama 25, 14, 1.
acta (*littus*) 17, 8, 2.
actor 25, 3, 2.
acutus ad fraudem 10, 8, 1. ſententiis Fr. 5, 5. acutum cogitatum 14, 6, 8. acute Fr. 5, 2. & 6, 3.
ad adventum 25, 10, 2. ad conſuetudinem 15, 2, 3. ad eum finem 15, 2, 5. ad ſenectutem 11, 3, 3.
adamare 10, 2, 3.
addere in edictum 24, 2, 3.
addubitare 9, 5, 4.
adducere in conſuetudinem 11, 2, 2. ad deſperationem 18, 12, 1. ad finem 15, 3, 3. in opinionem 14, 6, 6. in ſuſpicionem 23, 2, 2. precibus 10, 2, 3. ſubſidio 18, 6, 4.
adeo ut 10, 9, 4. adeoque 1, 5, 5.
adeſſe in conſilio 18, 1, 6. in magnis rebus 10, 1, 3. periculis 16, 4, 2. ſi affuiſſet 9, 1, 3.
adhibere celeritatem 18, 9, 2. curam, diligentiam 25, 21, 5. memoriam contumeliæ 15, 7, 2. modum 15, 4, 6. vim 4, 4, 3. — in convivium Pr. 7.

adhuc

adhuc 1, 5, 5.
adjacere mare 13, 2, 1.
adipiſci amicitiam 2, 9, 4. gloriam 11, 7, 3. regnum, 21, 1, 2. victoriam 12, 1, 3.
adire ad 7, 1. labores, pericula 20, 5, 2. 13, 4, 3.
aditus conveniendi 4, 3, 3.
ad eum patet 1, 8, 4.
adjungere amicum 7, 9, 5. nationes 23, 0, 2. ſocios 13, 2, 1. ad amicitiam 7, 5, 6. inſula adjuncta oppido 1, 5, 5.
adjuvare eum 1, 7, 1. adjuvari ab eo in 18, 10, 3. opibus 20, 2, 2. prudentia, felicitate 1, 2, 2. adjutum venire 20, 2, 4.
adjutor datus 9, 4, 2.
adjutrix fortuna Fr. 5, 6.
Admetus rex 2, 8, 3.
adminiſtrare bellum 12, 2, 1. legationes 10, 1, 4. provinciam 7, 4, 3. remp. 24, 2, 2. res malè 9, 1, 2.
admirari eum 10, 2, 3. admirans magnitudinem animi 2, 10, 1. admiranda in Italia 24, 3, 4.
admirabile eſt in eo 17, 7, 3.
admirationem ſui injicere filiis 11, 3, 1.
admittere quid 25, 15, 2. ſcelus 15, 6, 3. ad officium 18, 1, 5. ad ſe domum 20, 1, 5. in numerum 6, 1, 5.
admodum adoleſcentulus 22, 1, 1. non adm. multi 21, 1, 1.
admonere eum 4, 5, 1.
admonitu ejus 25, 20, 3.
adoleſcens illuſtris 22, 3, 2. ſeni familiaris 15, 2, 2.
adoleſcentulus 4, 4, 1. &c.
adoleſcentia iniens 2, 1, 1. 7, 2, 2. ejus initium 5, 1, 1. ejus vitia 2, 1, 1.
adoptare teſtamento 25, 5, 2.
adorior demergere 10, 6, 1. oppugnare 7, 2, 5. imprudentes 18, 9, 6.
Adrumetum 23, 6, 3.
adſcendere gradum 19, 2, 3. in navem 2, 8, 6. 7, 4, 3.
adſciſcere civitatem 25, 3, 1.
adſcitus lepor 25, 4, 1.
adſpergi infamia 7, 3, 6.
adſpernari conditionem 5, 5, 4. Is adſpernatur Fr. 5, 4.
adſpicere eum, 12, 4, 1. 15, 8, 3. ſanguinem 20, 1, 4.
adſpectu ipſo 11, 3, 1.
adventare 1, 7, 4. 18, 3, 3.
adventus 2, 2, 6. 1, 5, 1.
adverſi caſus 14, 5, 4. ſi quid adverſi 14, 5, 3. adverſum tenere ei 1, 1, 5. Athenas 2, 3, 4.
adverſus reſiſtere 16, 1, 3. arma ferre 17, 4, 6. jus 23, 13, 2. hunc adv. 3, 4, 3. ex adverſo Fr. 7, 8.
adverſari ei 20, 2, 3.
adverſarius populus 13, 3, 5. in rep. 15, 5, 2. adverſarii

ſacii 2, 3, 3. &c. adverſaria factio 16, 1, 2.
adulari ei 25, 8, 6.
adulterium 15, 3, 5.
advocare concionem 7, 6, 4.
ædes Jovis 25, 20, 3. Minervæ 4, 5, 2. Proſerpinæ 10, 8, 5. Martis Fr. 11. 1. æditum locus, pars Fr 6 & 7.
ædificare caſtellum 23, 12, 3. muros 2, 6, 2. claſſem 2, 2, 2.
ædificator 25, 13, 1.
ædificium 25 13, 12. ejus partes fores 21, 12, 3. & 4.
ædilis pleb s 24, 1, 3.
Ægæ 21, 2, 1.
Ægates inſulæ 22 1, 3.
æger vulneribus 1, 7, 5.
Ægos 6, 1, 4. 7, 8, 1.
Ægyptus 17, 8, 2. Ægyptius rex 11, 2, 4. Ægyptia claſſis 12, 2, 3.
Æmilius L. Paul. 23, 4, 4.
æmulari eum 15, 5, 6.
æmulatio laudis eſt inter 25, 5, 4. intercedit 25, 20, 5.
æneæ ſtatuæ 23, 9, 3. 16, 6, 5. coronæ 7, 6, 2.
Æolia 9, 5, 2. Æolis 1, 3, 1.
æqualis ei, ejus 3, 1, 1. 15, 2, 2. 25, 1, 3. 25, 17, 1.
æque bene 23, 4, 3.
æquiparare eum labore, viribus 7, 11, 3. dignitate 2, 6, 1.
æquitas ſumma 1, 2, 2. 3. 2, 2. animi 8, 4, 2.
æquus ei locus 1, 5, 4.
æs alienum 25, 2, 5. æris terna millia 25, 13, 6.
ærarium commune 3, 3, 3. 23, 7, 5. privatum 25, 8, 3.
æſtimare litem 1, 7, 6. 5, 1, 1. 13, 3, 5. magni operam 24, 1, 2.
ætas puerilis 25, 1, 2. extrema 24, 2, 4. cadit in ea tempora 18, 1, 2. tulit hunc 25, 1, 4. ætatis ejusdem 7, 11, 1. ſuæ formoſiſſimus 7, 1, 1. vacatio 25, 7, 1. ætati aptus 25, 16, 1. ætate ea eſt 1, 1, 1. proximus 2, 9, 1. provectus 10, 4, 1.
affectare munditiem 25, 13, 5.
afferre lapidem ad 4, 5, 3. deformitatem 17, 8, 1. detrimentum 25, 2, 3. manus 30, 1, 4. vim 10, 10, 1. 18, 12, 3. nova in 11, 1, 2. epiſtolam 16, 3, 2. afferunt nuntii 1, 3, 3.
afficere exilio 8, 3, 1. pœna 23, 8, 2. 17, 4, 8. morbo 23, 4, 3. leto 21, 3, 2. muneribus 17, 3, 3.
affinis 20, 1, 4.
affinitate conjungi cum 4, 2, 3. in affinit. pervenire 25, 19, 2. ejus diligere 25, 12, 1.
affirmat id fore 2, 4, 2.
afflictæ res 9, 2, 1.
affluens, affluentia 25, 13, 5. affluentius 25, 14, 2.

Afri 6, 3, 2. Africani 21, 3, 5. Africanæ poſſeſſiones 25, 12, 4.

Agamemnon 5, 5, 5.

agere bellum 23, 8, 3. cauſam ejus 19, 3, 1. gratias 20, 4, 3. feram 14, 3, 2. rem. 25, 15, 2. vigilias 8, 4, 4. vitam 25, 17, 3. nihil aliud 23, 10, 1. 25, 11, 1. Fr. 5, 5. per literas 9, 3, 3. lege cum 20, 5, 2. cum eo ut 5, 1, 3. 10, 2, 5. agi caſibus 25, 9, 1. agitur id 2, 5, 1. res major 25, 4, 4. exiſtimatio in ea re 25, 15, 2.

Ageſilaus XVII.

ager 2, 5, 1. agros colere 4, 3, 6. in agris collocare ſuos 1, 2, 1. agro donari 16, 5, 5.

agellus alit 19, 1, 4.

aggredi 14, 9, 5. hoſtes 2, 4, 4. 14, 4, 1. abſentem 7, 4, 2. ferro 7, 10, 4. donis fictis Fr. 5, 3.

Agis rex 17, 1, 4.

agitare mente 23, 1, 4. navim 10, 9, 2. equos 18, 5, 4.

agnoſcere eum 14, 3, 4. 17, 1, 4.

agricola ſolers 24, 3, 1.

ajebat 2, 4, 2.

ala equitum 18, 1, 6.

alacrior ad rem 4, 2, 6.

Alcibiades VII.

Alcmæon matricida 15, 6, 2.

alere luxuriam 19, 1, 4. morbum 25, 21, 6 agellus alit 19, 1, 4. ali publice 3, 3, 3.

Alexandri M. amici 17, 15, 2. liberi 18, 6, 2 & 3. mors 21, 2, 1.

Alexander Pheræus 16, 5, 1.

alienari timore 7, 5, 1. alienatæ inſulæ 5, 2, 4. oppida 22, 2, 4.

alienigena 18, 7,

alienum videtur 1, 6, 1. alienæ eſt civitatis 8, 1, 2. alienæ opes 21, 3, 4. 23, 1, 3. alieniſſimus locus 2, 4, 5. alieniſſima ab eo oratio Græca Fr. 3 4.

aliquanto crudelior. 10, 3, 3.

aliubi Fr. 8, 7.

aliud ac 17, 3, 4. nihil aliud quam 17, 2, 4. 25, 11, 1.

aliter ac 22, 2, 1. ſit Pr. 7.

Alpes, Alpici 23, 3, 4.

alter eorum 21, 2, 1. altera perſona 16, 4, 3. factio 16, 1, 4. alteræ alæ (*Dat.*) 18, 1, 6. altero tanto longior 18, 8, 5. altero pede claudus 17, 8, 1.

alterutra pars 25, 2, 2.

altitudo montium 1, 5, 3. muri 2, 6, 5.

amare literas 25, 1, 2.

amator antiquitatis 25, 18, 1. amatores habere Pr. 4.

ambitione cum magna 10, 2, 2.

ambitus largitio 25, 6, 2.

amicus fortunæ, hominibus 25, 9, 5. potentiæ 7, 5, 3. tyran-

tyrannidi 10, 3, 2. amicior libertati 1, 3, 6 amiciſſimus eſt 23, 10, 2. 25, 9, 3. amici regis 1, 3, 2. 21, 3, 1. amicorum concilium 15, 3, 5. amicis officia præſtare 25, 4, 3. amice cogitare de 23, 2, 6.

a[illegible]a magna 7, 7. 5. intim[illegible] 25, 3. ſimulata 10, 3, 1. 14, 11, 5. in ludo cœpta crevit 25, 10, 3. amicitiæ fides 19 2, 2. locus 18. 1, 6. eam gerere 14, 10, 3. petere, adipiſci 2, 9, 4. ſequi 15, 6, 1. ſibi parere 7, 7, 5. ad eam accedere 18, 1, 4. in ea eſſe cum 22, 2 4. antecedere alium 7, 9, 3. valet ſimilitudo morum 25, 5, 3. ab ea deficere 9, 2, 2.

amiculum 5, 4, 2. duplex 4, 3, 2.

amita 14, 2, 4.

amittere animam 15, 9, 3. fidem 18, 10, 2. civitatem 25, 3, 1. lumina oculorum 20, 4, 1. optimates 10, 7, 2. amiſſa recuperare 13, 3, 2.

amiſſus Siciliæ 7, 6, 2.

ἀμνηςία 8, 3, 2.

Ammon Jup. 6, 3, 2.

amœnitas domus 25, 13, 3.

amor in patriam 8, 1, 1. venereus 4, 4. 1. exprimit coronam 8, 4. 1. amore duci 5, 1, 12. amorem ejus habet 20 3, 4.

amovere victum 18, 12, 3.

Amphipolis 5, 2, 2.

amphora 23, 9, 3. Fr. 8, 8.

amplecti Fr. 3, 2.

amplum funus 18, 4, 4. amplius nolo 8, 4, 2. non amplius centum 15, 2, 3. 14, 8, 3. 25, 8, 6. quam 17, 8, 2. 25, 12, 6. requirit 8, 4, 3. ampliſſima civitas 7, 1, 2. ampliſſimus triumphus 24, 1, 3.

amplitudo rerum 25, 8, 5.

anagnoſtes 25, 13, 3. & 14, 1.

anceps periculum 2, 3, 3.

ancipites loci 14, 7, 3.

ancora 2, 8, 7.

anfractus longior 18, 8, 5.

anguſtum mare 2, 4, 5.

anguſtia loci 14, 8, 4. 15, 7, 1. 22, 2, 4. eas quærere 2, 3, 2.

anima eum reliquit 18, 4, 2. eam efflare 4, 5, 4. deponere 23, 1, 3.

animadvertere 1, 4, 5. 3, 1, 3. 15, 6, 2. in nobiles 24, 2, 3. animadverſa varietas 13, 4, 1.

animatus bene 5, 2, 4.

animus fidens 22, 3, 1. magnus 11, 3, 1. maximus 10, 5, 3. accedit civibus 1, 4, 5. animi magnitudo 18, 5, 1. animo bellare 23, 1, 3. meditari 17, 4, 1. æquo ferre 10, 6, 4. bono facere 17, 6, 2. eſſe eodem erga 23, 10, 1.

annalis 23, 13, 1.

annicula filia 25, 19, 4.

annulus 18, 2, 1.

annus vertens 17, 4, 4. tranſactus 2, 9, 4. annorum

L. 10, 5, 3. 17, 8, 2. tot annos complevit 25, 21, 1. habet 25, 7, 1.
annuus 23, 7, 4.
ante alios unus 25, 3, 3. id tempus 3, 2, 3. 13, 2, 3. natum hunc 15, 10, 4. illum imp. 11, 1, 3. 15, 8, 3. ante oculos eſſe 12, 3, 2. ante ſe agere 14, 3, 2. paucis annis ante 1, 8, 1. paucis ante gradibus 4, 5, 2.
antea 2, 2, 4.
antecedere alios in amicitia 7, 9, 3. 18, 2, 2. doctrinis 15, 2, 2. honore 8, 4, 3. fortitudine 23, 1, 1. gloria 21, 2, 1.
anteferre conſilium 20, 3, 6. hunc ei 2, 1, 1. bello pacem 15, 5, 3. religionem iræ 17, 4, 6. libertatem ſaluti 26, 1, 3.
anteire eum auctoritate 12, 4, 1. virtute 8, 1, 3.
anteponere hunc ei in 15, 2, 2. 18, 1, 2. res geſtas virtutibus 15, 1, 4. oratorem Fr. 3, 5.
Antiochus 23, 2, 3. & 8, 3.
Antipater 18, 2, 2. & 5, 1.
antiquitas 25, 20, 2. generis 1, 1, 1. 25, 18, 2.
antiquitus 25, 13, 2.
antiſtare ei 3, 1, 2.
antiſtes Jovis 6, 3, 3.
Antonius triumvir 25, 12, 2.
Apenninus mons 23, 4, 2.
Aperire 2, 8, 6. &c. ſuos ſenſus 10, 8, 2. dementiam 16, 3, 2. aperit ſe res ipſa 4, 3, 7.
apertum fuit 9, 2, 3. & 3, 1. crimen 4, 3, 7.
Apollo, 1, 1, 2. 2, 2, 7. 4, 1, 3.
apparare 18, 2, 3. 23, 7, 1. bellum 7, 3, 2. 17, 4, 2.
apparatus 18, 5, 7. regius 4, 3, 3.
apparere regi 18, 13, 1. apparet 25, 4, 1. omnibus 18, 10, 3. minus lucide 16, 1, 1. apparet armatus 23, 12, 4.
appellare cognomine 3, 1, 2. tyrannum 1, 8, 3. legem 8, 2, 2. origines 24, 3, 3. appellatur, ut velit 25, 8, 3. rex 18, 13, 2.
appellere claſſem 1, 4, 2.
appetere majores res 4, 2, 2.
Appia via 25, 22, 4.
applicare ſe ad 3, 2, 3.
apponere cuſtodes 10, 4, 5.
apprime bonus 25, 13, 3.
appropinquat ver 18, 5, 7. ejus adventus 11, 2, 5. hoſtis 18, 9, 1.
aptus ad res 7, 1, 2. ætati huic aptiſſimus 25, 16, 1.
apud eos ſic fuit 1, 6, 2. cecidit 21, 1, 2. eſt imperium 19, 2, 4.
Apulia 23, 4, 4.

aquil-

aquilo ventus 1, 1, 5.
Arabicus ſinus Fr. 7, 4.
aram tenet jurans 23, 2, 4. in aram confugit 4, 4, 4. in ara conſedit, ſedens ib. aræ conſervatæ 17, 4, 7. paci factæ 13, 2, 2.
arbitrari utile 1, 5, 4. non ſine cauſa 7, 6, 2.
arbitrium 9, 4, 1. ei rem permittere 22, 1, 3. alieno vitam dimittere 23, 12, 5. ejus ſit 3, 3, 1. geritur re[illegible] 7, 7, 1. 9, 2, 2.
arbores raræ 1, 5, 3. arborum tractus ib.
Arcadia 7, 10, 5. Arcas 15, 6, 2.
arceſſere colonos 20, 3, 1. ad ſe 25, 21, 4.
Archias 16, 3, 2.
Archilochus Fr. 1, 3.
Ardeatinus 25, 14, 3.
argenteus Fr. 10, 5.
Argi 21, 2, 1. Argivi 15, 6, 1.
arguere 7, 7, 2. crimine 4, 3, 7.
argutiſſime Fr. 5, 1.
Ariobarzanes 14, 2, 4.
Ariſtides III.
arma Græciæ 2, 4, 5. pedeſtria 11, 1, 3. abjicere 12, 4, 3. ſumere 14, 4, 5. tradere 22, 1, 6. inferre 23, 2, 1. relinquere 22, 1, 5. ferre adverſus 17, 4, 6. ferre contra 25, 4, 2. conferre cum 18, 3, 6. armorum officinæ 17, 3, 2.
armis dimicare cum 1, 1, 2. vinci 2, 4, 5. ad arma vocare 19, 2, 5.
armare ſe 10, 8, 3. regem 23, 10, 1. armari 17, 3, 2. armatorum tot millia 1, 5, 1, armatis præeſſe 19, 2, 5.
armatura levis 14, 8, 2.
Armenii 14, 8, 2.
armillæ aureæ 14, 3, 1.
arripere filiam 2, 8, 4. ſtudium literarum 24, 3, 2. celeriter, quæ traduntur 25, 1, 3.
ars nova 1, 5, 3. artibus optimis eruditus 24, 12, 4.
Artabanus 21, 1, 5.
Artabazus 4, 2, 5.
Artaxerxes duo 21, 1, 3.
Artemiſium 2, 3, 2.
artifices 12, 1, 3. quos cultus domeſticus deſiderat 25, 13, 3.
arx munita 20, 3, 3. oppidi 16, 1, 2. Athenarum 2, 2, 8.
aſelli Fr. 10, 2.
Aſia 1, 3, 1. 2, 5, 3.
Aſpendii 8, 4, 4. 14, 8, 2.
aſperitas 25, 5, 1.
Aſpis 14, 4, 1.
aſportare ſua 2, 2, 8.
aſſecla 25, 6, 4.
aſſiduus 22, 4, 3.
aſſimulare 18, 9, 4.
Aſtu ſ. aſty 2, 4, 1. 7, 6, 4.
Athenæ, civitas clariſſima 8, 2, 1. ſplendidiſſima 7, 11, 2. propugnaculum barbaris oppoſitum 2, 7, 5. cæteris imperans 9, 3, 4. antiquitate

quitate, humanitate, doctrina præſtitit omnes 25, 3, 3.
Athenienſes duces Græcorum 3, 2, 3. victi ap. Coroneam 17, 4, 5.
athletæ 12, 1, 3. viribus ſerviunt 25, 2, 4.
atque etiam 18, 8, 7. alia atque antea 23, 2, 2. pari atque 14, 3, 5.
attendere animum ad 7, 5, 2.
Attica 1, 4, 2. Attici 8, 2, 1.
Atticus *T. Pomp.* XXV.
attingere reges 21, 1, 1. terram 18, 5, 5. regionem 10, 5, 3. ſummas 16, 1, 1. poeticem 25, 18, 5.
avarus 21, 2, 2. avare multa facere 6, 4, 1.
avaritia Cretenſ. 23, 9, 2.
auctor rei 16, 3, 3. auctorem probare 2, 10, 4. habere 25, 3, 2.
auctoritas magna apud omnes 1, 8, 4. ejus eſt in hoc 6, 4, 1. 13, 3, 2. ei cedere 12, 3, 4. eam ſibi conſtituere 9, 5, 2. ea facere 7, 3, 1. multum poſſe 10, 3, 3. valere 5, 2, 1 moveri 9, 4, 1. impelli 1, 5, 2.
audax & factioſus 6, 1, 3.
audacius inſtare 15, 7, 1.
audet reſiſtere 1, 2, 5. facere 14, 7, 1. manere 2, 3, 3. auderi 1, 4, 5.
audire rem 2, 4, 5. ab eo 2, 7, 2. male 10, 7, 3. audiendi ſtudioſus audiendo facillime diſcit 15, 3, 2. ſ. audiens dicto duci 11, 2, 1. Imp. 6, 1, 2. regi 14, 2, 2. juſſis 17, 4, 2.
augere cives agro, urbibus 13, 1, 3. officium officio 25, 2, 6. Luxuriam impenſis 19, 1, 4. divitias muneribus 10, 1, 2. gloriam virtutibus 13, 1, 1. ſimultatem multis rebus 10, 3, 1. opes 8, 2, 4. poſſeſſiones 25, 12, 3. auctus adjutusque ab eo 19, 2, 3.
aulicorum invidia 14, 5, 2.
avertere puppes 23, 11, 6.
a ſocietate 7, 4, 7. averſum transfixit 14, 11, 5.
avocare a bello 15, 5, 3.
aureæ armillæ 14, 3, 1.
auri pondus 15, 4, 1.
auribus accipere 20, 2, 2.
ad aures ejus pervenit 1, 3, 6.
αὐτοματία 20, 4, 4.
Autophradates 14, 2, 1.
avunculus 25, 5, 1.
auxilium ab eo petere 1, 4, 2. ſalutis 25, 10, 5. impetrare 22, [illegible] auxilio ei eſſe 25, 11, 1. [illegible] 8, 3, 1. proficiſci 13, 1, 3. mitti 20, 1, 1. celeri opus 1, 4, 3. ejus expugnata urbs 1, 4, 1.

B.

BAbylon 18, 2, 1. 21, 2, 2.
Bagæus 2, 10, 3.
Balbus *L. Corn.* 15, 21, 4.
barba prolixa 14, 4, 1.
Barbarus *Xerxes* 2, 4, 5.
Barbari *Perſæ* 1, 7, 1. 2, 3, 1. Thraces

Thraces 1, 2, 1. quidam 18, 3,5.

Barcas 22, 1, 1.

bellare 2, 5, 1. adverſus 2, 9, 2. cum 20, 2, 3. 21,2, 1. animo 23,1,3. bellatum mittere 9, 2,2.

bellicoſus 20, 2, 2. bellicoſa natio 13, 10. 2. bellicoſiſſima gens 22,4,1.

bellum Ægyptium 14,3,5. civile Cæſarianum 25, 7,1. Corcyræum 2, 2, 1. Corinthium 17, 5, 1. inteſtinum 21, 2, 1. navale 2, 2, 3. Peloponneſiacum 7 3, 1. 8, 1, 3. 9, 1, 1. 16, 1,3. Perſicum 2, 2, 3. Punicum I. 22, 1, 1. II. 22,4,3. III. 24,3 3. ſociale 11, 3,3. Troicum 14, 2,2.

bellum adminiſtrare 12, 2, 1. agere 23, 8 3. apparare 17, 3, 2. comparare 10, 5, 1. 18, 7, 1. componere 22, 1, 5. conferre circa 17, 5, 1. conficere 2,4,4. conflare 12, 2, 3. delere 7, 8, 6. ducere 7, 8, 1. 14, 8, 5. facere [illegible] 4, 4. 17,1 2, 1. gerere [illegible] in 6, 1, 1. adverſus 12, 3, 1. indicere 2, 8, 3. inferre 1,3, 1. 2, 2,4. 21, 1, 3. parare 7,9, 5. renovare 22, 1, 4. ſedare, ſuſcipere 14, 8, 6. belli peritus 15, 3, 1. imperitus 15,7,1. inſcientia 15, 7, 4. diuturnitas 20, 3, 1. bello diſtrictus 23, 13, 1. exercitatus 15, 5, 4. ſtrenuus 14, 1, 3. ſuperior 17, 4,7. vexatus 20, 1, 1. conſequi gloriam 15, 5, 5. devincere 12, 2, 2. perſequi 1, 7, 1. 9, 4. 1. premi 13, 3, 1. opprimi 14, 9, 1. ſubigere 13, 1, 2. paritur pax 15, 8, 4. bellis Hannibalis 23, 13, 3. ad internecionem geſta 18, 3, 1.

bene inquit 8, 4, 2. bene meritus 18,6,5.

beneficio uti 25, 3,1. beneficia tribuere, accipere, retinere memoria 25, 11,5.

benevolentiam accipere 7, 6, 3. conſequi 14, 5, 2. retinere 25, 20, 5. ea poſſe 20, 3, 5. ſ. munitum imperium 10, 5, 4.

benignitas 20 2,2.

beſtia fera 14, 3,2.

biduum 25, 22,3.

Bithyni, Bithynia 23, 11, 2. & 4.

blandus 7, 1, 3.

Bœotii 9, 2, 4. firmitati corporis ſerviunt 7, 11, 3. 15, 5, 2.

bonus civis 11, 3,2. vir 15, 2 4. paterfamilias 25, 13, 3. Phocion 19, 1, 1. bono animo facere 17, 6, 2. boni omnes 25, 22, 4. bonarum rerum ignorantia 17, 8, 5.

bonum naturale 8, 1, 3. bona ac natura 10, 1, 2. quæ vel fortuna vel nat. tribuit 7, 3, 1. animi 15, 3, 1. publicata 7, 4, 5. 23, 7, 7. proſcriptorum vendita 25,12,2. multa bona facere 2,9,2.

boni-

bonitas Miltiadis 1, 8, 3. Timoleontis excellens 20, 5, 1. Attici naturalis perpetua 25, 9, 1.
boreas ventus 1, 2, 4.
Borni 7, 7, 4.
brevi 2,4,4. tempore 1,2,1.
Byrſa Fr. 3, 2.
Byzantii 2,1,2. Byzantium 4, 2, 2.

C.

CAdere prælio *vel* in prælio 4, 1, 2. 14,6, 1. 21, 1,2. in bello 14, 1, 4. in ſuſpicionem 4, 2, 6. cadit res præter opinionem 1,2,5. majeſtas 16, 2, 4. ætas in tempora 18, 1, 2.
Cadmea 15, 10, 3. 16, 1, 2.
caduceus 23, 11, 1.
cadus Fr. 8, 7.
Caduſii 14, 1, 4.
cædes civium 15, 10, 3, magna cæde facta 15, 9, 1. confecta 10, 10, 1.
Cæſar (*Julius*) occiſus 25, 8, 1. ſummus orator Fr. 5, 5. (*Octavius*) 25,12, 2. ejus proſperitas 25, 19, 3.
Cæſarianum bellum 25,7,1.
calamitas belli 22, 1, 3. accidit 17, 6, 1. eam accipere 9, 1, 3. ferre 20, 4, 1.
calces remittere 18, 5, 5.
calefieri 18, 5, 4.
Calidius Poeta 25, 11, 4.
Callias 5, 1, 3.
Callicrates 10, 8, 1.
callidus vir 14, 10, 1. callida liberalitas 25, 11, 3. callidum inventum 18, 5, 4. callidiſſimus omnium 23, 9, 2. Imp. 23, 5, 2 callide cogitare 14, 8, 4. callidiſſime conjicere 2, 1, 4.
calliditas 18, 1, 3.
Calliphron 15, 1, 1.
Calliſtratus 15, 6, 1.
Camiſſares 14, 1, 3.
Camillus Fr. 5, 7.
campus 1, 4, 2. in campo caſtra ponere 23, 5, 3.
campeſtria loca 18, 5, 6.
canis venaticus 16, 2, 5.
canit ut vates 25, 16, 4.
Cannenſis pugna 23, 5, 4.
cantare tibiis ſcienter Pr. 1. carmina, ad chordarum ſonum 15, 2, 1.
capere conſilia 4,3,3. 18,7, 2. aliquid conſilii 18, 8, 4. 25, 7, 2. dolores ex 25,21, 3. fructum oculis 18, 11, 2. gloriam de rep. 15, 3, 4. honores 25, 6, 2. imperium 21, 3,1. locum 17, 6, 2. magiſtratus 19, 1, 1. naves 9, 4, 4. prædas 14, 10, 2. tædium vitæ Fr. 2, 2. vectigal 7, 9,3. urbem 15,5, 6. eum elegantia vitæ 25,19,2. humanitate 7, 9, 3. conſilio, perfidia 14, 11, 5. capi bello 21, 3, 3. conſilio 18, 5, 3. dicto, fortuna 1, 2, 5. dolo 14, 10, 1. ejus doctrina 25, 4, 1. miſericordia 2, 8, 7. ſimulata amicitia 14, 11, 5.
capeſſere remp. 2, 2, 1.
capillo longo eſſe 14, 3, 1.

caput Græciæ 15, 10, 4. interfecti relatum 7, 10, 6. capitis judicium 17, 8, 5. periculum 13, 4, 3. abſolvi 1, 7, 6. accuſari 4,2,6. damnari 7, 4, 5. 18, 5, 1.

Capitolium 25, 20, 3.

capitulatim 24,3,3.

Cappadoces 14,8,2.

Cappadocia 18,2,2.

Captiani 14, 8, 2.

Capua 23, 5, 1.

Car 14, 1, 3. Cares 1, 2, 5.

Caria 17,3,1.

Cardianus 18,1,1.

carere muneribus, nomine 19, 1, 3. patria 16, 1, 4. ſuſpicione 4, 3, 5. facultatibus 15, 3, 4.

carior eſt ejus obſervantia omnibus 25, 6, 5. exiſtimatione nihil habet carius 25, 15, 2. eum habet cariſſimum 21, 10, 5.

caritate patriæ ductus 7, 5, 1. pro ea divitias accipere nolle 15, 4, 2. ab ea recedere 7, 7, 6.

Caſpiani 14, 8, 2.

Caſſander 18, 13, 3. 19, 3, 2

caſtra facere 1, 4, 5. 1, 5, 2. ponere 14, 6 2. c. 11, 4. habere 23, 5, 1. movere 14. 8, 4. 18, 12, 4. ſequi 24, 1, 2. 25, 7, 2. nautica 7, 8, 5. 23, 11, 6. caſtrorum conſuetudo 18, 9 4. cum eo in caſtra proficiſci 23, 2, 4. caſtris uti 15, 5, 4. cum eo in caſtris eſſe 23, 13, 3.

caſtrum 7, 9, 3. 18, 5, 7.

caſtellum 1, 2, 1. 18, 5, 3. 23, 12, 3. communitum 7, 7, 4. munitiſſimum 8, 2, 1. caſtellis munita regio 14, 4, 2.

caſus *vulnerati* 15, 9, 2. *captivi* 18, 11, 2. adverſus, ſecundus 14, 5, 4. mirabilis 10, 5, 1. caſum ejus lacrymare 7, 6, 4. caſu accidit 25, 12, 1. neſcio quo 1, 7, 3. caſibus agi, minui 25, 9, 1.

Cataonia 14, 4, 1.

Cato XXIV.

Catullus 25, 12, 4.

Catulus 22, 1, 6.

cauſa alia eſt 1, 8, 1. cauſam agere populi 19, 3, 1. judicii publici Fr. 4, 1. cognoſcere 1, 7, 6. dicere 7, 4, 3. capitis 11, 3, 3. dictitare 6, 1, 4. interponere 2, 7, 1. interſerere 1, 4, 1. nanciſci idoneam 2, 6, 2. reperire 22, 3, 1. transferre in 15, 8, 1. cauſæ quid eſt conſilii 4, 4, 5. cauſa tua, mea 15, 4, 4, ſuper tali 4, 4, 1.

cedere 3, 1, 3. auctoritati 13, 3, 4. ei in re nulla 12, 2, 3. hoſti 22, 1, 2. invidiæ 5, 3, 2. pertinaciæ 22, 1, 6. loco 12, 1, 2. Italia 35, 9, 2. ceſſit hoc proſpere 14, 1, 3.

celare id ei 7, 5, 2. eum 23, 2, 6. commiſſa 15, 3, 2. minus diligenter 9, 5, 3.

celeberrimus locus 10, 10, 3.

celebrare 20, 5, 4. maxime 11, 2, 3. fama 12, 1, 3.

celebritas Pr. 6.
celeria remedia 25, 21, 2
celerius factum 14, 6, 8. celeriter arripere, quæ traduntur 25, 1, 3. efficere 2,2,3. pervenire ad 5, 2, 1. reperire quæ opus 2, 1, 4. pecunia deeſt 10, 7, 2. celerius reſtitui 16, 3, 3. pœnitet 5, 3, 2.
celeritas ingenii 18, 1, 3. conſilij 17,6,2. ea uti 17, 2, 2. c. 4, 4. conſequi benevolentiam 14, 5, 2.
cenſoris munia 24,2,3.
cera circumfuſum corpus defuncti 17,8,7.
Ceraunus 21,3,4.
ceremonia ſumma colere ſacrarium 2, 8, 4.
cernere oculis 20, 2,2.
certamen mihi cum eo eſt de Principatu 2, 6,3.
certus homo 4, 2, 4. certa dies 12, 3, 1. certos homines mittere 7, 10, 1. 18, 9, 3. præficere 10, 9. 1. certiorem eum facere 2, 5, 1. literis 2, 9, 3. certe 22, 1, 4.
Ceryces 7,4,5. c. 6,5.
ceterus cultus 14, 3, 1. cetera Græcia 4, 2, 4. ceterum 18, 8, 5.
Cethegus *P. Corn.* 23,13,1.
Chabrias XII.
Chalciœcus 4, 5, 2.
Chalcis 13, 3, 5.
Chaones 13, 2, 1.
Chares 12. 3, 4. 13, 3, 1.
Charon 16, 2, 5.
Cherſoneſus 1, 1, 1 & 4.
Chius 12,4,1.
chordarum ſonus 15, 2, 1.
cibaria cocta 18,8,7.
cibo uti 18,5,4.
Cicero Attici amicus 25, 1, 3. c.5,3. Hortenſii æmulus c. 5, 4. vates in Epiſt. c. 16, 4. Fr. 4, 1.
ciconia in deliciis Fr. 10,1.
Cilices 14,8, 2. Cilicia 8, 4, 4 ejus portæ 14,7,2.
Cimon V.
Cinnanus tumultus 25, 2, 2.
circa qui ſunt 18, 10, 4.
circiter 30. annos 24, 2, 3. millia trecenta 23 6,3.
circulus *hominum* 15, 3, 3.
circumdare multitudine 23, 12, 4. amicula 14, 3, 2. mœnibus 2, 6, 1.
circumfundi concurſu hoſt. 12, 4, 2. cera 17, 8, 7.
circumire fores 23, 12, 4.
circumiri multitudine 2, 3, 2. 14, 6. 2. ab hoſtibus 14, 7, 3. 2, 9. 3.
circumſidere 18, 5,4.
circumvehens 23,2,1.
circumvenire multitudine 18, 5, 2. inſidiis 23, 4,3.
circus Flaminius Fr. 11, 1.
citare victoriam Pr. 5.
citerior Hiſpania 24, 2, 1.
citharizare 15,2, 1.
Citium 5,3,4.
civis bonus 11,3, 2. 25,13,1. *fœmina* 2, 1, 2. gentis ejus 1, 4, 2.

1, 4, 2. civem facere 25, 3, 1, cives civibus parcere æquum eſt 8, 2, 6.
civilis victoria funeſta 15, 10, 3. civile jus 5, 2, 1. civilis fluctus 25, 6, 1. procellæ 25, 10, 6.
civitas aliena 18, 1, 2. ampliſſima 7, 1, 2. clariſſima 8, 2, 1. potentiſſima 5, 3, 3. magna, libera 12, 3, 3. quæ libertate uſa eſt 1, 8, 3. ſplendidiſſima 7, 11, 2. univerſa 25, 4, 5. civitatis ejuſdem eſſe 2, 9, 1. illius more fungi 9, 3, 4. civitatum natura 1, 6, 1. vitium 12, 3, 3.
clam vicinitati 7, 10, 4.
clandeſtina conſilia 23, 2, 2.
clarus vir 4, 3, 7. clariſſimus vir 2, 8, 7.
claritate præſtans 18, 3, 3.
claſſis communis Græciæ 3, 2, 2. 4, 2, 1. conflixit cum 2, 3, 2. claſſem ædificare, efficere 2, 2, 2. appellere ad 1, 4, 2. comparare 1, 4, 1. conſtituere apud 2, 3, 4. contrahere 9, 4, 4. ei dare 1, 7, 1, claſſe proficiſci 1, 1, 4.
claſſiarii 1, 7, 3. &c.
clava 14, 3, 2.
claudere filium 4, 5, 3. hoſtem anguſtiis 14, 8, 4. 15, 7, 1. 22, 2, 4. multitudine 1, 5, 3. urbem obſidione 15, 8, 5. operibus 1, 7, 2.
claudus altero pede 17, 8, 1.
clementia in captos 7, 5, 6. 20, 2, 2. eam violare 7, 10, 3.
Cleon Halicarnaſſ. 6, 3, 5.
clypei maximi 11, 1, 3.
Cnidus 9, 4, 4.
coarguere 5, 6, 4.
cœlo veſperaſcente 16, 2, 5. in cœlum efferri laudibus 10, 3, 3.
cœna coquitur ei 5, 4, 3.
cœnare apud 25, 14, 1.
cœpit operam dare 9, 5, 2. orare 4, 4, 5. pugnari 15, 10, 3. cœpta eſt deſiderari diligentia 15, 7, 1. cœpti ſunt premi 13, 3, 1. cœpta ſunt conjici vaſa 23, 11, 5.
coercere procacitatem manibus 20, 5, 2.
cogere 1, 7, 1. cogit natura 25, 22, 2. ejus voluntas 18, 8, 1. verberibus 18, 5, 5. jurare 10, 8, 5. ſatis habere 20, 2, 4. cogi neceſſitate 2, 8, 6. odio 13, 3, 5. ad depugnandum 2, 4, 4.
cogitare prius 14, 7, 1. callide 14, 8, 4. amice de eo 23, 2, 6. quæ cogitat 17, 6, 3. hoc facere 18, 2, 3. cogitatum ad perniciem, acutum 14, 6, 8. cogitata patefacere 4, 3, 1.
cogitatione omni ferri ad liberandam patr. 7, 9, 4.
cognatio Pr. 7.
cognoſcere animos 10, 8, 2. cauſam 1, 7, 6. literas 14, 5, 5. librum 6, 4, 3. locum & induſtri-

duſtriam 18, 1, 5. memorem gratumque 25, 9, 5. puerum in ludo 25, 10, 3. reſponſum 23, 7, 4. ſententiam 20,3,5. voluntatem 4, 2, 6. cognitum judicare 1,1,1. prædicare 25,13,7. diligenter habere 25,18,1. cognitum eſt bello 2,2,3.

cohortatio facta 23, 11, 1.

coire 16,2,3. 25,8,4. ſocietatem cum 9,2,2.

colere agros 4,3,6. ſacellum 20,4,4. ſacrarium 2, 8, 4. coli literis ab eo 2, 20, 4.

collabefieri 3, 1, 2.

collaudare eum 4,2,5. officium ejus 25, 4, 2.

collega datus 7, 3, 1. collegam habere 15, 7, 3. 24, 1, 1. poſtulare 7, 7,1. exſpectare 2, 7, 1.

colligere manum 7,7,4. ex fuga reliquos 23,6,4.

collocare in agris multitudinem 1, 2, 1. in littore præſidia 23, 11, 4. ei filiam 25, 19, 4. collocari dote 3, 3, 3. ſi virgo nubilis non poſſet 15, 3, 5.

colloqui cum eo 4, 2, 4. per internuntios 7, 5,3. colloquendi dies 14,11,2. tempus ſumere §.1.

colloquium petere 14, 10,3. in coll. venire de re 14, 11, 1. in colloquio eſſe §. 3.

colonos mittere 1, 1, 1. arceſſere 20,3,1.

coloniam deducere 20, 3, 2. conſtituere, in eam mittere 5, 2,2.

columnæ ex onyche Fr. 8,7.

come ingenium 10, 1, 2.

comitas mira 1, 8, 4. non ſine ſeveritate 25,15, 1.

comitas 17,6,3.

comitari 18,13,4. 25,22,4.

comitium 17,4,2. comitia amicorum 25,4,4.

commeare hac via 18, 8, 5.

commeatu privari 1, 7, 2. commeatibus 19,2, 4.

commemorare in virtutibus Pr. 1. ſupra de 10,6,2.

commendare non minimum 10, 1, 2, ei regnum 8, 2, 2.

commendatio oris 7,1,2,

comminus pugnare 12, 4, 3.

commiſerari fortunam 17,5,2.

committere quid 3, 1, 3. prælium 1, 5, 3. 23, 11,3. ei imperium, poteſtatem 6, 1, 5. ſe fluctibus 25,6, 1. commiſſa celare 15,3,2.

commode ſaltare Pr. 1.

commodius verba facere 2. 10,1.

commoda populi 19,4,1.

commoditatem conſequi in 25,9,2.

commovere ſe non auſus 17, 6, 3. commotus nova re 14, 6,6. nuncio 14, 7, 1. ſermone 14, 2, 5. rebus 21, 1, 6. 7, 10, 2.

communire caſtella 7, 7, 4. loca caſtellis idonea 1, 2,1.

communis infimis 25, 3, 1. aſſinis 20, 1,4. utilitas 7, 4, 6. claſſis 3, 2, 2. commune ærarium 3, 3, 2. jus gentium 2, 7, 4. odium 14, 10, 4. vitium 12,2, 3. communia imperatoribus cum militibus 8, 1, 4. communiter cum his 16, 2, 2.

commutare quid in tecto ſuo 25, 13, 2. commutatum ſtatum ferre non poſſe 10, 4, 5.

commutatio rerum 7, 5, 5. ſubita ſecuta 10, 6, 1.

comparare cum eo 2, 5, 3. cum primis 11, 1, 1. bellum 10,5, 1. 17, 3, 4. adverſus eum 18, 7, 1. claſſem 1, 4, 1. 17,2.1. exercitus 14, 4, 1. 23, 3, 2. copias 17, 3, 3. factionem 10, 6, 3. milites ad 14, 4,4. manum 10.4, 3. incendium ad 7,10,6, iter ad regem 7,10,3.

comparet in libris multa diligentia 24, 3, 4.

compellare impium 20, 1, 5. crimine 7, 4, 1.

compellere hoſtem intra mœnia 17, 5,3. eo, ut 22, 2,4.

comperire ex literis 4, 4. 5. rem geſtam 14, 3, 4. de ſcelere filii 4, 5,3.

complecti 15, 2, 5. partes 18, 2, 3. complexi inter ſe 18, 4, 2.

complere annos 25, 21, 1. tot millia 1, 5, 1. amphoras 23,9,3.

complures 20, 5, 2. compluribus locis 5.4,1. complura 4, 10, 2.

componere bellum 7,8, 3. 22, 1, 5. compoſito 14, 6, 6. parum compoſite Fr. 3, 4.

comprehendere eum 4, 4, 3.

comprimere preces 25, 22, 2.

comprobare publice 23,3,1.

conari 14, 7, 1. fallere 2,7, 2. fruſtra dehortando 25, 21, 6. multa ſtulte 23,8,3.

conata perficere 10, 8,5.

conatus reſiſtendi 14, 4, 5.

concedere eo habitatum 2, 8,1. ei filium 25,7,4. principatum 10, 6, 3. non conceditur legibus 2,10,5.

conceptis verbis dejerare auſim Fr. 12, 3.

concidere 14,8, 3. 23, 3, 4. concidi 10.10,1. 14,6,6.

concidere ex vulnere 15, 9, 1. vitio adverſariorum 17, 5, 2. crimine 17, 2,4.

conciliare nuptias 25, 5, 3. fortunam 25, 19, 1. pacem 5, 3. 3. 21,1,5. otium 20,3,2. ſervitutem 15,5,3. reges 23,10,2. ſibi eum 2,10,1. 17,2, 5.

conci-

conciliator nupt. 25,12,2.
concilium amicorum 15, 3, 5. populi 20,4,2.
concinnus in brevit. 15, 5, 1.
concio 7, 6, 4. populi 2, 1, 3.
concitare bellum 22, 4, 3. equum in 16, 5, 4. concitato equo vehi 14, 2, 3. concitata multitudo 3, 1,3.
conclave 10,9, 1.
concludere volumine 15, 4, 6.
concluſio *urbis* 18, 5,7.
concupiſcere majora 4, 1, 3. plura 9,5, 1, tyrannidem 7, 7, 3. intemperanter 25, 13,4.
concurrere ad opprimendum 18,3,1. cum eo 13,4,2. in navem 23, 10, 5. concurrit armatus 19, 2,5. inſidiator 14, 9, 5.
concurſus acerrimus 18, 4, 1. prælii 8,1,4. 23,11,4. militum 11,1,4. populi 14, 3, 3. magni fiunt 19, 4, 1. uno concurſu 5, 2, 3.
concutere opes 5,6, 4.
condiſcipuli 15, 2, 2. 25, 1, 3.
condiſcipulatus 25, 5, 3.
condere urbem 20,3,1.
conditor urbis 20,3,2.
conditio 5, 1, 4. 14, 8, 6. æqua 25, 2, 4. nullius non habere poteſtatem 25, 12, 1. conditiones 8, 3, 1. 18, 5, 7. 23, 6, 2.
conduci mercede Pr. 4. conducti ex Græcia 14, 8, 2.
conductitius exercitus 11, 2, 4. conductitiæ catervæ 12,1,2.
conferre ſe Athenas 25, 2, 2. in civitatem 25, 3, 3. ad eum 7, 5, 2. 9, 2, 1. ſe ſuaque in naves 2,2,8. aliquid in domum 17,7,3. legem in perniciem 15,7,5. arma cum 18,11, 2. pecuniam 15,3, 6 tantum 5,3, 1. facta clarorum 23, 13, 4. ligna 7,10,4. ei munera 17, 7, 3. collatum eſt bellum eo 17,5,1.
confeſtim 4, 2, 5.
conficere res 1,3,5 20,1,4. rem divinam 23, 2, 4. quod ſtudes 9, 3, 3. orationes 24, 3, 3. libros græco ſermone 23,13,2. iter 17, 4, 4. partem itineris 18,8,6. ſpatium 18, 9, 1. bellum 2, 4,4. hoſtes 6, 1,1. eum incendio 7,10,4. magnam multitudinem ſerp. 23, 10, 5. confectis rebus 16, 3, 3. legitimis 19,4,2.
confidere 1, 1, 1.
configere 14, 9, 5.
confinis gens ei 14, 4, 1.
confirmare id 14, 11, 1. conjurationem 10,8, 3. decreta 19,2, 2. exercitum 17, 2, 5. inſulas 5, 2, 4. odium 13, 1, 3. regnum 1, 3, 5. fide 6,1,5.

conflare bella 12, 2, 3. 18, 3, 1.

conflictari fortuna non ſimplici 20, 1, 2. cum adverſa 16, 5, 1. morbo 1, 2, 4.

confligere 1, 5, 4. cum eo 18. 8, 1. claſſe 7, 8, 2. navibus adverſus 23, 8, 4. mari 2, 4, 5.

confluere ad 7, 6, 1.

confodere telis 16, [illegible]

confugere ad eum [illegible] 11, 3, 2. in aram 4, 4, [illegible] in ædem 4, 5, 2.

congerere 1, 6, 5.

congredi 14, 8, 1. 14, 11, 2. 1, 6, 2. cum eo 23, 1, 2.

congruere ſententiæ 6, 3, 5.

conjicere callidiſſime 2, 1, 4. ex re 18, 2, 2. tela in hoſt. 14, 9, 5. 16, 5, 4. ſe in ſacrarium 2, 8, 4. in templum 17, 4, 6. in vincula 1, 7, 6. in cuſtodiam 19, 3, 4.

conjectu telorum 16, 5, 4.

conjugii cupidus 5, 1, 3.

conjungi affinitate 4, 2, 3. cognatione Pr. 7. familiaritate 25, 12, 1. conjuncta Paphlagonia 14, 5, 6. conjunctus Pompejus 25, 7, 2. conjuncte vivere 25, 10, 3. conjunctiſſime 25, 5, 3. conjunctim petere 25, 10, 5.

conjunctio 25, 19, 4.

conjuratio 10, 8, 3.

Conon IX.

conquirere 20, 3, 1. ſocios 10, 8, 5. proſcriptos 25, 11, 1.

conſcendere navem 14, 4, 3.

conſciis multis 1, 3, 6. 10, 8, 4.

conſciſcere necem Fr. 2, 2.

conſcribere 15, 8, 2. librum 6, 4, 2. conſcriptus liber 10, 3, 1. conſcripti patres 23, 12, 2.

conſectari prædones 2, 2, 3. ſingulos 2, 4, 4.

conſentire 14, 5, 2. in eo laudando 7, 11, 1. cum eo de 19, 2, 2.

conſenſio 7, 3, 3. conſenſionis globus 25, 8, 4.

conſequi eum 23, 7, 7. id facile 23, 10, 5. benevolentiam 14, 5, 2. commoditatem 25, 9, 2. familiaritatem 25, 19, 2. gloriam 1, 6, 3. hæreditates 25, 21, 1. multum in eo 17, 2, 5. ea ratione 6, 1, 1. imperio, juſtitia 1, 2, 3. vi, voluntate 1, 8, 3. conſequitur commutatio 10, 6, 1. deſiderium 5, 3, 2. invidia 10, 6, 4. proſperitas 25, 19, 3. legati conſecuti ſunt 2, 7, 2.

conſerere manum 14, 8, 4. 17, 3, 6. cum eo 23, 4, 2.

conſervare eum 18, 10, 3. exercitum 14, 2, 1. fidem 17, 2, 5. leges 25, 6, 2. inducias 17, 2, 4. ſimulacra, aras 17, 4, 7.

conſidere in ara 4, 4, 4.

conſilium diſplicet 2, 3, 1. Apollinis 2, 2, 7. clandeſtinum, interius 23, 2, 2. inimi-

cum ſibi 4, 3, 5. novum 18, 8, 4. prudentiſſimum 18,3,5. repentinum 4, 4, 5. tale capere 23, 9, 3. inire 6, 3, 1. 25, 22, 3. mutare 18, 9, 6. probare 2,2, 8. ſequi 14,6,3. in conſ. dari 13, 3, 2. ad conſ. accedere 1, 3, 5. referre 18, 12, 1. conſilii voluntas 18, 12, 3. ſententia 19, 3, 4. celeritas 17, 6, 2. magnitudo 14, 1, 2. maximi vir 14,1,1. plenus 4,1,2,7,1,2. mei non eſt 9,4,1. particeps 18, 1, 5. hoc conſilio 1, 5, 3. privato facere 16, 1, 2. moveri 10, 1, 3. ſuperare 23, 11, 7. vinci 2, 4, 5. a conſ. abhorrere 1, 3, 5. in conſ. adeſſe ei 18,1,6.

conſiſtere 11, 2, 1. conſiſtit mihi ſpes in eo 14,8,3.

conſobrina 25,2,1.

conſpicari 18,10,5.

conſpicere id 1, 7,3. 14, 11, 5. in neutram partem conſpici 25, 12, 5.

conſpectum hominum 20, 1, 6. in conſpectum venire 9, 3, 3. 14, 10, 2. eſt in conſpectu 14, 11, 4. a ſuorum recedere 12, 3, 4.

conſtat inter omnes 7, 1,1. murus ex ſacellis 2, 6, 5. amœnitas ædificio 25, 13, 2. reditus in eo 25, 14, 3. conſtans inimicus 6, 2,2.

conſtantia 8, 1, 1. vocis atque vultus 25, 22, 1.

conſtituere 14, 5,5. aciem 23,1, 1. Cherſoneſum 1, 2, 4. claſſem apud 2, 3,4. 7, 8, 1. domicilium 2,10, 20. auctoritatem 9,5,2. oppidum 5, 2, 2. pacem 13, 2,2. poteſtatem 6, 2, 1. quantum quisque daret 3, 3, 1. regnum 12, 2, 1. res 1, 2, 2. 7, 10, 1. remp. 25, 12, 2. ſacellum 20, 4, 4. ſtatuam 12, 1,3. vineas, teſtudines 1, 7, 2. portum 2, 6, 1. de eo 18, 12, 1. conſtitutum tectum 25, 13, 2.

conſueſcere cum eo 7, 10, 6. conſuevit epulari 16, 2, 2. ſanctum eſſe apud 16,5,1.

conſuetudo rerum 14, 5,4. vitæ 25, 14,2. ejus imago 15, 1, 3. in eam adducere milites 11, 2,1. ea devincire alios 25, 1, 4. ea res geruntur 25,12,3. ea trahi ad 1,8,2.

conſulere ſibi 2,8,5. 25, 21,5. rebus ſuis 6, 2, 3. male patriæ 15, 10, 1. 19, 2, 2. Apollinem 1, 1, 2. conſultum mittere 2, 2, 6. conſulentibus præcipere 1,1,3.

conſul quinquies 23, 5, 3. quibus conſulibus 23, 13, 1. 25, 4, 5.

conſulares 23,4 4.

conſulatus Ciceronis 25, 18,6. eum gerere 24,2,1.

conſumere plurimum ſtudii in 15,2,5. tot talenta 13,1, 2. tot menſes in morbo 25,21, 3. conſumi morbo 21, 2, 1.

contegere cum veſte 14, 3, 1.
contemnere morbum 25, 21, 2. contemtus eſt primo 8, 2.2. res contemnentibus perniciei eſt; nihil oportet contemni, §. 3.
contendere 15, 8, 1. 25, 12, 4. apud eum 2, 7, 2. eo 13, 3, 4. Lacedæmonem 5, 3, 3. per loca ſola 18, 8, 6. cum eo 9, 4, 3. *Lucta* 15, 2, 5. armis 5, 3, 3. inimica mente 18, 4, 2. de principatu 3, 1, 1.
contentio eſt inter 1, 4, 4.
contentus fortuna 7, 9, 4. honore 25, 6, 4. ordine 25, 19, 1. teſtimonio 13, 4, 2. eo non eſt 22, 2, 5.
contexta hiſtoria 25, 16, 3.
contigit ei 8, 1, 2. 20, 3, 1.
contineri beneficiis, odio 14, 10, 4. hoſpitio 6, 1, 5.
continens 1, 7, 3. terra 2, 3, 1
continens vir 15, 3, 2. continentis debet duci 25, 13, 4.
continentiæ ſignum 25, 13, 4.
contra 2, 4, 5. contra ea Pr. 5. 7, 8, 4. 9, 5. 4. e contrario 11, 1, 4. 22, 1, 2, 25, 9, 3.
contrahere exercitum 14, 3, 5. claſſem 9, 4, 4. copias 14, 7, 2. copiæ contractæ 18, 3, 3.
contumacius ſe gerere 5, 2, 5.
contumeliam extinguere 2, 1, 3.
convenit moribus illorum Pr. 2. Prudentiæ ejus 13, 11, 3. virtuti 17, 5, 3. iis cum rege 17, 2, 3. hoc in illum 7, 3, 4. hoc inter illos 4, 4, 2. non convenit 23, 13, 1. non convenere conditiones 23, 6, 2. convenire eum 15, 4, 1. ad eum defendendum 13, 4, 2. in colloquium 23, 6, 2. conveniendi aditum dare 4, 3, 3. ejus poteſtatem habere 7, 9, 5. ejus cauſa venire 10, 9, 2.
conventus Arcadum 15, 16, 1. legationum 15, 6, 4.
convertere id ad ſalutem 14, 6, 8. ad ſe oculis omnium 8, 3, 5. convertit ſe ad eum civitas 25, 3, 1. converſa fortuna eſt 25, 10, 1.
convictus 25, 8, 2.
convivæ 25, 14, 1.
convivium. in id ducere, adhibere eum Pr. 6. & 7.
convocare eos 23, 10, 5.
cooritur riſus 15, 8, 5.
copiæ pedeſtres 7, 8, 2. 23, 11, 7. copiarum omne genus 18, 5, 2. eas deducere in camp. 1, 4, 2. educere ex urbe 1, 5, 2. ex navibus 1, 7, 2. disjicere 1, 2, 1. traducere; tranſportare 1, 3, 1. & 4. trajicere 15, 4, 4. exiguis dimicare 1, 4, 5. eum invadere 2, 2, 4.

copioſi

copioſa via 18, 8, 5.
copula 14, 3, 2. 25, 5, 4.
coquere cœnam 5, 4, 3.
Corcyra 2, 8,3. 13,2,1. Corcyræi 2,2,3. Corcyræum bell. 2, 2, 1.
Corinthus Græciæ lumen 17,5, 3. Corinthii 20, 2,2.
corona honoris 8, 4, 1. aurea donantur Romani 23, 7, 2. Olympiæ victores 7, 6,3. mortuus 16, 5, 5. coronæ *convivales* 17, 8, 4.
Coronea 17, 4, 5.
cornu alterum 16,4,3.
corpus mortui 4, 5, 5. corporis bona 17, 8, 1. dignitas 10, 1, 2. firmitas 15, 3, 1. ſtatura 14, 9, 3. maximi homo 14, 3. 1.
corripere partes 18,2, 3.
corrumpere Delphos 6, 3, 2. pecunia 15, 4, 1. corrumpi largitione 1, 6, 4, a rege 1, 7, 5. corrupti mores 25, 6, 2.
Cotta L.Coſ. 25, 4, 5.
Cotus, Cotys 11, 4. 13, 1, 2. craſtinus 16, 3, 2.
Craterus 18,2, 2. & 4, 1.
creare prætores 1, 4,4. reges 23, 7, 2.
creber ſententiis Fr. 5, 5. crebri nuncii 1, 3, 3. crebræ excurſiones 1, 2, 1.
credere fortunas fidei 23, 9, 3. pecuniam ſine fœnore 25, 9, 5. cuſtodiam 1,3,2. ei potiſſimum 2, 9, 1. ei plurimum 9, 5, 4. vix credendum 25, 8, 6.
cremare mortuum 7, 10, 7.
creſcere dignitate, fortuna, gratia 25, 21, 1. virtutum laude 24, 2, 3. creſcit amicitia 25, 10, 3. æs alienum 25, 3, 5. fama 7,7, 5. creſcunt opes 7, 5, 3.
Cretenſes avari 23, 9, 2.
crimina concidere 4, 2, 3. aperto argui 4, 3, 7. accuſari 1, 8, 1. in crimen vocari 13,3, 5. criminibus in invidiam venire 15, 7, 3.
Crimeſſus 20, 2, 4.
Critias 7,10, 1. 8,2, 7.
crudelitas 6, 2, 1. erga 6, 4, 4.
crudeliter imperare 4, 3, 3. crudeliſſime ſe gerere 18, 6, 13.
cruentare manus 15, 10, 3.
culleus 18, 8, 7.
culpa rem male gerere 11, 1, 2. culpæ ejus tribuere amiſſum 7,6, 2. minus proſpere geſta 7,7, 2.
cultus 4, 3, 1. domeſticus 25, 13, 3. quotidianus 25, 4, 2. regius 14, 3, 1. ejus parſimonia 7, 11, 4.
cum primum potuit 20, 1, 4. cum, tum 1, 8, 7. 18, 8, 2. cum eo eſſe 18, 10, 2. cum *per ſyllepſin caſuum* 19, 2, 2. 22, 2, 5.
cuncta Græcia 2, 9, 4.

cupidus conjugii 5, 1, 3. nullius rei, imperii 21, 2, 2.
cupidior ſalutis, fidei 18, 3, 1.
cupidiſſimus literarum 24, 3, 1. cupide elaboro 3, 1,4.
cupiditas intercedit 10, 1, 3. eam habere notitiæ 25, 18,4. ad cup. imperii trahi 1, 8, 2. ea rapi in 18, 6, 2. turpiſſima imbui 10, 4, 3. bellandi flagrare 1, 5, 1. 22, 1, 3. ea incendere 23, 2, 1. a cup. pecuniæ abeſſe 25,12, 2.
cupit ſe tecum conjungi 4, 2, 3. ſe principem eſſe 25, 20. 5.
cura magna 23, 9, 4. curam adhibere 25, 21, 5. id ſibi curæ habere 25, 20, 4. non ſine cura 9, 4, 3.
curare præceptum 18, 9,5. per hunc ut 15, 4, 5. eum interficiendum 10, 6,5. 20, 1, 4. legem ferendam 8, 3, 3. reficiendos muros 9, 4, 5. oſſa deportanda 18,13,4.
curatio *morbi* 25, 21,3.
currendo exerceri 15, 5,3.
curſor 1, 4, 3.
curſum dirigere 1, 1, 6.
cuſtos corporis 14, 9, 3. 10, 7, 1. gazæ 14, 5, 3. cuſtodes apponere 10, 4, 5. imponere hortis 5, 4, 1. dare Fr. 2, 2. iis domum ſepire 10, 9, 1. cuſtodum præfectus 18 11, 1.
cuſtodia teneri 5, 1, 1. cuſtodiam ei credere 1, 3, 2. in eam dare 18, 11, 1. conjici 19, 3, 4. penes eum ſumma imperii cuſtodiæ 18,11,3.
cuſtodire ab eo 23,9,4.
Cyclades 1,2.5.
Cyme 7,7,1.
Cyprus 4,2,1. Cyprii 5, 2, 2.
Cyrenæ 17,8,6. Cyrenæi 23,8,1.
Cyrus 7,9,5. 21,1,2.
Cyzicum 13,1,3.
Cyzicenus 13,4.

D.

Damnare capitis 4, 3, 4. 18,5,1. ſacrilegii 7,6,4. proditionis; hoc timore 2, 7, 1 & 2. damnatus voti 20, 5, 3.
damnatio 1,8,1.
Damon 15,2,1.
dare aditum conveniendi 4, 3, 3. adjutorem 9,4,2. 12, 2, 2. annum temporis 2, 9, 4. caſtellum muneri 23, 12, 3. claſſem 1, 7, 1. collegas 7, 3, 1. crimini 15, 8, 2. dextram 2, 8, 4. donum 4, 2, 3. dotem 3,3,3. epiſtolam 16, 3, 2. facultatem 19, 4,2. 25,2,2. fidem 14,10,1. 23,2,4. filiam nuptum 4, 3,2. 10,1,1. fil. in matrimonium 22, 3, 2. imperium 1, 3, 1. *jusjurandum* 23, 2, 5. librum teſtimonii loco 6, 4, 3. locum nocendi 22,1, 2. manum 22,1,4. negotium (id negotii) 10, 8, 1. 7,10,2. 9, 4,1. occaſionem 10, 4.

10, 4, 1. 1,3,3. 22, 1, 2. operam 2, 7, 1. 15, 2, 4. 24, 1, 1. 25, 4, 3. pœnas 1, 3, 5. poteſtatem 17, 2, 2. 16, 1, 4. præſidii quod ſatis eſt 2, 8, 5. ſe adverſariis 25, 9, 2. ſe duritiæ 7, 11, 4. ſe fluctibus 25, 6, 1. ſe totum reip. 2, 1, 3. ſenatum legatis 23, 7, 6. ſignum 1, 7, 3. 11, 2, 2. 23, 12, 1. ſoporem 10, 2, 5. ſummam belli 16, 5, 3. ſupplicium 17, 5, 2. tantum pecuniæ 3, 3, 1. 15, 3, 5. tempus 16, 2, 4. 8, 2, 2. 23, 2, 3. temp. literis 2, 10, 1. teſtimonium 6, 4, 1. vela ventis 23, 8, 2. veniam 2, 10, 1. 4, 4, 6. verba 23, 5, 2. veſtitum 14, 9, 3. uxorem 5, 1, 3. in conſilium 13, 3, 2. in cuſtodiam 18, 11, 1. ad ſupplicium 4, 5, 5.

Darius 1, 3, 3. 1, 5, 5. (*Ochus*) 7, 5, 2. Hiſtaſpis filius 21, 1, 2.

Datames XIV.

de rebus ſuis quid facerent 2, 2, 6. de rep. nil capere 15, 3, 4. de ſua re in jus ire 25, 6, 3. triginta de ſuis 8, 2, 1.

dea pax 13, 2, 2.

debere eos non eſt paſſus 25, 2, 4. debet ſuos noſſe 9, 4, 1. quantum deberet paterf. 25, 4, 3.

debilitantur animi militum 14, 6, 1. opes adverſariorum 17, 5, 2. Hannibal invidia civium 23, 1, 2.

debitum nat. reddere 21, 1, 5.

decedere 3, 3, 3. morte ex conſpectu 20, 1, 1. de foro 25, 10, 12. ex Aſia 25, 4, 1. deceſſit febris 25, 22, 3.

deceſſus 20, 2, 3.

decemplex numerus 1, 5, 5.

decemviri 6, 1, 5.

decemviralis pot. 6, 2, 1.

Decelia 7, 4, 7.

decernere 1, 2, 2. tempus exſpectandum 7, 4, 1. bellum inferre 1, 3, 1. ei honores 7, 7, 1. ſtatuas 1, 6, 4. de re 20, 3, 5. cum eo de 23, 4, 1. 18, 9, 6. acie 1, 4, 4. claſſe 23, 10, 4.

decet me 25, 6, 5.

decidere 18, 11, 5. ex equo in terram 18, 4, 2.

declarare 11, 3, 2. 15, 1, 8. navem 23, 11, 2. res breviter 25, 18, 6.

decorum pr. 6.

decreta confirmare 19, 3, 2.

decurrere in ſpatio 18, 5, 5.

dedere ſeſe 1, 2, 4. 14, 4, 5. eum dedi volunt 23, 12, 2. ne dederetur timet 23, 9, 1.

deditus ei 15, 2, 2. rebus venereis 7, 11, 4. vino, epulis 16, 3, 1.

deditio 1, 7, 4.

deducere (*col.*) 20, 3, 2. eum ſecum 24, 1, 3. 25, 4, 2.

copias in camp. 1, 4. 2. claſſem in præl. 23. 11, 1. regem 7, 8, 3. eum ad regem 23,11,2. eum a victu priſtino 15, 4, 5. ad finem 15, 3, 3. deducta eo res eſt 15, 7, 1.
deeſſe ei 3, 4, 3. deeſt illi nullus honor 20, 3, 5. nulli ejus fides, opera 5, 4, 3. res ulla 25,11, 1. res famil. 5, 4, 3. maledici ei deeſſe non poterant 21, 3, 2.
defendere eum 18, 10, 2. patriam 2, 9, 2. ſe ab hoſte 2, 7, 4. 23, 10, 5. mœnibus 1, 4, 4. 2, 14, 2. opibus 11, 3, 2. in judicio, periculis 19, 2, 3. nullis defendentibus 2, 4, 1.
defenſio 15, 8, 1. Fr. 4, 2.
deferre ſenatui 23,12, 1. de facto 14 7, 1. ei falſa 2,7, 1. ei munera 25, 4, 2. ſummam imperii ad 23, 3, 1. ſummam rerum ad 18, 5, 1. delatum 15, 4, 5. Carthaginem 23, 3, 1. delati honores, poteſtates 10, 1, 2. fortuna ei id defert 25, 19, 3.
deficere 5, 2, 4. ab amicitia 9, 2, 2.
degredi a ſuis 16, 5, 4.
dehortando conari 25, 21, 6.
dejerare Fr. 12, 3.
dejicere ſe ex 10, 4, 5. in mare 12, 4, 3 dejici 7, 2, 3. 8, 3 1.
delectari eo 10, 2, 3. facto 14, 3, 4. animo, ventre 25, 14, 1.
delegare eum ad 24, 3, 5.
delere barbaros 4, 1, 3. bellum 7, 8, 6. Carthaginem 22, 2, 1. fana 20, 3, 2. urbem incendio 2, 4, 1. 11, 2, 5.
deliberare 2,2,6. 9,3,3, deliberatum mittere 1,1,2.
delicate jocoſeque 7, 2, 3.
deligatus 23, 5, 2.
deligere diem 16, 3, 2. ducem 6, 3, 5. 15, 7, 1. qui conſtituat 3,3,1. delectus dux 20, 1,3. delecta manus 1, 1, 4. delecti, 2, 3,1.
delectus novi 23, 6, 4.
Delphi 1,1,2. 2, 2,6. 6, 3,2.
Delphicus Deus 4, 5,5.
Delus 3, 3, 1.
demens ratio 4, 3, 1.
demergere 10, 6, 1.
Demetrius Antigoni F. 21, 3, 3. Phalereus 1, 6, 4. 19, 3, 1.
demigrare 7,4, 5. Corcyram 2, 8, 3. ex inſula 1, 2, 2. rurſus Athenas 1, 3, 6.
demigratio 1, 1, 2.
demoliri arcem, propugnacula 20, 3, 3. tectum 4, 5, 2.
Demoſthenes 19, 2, 2.
demum nunc 20, 5, 3.
denique 16, 4, 3. 18, 12, 1. 21, 2, 2.
denunciare 12, 3, 1.
depellere eum de provincia 24, 2,1. hoſtem terra 7, 8, 3. Siculis 20, 2, 2. periculum 4, 3, 5.

4, 3, 5. præſidia ex 4,2,1. ſervitutem a 20, 21. depelli a gradu 2, 5, 1. a re 14, 7, 3.
depingere pugnam 1, 6, 3.
deponere animam. odium 23, 1,3. pecuniam in templo 23, 9, 3. imperium 23, 3,4.
depopulari reg. 17,3,2.
deportare oſſa ad 18, 13, 4. triumphum ex 24,2, 1. ad deportandum eum miſſa navis 7, 4, 3.
deprecari pericula 25, 12,2. culpam Fr. 4, 5.
deprimere naves 9, 4, 4. preces obſtinatione 25, 22, 2.
depugnare 2, 4, 4.
deſcendere huc 4, 4, 4. in Græciam 3, 1, 5. obviam ei in 7, 6, 1.
deſciſcere 22, 2, 2. ab eo 8, 5, 1. 14, 5, 5.
deſerere eum nulla in re 22, 8, 3. in bello 14, 2, 4. deſerta urbs, regio, fana 20, 3, 1 & 2.
deſiderare eum diu in bello, in pace 1, 3, 4. ejus operam 15, 5, 3. diligentiam 15, 7, 1. non multum hiſtoriam 25, 16, 3. deſiderat hæc tempus præſens 17, 8, 4. hos cultus domeſt. 25, 13, 3.
deſiderium conſequitur 5, 3, 2. ejus dolorem indicare 25, 4, 5.
deſinere 2,6,4.
deſiſtere de contentione 13, 2,2. moleſtiis Fr. 12, 5. bellare 23, 1, 3. hoc facere 24, 2, 4. juvare patriam 17, 7, 1.
deſperare de ejus virtute 2, 10, 4. de rebus ſummis 18, 9, 2. præſtare ſe poſſe 2, 10, 4.
deſperatos relinquere 25, 8, 6. deſperatis rebus 14, 6, 3. 25, 8, 3.
deſperatio[illegible]am pervenire 22, 2[illegible]duci 18, 12, 1.
deſpicere fructum 25, 6, 4. id uſque eo 16, 3. 1. huic deſpecto ſaluti fuit 8,2,2.
deſpondere anniculam 25, 16, 4.
deſtinat hoc facere 19, 2, 4.
deſtitui ab eo 7, 5, 4.
delecta ædes 25,20,3.
deterior peditatu 18, 3, 6.
deterreri ab incepto 10, 8, 5. a deditione 17,4. a voluntate 10,3,3. a conatu reſiſtendi 14, 4, 5.
deteſtari 10, 1, 5.
deteſtabilis Fr 2, 2.
detrahere de eo 12, 3, 3. de rebus geſtis 20, 5, 3. pondus 11, 1, 4. partes multæ 13, 4, 1. ſignum epiſtolæ 4,4,1. multum ei detraxit 18, 1, 2.
detrimentum exiſtimationis 24, 2, 4. exercitus 23, 5,2. affert rei familiari 25,2, 3.
detrudere ex regno ad 20, 2, 2.
devehi nave 10, 4,1

devenire domum 16, 2, 5. in urbem 16, 3, 1.
devia itinera 18, 3, 5.
devincere bello 12, 2, 2. virtute exercitus 1, 2, 2. copias 9,1,2. virtutem ejus 23, 1,2. claſſem 2, 5,3. devicti 9,2,2.
devincire ſibi eum 25, 1, 4. lib 3,4.
dev es 5, 4, 3.
devo am 7, 4, 5.
devo 7,6,5.
Deus Delphicus 4, 5, 5. dii publici, patrii, penates 2, 7, 4. deos ſibi iratos reddere 17,2,5. deorum numen 17, 2,5. 20,4,4.
devicto 18, 11, 3
dextra fidem dare 4, 10, 1. data in fidem recipere 2, 8, 4.
diadema 18, 7, 2.
Dianæ templum 23, 9, 2.
dicere cauſam apud 19, 3. 3. capitis cauſam 7, 4, 3. 11, 3, 3. 20, 2, 3. pro ſe 1, 7, 5. ei provinciam 18, 2, 2. eum tyrannum 1, 8, 3. diſerte 15, 3, 2. dicendo valere 7, 1,2. in dic. exercitatus 15,5,2.
dictator Fabius 32, 5,1.
dicto capi 1, 2, 5. dicto audiens ei 6, 2, 2. 11, 2, 1. juſſis magiſtratuum 17, 4, 2. dicta *vel* dictoria Fr. 5, 2.
dicis cauſa 25.8 5.
dies natalis 20, 5, 1. induciarum præteriit 17, 3, 1. in diem emere 15, 9, 5. diem obire 10, 10, 3. ſupremum obire 1, 7, 6. 7, 10, 6. 10,2,5. proſequi 25, 4, 5. usque ad hanc 23, 2, 5. diem noctemque 2, 8, 7. dies noctesque 14, 4, 4. ipſo colloquendi die 14, 11, 2. diebus paucis 23,10,4.
differre in nulla re a privato 17, 7, 4. rem in craſtinum 16, 3, 2. differendo negare 5, 4, 2. dilato rumore 10, 10, 1.
difficile eſt ei 19, 1, 3. intellecta 25, 15, 1. judicare 25, 12, 5. & 16, 1. difficillima natura homo 25, 5, 1.
dignus memoria 13, 4, 4. 15, 1, 4. pœna 3, 1, 1. non ſatis dignum perſonis Pr. 1.
dignitas corporis 1, 2, 3. vitæ 7, 11, 2. equeſtris 25, 1, 1. honeſta 17,11,5. regia 1,2,3. ei ſervire 25, 6, 5. ad eam perducere 19, 1, 4. pro ea vivere 25, 2,2. efferre 18, 4, 4.
digredi 14,11,4.
dilabi 7.2,2. 18,3,4.
diligere amore venereo 4, 4, 1. turpius quam par eſt 22,3,2. affinitatem ejus 25,12,1. diligi quam metui melius 20, 3, 4.
diligens imperii 9, 1, 2. veritatis 15,3, 1. minus diligenter celatum 9, 5,3.
diligentia deſideratur 15, 7, 1.

7, 1. multa in libris comparet 24, 3, 4. omni dil. affeſtare 2, 13, 5.
dimicare 17, 2, 1. cum eo 9, 4, 3. armis cum 1, 1, 2. copiis adverſus 1, 4, 5. de fama 13, 4, 3. de ſummis rebus 18, 10, 3. de ſumma imperii 23, 8, 3. equitatu 18, 3, 6. in terra 2, 3, 1.
dimidium ſpatium 18, 9, 1.
dimittere imperium 20, 2, 3. occaſionem 1, 3, 3. tempus 7, 8, 6. vitam 23, 13, 5. legatos 2, 7, 3. præceptorem a ſe 15, 2, 2. eum nusquam ab ſe 23, 4, 1. neminem niſi victum 23, 3, 3.
Dinon Hiſtoricus 9, 5, 4.
Dion X.
Dionyſius major 10, 1, 3. &c. 2, 1. 21, 2, 2. minor 10, 3, 1, &c.
dirigere curſum 1, 1, 6. eo navem 13, 4, 2.
diripere eos 24, 3, 4.
diſcedere domus 2, 4, 2. inter ſe longe 18, 8, 3. pari prælio 2, 3, 3. a pugna 1, 7, 5. ab urbe 2, 3, 4. a judicio cap. 15, 8, 5. diſcedit liberatus 19, 2, 3. ſuperior 14, 8, 4. 18, 10, 2. 23, 1, 2.
diſcere Pr. 3. diſcitur facillime audiendo 15, 3, 3.
diſciplina mil. 11, 1, 1. & 2, 4.
diſcrimine in magno eſſe 14, 5, 4. in diſcrimen duci 15, 7, 1.
diſertus 13, 1, 1. diſertiſſimus eloquentia græcæ linguæ 7, 2, 1. diſerte dicere 15, 3, 2.
diſcumbere temporius fr. 6, 1.
disjicere arcem a fundamentis 20, 3, 3. copias 1, 2, 1. domum 23, 7, 7. globum conſenſionis 25, 8, 4. mænia 20, 3, 2. munitiones 18, 5, 7.
diſpalati in agris 6, 1, 2. diſpalata multitudo 23, 5, 2.
diſpenſare pecuniam 9, 4, 1.
diſpertire 17, 8, 4. bona militibus 10, 7, 1. diſpartiuntur regna 18, 2, 1.
diſplicet conſilium ei 2, 3, 1. id pluribus 4, 5, 5. crudelitas 10, 1, 3.
diſpoſiti 11, 2, 2.
diſputare de rep. 15, 3, 3. diſputando in Phil. verſari Fr. 5, 2.
diſſentire ab eo 24, 1, 3.
diſſenſio unius 25, 8, 4.
diffidere ab eo 23, 10, 1. diſſidens ejus 10, 8, 2.
diſſimilis factis, moribus 12, 3, 4.
diſſimilitudo 7, 1, 4.
diſſociati animi 25, 2, 2.
diſſolvere poteſtatem 6, 3, 5. pontem 2, 5, 1. ſocietatem 21, 3, 2.
diſſolutus 7, 1, 4.
diſtineri litibus 25, 9, 4.
diſtrahi

diſtrahi 18, 4, 2.
diſtrictus bellis 23, 13, 2.
ditis 25, 1, 2.
diverſa natura 7, 1, 4. diverſi diſcedunt 14, 11, 3.
divertere 6, 2, 2.
dividere agros civibus 5, 2, 5. bona 10, 7, 2. 8, 1, 5. copias hiematum 18, 8, 1. poſſesſiones 20, 3, 2.
divinus 25, 9, 1. divina res 13, 2, 4.
divinare de exitu 17, 6, 5.
divinatio 25, 9, 1. & 16, 4, 2.
divitiæ orbis terr. 15, 4, 2. iis cives ornare 2, 2, 3.
divitiſſimus 7, 2, 1. 19, 1, 2.
diutina contentio 13, 2, 2. pax 15, 5, 5.
diutius 1, 8, 4.
diuturnitas 20, 3, 1. mali 22, 2, 1.
divus Julius 25, 19, 2. ſub divo 4, 5, 2.
docere 1, 6, 1. 14, 5, 3. 16, 4, 1. eum muſicam Pr. 1. lectores exemplis 25, 19, 1. ſatius eſſe 17, 2, 1.
docilitas ingenii 25, 1, 2.
doctor lit. græcarum 23, 13, 3.
doctrina comparet in libro 24, 3, 4. ea non natura ſolum facere 25, 17, 3. doctrinis antecedere 15, 2, 2. quibus impertitur puerilis ætas 25, 1, 2.
Dodona 6, 3, 2.
dodrans 25, 5, 2.
Dolopes 5, 2, 5.
dolor deſiderii 25, 4, 5. accreſcit 25, 21, 4. ei indulgere 21, 1, 4. eo incendi 6, 3, 1. dolores capere, augere 25, 21, 3 & 6.
dolo pugnare 23, 10, 4. doli nihil ſubeſt 2, 4, 5.
domicilium orbis imperii terr. 25, 3, 3. eſt ei in 17, 3, 1. ſibi conſtituere, 2, 10, 2.
dominatio perpetua 1, 8, 3. impotens Athen. 6, 1, 4. Perſarum 1, 3, 4. Laced. 2, 7, 6.
dominatum tenere 21, 1, 2.
domus & familia 18, 6, 3. frugaliter inſtructa 17, 7, 4. disjecta 23, 7, 7. dominatus, factus 25, 13, 4. creatus 1, 4, 4. quietus 15, 4, 1. ſe tenere 10, 9, 1. 15, 10, 3. domus amœnitas 25, 13, 3. domum habere 1, 2, 4. in alterius mala inferre 2, 9, 2. in domo ſua 7, 2, 6. domo venit 17, 4, 1. migrare ex domo in domum 25, 22, 1. domos diſcedere, 2, 4, 2.
domeſticus cultus 25 13, 4.
domeſtico ſummo genere 18, 1, 3. domeſticæ res 23, 10, 2.
donare frumento 25, 2, 5. muneribus 2, 10, 2. 9, 4, 1. præmiis 17, 3, 3. coronis aureis 7, 6, 3. monumento ſepulcri 10, 10, 3.

dono

dono dati Fr. 7, 2. donum deo dare 4, 1, 3.
donicum 12, 1, 4.
dotem dare 3, 3, 3.
dubito an ponam 8, 1, 1. non dubitat fore Pr. 1. committere 23, 11, 3. confingere 16, 5, 3. ducere 23, 2, 4. venire 17, 4, 1. ſe conjecturum 7, 9, 15. ſe habiturum 6, 3, 5.
dubium nemini eſt 9, 1, 3. eſſe debet 13, 1, 5. ſine dubio 17, 7, 1. 20, 1, 1.
ducere 7, 7, 2, bellum 7, 8, 1. 14, 8, 5. beſtiam 14, 3, 2. in convivium Pr. 6. in errorem 23, 9, 3. eum adverſus 25, 4, 2. exercitus 8, 13, 1. 15, 7, 2. naves 23, 8, 4. ſecum 1, 3, 1. 22, 3, 1. tempus 2, 7, 1. uxorem 2, 1, 2. 15, 5, 5. ducitur laudi Pr. 4. victor 17, 3, 6. dignus 3, 1, 2. amore, more 5, 1, 2. caritate 7, 5, 1. ſtudio 25, 12, 3. ſuſpicione 10, 10, 1. eo 15. 4 5. adverſus eum 18, 3, 4. ad mortem 19, 4, 3. continentis debet duci 25, 13, 4.
ductu ejus 4, 1, 3. 14 5, 4.
dulcius nil eſt 25, 18, 4.
dum ſe res aperiat 4, 3, 7.
duo collegæ 7, 3, 1.
duplex amiculum 14, 3, 2.
duplicare modum haſtæ 11, 1, 4.
durum initium 5, 1, 1.
duritia 7, 11, 4.
dux Spartæ 4, 2, 3. manus 16, 4, 2. belli imperitus 15, 7, 1 & 4. delectus 20, 4, 3. fortis & prudens 9, 4, 3. ſummus 9, 2, 3. duce hoc fugatus 3, 2. 2. duces bellorum 24, 3, 4. mari 13, 2, 2. & terra & mari 3, 2, 3. ducum princeps 14, 5. 2. 17, 1, 3.

E.

E Regione 1, 5, 3. e republ. 25, 6, 2. e vultu intellexit 4, 5, 1. e contrario 18, 1, 5. *v. contra.*
edere mandata 9, 3, 3. in vulgus 14, 6, 3.
editus locus 17, 9, 2. editum conclave 10, 9, 1. editi in vulgus libri 25, 16, 3.
edictum cenſoris 24, 2, 3.
educare filium 10, 4, 3. in domo ejus 7, 2, 1.
educere exercitum 14, 6, 5. in aciem 18, 3, 6. copias ex urbe 1, 5, 2. ex claſſe 5, 2, 3. e navibus 1, 7, 2.
efferre quæ attuleris 17, 4, 5. laudibus 6, 4, 2. 7, 11, 1. in cœlum 10, 7, 3. amplo funere 18, 4, 4. matrem 25, 17, 1. ſuo ſumtu 5, 4, 3. efferri 10, 10, 3. 3, 3. 2. 25, 22, 4. elatus ſemivivus 18, 4, 4. ſemianimis 4, 5, 4. ſecunda fortuna, magnis opibus 1, 7, 2. 7, 7, 3. victoria 4, 1, 2. fortuna extulit hunc 10, 6, 1. res elata refertur ad 10, 8, 4. elatius ſe gerere 4, 2, 1.

efficere claſſem 3, 2, 3. effici facile poteſt 1, 3,4.
efflare animam 4,5,4.
effringere fores 10,9,6.
effugere inſidiatores 23, 6, 4. invidiam 2, 8, 1. ex præſidiis 18, 2,5. ex vinculis 4,2,2.
effuſi honores 1,6,2. effuſæ largitiones 25,6,2.
egredi inde 2, 8, 4. navi 7, 6 3. extra vallum 23,5,3.
ejicere urbe 5,2,5. ex civitate 2, 8,1. ex rep. 7, 4, 6. in exilium 16,1,4. in ignem veſtes 7,10,5.
ejusmodi id erat 10,7,2.
elabi 18,4,1.
elaborare cupide 3, 1,4.
elatus v. *efferre*.
elegans 25,13,5. elegantiſſimus poeta 25, 12,4.
elegantia vitæ 25,19,2.
elephantus ornatus 23, 3, 4. ferociſſimus 18,11,1.
elicere epiſtolas 25,20,2.
Elis 7,4,4.
eloquentia antiſtat innocentiæ 3,1,2. eluxit 15, 6, 4. ejus ſatis habere 5, 2, 1. principatum tenere 25, 5, 4. ea valere 10, 3, 3. præſtare 15, 6,1. græcæ linguæ diſertiſſimus 7,2, 1.
eluceſcere virtutibus 5, 1, 1. elucet ex his illud 12, 1,2. eloquentia ejus 15,6,4.
emax 25,13,1.
emendare vitia 2,1,1.
emere in diem 15, 9, 5.
emergere ſe ex malis 25, 11, 1.
emetiri Fr. 7, 2.
eminere altius 12, 3, 3.
emittere exercitum in 17, 2, 1. emitti cuſtodia 5, 1, 1.
enarrare vitam 16, 1, 1.
Ennius poeta 24,1,3.
enumerare familiam 25, 18, 3. prælia 23, 5, 4. plura 6, 2, 4.
enunciare 4, 4, 6.
eo deducta res eſt 15, 7, 1. perduxit 15, 8, 4. eo pejus 9, 1, 2. eo non accidit 18, 11,5. eo magis 18, 4, 2. eodem unde 13, 3, 4.
Epaminondas XV.
ephebus factus 15, 2, 4.
Epheſus 17, 3, 1.
ephemeris 25, 13, 6.
ephori Lacedæmoniorum 2, 7,2. 4, 3,5.
epigramma 4, 1, 3.
Epirus 18, 6, 2.
Epirotes Pyrrhus 21, 2, 1. Epirotæ 13, 2, 1. Epiroticæ poſſeſſiones 25, 14, 3.
epiſtolæ Themiſtoclis 2, 10, 2 Ciceronis 25, 16, 3. verboſiores elicere 25, 20, 2. mittere his verbis 2, 9, 1. perferre, accipere 4, 4, 1. ſolvere 23, 11, 3. vincula epiſtolæ laxare, in qua ſunt 4, 4, 1 & 2.
epulari 16, 2, 2. luxurioſius 4, 3, 2.

equeſtris dignitas 25, 1, 1.
equitatus omnis 23, 3, 1.
tractu arborem impeditur 1, 5, 3. eo valere 18, 3, 6.
equites 1, 4, 1. 2, 2, 5.
equum concitare in 10, 5, 4. concitato vehi 14, 4, 5.
equi militares 18, 5, 4.
Eretria 1, 4, 2.
erga *adverſus*, in 7, 4, 4. 14, 10, 4. 22, 4, 3. 23, 10, 1.
ergo, victoriæ ergo 4, 1, 3.
Erichteon 13, 1, 3.
erigit contumelia 2, 1, 3.
eripere 9, 2, 3.
erratum ſi quid eſt 25, 4, 4.
errore ducis in diſcrimen duci 15, 7, 1. in errorem duci 23, 9, 3.
erudire exercitum diſciplina mil. 11, 2, 4. filium doctrinis 25, 1, 2. eruditus a Socrate 8, 2, 1. literis, ſermone 2, 10, 1. optimis artibus 25, 12, 4. ſic ut nemo magis 15, 2, 1.
eruere 4, 5, 5.
erumpere 25, 21, 3.
eruptio ex oppido 8, 4, 4.
eſſe in foro 24, 11, 1. locus ubi eſt 23, 12, 3. in eo eſt 1, 7, 3. 4, 5, 1. niſi ille fuiſſet 9, 2, 3. 17, 6, 1. eſt in eo comitas 1, 8, 4. eſt ei honeſtum, turpe Pr. 3 & 6. quæ ipſis leviora ſunt, pari modo apud cæteros fuiſſe 1, 1, 1.
eſſe civitatis ejus 2, 9, 1. alienæ 8, 1, 2 ejuſdem ætatis 7, 11, 1, partium optimarum 25, 6, 1. magni 9, 1, 1. parvi 18, 10, 4. pluris 15, 10. 4. non eſt tuæ virtutis 12, 1, 6. non mediocris eſt induſtriæ 25, 13, 4. quantæ ſit ſapientiæ 25, 20, 5. negat ſui eſſe conſilii 9, 4, 1.
eſſe ei auxilio 25, 11, 1. calamitati 14, 6, 6. curæ 25, 12, 5. gloriæ 8, 4, 1. indicio 6, 3, 5. invidiæ 10, 4, 2. malo 7, 7, 3. opprobrio 9, 3, 4. ornamento 10, 2, 1. præmio 4, 4, 6. præſidio 9, 2, 1. perniciei, ſaluti 8, 2, 2. ſpectaculo, turpitudini Pr. 5. uſui 6, 3, 4. 9, 2, 4.
eſſe abſtinentia magna 3, 3, 2. ætate ea 1, 1, 1. animo iſto 18, 11, 4. cura tanta 25, 15, 2. corpore magno, dignitate honeſta, figura venuſta 18, 11, 5. fide præcipua 6, 2, 2, ferocia tanta; 22, 1, 5. fama ea 18, 3, 8. gloria magna 15, 2. 1. genere ſummo 8, 1. 3. imperio pari 14, 3, 5. invidia minore 18, 7, 2. induſtria, prudentia 24, 3, 1. liberalitate 5, 4, 4. natu magno 13, 3, 1. periculo pari 22, 2, 1. poteſtate perpetua 1, 8, 3. ſagacitate ea 7, 5, 2. ſenſu eodem 7, 5, 3. voluntate propitia 10, 9, 6.
eſſe ante oculos 12, 3, 2. apud eum 18, 12, 2. {eſt apud eum imperium 19, 2, 4. penes eum reſp. 25, 8, 1. ſum-

ma imperii 18, 11, 3. eſſe cum eo 7,10,5. 22,3, 2. eſt huic ſocietas cum eo 7, 10, 2. quæ regi cum illis eſſent, irrita futura 7, 10, 2. eſſe in amicitia 23,2,4. in animis 8, 2, 3. in colloquio 14, 1, 3. in diſcrimine 14, 5, 4. in faſtigio 25, 10, 2. in laude 11, 7, 4. in magiſtratu 12, 4, 1. in obſidione 18, 5, 6. in periculo 2, 9, 3. in poteſtate 18, 2, 2. 25, 6, 1. in ſimultate 25, 17, 1. in ſpe 7,4,3. in timore 1, 8,4. in tuto 2, 9, 3. in vinculis 9,5,3. 18,11,3. erant in epiſtola 4,4, 2. quantum in eo fuit 11,3, 4. eſſe ſub imperio 9,4,4. 18,7, 1. ſub poteſtate 10, 5,4.

& mari & terra 2,2,4.

etiam tum 23,4, 3.

Etruria 23,4. 2.

evadat quorſum timeo 10,8,1.

Evagoras 10,2,2.

Eubœa 1, 4,2.2,3.2.

evitare odium 10, 8, 2. periculum 14, 2, 4. tempeſtatem 13,3,3. 7,4,4.

Eumenes Cardianus XVIII. Pergamenus 23, 10,2.

Eumolpidæ 7,4,5.

evocare eum 9,5,3.

Europa 1,3, 1. ei ſuccubuit Aſia 2, 5, 4.

Europæi 18, 3, 2.

Eurybiades 2,4,2.

Eurydice 11, 3, 2.

ex Arcadia quidam 7. 10, 5. ex bello otium 20, 3, 2. ex ephoris quidam 4, 4, 4. ex fœdere 23, 7, 5. ex fratre natus 14,2,2. ex fuga 17,4,6. ex hoc judices 15, 6, 2. ex his elucet 12, 1, 1. ex inſula conſpicere 1, 7, 3. ex intimis ille regis 9, 2, 2. ex more 9, 3, 2. ex pacto 1, 2, 4. ex proximo 16, 2, 1. qua ex re 14, 2, 1. ex quo accidit 25, 20, 3. ex quo fiebat 7, 7, 2. ex re familiari 13, 4, 1. 25, 7, 1. ex ſenatus conſulto 23,7,3. ex ſententia 7,7,1. 22,3,1. 19,3,4.

exacui ira 19,4,1.

exadverſum 2,3 4.

exagitari 2, 9, 4.

exanimari 15, 4, 9.

exardeſcit bellum 22, 2, 1.

exaudire foris 10, 9, 4.

excedere ex acie 23, 6, 4. ex prælio 18, 4, 2. pugna 15, 9, 2.

excellere abſtinentiâ 3, 1, 2.

excellens bonitas 20, 5, 1. Imperator Pr. 8. vir 15, 4, 6. in vitiis & virtutibus 7, 1, 1.

excellentiſſimi reges 21, 1, 2.

excellenter pronunciare 25, 1, 3.

excipere impetum 12, 1, 2. natantem 12, 4, 3. partes 10, 8, 3. invidiam 14, 5, 2. exceptis duobus 14,1,1.

excire 23, 8, 1.

excitare eum adverſus 23, 10, 1. ei riſum 23. 11, 5.

excludi reditu 2, 5, 1.

exco-

excogitare res 2, 1, 4. excogitatum eſt a quibusdam 25, 8, 3.
excurſiones crebræ 1, 2, 1. barbarorum 2, 6, 3.
excutere ſudorem 18, 5, 5.
exemplum bonitatis 25, 10, 3 devotionis 7, 4. 5. ejus ſequi 17, 2, 2. exempli gratia proferre 6, 2, 1. exemplis docere lectores 25, 19, 1.
exercere currendo, luctando 15, 2, 5. equos ſtantes 18, 5, 4. remiges 10, 9, 1. exercet in eum fortuna ſævitiam 10, 6, 2.
exercitatus bello 15, 5, 4. in dicendo ib. 2. exercitatiores copiæ 11, 2, 1. exercitatiſſimus 17, 3, 2.
exercitationum genera 17, 3, 2.
exercitus terreſtris 2, 2, 5. victor 17, 4, 2. exercitatiſſimus, ornatiſſimus 17, 3, 3. facit imperatorem 22, 3, 3. 25, 3, 1. eum contrahere 14, 3, 5. trajicere 1, 3, 1. ei præeſſe 1, 4, 4. ducere 8, 13, 1. 15, 7, 2.
exhauſtus 7, 8, 1. ſumtibus 22, 1, 3. exhauſtis facultatibus 23, 6, 2.
exheredatus 2, 1, 3.
exiguus 17, 8, 1. exigua manus 1, 5, 5.
exiles res 18, 5. 1.
exilium 10. annorum 3, 1, 2. 5, 3, 1. in id ejicere 16, 1, 4.
expelli 15, 2, 2. proficiſci 25, 8, 3. eo affici 8, 3, 1. multari 3, 1, 2. 16, 1, 3.
eximere de numero 25, 10. 4.
eximie collaudari 17, 1, 1.
exire 2, 6, 5. 7, 4, 2. 17, 6, 1. ex navi 2, 8, 7. in terram 7, 8, 6. in littora Fr. 7, 2. exit claſſis 7, 3, 2. fama 17, 2, 1. 23, 9, 2. in turbam 14, 6, 3 nil glorioſum ex ore 20, 4, 2.
exitum habere 19, 4, 3. vitæ 18, 2, 1. ædificii 23, 12, 3. de exitu divinare 17, 6, 1.
exiſtimare 25, 20, 5. facile 25, 16, 4. non minoris 24, 1, 3. de eo, male 10, 7, 3.
exiſtimatio agitur in ea re 25, 15, 2. mala Fr. 3, 4. bona regno præponenda 17, 4, 3. ejus detrimentum facere 24, 2. 3.
exiſtit vis 7, 3, 3. vir magnus 20, 1, 1.
exordiri ea Pr. 8. de eo ſcribere 19, 1, 4.
expectare, quoad 18, 6, 1. dum 4, 4, 1. collegas 2, 7, 1. tempus 7, 4, 2.
expectatio videndi 7, 6, 1.
expedire cum 25, 12, 4. ſe 18, 5, 3 23, 5, 2. rem 18, 9, 2. e vinculis ſe 4, 3, 5. expedit ei 1, 3, 5.
expeditus ad 14, 6, 2. expeditiores milites 11, 1, 4.

expel-

expellere ex arce 15, 10, 3. ex civitate 7, 6, 2. expelli 3, 3, 3. poteſtate 1, 3, 5. in exilium 19, 2, 2.
expenſum ſumtui ferre 25, 13, 6.
experiri inimicum 2, 9, 4. Romanos 22, 4, 3. omnia primum 14, 2, 3. legibus 20, 5, 2. natura experta in hoc 7, 1, 1.
expers conſilii 17, 6, 3. literarum pr. 2. periculi 25, 2, 1. ſuavitatis 25, 18, 5.
expetere preces Fr. 12, 8.
explicare id Pr. 8. 15, 14, 6. 23, 13, 4. res 16, 1, 1. multitudinem 2, 4, 5.
explorare rem 2, 7, 2. locum 14, 11, 2. de voluntate 23, 2, 2.
exponere 10, 3, 2. 16, 1, 1. verſibus viros 25, 18, 5. virtutes pr. 3. vitas pr. 8. antiquitatem 15, 18, 1. eum e nave 2, 8, 7.
expoſcere eum 23, 7, 6. publice 2, 8, 5.
exprimere imaginem vitæ 15, 1, 3. amor non vis expreſſit 8, 4, 1.
exprobrare ei de 15, 5, 5.
expugnare urbem 1, 4, 1. vi 1, 7, 1. 23, 3, 2. ſeipſum 17, 5, 4.
expulſor tyranni 10, 10, 2.
exſculpere verſus 4, 1, 4.
exſplendeſcere 25, 1, 3.
extat memoria 20, 2, 2.
externum malum 22, 2, 1.
extimeſcere id 1, 8, 1.
extinguere eos 17, 5, 4. liberos 25, 9, 2. contumeliam 2, 1, 3. extincto rege 1, 3, 5.
extra 2, 6, 2.
extrahere ſe incolumem 18, 5, 7. copias ex 17, 3, 4.
extrema ætas 24, 2, 4. Imperatorum 13, 4, 4. extremo tempore 15, 9, 1. 14, 10, 1. 22, 1, 2. bello 9, 1, 2. extremo 22, 2, 3.
extructa altitudo 2, 6, 5.
exul his terreis 25, 20, 4.
exules Thebas occupant 15, 10, 3.
exultare 18, 5, 5.

F.

Fabius Q. Max. 23, 5, 1. ſ. Fabiani milites 11, 2, 4.
facere amicitiam cum 7, 4, 6. 14, 10, 2. bellum ei 10, 4, 3. 17, 2, 1. bona 2, 9, 3. cædem ejus 8, 3, 3. caſtra 1, 5, 2. certiorem eum 14, 11, 1. 2, 5, 1. civem 25, 3, 1. detrimentum 24, 2, 4. eruptionem 8, 4, 4. finem belli 22, 1, 3. finem libri 23, 3, 4. finem vitæ 20, 1, 6. heredem 15, 5, 2. hoc regi 4, 3, 5. ignes 18, 9, 3. imperatorem 22, 2, 3. imperata 18, 9, 2. id fruſtra 23, 2, 2 id lucri 8, 1, 3. inſidias ei 7, 9, 1. impetum in eum 14, 9, 4. iter 2, 5, 2. judicium 19, 3, 4. jure 2, 7, 4. librum 24, 3, 5. 23, 10, 5. locum ſub terra 4, 4, 4.

4, 4. male ac injuſte 2, 7, 6. mentionem 7, 5, 3. miſſum eum 13, 11, 3. multa crudeliter 6, 4, 1. multa meliora 11, 1, 2, myſteria 7, 3, 6. naufragium 2, 7, 5. negligenter, malitioſe 7, 7, 2. nihil reliqui 25, 21, 5. opus 2, 6, 5. pacem 8, 3, 1. 10, 5, 6. pecunias ex metallis 5, 1, 3. peritum belli 2, 2, 3. pontem 1, 3, 1. poſtulata 7, 8, 4. poteſtatem ſui 17, 3, 6. 23, 9, 1. prædas 12, 2, 3. prælium 12, 1, 1. 23, 10, 5. progreſſum 24, 3, 2. pugnam 9, 5, 2. palam ei 23, 11, 1. pluris eum 11, 3, 4. quod cogitat 14, 7, 1. quod inutile eſt 2, 7, 3. reum 7, 4, 3. ſocietatem cum 2, 8, 2. 9, 2, 2. ſummam 25, 3, 6. ſumtum in 1, 7, 6. verba 2, 10, 1. 7, 6, 4. pro eo 1, 7, 5. verſuram 25, 2, 4. utrumque pulcre 25, 13, 3. cum eo 17, 2, 5. adverſus eum 18, 8. 2. quid facerent de rebus ſuis 2, 2, 6. fecit, ut numerent 15, 3. 6. face *pro fac* 4. 2, 4. *v. fieri.*

facete loqui Fr. 5, 2.

facies terribilis 14, 3, 1. faciem intueri 17, 8, 1.

facile intellectu 10, 9, 5. facile perpeti 15, 3, 4. carere 19, 1, 3. facilius interire 4, 5, 2.

facilitas 25, 15, 1,

facinus 20, 1, 5. 10, 10, 1.

factio 10, 6, 3. adverſaria 6, 1, 2. 19, 3, 2 adverſariorum 16, 2, 4. ejus principes 16, 1, 4. ſine ea officia præſtanda 25, 8, 4 eſſe in ea 19, 3, 1.

factioſus 6, 1, 3. 17, 1, 5.

factum illuſtre 3, 2, 2. magnificentiſſimum 8, 1, 4. præclariſſimum 20, 1, 5.

facultas perorandi 19, 4, 2. vivendi 25, 2, 2. facultates amicorum, ingenii 15, 1, 4. patriæ exhauſtæ 23, 6, 2.

Falernus ager 23, 5, 1.

fallere ea re 2, 7, 2. verbo 15, 5, 3. multum 6, 3, 3 fefellit eum res 7, 8, 6. 10, 5, 4. opinio 17, 3, 5. falleris, quod putas 15, 5, 6.

falſa deferre 2, 7, 2. falſo 7, 9, 1.

fama majorum 10, 1, 2. magna integritatis 19, 1, 1. parta felicitate, virtute 6, 1, 1. ei ſervire 2, 1, 3. famam ſui relinquere 6, 1, 1. fama juſtitiæ florere 21, 1, 4. de fama dimicare 13, 4, 3. fama eſt 2, 10, 4. exit 17, 2, 1. 23, 9, 2. facti pervenit ad 14, 2, 4. perfertur in 2, 2, 6, 10, 2, 2. fama rei perterriti 2, 4, 2.

fame fatigari 18, 12, 4. interire 22, 2, 4.

familia optima, mediocris 25, 13, 3. ejus origo 25, 18, 2.

familiaris 7, 10, 5. Ciceronis Fr. 4, 6. Alex. M. 18, 2, 1.

familiarior 25, 16, 2. eo uti

familiariter 19, 4, 2. familiariſſime 17, 1, 1.
familiaritas intima 25, 10, 1. cauti 25. 9, 3. ea conjunctum eſſe illi 25, 12, 1. eam conſequi 25, 9, 2.
fanum 4, 4, 4. 17, 4, 8.
faſtigio pari ſtare 25, 14, 2. in ſummo eſſe 20, 10, 2.
fatigare lectores 6, 2, 1. fatigare fame 18, 12, 4.
favere ei 19, 3, 1, partibus Cinnanis 25, 2, 2.
fautor optimatum 7, 5, 3.
fautrix natura 17, 8, 1.
febris 25, 21, 4.
felicitas Fr. 5, 6. incredibilis 20, 2, 1. magna 21, 2, 3. pari 1, 2, 5. ea uti 4, 2, 1.
fere Fr. 2.
Feretrius Jup. 25, 20, 3.
ferox, ferocior 2, 2, 1. ferociſſimus 18, 11, 1. ferocius loqui 18, 11, 4.
ferocia 22, 1, 5.
ferus 7, 6, 4. fera beſtia 14, 3, 2.
ferre arma adverſus, contra 17, 4, 6. 25, 4, 2. æquo animo 10, 6, 4. 25, 1, 3. calamitatem moderate 20, 4, 1. expenſum ſumtui 25, 13, 6. fortunam ſapientius 20, 1, 2. fructum pietatis 25, 5, 1. hunc non poſſe ib. injurias 15, 3, 2. indigne 7, 10, 3. 18, 1, 3. laborem 18, 11, 5. opem 18, 6, 3. repulſam 4, 2, 5. ſuffragium 15, 8, 5. 18, 5, 1. tyrannum 10, 7, 3. tulit ita fortuna 18, 6, 4. ætas poetam 25, 12, 4. ferentem ad ſe conſpicit 14, 4, 5. ferri cogitatione 7, 9, 4. laude 25, 10, 6. fama 18. 3, 4. odio 25, 10, 4. fertur nobilis inter 25, 1, 3. navis tempeſtate 2, 8, 6.
fertum ex haſtili 15, 9, 3. ferro interfici 21, 1, 5. hoſtium interire 1, 3, 4. aggredi eum 7, 10, 4. transfigere 14, 11, 5.
feſtinatio Pr. 8.
feſtum habere diem 20, 5, 3.
fictilia vaſa 23, 10, 4.
fi la pax 14, 8, 6.
fideliſſimus de ſervis 2, 4, 3.
fidere pecunia 6, 3, 5. victoria 12, 1, 2. fidenti animo 22, 3, 1.
fides vix facta eſt 17, 8, 3. ei habetur 2, 7, 2. fidei ejus credere 23, 9, 3. fidem amittere 18, 10, 2. dextra dare, accipere 14, 10, 1. ſ. ei maximam habere 10, 5, 6. 14, 11, 2, præbere ſingularem in periculis 25, 4, 4. præſtare; in fidem recipere 2, 8, 4. homo ſine fide 10, 8, 1, præcipua eſſe erga 6, 2, 2. manere in ea 23, 8, 1. ſumma manere in pact. 17, 2, 4. fide confirmare 6, 1, 5. mala compoſitoque facere 14. 6, 6.

fiducia

fiducia nimia magnæ calamitati eſt 6. 3, 1. fiduciam habere rei potiundæ 17, 4, 2. fiducia eius alios inducere 23, 8, 1.

fieri pluris 14,5, 2. id vetat 2, 6, 4. quid vellet his 17, 4, 6. fit aliter Pr. 7. fit cædes 15, 10, 3 ſumtus 1, 7, 6. 20, 7, 2. fiunt caſtra 1, 4, 5. inſidiæ 10, 8, 4. quo fiebat 10, 2, 1. ex quo 7,7, 2. quibus rebus 1, 2, 3. factus domi 25, 13,4. ephebus 15, 2, 4. facta ei Poteſtas manendi 25, 11, 1. factum eſt æquitate 3,2,2. virtute 6, 1, 1. quo factum eſt 2,3 4. quibus rebus 7, 7, 3. eo facto 17, 5, 2. quo facto 3, 3. 4. &c. in quo 4, 2, 6. quid opus facto 18, 9, 1.

figura venuſta 18, 11, 5.

filiam ei collocare 25, 15, 4. dare in matrimonium 22, 3, 2. filiæ Ariſtidis aluntur publice 3,3,3.

filius a patre acceptam gloriam auxit 13, 1, 1. filii recens poſita ſtatua patris renovat 13, 2, 3. filio regnum tradens ab eo interficitur 21, 3, 4.

fingere ſe, fortunam 25, 11, 6. ſi ipſe vellet 7, 2, 1. in fingendo corpore natura malefica 17, 8, 1. ficta dona Fr. 5, 3.

finire vitam 4, 5, 5.

finem facere belli 22, 1, 3. libri 23,13,4. vitæ 20, 1, 6. ad finem deducere ſermonem 15, 3, 3. ad eum finem, quoad 15, 2, 5.

firmæ copiæ 18, 3, 3. vires ad laborem fer. 18, 11, 5. firmiſſimi amici 6,2,3.

firmitas corporis 15, 3, 1.

fiſtula putris 25, 21,3.

flagitare 10,9,6.

flagitium 22,9,6.

flagrare cupiditate audiendi 10, 2, 2. bellandi 22,1, 3. pugnandi 1,5,1.

Flaminius circus Fr. 11, 1.

flamma incendii 2, 4, 2.

flammam videre 1,7,3.

flectere iter 18,9,6.

flens 25, 21, 1.

florere 18, 1, 2. fama 21, 1, 4. modeſtia, gloria, genere 1, 1, 1. maxime 5, 3, 1. in re mil. 15, 5, 3. florens 25, 18, 4. pars 25, 8, 6. regnum 21, 2, 2. florentes 25, 1 4.

fluctus civiles 25, 6, 1.

flumen Iſter 1, 3, 1. Nilus 18,4,1. Strymon 5,2,[illegible].

fœderata civitas 25, 3,3.

fœdus irritum 7, 10, 2.

fœnus 25, 9, 5.

fore pleroſque Pr. 1. cum magno periculo 23,9,2 ut fore adductus 18, 12,1.

fores ædificii 23, 12. 4.

foris flagitare 10, 9, 6.

forma corporis ampliſſ. 21, 1, 4. imperatoria 11, 3, 1. eam cognoſcere 18, 11, 2.

formoſiſſimus 7, 1, 2.
fors ut locum offert 16, 2, 1.
fortis 14, 7, 1. manu 4, 1, 2. animus 5, 3, 2. fortiſſimi habentur 18, 3, 4. fortiter venari 7, 11, 5.
fortuito fit 23. 13, 4.
fortuna adverſa, ſecunda 9, 5, 1. 20, 1, 2. proſpera 19, 2, 1. humilior 25, 19, 2. convertitur ſubito 25, 10, 1. demergit, effert, exercet ſævitiam 10, 6, 1. ſ. eſt in manu ejus 13, 3, 4. obſtat conſiliis 10, 9, 2. parcit nonnullis in bello 18, 1, 5. tribuit bona 7, 2, 1. 25, 19. 3. vindicat ſibi plurima 8, 1, 4. voluit nos ſuperſtites 25, 19, 1. ſi ita tuliſſet 18, 6, 5. ſi par detur virtuti 18, 1, 1. quamdiu paſſa eſt 23, 13, 3. fortunæ varietas 15, 4, 1. munus 25, 3, 5. ei amicus 25, 9, 5. ei tribuunt caſus 14, 5, 4. fortunam, commiſerari 17, 5, 2. occulere 7, 9, 1. ſui cuique mores fingunt, conciliant 25, 11, 6 & 19, 1. opulentium inique animo intuentur 12, 3, 3. fortuna metiri magnos 18, 1, 1. conflictari adverſa 16, 5, 1. non ſimplici 20, 1, 2. hac non contentus 7, 9, 4. offenſus 5, 4, 2. pari perculſus 25, 11, 2. pari faſtigio ſtandum in utraque 25, 14, 2. fortunæ 23, 9, 3.
forum, in foro eſſe 24, 1, 1. de foro decedere 25, 10, 2.
forenſis opera 7, 3, 4.
frangit contumelia 2, 1, 3. exilis res 18. 5, 1. frangere hoſtes 2, 2, 3. 5, 2, 5. frangi cura rerum 10, 7, 3.
fraternus ſanguis 20, 1, 4.
fratricida 20, 1, 5.
fraus, ad fraudem acutus 10, 8, 1.
Fregellæ 23, 7, 2.
frequenter delati honores 19, 1, 2, frequentior familiaritas 25, 19, 4. frequentiſſimus conventus 15, 6, 4.
frequentia vulgi 25, 22, 4.
fretus copiis 10, 5, 3. numero copiarum 1, 5, 4. opulentia 5, 2, 5.
frui eo 25, 22, 2. pace diutina 15, 5, 4.
fructum rei fam. deſpicere 25, 6, 4. horti ſervare 5, 4, 1. pietatis ferre 25. 5, 3. oculis capere ex caſu 18, 11, 2.
frumento donare 25, 2, 6.
fruſtrari ſeipſum 21, 2, 6.
fugam ejus ſublevare 25, 2, 2. in fuga eſſe 2, 4, 4. ea periculum evitare 14, 2, 4. ſalutem petere 23, 11, 4.
fugare 3, 2, 2. 15, 5, 6. claſſem 13, 2, 1. hoſtem 23, 4, 4.
fugere procurationem reip. 25, 15, 3. ex patria 25, 4, 4. non fugit me 10, 2, 1.
fulget indoles virtutis in eo 18, 1, 4.

funda-

fundamentum 20, 3, 3.
fundere prælio 3,2,1.
funditores 14, 8, 2.
fundum emere 25,9,5.
funeſta victoria 15, 10, 3.
fungi munus mil. 14, 1, 4. munere ſervorum 4,3,6. more civ. 9, 3, 4. ſummis honoribus 2, 7, 3.
funus militare 18, 13, 4. nullius ex ſuis videre 21, 2, 3. funeris pompa 25,22,4. funere amplo efferre 18,4,4.
futura prædicere 25, 16, 4. de futuris conjicere 2, 1, 4.

G.

GAlea venat. 14, 3, 2.
Gardates 14, 8, 2.
gaudere magnopere ſalute hominum 4, 2, 5.
gaza regia 14, 5, 3.
gener regis 4, 1, 2. 9, 2, 1. generi in cuſtodia ſocer 21, 3, 3.
gens Cataonia 14, 4, 2. Græciæ 21, 1, 1. gentes bellicoſiſſimæ 22,4,1. gentium jus 2, 7, 4.
generatus ab 25, 1, 1.
generoſus pater 2, 1, 2. condiſcipulus 25, 1, 3. generoſa fama 10, 1, 2. generoſæ 25, 12, 1.
genus antiquum 14, 3, 2. honeſtum 15, 2, 1. ſummum 7, 1, 2. utrumque hominum 18, 11, 2. omne copiarum 18, 5, 2. leve ſcripturæ Pr. 1. exercitationum 17, 3, 3. Macedonum 21, 2, 1. generis antiquitas 1, 1, 1. numerus 1, 1, 2. multitudo 23, 5, 2.
gerere amicitiam 14,10,4. bellum 2, 2,1. inter 21,3,2. 23, 10, 2. in eum 6, 1,1. adverſus eum 12, 3, 1. conſulatum 24, 2, 1. galeam in capite 14, 3, 2. honores 25, 6, 2. imperium 15, 7, 5. inimicitias 25, 11, 5. magiſtratus 13, 3, 1. morem ei 10,3,1. 2,7, 3. 14, 4, 3. præturam 25, 6, 4. quid de rebus 4, 2, 4. remp. 7, 7, 1. res magnas 2,1, 4. 22, 3, 3. rem male 1,3,3. 2,5,1. 7, 5, 3. 11,1,2. 22,1, 2. veſtem 14,3, 1. ſe ſic 5,4,4. 25,3,1 ſe contumacius 5, 2, 5. crudeliſſime 18,6,3. elatius 4, 2,2. parum ſplendide 25 14,2. geſta ejus 14, 1, 2. res geſtæ 21, 2, 1.
germana ſoror 5, 1, 2.
gladii minuti 11. 1, 3.
globus conſenſionis 25, 8, 4.
gloria a patre accepta 13, 1,1. majorum 1,1,1. rerum geſtarum 21, 2, 1. inveterata 18, 8, 2. gloriæ inſolentia 17, 5, 2. comes invidia 12, 3, 3. gloriam capere de rep. 15, 3, 4. conſequi apud 2, 6, 3. paternam tueri 19,1,3. belli maculare 4,5,4.
gloriantem audire 25, 17,1.
glorioſus 20, 4, 2. glorioſius 25, 12, 5.

Golonæ 4, 2, 3.
Gortynii 23, 9, 1.
gradus 4, 5, 2. primus capeſſendæ reip. 2, 2, 4. imperii ſecundus 9, 3, 2. gradum aſcendere, tenere 19, 2, 3. eodem gradu eſſe apud 18, 1, 6. gradu depelli 2, 5, 1.
Græci genere &c, 1, 3, 2. & 4 græca oratio Fr. 3, 4. græca lingua loquens 10, 1, 4. græcæ literæ Pr. 2. 23, 13, 3. græci libri ib. græce loqui 25, 4, 1. confectus liber 25, 18, 6.
Græcia 5, 5, 6. ejus arma 2, 4, 5, gens 21, 1, 1. civitas 7, 7, 4.
Graius ſaltus 23, 3, 4. Graji Pr. 3. 7, 7, 4.
Grammatici Fr. 6, 3.
gratia 25, 6, 2. in adoleſcentulo 25, 2, 4 & 12, 1. magnam inire ab eo 7, 9, 5. poſtulare Fr. 3, 4. referre 2, 8, 7. 18, 6, 5. gratias agere, habere 20, 4, 3. cum ſuis in gratiam redire 7, 5, 1. 25, 17, 1. gratia multum valere apud 9, 2, 1. hujus accuſandi gratia 9, 3, 2.
gratus acceptusque 23, 7, 2.
gratis 15, 4, 2.
gravis 15, 3, 1. liber 6, 4, 2. morbus 23, 4, 3. non eſt grave 9, 3, 4. graviſſimi Hiſtorici 7, 11, 1.
gravitas 4, 4, 3. 25, 15, 1.
Grunium 7, 9, 3.
gubernator 12, 4, 2. 25, 10, 6.
gymnaſium 20, 5, 4.
gynæconitis Pr. 7.

H.

HAbere amatores Pr. 4, amorem ejus magnum 20, 3, 4. annos tot 25, 7, 1. bona ab natura 10, 1, 2. caſtra 7, 8, 5. 23, 5, 1. concilium 15, 3, 5. 20, 4, 2. cariſſimum 25, 10, 5. collegam 24, 1, 1. copias 2, 2, 4. contentionem cum 17, 1, 2. cupiditatem 25, 18, 4. curæ id ſibi 25, 20, 4. diem feſtum 20, 5, 1. eloquentiæ fatis 5, 2, 1. exercitum apud 7, 5, 3. exitum vitæ 18, 13, 1. 19, 4, 3. fidem ei 2, 7, 2. fiduciam potiundi 17, 4, 2. gratias 20, 4, 3. honorem 9, 3, 4. 25, 3, 1. inimicum 14, 5, 4. imperium 17, 2, 3. invidiam 8, 4, 1. iter 18, 8, 7. judicium 25, 9, 3. laudem formæ 21, 1, 4. liberos 15, 5, 2. naturam fautricem 17, 8, 1. obtrectatorem 15, 5, 2. ornamentum 25, 7, 2. orationem 25, 22, 1. 6, 3, 5. poteſtatem 7, 9, 4. 25, 12, 1. præceptorem 25, 2, 2. præcepta percepta 25, 17, 3. principem conſilii 25, 8, 2. provinciam 14, 1, 3. quæſtionem de 7, 4, 1. ſententiam 6, 3, 5. ſermonem de 15, 3, 3. ſocietatem cum 4, 3, 5. ſpem in 18, 11, 2. ſpem poſitam in 18, 11, 2. ſuſpicionem 15, 5, 5. templa ſancta 17, 4, 7. tempus morandi 1, 1, 6. teſtes 25, 21, 5. timorem 7, 3, 5. urbem 2, 6, 2. habet eum ſecum 10, 4, 1. 23, 12, 2. 25, 4, 1. non plus

quam 8, 2, 1. eum ad manum 18, 1, 5. cum imperio apud exerc. 23, 7, 3. 7, 5, 3. eam in matrimonio Pr. 4, 5, 1, 1. 10, 4, 1. qui habet Fr. 5, 4. non habet id ſatis 15, 4, 5. quemadmodum ſe hab. 10, 2, 4. habet, quo fugiat 10, 9, 2.

haberi numero ſapientum 8, 4, 2. numero ſacrileg. 17, 4, 8 habetur modus Fr. 12, 6 nefas Pr. 4. cariſſimus 7, 11, 6. male a 18, 12, 1. Imperator adverſus 9, 2, 2. in ſummis ducibus 12, 11, 1. particeps rerum 18, 1, 6. tyrannus 1, 8, 3.

habitare bene 25, 13, 1. Cherſoneſi 1, 8, 3. habitatum concedere 2 8, 1.

Haliartus 6, 3, 4.

Halicarnaſſia 2, 1, 2.

Hamilcar XXII.

Hannibal XXIII.

haruſpex 20, 1, 4.

Hasdrubal 22, 3, 2.

haſta brevis 11, 1, 4. ad haſtam publ. accedere 25, 6, 3.

haſtile 15, 9, 3.

haut ita magnus 4, 1, 2.

Helleſpontus 1, 3, 1. &c.

helotes 4, 3, 6.

hemerodromi 1, 4, 3.

Hephæſtio 18, 2, 2.

Heraclides 10, 6, 5.

Hercules Grajus 23, 3, 4. ejus progenies 17, 1, 2.

heredem facere 25, 5, 2.

hereditatem conſequi 25, 21, 2. hæreditate relinquere domum, 25, 13, 2. odium 23, 1, 3, ex hered. accipere 25, 5, 2.

heredum 24, 1, 1.

hermes 7, 3, 2.

Hermodorus Fr. 21, 1.

heterice 18, 1, 6.

hiberna ſumere 18, 8, 3.

hibernacula 17, 3, 4. 18, 8, 4.

hic Athenis ita vixit 25, 2, 3. & 3, 1. hic tantus vir 23, 13, 2. ex his 23, 3, 3. in his 7, 5, 6. 10, 1, 2. hoc plus, majus 14, 1, 1. & 5, 4.

hiems quamdiu fuit 18, 5, 7. ex hieme navem ſervare 25, 10, 6.

hiemale tempus 14, 6, 1.

hiemare 17, 3, 2. hiematum copias dividere 18, 8, 1.

hierophantes 16, 3, 2.

hilaritas 15, 8, 5.

Hippo 22, 2, 4.

hirta tunica 14, 3, 2.

Hiſpania citerior 24, 2, 1. ejus gentes 23, 3, 2.

hiſtoria contexta temporum 25, 16, 2. eam relinquere 2, 9, 1. ſcribere Fr. 6. 2. 4, 3, 3. hiſtoriis notus 16, 1, 1.

hiſtoricus 9, 5, 4. 10, 3, 2. graviſſimus, maledicentiſſimus 7, 11, 1. de hiſtoricis liber Nep. 10, 3, 2.

Homerus 14, 2, 2. Fr. 2, 1. ejus verſus, rhapſodiæ, 10, 6, 4

homo 18, 2, 3. & 4, 4. magnus 4, 1, 1. certus 4, 2, 2. Romanus Fr. 3, 4. maximi corporis 14, 3, 1.

honeſto loco 18, 1, 5. honeſta dignitas 18,11,5. honeſtum genus 15, 2, 1. non eadem omnibus honeſta Pr. 3.
honeſtas Pr. 5.
honor regni 17, 1,4. honos nullus ei deeſt 20, 3, 5. eum habere 25, 3, 1. tribuere 1,6,3. honore frequentes 9, 1, 2. rari, tenues, effuſi &c. 1,6, 2. petere, capere, gerere 25, 6, 2. iis operam dare 24, 1, 1. ſummis fungi 2, 7, 3.
honoratus 12, 3, 4.
honorificentius 18, 3, 5.
hortari eum 1, 3,3. & 6, 3. ad pacem 14, 8, 5. accipere 19, 1, 3.
hortatu ejus 24, 1, 1.
Hortenſius 25, 5, 4.
horti Cimonis 5, 4, 1. Heſperidum Fr. 8, 3.
hoſpes ex Arcadia 7, 10, 5. privatus 13, 4, 2.
hoſpitium eſt ei cum 2, 8, 3. eo uti 5, 3, 3. contineri 6, 1, 5. jura ſancta 13, 4,3. non violanda 23, 12,3.
hoſtias immolare 23,2,3.
hoſtis judicatus 25, 2, 2. & 9, 2. hoſtem eſſe ei 1, 4, 1. 7, 4, 6.
huc eodem 19, 3, 3.
humanitas ſumma 1, 8, 3. ſua eum capere 7, 9, 3. ea præſtant Athenæ 25, 3, 3.
humare eum 18,13,4.
humilis 1, 8, 4. ſtatura, veſtitus 17, 8, 1. ſ. fortuna 25, 19, 2. humile id ponere Pr. 5.

I.

JAcet gens 14,4 1. pars Aſiæ 18,5,2. portus 17,8,6. jacentem veſte ſpoliare 8, 2, 6.
jacta vaſa 23, 11, 5.
jactari fluctibus 25,6, 1.
jam tum 13, 3, 1. 8, 2, 4.
janua 23, 12, 4.
Jaſon tyrannus 13, 4,2.
ictus lapide 21,2, 1.
id quod 14, 4,3. 20,1,2. 21, 2, 2.
idem ille 1, 6, 4. 7,6, 5. ſatrapes idemque gener 9, 2, 1.
idoneus locus 1, 2, 1 & 5, 2. 14, 11, 4. idonea cauſa 3, 6, 2. idoneum tempus 25, 2, 2. ad muniendum 2,6, 5.
ignis in caſtris fit 18, 8,7. ignem facere 18, 9, 3.
ignorare eum 3, 1, 4. iſta te nolui 25, 21, 5.
ignorantia 17, 8, 5.
ignoti 17, 8, 1. ignotus omnibus 2,8,6.
ille idem 21, 3, 4. ille ipſe 7,6,4. & 11,5. 10, 9, 6. Pittacus ille 8, 4,2. Pylæmenes ille 14,2, 2. illud unum 25,11,3. illud moneo 7, 8, 5. ſecutum eſt illud 25,8, 1.
illuc redeamus 17, 4, 3. illuc revertor 10,4,5.
illudere eum 23, 10, 1.
illuſtris adoleſcens 23, 3,2. res 25,18, 2. illuſtre eſt ei maxime 21, 1, 3. factum 3,2, 2. illuſtrior

luſtrior legatio 10, 1, 4. illuſtriſſimum prælium 4, 1, 1.
illuſtrari 2, 1, 4.
imago conſuetudinis 15. 1, 3. clari viri 25, 18, 6. prima ejus poſita 1, 6, 3.
imbui cupiditate 10, 4, 1.
imitari eum in 10, 3, 1. conſuetudinem gentis 7, 11, 5.
imitator moris 25, 18, 1.
immerentes 10, 10, 1.
imminet hoſtis 18, 10, 3.
imminuere 18, 5, 1.
immittere 23, 5, 2.
immoderatus 7, 4, 4.
immodeſtia 6, 1, 3. 7, 8, 5.
immolare 23, 2, 3.
immortalis memoria 25, 11, 5. pugna 15, 10, 2. Deus 20, 5, 3.
immutatur voluntas vulgi 10, 10, 2.
imparatus 14, 4, 3. 17, 2, 2.
impedire 1, 5, 3. 9, 2, 3. impediri quo minus 5, 4, 1.
impedimenta 8, 2, 5.
impelli auctoritate 1, 5, 2. indicio 4, 4, 3. ad perniciem ejus 14, 5, 5.
impendet res 18, 10, 3.
imperare 14, 5, 3. gentibus 9, 3, 4. crudeliter 4, 3, 3. naves, claſſem 9, 4, 2. pecunias ei 25, 7, 3.
imperata facere 18, 9, 2.
imperator 5, 2, 1. magnus 24, 3, 1. ſummus 7, 1, 2. exercitus duxit 18, 13, 1. eum ſibi ſumere 1, 1, 3. imperatores 25, 11, 1. Athen. extremi 13, 4, 4. Roman. 23, 13, 4. iis cum militibus communia 8, 1, 4.
imperatoria forma 11, 3, 1.
imperium orbis terrarum 25, 3, 3. benevolentia munitum 10, 5, 5. ſingulare perpetuumque 21, 2, 2. imperii diligens 9, 1, 2. acerbitas 5, 2, 4. ſumma eſt penes hunc 18, 11, 3. tradita eſt ei 14, 3, 5. ſummæ præeſſe 2, 4, 2. 18, 2, 3. ſummas tenere 1, 3, 5. maritimi ſummam transferre 2, 2, 2. ſummi potiri 18, 7, 2. ei parere 14, 4, 2. imperium abrogare ei 15, 7, 3. committere ei 6, 1, 5. deponere 20, 3, 5. dimittere 20, 2, 3. ſummum habere 17, 2, 3. majus nanciſci 1, 6, 4. priſtinum recuperare 17, 7, 1. imperio poſſe 20, 3, 5. conſequi 1, 2, 3. pari eſſe 14, 3, 5. perpetuo obtinere 1, 2, 3. imperia capere 21, 3, 1. urbium perpetua dare 1, 3, 1. in iis multum verſari 1, 8, 2. multorum non bene geritur reſp. 10, 6, 4.
imperitus belli 14, 7, 1. imperite fecit 20, 3, 5.
impertiri debet doctrinis ætas puerilis 25, 1, 2.
impetum facere 14, 9, 4. 17, 8, 6. excipere 12, 1, 21. retardare 11, 2, 5. impetu pellere 14, 6, 7. delere bellum 7, 8, 6.
impiger 13, 1, 1.

impius 20, 1, 5.
implacabilis 14, 9. 1.
implicari in morbum 5, 3, 4. 17, 8, 6. implicitus rebus 4, 4, 6. tyrannide implicatus 10, 1, 1.
imponere cuſtodem 5, 4, 1. vadimonium 20, 5, 2. telum 14, 11, 3.
impotens dominatio 6, 1, 4
impræſentiarum 23, 6, 1.
imprudentem offendere 17, 2, 3. opprimere 14, 4, 3. 18, 8, 6. eo ſciente aut imprudente factum 9, 5, 4.
imprudentia 15, 7, 4. alterius ſe armare 10, 8, 3.
impugnare cum 15, 10, 3. prior voluit 8, 1, 6.
impulſu ejus 16, 1, 1.
impune dicere 20, 5, 3.
in diem 25, 9, 5. admirandum in modum 15, 3, 2. in quo facto 4, 2, 6. in virtutibus Pr. 1. in his 7, 5, 6. in hoc uno tantum eſt 8, 12, 2. qua in re 25, 6, 2. in ea re 20, 4, 3. in his rebus 20, 1, 2. in hoc fuit odium 19, 4, 4. hoc in tempore 1, 5, 1. in eo 17, 2, 5. in quo 2, 2, 3. in terra 2, 3, 1. &c.
inanes relictæ pene naves 7, 8, 6.
incendere lucum, opera 1, 7, 3. ſ. eum cupiditate bellandi 23, 2, 1. incendi dolore 6, 3, 1. incenſus 18, 10, 4. ira 16, 5, 4.
incendio conficere 7, 10, 4. delere 2, 4, 1. 11, 2, 5.
inceptum 10, 8, 5. incepta proſpera 1, 1, 3.
incidere in invidiam 5, 3, 1. in morbum 10, 2, 4. in periculum 25, 10, 4. incidit æmulatio inter 25, 20, 5. bellum cum 25, 7, 1.
incidere in pila lapidea 7, 4, 5.
incitare 25, 1, 4.
inclinatæ ſunt copiæ 16, 5, 4.
incognitus 15, 4, 3. incognitum ei nihil de his 24, 3, 2.
incolumis 18, 5, 7. ad incolumitatem pervenire 25, 10, 6.
incolere regionem 1, 2, 5. Aſiam 1, 3, 2.
incolæ inſulæ 1, 1, 4.
incommoda amicorum 25, 12, 2. non incommodum videtur 21, 3, 5.
inconſideratior 9, 5, 1.
incredibilis virtus 21, 1, 4. felicitas 20, 2, 1. incredibile dictu 23, 6, 7.
incuria 25, 20, 3.
incurrentes 12, 1, 2.
index 4, 4, 4.
Indi, indica æquora Fr. 7, 2
indicere ei bellum 2, 8, 3.
indicare ſe 4, 4, 3.
indicium nullum certius 3, 3, 2. indicio eſſe 6, 3, 5. 20, 2, 3. 25, 16, 3. impelli 4, 4, 3.

indidem Thebis 15, 5, 2.
indies 25,21,4.
indigere opis 5, 4, 2. alienarum opum 23, 1, 3. 21, 5. 4. medicina 25, 21, 1. pecunia 17, 7, 2. armorum 8,2,6.
indignari factum 10, 4, 2.
indignum fide nil fecit 14, 5, 5. indigna perpeti 19, 4, 3.
indoles virtutis 18, 1, 4.
inducere in inſidias 23, 5, 3. ad bellum 23, 8, 1. eum commemorantem 7, 2, 2. induci ad credendum 9,3,1.
inducias petere, impetrare, conſervare 17, 2, 3. ſ.
indulgere 10,4,3, 25,2,5. ei 10, 2, 1. nihil ad 25, 9, 3. dolori 21, 1, 4. ſibi 6, 1, 3. ſibi liberaliter 12, 3, 2. indulgens pater 25,1,2.
indulgentia in ſuos 25, 17, 2.
induſtria 24, 3, 1. ſumma 2, 1, 3. egregia 17,3, 2. magna bellum parare ib.
inermis 23,3,4 10, 9,6.
inexercitatus 18, 3,3.
infamis 15, 10, 1. infame apud nos Pr. 5.
infamia adſpergi 7,3, 6.
infamatus a 7, 11, 1.
infectis rebus 1,7,5.
infelices Fr. 5, 9.
inferior copiis 14, 8, 4.
inferre ei arma 23, 2, 1. bellum 1, 3, 1. 21, 1, 3. terra & mari 2, 2, 4. bellum in Italiam 22, 4, 1. ſigna 14,6,5. mala in domum 2, 9, 2. mortui corpus eo loco 4,5, 5.
infeſtus ei animus 22, 3, 1. infeſtiſſimus 18, 10, 3.
inficiari 23, 1, 1.
inficias ire id 15,10,4.
infinitum bellum 14, 10,3. infinitæ occupationes 25, 20, 2.
infirmus 18, 3, 1. infirmiſſimos eos eſſe velle 2, 6, 3.
infodere 4, 5, 5.
ingenium docile, come, aptum ad artes 10, 1, 2. ingenii celeritas 18, 1, 3. docilitas 25, 1, 3. facultates 15,1,4.
ingratus vivit 18, 6, 5. ingrati cives 5,3,2. homines 20, 1, 6. ingrata civitas 13,3,5.
ingratiis cogi 2,4 4.
injicere admirationem ſui 11, 3, 1. ſuſpicionem 18, 9, 4. terrorem 23,5, 2. timorem 7, 3, 3. 10,7,1. pellem 17, 8,2.
inimicus ei 25,10,4. fortem experiri 2, 9, 4. eos ulciſci pulcrum Fr. 12, 1. quod defecerunt, neque credendum neque negligendum 14, 9, 2. inimica ſibi conſilia 4, 3, 3. inimiciſſimus ejus 14,5, 4. 18, 6, 3. 23, 12, 2.
inimicitias ſuſcipere 24,2, 4. nullas gerere 22, 1,5.
inire conſilia 6,3,1. 25,22,3. gratiam ab eo 7, 9,5. talem rationem ad 23, 10, 3. iniens adoleſcentia 2, 1, 1. 7, 2, 2.

initium durum 5, 1, 1. tenue 16, 2, 3. ſalutis 8, 2, 1. ſimultatis 10, 3, 1. initio 8, 1, 5. 20, 2, 1. 23, 11, 5.
injuriæ ejus 15, 3, 2. eam accipere, ulciſci, obliviſci 25, 11, 5. 9, 5, 1. civium ferre 15, 7, 1. earum oblivio 18, 6, 2
innocentia 3, 2, 2.
innoxius 1, 8, 4.
inopia publica 25, 2, 4.
inopinanti venit 14, 3, 4.
inopinatæ res 10, 6, 1. non inopinata 19, 4, 2.
inprimis 3, 2, 2. 4, 5, 3. 14, 3, 4. 25, 20, 1. bene; lautus 25, 13, 1 & 6. valere 7, 1, 2.
inquit 7, 8, 5. 23, 2, 3.
inſciente eo 18, 12, 4. inſcientibus illis 23, 9, 4.
inſcientia belli 15, 7, 4.
inſequi eum 25, 9, 2.
inſervire ſtudiis gentis 7, 11, 3. temporibus 7, 1, 3. firmitati, acumini 7, 11, 3.
inſidiæ fiunt ei ab 4, 5, 1. 10, 8, 4. eas facere 7, 9, 1. iis circumvenire 23, 4, 3. interficere 14, 9, 1. nunquam ſine iis eſſe 23, 12, 2.
inſidiari ei 23, 6, 4.
inſidiator 14, 9, 4. vitæ 21, 2, 2.
inſignius 16, 3, 2.
inſolens 20, 4, 2.
inſolentia 15, 5, 5. gloriæ 17, 5 2.
inſtare hoſti 18, 4, 2. audacius 15, 9, 1. inſtat tempus 7, 4, 1. inſtans res 2, 1, 4. periculum 4, 3, 5.
inſtituere officinas 17, 3, 2. pulvinar deæ 13, 2, 2, inſtituit 25, 14, 2. tempus quærere 7, 5, 1. hiſtorias ſcribere 24, 3, 3. ſacrificare 23, 2, 4. tueri 25, 11, 2.
inſtitutum vitæ 25, 7, 3. eo uti Pr. 4. inſtituta patriæ 17, 4, 3. majorum Pr. 3.
inſtruere aciem 1, 2, 2. muros 2, 6, 4. inſtructa acies 18, 8, 1. domus ſic erat 17, 7, 4.
inſuetus 10, 7, 3.
inſulæ deficiunt 5, 2, 4. Scyrus §. 5. Lemnus 1, 1, 4. Parus 1, 7, 2. Cyclades 1, 2, 5.
integrior exerc. 18. 9, 6.
integritas vitæ 19, 1, 1.
intelligere facilius 1, 6, 4. facile 18, 2, 2. ex eo 15, 10, 4. e vultu 4, 5, 1. illud unum 25, 11, 3. cur fiat 23, 11, 5. quo valeat 2, 2, 7.
intellectu difficile 25, 15, 1.
intemperans 7, 1, 4. intemperanter concupiſcere 25, 13, 4.
intemperantia 18, 8, 2.
inter ſe 3, 1, 1. 10, 4, 1. 18, 4, 2.
intercedit æmulatio inter 25, 20, 5. obtrectatio 25, 5, 4. querimonia 25, 17, 2. cupiditas 10, 1, 3. nullus temere dies 25, 20, 2.
intercipere 11, 2, 3.
interdicitur is ei 22, 3, 2.

interea

interea 2, 7, 2.
intereſſe pugnæ 3, 2, 1. rebus domeſticis 25, 13, 7. privatis, publicis 20, 4, 1. intereſt tempus, res 18, 8, 3. quæ intererant Fr. 7, 2.
interficere duces 18, 12, 1. exercitus 3, 2, 1. hoſtes 14, 6, 4. præſidia 1,4,1. dolo 21,3,4. ferro 20, 1, 5. inſidiis 14, 9, 1.
interfector 25,8,3.
interim 17, 7, 1. 2, 7,2.
interior pars Pr. 7. interiora conſilia 23, 2, 2.
interire ferro, inopia 1, 3, 4. in vinculis 5,1,4. ſub divo 4, 5, 3. cum copiis 1, 3, 4.
interit pecunia 2,2,2.
interitus 15, 10, 4.
internecio 18,3,1.
internuncii 7, 5, 3.
interpellari Fr. 6, 1.
interponere cauſam 2, 7, 1. ſe 25, 2, 4. & 9, 5. liber 16, 3, 1.
interpretari 25, 3, 1.
interſerere cauſam 1,4,1.
inteſtabilis Fr. 2, 1.
inteſtinum bellum 22, 2,1.
inteſtinum (*ilia*) 25,21, 3.
intimus ei 10, 1, 3. intimi regis 9, 2, 2. intima amicitia 7, 5, 3. familiaritas 18, 1, 4. 25, 9, 3. intime eo uti 25, 5, 4.
intrare caſtra 14, 2, 1. limen 10, 9, 4. portum 12, 4, 2.
introire in 7, 7, 4.
introitus ædis 4,5,3.
intromittere 10, 9, 4.
intueri faciem 17, 8, 1. fortunam non æquo animo 12, 3, 3. hæc 10,8,1. id 12,2,3. novum 2, 1, 2. potius 2, 6, 9.
invadere eum copiis 2, 2, 4.
invehi multa in eum 15, 6, 1. nonnulla 20,5,3.
invenire eum 2,4,1.
inventum 12, 1,1. callidum 18,5,4.
inveteraſcere 25,2,5.
inveterata gloria, licentia 18, 8, 2. ſervitus 20, 1, 1.
invictus morior 15, 9, 4.
invidere id 8, 4,2.
invidia aulicorum 24, 5, 1. civium 2, 8, 1. 5, 3, 1. 15, 7, 1. ducum 18, 10, 2. gloriæ comes 12, 3, 3. magna conſequitur dictum 10, 6, 4. potentiæ inter civitates 2, 6, 3. ejus crimen 7, 4, 1. eam effugere 12, 3, 2. 18, 7, 1. nullam habere 8, 4, 1. opprimere, lenire 10, 6, 5. in eam recidere 7, 7, 1. ea debilitari 23, 1, 2. laudem virtutis obterere 20,1,5. minore eſſe 18,7,2. factum magnæ fuit ei 10,4,1.
invidus potentiæ 11, 3, 5.
invitare eum 25, 13, 6.
invito eo elabi 18, 4, 3. invitis imperare 20, 3, 4. invitiſſimus 25, 7, 2.
invocati 5, 4, 3.
inutile ei 2, 7, 5.
Iones 1, 4, 1.

Ionia 1, 3, 1. 7, 5, 6.
joco mentiri 15, 3, 1.
jocoſe 7, 2, 3.
jocans 25, 20, 2.
Iphicrates XI.
Iphicratenſes mil. 11, 2, 4.
ipſa conſuetudine 1, 8, 2, ipſo aſpectu 11, 3, 1. die 23, 10, 5. tempore 16, 2, 5.
ira exacui 19, 4, 1.
iraſci ſuis 25, 17, 2. 15, 7, 1.
iratus ex ea re 24, 2, 2.
ire 17, 3, 5. obviam ei 1, 4, 4. ſubſidio ei 17, 8, 2. ad ſcenam Pr. 4. ſpectatum ludos 21, 2, 1. in jus de re ſua 25, 6, 3.
irridens reſpondit 1, 1, 5. ad irridendum eum pertinet 23, 11, 3.
irrita futura 7, 10, 2.
is, id quod 14, 4, 3. 20, 1, 2. 21, 2, 2. eum *pro ſe* 23, 11, 3. dixit ſe eum eſſe qui 17, 5, 3. ea tribuit illi ut 25, 9, 4. in eo eſt 1, 7, 3.
Iſter 1, 3, 1. Fr. 7, 8.
Iſtria Fr. 7, 8.
ita. haut ita magnus 4, 1, 2. 14, 6, 1. non ita magnus 16, 2, 3. haut ita longe 17, 4, 5. non ita multi 23, 5, 3. poſt neque ita multo 5, 3, 4. 21, 3, 4.
itaque 7, 4, 2. 25, 11, 6.
itemque 23, 7, 1 & 3.
iter facere 2, 5, 2. per 16, 1, 2. comparare ad 7, 10, 3. flectere 18, 9, 6. itineris partem conficere, celare 1, 8, 6. ſ. iterum conſul 23, 5, 3. primum, iterum, tertio 23, 6, 1.
jubere 15, 7, 5. 25, 11, 2. juſſus eſt dicere 19, 3, 3.
jucundiſſimus ei 25, 16, 1.
judicare leve Pr. 1. exulem 23, 7, 7. hoſtem 9, 4, 1. 25, 3, 1. majorum inſtitutis Pr. 3. ſuſpicionibus 4, 3, 7. utilitate 25, 13, 3. veriſſime de 2, 1, 4. judicari poteſt 15, 3, 4. 25, 5, 3. ex 25, 11, 4. & 15, 3.
judicium capitis 15, 8, 5. fit legibus de 19, 3, 4. id habere 25, 6, 3. in id venire 15, 8, 2. & 5. ille ſui judicii 25, 10, 1. non inertia ſed judicio 25, 15, 3. omnium magnus 20, 1, 1. judicia privata 2, 1, 3.
jugera agri 8, 4, 2.
jugulare 18, 12, 4.
jumenta nitida 13, 5, 6. ea jungere 20, 4, 2. reficere 18, 9, 6. immittere 23, 5, 2.
Jupiter Ammon 6, 3, 2. Feretrius 25, 20, 3. opt. max. 23, 2, 3. Jovis antiſtites 6, 3, 3.
jurare ei 18, 10, 2. cogunt 10, 8, 5. juſſit tenentem aras 23, 2, 4.
juriſconſultus 24, 3, 1.
jus civile 5, 2, 1. commune gentium 2, 7, 4. hoſpitii, patriæ 13, 4, 3. 23, 12, 3. legationis 16, 5, 1. jure ſuo vindicare 8, 1, 4. jure adminiſtrare remp. 24, 2, 2. in jus ire de ſua re 25, 6, 3.

jusjurandum dare ſervare 23, 2, 5.
juſſu ejus 13,4,4. juſſa magiſtratuum 17,4,1. f.
juſtus 1,8,3. 3,1,2.
juſtitia 3, 2, 3. ejus fama florere 21, 1, 4.
juvare eum opibus 25,2,2. patriam quibuscunque rebus 17,7,1.
juvene me Fr. 8, 7.
juxta theatrum 21, 2,1.

K.

KAlendæ April. 25, 22, 3. Mart. Fr. 6, 1.
Karthago (*alias* Carthago) Fr. 3, 2.
Karthaginienſes 20, 7, 4. 21,2,3. 23,1, 5. &c.

L.

LAbor major 2, 4,4. animi 7, 1,4. rei militaris 19, 1,4. labores adire 20, 5, 2. ferre 18, 11, 5. iis perfungi 23, 13, 1.
laborat quærere de 16, 3, 1.
laborioſus 7, 1,3. 13,1,1. laborioſus 25, 12, 5.
Lacedæmon 1,4, 3.
Lacedæmonii Græciæ domini 9,4, 4. principes 6,2,4. terra marique duces 3, 2, 3. eorum potentia 7, 9, 3. tyrannis 15, 6, 4. æmulatio 2, 6, 3. reges 17, 1, 2. victus atque cultus parſimoniæ 7, 11, 4.
Laco 13, 1, 3. 7, 10, 2.
Lacon 17, 2, 3.
Laconia 13, 2, 1.
laceſſere hoſtem 22, 1,2.
lacrymare caſum 7, 6, 4.
lacrymans benevolentiam accepit 7, 6, 3. dixit 19, 4, 2.
lacrymis dolorem indicare 25, 4, 5.
lædere eum 25, 9, 2. pietatem 20, 1, 5.
lætitia minus diuturna 7, 7, 1.
Lamachus 7, 3, 1.
Lameſtius 20,5,2.
Lamprus 15, 2, 1.
Lampſacum 2,10, 3.
lapidem afferre 4, 5, 3. lapide ictus 21, 2, 2. ad V. lapidem 25, 22, 4.
lapidea pila 7, 4, 5.
largitione corrumpi 1, 6, 4. pervertere mores 22, 3, 3. interit pecunia 2, 2, 2. largitiones effuſæ 25, 6, 2.
largitudo Fr. 7, 3.
laſſitudinem ſedare 18, 9, 6. ab ea acquieſcere 14, 11, 3.
latet 6,1, 2. 17, 6, 3. 18, 7,3.
latere apud eum 25, 10, 2.
Lathyrus rex Fr. 7, 4.
latinus ſermo 25,4,1.
laudare id magnopere 1,3,7. conſilium 17,6,2.
laudatio ſimulata 17, 6, 3.
laus ejus propria, communis 16, 4,1. rei militaris 1, 8,4 virtutum 24,2,4. victoriæ 17,4,6. laudi ei ducitur Fr. 4.

laudem habere formæ 21, 1, 4. obterere 20, 1,5. prædicare 20, 4, 3. præcipua ferri 25, 10, 6. in ſumma eſſe 11, 2, 4. laudibus efferre 7, 11,1. in magnis eſſe Pr. 5.
lautus eques 25, 13, 6. laute vivere 12, 3, 2.
laxare vincula epiſt.4,4,1.
lectica ferri 23,14,3.
lecticula efferri 25,22,4.
lectio in cœna 25, 14, 1.
lectoris ſatietas, ignorantia 16, 1, 1. eos docere exemplis rerum 25,19,1.
legatus prætoris 25, 6, 4. eloquens 15, 6, 1 & 4. proficiſcitur eo 16, 4,3. legatos mittere 2, 6, 4. & 7, 3. accuſatum miſſi 2, 8, 2. 6, 3, 3. queſtum 12, 3, 1. expoſcendi gratia 23, 12, 2. illis ſenatus datur 25, 7, 6.
legationis jus ſanctum 16, 5, 1. conventus 15, 6, 4. eam ſuſcipere 2, 6, 5. illuſtriores adminiſtrare, obire 10, 1, 4.
legere milites 4, 1, 2. relatum Pr. 1. librum 6, 4, 2. facta 18, 8, 3.
legitima pœna 3,1,5. legitimis confectis 19, 4, 2.
Lemnus 1, 1,4.
lenire invidiam obſequio 10, 6,5. nomen tyranni 10, 1, 4. leniri ſpe 18 10, 4.
leo acerrimus 18, 11, 1.
Leonidas rex 2, 3, 1.
Leonatus 18, 2, 4.
leper nativus 25,4,1.
Lesbus 12, 3,4.
leto affici 21,3,1.
levare inopiam 25,2,4.
Leucoſyri 14, 1,3.
Leuctra 17,6,1.
Leuctrica pugna 15,6,4.
levis pollicetur, quod præſtare non poteſt 25, 15, 1. levis armatura 14, 8, 2. leve eſt hoc 11, 1, 4. genus ſcripturæ Pr. 1. levior eſt morbus 25,22 3. leviora ſunt ei 15,1,1.
lex morte multat 15, 7, 5. oblivionis 8, 3, 2. legem ferre, ferendam curare, ut valeat, efficere 5. 3. lege præfinitum eſt 15, 7, 5. lege agere cum eo, experiri 20, 5, 2. leges reddere civitati 20, 3, 2. legibus obtemperare 20, 1, 3. eorum licet 4, 3, 5. fieri non poteſt 5, 1, 1. non conceditur 2,10, 5. fit judicium 19, 3, 4. his conſtituere pacem 13, 2, 2.
libenter abeſſe, detrahere 12. 3, 2. f.
liber gravis 6, 4,2. librum conſcribere, in libro exponere 10, 3, 2. græce conficere 25, 18,6. facere &c. 24,3,5.
liber a dominatione & periculo 1, 3, 4. liberæ civitates 12,3,3. liberius vivere 2, 1, 2. liberrime profiteri 2, 7, 4.
liberalis 25, 15, 1. liberaliter polliceri 6, 4, 2. liberalius

ſaſius indulgere ſibi 12, 3, 2.

liberalitas Cimonis 5, 4. Canonis in cives 9,4,5. Attici neque temperaria neque callida 25, 11, 3. multos ea devincire 7, 3, 4.

liberare Græciam 1, 3, 3. Athenas 3, 6, 3. patriam 7,9, 4. cum periculo 2,9, 3. obſidione 13,1,2. pœna 3,1,1. a tyranno 8, 1, 2. liberatus disceſſit 19, 2, 3.

liberator patriæ 10, 10, 2.

liberi Alex. 18, 2, 2. Pelopidæ agro donati 16, 5, 5. liberis proſpicere 19, 1, 3.

libertas civium 20,1, 3. dicendi 20, 5, 3. ejus ſpecies §. 2. ſpes 4, 3, 7. ei amicior 1, 3, 6. eam opprimere 7, 3, 3. reddere 10, 3, 3. 20, 3, 2. reſtituere 20, 5, 3. ex ſervitute in lib. vindicare 8, 1, 2. pro ea fortius loqui 8, 2,4. ea uti 1, 8, 3.

libet interponere 16, 3, 1.

libidinis ſignum 17, 7, 4. cupiditas Fr. 5, 1.

libidinoſus 7,1,4. 21,2,2.

librarii 25, 13, 3.

licentia civium 7,4,4. inveterata, nimia 18, 8, 2.

licentius 10, 7, 1.

licet cuivis 4, 3, 5. ſi eſſet licitum per 18, 10, 3.

lignea mœnia 2, 2, 6.

Ligures 23, 4, 2.

limen intrare 10, 9, 4.

lingua græca loquens 1, 3, 2.

linteæ loricæ 11, 1, 4.

lis æſtimata 1, 7, 6. 5, 1, 1. 13, 3, 5. litibus diſtineri 25, 9, 4.

literas mittere 13, 3, 4. reddere 4,2,2. tradere 4, 4,2. literis colere 25, 20, 4. certiorem facere 2, 9, 3. ex lit. comperire 4,4,5.

literas amare 25, 1, 2. literis erudiri, dare tempus 2, 10, 1. tempus tribuere 23, 13. 2. literarum doctor §. 3. cupidiſſimus 24, 3, 1. ſtudioſus 25,1,2. expers Pr. 2. rudis 16, 1, 1. ſtudium arripere 24, 3, 2.

literati Fr. 6,2. literatiſſimi pueri 25, 13, 3.

locus ædium primus Pr. 6. non æquus 1, 5, 4. alienus. opportunus 2, 4, 5. idoneus ad caſtra ponenda 14, 11, 4. caſtellis 1, 2, 1. ſolerter captus 14, 7, 3. ſacer, profanus, privatus, publ. 2, 6, 5. in loci natura ſpes conſiſtit 14, 8, 3. loca campeſtria, plana 18, 5, 6. deſerta, ſola 18, 8, 5. expugnata 17, 5, 5. ſanctiſſima 25, 3, 2. locorum anguſtiæ 23,5,2. eo loco 14,9,3. hoc loco 4, 4, 3. 6, 4, 1. 16, 3, 1.

locus legati 25, 6, 4. amicitiæ 18,1, 6. ſecundus imperii 18, 4, 1. locum nocendi dare 22, 1, 2. ut quemque ex

proximo

laudem habere formæ 21, 1, 4. obterere 20, 1,5. prædicare 20, 4, 3. præcipua ferri 25, 10, 6. in ſumma eſſe 11, 2, 4. laudibus efferre 7, 11,1. in magnis eſſe Pr. 5.

lautus eques 25, 13, 6. laute vivere 12, 3, 2.

laxare vincula epiſt.4,4,1.

lectica ferri 23,14,3.

lecticula efferri 25,22,4.

lectio in cœna 25, 14, 1.

lectoris ſatietas, ignorantia 16, 1, 1. eos docere exemplis rerum 25,19,1.

legatus prætoris 25, 6, 4. eloquens 15, 6, 1 & 4. proficiſcitur eo 16, 4,3. legatos mittere 2, 6, 4. & 7, 3. accuſatum miſſi 2, 8, 2. 6, 3, 3. queſtum 12, 3, 1. expoſcendi gratia 23, 12, 2. illis ſenatus datur 25, 7, 6.

legationis jus ſanctum 16, 5, 1. conventus 15, 6, 4. eam ſuſcipere 2, 6, 5. illuſtriores adminiſtrare, obire 10, 1, 4.

legere milites 4, 1, 2. relatum Pr. 1. librum 6, 4, 2. facta 18, 8, 3.

legitima pœna 3,1,5. legitimis confectis 19, 4, 2.

Lemnus 1, 1,4.

lenire invidiam obſequio 10, 6,5. nomen tyranni 10, 1, 4. leniri ſpe 18 10, 4.

leo acerrimus 18, 11, 1.

Leonidas rex 2, 3, 1.

Leonatus 18, 2, 4.

lepor nativus 25,4,1.

Lesbus 12, 3,4.

leto affici 21,3,1.

levare inopiam 25,2,4.

Leucoſyri 14, 1,3.

Leuctra 17.6,1.

Leuctrica pugna 15,6,4.

levis pollicetur, quod præſtare non poteſt 25, 15, 1. levis armatura 14, 8, 2. leve eſt hoc 11, 1, 4. genus ſcripturæ Pr. 1. levior eſt morbus 25,22,3. leviora ſunt ei 15,1,1.

lex morte multat 15, 7, 5. oblivionis 8, 3, 2. legem ferre, ferendam curare, ut valeat, efficere §. 3. lege præfinitum eſt 15, 7, 5. lege agere cum eo, experiri 20, 5, 2. leges reddere civitati 20, 3, 2. legibus obtemperare 20, 1, 3. eorum licet 4, 3, 5. fieri non poteſt 5, 1, 1. non conceditur 2,10, 5. fit judicium 19, 3, 4. his conſtituere pacem 13, 2, 2.

libenter abeſſe, detrahere 12, 3, 2. ſ.

liber gravis 6, 4,2. librum conſcribere, in libro exponere 10, 3, 2. græce conficere 25, 18,6. facere &c. 24,3,5.

liber a dominatione & periculo 1, 3, 4. liberæ civitates 12,3,5. liberius vivere 2, 1, 2. liberrime profiteri 2, 7, 4.

liberalis 25, 15, 1. liberaliter polliceri 6, 4, 2. liberalius

raſius indulgere ſibi 12, 3, 2.
liberalitas Cimonis 5, 4. Canonis in cives 9,4,5. Attici neque temperaria neque callida 25, 11, 3. multos ea devincire 7, 3, 4.
liberare Græciam 1, 3, 3. Athenas 3, 6, 3. patriam 7,9, 4. cum periculo 2,9, 3. obſidione 13,1,2. pœna 3,1,1. a tyranno 8, 1, 2. liberatus disceſſit 19, 2, 3.
liberator patriæ 10, 10, 2.
liberi Alex. 18, 2, 2. Pelopidæ agro donati 16, 5, 5. liberis proſpicere 19, 1, 3.
libertas civium 20,1, 3. dicendi 20, 5, 3. ejus ſpecies §. 2. ſpes 4, 3, 7. ei amicior 1, 3, 6. eam opprimere 7, 3, 3. reddere 10, 3, 3. 20, 3, 2. reſtituere 20, 5, 3. ex ſervitute in lib. vindicare 8, 1, 2. pro ea fortius loqui 8, 2,4. ea uti 1, 8, 3.
libet interponere 16, 3, 1.
libidinis ſignum 17, 7, 4. cupiditas Fr. 5, 1.
libidinoſus 7,1,4. 21,2,2.
librarii 25, 13, 3.
licentia civium 7,4,4. inveterata, nimia 18, 8, 2.
licentius 10, 7, 1.
licet cuivis 4, 3, 5. ſi eſſet licitum per 18, 10, 3.
lignea mœnia 2, 2, 6.
Ligures 23, 4, 2.
limen intrare 10, 9, 4.
lingua græca loquens 1, 3, 2.
linteæ loricæ 11, 1, 4.
lis æſtimata 1, 7, 6. 5, 1, 1. 13, 3, 5. litibus diſtineri 25, 9, 4.
literas mittere 13, 3, 4. reddere 4,2,2. tradere 4, 4,2. literis colere 25, 20, 4. certiorem facere 2, 9, 3. ex lit. comperire 4,4,5.
literas amare 25, 1, 2. literis erudiri, dare tempus 2, 10, 1. tempus tribuere 23, 13. 2. literarum doctor §. 3. cupidiſſimus 24, 3, 1. ſtudioſus 25,1,2. expers Pr. 2, rudis 16, 1, 1. ſtudium arripere 24, 3, 2.
literati Fr.6,2. literatiſſimi pueri 25, 13, 3.
locus ædium primus Pr. 6. non æquus 1, 5, 4. alienus. opportunus 2, 4, 5. idoneus ad caſtra ponenda 14, 11, 4. caſtellis 1, 2, 1. ſolerter captus 14, 7, 3. ſacer, profanus, privatus, publ. 2, 6, 5. in loci natura ſpes conſiſtit 14, 8, 3. loca campeſtria, plana 18, 5, 6. deſerta, ſola 18, 8, 5. expugnata 17, 5, 5. ſanctiſſima 25, 3, 2. locorum anguſtiæ 23,5,2. eo loco 14,9,3. hoc loco 4, 4, 3. 6, 4, 1. 16, 3, 1.
locus legati 25, 6, 4. amicitiæ 18,1, 6. ſecundus imperii 18, 4, 1. locum nocendi dare 22, 1, 2. ut quemque ex

proximo ſors offerat 16, 2, 1. eundem obtinere apud 18, 13, 1. habere ſcribæ loco 18, 1, 4. honeſto loco §. 5. teſtimonii loco 6, 4, 3.
locupletia munera 8, 4, 2.
locupletiſſima regio 17, 3, 1.
locupletare exercitum 7, 5, 7. eos excurſionibus 1, 2, 1. regionem, equis, armis, viris, pecuniæ 22, 4, 1. præda 7, 7, 4. 17, 3, 2.
longæ naves 2, 2, 5. longum eſt enumerare 23, 5, 4. longius progredi 2, 3, 1. debere 25, 2, 4.
longinquius tempus 2, 4, 4
loqui 22, 3, 2. græce 25, 4, 1. græca lingua 1, 3, 2. 10, 1, 5. de rebus cum 2, 9, 4. liberius 10, 7, 3. fortius pro 8, 2, 4. facete, breviter, acute Fr. 5, 2,
loricæ linteæ 11, 1, 4.
loro ſubſtringere 18, 5, 5.
lotus arbor Fr. 10, 3.
Lucani 23, 5, 3.
lucide apparet 16, 1, 1.
lucrifacere id 8, 1, 3.
luctando exerceri 15, 2, 5.
lucus incenſus 1, 7, 3.
ludos ſpectare 21, 2, 1. in ludo puer 25, 10, 3.
lumina oculorum 20, 4, 1.
lupus piſcis Fr. 10, 2.
Luſitani 24, 3, 4.
luxuriam alere, augere 19, 1, 4. pullulantem reprimere 24, 2, 3.
luxurioſus 7, 1, 4. 21, 2, 2.
luxurioſe vivere 7, 11, 5. epulari luxurioſius 4, 3, 2.
Lydi 14, 8, 2.
Lydia 9, 2, 1. 14, 2, 4.
Lyſander VI.
Lyſimachus 3. 1, 1. 21, 3, 2.
Lyſis Tarent. 15, 2, 2.
LLS. 25, 4, 4.

M.

Macedones 18, 1, 2. veterani 18, 10, 2. Macedonum genus 21, 2, 1. fama 18, 3, 4.
Macedonia 18, 5, 4. &c.
Macrochir Artax. 21, 1, 4.
maculare gloriam 4, 5, 4.
Magalia Fr. 3, 3.
magis placet 2, 3, 1. eo magis 4, 3, 5. 16, 1, 3. quo magis 8, 2, 3. non magis quam 5, 1, 2. 1, 2, 3. 25, 6, 1.
magiſter equitum 23, 5, 3. vivendi. magiſtra vitæ Fr. 5, 1.
magiſtratus ſenatusque 2, 7, 4. maximus 6, 4, 3. ei tradere 15, 4, 3. cum abrogare ei 7, 7, 3. gerere 13, 3, 1. obtinere 16, 3, 2. in eo pari diligentia ſe præbere 23, 7, 5. magiſtratus epulantur 16, 2, 2. eorum largitio 1, 6, 4. 2, 2, 2. magiſtratibus his 23, 7, 2. iis parere 17, 4, 2. in iis verſari 1, 8, 2.
Magneſia 2, 10, 3.

magnificus 25,13,5. magnifice donatus 14, 3, 5. magnificentiſſimum factum 8, 1, 4.

magnitudo animi 2, 10, 1. 8,1,1. 21,3,5. rerum geſtarum 11, 1, 1. voluminis Pr. 8.

magnopere laudare 1, 3, 6. gaudere 4,2,5. delectari 14,3,4

magnus animus 11, 3, 1. bello, pace 2, 6, 1. concurſus 14,3,3. homo 4,1,1. imperator 24, 3, 1. judicio omnium 20,1, 1. timor 7, 3, 3. magna amicitia 7, 7, 5. benevolentia 14,5, 2. conſenſio 7,3,5. expectatio 7, 6, 1. feſtinatio 9, 5, 3. gratia 7, 9, 5. pecunia 7, 9, 2. 23, 9, 2. magni æſtimari 24, 1, 2. eſſe 9, 1, 1. 14, 1, 4. magno natu 4, 5, 3. corpore 11, 3, 1. magnæ divitiæ 10, 1, 2. res 16. 2, 3. major res 1, 1, 3. 25, 4, 4. natu 1, 2, 8. 11, 1, 1. 21, 2, 8. majorum auctoritas 13, 3, 4. dignitas 25, 1, 1. gloria 1, 1, 1. inſtituta Pr. 3. mos 25, 6,2. progenitor 17, 7, 4. majora concupiſcere, majores res appetere 4, 1, 3. & 2, 2. maxima fides 10, 5, 6. maximus poſt hominum memoriam 2, 5, 3.

Mago 23, 7, 4. & 8, 2.

majeſtas imperii 16, 2, 4.

mala inferre 2,9,2. malum externum 22, 2, 1. malo eſſe ei 7, 7, 3. male accipere 18, 8, 4, audire 10, 7, 3. exiſtimare de eo ib. rem gerere 1, 3, 3. 2, 5, 1. 7, 5, 3. 11, 1, 2.

maledici non deſunt magnis viris 22, 3, 2. maledicentiſſimus 7, 11, 1.

malefica natura 17, 8, 1.

malitioſe facere 7, 7, 2.

manceps 25, 6, 3.

mandata res 25, 15, 2. editis mandatis conficere 9, 3, 3.

manere ibidem 1, 2, 2. eodem loco 2, 3, 3. in fide 18, 4, 3. in officio 9, 3, 1. 18, 6, 4. in pactione 17, 2, 4. in ſocietate 9, 2, 2. manet amicitia inter 21, 3, 3. memoria 13, 2,3. opinio 4, 3, 5. veſtigium 20, 3,3.

Mantinea 5, 9, 1.

manubiæ 5, 2, 5.

manu ſua ſcripſit 25, 10, 4. in manu ejus eſt fortuna 13, 3, 4. ad manum habere 18, 1, 5. manum afferre ei 20, 1, 4. dare 22, 1, 4. porrigere eo 10, 7, 2. manu ſuperare 7, 10, 2. fortis 4,1,2. 14,1,3. 15,3,1. manus exigua 1, 5, 5. delecta 1, 1, 4. 10,4, 3. expedita ad dimicandum 14,6, 2. manum colligere 7, 7, 4. comparare 10, 4, 3. conſerere 14, 8, 4. 23, 4, 2. ad m. accedere 18, 5, 2.

Marathon 1, 4, 1.

Marathonia pugna 2, 2, 6. tropæum 2, 5, 3.

Mardonius 3, 3, 1. 4, 1, 2.

mare Pamphylium 23,8,4. rubrum 23, 2, 3. ſcopuloſum 25,10,6, tutum reddere 1,2,3.

mari-

mari duces 3, 2, 2. mari res gerere 9, 1, 1. mari & terra 3, 2, 3. 2, 2, 4.
maritimus prædo 2, 2, 4. fluctus 25, 6, 1. maritimum imperium 3, 2, 2. 13, 2, 2.
marmoris cruſta Fr. 10, 7.
Maſſagetæ 21, 1, 2.
mater Meneſthei patri præfertur 11, 3, 4. Pauſaniæ 4, 5, 3. Timoleontis 20, 1, 5. timidi flere non ſolet 8, 2, 3.
materfamilias Fr. 6.
matricida 15, 6, 2.
matrimonium. in eo habere Pr. 4. 5, 1, 2. 10, 1, 1.
mature decedere 25, 2, 1.
maturare mortem 12, 4, 2.
maxime florere 1, 1, 1. 5, 3, 1. ejus, ut qui maxime, amicus Fr. 4. 1.
Medi, Media 18, 8, 1 & 4.
Medica veſtis 4, 3, 2.
mederi ſatietati 16, 1, 1.
medicina indigere 25, 21, 1.
Medici Dionyſii 10, 2, 5.
medimnus 25, 2, 6.
mediocris 25, 13, 3 & 4.
meditari animo 17, 4, 1. inferre bellum 22, 4, 2.
mel 17, 8, 7.
Melpum Fr. 7, 7.
memor gratusque 15, 9, 5. virtutum 23, 12, 5.
memoria benignitatis exta 20, 2, 2. contumeliæ 15, 7, 2. laudis 13, 2, 3. imperii 3, 2, 2. nulla hujus eſt 19, 1, 1. duplex proditur de 23, 8, 2. reſtatior 7, 4, 5. memoriæ prodere 3, 10, 5. 7, 1, 1. 11, 3, 1. veterem renovare 13, 2, 3. ad noſtram 2, 10, 3. poſt hominum mem. 2, 5. 3. 3, 1, 2. 21, 3, 1. memoria dignus 13, 4, 4. 15, 1, 4 21, 1, 1. immortalia retinere 25, 11, 5.
mendacium dicere, pati 25, 15, 1.
Menelai portus 17, 8, 6.
mens ſi ſana eſſet 17, 5, 2. hac mente 9, 4, 4. 10 9, 1 : 6, 1, 4. 17, 4, 4. 20, 1, 4. eadem eſſe 23, 2, 5.
menſa ſecunda 17, 8, 4.
mentionem facere de 7, 2, 2. 7, 5, 3. 15, 4, 5. 22, 3, 3. ejus 15, 4, 5.
mentiri 15, 3, 1.
mercede conductus Fr. 4.
mercenarii ſcribæ 18, 1, 5. milites 20, 1, 3. deficiunt 22, 2, 2.
merere ſtipendium 24, 1, 2. mereri bene de rep. 9, 2, 2. meritus optime de 4, 4, 6.
meritis valere 9, 3, 1.
Meſſena 15, 8, 3.
metalla, ex illis pecunia redit 2, 2, 2. facta 5, 1, 3.
metiri eum fortuna, virtute 18, 1, 1. id magnitudine, ratione 25, 14, 3.
metui malle quam amari 10, 9, 5. diligi quam metui 20, 3, 4.
migrare ex vita 25, 22, 1.

mili-

milites regiam tuentes 14, 1, 3. Fabiani Iphicratenſes 11, 2, 4. veterani 18, 8, 2, nonnulla ſibi vindicant 8, 1, 4.
militaris rei labor 19, 1, 1, laus 1, 8, 4. diſciplina militari nobilitari 11, 1, 1. equi militares 18, 5, 4.
mille hominum 14, 8, 3. militum 1, 5, 1. tot millia militum 1, 5, 1. paſſuum 1, 4, 2.
Miltiades I.
Minervæ ædes 4,5,2. templum 17, 4 6.
minore eſſe invidia 18, 7, 2. minus 30. diebus 2, 5, 4. nemo illo minus emax 25, 13, 1. minus bene.5,4,2. diligenter 9, 5, 3. diuturnus 7, 7, 1. lucide 16, 1, 1. probatus 2, 1, 2. proſpere 7, 7, 2. 15, 6, 1. robuſtus 23, 10, 2. ex ſententia 7,7, 1. minus quam vellet 2, 4, 3. neque minus 15, 5, 1. 25, 13, 1. 7, 5, 6. non minus 7, 2, 3. minime 5, 4, 4. 20, 3, 3.
minuere religionem 17, 4, 6. opes 7,10,3. minui caſibus 25, 9, 1.
mira comitas 1, 8, 4. mirum videtur ei 11, 3, 4.
mirabilis caſus 20, 5, 1. cupiditas 1, 5, 1. mirabile eſt viſum omnibus 13,5,6. mirabiliter mutata voluntas 10, 10, 2.
mirari 18, 11, 3. neque id mirandum 9, 3 1. minime eſt mir. 5, 4, 4.
miſcere plurima 4,1,3.
miſeranda vita 10, 9,5.
miſereri ætatis 19,4,1.
miſericordia odio ſuccedit 10,10, 2. ejus capi 2, 8, 7.
miſſu ephorûm 17,4,1.
mittere colonos 1, 1, 1 in coloniam 5, 2, 2. cives ad regem 1,4, 2. conſultum 2,2,6. deliberatum 1, 1, 2. fideliſſimum de ſervis 2 4, 3. legatos 2,6 4. 19,3,2. literas, nuncios 18,6, 1. 7, 4, 3, milites 1, 5, 1. viros bonos 2, 7, 2. id muneri 4, 2, 3. ei, quid agat 5, 20, 1. miſſum fieri 18, 11, 2.
Mitylenæi 8, 4, 2.
mobilis populus 3, 3, 5.
mobilitas fortunæ 10,6,1.
moderata vita 13,4, 2. moderata ferre 20,4, 1.
moderatio 25, 14, 2.
modeſtus 15, 3,1.
modeſtia 1,1, 1. 17, 4, 2.
medica ſupellex 25, 13, 5.
modius 25, 2, 6.
modus haſtæ 11,1, 4. menſuræ 25, 2,6. modum adhibere 15, 4, 6. admirandum in modum 15, 3, 2. pari modo 14, 10, 2. 20, 1,5. tali modo 25, 21, 1. 5 2,1. modis multis ſcriptum eſt 2,10,4.
modo hi modo illi 25,10,2.
mœnibus circumdare 2, 6, 1. ſe defendere 1,4, 4. 2, 4, 2. ſe munire 2, 2, 6.

moleſtus

moleſtus ei 25, 7, 3.
moliri 7,10,1. 6,1,4. multa 13, 3, 1.
Moloſſi 2,8,3.
momenti nullius eſſe 7, 8, 4.
monere 7, 8, 5.
montis altitudo, radices 1, 5, 3.
monumentum ſepulcri 10,10,3.25,22,4.manſit 2,10,3.
mora 11, 2, 3. nulla eſt 9, 3, 3.
morari ibi 12, 3, 2. 24, 2, 1. in montibus 23,5, 1. hic complures annos 25, 4, 3. morandi tempus habere 1,1,6.
morbo gravi affici 23, 4, 3. conſumi 21, 2, 1. graviter conflictari 10, 2, 3. perire 21, 3, 3. mori 2, 10, 4. debitum nat. reddere 21, 1, 4. in morbum incidit 10, 2, 3. implicitus 5, 3, 4. 17, 8, 6. morbum nanciſci, contemnere 25, 21, 2. alere §. 6. morbi vis prorupit §. 3.
morior invictus 15, 9, 4.
moriens dixit 17, 1, 4. adoptavit 23, 5, 2. annulum dedit 18, 2, 1.
moribundus 25, 22, 1.
mors honeſta 12, 4, 3. turpis 4, 5, 4. morte decedere 20, 1, 6. multare 15, 7, 5. & 8, 3. ad mortem duci 19, 4, 2.
mortales cæteri 9, 5, 1.
mortiferum vulnus 15, 9, 3.
mos traditus a 17, 1, 2. crudelitatis 4, 3, 1. more ductus 5, 1, 2. majorum 25, 6, 2. & 17, 3. Athenienſ. 7, 3, 6. Perſarum 14, 10, 1. civitatis fungi 9, 3, 4. mores corrupti 15, 6, 2. ejus ſequi Pr. 3. patrios mutare 4, 3, 1. moribus noſtris Pr. 2. ſqq. 15, 1, 2. eorum 7, 11, 4. eorum non fit 12, 3, 2. mores fingunt fortunam 25, 11, 6. & 19, 1. abhorrent a 25, 14, 2. morum præfectus 22, 3, 2. ſimilitudo quid valeat 25, 5, 3.
mos geritur ei 2, 7, 3. 14, 4, 3.
movere ſe 18, 6, 2. quoquam ex urbe 25, 7, 1. uſquam 17, 3, 2. caſtra 14, 8, 4. 18, 12, 4. eum minus 2, 4, 3. moveri auctoritate 9, 4, 1. conſilio 10, 1, 3. nuncio 4, 3, 5. moveri quæ poſſunt 2, 2, 8. 10, 4, 2.
motus concurſusque 11, 1, 4. corporis 18, 5, 4.
multæ detrahere 13, 4, 1.
multare exilio 2,1,2. 5, 3, 1. 16, 2, 3. morte 15, 7, 5. & 8, 3. pecunia 1, 7, 6. 5, 1, 1.
multiplicare 25, 2, 5.
multitudo 7, 3, 3. hominum 4, 3, 6. Helotum 4, 3, 6. Macedonum 18, 7, 1. navium 2, 4, 5. collocata in agris 1, 2, 1. concitata 3, 1, 3. ejus odium 19, 4, 5.

ei expedit 1, 3, 5. eam ſecum ducere 1, 2, 1. ea claudi 1, 5, 3. circumiri 2, 3, 2. circumveniri 18, 5, 3.

multum munitionis 2, 7, 2. multum in bello verſari 15 6, 1. fallere 6, 3, 3. multa invehi in eum 15, 6, 1. multis modis 2, 10, 4. mores notior 19, 1, 1. elegantiſſimus 25, 12, 4. formoſiſſimus 7, 1, 2. locupletiſſimus 17, 3, 1.

mundities 25, 13, 5.

municipium 2, 1, 1.

munire 2, 6, 5. arcem 20. 3, 3. urbem 7, 4, 7. imperium 21, 2, 2. mœnibus 2, 2, 6. navibus, benevolentia 10, 5, 3. munitæ urbes 14, 5, 6. munita loca 2, 6, 2. munitiora 19, 9, 1. munitiſſimum caſtellum 8, 2, 1.

munitio 2, 7, 2. munitiones 18, 5, 7.

munus militare 14, 1, 4. ſervorum munere fungi 4, 3, 2. munus fortunæ 25, 3, 3. muneri mittere 4, 2, 3. eo ſunt allata munera 17, 8, 3. ea accipere, deferre 25, 4, 2. magnæ pecuniæ repudiare 29, 1, 3. parva diutina, locupletia non propria 8, 4, 1. magnis donari 2, 10, 2.

Munychia 8, 2, 5.

murus ligneus 2, 2, 6. muros reſtituere, inſtruere 2, 6, 2 & 4. reficere 13, 4, 1. 9 4, 5. diruere ibid. propius accedere 1, 7, 2. muris ſæpire 2, 7, 4. caruit Sparta 17, 6, 1.

muſicam docere eum Fr. 1. muſice a principis perſona abeſt 15, 1, 2. in muſicis magna gloria eſſe 15, 2, 1.

mutare arma 11, 1, 3. conſilium 18, 9, 6. genus loricarum 11, 1, 4. mores, cultum, veſtitum 4, 3, 1. nihil de victu 17, 7, 3. de cultu 25, 14, 2.

mutationes reip. 25, 16, 4.

Mutina 25, 9, 1.

mutua beneficia 14, 10, 4.

Mycale 5, 2, 2.

myſteria facere 7, 3, 6.

Myus 2, 10, 3.

N.

NÆ tu es Fr. 3, 5.

nanciſci cauſam idoneam 2, 6, 2. imperium majus 1, 6, 4. morbum 25, 21, 2. provinciam ſorte 24, 2, 1.

naſci ex ea 2, 1, 2. natus ex 10, 2, 4. 15, 10, 1. nobili genere 10, 1, 1. nata eodem patre 5, 1, 2. nati ex fratre & ſorore 14, 2, 2. iiſdem parentibus 22, 1, 4. in Africa 21, 3, 5. in Perſide 2, 10, 1. in urbe 25, 13, 3. natus tot annos 7, 10, 6. 10, 10, 3. Fr. 4, 1. major tot annis 21, 2, 3. minor tot annis 23, 3, 2. natu magno 4, 5, 3. 13, 3, 1. major 2, 2, 8. majores 2, 2, 8. 11, 1, 1. 13, 3, 4. maximo filius 14, 7, 1. maximus ex liberis 17, 1, 5.

natalis

natalis dies 20, 5, 1.
natantem excipere 12,4,3.
natione Car. 14,1,3. Medus 4, 1, 2. nationes & gentes 13, 1, 1.
nativus lepor 25, 4, 1.
natura diverſa in uno 7, 1, 4. difficillima 25, 5, 1. fautrix, malefica 7, 8, 1. experta in hoc 7,1,1. hoc cogit 25, 22, 2. tribuit bona 7, 2, 1. loci 14, 8, 3. civitatum eadem 1, 6, 6. ei omnes paremus 25, 17, 3. ei debitum reddere 21,1,5. id natura fecit 25, 17, 3. ab ea habuit bona 10, 1, 2.
naturalis bonitas 25, 9, 1. naturale bonum 8, 1, 3.
navis longa, oneraria 2, 2, 5. 9, 4, 2. triremis 2, 2, 8. 10, 4, 1. percuſſa roſtro 12,4, 2. ſerpentibus completæ 23, 11, 6. feratur tempeſtate 2, 8, 6. navis dominus ib. naves mittere 23,7,7. ſolvere 23,8,2. capere, deprimere 9, 4, 4. in ancoris tenere 2, 8, 7. in navem adſcendere 2, 8, 6. ſe ſuaque conferre 2, 2, 7. ex navi exire 2, 8, 7. navium pars ſuperat 2,3, 3. navibus proficiſci 1, 1,5. 1,7,4.
navale bellum 2, 2, 3.
naufragium facere 2,7,5. naufragio interfici 23,8,2.
nautica caſtra 7, 8, 5. 23, 11, 6.
Naxus inſula 2, 8, 6.
ne joco quidem 15, 3, 1. non modo ſed ne quidem 20, 3, 6. verum falſumne 14, 9, 2. vide ne conſulas 15, 10, 1. &c.
neceſſarius homo 14, 6, 3. tam neceſſarii ei 4, 2, 5.
neceſſe mihi eſt, 2, 9,2. eſt facere 25, 2, 4.
neceſſitate cogi 2, 8 6.
neceſſitudo 20, 1, 3. fortis 24, 1, 3.
necem ſibi conſciſcere Fr. 2, 2. necis cauſa 25, 8, 5.
Nectanebus 12,2,1. 17,8,6.
nefas eſt 15, 7, 1. 24, 17, 2. more illorum 7, 3, 6. habere Fr. 4 putare 4, 4, 4. ducere 25, 17, 2.
negare differendo 5, 4, 2. ei non potuit quin 10, 2, 2. negat ſui conſilii eſſe 9, 4, 1. facturum 18 12, 3. eſſe periculum 19, 2. 4.
negligere rem fam. 2, 1, 2.
negligenter facere 7, 7, 2.
negotium dare ei 7, 10, 4. 10, 8, 2. & 9,3. ſuſcipere procurare 25, 15, 2. ſ. mihi eſt cum eo 14, 7, 1. negotii nihil habere 18, 12, 2. ſine negotio 17, 5, 4.
nemo non 25, 10, 1. & 11, 1.
Nepos de hiſtoric. 10, 3, 2. de vita Catonis 24, 3, 5.
nepotes ei nati 21, 2, 3.
neptis ex hoc 25, 9, 4.
Neptuni fanum 4,4,4.
neque eo ſecius 1, 2, 3. 25, 2, 2. eo magis 4, 3,5. 16, 1, 3.

minus

minus 10, 1, 3. 20, 3, 6. ita multo poſt 19, 2, 5. neque non 8, 2, 2, 9, 2, 3. 9 5, 2, 25, 13, 1. neque vero his rebus 7, 5, 1. hoc ſolam 17, 4, 6. minus quam 25, 13, 1.

neſcio quo caſu 1, 7, 3. quomodo 7, 11, 1. 8, 1, 3. an ulli 20, 1, 1.

neutra pars 25, 13, 5.

Nicanor 19, 2, 1.

nihil neque inſolens 20, 4, 2. nihil aliud quam 6, 1, 4. 13, 10, 1. nihil doli ſubeſt 2, 4, 5. illo excellentius 7, 1, 1. adhuc nobilius 1, 5, 5. opus eſt 25, 21, 5. nihilo minus 2. 7, 2. ſegnius 14, 2, 4. ſecius 9, 2, 4. 10, 8, 5. 14, 10, 2. 25, 22, 3. nihil non *v. non.*

Nilus flumen 18, 5, 1,

niſi ille fuiſſet 17, 6, 1. neque res ulla niſi tempus 18, 8, 3.

niti regno ejus 1, 3, 5. patrociniis 19, 3, 1. maxime ut fiat 1, 4, 5. recuperare 16, 2, 1. in nitendo 25, 13, 2. nixus in cubitum 25, 21, 5.

nitida jumenta 18, 5, 6.

nobilis propinquitas 10, 1, 2. rex 14, 3, 4. vidua Pr. 4. inter æquales 25, 1, 3. & clarus Pr. 1, 3. nobile nomen 1, 8, 3. nobiles 7, 4, 4. nihil eſt nobilius 1, 5, 5. nobiliſſimæ urbes 17, 5, 3.

nobilitari re 11, 1, 1.

nobilitate præcurrere 8, 1, 3.

nocere ei 7, 4, 2. 17, 4, 8. nocendi locum dare 22, 1, 2.

nocte obducta 23, 5, 2.

noctu 2, 4, 3.

nocturnus 1, 7, 3.

nomen nobile 1, 8, 4. Romanum 23, 7, 3. nominis ſimulatio 18, 7, 2. nomine carere 1, 2, 3. nomine otii 15, 5, 3. nomine rex 17, 1, 2. 21, 1, 1.

nominatim præcipere 1, 1, 3

Nomentanus 25, 14, 3.

non nolle 7, 4, 3. nemo non 25, 10, 1. neque non *v. neque.* nihil non 7, 7, 2. 25, 16, 4. 25, 19, 3. non nihil temporis 23, 13, 2. nonnunquam 20, 1, 6. nullius conditionis non habet poteſtatem 25, 12, 1. nullius conſilium non modo, ſed ne 20, 3, 6. non minimum 10, 1, 2. non indiligens 25, 5, 3. non defuit 25, 4, 4. non poſſum 17, 8, 1. non libenter 12, 3, 2. non beatiſſimus 17, 8, 2. non magis quam 25, 6, 1, 1, 2, 3.

noſter imp. 17, 4, 2. mores noſtri, conſuetudo noſtra Pr. 4 & 6. 15, 1, 2. & 2, 3.

notare loca 14, 11, 2. res ſine nomine 24, 3, 4. in volumine 25, 18, 2.

notus vulgo 16, 1, 1. nota virtus 5, 3, 2. multo notior 19, 1, 1.

notitia clar. virorum 25, 18, 4. propter eam intromitti 10, 9, 4.

Nora 18, 5, 3.
nova res 14, 6, 6. 24, 2, 3. ars 1, 3, 3. novum conſilium 18, 8, 4. id novum 12, 1, 2. nova afferre in 11, 1, 3. novi dejectus 23, 6, 4. noviſſimo tempore 18, 1, 6.
novitas ornatus 14, 3, 3.
noxii 10, 10, 1.
nubere ei 5, 1, 4. nupta eſt ei 25, 5, 3. nuptum dare filiam ei 4, 2, 3. 10, 1, 1, & 4, 3.
nubilis virgo 15, 3, 5.
nudare vagina 14, 11, 4.
nugator Fr. 3, 5.
nullus *v. non.*
numen Deorum 17, 2, 5. 20, 4, 4.
numerus hujus generis. magnus 1, 1, 2. decemplex hoſtium 1, 5, 5. parvus navium 2, 5, 3. exercitus 11, 2, 4. in numerum referre 25, 12, 4. admitti 6, 1, 5. numero militum eſſe 14, 1, 3. militis 15, 7, 1. in hoc eſſe 1, 2, 2. 25, 1, 4. in amicorum 14, 9, 2. in prætorum 1, 6, 3. numero ſapientum haberi 8, 4, 2. ſacrilegorum 17, 4, 8. de eo eximere 25, 10, 4. ex eo eligere 11, 9, 3.
numerare ei pecuniam 15, 3, 6. numerata pecunia 13, 1, 3.
Numidæ 23, 6, 4. Fr. 9, 4.
nuncius venit mihi 17, 4, 1. nuncium mittere ei de 6, 4, 3. hoc ille nuncio rediit 12, 3, 1. nuncii crebri afferunt 1, 3, 3.
nunciare ei verbis ejus 2, 4, 3.
nuptias conciliare 25, 5, 2. earum conciliator 25, 12, 1.
nusquam niſi 1, 4, 3. dimittere 25, 4, 2.
nutu ejus 6, 2, 1.

O.

Obducta nocte 23, 5, 2.
obedire legi 15, 8, 1. obedit rex illis 14, 5, 4.
objicere ſe hoſti 23, 2, 1.
objectu viſo 23, 5, 2.
obire diem 10, 10, 4. ſupremum 1, 7, 6. 7, 10, 6. 10, 2, 5. legationes 10, 1, 4.
obitus 21, 3, 1.
oblivionis lex 8, 3, 2.
oblivisci injuriæ 18, 6, 3.
obnixo ſcuto 12, 1, 2.
obortis tenebris 18, 9, 5.
obrepere Fr. 1, 4.
obruere gladios 14, 11, 2.
obrui vino, epulis 10, 4, 4. vitiis 4, 1, 1.
obſecrare 25, 22, 1.
obſequi ſtudiis ſuis 25, 2, 2.
obſequium 10, 6, 5.
obſervantia 25, 6, 5.
obſes rei 19, 2, 4. obſidem eum retinere 2, 7, 2.
obſideri 16, 1, 3. ab hoſtibus 15, 7, 1. undique 23, 12, 4.
obſidio 18, 5, 6. ea claudere 15, 8, 4.

obſigna-

obſignare 6, 4, 2.
obſiſtere ei 17. 4, 5.
obſoletus honor 1,6,2. veſtitus 17, 8, 2.
obſonium 2, 10, 3. 17, 8,4.
obſtare conſiliis 10,9, 2, 9, 2, 3. ne res conficiatur 1, 3, 5.
obſtinatio 25, 21, 2.
obſtruere valvas 4, 5, 2.
obtemperare legi 20, 1, 3.
obterere laudem 20, 1, 5.
obteſtatio 22,4, 3.
obtigit ei quæſtor 24, 1, 3.
obtinere dignitatem 25, 1,1. dominationem 1, 8, 2. locum 18, 13, 1. legati 25, 6, 4. imperium 1, 2, 3. magiſtratum 16, 3, 2. principatum 24, 2, 2. provinciam 24, 1, 3. regionem 18, 7, 1. regnum 20, 3, 4.
obtrectare inter ſe 3, 1, 1.
obtrectatio 26, 20, 5, & 5, 4. virtutis 18, 10, 2. multorum vincit 23, 1, 2.
obtrectator 15, 5, 2.
obvius ei fuit 19, 4, 3. itineri mons 18, 9, 3.
obviam ire ei 1, 4, 4.
occaſionem dare 7, 8, 5. 22, 1, 2. ſui opprimendi 10, 4, 2. a fortuna datam dimittere 1, 3, 3.
occaſus 18, 3,3.
occidere eum 21, 2, 1.
occulere fortunam 7, 9, 1.
occultare voluntatem in ea re 6, 2, 2.
occupare Thermopylas 2, 3, 1. tyrannidem 20, 1, 3.
occupatus in eo eſt 7, 8. 1. acerrime in apparando 23, 7, 1.
occupatio infinita 25, 20, 2.
occurrere rei 16, 1, 1.
Octavius Cæſar 25, 20, 1.
oculorum lumina 20, 1, 5. morbus 23, 4, 3. oculos omnium ad ſe convertere 7, 3, 5. oculis cernere 20, 2, 2. fructum capere ex 18, 11, 2.
odiſſe malos 25, 9, 7.
odium erga eum 22, 4, 3. hereditate relictum confirmare, deponere 13, 1, 3. implacabile 14, 9, 1. militum 10, 8, 2. ejus in hoc viro tantum eſt 19, 4, 4. in ejus pervenire 6, 1, 3. 19, 2, 1. erga eum ſuſcipere: communi continere 14, 10, 3. odio miſericordia ſuccedit 10, 10, 3. odio ferri in 25, 10, 4. ingrati cogi 15, 3, 5.
Oedipus 15, 6, 2.
odioſa multa 7, 2, 3.
offendere in ea re 19, 2, 2. imperatos 17, 2, 3. conjunctum 25, 7, 2. offenſus fortuna 5, 4, 2. offenſa voluntas ejus in eum 10, 7, 3.

offenſio populi 10, 8, 2. cum ejus offenſione 1, 7, 4. 25, 7, 2. ſine illa 25, 5, 1.
offerre ſe periculo 16, 2, 3. ut quemque locum ſors offerat 16, 2, 1.
officinæ armorum 17, 3, 2.
officium ejus collaudare 25, 4, 2. ad id redire 1, 7, 1. 5, 2, 4. 17, 5, 3. reducere 14, 2, 3. augere alia lib. 25, 2, 6. præſtare ei 1, 2, 3. 25, 9, 4 & 8, 4. urbanum 25, 4, 3. officio tribuere id 25, 6, 5. in eo manere 18, 6, 4. non manere 9, 3, 1.
oleaginæ virgulæ 8, 4, 1.
Olympiæ victor Pr. 5, 7, 6, 3.
Olympias 18, 6, 1 & 3.
Olympiodorus 15, 2, 1.
Olynthus 16, 1, 2.
Olynthii 13, 1, 3.
omittere eum 23, 2, 1.
omnis equitatus 23, 3, 1.
omni diligentia 25, 13, 2.
omnino non amplius 16, 2, 3.
onerariæ naves 2, 2, 5. 10, 5, 3.
onuſtus præda 7, 5, 7.
onyx Fr. 8 7.
opem perere 20, 2, 1. opis indigere 5, 4, 2. ſine ope Deorum 6, 3, 1. opes creſcunt, ſeneſcunt 7, 5, 3. eas augere 9, 5, 2. debilitare 17, 5. 2. minuere 7, 10, 3. concutere 15, 6, 4. profligare 16, 2, 3. proſternere 1, 5, 5. alienarum indigere 23, 1, 3. regiis præeſſe 9, 4, 3. magnis opibus eſſe 20, 3, 4. ejus adjuvari 20, 2, 2. defendi 11, 3, 2. elatus 1, 7, 2. 7, 7. 2. valentes 18, 10. 3.
opera ducis 11, 2, 2. imperatoris 15, 5, 3. forenſis 7, 3, 4. ejus magni fuit 9, 1, 1. 14, 1, 4. magni æſtimata eſt 24, 1, 2. nulli defuit 5, 4, 3. operam dare honoribus 24, 1, 1. rei familiari 25, 4, 3. opera ejus averterunt 7, 4, 7. acciderunt res 7, 6, 2. 23, 7, 3. factum 15, 8, 1. profligati 14, 2, 1. pulſus patria 7, 6, 4. in odium venire 6, 1, 3.
operire 23, 9, 3.
opinio ingenii 7, 7, 3. 8, 2, 3. de eo eſt 18, 13, 2. manet 4, 3, 5. fallit in eo 17, 3, 5. in opinionem ei venit 1, 7, 3. 25, 9, 6. in eam adduci 14, 6, 6. præter eam 1, 2, 5. pro opinione 8, 2, 3.
oportet 8, 2, 3.
opperiri 10, 5, 4.
oppidani 1, 7, 3. 2, 10, 3.
oppidum conſtituere 5, 2, 2. oppugnare 21, 7, 5. tueri 1, 3, 2. oppida dono data a Perſis 2, 10, 3.
opponere hunc iis 18, 5, 2. opponi ei 2, 7, 5. 13, 3, 1.
opportunus locus 2, 5, 5.
opprimere eum 14, 5, 2. Græciam 2, 8, 2. hoſtes 2, 5, 1. imprudentem 18, 8, 6. libertatem 7, 3, 3. invidiam 10, 6, 5.

univer-

univerſos 2, 4, 4. opprimi libello 14, 9, 1. oppreſſa patria a 8, 1, 2. 20, 1, 1. ſe oppreſſo 1, 3, 2.
opprobrium 15, 6, 3. eſt ei opprobrio 9, 3, 4.
oppugnare imperium 10, 5, 3. oppidum 2, 7, 5. 8, 2, 5. oppugnatum proficiſci 18, 3, 2
oppugnatores 1, 7, 3.
optimates 10, 6, 3. 25, 9, 7. eorum fautor 7, 5, 3. cauſam agere 19, 3, 1.
opulentes 10, 3, 3. opulentiſſimum regnum 17, 4, 3.
opulentia fretus 5, 2, 5.
opus eſt auxilio 1, 4, 3. quæ opus ſunt 2, 1, 3.
opus facere 2, 6, 5. opus fit 2, 7, 2. opera ſtatuere, incendere 1, 7, 4. operibus claudere urbem 5, 2.
ora Aſiæ 7, 5, 6.
oraculum conſulere 1, 1, 2. 2, 2, 6. ejus reſponſum 1, 1, 4. ad oracula omnia referre 6, 7, 1.
orare 20, 5, 2. 25, 4, 2. & 22, 1.
oratio græca Fr. 3, 4. perpetua 15, 5, 1. ejus commendatio 7, 1, 2. eam ſcribere 6, 3, 5. conficere 24, 3, 3. Oratione eum reconciliare 1, 7, 2. opus concutere 15, 6, 4.
orator probabilis 24, 3, 2.
orbis terrarum 15, 4, 2. imperium 25, 20, 5.
Orchomenii 6, 3, 4.
ordiri ab initio 2, 1, 1. reliquos 7, 11, 6.
ordo equeſtris 25, 19, 2. ordinem retinere 17, 1, 3. ordine decipi 14, 9, 4. enumerare 25, 18, 3. omnium ordinum homines 25, 13, 6.
ordinare copias 11, 2, 2.
Oreſtes 15, 6, 2.
origo ultima ſtirpis 25, 1, 1. familiarum 15, 18, 3. Catonis origines 24, 3, 3.
oritur tempeſtas 13, 3, 3. ſeditio 18, 12, 3. ortus ab hoc 25, 18, 3. equeſtri ordine 25, 19, 2. municipio 24, 1, 1.
ornare arcem 5, 2, 5. elephantum 23, 3, 4. cives divitiis 2, 2, 3. eum volumine 25, 18, 1. formam virtute 21, 1, 4. navem armatis 10, 9, 2. torque, armillis, cultu regio 14, 3, 1. veſtitu militari 14, 9, 3. inſignius 17, 3, 3. ornatus in oratione 15, 3, 1.
ornatus ſignificat regem 17, 8, 2. regius 18, 13, 3.
ornamentum habere ab eo 25, 7, 2. ornamento ei eſſe 10, 2, 1.
os. oris commendatio 7, 1, 2. ſuavitas 25, 1, 3. exit ex ore 20, 4, 2.
oſculans 25, 22, 1.
oſſa remiſſa 18, 4, 4. & 13, 4. disjecta Fr. 9, 4. ſepulta 2, 10, 5.
oſtendere 19, 4, 1. 23, 12, 5. ſe inimicum 7, 6, 4. cauſam 15, 4,

14, 4, 1. ſe velle 9, 3, 2. ſicut (ut ſupra) oſtendimus 16, 5, 1. 17, 1, 4.
oſtentatio 25, 17, 3.
oſtraciſmus 5, 3, 1.
otium ſequi 16, 2, 1. conciliare 20, 3, 2. reddere 22, 2, 5. otii nomine 15, 5, 3.

P.

Pabulum 18, 8, 7.
pactionibus talibus pacem facere 10, 5, 5. in pactione manere 17, 2, 4.
pactum. ex pacto 1, 2, 4.
Padus 23, 4, 1. & 6, 1.
palam facere ei 13, 11, 1. palam ſit de 10, 10, 2. facta re 23, 7, 7.
palæſtra 15, 2, 4. & 5, 4.
Pamphylium mare 23, 8, 4.
Paphlago 14, 2, 1. & 8. 2.
Paphlagonia 14, 2, 2.
panem præbere 2, 10, 3.
par eloquentia 15, 5, 1. fortuna 18, 1, 1. par ei 2, 1, 1, 18, 8, 4. 23, 10, 4. 25, 3, 1. terra, mari 7, 6, 2, pares ſunt 2, 4, 2, turpius quam par eſt 21, 3, 2. quid par eſſet 25, 10, 1. par non eſt 14, 6, 4. pari dignitate 25, 19, 2. felicitate 4, 2, 2. fortuna 5, 2, 3. 25, 11, 2. faſtigio ſtare 25, 14, 2. zelo affici 21, 3, 2. modo 25, 18, 4. periculo 22, 2, 1. prælio 2, 3 3 virtute 14, 2, 1. pari ac illo imperio 23, 5, 3. pari præfici ſimul eum 7, 5, 4. paria horum facta 18, 8, 3.
Parætaca 18, 8, 1.
parare bellum 7, 9, 5. copias 14, 6, 1. & 10, 2. exercitus 14, 11, 1. 18, 6, 4. proficiſci 14, 4, 1. diligentia, pretio 25, 13, 4.
paratus facere 14, 9, 4. 15, 4, 2.
parcere nulli rei 4, 2, 5. loco 2, 6, 5. vitæ 21, 2, 2. quibus in bello fortuna pepercerat 8, 1, 5.
parere conſiliis 23, 8, 3. imperio 14, 4, 2. 15, 10, 4. inſtitutis 17, 4, 3. iræ, utilitati 7, 4, 6. naturæ 25, 17, 3. nuncio 9, 5, 2.
parare ſibi amicitiam 7, 7, 5. tyrannidem 21, 2, 3. parit hæc res ſuſpicionem 14, 11, 3. paritur pax bello 15, 5, 4.
parentes 2, 1, 2.
parma 11, 1, 4.
pars navium 2, 3, 3. interior ædium Pr. 8. ſuperior 10, 4, 5. mea nulla eſt in hoc 7, 8, 4. florens 25, 8, 6. alterutram offendere; partibus favere 25, 2, 2. partes excipere 10, 8, 3. omnium corripere 18, 2, 3. partium eſſe optimarum 25, 6, 1. partum Fr. 3, 1. non habere viceſimam partem militum 14, 8, 3.
partim 14, 10, 2. 16, 1, 4. 25, 7, 2.
partiri regnum 10, 2, 4.

par-

partieeps regni 20, 1, 3. conſiliorum 18, 1, 5. rerum 5. 6.
parſimonia 7, 11, 4.
parum patiens 11, 3, 1. liberaliter 20, 13, 6. ſplendide 25, 14, 2. odiſſe 25, 9, 7.
Parus, Parii 1, 7, 2. & 4. Parium crimen 1, 8, 1.
parvi eſſe præ illo 18, 10, 4.
parvulus 2, 8, 4.
paſſus 1, 4, 2. paſſuum millia trecenta 23, 6, 3.
patefacere cogitata 4, 3, 1. loca 23, 3, 4.
patet ei aditus ad 1, 8, 4. honores ei patent 25, 6, 2.
paterfamilias bonus 25, 13, 1. non indiligens 25, 4, 3.
patres conſcripti 23, 12, 2.
paterna gloria 19, 1, 3. provincia 14, 1, 4.
patria in qua eſt natus 20, 1, 1. ejus caritas 7, 5, 1. præ orbis opibus 15, 4, 2. ab ea recedere 7, 8, 1, eam juvare 17, 7, 1. eam habere urbem 15, 3, 3. ejus jura ſanctiora 13, 4, 3. legibus obtemperare 20, 1, 3. opes augere 9, 5, 2. ei iraſci nefas 15, 7, 1. patria carere 16, 1, 4. & 5, 1.
patrii dii 2, 7, 4. mores 4, 3, 1.
patrimonium 25, 12, 3.
patrocinio niti 19, 3, 5.
pati non poterat 7, 9, 4. 25, 15, 1. patitur hoc progredi 2, 3, 1. quantum facultas 25, 8, 4. fortuna 23, 13, 3. neque tamen non 18, 1, 3. negat ſe paſſuram 5, 1, 4.
patiens 7, 1, 3. 15, 7, 1. admirandum in modum 15, 3, 4.
patientia 17, 7, 4. 18, 1, 3. in ea ſumma virtus 7, 11, 4.
patruelis Fr. 3, 1.
patruus 17, 1, 4,
paucitate percuſſa potentia 16, 2, 3. ei non multum obfuit multitudo 14, 7, 3.
pauper relictus 15, 2, 1. aſpernatur Fr. 5, 4. quo animo intueatur opulentes 12, 3, 3.
paupertas Ariſtidis 3, 3, 2. Phocionis 19, 1, 2. eam facile perpeſſus Epamin. 15, 3, 4.
pauſa quæ erit? Fr. 12, 6.
Pauſanias IV.
pax bello paritur 15, 5, 4. pax & amicitia, non fida 14, 8, 5. & 6. paci ſerviendum 22, 1, 3. aræ factæ 13, 2, 2. pacis nomine ſervitus tegitur 15, 5, 3. pacem conciliare 5, 3, 3. conſtituere his legibus 13, 2, 2. facere his conditionibus 8, 3, 1. pactionibus 10, 5, 6. petere ab eo, impetrare 18, 4, 3. reconciliare 8, 3, 2.

pecunia publica quæ redit, interit 2, 2, 2. ejus acceſſio facta 25, 14. 2. ejus uſus non magnitudine ſed ratione metiendus 25, 14, 3. eam diſpenſare 9, 4, 1. credere ei ſine fœnore 25, 9, 5. conferre, numerare 15, 3, 6. numeratam accipere 13, 1, 2. ſolvere 1, 7, 6. pendere 32, 7, 5. pecunias ex metallis facere 5, 1, 3. ea multari 1, 7, 6. claſſem ædificare 3, 2, 2. periculum depellere 4, 3, 5.

pedibus valere 19, 4, 1.

pedeſter exercitus 10, 16, 3. 18. 4, 3. pedeſtres exercitus 9, 1, 1. copiæ 7, 8, 2. 12, 2, 3. 23, 11, 7. pedeſtria arma 11, 1, 3.

pedites 1, 4, 2. 2, 2, 5.

peditatus 18, 3, 6.

pediſſequi 25, 15, 3. cum nummis 5, 4, 2.

pellere adverſarios 23, 11, 7. copias multo majores 17, 3, 6 hoſtem 23, 4, 1. præſidium ex arce 16, 3, 3. pelli patria 3, 1, 3. 19, 3. 2.

pellicere eum 18, 2, 3.

Pelopidas XVI.

Peloponneſus 10, 10, 3.

Peloponneſiacum bellum 7, 3, 1.

pelta, peltaſtæ 11, 1, 4.

penates 2, 7, 4.

pendere pecuniam 23, 7, 5.

penes hos eſt reſp. 25, 8, 1. ſummum imperium 2, 7, 2.

penetrare 12, 4, 2.

penitus ſe abdere 7, 9, 1.

per ſe virtus ponderanda 8, 1, 1. per ſenatum efficere 24, 2, 1. per ſuos licet 18, 10, 3. per literas agere; per eum conficere 9, 3, 3. per eum honores capere 25, 7, 2. res administrare 10, 1, 4.

per adoleſcentulus 18, 1, 4.

peræque 25, 13. 6.

peragere propoſitum 25, 21, 3. peracto ſenatu 24, 2, 2. peractis ex ſententia rebus 22, 3, 1.

peragrare Aſiam 18, 8, 2.

percellere proditores 14, 6, 8. imperium 10, 5, 3. perculſus plaga 18, 5, 1, pari fortuna 25, 11, 2.

percepta habere præcepta 25, 17, 3.

percuti ſparo 15, 9, 1. percuſſus Fr. 7, 8. percuſſa eſt potentia 16, 2, 3. navis roſtro 12, 4, 2.

perdere omnia 18, 3, 4.

perdita luxuria 10, 6, 2. perdita conſilia Fr. 5, 7.

perducere eum 10, 2, 2. 18, 2, 5. ad ſuam voluntatem 15, 4, 1. ad dignitatem 19, 1, 4. rem eo 10, 5, 6. 15, 8, 4. perduci eo 22, 4, 3. ad ſocietatem periculi 10, 5, 2. in prælium dolo 23, 5, 3.

peregrinatio 25, 2, 3.

perexiguus 18, 9, 3.

perfectrix Philoſ. Fr. 5, 1.

perfer-

perferre epiſtolam 4, 4, 1. laborem 7, 1, 4. pœnam 3, 1, 4. perfertur fama de 2, 2, 6. 6, 4, 1.
perficere ut 15, 6, 4. id 4, 2, 5. conata 10, 8, 5.
perfidia Lyſandri 6, 2, 1. veteranorum 18, 10, 2.
perfuga 14, 6, 4.
perfungi laboribus 23, 3, 1.
Pergamenus rex, pergamenæ naves 23, 10, 2 & 11, 5.
Pericles 7, 2, 1.
periculum eſt, ne 2, 3, 3. 7, 8, 5. 18, 8, 2. adire 20, 5, 2. capitis 13, 4, 3. in id incidere 25, 10, 4. inſtans depellere 4, 3, 5. effugere 25, 7, 3. ejus nihil eſt ei a 10, 8, 5, ad ejus ſocietatem perduci 10, 5, 2. in periculo 15, 8, 2. in eo eſſe 25, 10, 1. ſ. ancipiti premi 2, 3, 3. ab eo liberum eſſe 1, 3, 4. liberari 2, 9, 3. omnibus adeſſe 16, 4, 2. in illis defendere 19, 2, 3. fidem præbere 25, 4, 4.
perilluſtre eſt 25, 12, 3.
perinde ac ſi 7, 6, 4.
Perinthus 7, 7, 4.
perire 2, 4, 2. morbo 21, 3, 3. pereundum eſt ei 2, 8, 6.
peritus belli 2, 2, 3. 12, 2, 2. rei mil. civitatis regendæ 13, 1, 1. regionum 14, 8, 4. reip. 24, 3, 1.
perjurium 18, 3, 1. deos hominesque alienat 17, 2, 5.
permittere arbitrio 22, 1, 3.
permoveri tumultu 1, 4, 3.
permotus his rebus 18, 6, 2.
pernicies, ad eam conferre 15, 7, 5. impelli 14, 5, 5 cogitatum 14, 6, 8. in ejus ſita ſalus 15, 9, 1. poſita ſpes 18, 1, 2.
perniciosiſſimus 7, 6, 2.
pernoctare 7, 2, 2.
perorare de 15, 6, 3. 19, 4, 2. defenſionem Fr. 4, 2.
perpellere Fr. 3, 5.
perpeti 4, 3, 2. indigna 19, 4, 3. facile paupert. 15, 3, 4.
perpetua oratio 15, 5, 1. poteſtas 1, 8, 3. vita 24, 1, 3. perp. imperium 1, 3, 1. perpetuo 15, 1, 1.
perpudeſcit Fr. 12, 6.
Perſæ venatui & luxuriæ dediti 7, 11, 5. in Perſide nati 2, 10, 1.
perſcripta 14, 5, 3. 25, 16, 4.
perſequi eum 7, 10, 1. bello 1, 7, 1. armis 22, 1, 4. plura Pr. 8. reliqua 24, 3, 4. non neceſſaria 25, 11, 3.
perſeverare ea Fr. 12, 9. in bello 14, 2, 5. bellare 2, 5, 1.
perſona principis 15, 1, 2. ſummi viri Fr. 1. altera Thebis 16, 4, 3.
perſuadere 1, 7, 2. ei id 2, 5, 1. ei erat perſuaſum 7, 6, 2.
pertæſum eſt eum negotii 25, 15, 2.
perterrere hoſtes 1, 5, 5.
perterritus flamma 2, 4, 2. timore 10, 8, 4.

pertimeſcere 7, 5, 1. de ſalute 15, 7, 1.
pertinacia 22, 1, 6.
pertinet ad rem 7, 3, 3, ad religionem, conjurat. 7, 1, 5. ad ſanandum 25, 21, 3. ad uſum 15, 2, 4. ad rem. declarandam 15, 1, 3. ad ridendum eum 23, 11, 2. ad victum 8, 2, 6.
perturbatus 18, 12, 1. tanto magis 4, 4, 5. f. perturbata civitas tumultu 25, 2, 2.
pervehi in 7, 4, 4. pervectus Gades usque Fr. 7, 4.
pervenire in affinitatem 25, 9, 2. amicitiam 7, 5, 3. familiaritatem 18, 1, 4. odium 6, 1, 3. 19, 2, 1. tutelam 18, 2, 2 nando in tutum 12, 4, 3. ad deſperationem 23, 2, 3. incolumitatem 25, 10, 6. principatum 5, 2, 1. pervenit ei proſpera fortuna 17, 1, 4. ad eum pecunia 15, 4, 4. fama 14, 3, 1. & 6, 1. id ad aures 1, 3, 6. 16, 3, 1.
pervertere civitatem 6, 2, 2. mores vetuſtos 22, 3, 3.
pervulgatus 15, 2, 1.
petere ab eo 19, 3, 2. aditum 4, 3, 3. amicum 2, 9, 4. auxilium a 1, 4, 3. 22, 2, 3. colloquium 13, 10, 3. ducem 11, 2, 4. honores 25, 6, 2. pacem 7, 5, 5. ſocietatem 1, 1, 2. caſtra, naves 1, 5, 5. regionem 23, 4, 2. ſalutem fuga 23, 11, 4. peti illi dicuntur 2, 2, 6. peti ſe ſenſit 23, 12, 3.
petulans homo 20, 5, 2.
phalanx 12, 1, 2. Alex. M. 18, 8, 2. Laconum 16, 4, 2.
Phalereus portus 2, 6, 1.
Pharæ 9, 1, 1.
Philippus Macedo 13, 3, 1. 21, 2, 1.
Philoſophiæ præceptor 14, 2, 2. ſtudium 25, 12, 3. an ſit magiſtra vitæ Fr. 5, 1. ea ad vitam agendam utendum 25, 1, 3.
Phocion XIX.
Phryges 14, 8, 2. Phrygia 7, 9, 3.
Phyle 8, 2, 1.
pietas 25, 17, 1. 17, 4, 2. læſa 20, 1, 15. eum vincit 21, 1, 4. ejus fructum ferre 25, 5, 1.
pila lapidea 7, 4, 5.
Piræei portus 2, 6, 1, 19, 2, 5.
Piſidæ 14, 8, 2.
Piſiſtratus 1, 8, 1.
Pittacus 8, 4, 2.
placere eum 4, 5, 1. placari animo in 16, 5, 2. placati animi 11, 3, 3.
placet magis 2, 3, 1. non placet 3, 1, 4.
plaga perculſus 18, 5, 1. plagis vulnerati 18, 4, 2.
Platææ 4, 1, 1. Platæenſes 1, 5, 1. Platæenſe prælium 3, 2, 1.
Plato 10, 2, 2, & 3, 1. f.

pleбiſcitum 7, 5, 4. 3, 1, 5.
pleɛtere innoxium 1, 8, 4.
plecti in re 25, 11, 6.
plenus conſilii 4, 1, 2. 7, 1, 2.
plerique omnes 18, 12, 1. pleraque 13, 4, 2.
plumbo complere 22, 9, 3.
plus clementiæ 20, 2, 2. valere 8, 1, 4. habuit ſecum quam 8, 2, 1. pluris eſſe 15, 10, 4. fieri 14, 5, 2. pluribus verbis 25, 21, 5.
plurimum abeſſe 12, 3, 3. prodeſſe 7, 4, 6. plurimi facere 18, 2, 2.
Pœcile 1, 6, 3.
pœnam legis ſubire 15, 8, 2. legitimam perferre 3, 1, 5. ei dare 1, 3, 5. pœna dignus 3, 1, 3. afficere 23, 8, 2. liberari 3, 2, 1.
pœnitet eum judicii 13, 4, 1. exilii 5, 3, 2.
Pœni 22, 2, 3. 23. 7, 7.
poematis clarus Fr. 2, 3.
poeta elegantiſſimus 25, 12, 4. poetarum interpres Fr. 6, 3.
poeticen attingere 25, 18, 5.
polliceri multa 2, 8, 6. liberaliter 6, 4, 2. quod præſtare non poſſis 25, 15, 1.
pollicitationes 18, 2, 4.
Polybius 23, 13, 1.
pompa funeris 25, 22, 4.
ponderare 8, 1, 1.
pondus detrahere 11, 1, 4. magnum auri 15, 4, 1.
ponere caſtra 14, 11, 4. 23, 5, 4. præſidium ibi 7, 4, 7. pecuniam in ærario 23, 7, 5. primum in numero 1, 6, 3. ſtatuam 25, 3, 2. tripodem 4. 1, 3. in publico 7, 4, 5. eum primum omnium 8, 1, 1. principem 23, 2, 6. 7, 11, 6. ei parem 7, 3, 5. virtutem ſummam in 7, 11, 4. in vitiis 15, 1, 2. infame, humile Pr. 5. vitam 4, 5, 5 poſitam ſpem habere 18, 11, 2.
pontem facere in flumine 1, 3, 1. diſſolvere 2, 5, 1. reſcindere 1, 3, 4. ejus cuſtodes 1, 3, 1.
Pontus 23, 10, 1.
populus acer, ſuſpicax, mobilis &c. 13, 3, 5. largitione corruptus 1, 6, 4. urbanus 5, 2, 1. jubet 15, 7, 5. ejus cauſam agere 19, 3, 1. potentiæ non amicus 7, 5, 3.
populares 19, 3, 1.
porrigere manus in 10, 7, 2.
portæ Ciliciæ 14, 7, 2.
portare vehiculo 19, 4, 1. ſecum 23, 9, 4. quæ regi portantur 14, 4, 2.
porticus Pœcile 1, 6, 3.
portus Athen. 2, 6, 1. Menelai 17, 8, 6. portum intrare 12, 4, 2.
poſcit tempus 7, 1, 3.
poſſe multum auctoritate 10, 3, 1. plurimum in civitate

tate 8, 3, 2. non poteſt pari 7, 9, 4 corrumpi 6, 3, 3.
poſſidere loca 2, 6, 2.
poſſeſſiones 10, 7, 1. Epiſoticæ, urbanæ 25, 14, 3. pretioſas habere 1, 12, 3. tenere 20, 2, 4. vacuefactas dividere c. 3, 2. ſuas augere 25, 12, 2.
poſt bellum 16, 1, 3. prælium 1, 7, 1 calamitatem 25, 9, 5. Athenas devictas 16, 1, 3. hominum memoriam 2, 5, 3. annum quintum quo 5, 3, 3. quartum quam 3, 3, 3. 10, 10, 3. diem tert. quam 10, 5, 3. poſt non multo 4, 3, 1. 10, 2, 5. neque ita multo poſt 5, 3, 4. poſt aliquanto 7, 11, 1. poſt exultare 18, 5, 5.
poſteaquam 1, 6, 4. 10, 4, 3. 25, 2, 1. poſtquam 2, 9, 2. 3, 1, 4
poſtera nox 18, 9, 4. poſtero die 1, 5, 3. 14, 3, 1. tempore 3, 3, 1. poſterius 4, 5, 5.
poſtulare 1, 1, 4. 23, 12, 3. ex pacto 1, 2, 4. ducem 20, 2, 1. fidem 23, 2, 4. veniam Fr. 3, 4. poſtulata facere 7, 8, 4.
potens 12, 3, 4. 17, 1, 5. ei adulari 15, 8, 6. potentiſſimus omnium tyr. 13, 4, 2 rex 23, 2, 1.
potentia civium 1, 8, 1. ſingularis 10, 9, 5. percuſſa 16, 2, 3. ei invidus populus 13, 3, 5. ea adminiſtratur reſp. 24, 2 2.
poteſtas ei facta manendi 25, 11, 1. ei eſt agendi cum 10, 2, 5. regia 6, 3, 5, omnium rerum 6, 1, 5. ei præeſſe 24, 2, 2. in vel ſub eam redigere 16, 5, 1. 1, 2, 4. 4, 2, 4. venire 15, 3, 4. ſui facere 17, 3, 6. 23, 9, 1. habere conditionis 25, 12, 1. ea data 17, 2, 2. in ea capere 9, 1, 1. ea expelli 1, 3, 5. in vel ſub ea eſſe 10, 5, 5. & 6, 4 in ſua tenere 5, 2, 1. in ſua non eſſe 25, 6, 1. eſſe perpetua 1, 8, 3. poteſtates ſummæ 16, 1, 4. 19, 1, 2.
potiri partis 10, 5, 5. claſſis 6, 1, 6. imperii 17, 2, 1. 18, 7, 1. rerum 25, 9, 6. urbis 20, 2, 1. ſummam imperii 28 3, 4. oppido 1, 7, 3 præda 5, 2, 4. 17, 3, 5 regione 1, 2, 1.
potius 2, 7, 6. 18, 2, 2 & 7, 1.
potiſſimum 1, 1, 2. credere 2, 9, 1. vitare 23, 11, 6. diligere 25, 12, 1.
præ illo parvi eſt 18, 10, 4.
præbere panem 2, 10, 3. fidem 25, 4, 4. ſuſpicionem 14, 10, 3. 17, 8, 2. ſe talem imp. 17, 6, 1. ſe pari diligentia 23, 7, 5. virtute 14, 2, 1.
præceps datus Fr. 1, 4.
præcipere 2, 6, 5. nominatim 1, 1, 3. lectori 15, 1, 1. de pudore Fr. 5, 1. quid fieri velis 4, 4, 4. præcepta beneficia 25, 1, 5.
præceptum eſt in animis 8, 2, 3. Philoſ. 25, 17, 3. præcepto ejus 10, 8, 4. 23, 11, 4.
præceptorem habere 15, 2, 2.

præcipuus honor 9, 1, 1. præcipua fides 6, 2, 2. laus 21, 1, 4. 25, 10, 6. præcipuum periculum 2, 6, 2.
præclara victoria 20, 2, 2. præclarum hoc ejus 8, 3, 2. præclariſſimum factum 20, 1, 5.
præcurrere ea re 8, 1, 3.
prædam ab eo facere 12, 2, 3. referre 13, 1, 2. capere 14, 10, 2. ea locupletari 17, 5, 7. & 7, 4.
prædatum exire 7, 8, 6.
prædicare 7, 4, 9. 17, 4, 8. 18, 3, 3. liberatorem 10, 10, 3. laudes 20, 4, 3. id de eo 7, 11, 2. minus 25, 9, 1.
prædicere ei 2, 7, 3. futura 25, 16, 4.
prædium 5, 4, 1. ruſticum 25, 14, 3.
prædo maritimus 2, 2, 3.
præeſſe alæ 18, 1, 6. armatis 19, 2, 5. claſſi 10, 6, 3. exercitui 1, 4, 4. 7, 6, 2. 11, 1, 2. inſulis 9, 1, 1. opibus 9, 4, 3. rebus magnis 3, 3, 2. ſummæ imperii 2, 4, 2. poteſtati ſevere 24, 2, 2.
præfectus claſſis 6, 4, 1. cuſtodum 18, 11, 1. equitum 10, 5, 1. fabrum 25, 12, 4. Fr. 10, 2. Lydiæ 14, 6, 4. morum 22, 2, 3. regis 7, 5, 2. regius 1, 4, 2.
præfectura delata 25, 6, 4.
præficere eum claſſi 1, 4, 1. exercitui 11, 2, 4. rei 14, 2, 3. præfici pari imperio 1, 5, 4.
præferre ei neminem fide 8, 1, 1. qui præferendi ſint 23, 14, 4.
præfinitum lege 15, 7, 5.
præmium 25, 11, 1. tribuere 1, 6, 1. proponere 17, 3, 2. ei magno futurum 4, 4, 6. 23, 10, 6.
prænunciare de 18, 9, 4.
præoccupare ſaltum 14, 7, 2. regionem 18, 2, 4. alterum 10, 4, 1.
præoccupatio 18, 3, 6.
præponere id regno 17, 4, 3. præpoſiti tyranni a 8, 1, 5.
præs 25, 6, 3.
præſcribere 25, 22, 4.
præſens bellum 2, 2, 2. tempus deſiderat 17, 8, 4. præſentes ſecundæ res 7, 6, 2. præſentibus his 2, 6, 4. in præſenti 7, 4, 2. 25, 12, 5. in præſentia 2, 8, 4. 7, 10, 5. in præſentiarum 23, 6, 1.
præſertim 1, 8, 2.
præſidium dare 15, 4, 5. mittere 25, 10, 4. ponere ibi 7, 4, 7. pellere ex 16, 3, 3. depellere 4, 2, 1. interficere ea 1, 4, 1. intra ſua ſe recipere collocata in 23, 11, 4. præſidii quod ſatis eſt dare 2, 8, 5. in eo non ſatis 13, 3, 1. præſidio eſſe ei 9, 2, 1. procul in eo eſſe 20, 1, 4. ſine ullo venire 13, 4, 3. 14, 2, 3.

præſtare fidem 7, 8, 4. 19, 2, 2. officia 1, 2, 3. 25, 4. 3. &c. quæ pollicemur 2, 10, 4.

præſtare ei 12, 4, 3. eum antiquitate, doctrina 25, 3, 3, calliditate 21, 3, 5. eloquentia 15, 6, 1. prudentia 23, 1, 1. honore, amplitudine 25, 18, 5. præſtans claritate 18, 3, 3. uſu, ſapientia 13, 3, 2.

præſtituere diem 12, 3, 1.

præter cæteros 3, 1, 4. conſuetudinem 23, 12, 4. opinionem 1, 2, 5. nulla civ. præter 1, 5, 1. nihil præter gloriam 15, 3 4.

præterire 4, 4, 3. 6, 4, 1. 22, 3, 5.

prætermittere 5, 4, 3.

præterquam 25, 21, 3.

prætor fit a 2, 2, 1. 3, 2, 1. prætores creare, qui præſint 1, 4, 4.

præturam gerere 25, 6, 5.

prævidiſſet niſi quid 23. 9, 2.

preces ejus comprimere 25, 22, 2. deorum expetere Fr. 12, 8. precibus adduci 10, 2, 3.

precari a Diis 20, 5, 3.

premere adverſarium 14, 7, 3. 23, 11, 5. premi ab hoſte 1, 3, 3. periculo 2, 3, 3. valetudine 23, 4, 3. undique bello 13, 3, 1. ad exeundum 17, 6, 1.

pretioſa poſſeſſio 25, 12, 3.

pridie kalend. 25, 22, 3.

primus Græciæ 7, 7, 4. prima imago 1, 6, 3. primum ratio habetur 17, 1, 3. cum primum potuit 20, 3, 4. primi ætatis 11, 1, 1. inprimis ſtare 15, 10, 3. *v. inprimis.*

princeps ducum 14, 5, 1. conſilii 25, 8, 2. urbis 25, 20, 5. ejus rei 25, 8, 3. fecit 8, 1, 5. 22, 3, 3. ponitur 7, 11, 6. 23, 2, 6. a perſona ejus abeſt 15, 1, 2. principes Græciæ 16, 2, 4. 6, 3, 1. 15, 5, 4. civitatis 1, 2, 1. 2, 8, 3. factionis 16, 1, 4. ordinis equeſtris 25, 8, 3. Philoſophi 25, 17, 3. ſceleris 18, 13, 3. ex progenie Herculis 17, 1, 2. principum ſtudia 25, 16, 4.

principatum concedere 10, 6, 3. obtinere 13, 2, 2. 10, 1, 3. eloquentiæ tenere 25, 5, 4. ad eum pervenire 5, 2, 1. de eo contendere 2, 6, 2.

principia regia 18, 7, 2. ſ.

prior Dionyſius 10. 1, 3. 21. 2, 2. impugnat 8, 2, 6. priusquam 15, 3, 6. & 8, 4. prius fingere fortunam quam ſe 25, 11, 6.

priſtinum tempus 7, 6, 3. in priſtinum reſtituere 20, 1, 3.

privare auxilio 15, 6, 4. commeatu 1, 7, 1. 19, 2, 4. vita 21, 3, 4.

privatus 1, 8, 2. 7, 3, 4. 12, 4, 1. 15, 7,

15, 7, 1. 20, 3, 4. ut ſi eſſet 17, 4, 2. hoſpes 13,4,2. privatum ærarium 25, 8,3. conſilium 16,1,2. judicium 2, 1,3.
privignus 7, 2, 1.
pro caritate patriæ 15, 4, 2. dignitate 18, 4, 4. 25, 3, 3. facultate cujusque 15,3,5.meritis 2, 8, 7. neceſſitudine 24, 1, 2. opinione 8, 2, 4. noxiis 10,10,1. perfuga 14, 6, 4. pro eo ſolvere 5, 1, 3. pro ferreis linteas dare 11, 1, 4.
probare autorem 2, 10, 4. conſilium 2, 2, 8. librum 6,4, 2. factum probatum eſt a 20, 1, 5. minus probatus ei 2,1,2. probata re 4, 6, 5. 14, 1, 11. probanda & pia 9,5,2.
probabilis orator 24, 3, 1.
procacitas 20,5,2.
procedit jam nox 16, 3,3. hoc minus proſpere 14, 6, 1.
procellæ civiles 25, 10, 6.
proclivis 13, 3, 4.
procreare liberos 10, 1, 1. 21, 2, 3. quales civitas procreat 15, 6, 2.
procul ab inſula 2,8,7.ab eo loco 4,5,5. in continenti 1,7,3
procurare ſacra 2, 2, 8. negotia 25, 15, 3.
procuratio reip. 8, 3, 1. 25, 3, 2. & 15, 3.
prodere memoriæ 2, 10,5. 4,2,2. 7, 1, 1. 23, 23, 3. prodita eſt memoria de 13, 8, 2. prodere amicum 19, 2, 3. ducem 18, 10, 2. ſupplicem 2, 8,5. portum 19, 3, 4.
prodeſſe plurimum ei 7, 4, 6.
proditionis accuſari 1, 7, 5. 13, 3, 5. damnari 2,8,2.
prodire in concionem 2, 1, 3. in ſcenam Pr. 5. in publicum 7,3, 5.
producere vitam 25, 21, 6. in aciem exercitum 1,5,4.
prælium terreſtre, navale 7,5,5. facere 2.9,3. 20,5, 1. 23, 10,5. committere 1, 5,3.23,11, 3. prælio ſuperior 18, 10, 2. pari diſcedere 2, 3, 3. cadere 4, 1, 2. fundere 3, 2, 1. fugare 9, 4,4. 23,4,4. ex eo excedere 18, 4, 2. 20, 5, 1.
profanus locus 2,6,5.
proferre rem 6, 2, 1. teſtimonia 13,4,2. 15, 4, 6. telum 14, 11, 4.
proficere non multum 10, 5, 2. 18, 10, 1.
proficiſci 9, 4, 4. in caſtra 23,2,4. in exilium 25,7,4. domo navibus 1, 1, 5. claſſe 1, 1, 4. contra eum 18, 3, 5. ei auxilio 13, 1, 3. præſidio 17, 3, 5. ſubſidio 11, 2, 5, adjutum 12, 2, 1. oppugnatum 18, 5, 2. a parente non poſſunt plura 25, 9, 4. proficiſcitur legatus 16, 4, 3. proficiſcens 25, 4, 2.
profiteri 23, 11, 1. libere apud 2, 7, 4.
profligare hoſtes 14, 2, 1. hoſtium numerum 1,5,5. opes 16,2,5. temp. Fr. 12,2.
profugere domo 23, 8, 1. ex urbe 25,9, 3. cum Fr. 7, 4

progenies 17, 1, 2.
progenitor 17, 7, 4.
progredi longius 2, 2, 1.
progreſſum facere in 24, 3, 2.
prohibere ædificantes 2, 6, 2. tranſitu 23, 3, 4. prohibet feſtinatio Pr. 8.
projecta haſta 12, 1, 2.
proinde ac 7, 6, 1 & 4. ac ſi 6, 2, 2.
prolabi 25, 20, 3.
prolixa barba 14, 3, 1.
promittere religioſe 25, 15, 4.
promtus in rebus 2, 1, 4.
pronunciare excellenter 2, 1, 3. poema 25, 4, 1. palam 17, 3, 4.
propagare fines 22, 2, 5.
propagines 25, 18, 2.
propatulum 23, 9, 3.
propere 15, 4, 3.
prope oppidum 2, 10, 3.
propius muros 1, 7, 3. Tiberi 23, 8, 3. Grammatico Fr. 3, 3.
propinquus locus 2, 8, 5.
propinqua cognatio Fr. 7.
propinqui 4, 2, 2. 14, 2, 2. 18, 13, 4.
propinquitas nobilis 10, 1, 2. ea proximus 17, 1, 3.
propitia voluntas 10, 9, 6.
proponere quæſtionem 25, 20, 2. præmia 17, 3, 2. morbo remedia celeria 25, 21, 3.
propoſitum tenere 18, 3, 6. peragere 25, 22, 3. ad hoc venire Pr, 8.
proprius illius eſt 6, 1, 5. propria laus 16, 4, 1. proprium factum 8, 1, 4. non propria munera 8, 4, 2.
propter invidiam 15, 7, 1. notitiam 10, 9, 3. vel gratiam vel dignitatem 25, 6, 2.
propugnaculum oppoſitum eis 2, 7, 5. tyrannidis demoliri 20, 3, 3.
propugnator 18, 13, 3.
prorumpere 25, 21, 3.
proſcribere 25, 10, 4. proſcriptos conquirere c. 11, 1. in eorum numerum referre c. 12, 4.
proſcriptio 25, 10, 2.
Proſerpinæ ædes 10, 8, 3.
proſequi eum 7, 6, 3. diem 25, 4, 5.
προσκυνεῖν 9, 3, 3.
proſpera incepta 1, 1, 3.
proſpere ei hæc cedunt 14, 1, 2.
proſperitas eum conſecuta eſt 25, 19, 3. valetudinis c. 21, 1 rerum Fr. 5, 6.
proſpicere ab janua 23, 12, 1. literis 19, 3, 3.
proſternere opes 1, 5, 5. vim 5, 2, 3. phalangem 16, 4, 2.
protinus 2, 4. 1. 8, 2, 5.
provectus ætate 20, 4, 1.
providere, ne 19, 2, 4.
provinciam obtinere 24, 1, 3. dicis cauſa dare 5, 8, 5. ſorte nanciſci 24, 2, 1.

prout

prout ipſe amat 15, 1, 2.
proximus ætate 2, 9, 1. propinquitate 17, 1, 3. proximo triennio 23, 3, 2. proxima æſtate 9, 4, 1. ex proximo 16, 2, 1.
prudens rei mil. 9, 1, 2.
prudentia juris civ. rei mil. 5, 2, 1. ducis 8, 1, 4. eſt divinatio 25, 16, 4. ejus ſpecimen 25, 3, 3. ea præſtare alios 3, 1, 1.
Pruſias 23, 10, 1. & 12, 13.
publicus locus 2, 6, 5. publica res 20, 3, 5. pecunia 2, 2, 2. inopia 25, 2, 4. publ. conſilium 16, 1, 3. in publicum prodire 7, 3, 7. deferre 13, 1, 2. ponere in publico 7, 4, 5. publica vincula 1, 7, 6. 4, 2, 2. publice ali 3, 3, 3. efferre 10, 10, 3. comprobatum eſt 23, 3, 1.
publicare bona 7, 4, 5. 8, 1, 2.
pudet eum Pr. 6.
puer ab janua 23, 12, 1. literatiſſimus 25, 13, 3.
puerulus 21, 2, 3.
puerilis ætas 25, 1, 2.
pueritia 25, 2, 3.
pugna Cannenſis 3, 5, 4. Leuctrica 15, 6, 4. Marathonia 1, 5, 5. navalis 3, 2, 1. pugnæ ſignum dare 23, 11, 1. pugnam facere 3, 2, 1. a pugna diſcedere 1, 7, 5.
pugnare adverſus 8, 2, 7. animo, corpore 18, 4, 2. dolo 23, 10, 4. pugnatum eſt 18, 4, 1. hac pugna pugnata 23, 5, 1.
pulcre facere 25, 13, 3.
pullulat luxuria 24, 2, 2.
pulvinar paci factum 2, 3, 2. in pulvinum ſubjicere 16, 3, 2.
Punicum bellum 22, 1, 1. & 4, 3.
puppes avertere 23, 11, 6.
purpura viol. Fr. 9, 3.
putare difficilius 20, 1, 2. idoneum 2, 6, 5. nefas 4, 4, 4. parem 2, 1, 1. rectum Pr. 2. ſatius 2, 5, 1. turpe Pr. 6. utile 1, 3, 5. ut putat 4, 5, 1.
putris fiſtula 25, 21, 3.
Pydna 2, 8, 5.
Pyrenæus ſaltus 23, 3, 3.
Pyrrhus 21, 2, 1.
Pythagoræus Lyſis 15, 2, 2.
Pythia 1, 1, 3. 2, 2, 6.

Q.

QVa, eadem 2, 5, 2. ne qua vis 7, 3, 3. quacunque iter fecit 23, 3, 3.
quærere ab eo 3, 1, 2. 17, 4, 6. de re 16, 3, 1. anguſtias 2, 3, 2. pecuniam 15, 3, 6. tempus 7, 5, 2. ubi tuto vivas 9, 2, 1. quid opus ſit facto 18, 9, 1.
quæſtio habetur 7, 4, 1. poetica proponitur 25, 20, 2.
quæſtor ei obtigit 24, 1, 2.
quæſtus maximus 25, 9, 5.
qualis eſſet 14, 1, 4. hoc quale ſit 25, 10, 5.

quam diutiſſime 7, 8, 1. latiſſime 18,9,3. longiſſime 2, 7, 1. minime 18, 8,7. 20, 3,3. ſtatuit, quam 14,8,1.
quamdiu affuit 15, 3, 2. ibi fuit 23,3,1. fuit hiems 13, 5, 6.
quantus ille fuerit 2 . 5,4. vir 17, 1, 1. quanto antiſtet 3, 1, 2. quantum in ſe fuit 11, 3, 4.
quaterni quinque 25, 18 6.
que 7, 4, 3. ex eaque 24, 2. ob eamque cauſ. 5, 1, 1. in eaque 9, 1, 1. ab eoque 13, 1,2. ad eumque 10,4, 2. 11, 2, 1. in foroque 24,1, 1. 20, 1, 1. quoque 16,4,3.
quemadmodum exponam 16, 1, 1. ſe haberet 10,2,3.
queo quivit 2, 16, 3.
queri 2, 7, 2. legatos mittere queſtum 12, 3, 1. querentem audire 20,4,1.
querimonia intercedit inter 25, 17, 2.
qui fit, aperit 2, 8,6. a quo ortus, quos honores quibusque temporibus cep. 25, 18,3. quem ad quam fortunam &c. 20,2,2. vix reliquit, qui efferretur 3, 3, 2.
quidam Argilius 4, 4, 1. Callias 5, 1, 3. 10, 8,1. & 9, 6. 15, 5, 2. 20, 5, 2. nat. quodam bono 8, 1, 3.
quidem reipſa 19, 3, 3. re quidem vera 9, 2, 2. quem quidem 11, 3, 4. qui quidem 7,11 1. 25,11, 4. quod quidem 3,1,2. 24,14,1. cum quidem 8, 2, 7. 23, 2, 6. v. *ne quidem*.
quies 25, 7, 3.
quieſcere in caſu 7, 10, 4. in præſenti 7, 4, 2. illis quieſcentibus 17, 5, 4.
quietus fuit 16, 4, 1.
quin, non potuit, quin 10, 2, 2. 18, 11, 3. nunquam miſit quin 25,20,1. 20 1,5.
quinquies conſul 23, 5, 3.
Quirinalis collis 25,13,2.
quis, quid (*pro aliquis, aliquid*) 4, 4, 4. niſi quid 25, 15, 2. ne quod periculum 25, 10, 4.
quisque, primo quoque tempore 1, 4, 5. ut quemque locum 16 2, 1.
quoad (*quamdiu*) 16, 4, 1. 18, 12, 2. 24, 2, 4. 25, 11, 5. (*quantum*) 7,2,3. 12, 3, 3. (*donec*) 15, 2, 5. & 9, 3. 18,22,2.& 6, 2.
quod (*eo quod*) 2,8,3. 18,7, 1. quod ſi 4, 4, 6. 25, 10, 6. ſi quis 18, 8, 3. niſi 23,1, 2.
quominus 5, 4, 1. 15, 8, 2.
quoquam movere 25,7,1.
quorſum evadet 10,8,1.
quotannis 23, 7, 4.
quotidianus victus 18, 12, 3. cultus 25, 14, 2. ſumtus 10, 7, 2.
quotiescunque 23, 1, 2.

R.

RAdices montis 1, 5, 3.
rapi cupiditate 18, 6, 2.

rara

raræ arbores 1, 5, 3. rari honores 1, 6, 2.
ratio callida, demens 4, 3, 1. temeraria 13,3,4. non valet 1, 3, 6. habetur 17, 1, 3. geſtorum explicatur 14, 1, 2. inire rationem 3, 10, 3. omni ratione 10, 5, 1.
ratum nihil eſt 7, 10, 1,
recedere a conſpectu 12,4, 3, a caritate 7, 3, 1.
recens auctoritate Fr. 7, 1.
recidere in invidiam 7,7,1.
recipere ſe eo 13, 3, 4. 23, 11, 2. in Phrygiam 14, 8,6. ad eum 18, 4, 3. intra præſidia 23, 11, 4. rec. eum 2, 7, 6. in fidem 2, 8, 4. Ioniam 7, 5, 6. tueri ſe receptum 2, 8, 4. eo recepto 7,8,4. 18,10,4.
reconciliare pacem 8, 3, 1. milites 11,7, 2, eum oratione 1, 7, 2.
recreare ſemivivum 18, 4, 4 Siciliam 20,4,3.
rectam putare Pr. 2,
recumbere 10, 9, 1.
recuperare eum 16, 5, 2. 17, 6, 3. imperium 17,7,1. patriam 16, 2, 1. patrimonium 25, 12, 3. amiſſa 13, 3, 2.
recuſare 20, 3, 4. quominus 15, 8, 1.
reddere civit. ferocem 2, 2, 1. debitum naturæ 21, 1, 5. Deos ſibi iratos 17, 2, 5. hoſtem ej 23, 2. 1. mare tutum 2,2, 3. otium 22,2,5. ſuos 7,3, 4, leges libertatem 20,2,2. ei literas 4,2,2. ſalutem 28,12,2.
redigere ſub poteſtatem 1, 1,4.1 2,5.4,2,4. in poteſt. 1,4, 1.16,5,1. ſub imperium 13,2,1.
redimere ab 10,10, 2.
redire Athenas 1, 7,4.. domum 4,3,5.15,7,5.ad officium 1,7,1. 5, 2,4. 16, 5, 3. in gratiam cum 7, 5, 1. 8, 3,3. 14,8,5. 25, 17, 1. redit pecunia ex 2, 2, 2. & 10, 3. redeamus illuc 17, 4, 2.
reditus pecuniæ 25, 14, 3. reditu excludi 2, 5, 1.
reducere ad officium 14,2, 3. uxorem 10, 6, 2. exercitum hiematum 17,3,2.domũ 5,7,2.
referre ad conſilium 18, 12, 1. ad oracula 6,3,1, ſermonem ad 10, 2, 5. verſum ex 10, 6,4. caput ad 7,10,6. gratiam 2, 8, 7. 18, 6, 5. mores ad ſuos 15,1,1. in numerum 25,12, 4. in publicum 13, 1, 2. ſe ad caſtra 23, 11, 6. res elata refertur ad 10,8,4.relatæ res geſtæ 21, 1, 1. relatum legere Pr. 1.
reficere ſe 17, 7, 1. ædem 25,20, 3, mœnia, fana 20,3,2. muros 7, 4.5, muri partem 13, 4, 1. jumenta 18, 9, 6. res refectæ 22, 1, 4.
refrenare impetum 18,9,3.
refringere dominat. 6,1,4.
regere civitatem 13,1,1.
regio Perſidis 18,8,1. locupletiſſima 17,3, 1. ſaltuoſa 14, 4, 2. regionum peritus 14, 8, 4. e regione 1, 5, 3.
regius ornatus, regium nomen 18,13,3. regia dignitas 1, 2, 3.

1, 2, 3. poteſtas 6, 3, 5. regii ſpiritus 10, 5, 5.
regnante Xerxe 2, 9, 1.
regnum Darii 1, 3, 5. florens 21, 2, 3. adipiſci 21, 1, 2. confirmare 14, 11, 1. conſtituere ei 12, 2, 1. obtinere 20, 3, 4. occupare Fr. 1, 4. partiri 10, 2, 4. ſervare 18, 13, 3. tradere ei 21, 3, 4. ejus particeps 20, 1, 3. honor 17, 1, 4. partem habere 10, 2, 4. de eo habere contentionem 17, 1, 2. ex eo detrudere 20, 2, 2. in eo eſſe 23, 12, 1.
religio 10, 8, 5. 17, 4, 6. ſ. eam ſervare 17, 2, 5. minuere 17, 4, 8. majore recipi 2, 8, 4. homo ſine ulla 18, 8, 1.
religioſe 25, 15, 1.
relinquere eum 14, 6, 4. locum 1, 3, 6. tutum loc. 17, 6 3. oppidum 2, 2, 8. Italiam 25, 4, 2. famam ſui 6, 1, 1. Italiam 25, 4, 2. liberos 15, 10, 1. virilem ſexum 17, 1, 3. ex ſe natum 15, 10, 2. filio regnum 10, 1, 2. pauperem 15, 2, 1. cuſtodes, ſpem ſalutis 1, 3, 1. ſ. qui efferatur 3, 3, 2 hiſtoriam 2, 9, 1. ſcriptum 9, 5, 4. 23, 8, 2. ſpatium deliberandi 18, 12, 3. nullum tempus ſobrio 10, 4, 4 heredium 24, 1, 1. hereditate domum 25, 13, 2. reliquit eum anima 18, 4, 2.
reliquiæ cop. 2, 5, 1.
reliquus exercitus 12, 2, 1. reliqua phalanx 12, 1, 2. reliquum oppidum 2, 2, 8. tempus 2, 2, 1. 23, 2, 5. vitæ quod fuit 20, 3, 4. reliquum eſt, ut 25, 21, 3. reliqui nihil facere 25, 21, 5.
remanere domi 25, 7, 2. remanet ferrum in corp. 15, 9, 2.
remedia celeria faciliaque morbo proponere 25, 21, 1.
remiges exercere 10, 9, 2.
remigrare 25, 4, 5.
reminiſci famæ vet. 9, 4, 1. acerbitatem 7, 6, 3. bona 7, 2, 1. reminiſcens 14, 5, 1.
remittere ſe 7, 1, 4. calces 18, 5, 5. captos 4, 2, 2. eum 2, 7, 3. remiſſus in labore 11, 3, 1.
removere eum 23, 10, 3. ab exercitu 16, 1, 3. a muris 22, 2, 4. ſe a conſiliis 2, 8, 4. remotus ab honeſtate Pr. 5. a conventu 10, 9, 1. a motu corporis 18, 5, 4. eo remoto 10, 7, 1. 23, 2, 4.
renovare bellum 22, 1, 4.
renunciare 7, 10, 2. 15, 2, 3. propere, celeriter 23, 12, 4 & 5.
repellere eum 3, 1, 3. 18, 13, 1. ab arce 8, 3, 5.
repentina vis 7, 3, 3. rep. conſilium 4, 4, 5. repentino objectu viſo 23, 5, 3.
repere 23, 3, 4.
reperire 1, 6, 2. celeriter 2, 1, 4, non facile 24, 3, 2. 21, 2, 2. cauſam 22, 3, 1. 23, 11, 3, reperitur

tur fidelis 14, 5, 3. intempe-rans 7, 1, 4. id in eo 2, 2, 2.
repetitum venire 18, 6, 1.
reprehendere ſe ipſum 4, 5, 1. reprehendi in eo 4, 1, 3. 15, 10, 1.
reprimere luxuriam 24, 2, 3. regios ſpiritus 10, 5, 5. concitatum 3, 1, 3.
repudiare munera 19, 1, 3.
repugnare 15, 8, 3. victoriæ patriæ 7, 8, 5.
repulſam ferre a 4, 2, 5.
reputare ſecum 7, 4, 4.
requirere ubi ſit 25, 10, 4. eum Fr. 7, 2. id ab eo 25, 20, 2. reri 2, 7, 4. ratus 10, 5, 4.
res major 2, 1, 4. geſta 14, 3, 4. 20, 3, 5. privata, publica 7, 3, 3. illuſtris 25, 13, 2. militaris 1, 8, 4 3, 2, 2. divina 23, 2, 4. familiaris 25, 2, 4. hæc fecit ſegnes 8, 2, 2. ipſa ſe aperit 4, 3, 7. cadit præter 1, 2, 5. abit a conſilio ad 8, 1, 4. eſt ei cum 16, 1, 3. rei præficere 14, 2, 2. rem gerere 23, 8, 4. male 1, 3, 3. 2, 5, 1. reipſa 19, 3, 3. revera 9, 2, 2. 17, 2, 3. 18, 1, 5. nulla alia re 25, 19, 2. & 2:, 1. qua ex re 25, 1, 3. res adverſæ, ſecundæ 7, 6, 2. afflictæ 9, 2, 1. ante actæ 8, 3, 2. exiles 18, 5, 1. Græcæ, Italicæ 24, 3, 2. Perſicæ 9, 5, 4. Romanæ Fr. 3, 4 humanæ 20, 4, 4. memoria dignæ 12, 1, 1. majores 4, 2, 2. ſummæ 18, 7, 2. & 9, 2. venereæ 7, 7, 4. ſeveras differre 16, 3, 2. gerere 23, 7, 1. occupare 18, 6, 1. explicare 16, 1, 1. rerum commutatio 7, 5, 5 ignorantia 17, 8, 5. ſumma 18, 5, 1. rerum potiri 25, 9, 6. rebus præeſſe 19, 3, 3. 14, 2, 1. ſtudere 16, 1, 2. ſuis abalienare 17, 2, 5. his rebus efficere 7, 11, 6. 17, 3, 3. florere 5, 3, 1. optimis uti 25, 13, 1. quibus fiebat 1, 2, 3. factum eſt 7, 7, 3. maximis geſtis 7, 5, 7. quid facerent de ſuis 23, 2, 6.
res publica tota domi belli que ei tradita 7, 7, 1. eſt penes hos 15, 8, 1. geritur bene 10, 6, 4. adminiſtratur jure 24, 2, 2. reip. mutatio 25, 16, 4. procuratio 8, 3, 1. 25, 3, 2. peritus 24, 3, 2 ejus cauſa ſuſcipere id 24, 2, 4. remp. capeſſere 2, 2, 1. ad remp. accedere 9, 1, 1. ei ſe dare 2, 1, 3. de re gloriam capere 15, 3, 4.
reſacrare 7, 6, 5.
reſcindere pontem 1, 3, 4.
reſciſcere, reſcire 4, 3, 4. 14, 2, 4. 18, 8, 6.
reſervare ſe ſibi 25, 2, 2.
reſidere 14, 11, 3.
reſiſtere 1, 2, 5. adverſus 16, 1, 3. omnibus 18, 3, 1. factioni 16, 1, 2. ei dicendo 7, 1, 2. ei in acie 23, 5, 4. ne ſint 25, 3, 2. reſiſtente nullo 25, 5, 1.
reſpicere id 1, 8, 4.
reſpondere 15, 8, 1. ſuperbe 4, 3, 3. reſpondendi brevitas 15, 5, 1.

reſponſum oraculi 1, 1, 4. 2, 2. 6. Dei 4, 5, 5.
reſtat hoc Fr. 5, 3.
reſtituere ei bona 7, 6, 4. 9, 5, 2. eum in regnum 11, 2, 1. in priſtinum 20, 1, 1. muros 2, 6, 2. 13, 4, 1. oppida 22, 2, 4. reſtitui 7, 5, 4. in patriam 3, 1, 5. reſtituendi ſpes 25, 9, 2.
retardare impetum 11, 2, 5. retardari 18, 9, 2. caſu ducis 15, 9, 2.
retia ferre 16, 2, 5.
retinere benevolentiam ejus 25, 5, 1. uſum c. 20, 5. obſidem 2, 7, 2. ordinem 17, 1, 3. ferrum 15, 9, 3. poteſtatem 1, 8, 3. ſub poteſtate 1, 3, 3. id memoria 25, 11, 5. ſe domi 15, 10, 3. vitam 23, 12, 5. tyrannidem 21, 2, 3.
retrahere ab interitu 15, 8, 2.
revera v. *res*.
reverti Lemnum 1, 2, 4. in Aſiam 2, 9, 3. domum 4, 3, 4. ad illos 18, 1, 3. illuc 10, 4, 5.
revocare ad virtutem a lux. 10, 6, 2. domum 4, 2, 6. 23, 7, 4. in patriam 5, 3, 3. ſuos tuba 12, 1, 2.
reus delicti 7, 8, 4. parricidii Fr. 4, 1. reum facere 7, 4, 3.
rex (*Perſ*) 17, 2, 1. nobilis 14, 3, 4. nomine, poteſtate 21, 1, 2. imperio 17, 1, 2. noſſe debet ſuos 9, 4, 1. quid fortunæ ſuæ tribuat 14, 5, 4. Reges XXI. Laced. 6, 3, 1. bini Carthag. 23, 7, 4. Thraciæ 7, 7, 5. populi Rom. 24, 3, 3. poſt Alex. M. qui dicti 18, 1, 2.
rhapſodia 10, 6, 4.
rhetor Atticus 15, 6, 2.
Rhodanus 23, 4, 1. & 6, 1.
Rhodii 23, 8, 4.
riſus coortus 15, 8, 5. riſum excitare ei 23, 11, 5.
robur libertatis 8, 2, 1.
robuſtus domeſt. rebus 15, 10, 2. robuſtior 7, 2, 3.
rogo ea 2, 9, 4.
rogatu ejus 15, 4, 1.
Roma domicilium imperii 25, 3, 3. quando condita Fr. 1, 2.
Romanus pop. 23, 1, 1. Rom. nomen 23, 7, 3. urbis Rom. princeps 25, 20, 5.
Romulus 25, 10, 3.
roſtrum navis 12, 4, 1.
rubrum mare 22, 2, 1.
rudis literarum 16, 1, 1.
rumor differtur 10, 10, 1.
rurſus reſacrare 7, 6, 5.
ruſticum prædium 25, 14, 3.

S.

SAbini 24, 1, 1.
ſacellum 2, 6, 5. 30, 4, 4.
ſacerdos fani 6, 3, 3.
ſacra procurare 2, 2, 8. violare 7, 4, 3.
ſacrarium 2, 8, 4.
ſacrificare 23, 2, 4.
ſacrilegus 17, 4, 8.
ſacrilegium 7, 6, 4.
ſagacitas 7, 5, 2.
Saguntus 23, 3, 2.

Sala-

Salamin 2, 2, 8. Salaminia pugna 3, 2, 1. victoria 2, 6, 3.
ſalis plus habet 25,13,2.
ſaltare commode Pr. 4. in vitiis ponitur 15, 1, 2.
ſaltus Grajus, Pyrenæus 23, 3, 3. ſ.
ſaltuoſa regio 14, 4, 3.
ſalum 2, 8, 7.
ſalus fratris 20, 1,3. ſalutis nulla ſpes 1,3,2. ſuæ cauſa 10, 4, 2. ſaluti eſt ea res 2, 2, 3. ſalutem ei reddere 10, 12, 2. petere fuga 22, 11, 4. ad eam fugere 10, 9, 2.
ſalvum eſſe ſtudet 10, 1, 3. ſalvi ſi eſſe poſſent 15, 8, 4.
ſalutare ei 25, 2, 5,
Samothracia 25, 11, 2.
Samus 13, 1, 2. & 3, 1.
ſana mens 17, 5, 2.
ſancire neceſſitud. 25, 19, 4.
ſanctum habere 17, 4, 7. jus legationis 16, 5, 1. jura ſanctiora 13, 4, 3. ſanctiſſime colere 20, 4, 4.
ſanctitas 6, 4, 1.
ſanguine redimere 10, 10, 2. cruentare manus 15, 10, 1.
ſapientes ſeptem 8, 4, 2.
ſapientius ferre 20, 1, 2.
Sardes 1, 4, 3. 17, 3, 5.
Sardinia 24, 1, 3.
ſarmenta 23, 5, 2.
ſatellites 4, 3, 2. 13, 4, 3.
ſatietas lectoris 16,1,1.
ſatis eloquentiæ 5, 2, 1. exercitatus 15, 5, 2. eſt hoc 15, 4, 6. eſt hoc unum 23, 5, 4. non tuta loca 7, 9, 1. non diligenter 8, 4, 4. non poſſe admirari 17, 8, 1. ſatis habet 15, 4, 5. & 8, 4. 20, 2, 4. 23, 10, 5. ſed ſatis de hoc 7, 11, 6. ſatius putare 4, 5, 1. ducere 16, 1, 3. 20, 3, 1,
ſatiſfacere ei 25, 21, 5.
ſatrapes 7, 10, 3. regius 4, 1,2. 6,4,1. 17,2,2.
ſaucius 23, 4, 1.
ſcandula contegi Fr. 10,4.
ſcapha 23, 11, 1.
ſcelus admittere 15, 6, 3. ejus ſocietas 20, 1, 3. eo admittere 21, 1, 4.
ſceleratus 10, 10, 1. 13, 6, 3.
ſcena, ad eam ire, prodire Pr. 4. & 5.
ſceptrum 18, 7, 2.
ſcienter tibiis cantare Pr. 1. dicere, ſcribere Fr. 6, 3.
ſcopuloſum mare 25, 10, 6.
ſcribæ 18, 1, 5.
ſcribere hiſtoriam 16, 1, 1. 24,3, 3. ſcriptum relinquere 9, 5, 3. 23, 8, 2. ſcripta hæc fuere in literis 4, 2, 2. in pilis 7, 6, 5.

ſcri-

ſcriptitare res Rom. Fr. 3, 4.
ſcriptores 15, 4, 6.
ſcripturæ genus Pr. 1.
Scyrus 5, 2, 5.
ſcrutari eum 14, 11, 2.
ſcytale 4, 3, 4.
Scythæ 1, 5, 3. Scythiſſa 14, 1, 3.
ſecundus locus imperii 18, 4, 2. ſecunda perſona 16, 4, 3. victoria 16, 5, 4. menſa 17, 8, 4. fortuna 1, 3, 5. 7, 7, 3. 25, 9, 5. res 7, 6, 2. ſi quid ſecundi eveniret 7, 8, 4.
ſecura vita 5, 4, 4.
ſecus ac 10, 2, 1. neque eo ſecius 1, 2, 3. 25, 2, 1. *v. nihil.*
ſedare 10, 8, 1. bellum 14, 8 6. laſſitudinem 8, 9, 6.
ſedere uno loco 14, 8, 1. in ara ſupplicem 4, 4, 5.
ſeditio 18, 13, 3.
ſegnius 14, 2, 4.
ſegregari a conſil. 23, 2, 2.
ſejungere 23, 3, 4. ſejunctum e re prop. 16, 3, 1. ſejuncta ei fortuna ab illo 25, 10, 5.
ſella aurea 18, 7, 2.
ſemianimis 4, 5, 2.
ſemivivus 18, 4, 4.
ſenatus datur legatis 23, 7, 6. S. P. Q. R. 23, 7, 2. ſenatus conſultum 23, 7, 3. eo peracto 24, 2, 2.
ſeneſcunt opes 7, 5, 3.
ſenectus extrema 25, 21, 1. ſumma c, 5, 1. ea diem obire 12, 1, 2.
ſenex triſtis, ſeverus 15. 2, 2. eo uti 25, 8, 2. ſenior 24, 3, 2.
ſenſim 25, 9, 7.
ſenſus ſuos aperire 10, 8, 2. eodem eſſe ſenſu 7, 5, 3.
ſententia hæc eſt in 10, 6, 4. 4, 1, 2. tam cognoſcere 20, 3, 5. ſequi 1, 3, 6. judicum 6, 3, 4. conſilii 19, 4, 3. ex ſententia rem gerere 7, 7, 1. peragere 22, 2, 1.
ſentire 7, 9, 2. 10, 2, 1. idem 16, 2, 2. cum eo 19, 3, 1. adverſus eum 10, 7, 1. alia atque antea 23, 2, 2. ſe peti 23, 12, 5. ſibi pereundum 2, 8, 6.
ſeparatim 14, 11, 2. relatæ res 21, 1, 1. librum facere 24, 3, 4.
ſeparatis temporibus 18, 18, 2.
ſepelire 4, 5, 5. 19, 4, 4. publica 20, 5, 4. oſſa clam 2, 10, 5. in ſepulcro §. 3.
ſepulcrum 2, 6, 5. & 10, 3. ejus monumento donatus 10, 10, 3.
ſepire muris 2, 7, 4. domum cuſtodibus 10, 9, 1.
ſeptentriones 1, 1, 5.
ſequi caſtra 24. 1, 2. 25, 7, 2. conſilium 14, 6 3. exemplum 17, 4, 2. mores Pr. 3. otium 16, 2, 1. ſententiam 1, 3, 6. eum in provinciam 25, 6, 4. ſatellites ſequuntur 4, 3, 2. ſecutum eſt illud 15, 8, 1.
ſermo Græcus 23, 13, 2. Latinus 15, 4, 1. Perſarum 2, 10, 1.

ſerpentes jactæ 23, 10, 4. & c. 11, 5.
ſervare jusjurandum, religionem 13, 2, 5. 17, 12, 5. fructus 5, 4, 1. navem ex hieme 25, 10, 6. ſervari 18, 11, 1.
Servilius 23, 4, 4.
Servilia 25, 11, 4.
ſervorum munere fungi 4, 3, 6. a ſervis ſepultus 19, 4, 4.
ſervire amicis 13, 4, 2. 25, 4, 3. f. famæ 2, 1, 3. paci 22, 1, 3. dignitati 25, 6, 5. magnitudini vitium 25, 2, 4. aliis 7, 9, 4.
ſervitus inveterata 20, 1, 1. ejus veſtigia 20, 5, 3. eam conciliare 15, 5, 3. ea oppreſſum tenere 8, 1, 5.
ſeſſores veteres 5, 2, 5.
ſeſtertium tot millia 25, 4, 4. & 8, 6. centies c. 5, 2. in ſeſtertio vicies, centies c. 14, 2.
Seſtus 13, 1, 3.
ſeverus ſenex 15, 2, 2. ſeveræ res 16, 3, 2. ſevere præeſſe 24, 2, 3.
ſeveritas comitate mixta 25, 15, 1.
ſexus virilis 17, 1, 3.
ſi forte 10, 9, 2. 23, 8, 1. ſi ſana mens eſſet 17, 5, 2. ſi vita fuit &c. 5, 4, 4. ſi non inducitur 9, 3, 1. ſi ipſe careret 19, 1, 3.
Sicilia 10, 5, 3. 20, 2, 3. 7, 5, 3.
ſicut 14, 9, 2. 16, 4, 3. docuimus 16, 5, 1. oſtendimus 16, 5, 1. accidit 7, 7, 2. dictum eſt 10, 9, 5. erat ſignatum 16, 3, 2. ſicut nemo magis 15, 22, 1. ſicut ſupra nihil poſſet 25, 4, 1. ſicut viderentur 10, 9, 3.
ſidere 12, 4, 2.
Sigæum 12, 3, 4.
ſignatus liber 6, 4, 2. ſignata epiſtola 16, 3, 2.
ſignificare regem 17, 8, 2. ſupra 25, 9, 1. ſignificatur murus 2, 2, 7.
ſignum dare 1, 7, 3. 11, 2, 2. pugnæ 23, 11, 1. inferre 14, 6, 5. continentiæ 25, 13, 4. libidinis, luxuriæ videre 17, 17, 4. quod eſt ſignum 25, 7, 2. ſigno detracto 4, 4, 1.
ſilva domus 25, 13, 2.
ſimilis mei 19, 1, 4. ſimillimum ſui ſtatura elegit 14, 9, 3.
ſimilitudo morum 25, 5, 3.
ſimplex fortuna 20, 1, 2.
ſimul ac 7, 1, 3. 18, 4, 3. ſimul atque 17, 2, 1. ſimul cum 10, 3, 2, 1, 11, 3, 3. 18, 3, 4. 23, 6, 4.
ſimulacra Deorum 17, 4, 7

ſimulare 4, 2, 2. 9, 5, 3. 23, 9, 3. ſimulata amicitia 10, 3, 1. 14, 11, 5. laudatio 17, 6, 3. deditio 18, 5, 7.
ſimulatio nominis 18, 7, 2.
ſimultatis initium 10, 3, 1. in ſimultate eſſe cum eo 25, 17, 1.
ſin 17, 1, 3. 19, 1, 4.
ſine dubio 8, 1, 1. 23, 9, 1. non ſine cura 9, 4, 3. cauſa 8, 2, 3. 7, 6, 2. ſine fide 10, 8, 1. fœnore, ſtipulatione 25, 9, 5. offenſione 25, 5, 1. negotio 17, 5, 4. ſeveritate 25, 15, 1. pompa 25, 22, 4. doloribus c, 21, 3. dolo 17, 2, 4. præſidio 13, 4, 2. impenſa 13, 1, 2. detrimento 23, 5, 2. morbo 20, 4, 1. tecto 17, 8, 2. portu 19, 2, 5. inſidiis 23, 12, 2.
ſinere; ne ſinat Fr. 12, 9.
ſingularis fides 25, 4, 4. prudentia 22, 3, 1. potentia 10, 9, 5. ſingulare imperium 21, 2, 2.
ſinus Arabicus Fr. 7, 4.
ſiſtere vadimonium 25, 9, 4.
ſita ſalus patriæ in eo 25, 9, 1. urbes in ora Aſiæ ſitæ 7, 5, 6.
ſive, ſive 2, 6, 5. potius 18, 2, 2.
ſocer in cuſtodia generi 2, 3, 3.
ſociale bellum 11, 3, 3. 12, 4, 1.
ſocietas eſt ei cum 7, 10, 2. eam facere 2, 8, 2. habere 4, 3, 5. coire 9, 2, 2. diſſolvere 21, 3, 2. demigrationis petere 1, 1, 2. ad eam ſe applicare 3, 2, 3. ad periculi perduci 10, 5, 2. a ſceleris abeſſe 20, 1, 3.
ſocius rex 11, 2, 1. ſocios tractare 6, 4, 1.
Socrates 7, 2, 1. ſ.
ſolers agricola 24, 3, 1.
ſolicitare ſpe 4, 3, 6.
ſolitudo ejus 8, 2, 1.
ſolvere epiſtolam 23, 11, 3. naves 23, 8, 2. pecuniam 1, 7, 6. 5, 1, 1. litem 53, 1, 2.
ſolus bellum intulit 8, 2, 5. ſola loca 18, 8, 6. non ſolum 8, 2, 5.
ſonitus flammæ 7, 10, 5.
ſonus chordarum 15, 2, 1.
Sophroſyne 10, 1, 1.
ſopiri ſomno 10, 2, 5.
ſoporem dare 10, 2, 5.
ſoror germana Pr. 2. ex iisdem parentibus nata 20, 1, 4.
ſortis neceſſitudo 24, 1, 3.
ſorte nanciſci id 24, 2, 1.
Soſilus 23, 13, 3.
Soſius 25, 22, 3.
Sparta ſine muris 17, 6, 1. po-

1. oppugnata 15, 8, 4. pæne capta 17, 6, 1.
ſparum, ſparus 15, 9, 1.
ſpatium dimidium 18, 9, 1. agitandi equos 18, 5, 4. deliberandi 18, 12, 3. tot dierum 2, 9, 2.
ſpecies libertatis 20, 5, 2. imperii 18, 7, 2.
ſpecimen prudentiæ 25, 3, 3.
ſpectare ludos 21, 2, 1. ſpectat hoc alio 2, 6, 3.
ſpectaculo eſſe ei Pr. 5.
ſpeculari eum 14, 4, 4.
ſpeculatores 7, 8, 6.
ſperare bene de eo 1, 1, 1.
ſpes conſiſtit ei in 14, 8, 3. magna erat 13, 3, 2. nulla reſtituendi 15, 9, 2. ſalutis ei relinquitur 1, 3, 2. ſpem poſitam habere 18, 11, 1. in eo maximum habere 7, 3, 5. hac ſpe proficiſci 6, 3, 3. leniri 18, 10, 4. ſolicitare 4, 3, 6. ſpe fiduciaque ejus inducere 23, 8, 1.
ſpiritus regii 10, 5, 5.
ſplendidus 15, 13, 5. in vita, victu 7, 1, 3. ſplendidiſſima civitas 7, 11, 2.
ſplendor vitæ 7, 11, 2.
ſpoliare fana 14, 4, 8. ſum veſte 8, 2, 6. rebus 25, [illegible], 2.
ſponſalia 25, 20. 1.
ſponſor rerum 25, 9, 4.
ſponte ſua 1, 1, 4. 2, 10, 4. fecit 12, 2, 1. eſt profectus 5, 3. 3. 12, 2, 3.
ſtare ab eo 14, 6, 6. cum eo adverſus 17, 5, 4. 18, 8, 2. adverſus commoda 19, 4, 1. inprimis 15, 10, 3. pari faſtigio 25, 14, 2. ſtat ſocietas 7, 10, 2. ſtat mihi 25, 21, 6.
ſtatua poſita, conſtituta 12, 1, 3. 25, 3, 5. decreta 1, 6, 4. patris & filii 13, 2, 3. Themiſtoclis 2, 10, 3. æneæ 16, 5, 5. 23, 9, 3.
ſtatuere 18, 8, 4. & 11, 1. opera 1, 7, 4. tabernaculum 18, 7, 2. commotus ſtatuit 7, 10, 2. congredi 14, 8, 1. finem facere 7, 10, 2. 22, 1, 3.
ſtatura corporis ſimilis 14, 9, 3. humili fuit 17, 8, 1.
ſtatus vitæ 10, 4, 5. his ſtatibus uti 12, 1, 3.
ſtipendium primum meruit 24, 1, 2.
ſtipulatio 25, 9, 5.
ſtirps 15, 10, 2. 21, 2, 2. ei defuit generoſa 18, 1, 2.
ſtramenta, ſtratum 17, 8, 2.
ſtrenuus bello 14, 1, 3.
ſtruere muros 2, 6, 4.

Strymon 5, 2, 2.
ſtudere ei 17, 2, 5. rebus ejus 6, 1, 5. 16, 1, 2.
ſtudet cognoſcere 18, 12, 2. facere 25, 3, 1. intrare 12, 4, 1. interficere 14, 9, 1 opprimere 10, 6, 5. præoccupare 14, 7, 2. perſuadere 18, 2, 4. munire 21, 2, 2. ſalvum eſſe 10, 1, 3. quod ſtudes 9, 3, 3. quod ſtuduerat 14, 4, 4. 16, 2, 5.
ſtudioſus audiendi 15, 3, 3. literarum 25, 1, 2. Catonis 24, 3, 5. ſtudioſius armari 17, 3, 3.
ſtudium maximum 14, 4, 1. litterarum arripere 4, 3, 2. ſtudii plurimum conſumere in 15, 2, 5. ſuo incitare 25, 1, 4. ſtudia principum 25, 16, 4. ſtudiis obſequi 25, 2, 2. inſervire 7, 11, 3.
ſtulte conari 23, 8, 3.
ſuavitas oris & vocis 25, 1, 3. ſermonis Latini 25, 4, 1.
ſub divo 4, 5, 2. imperio 18, 7, 1. radicibus montis 1, 5, 3. ſub ipſam proſcriptionem 25, 12, 3. poteſtatem 1, 1, 4. 1, 2, 5. 4, 2, 4.
ſubalare telum 7, 10, 5.
ſubducere ſe clam a 7, 4, 4.
ſubeſt cauſa 7, 1, 4. doli nihil 2, 4, 5. claſſis 12, 2, 3.
ſubigere gentes 22, 4, 1. bello 13, 1, 2. 21, 3, 2.
ſubjicere aliud 6, 4, 2. in pulvinum 16, 3, 2.
ſubinde Fr. 3, 2.
ſubire pœnam 15, 8, 2.
ſublevare eum 4, 4, 6. 15, 3, 4. patriam, fugam 2, 2, 2. & 4.
ſubornare eum 19, 2, 3.
ſubſcribere 25, 6, 3.
ſubſidio ire ei 17, 8, 2. mitti 6, 3, 4. venire 1, 5, 4. 12, 1, 1. proficiſci 11, 2, 3. adducere eos 18, 6, 4. ſubſidia habere 18, 5, 7.
ſubſtituere in locum 7, 7, 3.
ſubſtringere loro 18, 5, 5.
ſubtexere 25, 18, 2.
ſuburbana villa 25, 14, 5.
ſuccedere ei 24, 2, 1. in locum ejus 15, 7, 3. ſuccedit miſericordia odio 10, 10, 2.
ſuccendere domum 7, 10, 4.
ſuccumbere ei 2, 5, 3. 18, 1, 5. ſuccumbente patria 22, 1, 6.
ſuccurrere 10, 1, 4. afflictis 25, 11, 4.
ſudorem excutere 18, 5, 5.
Suevorum rex Fr. 7, 2.
ſufficere eum 23, 3, 1.

ſuffra-

ſuffragari 7, 5, 4. 17, 1, 3.
ſuffragium ferre 15, 8, 5. 18, 5, 1. teſtarum ſuffragia 2, 8, 1. 5, 3, 1.
Sulpitius Coſ. 23, 7, 1. trib. 25, 2, 1. hiſt. 23, 13, 1.
ſumere arma 14, 4, 5. cibum 25, 21, 6. ſibi imp. 1, 1, 3. ornatum, nomen 18, 13, 3. hiberna 18, 8, 3. tempus colloqv. 14, 11, 1. ſoporem 10, 2, 5. ſupplicium de 18, 12, 1. venenum 2, 10, 4. 23, 1, 5. vinum 2, 10, 3.
ſummovere eum 6, 4, 3.
ſummus dux 12, 1, 2. Imperator 7, 1, 2. imitator 25, 18, 1. timor 25, 10, 5. vir Pr. 1. ſumma humanitas 1, 8, 4. paupertas 19, 1, 3. ſenectus 25, 5, 1. amphora 23, 9, 3. ſummum faſtigium 25, 10, 2. genus 7, 1, 2. imperium 18, 7, 1. periculum 25, 10, 2. ſumma belli 16, 5, 3. imperii 14, 3, 5. 2, 4, 2. 3, 2, 2. 18, 10, 3. 23, 8, 3. rerum 18, 5, 1. ſummas imperii tenere 1, 3, 5. attingere 16, 1, 1. ſummam facere 15, 3, 6.
ſumtum facere in 1, 7, 6. plus ſalis quam ſumtus habere 25, 13, 2. expenſum ſumtui ferre 25, 1, 6. ſuo ſumtu efferre 5, 4, 3.
ſumtuoſus 25, 13, 5.
ſupellex medica ib.
ſuper nihil erat 7, 8, 1. ſuper hac cauſa 4, 4, 1. ſuper cœnam Fr. 11, 2.
ſuperare Eubœam 2, 3, 3. bello regionem 17, 4, 3. id utilitate 2, 6, 1. eum dignitate, ſplendore 7, 11, 2. ſ. in artibus 25, 2, 1. conſilio, copiis 9, 5, 3. equitatu 17, 3, 6. ſuperari ab eo 2, 5, 2. ingenio, autoritate, amore populi 10, 4, 1. multitudine 23, 8, 4. ſuperata numero ſententia Fr. 2, 2.
ſupereſſe 2, 7, 2. temporibus 25, 22, 2. ſupereſt pecunia 23, 7, 5. parva pars vitæ Fr. 12, 5. non multum 2, 7, 2. v. *Super*.
ſuperior bello 7, 4, 7. præliis 14, 8, 4. 18, 10, 2. factus populus 19, 3, 2. ſup. Dionyſius 10, 1, 1. crudelitas 8, 3, 1. annus 23, 4, 4. ſuperius bellum 13, 1, 2. tempus 24, 1, 3. ſuperiores res ſecundæ 7, 6, 2. naves 2, 2, 8.
ſuperbe reſpondere 4, 3, 3.
ſuperbiæ tribuere 20, 4, 2.
ſuperſtes ei 15, 10, 2. 25, 19, 1.
ſuppeditare pecuniam 7, 8, 1.
ſuppetit 10, 7, 2.

ſupplex 2, 8, 5. Dei 4, 4, 5. templum 17, 4, 8.
ſupplicium ſumere de eo 18, 12, 1. dari ei 17, 5, 2. ad ſuppl. dare 4, 5, 5. tradi 19, 4, 2.
ſupportare id 15, 11, 2.
ſuppoſitus 14, 9, 4.
ſupprimere claſſem 13, 3, 3.
ſupra ſignificavimus 5, 6, 1. ſupra nihil poſſet 25, 4, 2.
ſupremus dies 1, 7, 6. 7, 10, 6. 10, 2, 1.
ſuſcipere bellum adverſus 14, 8, 6. inimicitias cum 14, 10, 2. 16, 1, 3. legationem 2, 6, 5. negotium 25, 15, 2. odium erga 14, 10, 4. in 14, 9, 1. vota 6, 3, 2. eum corrumpendum 15, 4, 1.
ſuſpicionem afferre 18, 9, 1. inſidiarum præbere 14, 10, 3. 17, 8, 2. injicere ei 18, 9, 4. parere 14, 11, 3. habere 15, 5, 5. criminum vitare 25, 6, 5. cadere in eam 4, 2, 6. venit mihi in ſuſp. 23, 2, 2. adducere eum ei in ſuſp. 23, 2, 2. ſuſpicione carere 4, 3, 5. duci 10, 10, 1. judicare 4, 3, 7.
ſuſpicere legatum 10, 1, 5. ejus pietatem 7, 4, 2.
ſuſtinere vim 23, 11, 4.
ſuus accuſator 6, 4, 3. pater 5, 3, 1. ille ſui judicii 25, 10, 1. jure ſuo 8, 1, 4. eſſe in ſua poteſtate 25, 6, 1. ſuo tempore 25, 8, 2. virtute ſui exercitus 6, 1, 2. ſui inimici 25, 10, 4. ſui ſuperantur 13, 8, 4. ſuos noſſe 9, 4, 1. reddere 7, 8, 4. ſuorum aliquis 10, 8, 2. ſanguis 15, 10, 3.
Sylla 25, 4, 1.
Syllanæ partes 25, 2, 2.
ſympoſium Plat. 7, 2, 2.
Syracuſæ conditæ 20, 3, 1. libertati reſtitutæ 2, 1, 1.
Syracuſanis bellum indictum 7, 3, 1.
Syria 23, 8, 4.
Syſamithres 7, 10, 3.

T.

Tabellarius 23, 11, 1.
tabernaculum 8, 4, 4.
taciturnus 25, 22, 2.
tædium capere Fr. 2, 2.
Tænarus 4, 4, 4.
tæniæ 7, 6, 5.
talenta quinque 15, 4, 1. decem 13, 4, 1. quinquaginta 1, 7, 6. 2, 10, 3. ducenta vig. 17, 8, 6. mille & ducenta 13, 1, 2.
talis, qualis 1, 1, 1. vir 2, 10, 1. 7, 6, 2. 25, 5, 4. tamque clarus 4, 3, 7. conditio 5, 1, 4. bene-

tenevolentia 7, 6, 3. tali nodo 5, 2, 1. 25, 21, 1. tale initium 10, 3, 1. conſilium 10, 18, 3. facinus 10, 10, 1.

tamdiu, tam valde 18, 11, 2. tamdiu ſedere 14, 8, 1.

Tamphilus 23. 13, 1. Tamphilanadomus 25, 13, 2.

tantopere quies fuit grata 25, 7, 3.

tantus, quantus 2, 2, 4. vir 17, 8, 1. 23, 12, 2. tantum 14. 6, 5. meritum 9, 4, 1. in hoc uno eſt 18, 12, 2. abfuit ab ea re, ut 17, 5, 2. 20, 1, 3. 25, 12, 2. tanto anteceſſit 15, 9, 3. præſtitit 23, 1, 1. magis 4, 4, 5.

tardior hoſtis 1, 4, 5.

Tarentum 10, 2, 2. Tarentina purpura Fr. 8, 7.

Taurus mons 9, 2, 3. 14, 4, 4. 18, 3, 2.

tectum antiquitus conſtitutum 25, 13, 2. prolabitur vetuſtate 25, 20, 3. demoliri 4, 5, 2.

tegere profugientes 25, 9, 3. eum veſte 14. 3, 1. corpus armis 11, 1, 4. nomen tyranni humanitate 10, 1, 4. tegi altitudine montis 1, 5, 3. jure legationis 16, 5, 1.

telum 14, 11, 3. ſubalare 7, 10, 5. mittere 7, 10, 6.

temere nullus dies interceſſit 25. 20, 2.

tempeſtas impendens 7, 4, 4. eam, quæ oritur evitare 13, 3, 3. ea navis fertur 2, 8, 6.

templum Minervæ 17, 4, 6. Dianæ, in quo deponitur pecunia 23, 9, 3. templa Deorum ſancta habere 17, 4, 7.

tempus hiemale 14, 6, 1. idoneum 25, 2, 3. eſt facere finem 23, 13, 4. parari exercitus 14, 11, 1. morandi habere 1, 1, 6. rei gerendæ dimittere 7, 8, 6. eſt viſum 16, 2, 2. poſcit 7, 1, 3. inſtat 7, 4, 1. expectare 7, 4, 2. quærere 7, 5, 1. ſumere 14, 11, 1. relinquere 10, 4, 4. ducere 2, 7, 1. dare literis 2, 10, 1. ejus cauſa facere 25, 9, 6. tempore brevi 1, 2, 1. 18, 1, 4. dato 8, 2, 2. 23, 2, 3. longinquiore 2, 4, 4. nocturno 1, 7, 3. noviſſimo 18, 1, 6. poſtero 3, 3, 1. primo quoque 1, 4, 5. reliquo 2, 2, 1. turbido 16, 4, 1. ſuo notare 25, 8, 2. temporibus primis 10, 3, 1. iiſdem 1, 3, 1. Fr. 5, 7. avorum Fr. 7, 4. illis inſervire 7, 1, 3. ante hoc, ante id tempus 3, 2, 3. 13, 2, 3. ut tunc erant tempora 25, 1, 2.

temporaria liberalitas 25, 11, 3.

tendere eo 1, 1, 6.
tenere regionem 1, 1, 2. 14, 4, 1. cornu 16, 4, 3. exercitum 10, 5, 3. gradum 10, 2, 5. ſecundum imperii 9, 3, 2. dominatum 21, 1, 2. ſummas imperii 1, 3, 5. principatum 25, 5, 4. locum ædium Pr. 6. amicitiæ 18, 1, 6. imperii ſecundum 18, 4, 1. in ſua poteſtate 5, 2, 1. 9, 1, 4. urbem oppreſſam ſervitute 8, 1, 5. navem in ancoris 2, 8, 7. poſſeſſionem Siciliæ 20, 2, 4. propoſitum 18, 3, 6. ſe domi 10, 9, 1. ſe domo 5, 10, 3. uno loco 18, 5, 7. 23, 12, 3. adverſum ei 1, 1, 5. in obſidione 7, 4, 7. in vinculis 18, 11, 3. cuſtodia 5, 1, 1.
teneſmus 25, 21, 2.
tentare abſtinentiam ejus 15, 4, 1. eum incognitum 15, 4, 3. tentari ab eo 24, 2, 4. tentat perſuadere 25, 4, 2.
tenuis honor 1, 6, 2.
tenus Tauro 9, 2, 3.
Terentius Fr. 1, 6. Varro 23, 3, 4.
terra continens 2, 3, 2. terra marique 2, 2, 4. 21, 1, 3. in terra dimicare 2, 3, 1.
terreſtris exercitus 2, 2, 5. terreſtre prælium 7, 5, 5.
terribilis facies 14, 3, 1.
terrorem injicere ei 23, 5, 2.
terroribus vexari magnis 25, 9, 4.
teſta trita Fr. 10, 6. teſtarum ſuffragia 2, 8, 1. 5, 3, 1. teſtula collabeſeri 3, 1, 2.
teſtamento adoptare eum 25, 5, 2.
teſtari 2, 4, 2.
teſtatior memoris 7, 4, 5.
teſtes vos habeo 25, 21, 5.
teſtimonium afferre humanitatis 25, 16, 1. proferre moderatæ vitæ 13, 4, 2. ei dare ad 6, 4, 1. abſtinentiæ erit hoc ſatis 15, 4, 6. ejus loco tradere 6, 4, 3.
teſtudines conſtituere 1, 7, 2.
teſtula v. *teſta.*
Thacus 17, 8, 3.
Thaſii 5, 2, 5.
theatrum 21, 2, 1. in illud venire 20, 4, 2.
Thebæ ab interitu retractæ 15, 8, 4. caput Græciæ quando fuerint 15, 10, 4.
Thebas venire 7, 4, 4.
Thebanus nemo par eſt Epaminondæ 15, 5, 1. & c. 2, 1. a Thebanis occiſus Lyſander 6, 3, 4. cum iis res eſt 16, 1, 3. plus illis ineſt virium quam ingenii 15, 5, 2. Spartam oppugnant 15, 8, 4.

Themeontici 7, 7, 4.
Themiſtocles II.
Theopompus 11, 1, 1. maledicus 7, 11, 1.
Theramenes 7, 5, 4.
Thermopylæ 2, 3, 1. & 4, 1. 23, 8, 3.
Theſſalia 16, 5, 1. ſeq.
Thraces 1, 1, 2. 5, 2, 2. 11, 2, 1. Alcibiadi inſidias fecerunt 7, 9, 2. vinolenti & venerei 7, 11, 4.
Thracia, ejusque reges 7, 7, 4. & 5.
Threſſa 11, 3, 4.
Thraſybulus VIII.
Thucydides 2, 1, 4. 2, 9, 1. 4, 2, 2. cujus ætatis Hiſtoricus 7, 11, 1.
Thurii 7, 4, 4.
Thyus Dynaſtes 14, 2, 2.
Tiberius Longus 23, 4, 2. Nero 25, 19, 4.
tibiis cantare Pr. 1, 15, 2. 1.
Timæus 7, 11, 1.
timere, ne 1, 7, 4. de periculo ejus 10, 8, 4. inter ſe 10, 4, 1.
timidi mater non ſolet flere 8, 2, 3.
timorem habere 7, 3, 5. injicere ei 7, 3, 3. 10, 7, 1. timore damnari 2, 8, 1. abalienari 7, 5, 1. in timore eſſe 1, 8, 4.
Timoleon XX.
Timoleontium 20, 5, 4.
Timophanes 20, 1, 3. ſ.
Timotheus XIII.
Tiribazus 9, 5, 3.
Tiſagoras 1, 7, 5.
Tiſſaphernes 7, 5, 2. 17, 2, 3. & 3, 2.
Tithrauſtes chiliarchus 9, 3, 2. dux 14, 3, 5.
titubare 18, 9, 2.
tollere reges, poteſtatem 6, 3, 1. eum ſuſtulit 23, 5, 3.
torques 14, 3, 1.
totidem atque 1, 7, 4.
totum ſe ei dare 2, 1, 4. ſe ei tradere 10, 2, 3.
tractare de conditionibus 18, 5, 7. ſocios ſancte 6, 4, 1.
tractus arborum 1, 5, 3.
tradere imperii ſummam 14, 3, 5. ſummam rerum tuendam 18, 2, 1. provinciam 14, 1, 4. tuenda oppida 1, 3, 2. urbes 14, 5, 6. ſacra procuranda 2, 2, 8. rempubl. totam 7, 7, 1. ei literas 4, 4, 2. ſcripta 9, 3, 4. ei urbem, arcem 2, 2. 8. 1, 2, 4. eum magiſtratui 15, 40, 3. vivum aut mortuum 7, 10, 2. ad ſupplicium 19, 4. 2. uxorem alii 10, 6, 2. ei ſe totum 10, 2, 3. ei multum modeſtiæ Fr. 12, 3, quæ traduntur,

tur, arripere 15, 1, 3. traditus mos a majoribus 17, 1, 2.
traducere copias 1, 3, 1. 23, 3, 4.
trahi ad cupiditatem imperii 1, 8, 1.
trajicere copias Helleſpontum 17, 4, 4. exercitum ex Aſia in Europam 1, 3, 1. fortunas ſuas alio 25, 2, 3.
tranquillatis rebus 25, 4, 5.
tranquillitas 25, 6, 5.
transcurrere Helleſpontum 18, 3, 3.
transferre pecuniam 3, 3, 1. cauſam in alios 15, 8, 1. imperii ſummam ab eo ad 3, 2, 2.
transfigere ferro 14, 11, 5.
transfugere ad hoſtes 14, 6, 3. 17, 6, 2.
tranſire ad eum 14, 6, 6. ma e 18, 3, 3. 22, 4, 1. in Aſiam 2, 9, 1. vim flammæ 7, 10, 5. ſaltum 23, 3, 4.
tranſitum prohibere 23, 3, 4.
transportare copias ſecum 3, 3. 4.
Traſimenus 23, 4, 3.
Trebia fl. 23, 4, 2. & 6, 1.
tribuere ei ea 25, 9, 4. beneficia 25, 11, 5. præmium 1, 6 1. honorem 5, 3. tempus literis 23, 13, 2. reipublicæ 2, 4, 3. ei caſus adverſos 14, 5, 4. id culpæ ſuæ 7, 6, 2. id ei ſuperbiæ 20, 4, 2. id officio, timori 25, 6, 5. tribuit natura, fortuna 7, 2, 1. 25, 19, 2.
triclinium Fr. 6, 1. argenteum ibid. 10, 5.
tricliniaria Fr. 8, 6.
triennium 23, 3, 2.
triginta tyranni 8, 1, 2. anni 25, 21, 1. de ſuis 8, 2, 1.
tripus aurea 4, 1, 3.
triremis navis 2, 2, 8. in triremem aſcendere 7, 4, 3.
triſtis 15, 2, 2.
tritici modius 25, 2, 6.
triumphus ampliſſimus 24, 1, 3. eum deportare ex 24, 2, 1.
triumvir reipubl. conſtituendæ 25, 12, 2.
Troas ager 4, 3, 3.
Trœzene inſula 2, 2, 8.
Troicum bellum 14, 2, 2.
tropæum Marathonium 2, 5, 3. ponere 14, 8, 3.
tuba revocare milites 12, 1, 2.
tueri ſe 2, 8, 4. 15, 3, 4. perculſos fortuna 25, 11, 2. liberos ejus 11, 3, 2. mare claſſe 9, 4, 2. ſummam rerum 18, 2, 1. oppidum 1, 3, 2. urbes 14, 5, 1. valetudinem

nem 25, 21, 5. gloriam 19, 1, 3. regiam 14, 1, 3.
tum a cæteris, tum eximie 17, 1, 1.
tumultus propinquus, magnus 1, 4, 3. Cinnanus 25, 2, 2.
tunc 17, 1, 3.
tunica hirta 14, 3, 2.
turba. in turbam exit 14, 6, 3.
turbidum tempus 16, 4, 1.
turdos ſaginare Fr. 10, 1.
turpe eſt ei Pr. 3. & 4.
turpius diligere 22, 3, 2.
turpitudini eſt ei Pr. 5.
Tuſculum municipium 24, 1, 1.
tuta Europa 1, 3, 4. tutum ſe videre 2, 8, 3. relinquere locum 17, 6, 3. reddere mare 2, 2, 3. in tutum pervenire [illegible], 4, 3. in tuto eſſe 2, 9, 3. tuto verſari in 2, 8, 5.
tutela, in ſuam pervenire 18, 2, 2.
tyrannus Dionyſiorum 10, 1, 1. Piſiſtrati 1, 8, 1. magnarum opum, multorum annorum 10, 5, 2. tyrannidis cupido 7, 7, 3. odium 20, 2, 3. propugnacula 20, 3, 3. eam concupiſcere 7, 7, 3. occupare 20, 1, ei amicus 10, 3, 2.
tyrannus juſtus 1, 8, 3. minime libidinoſus &c. 21, 2, 2. non ferendus 10, 7, 3. & 10, 2. crudelior factus 10, 3, 3. tyranni crudeliſſimum nomen 10, 1, 4. odium 10, 5, 3. ſatellitium aſſiduum 13, 4, 3. expulſor 10, 10, 2. ab eo patriam liberare 20, 1, 1. tyranni Athenienſium 7, 10, 1. Theſſaliæ 16, 5, 3. triginta 8, 1, 2, & 5.

V.

VAcare culpa Fr. 4, 5.
vacatio ætatis 25, 7, 1.
vacuefacere locum 5, 2, 5.
vacuefactæ poſſeſſiones 20, 3, 2.
vadimonium imponere ei 20, 5, 2. ſiſtere 25, 9, 4.
vagina nudare telum 14, 11, 4.
valere plus, quam 1, 5, 2. 18, 3, 6. 25, 5, 3. minus apud 10, 6, 3. auctoritate apud 5, 2, 1. gratia apud 9, 2, 1. meritis apud 9, 3, 1. conſilio 11, 1, 2. copiis, navibus 7, 8, 2. eloquentia 10, 3, 3. dicendo 7, 1, 2. equitatu, peditatu 18, 3, 6. pedibus 19, 4, 1. virtute 1, 5, 5. va-

5. valet lex 8, 3, 3. in amicitia ſimilitudo 25, 5, 3. fortuna plus in prælii concurſu 8, 1, 4. ejus ratio 1, 3, 6. Eumenes plus 23, 10, 3. ideo 2, 4, 4. quo reſponſum 2, 2, 7. copiæ plus valent 17, 3, 6.
valens jam tum 13, 3, 1.
valentes opibus 18, 10, 3. valentior 23, 6, 2.
Valetudo 20, 4, 2. ea premi 23, 4, 3. ejus proſperitas 25, 21, 1. eam tueri §. 5.
Valerius Flaccus 24, 2, 1.
vallum 23, 5, 2.
valvæ ædis 4, 5, 2.
varietas fortunæ 13, 4, 1. 25, 10, 2.
varius homo 4, 1, 1.
Varro, C. Terent. 23, 4, 4.
vaſa fictilia 23, 10, 4.
vates cecinit futura 25, 16, 4.
ubi id feciſſet 15, 7, 4.
vectigal capere ex caſtro 7, 9, 3. ex novis pecunia 23, 7, 5.
vehi equo ad 14, 4, 5. nave 23, 10, 6. in nave 12, 4, 3. jumentis junctus 20, 4, 2.
vehiculum 20, 4, 2. eo portari 19, 4, 1.
vel maxima laus 17, 4, 6.
vela ventis dare 23, 8, 2.
velle id eſſe 3, 3, 1. ducere 25, 4, 2. colloqui 9, 3, 2. ſicut ipſe voluerat 9, 4, 2. ut princeps eſſe vellet 25, 8, 3. minus quam vellet 2, 4, 3.
velocitati ſervire 15, 2, 4.
velut hereditate relictum 23, 1, 3.
venari fortiter 7, 11, 5.
venatici canes 16, 2, 5.
venatoria galea 12, 3, 2.
venditare ſe florentibus 25, 11, 4.
venenatæ ſerpentes 23, 10, 4.
venenum ſua ſponte ſumere 2, 10, 4. 23, 12, 5. ſecum habere. ib.
venerari regem 9, 3, 3.
venereus amor 4, 4, 1.
venereæ res 7, 11, 4.
Veneti Fr. 7, 4.
veniam dare 2, 10, 1. 4, 4, 6. 10, 2, 2. 18, 6, 4. poſtulare, petere Fr. 3, 4. & 5.
veniebat centum denariis Fr. 8, 6.
venire in conſpectum 9, 3, 3. 14, 10, 3. in colloquium 14, 11, 1. in judicium 15, 8, 2. in theatrum 20, 4, 2. in invidiam 20, 4, 2. in poteſtatem ei ejus 14, 3, 4. 6, 1, 2. 7, 5, 5.

7, 5. 5. ei auxilio 8, 3, 1. ei ſubſidio 1, 5, 4. 12, 1, 1. alios adjutum 20, 2, 4. repetitum 18, 6, 1. ad propoſitum Pr. 8. in opinionem 1, 7, 3. 25, 9, 6. ei in ſuſpicionem 4, 4, 1. obviam 24, 4, 4. vento aquilone 1, 1, 5. venio nunc ad 24, 1, 1. venit uſu 7, 4, 5. 25, 16, 4. ei uſu 17, 8, 2.

ventitare ad comitia 25, 4, 4.

ventus aquilo, oriens, adverſum tenet 1, 1, 5. boreas 1, 2, 4. ventis dare vela 23, 8, 2.

venundari juſſus Plato 12, 7, 3.

Venuſia 23, 5, 3.

venuſta figura 18, 1, 5.

verberando necare Fr. 1, 4.

verbo 19, 3, 3. facere 15, 5, 3. verba facere 2, 10, 1. 7, 6, 4. pro eo 1, 7, 5. dare ei 23, 5, 2. his verbis epiſtola 2, 9, 1. regis munera dare 17, 8, 4. ejus nuntiare 2, 4, 3. his uti 2, 10, 3. multis librum conſcribere 6, 4, 2.

verboſiores epiſtolæ 25, 20, 2.

vereri eum 25, 15, 1. ejus aſperitatem 25, 5, 1. inſidias ab 14, 2, 3. invidiam 18, 7, 1. verens, ne 2, 5, 1.

vergit arx ad meridiem 5, 2, 5.

vere videor poſſe contendere 25, 12, 4. prædicare 8, 1, 4. glorianteꝫ audivi 25, 17, 1. veriſſime judicare de 2, 1, 4.

veritatis diligens 13, 3, 1.

vero 25, 16, 1. Pr. 5.

verſari apud eum 9, 2, 4. in Aſia 17, 3, 6. in republ. ita 25, 6, 1. in Sabinis 24, 1, 1. tuto in hoc loco 2, 8, 5. in bello 11, 1, 2. in exercitum 5, 2, 1. multum in imperiis 1, 8, 2. in judiciis 2, 1, 3. in magiſtratibus 1, 8, 2. in diſputanda Philoſophia Fr. 5, 1. in celebritate Pr. 6.

verſuram facere 25, 2, 4. & 9, 5.

verſus Homeri 10, 6, 4. eos exſculpere 4, 1, 4. quaterni quinique 25, 18, 6. verſuum multa millia 15, 4, 4.

vertens annus 17, 4, 4.

veſperaſcente cœlo 16, 2, 5.

veſtigia manent ſervitutis 20, 3, 3.

veſtis medica 4, 3, 2. muliebris 7, 10, 6.

veſtitus agreſtis 16, 2, 5.

humilis, obſoletus 17, 8, 2. militaris 14, 9, 3. eum mutare 4, 3, 1.
vertat ille id fieri 2, 6, 4. 17, 4, 6.
veterani milites 18, 10, 2. eorum intemperantia, licentia, facta 18, 8, 2. ſ.
Vettones 21, 4, 2.
vetus inſtitutum 25, 7, 3.
vetuſtas tecti 25, 13, 2.
vetuſti mores 22, 3, 3.
vexare regionem 14, 4, 2, & 10, 2. vexari in itineribus 18, 5, 2. bello 20, 1, 1. magnis terroribus 25, 9, 4.
via Appia 25, 22, 4. qua omnes commeant, copioſa, brevior, tot dierum 18, 8, 3.
vicinitas, in qua quis eſt 7, 10, 4.
victor exercitus 17, 4, 2. Olympiæ Pr. 5. 7, 6, 3. viget 7, 5, 5.
victoria civilis, funeſta 13, 10, 3. patriæ 7, 8, 5. præclara, in qua plus clementiæ 20, 2, 2. ejus præmium 1, 6, 1. ea gloriam conſequi 2, 6, 3. ea reverti 5, 2, 4. ea elatus 4, 1, 3. 6, 1, 3. liberata Græcia 9, 4, 4.
victum quotidianum amovere 18, 12, 3. in victu ſplendidus 7, 1, 3. de priſtino eum deducere 10, 4, 5.
videt ſe fore in periculo 23, 9, 2. ſe initurum gratiam 7, 6, 5. non cujusquam funus 21, 2, 3. non, quid vitarent 23, 11, 6. videor poſſe contendere 25, 12, 4. ſi videtur tibi 4, 2, 3. 14, 11, 1. dicere quæ videntur 20, 4, 2. vide, ne pejus conſulas 15, 10, 1.
vidua nobilis Pr. 4.
viget victor 7, 5, 5. purpura Fr. 8, 6.
vigilantia vincere omnes 18, 1, 3.
vigilia ſecunda, tertia 18, 9, 3. negligenter acta 8, 4, 4.
villa ſuburbana, maritima 25, 14, 3.
vincere conſilio 11, 1, 2. armis 2, 4, 5. prælio 6, 4, 5. 7, 5, 5. omnes parſimonia 7, 11, 4. cura, vigilantia &c. 18, 1, 3.
vincula publica 4, 2, 2. in ea conjici 1, 7, 6. epiſtolæ laxare 4, 4, 1.
vindicare ſibi nonnulla ab eo 8, 1, 4. Græciam in libertatem 15, 8, 4. patriam ex ſervitute in 8, 1, 4.
vineas conſtituere 1, 7, 2.

vino deditus 16, 3, 1. eo obrui 10, 4, 4.
vinolenti 7, 11, 4. 16, 3, 3.
violacea purpura Fr. 8, 6.
violare eum 16, 5, 2. 17, 4, 6. 25, 9, 3. crudeliter 10, 7, 3. cedentes 8, 2, 6. clementiam 9, 10, 3. fanum 4, 4, 4. ſacra 7, 4, 3.
vir acerrimus 7, 5, 1. callidus 4, 10, 1. omnium callidiſſimus 23, 9, 2. clariſſimus 2, 8, 7. fortis 14, 7, 1. excellens 15, 4, 6. ſummus Pr. 4. unus 2, 5, 3. præſtans claritate, uſu 18, 3, 3. clarorum exitus 19, 4, 3. notitia 25, 18, 4. collatio 23, 13, 4.
vires v. *vis*.
virgo nubilis 15, 3, 5.
virgulæ oleaginæ 8, 4, 1.
virilis ſexus 17, 1, 3.
viritim legere 4, 1, 2.
virtus civium 1, 4, 5. militum 1, 2, 2. belli 21, 1, 4. bellica 17, 4, 2. ſine fortuna ponderanda 8, 1, 1. ſumma ponitur in 17, 4, 2. virtutis notæ deſiderium 5, 3, 2. virtute meriti homines 18, 1, 1. ſuperare omnes 23, 1, 1. pari ſe præbere 14, 2, 1. regnum adeptus 21, 1, 2. tyrannis parta 21, 2, 3. virtutibus eluceſcere 4, 1, 1. emendata vitia 2, 1, 1. in tribuendis animi naturam fautricem habere 17, 8, 1.
vis flammæ 7, 10, 5. fortunæ 10, 6, 2. morbi 25, 21, 3. repentina exiſtit 7, 3, 3. vim adhibere 4, 4, 3. ei afferre 10, 10, 1. hoſtium ſuſtinere 2, 3, 1. 23, 11, 4. maximam proſternere 5, 2, 3. vi conſequi 1, 8, 3. expugnare 1, 7, 1. ſumma committere prælium 1, 5, 3. abit res ad vires vimque pugnantium 8, 1, 4. plus ineſt ei virium 15, 5, 1. virium magnitudini ſervire 15, 2, 4.
viribus æquiparare 7, 11, 3.
viſendi gratia introire 10, 10, 1. viſendi Alcibiadis expectatio 7, 6, 1.
vita moderata, ſapiens 13, 4, 2. vitæ conſuetudo 25, 14, 1. elegantia 25, 9, 2. genus 4, 1, 1. ſplendor, dignitas 7, 11, 2. inſtitutum 25, 7, 3. tædium capere Fr. 2, 2. finem facere 20, 1, 6. vitam dimittere, retinere 23, 12, 4. finire, ponere 4, 5, 5. perpetua diſſentire 24, 1, 3. vitæ excellentium Impp. Pr. 8. virorum 15, 4, 6.
vitare inſidias 14, 9, 2. ſuſpicione 25, 6, 5. quid potiſſimum vitarent 23, 11, 6.

vitio

vitio ejus concidit 17, 5, 2. vitia adoleſcentiæ emendare virtutibus 2, 1, 1. in vitiis poni 15, 1, 2. iis obrui 4, 1, 1.

vitulina 17, 8, 4.

vivere cum eo 7, 10, 6. conjunctiſſime 15, 5, 3. pro dignitate 25, 2, 2. magna cum dignitate 2, 8, 2. ſimul 23, 13, 3. laute 12, 3, 2. liberius 2, 1, 2. affluentius 25, 14, 2. vivit privatus 20, 3, 4.

vivo eo 23, 12, 2.

vix fides facta 17, 8, 3.

ulciſci inimicos Fr. 12, 2. ſ. malle injuriam 25, 11, 4. injurias patriæ 9, 5, 1.

ultima origo 25, 1, 1. ultimæ terræ 25, 20, 4.

ultro appetere Fr. 5, 4.

unde efferatur 5, 4, 3. præſidio ſit 9, 2, 1.

Undecimviris traduntur damnati 19, 4, 2.

univerſa Græcia, Europa 2, 2, 3. ſ. civitas 25, 4, 5. univerſi ſunt pares 2, 4, 2. in unum faciunt impetum 15, 9, 1.

unus homo pluris quam civitas 15, 10, 4. unus maxime floret 5, 3, 1. unus omnium 1, 1, 1. poſt hominum memoriam 3, 1, 2. ante alios cariſſimus 25, 3, 3. unus ex his 17, 8, 3. 23, 12, 1. præfuit omnibus 9, 1, 1. unius arbitrium 7, 7, 1. prudentia 2, 5, 3. pernicies 15, 9, 1. uni huic fidem habet 10, 5, 6. maxime indulget 10, 2, 1. unum huno plurimi fecit 18, 2, 2. petivit 15, 18, 2. in unum imperium faciunt 15, 9, 1. per unum geruntur omnia 18, 7, 3. ſe unum futurum reum 7, 8, 4. ſi hoc unum adjunxero 15, 10, 4.

vocare *convivam* 25, 14, 1. ad arma 19, 2, 5. ad libertatem 16, 3, 3. vocari in crimen 13, 3, 5. quod προσκυνεῖν illi vocant 9, 3, 3.

volo v. *velle*.

volumen de vita Catonis, ad illud delegare 24, 3, 5. ejus magnitudo Pr. 8. uno concludere 15, 4, 6. eo ornare 25, 18, 1. volumina epiſtolarum 25, 16, 3.

Volumnius 14, 12, 4.

voluntas vulgi mirabiliter mutata 10, 10, 2. offenſa in eum 10, 7, 3. voluntatem indicare 8, 4, 2. 23, 2, 2. eam occultare 6, 2, 3. voluntati regis morem gerere 14, 4, 3. qua voluntate eſſet in regem 14, 5, 6. eſſe propitia 10, 9, 6. ſuorum conſequi 1, 8, 3.

8, 3. eorum obtinere 1, 2, 3. ab hac deterritus 10, 3, 3. de ejus explorare 23, 2, 2.
voti damnatus 20,5,3.
urbs ut propugnaculum oppoſita barbaris 2,7,5. urbis Romanæ princeps 15,20,5. urbem tradere 1, 2, 4. eam donare 2, 10, 3.
urbanus populus 5, 1, 1. urbanæ poſſeſſiones 25, 14, 3. urbana officia 25, 4, 3.
usque a mari 23,2,1. usque ad hanc diem 23,2,5. usque eo hoc celebratum eſt, ut 12, 1, 3. usque eo id deſpexerunt, ut 16,3,1. usque eo ferre non potuit, ut 10,4,5. usque eo, quoad 15,2,5.
usquam ſe movere 17, 3, 2. 25,7,1. non acutius cogitatum usquam legimus 14,6,8.
uſuram accipere a 25, 2, 4. uſuris multiplicandis creſcit æs alienum §. 5.
uſus, uſum pecuniæ metiri 25,14, 3. uſum eorum retinere benevolentiamque 25, 20,5. ad uſum belli aliquid ſumere 18, 8, 3. magno uſui ei eſſe in 9,2,4. 18,2,3. uſu & ſapientia præſtans 13, 3, 2. uſu belli præſtans 18,3, 3. id quod uſu venerat 7,4,5. ne uſu eveniret, quod accidit 23, 12, 3.
ut ne prius dimitterent 2, 7, 5. ut omittam hunc 23,2,1. ſi verum eſt, ut (pro *quod*) P.R. ſuperarit 23,1,1. ut nos judicamus 21,1,2. ut audivit 4, 4, 3. ut putabat 4,5,1. ut erant tempora 25,1,2. ut qui maxime Fr. 4, 1. ut Thebanum ſcilicet 15, 5, 2. ut ſi remiges exercere vellet 10, 9, 3. ut in ſua navi eſſet fortuna 13, 3, 4. ut ſi privatus eſſet 17,4,2. immerentes ut ſceleratos occidunt 10, 10, 1.
uter illum plus diligeret 25,5,4. v. *utrum* & *utraque*.
uti apparatu regio 4, 3, 2. amicis his 18, 12, 2. beneficio 25,3,1. cibo 18,4, 4, celeritate magna 17, 2, 2 & 4,4. clementia in captos 7, 5, 6. conſilio ejus in 2,10,2. 10, 3,1. 15, 5, 5. caſtris, palæſtra 15,5,4. eo doctore 23, 13, 3. eo duce 1, 1, 2. familia optime 25,13,1. felicitate pari in ea re 4,2,2. fortuna pari 5,2, 3. gratia ejus nulla in re 25,12, 2. hoſpitio ejus 5,3,1. imperio acerbiore in 16, 6, 2. initio duro adoleſcentiæ 5, 1, 1. inſtituto hoc Fr. 4. libertate 4, 2,2. liberalitate 25, 11, 5. more crudelitatis 8, 3, 1. moderatione tanta 25, 14, 2. oculo dextro non æque bene 23,4,3. patre tali 25,1,2. portu 2,6,1. proſperitate 25,21,1 prudentia, fortitudine 8,2, 6. ratione temeraria 12,3,4. rebus

optimis 25, 13, 1. vacatione ætatis 25, 1, 1. temporibus ſapienter 15, 3, 1. ſic ſe victo 18, 11, 3. eo familiariter 10, 4, 3. 17, 1, 1. eo intime 25, 5, 4. ſic eo, ut nullo æquali familiarius 25, 8, 2. familiaritate ejus intima 25,8,3. & 9, 3. quid de facultatibus 25, 8, 4.

Utica 22, 2, 4.

utile putare ei 1, 3, 5. arbitrari 1,5,4.

utilitas communis 7, 4, 6, belli 15, 2, 4. ea ſuperare 2, 6, 1.

utique olim laudi erant 15, 2, 3. utique velles Fr. 12,4.

utpote 23, 2, 3.

utraque fortuna 25,14,2. utrique Dionyſii 20,2,2. utrosque profligavit 23,4,2. v. *uter.*

utres culleique 18, 8, 7.

utrobique ille plus valet 23, 10, 3.

utrum ſe defenderent an irent 1,14,4. utrum eo ſciente an imprudente ſit factum 9, 5, 4. utrum pluris patrem matremve faceres 11, 3, 4.

vulgi *affectus varii* 19,4, 1. voluntas mirabiliter immutatur 10, 10,2. in vulgus edere 14, 6, 4. editi libri 25,19,3. vulgum prædatum exiiſſe 7, 8,6. vulgo præſente 7,8,2.

vulnerari ab eo aliquot plagis 18, 4, 2.

vulnus accipere graviſſimum 10, 6, 2. 14, 6, 1. mortiferum 15, 6, 3. vulneribus æger 1, 7, 5.

Vulſonis, Cn. Manlii res 23, 13, 2.

vultus, e vultu ejus intellexit 4, 5, 1.

uxorem amittere 21, 1, 4. reducere 10, 6, 2. de uxore exprobrare 15, 5,5.

X.

XEnophon Socraticus 17, 1, 1.

Xerxes mari & terra bellum infert Europæ 2, 2, 4. Græciæ 21, 1, 3. in Aſiam reverſus eſt 1, 5, 2.

Z.

ZAzynthii adoleſcentes 10, 9, 3.

Zama urbs 22, 6, 3.

FINIS.

CATALOGUS LIBRORUM,

QUI IN BIBLIOPOLIO JOH. LUD. GLEDITSCHII & MAUR. GEORG. WEIDMANNI VENALES EXPONUNTUR.

AViani *Wilh.* Directorium univerſale ad multifaria Matheſeos problemata 4.

Æſopi Fabellæ quædam notiores & in Scholis uſitatæ a *Joach.* Camerario compoſitæ, 8

Becheri *Joach*, Phyſica ſubterranea, 8

Beverini *Bartholomæi* Syntagma de ponderibus & menſuris veterum acc. diſſ. de Roman. Comitiis, 8

C. J. Cæſaris Comment. de bello Gallico & Civil. ex recenſione & cum notis, novisque Tabb. Geograph. *Chriſtoph.* Cellarii, 8

Cunæi *Petr.* Orationes argumenti varii cura *Chriſt.* Cellarii, 8

Conciones Civiles, ſ. Orationes ex optimis quibuscunque Hiſtoricis latinis excerptæ, a Chriſtoph. Cellario, 12.

Ciceronis (M. T.) Libri de Officiis tres, addito Cato-

Catone Majore, Lælio, Paradoxis & Somnio Scipionis; Notis perpetuis ad modum *Joh.* Minellii illuſtrati, 12.

Ejusdem Orationes Selectæ c. n. Selectis & indic. locuplet. ad mod. Minellii illuſtratæ, 12

Ejusdem Epiſtolæ ad familiares, ad mod. Joh. Minellii cum notis illuſtratæ, 12

Crenii *Thom.* de Singularibus Scriptorum diſſertatio Epiſtolica, 8

Cornelius Nepos de Excellentibus Viris: cum notis ſelectiſſimis ad modum *Joh.* Minellii illuſtratus, 12

Q. Curtius Rufus de rebus Alexandri Magni; Notis perpetuis in modum *Joh.* Minellii illuſtratus, 12

Cellarii *Chriſtoph.* Orationes academicæ confectæ opera J. G. Walchii cum præf. de fatis oratoriæ inter Græcos, Romanos & Germanos, 8

Ejusdem, Diſſertationes academicæ in ſummam redact. cura G. D. Walchii cum Diſſertatione de Auctoris vita & ſcriptis, 8

Ciceronis opera omnia cum notis variorum ſtudio J. G. Walchii 4 *ſub prælo.*

Dlugoſſi *Hier.* ſeu Longini hiſtoria Polonica ex recenſione Henr. Lib. Bar. ab Huyſſen, fol. 1711

Ejusdem Vol. II. & ultimum fol. 1712

Eraſmi *Roter.* de Civilitate Morum, lat. & germ. 8.

Flori L. Ann. rerum Rom. libri quatuor. Editio nova

va cum not. ſelect. & nov. inſtar Joh. Minellii illuſtrati 12

Gruteri *Jani* Diſcurſus politici in Tacitum, & notæ politicæ in Livium Patr. Editio nova e muſeo Chr. Franckenſteinii, in 4

Grotii *Hug.* Epiſtolæ ad Gallos, edit. auct. in 12.

Graſunderi *Dav.* Grammatica Chaldaica. 8

Groſſeri *Sam.* Vita Chriſtiani Weiſii Polyhiſtoris celeberrimi. 8

Q. Horatii Flacci Opera omnia notis novis, intellectu facilimis illuſtrata ad modum Joh. Minellii. ſtudio Clar. Junckeri, 12

Iſocratis Orationes & Plutarchus de Educat. pueror. ad Mod. Joh. Minellii notis illuſtr. 8

Juſtini Hiſtoriarum Libri, cum notis ſelect. ad mod. Joh. Minellii & indice locupl. illuſtr. 12

Laudationes funebres, quibus M. Brit. Franc. & Hibern. Regi Guilielmo III. clariſſimi in Batavia Oratores, ſuprema ſolenniter fecerunt. 8

Le Long. *Jac.* Bibliotheca ſacra ſeu Syllabus omnium ferme Sacræ ſcripturæ editionum ac verſionum notis hiſtoricis & criticis illuſtratus, nunc novis additamentis recenſuit, Codd. MSS. novisque auxit Chriſtianus Friedericus Bœrnerus in 8

Lindnerus Trilinguis, h. e. Lexicon Latinum græcum & germanicum, in med. 8

Laurembergii *Petr.* Inſtit. Arithmeticæ, 12

Langueti *Hub.* Epiſtolæ ad Joach. Camerarium Patrem & Filium, ad Auguſtum Sax. Electorem aucta, 12.

Mei-

Meiningi M. *Chriſt. Gottl.* Lexicon hebraicum in compendium redactum 4

Murmelii *Joh.* Loci comm. ſententioſorum Verſuum ex Tibullo, Prop. & Ovidio collecti; acc. Taubmanni Sententiæ & liber metricus, 8

Maji *Joh. Henr.* Vita Joh. Reuchlini. 8

Morhoffi *D. Joh. Georg.* Oratio de Auro 4

Nicolai *Joh. Fridr.* Hodogeticum Orient. harmon. 4

Ovidii *P. Naſ.* Opera omnia 3. tomis comprehenſa, Nic. Heinſius D. F. ex fide Script. Exempl. caſtigavit & obſerv. adjecit, 12

Opere de Moliere Italieno,

Opitii *Henr.* Atrium Linguæ ſanctæ, 4.

Ovidii *Publii Naſonis* Triſtium Libri IV. ad modum Joh. Minellii illuſtrati, 12

Ejusdem Metamorphoſeon Libri XV. ad modum Joh. Minellii, recenſuit Joh. Georg. Walchius 12.

Pippingii *Henr. D.* Arcana Bibliothecæ Thomanæ detecta. 8

Photii Patriarchæ Mirobiblon ſeu Bibliotheca, græce & latine ex recenſione Chr. Fr. Bœrneri S. T. D. fol. *ſub prelo.*

Paſoris *Georgii* Manuale N. T. 12

Ejusdem Syllabus gr. lat. & lat. græcus omnium N. Teſt. Vocum. 12

Plinii, Cæcilii Secundi Epiſtolæ & panegyricus ad modum Joh. Minellii illuſtratus, 12

Phædri Aug. libri fabularum Æſopicarum Lib. V.

ad

ad mod. Joh. Minellii emendati cura J. G. Walchii, 12

des Pepliers parfaite Grammaire Royale françoiſe & allemande.

Rudigeri *D. Andr.* Inſtitutiones Eruditionis ſeu philoſophia ſynthetica, 8

Ejusdem media via inter atheiſmum & ſuperſtitionem, ſeu conſtitutiones phyſicæ ſub prælo. in 8.

Rechenbergii *Adami* Lineamenta Philoſophiæ Civilis cum Diſſertatione de S. R. Imperii Regimento 12. Edit. tert.

Suetonius notis novis & perſpicuis illuſtratus ad mod. Joh. Minellii ſtudio Chr. Junckeri. 12

Salluſtius cum novis notis illuſtr. ad mod. Joh. Minellii 12

Schönleders *Wolffg. S. J.* Apparatus Eloquentiæ, cum Præf. Chriſt. Cellarii. 8

Schmidii *Er. & Phil.* Melanchthonis Grammatica latina, juſſu Seren. Sax. Elect. ad uſum ſcholaſt. meliorem accommodata & locupletata. 8

Ejusdem Hypomnemata & alia quædam ad Grammat. Schmidianam reviſam pertinentia, 8

Ejusdem, Compendium ex Grammat. lat. Schmidii, pro primum incipientibus, 8

Senfftlebii *And.* de Alea Veterum Opuſculum poſth.

Schneideri *Caſp.* Donatus lat. germanicus, ad Er. Schmidii Gramm. lat. accommodatus, 8

Sartorii *Joh.* Schediaſma de hypocriſi gentilium circa cultum Deorum, 4

Sulpicii Severi hiſtoria ſacra notis ad modum Joh. Minellii illuſtrata, 12

The-

Thomaſii *Jacobi* Philoſophia practica continuis Tabellis comprehenſa, cum Annotationibus ejusdem fol.

Turſellini *Horat.* de particulis Latinæ Orationis libellus utiliſſimus, recognitus olim & locupletatus a B. Jacobo Thomaſio, P. P. nunc collocupletatus & perpolitus a Joh. Conrad. Schwarzio, in 8

Terentii *Publ. Afr.* Comœdiæ ſex, notis novis ad modum Joh. Minellii planas intellectuque faciles reddidit M. Chriſt. Juncker. 12

Tacitus cum notis perpetuis ad modum Joh. Minellii illuſtratus 8

Virgilius P. Maro cum notis noviſſ. ac perpetuis ad modum Joh. Minellii, ſtudio Chr. Junckeri 12

Vellejus Paterculus quæ ſuperſunt Joh. G. Walchius recenſuit & notis ad mod. Joh. Minellii illuſtravit, 12

Voſſii *Ger. Joh.* Rhetorica contracta, ſeu Partitionum Orator. libri quinque; Acced. Tab. ſynopticæ M. Jac. Thomaſii,

Vogelmanni *Georg.* Elegantiæ latini ſermonis, exemplis Ciceronianis illuſtratæ, 12

Vechneri *Dan.* Hellenolexia ſeu Parallelismus gr. lat. Imitationem Græcorum lingua latina juſta methodo monſtrans, in 8

Wilckii *Chriſt.* theologia in ſpeculo ſeu definitiones theologiæ Dogmaticæ præcipue omnes, 8

Willenbergi *Sam. Frid.* Sicilimenta Juris gentium prudentiæ, 8.

)(

AOA AG7A8

5. valet lex 8, 3, 3. in amicitia ſimilitudo 25, 5, 3. fortuna plus in prælii concurſu 8, 1, 4. ejus ratio 1, 3, 6. Eumenes plus 23, 10, 3. ideo 2, 4, 4. quo reſponſum 2, 2, 7. copiæ plus valent 17, 3, 6.
valens jam tum 13, 3, 1. valentes opibus 18, 10, 3. valentior 23, 6, 2.
Valetudo 20, 4, 2. ea premi 23, 4, 3. ejus proſperitas 25, 21, 1. eam tueri 5. 5.
Valerius Flaccus 24, 2, 1.
vallum 23, 5, 2.
valvæ ædis 4, 5, 2.
varietas fortunæ 13, 4, 1. 25, 10, 2.
varius homo 4, 1, 1.
Varro, C. Terent. 23, 4, 4.
vaſa fictilia 23, 10, 4.
vates cecinit futura 25, 16, 4.
ubi id feciſſet 15, 7, 4.
vectigal capere ex caſtro 7, 9, 3. ex novis pecunia 23, 7, 5.
vehi equo ad 14, 4, 5. nave 23, 10, 6. in nave 12, 4, 3. jumentis junctus 20, 4, 2.
vehiculum 20, 4, 2. eo portari 19, 4, 1.
vel maxima laus 17, 4, 6.
vela ventis dare 23, 8, 2.
velle id eſſe 3, 3, 1. ducere 25, 4, 2. colloqui 9, 3, 2. ſicut ipſe voluerat 9, 4, 2. ut princeps eſſe vellet 25, 8, 3. minus quam vellet 2, 4, 3.
velocitati ſervire 15, 2, 4.
velut hereditate relictum 23, 1, 3.
venari fortiter 7, 11, 5.
venatici canes 16, 2, 5.
venatoria galea 12, 3, 2.
venditare ſe florentibus 25, 11, 4.
venenatæ ſerpentes 23, 10, 4.
venenum ſua ſponte ſumere 2, 10, 4. 23, 12, 5. ſecum habere. ib.
venerari regem 9, 3, 3.
venereus amor 4, 4, 1. venereæ res 7, 11, 4.
Veneti Fr. 7, 4.
veniam dare 2, 10, 1. 4, 4, 6. 10, 2, 2. 18, 6, 4. poſtulare, petere Fr. 3, 4. & 5.
veniebat centum denariis Fr. 8, 6.
venire in conſpectum 9, 3, 3. 14, 10, 3. in colloquium 14, 11, 1. in judicium 15, 8, 2. in theatrum 20, 4, 2. in invidiam 20, 4, 2. in poteſtatem ei ejus 14, 3, 4. 6, 1, 2. 7, 5, 5,

7, 5. 5. ei auxilio 8, 3, 1. ei ſubſidio 1, 5, 4. 12, 1, 1. alios adjutum 20, 2. 4. repetitum 18, 6, 1. ad propoſitum Pr. 8. in opinionem 1, 7, 3. 25, 9, 6. ei in ſuſpicionem 4, 4, 1. obviam 24, 4, 4. vento aquilone 1, 1, 5. venio nunc ad 24, 1, 1. venit uſu 7, 4, 5. 25, 16, 4. ei uſu 17, 8, 2.

ventitare ad comitia 25, 4, 4.

ventus aquilo, oriens, adverſum tenet 1, 1, 5. boreas 1, 2, 4. ventis dare vela 23, 8, 2.

venundari juſſus Plato 12, 2, 3.

Venuſia 23, 5, 3.

venuſta figura 18, 1, 5.

verberando necare Fr. 1, 4.

verbo 19, 3, 3. facere 15, 5, 3. verba facere 2, 10, 1. 7, 6, 4. pro eo 1, 7, 5. dare ei 23, 5, 2. his verbis epiſtola 2, 9, 1. regis munera dare 17, 8, 4. ejus nuntiare 2, 4, 3. his uti 2, 10, 3. multis librum conſcribere 6, 4, 2.

verboſiores epiſtolæ 25, 20, 2.

vereri eum 25, 15, 1. ejus aſperitatem 25, 5, 1. inſidias ab 14, 2, 3. invidiam 18, 7, 1. verens, ne 2, 5, 1.

vergit arx ad meridiem 5, 2, 5.

vere videor poſſe contendere 25, 12, 4. prædicare 8, 1, 4. gloriantem audivi 25, 17, 1. veriſſime judicare de 2, 1, 4.

veritatis diligens 13, 3, 1.

vero 25, 16, 1. Pr. 5.

verſari apud eum 9, 2, 4. in Aſia 17, 3, 6. in republ. ita 25, 6, 1. in Sabinis 24, 1, 1. tuto in hoc loco 2, 8, 5. in bello 11, 1, 2. in exercitum 5, 2, 1. multum in imperiis 1, 8, 2. in judiciis 2, 1, 3. in magiſtratibus 1, 8, 2. in diſputanda Philoſophia Fr. 5, 1. in celebritate Pr. 6.

verſuram facere 25, 2, 4. & 9, 5.

verſus Homeri 10, 6, 4. eos exſculpere 4, 1, 4. quaterni quinique 25, 18, 6. verſuum multa millia 15, 4, 4.

vertens annus 17, 4, 4.

veſperaſcente cœlo 16, 2, 5.

veſtigia manent ſervitutis 20, 3, 3.

veſtis medica 4, 3, 2. muliebris 7, 10, 6.

veſtitus agreſtis 16, 2, 5. humi-

humilis, obſoletus 17, 8, 2. militaris 14, 9, 3. eum mutare 4, 3, 1.
vertat ille id fieri 2, 6, 4. 17, 4, 6.
veterani milites 18, 10, 2. eorum intemperantia, licentia, facta 18, 8, 2. ſ.
Vettones 21, 4, 2.
vetus inſtitutum 25, 7, 3.
vetuſtas tecti 25, 13, 2.
vetuſti mores 22, 3, 3.
vexare regionem 14, 4, 2, & 10, 2. vexari in itineribus 18, 5, 2. bello 20, 1, 1. magnis terroribus 25, 9, 4.
via Appia 25, 22, 4. qua omnes commeant, copioſa, brevior, tot dierum 18, 8, 3.
vicinitas, in qua quis eſt 7, 10, 4.
victor exercitus 17, 4, 2. Olympiæ Pr. 5. 7, 6, 3. viget 7, 5, 5.
victoria civilis, funeſta 13, 10, 3. patriæ 7, 8, 5. præclara, in qua plus clementiæ 20, 2, 2. ejus præmium 1, 6, 1. ea gloriam conſequi 2, 6, 3. ea ſeverti 5, 2, 4. ea elatus 4, 1, 3. 6, 1, 3. liberata Græcia 9, 4, 4.
victum quotidianum amovere 18, 12, 3. in victu ſplendidus 7, 1, 3. de priſtino eum deducere 10, 4, 5.
videt ſe fore in periculo 23, 9, 2. ſe initurum gratiam 7, 6, 5. non cujusquam funus 21, 2, 3. non, quid vitarent 23, 11, 6. videor poſſe contendere 25, 12, 4. ſi videtur tibi 4, 2, 3. 14, 11, 1. dicere quæ videntur 20, 4, 2. vide, ne pejus conſulas 15, 10, 1.
vidua nobilis Pr. 4.
viget victor 7, 5, 5. purpura Fr. 8, 6.
vigilantia vincere omnes 18, 1, 3.
vigilia ſecunda, tertia 18, 9, 3. negligenter acta 8, 4, 4.
villa ſuburbana, maritima 25, 14, 3.
vincere conſilio 11, 1, 2. armis 2, 4, 5. prælio 6, 4, 5. 7, 5, 5. omnes parſimonia 7, 11, 4. cura, vigilantia &c. 18, 1, 3.
vincula publica 4, 2, 2. in ea conjici 1, 7, 6. epiſtolæ laxare 4, 4, 1.
vindicare ſibi nonnulla ab eo 8, 1, 4. Græciam in libertatem 15, 8, 4. patriam ex ſervitute in 8, 1, 4.
vineas conſtituere 1, 7, 2.

vino deditus 16, 3, 1. eo obrui 10, 4, 4.
vinolenti 7, 11, 4. 16, 3, 3.
violacea purpura Fr. 8, 6.
violare eum 16, 5, 2. 17, 4, 6. 25, 9, 3. crudeliter 10, 7, 3. cedentes 8, 2, 6. clementiam 9, 10, 3. fanum 4, 4, 4. ſacra 7, 4, 3.
vir acerrimus 7, 5, 1. callidus 4, 10, 1. omnium callidiſſimus 23, 9, 2. clariſſimus 2, 8, 7. fortis 14, 7, 1. excellens 15, 4, 6. ſummus Pr. 4. unus 2, 5, 3. præſtans claritate, uſu 18, 3, 3. clarorum exitus 19, 4, 3. notitia 25, 18, 4. collatio 23, 13, 4.
vires v. *vis*.
virgo nubilis 15, 3, 5.
virgulæ oleaginæ 8, 4, 1.
virilis ſexus 17, 1, 3.
viritim legere 4, 1, 2.
virtus civium 1, 4, 5. militum 1, 2, 2. belli 21, 1, 4. bellica 17, 4, 2. ſine fortuna ponderanda 8, 1, 1. ſumma ponitur in 17, 4, 2. virtutis notæ deſiderium 5, 3, 2. virtute meriti hominis 18, 1, 1. ſuperare omnes 23, 1, 1. pari ſe præbere 14, 2, 1. regnum adeptus 21, 1, 2. tyrannis parta 21, 2, 3. virtutibus eluceſcere 4, 1, 1. emendata vitia 2, 1, 1. in tribuendis animi naturam fautricem habere 17, 8, 1.
vis flammæ 7, 10, 5. fortunæ 10, 6, 2. morbi 25, 21, 3. repentina exiſtit 7, 3, 3. vim adhibere 4, 4, 3. ei afferre 10, 10, 1. hoſtium ſuſtinere 2, 3, 1. 23, 11, 4. maximam proſternere 5, 2, 3. vi conſequi 1, 8, 3. expugnare 1, 7, 1. ſumma committere prælium 1, 5, 3. abit res ad vires vimque pugnantium 8, 1, 4. plus ineſt ei virium 15, 5, 1. virium magnitudini ſervire 15, 2, 4.
viribus æquiparare 7, 11, 3.
viſendi gratia introire 10, 10, 1. viſendi Alcibiadis expectatio 7, 6, 1.
vita moderata, ſapiens 13, 4, 2. vitæ conſuetudo 25, 14, 1. elegantia 25, 9, 2. genus 4, 1, 1. ſplendor, dignitas 7, 11, 2. inſtitutum 25, 7, 3. tædium capere Fr. 2, 2. finem facere 20, 1, 6. vitam dimittere, retinere 23, 12, 4. finire, ponere 4, 5, 5. perpetua diſſentire 24, 1, 3. vitæ excellentium Impp. Pr. 8. virorum 15, 4, 6.
vitare inſidias 14, 9, 2. ſuſpicione 25, 6, 5. quid potiſſimum vitarent 23, 11, 6.

vitio

vitio ejus concidit 17, 5, 2. vitia adoleſcentiæ emendare virtutibus 2, 1, 1. in vitiis poni 15, 1, 2. iis obrui 4, 1, 1.

vitulina 17, 8, 4.

vivere cum eo 7, 10, 6. conjunctiſſime 15, 5, 3. pro dignitate 25, 2, 2. magna cum dignitate 2, 8, 2. ſimul 23, 13, 3. laute 12, 3, 2. liberius 2, 1, 2. affluentius 25, 14, 2. vivit privatus 20, 3, 4.

vivo eo 23, 12, 2.

vix fides facta 17, 8, 5.

ulciſci inimicos Fr. 12, 2. ſ. malle injuriam 25, 11, 4. injurias patriæ 9, 5, 1.

ultima origo 25, 1, 1. ultimæ terræ 25, 20, 4.

ultro appetere Fr. 5, 4.

unde efferatur 5, 4, 3. præſidio ſit 9, 2, 1.

Undecimviris traduntur damnati 19, 4, 2.

univerſa Græcia, Europa 2, 2, 3. ſ. civitas 25, 4, 5. univerſi ſunt pares 2, 4, 2. in unum faciunt impetum 15, 9, 1.

unus homo pluris quam civitas 15, 10, 4. unus maxime floret 5, 3, 1. unus omnium 1, 1, 1. poſt hominum memoriam 3, 1, 2. ante alios cariſſimus 25, 3, 3. unus ex his 17, 8, 3. 23, 12, 1. præfuit omnibus 9, 1, 1. unius arbitrium 7, 7, 1. prudentia 2, 5, 3. pernicies 15, 9, 1. uni huic fidem habet 10, 5, 6. maxime indulget 10, 2, 1. unum hunc plurimi fecit 18, 2, 2. petivit 15, 18, 2. in unum imperium faciunt 15, 9, 1. per unum geruntur omnia 18, 7, 3. ſe unum futurum reum 7, 8, 4. ſi hoc unum adjunxero 15, 10, 4.

vocare *convivam* 25, 14, 1. ad arma 19, 2, 5. ad libertatem 16, 3, 3. vocari in crimen 13, 3, 5. quod προσκυνεῖν illi vocant 9, 3, 3.

volo v. *velle*.

volumen de vita Catonis, ad illud delegare 24, 3, 5. ejus magnitudo Pr. 8. uno concludere 15, 4, 6. eo ornare 25, 18, 1. volumina epiſtolarum 25, 16, 3.

Volumnius 14, 12, 4.

voluntas vulgi mirabiliter mutata 10, 10, 2. offenſa in eum 10, 7, 3. voluntatem indicare 8, 4, 2. 23, 2, 2. eam occultare 6, 2, 3. voluntati regis morem gerere 14, 4, 3. qua voluntate eſſet in regem 14, 5, 6. eſſe propitia 10, 9, 6. ſuorum conſequi 1, 8, 3.

8,3. eorum obtinere 1, 2, 3. ab hac deterritus 10, 3, 3. de ejus explorare 23,2, 2.
voti damnatus 20,5,3.
urbs ut propugnaculum oppoſita barbaris 2,7,5. urbis Romanæ princeps 15,20,5. urbem tradere 1, 2, 4. eam donare 2,10,3.
urbanus populus 5, 1, 1. urbanæ poſſeſſiones 25, 14, 3. urbana officia 25, 4, 3.
usque a mari 23,2,1. usque ad hanc diem 23,2,5. usque eo hoc celebratum eſt, ut 12, 1, 3. usque eo id deſpexerunt, ut 16,3,1. usque eo ferre non potuit, ut 10,4,5. usque eo, quoad 15,2,5.
usquam ſe movere 17, 3, 2. 25,7,1. non acutius cogitatum usquam legimus 14,6,8.
uſuram accipere a 25, 2, 4. uſuris multiplicandis creſcit æs alienum §. 5.
uſus, uſum pecuniæ metiri 25,14, 3. uſum eorum retinere benevolentiamque 25, 20,5. ad uſum belli aliquid ſumere 18, 8, 3. magno uſui ei eſſe in 9,2,4. 18,2,3. uſu & ſapientia præſtans 13, 3, 2. uſu belli præſtans 18,3, 3. id quod uſu venerat 7,4,5. ne uſu eveniret, quod accidit 23, 12, 3.
ut ne prius dimitterent 2, 7,5. ut omittam hunc 23,2,1. ſi verum eſt, ut (pro *quod*) P.R. ſuperarit 23,1,1. ut nos judicamus 21,1,2. ut audivit 4, 4, 3. ut putabat 4,5,1. ut erant tempora 25,1,2. ut qui maxime Fr. 4, 1. ut Thebanum ſcilicet 15, 5, 2. ut ſi remiges exercere vellet 10, 9, 3. ut in ſua navi eſſet fortuna 13, 3,4. ut ſi privatus eſſet 17,4,2. immerentes ut ſceleratos occidunt 10, 10, 1.
uter illum plus diligeret 25,5,4. v. *utrum* & *utraque*.
uti apparatu regio 4, 3, 2. amicis his 18, 12, 2. beneficio 25,3,1. cibo 18,4, 4, celeritate magna 17,2,2 & 4,4. clementia in captos 7, 5, 6. conſilio ejus in 2,10,2. 10, 3,1. 15, 5. 5. caſtris, palæſtra 15,5,4. eo doctore 23, 13, 3. eo duce 1, 1, 2. familia optime 25,13,1. felicitate pari in ea re 4,2,2, fortuna pari 5,2, 3. gratia ejus nulla in re 25,12, 2. hoſpitio ejus 5,3,1. imperio acerbiore in 16, 6, 2. initio duro adoleſcentiæ 5, 1, 1. inſtituto hoc Fr. 4. libertate 4, 2,2. liberalitate 25, 11, 5. more crudelitatis 8, 3, 1. moderatione tanta 25, 14, 2. oculo dextro non æque bene 23,4,3. patre tali 25,1 2. portu 2,6,1. proſperitate 25,21,1 prudentia, fortitudine 8,2, 6. ratione temeraria 12,3,4. rebus opti-

optimis 25, 13, 1. vacatione ætatis 25, 1, 1. temporibus ſapienter 15, 3, 1. ſic ſe victo 18, 11, 3. eo familiariter 10, 4, 3. 17, 1, 1. eo intime 25, 5, 4. ſic eo, ut nullo æquali familiarius 25, 8, 2. familiaritate ejus intima 25,8,3. & 9, 3. quid de facultatibus 25, 8, 4.

Utica 22, 2, 4.

utile putare ei 1, 3, 5. arbitrari 1,5,4.

utilitas communis 7, 4, 6, belli 15, 2, 4. ea ſuperare 2, 6, 1.

utique olim laudi erant 15, 2, 3. utique velles Fr, 12, 4.

utpote 23, 2, 3.

utraque fortuna 25,14,2. utrique Dionyſii 20,2,2. utrosque profligavit 23,4,2. v. *uter*.

utres culleique 18, 8, 7.

utrobique ille plus valet 23, 10, 3.

utrum ſe defenderent an irent 1,14,4. utrum eo ſciente an imprudente ſit factum 9, 5, 4. utrum pluris patrem matremve faceres 11, 3, 4.

vulgi *affectus varii* 19, 4, 1. voluntas mirabiliter immutatur 10, 10, 2. in vulgus edere 14, 6, 4. editi libri 25, 19, 3. vulgum prædatum exiiſſe 7, 8, 6. vulgo præſente 7, 8, 2.

vulnerari ab eo aliquot plagis 18, 4, 2.

vulnus accipere graviſſimum 10, 6, 2. 14, 6, 1. mortiferum 15, 6, 3. vulneribus æger 1, 7, 5.

Vulſonis, Cn. Manlii res 23, 13, 2.

vultus, e vultu ejus intellexit 4, 5, 1.

uxorem amittere 21, 1, 4. reducere 10, 6, 2. de uxore exprobrare 15, 5, 5.

X.

XEnophon Socraticus 17, 1, 1.

Xerxes mari & terra bellum infert Europæ 2, 2, 4. Græciæ 21, 1, 3. in Aſiam reverſus eſt 1, 5, 2.

Z.

ZAzynthii adoleſcentes 10, 9, 3.

Zama urbs 22, 6, 3.

FINIS.

)(

CATALOGUS LIBRORUM,
QUI IN BIBLIOPOLIO JOH. LUD. GLEDITSCHII & MAUR. GEORG. WEIDMANNI VENALES EXPONUNTUR.

AViani *Wilh.* Directorium univerſale ad multifaria Matheſeos problemata 4.
Æſopi Fabellæ quædam notiores & in Scholis uſitatæ a *Joach.* Camerario compoſitæ, 8
Becheri *Joach.* Phyſica ſubterranea, 8
Beverini *Bartholomæi* Syntagma de ponderibus & menſuris veterum acc. diſſ. de Roman. Comitiis, 8
C. J. Cæſaris Comment. de bello Gallico & Civil. ex recenſione & cum notis, novisque Tabb. Geograph. *Chriſtoph.* Cellarii, 8
Cunæi *Petr.* Orationes argumenti varii cura *Chriſt.* Cellarii, 8
Conciones Civiles, ſ. Orationes ex optimis quibuscunque Hiſtoricis latinis excerptæ, a Chriſtoph. Cellario, 12.
Ciceronis (M. T.) Libri de Officiis tres, addito Cato-

Catone Majore, Lælio, Paradoxis & Somnio Scipionis; Notis perpetuis ad modum *Job.* Minellii illuſtrati, 12.

Ejuſdem Orationes Selectæ c. n. Selectis & indic. locuplet. ad mod. Minellii illuſtratæ, 12

Ejuſdem Epiſtolæ ad familiares, ad mod. Joh. Minellii cum notis illuſtratæ, 12

Crenii *Thom.* de Singularibus Scriptorum diſſertatio Epiſtolica, 8

Cornelius Nepos de Excellentibus Viris: cum notis ſelectiſſimis ad modum *Job.* Minellii illuſtratus, 12

Q. Curtius Rufus de rebus Alexandri Magni; Notis perpetuis in modum *Job.* Minellii illuſtratus, 12

Cellarii *Chriſtoph.* Orationes academicæ confectæ opera J. G. Walchii cum præf. de fatis oratoriæ inter Græcos, Romanos & Germanos, 8

Ejusdem, Diſſertationes academicæ in ſummam redact. cura G. D. Walchii cum Diſſertatione de Auctoris vita & ſcriptis, 8

Ciceronis opera omnia cum notis variorum ſtudio J. G. Walchii 4 *ſub prelo.*

Dlugoſſi *Hier.* ſeu Longini hiſtoria Polonica ex recenſione Henr. Lib. Bar. ab Huyſſen, fol. 1711

Ejusdem Vol. II. & ultimum fol. 1712

Eraſmi *Roter.* de Civilitate Morum, lat. & germ. 8.

Flori L. Ann. rerum Rom. libri quatuor, Editio nova

va cum not. ſeleƐt. & nov. inſtar Joh. Minellii illuſtrati 12

Gruteri *Jani* Diſcurſus politici in Tacitum, & notæ politicæ in Livium Patr. Editio nova e muſeo Chr. Franckenſteinii, in 4

Grotii *Hug*. Epiſtolæ ad Gallos, edit. auct. in 12

Grafunderi *Dav*. Grammatica Chaldaica. 8

Groſſeri *Sam*. Vita Chriſtiani Weiſii Polyhiſtoris celeberrimi. 8

Q. Horatii Flacci Opera omnia notis novis, intellectu facilimis illuſtrata ad modum Joh. Minellii. ſtudio Chr. Junckeri, 12

Iſocratis Orationes & Plutarchus de Educat. pueror. ad Mod. Joh. Minellii notis illuſtr. 8

Juſtini Hiſtoriarum Libri, cum notis ſelect. ad mod. Joh. Minellii & indice locupl. illuſtr. 12

Laudationes funebres, quibus M. Brit. Franc. & Hibern. Regi Guilielmo III. clariſſimi in Batavia Oratores, ſuprema ſolenniter fecerunt. 8

Le Long. *Jac*. Bibliotheca ſacra ſeu Syllabus omnium ferme Sacræ ſcripturæ editionum ac verſionum notis hiſtoricis & criticis illuſtratus, nunc novis additamentis recenſuit, Codd. MSS. novisque auxit Chriſtianus Friedericus Bœrnerus in 8

Lindnerus Trilinguis, h. e. Lexicon Latinum græcum & germanicum, in med. 8

Laurembergii *Petr*. Inſtit. Arithmeticæ, 12

Langueti *Hub*. Epiſtolæ ad Joach. Camerarium Patrem & Filium, ad Auguſtum Sax. Electorem aucta, 12.

Mei-

Meiningi M. *Chriſt. Gottl.* Lexicon hebraicum in compendium redactum 4
Murmelii *Joh.* Loci comm. ſententioſorum Verſuum ex Tibullo, Prop. & Ovidio collecti; acc. Taubmanni Sententiæ & liber metricus, 8
Maji *Joh. Henr.* Vita Joh. Reuchlini. 8
Morhoffi *D. Joh. Georg.* Oratio de Auro 4
Nicolai *Joh. Fridr.* Hodogeticum Orient. harmon. 4
Ovidii *P. Naſ.* Opera omnia 3. tomis comprehenſa, Nic. Heinſius D. F. ex fide Script. Exempl. caſtigavit & obſerv. adjecit, 12
Opere de Moliere Italieno,
Opitii *Henr.* Atrium Linguæ ſanctæ, 4.
Ovidii *Publii Naſonis* Triſtium Libri IV. ad modum Joh. Minellii illuſtrati, 12
Ejusdem Metamorphoſeon Libri XV. ad modum Joh. Minellii, recenſuit Joh. Georg. Walchius 12
Pippingii *Henr.* D. Arcana Bibliothecæ Thomanæ detecta. 8
Photii Patriarchæ Mirobiblon ſeu Bibliotheca, græce & latine ex recenſione Chr. Fr. Bœrneri S. T. D. fol. *ſub prælo.*
Paſoris *Georgii* Manuale N. T. 12
Ejusdem Syllabus gr. lat. & lat. græcus omnium N. Teſt. Vocum. 12
Plinii, Cæcilii Secundi Epiſtolæ & panegyricus ad modum Joh. Minellii illuſtratus, 12
Phædri Aug. libri fabularum Æſopicarum Lib. V.
ad

ad mod. Joh. Minellii emendati cura J. G. Walchii, 12

des Pepliers parfaite Grammaire Royale françoiſe & allemande.

Rudigeri *D. Andr.* Inſtitutiones Eruditionis ſeu philoſophia ſynthetica, 8

Ejusdem media via inter atheiſmum & ſuperſtitionem, ſeu conſtitutiones phyſicæ ſub prælo. in 8.

Rechenbergii *Adami* Lineamenta Philoſophiæ Civilis cum Diſſertatione de S. R. Imperii Regimento 12. Edit. tert.

Suetonius notis novis & perſpicuis illuſtratus ad mod. Joh. Minellii ſtudio Chr. Junckeri. 12

Salluſtius cum novis notis illuſtr. ad mod. Joh. Minellii 12

Schönleders *Wolffg. S. J.* Apparatus Eloquentiæ, cum Præf. Chriſt. Cellarii. 8

Schmidii *Er. & Phil.* Melanchthonis Grammatica latina, juſſu Seren. Sax. Elect. ad uſum ſcholaſt. meliorem accommodata & locupletata. 8

Ejusdem Hypomnemata & alia quædam ad Grammat. Schmidianam reviſam pertinentia, 8

Ejusdem, Compendium ex Grammat. lat. Schmidii, pro primum incipientibus, 8

Senfftlebii *And.* de Alea Veterum Opuſculum poſth.

Schneideri *Caſp.* Donatus lat. germanicus, ad Er. Schmidii Gramm. lat. accommodatus, 8

Sartorii *Job.* Schediaſma de hypocriſi gentilium circa cultum Deorum, 4

Sulpicii Severi hiſtoria ſacra notis ad modum Joh. Minellii illuſtrata, 12 Tho-

Thomaſii *Jacobi* Philoſophia practica continuis Tabellis comprehenſa, cum Annotationibus ejusdem fol.

Turſellini *Horat.* de particulis Latinæ Orationis libellus utiliſſimus, recognitus olim & locupletatus a B. Jacobo Thomaſio, P. P. nunc collocupletatus & perpolitus a Joh. Conrad. Schwarzio, in 8

Terentii *Publ. Afr.* Comœdiæ ſex, notis novis ad modum Joh. Minellii planas intellectuque faciles reddidit M. Chriſt. Juncker. 12

Tacitus cum notis perpetuis ad modum Joh. Minellii illuſtratus 8

Virgilius P. Maro cum notis noviſſ. ac perpetuis ad modum Joh. Minellii, ſtudio Chr. Junckeri 12

Vellejus Paterculus quæ ſuperſunt Joh. G. Walchius recenſuit & notis ad mod. Joh. Minellii illuſtravit, 12

Voſſii *Ger. Job.* Rhetorica contracta, ſeu Partitionum Orator. libri quinque: Acced. Tab. ſynopticæ M. Jac. Thomaſii.

Vogelmanni *Georg.* Elegantiæ latini ſermonis, exemplis Ciceronianis illuſtratæ, 12

Vechneri *Dan.* Hellenolexia ſeu Parallelismus gr. lat. Imitationem Græcorum lingua latina juſta methodo monſtrans, in 8

Wilckii *Chriſt.* theologia in ſpeculo ſeu definitiones theologiæ Dogmaticæ præcipue omnes, 8

Willenbergi *Sam. Frid.* Sicilimenta Juris gentium prudentiæ, 8.

1674809

by Google